T. C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 116

OSMANLI BELGELERİNDE SURRE ALAYLARI

ANKARA 2010

Proje Yöneticisi
Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları
Doç. Dr. Mustafa BUDAK
Genel Müdür Yardımcısı

Dr. Önder BAYIR
Osmanlı Arşivi Daire Başkanı

Dr. Ahmet Zeki İZGÖER
Yayın İşleri Koordinatörü

Yayın Komisyonu
Doç. Dr. Mustafa BUDAK (Başkan)
Dr. Hüseyin Özdemir
Cafer Durmuş
Abubekir Subaşı

Belge Fotoğrafları
Şefik KANYILMAZ

Görsel Tasarım ve Uygulama
Sistem Ofset - Ankara
www.sistemofset.com.tr

ISBN: 978-975-19-5022-2

ÖNSÖZ

Surre kelime olarak "içine para konulan kese veya cüzdan" demektir. Surre-i Hümâyûn ise, "dağıtımı hac zamanına yetiştirilmek üzere Osmanlı padişahları tarafından Medine'de Ravza-i Mutahhara görevlileri, Mekke'de Mescid-i Haram vazifelileri ile Kudüs'teki Mescid-i Aksâ görevlilerine, bu şehirlerdeki kutsal mabetler civarında oturan yoksullara, âlimlere ve hayatıyla halka örnek olan salih kimselere dağıtılmak üzere gönderilen para keseleri ve çeşitli hediyeler" anlamına gelmektedir.

Surre keseleri ilk yıllarda Ravza-i Mutahhara ve Harem-i Şerif'in temizliği ile ilgili feraşet görevlilerine tahsis edilmekte idi. Böylece mukaddes mekânlara gidip yüz sürme ve dua etme imkânı bulamayan padişahlarla diğer görevliler, feraşet hizmetlerine katılarak, bizzat gidemedikleri kutsal mekânların hizmetkârlığına katkıda bulunmuş oluyorlardı. Bu yardımlar, zamanla güzergâh üzerindeki urbân kabilelerine verilen hediyeleri de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Surre, tarihte ilk defa Abbasî Halifesi el-Muktedir Billah zamanında gönderilmiştir (H. 924). Osmanlı döneminde ise ilk olarak Sultan Yıldırım Bayezid (1389-1402) Haremeyn'e surre göndermiştir. İstanbul'un fethinin Hicaz bölgesinde duyurulmasına özel bir önem atfetmiş olan Fatih Sultan Mehmed ise, saltanatı süresince her yıl kutsal beldelere belli miktarda hediyeler ve altın göndermeye devam etmiştir. Kendisinden sonra oğlu Sultan II. Bayezid her yıl hacılarla birlikte Haremeyn ahalisine belli miktarda hediyeler ve altınlar göndermeyi sürdürmüştür. Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethetmesinden itibaren Hicaz bölgesi Osmanlı yönetimine geçmiş ve devam etmekte olan surre gönderme teamülü müesseseleşmiştir. Yapılan yardımlar iki katına çıkarılarak, devletin resmî politikası haline getirilmiştir.

Osmanlı Devleti, Surre-i Hümâyûn geleneğini -Mehmed Ali Paşa gailesi gibi- ciddi sebeplerin dışında devletin son günlerine kadar devam ettirmiştir. Öyle ki son Osmanlı Padişahı Sultan Vahdeddin Mekke, Medine ve Kudüs'ün İngilizlerin himayesine girmesine ve 1919-1922 yılları arasında imkânların son derece kıt olmasına rağmen, kutsal mekânlar ahalisine surre göndermeye devam etmiştir.

Osmanlı hükümdarları, Haremeyn'e yapılan bu hizmetlerin zamanında yetiştirilmesine ve aksatılmadan sürdürülmesine fevkalâde önem vermişlerdir. Surre alayları ile gönderilecek para keseleri her yıl tam vaktinde, aksatılmadan temin edilegelmiştir. Kisve-i Saadet, Sitâre-i Kâbetullah, hil'atlerle diğer hediyeler büyük bir özenle hazırlanırdı. Bunlar her yıl törenlerle saraydan çıkarılır, ilk hareket noktası

olan Üsküdar'da mutasarrıf, askerî ve mülkî erkân, ulema ve ahalinin de katıldığı muhteşem törenlerle uğurlanırdı. Surre-i Hümâyûn emini ve Üsküdar mutasarrıfının katıldıkları bir heyetle Aziz Mahmud Hüdayî Dergâhı'na, Doğancılar Mektebi'ne ve Karacaahmed Türbesi'ne uğranarak buralarda dualar edilirdi. Kafile, Üsküdar'da bir gün konakladıktan sonra kuşluk vakti hareket ederdi.

Surre-i Hümâyûn'un güzergâhı Üsküdar'daki Ayrılık Çeşmesi'nden hareketle başlar ve Kartal-Gebze, İznik, Lefke, Vezirhan, Söğüt, Eskişehir, Bolvadin, İshaklı, Akşehir, Ilgın, Ladik konaklarına uğrayarak Konya'ya varılırdı. Konya'dan hareketle İsmil, Karapınar, Ereğli, Ulukışlak, Ramazanoğlu Yaylası, Gülek Boğazı, Kütüklü konaklarından geçilerek Adana'ya ulaşılırdı. Adana'dan hareketle Misis, Kurtkulağı, Payas, Belek, Antakya, Zambakya, Şuğur, Madik, Hama, Humus, İki Kapılı, Nebek ve Kuteyfe menzilleri geçilerek Şam'a ulaşılırdı. İran, Azerbaycan ve diğer doğu vilâyetlerinden hacca gidecek kafileler de burada Surre Alayı'na katılırdı. Şam ve civarındaki mukataalarla vakıflardan gönderilecek yardımlar burada surreye ilâve edilirdi.

Osmanlı'nın Hicaz'a giriş karargâhı Şam'dı. Bu sebeple Surre Alayı Şam'dan Medine'ye varıncaya kadar yolda lâzım olacak deve, su kırbaları, yiyecek ve diğer ihtiyaçlar burada temin edilerek deftere kaydedilirdi. Surre Alayı bundan sonraki yolculuğuna Hac emirinin idaresi altında devam eder ve Şam'dan ayrılacağı gün muhteşem bir merasim tertip edilerek dualarla Medine'ye uğurlanırdı.

Şam'dan hareket eden kafile Kubbetü'l-Hâc, Tarhana Hanı, Sahra-yı Düveyk, Muzayrıb, Sahra-yı Mina, Mafrak, Ayn-ı Zerka, Balat, Tabut Korusu, Vadi-yi Aneze, Ma'an, Akabebaşı, Cugeyman, Eşmeler, Sahra-yı Kâ'-ı Sağîr, Kal'a-i Tebük, Kal'a-i Megayir, Haydar, Bürke-i Muazzama, Darü'l-Hamrâ, Medâyin-i Salih, Kal'a-i Ûlâ, Bi'r-i Ganem, Sahra-yı Matarân, Bi'r-i Cedîd, Hediye Eşmesi, Fuhleteyn ve Vadiyü'l-Kurâ menzillerini geçerek Medine'ye ulaşır ve orada da merasimle karşılanırdı.

Kafile, bir hafta Medine'de kalır ve bu sürede Surre emini, Medine kadısı ile ulema ve diğer yetkililerin huzurunda gönderilen yardımlar hak sahiplerine dağıtılırdı. Ravza-i Mutahhara'nın içi ve dışı Isparta'dan hususî olarak getirilen gül suyu ile dualar edilip salâvatlar getirilerek yıkanır ve Kisve-i Saadet denilen özel işlemeli örtüsü değiştirilirdi. Mekke'de Sitâre-i Kâbetullah'ın yenilenmesinde de benzer merasimler yapılırdı. Eski örtüler teberrüken saklanmak üzere parçalara ayrılarak İstanbul'daki bazı görevlilere hediye edilmek üzere getirilirdi.

Medine'de bir hafta sonra en son hedefine uğurlanan Surre-i Hümâyûn ve hac kafilesi Bi'ru Ali, Kubûr-ı Şühedâ, Cüdeyde, Bedr-i Huneyn, Ka'r-ı Kebîr, Râbia Eş-

mesi, Bi'ru Asfân ve Vadi-yi Fatıma menzillerini geçerek Mekke'ye ulaşırdı. Gönderilen yardımlarla hediyeler yine yetkililer huzurunda sahiplerine dağıtılarak hac ibadeti ifa edildikten sonra durum bir raporla İstanbul'a bildirilirdi.

Surre-i Hümâyûn ve hac kafilesinin, uğradığı menzillerde her türlü ihtiyaçları karşılanarak istirahatları temin edilir ve seyir halinde emniyetlerinin sağlanması hususunda gerekli güvenlik tedbirleri alınırdı. Bu konuda güzergâh üzerindeki vali ve mutasarrıflara her yıl muntazam emirler gönderilir ve verilen görevin ne suretle yerine getirildiği takip edilirdi.

Geçilen menzillerin ana duraklarını teşkil eden İzmit, Bursa, Konya, Adana ve Şam gibi vilâyet merkezlerinde karşılama ve uğurlama merasimleri düzenlenir ve kafile her vilâyetin sınırına girişte ilgili vali, mutasarrıf veya bunların görevlendireceği kişilerce karşılanırdı. Vilâyet sınırlarında kendilerine eşlik edecek askerî birlikler, bir önceki vilâyetin kolluk kuvvetlerinden kafileyi teslim alırdı. Vilâyet merkezine gelişinde kafilenin tamamına yetecek miktarda çadırlar kurularak her türlü ihtiyaçlarının karşılanması için önceden tedbirler alınırdı. Surre emini ile diğer görevliler ise münasip bir konakta ağırlanır, ilgili vilâyetin valisi, diğer bazı görevliler ve konak sahibine hediyeler verilirdi. Bir günlük konaklamadan sonra tekrar yola çıkılır ve bir sonraki vilâyet sınırında ilgililere kafilenin sâlimen teslim edildiğine dair -İstanbul'a gönderilmek üzere- bir rapor düzenlenirdi. Aynı uygulamalar bir sonraki vilâyet sınırlarında da tatbik edilirdi.

Surre-i Hümâyûn 1517'den 1864 yılına kadar kara yoluyla, katır ve develerle nakledilirdi. Bu güzergâh takip edildiği müddetçe kafile Hicrî tarihle 12 Receb'de Üsküdar'dan yola çıkar ve günlük ortalama 50 km. yol alırdı. Zira menzillerin arası yaklaşık bu kadar olacak şekilde belirlenmiş bulunuyordu. Yaya olarak devam edilen bu yolculuğun Şam'a kadar olan kısmında gündüzleri hareket edilip geceleri istirahat edilirdi. Şam'dan sonraki kısımda ise, coğrafî şartlar ve güvenlik sebebiyle geceleri hareket edilip gündüzleri dinlenilirdi.

1864'den itibaren Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Surre-i Hümâyûn ve hac kafileleri 1908'e kadar Üsküdar Paşakapısı Limanı ve İzmir'den hareket etmişlerdir. Ulaşım kolaylaştığından Surre-i Hümâyûn'un yola çıkma tarihi de Şaban ayının 15'ine alınmıştır. İzmir'den sonra Kıbrıs ve Rodos Limanlarına uğranarak Beyrut Limanı'na ve oradan da Şam ve Medine'ye ulaşılmıştır. 1908'den sonra ise Hicaz Demiryolu hattının faaliyete girmesiyle demiryolu tercih edilmiştir.

"Osmanlı Belgelerinde Surre Alayları" adlı bu çalışmada, yaklaşık 400 yıl sürdürülen bir hizmetin başlıca aşamalarını ortaya koyan 129 adet belge ile 30 adet

fotoğraf yer almıştır. Kitabın ihtiva ettiği konular şunlardır: Surre-i Hümâyûn'un tertibi ve masrafları, görevlileri, nakli, güzergâhın güvenliği, dağıtımı, feraşet-i şerife, mahmil-i şerif, gidiş ve dönüşünde düzenlenen merasimler, verilen hediyeler, sağlık tedbirleri ve su temini.

Bu vesileyle eserin hazırlanmasında emeği geçen Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü personeline teşekkür eder, bu çalışmanın Osmanlı Devleti'nin kutsal mekânlara ve bölge halkına verdiği önemin ve bu hizmetin nasıl yürütüldüğünün anlaşılmasına vesile olmasını ve bölge ülkeleri arasında var olan bağların güçlenmesine katkı sağlamasını temenni ederim.

Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER
I
SURRE TERTİBİ VE MASRAFLARI

1- Gerger Vakfı Gelirlerinden Mekke ve Medine'den Bazı Kimselerle Mekke Müezzinlerine Yapılan Tahsisat 2

2- Surre-i Hümâyûn'un Çıkarılacağı Gün Görevlilerin Giyecekleri Kıyafet Bedellerinin Karşılanması 8

3- Surre-i Hümâyûn'un Gönderilmesi Merasiminde Görevlilere Verilen Hediye ve Hil'atlerin Miktarı 12

4- Surre-i Hümâyûn İçin Trablusşam Mukataalarından Şam Hazinesi'ne Verilecek Paranın Yerine Ulaştırılması 16

5- Surre-i Hümâyûn Hazinesi'nin Şam'dan Mekke'ye Taşınması İçin Gereken Masrafın Karşılanması 19

6- Surre-i Hümâyûn'un Gönderilebilmesi İçin Tahsili Gereken Cizye ve Mukataa Gelirlerinin Geciktirilmeden Tahsil Edilmesi 22

7- Şam Eyaleti Cerde Mübaşirliği Hizmeti Bedelinin Surre Eminine Teslimi 25

8- Kocaeli'ne Bağlı Kazalardan Surre-i Hümâyûn Devriyesi Vergisinin Kaldırılması 28

9- Emîrü'l-Hâclık Gelirlerinde Meydana Gelen Gecikme ve Azalmanın İstikraz ile Kapatılması 31

10- Surre-i Hümâyûn İçin Mısır ve Cidde'den Verilmesi Gereken Meblağın Geciktirilmemesi 34

11- Hicrî 1273 (M. 1857) Senesinde Mekke, Medine ve Kudüs'e Gönderilen Surre Miktarını Gösterir İlmuhaber 36

12- Aydın'dan Surre-i Hümâyûn Mürettebâtına Gönderilecek Meblağın Vaktinde Yetiştirilmesi 54

13- Medine Ahalisine Gönderilecek Rub'iyyelerin Maliye'den Evkaf Hazinesi'ne Aktarılması 58

14- Sâbık Surre Emininin Yaptığı Harcamalar ve Tahsisat Miktarının Belirlenmesi 60

15- Surre-i Hümâyûn İçin Hazırlanan Ferace ve Kürk Kapları Ücretinin Karşılanması 69

16- Surre-i Hümâyûn Mürettebâtıyla Gönderilecek Meblağın Zamanında Evkaf Hazinesi'ne Teslim Edilmesi 73

17- Surre-i Hümâyûn Tertibi ile Nakden Gönderilecek Meblağın Masraf Kaydedilmesi 75

18- Surre-i Hümâyûn Mürettebâtı İçin Osmanlı Bankası'ndan Alınan Avansın Ödenmesi 77

19- Surre-i Hümâyûn Mürettebâtının Tedâriki İçin Mösyö Zarifî'den Alınan Borcun Ödenmesi 80

20- Surre-i Hümâyûn İçin Suriye'den Temin Edilmesi Gereken Meblağın Borç Alınarak Ödenmesi 85

21- Suriye ve Beyrut Vilayetlerince Surre-i Hümâyûn Tertibi İçin Osmanlı Bankası'ndan Alınmış Olan Borcun Ödenmesi 87

22- Yüksek Dereceli Memurların Maaşlarından Alınmakta Olan Haremeyn İkramiyesinin Tahsiline Devam Edilmesi 90

23- Surre-i Hümâyûn İçin Mısır Hazinesi'nden Gönderilen Paralar 95

24- Mahmil-i Şamî İle Gönderilmek Üzere İzmir Gümrükleri Hâsılâtından Havale Edilecek Meblağın Hazineden Tedâriki 99

25- Haremeyn Ahalisine Gönderilecek Akçenin Evkaf Nezareti'nin Maliye'den Olan Alacağına Mahsûben İrsâli 101

26- Surre-i Hümâyûn Keselerinin Mühürlenmesi İçin Gereken Malzemelerin İmal Edilerek Masrafların Hazineden Karşılanması 103

27- Surre-i Hümâyûn Emîni Mehmed Ağa ile Maiyyetindeki Hademe ve Hayvânât İçin Zahire Temin Edilmesi 105

28- Surre Alayı'nın Vaktinde Çıkması İçin Gönderilecek Paranın Şam'a Yetiştirilmesi 108

II
SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN NAKLİ

29- Surre-i Hümâyûn'un Karayolu Güzergâhı 114

30- Surre-i Hümâyûn'un Şam'dan Mekke'ye Taşınması İçin Gereken Şütürân Ücretinin Karşılanması 141

31-Surre-i Hümâyûn Levâzımâtının Nakli İçin Kiralanan Yük Hayvanlarının Kira Bedelinin Ödenmesi 144

32- Suriye Vilayetince Alınacak Esterlerin Ücretinin Bank-ı Osmânî'den Borç Alınarak Karşılanması 146

33- Şam'dan İlk Defa Tren Katarıyla Hareket Eden Hac Kafilesinin Kadem-i Şerif Mevkiinde Karşılanması 148

34- Deniz Yoluyla Gönderilecek Surre-i Hümâyûn ve Hac Kafilelerinin Hareket Etmesi 152

35- Surre-i Hümâyûn İçin İzmit'ten Temin Edilemeyen Yük Hayvanlarının Bursa'dan Temin Edilmesi 154

III

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN DAĞITIMI

36- Saraydan ve Diğer Vakıflardan Medine'ye Gönderilen Surre 158

37- Urbân Surrelerinin Miktarı ve Taksimi 166

38- Zayi Olan Urbân Surre Defterlerinin Başmuhasebe'deki Defter Kayıtlarından Tekrar Çıkarılması 173

39- Surreden Ferâgat Edenlerin Listesi 175

40- Kudüs Surresinden Mahlûl olan Hisselerin Müstehak Olanlara Tevcihi 180

41- Üçüncü Kadın Nevres Hatun'un Evkafı Gelirlerinden Mekke ve Medine Fukarasıyla Âlimlerine Verilen Surre Miktarı 184

42- Padişah III Selim'in Medine Ahalisine Atiyyesi 190

43- Mekke ve Medine'de Surre-i Hümâyûn'dan Mahlûl Olanlarla Yeniden Tahsisat Yapılanların Listesi 194

44- Kudüs'e Gönderilen Surre-i Hümâyûn'un Hak Sahiplerine Dağıtılması 197

45- Mekke, Medine, Kudüs ve Şam Ahalilerine Gönderilecek Surre, Maaş, Zam ve Vazifelerin İcmali 199

46- Surrei Hümâyûn İhracı İçin Keselerin Beşiktaş Sarayı'na Gönderilmesi 209

47- Vezir Hüseyin Paşa Evkafı'ndan Mekke'ye Gönderilen Surrenin Taksimi 213

48- Hindistan ve Cava'dan Mekke'ye Gelip Mücâvir Sıfatıyla Orada Kalan Hacılarla İlgili Tedbir Alınması 218

49- Medine Halkına Hubûbât Gönderilmesi Meşakkatli Olduğundan Kilâr-ı Hac Hazinesi'nden Ücretlerinin Verilmesi 224

50- Şeyhü'l-Harem'e Gönderilen Altın Surreler 226

51- Surre-i Hümâyûn Emini ile Gönderilen Atıyyelerin Mekke ve Medine'de Hak Sahiplerine Dağıtılması 229

52- İhtiyaç Sahiplerine Surre Verilmesi 233

IV
FERÂŞET-İ ŞERÎFE

53- Ferâşet-i Şerife Hizmetinde Bulunanlarla Mekke ve Medine'de Mücâvir Olarak İkamet Edenlerin Listesi 238

54- Mahlul Kalan Ferâşet-i Şerife Hizmetinin Tevcihi 246

55- Aynışah Sultan'ın Medine'deki Ferâşet-i Şerife Beratlarının Yazdırılması İçin Gerekli Malzemenin Tedarik Edilmesi 249

56- Anadolu Masarıfât Muhasebesi Mümeyyiz-i Sânîsi Aziz Uhdesine Ferâşet-i Şerife Tevcîhi 251

57- Kâbe-i Muazzama'nın Ferâşet-i Şerîfe Hizmetlerinin Tevcîhi 254

58- Müjdecibaşılara Verilecek Ferâşet-i Şerife ve Zevrak Mektuplarının Hazırlanması 256

59- Mekke Ferâşeti Vekâletinin Aynı Kişide Kalması 258

60- Ferâşet Görevini Sürdüren Hafız Hamza Efendi'nin Gönderilen Hediyeleri Alması 261

61- Ravza-i Mutahhara Ferâşet Hizmetinin Tevcihi 264

62- Hicrî 1295 (M. 1878) Yılında Saray-ı Hümâyûn'dan Mekke'ye Gönderilen Ferâşet Çantaları 268

63- Cevdet Paşa'nın Hanımının Medine'deki Vekiline Gönderdiği Hediyelerin Alındığı 271

64- Hicrî 1328 Yılı (M. 1911) Surre-i Hümâyûn'u ile Medine'ye Gönderilen Ferâşet Çanta ve Bohçaları 274

65- Mekke'ye Gönderilen Ferâşet Çantaları 283

66- Medine'de Kime Ne Kadar Ferâşet Tahsis Edileceğinin Bildirilmesi 288

V
SURRE-İ HÜMÂYÛN GÖREVLİLERİ

67- Surre-i Şerife İçin Kapıcı Tayin Olunması 292

68- Surre-i Hümâyûn'un Naklinde İstihdam Olunan Akkâm ve Meş'alecibaşının Ücretlerinin Ödenmesi 294

69- Derviş Mehmed Efendi'ye Medine'de Neccablık Görevi Verilmesi 297

70- Surre Eminlerinin Bütün Masraflarının Karşılanması 299

71- Surre-i Şerife İçin Kâtib Tayin Olunması 304

72- Medine'deki Surre-i Hümâyûn Kâtiblerinin Görevlerine Devam Etmeleri 306

73- Surre-i Hümâyûna Müjdeci-i Evvel ve Müjdeci-i Sani Tayini 310

74- Şam'da Yaralanan Emirulhac Kaymakamı'nın Yerine Vekil Tayin Edilmesi.....312

75- Surre-i Hümâyûn Emini Mehmed Emin Bey'in Taltifi 315

76- Kâbe-i Muazzama İçin Gönderilen Buhur ve Sairenin Eksik Çıkması Sebebiyle Tahkikat Yapılması 317

77- Surre Alayı'nın Yıldız Sarayı'ndan Çıkış Güzergâhında Münasip Caddelere Asker Dizilmesi.....326

78- Taht-ı Revâncıbaşılık Tevcihi.....329

79- Surre-i Hümâyûn Eminlerinin Askerî ve Mülkî Memurlardan Sırayla Seçilmesi.....334

80- Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne Tayin Olunacakların Görevleri Süresince Mîrimîrânlık Pâyesine Mahsus Üniforma Giymeleri 339

81- Surre-i Hümâyûn Emini Maiyyetinde Bulunan Müjdeci ve Sakkabaşılık Görevlerinin Lağvedilmesi 341

82- Surre Emini ve Kaftan Ağası Tayini 347

VI
MAHMİL-İ ŞERİF

83- Şeyh İbrahim'e Mahmil Müezzinliği Tevcihi.....352

84- Şam'dan Yola Çıkan Mahmil-i Şerife Bir İmam Tayini.....355

85- Hacıların İbadetlerini Huzur ve Emniyet İçinde Yapmaları ve Mahmil-i Şerif Pûşîdesinin Yenilenmesi....358
86- Mahmil-i Şerif ile Hacıların Sâlimen Mekke'ye Ulaşması....361
87- Mahmil-i Mısrî ve Mahmil-i Şamî'nin Medine'ye Ulaşıp Oradan Mekke'ye Hareket Etmesi....366
88- Mahmil-i Âlî'nin Emniyet İçinde Hicaz'dan Dönmesi ve Merasimle Karşılanması....371
89- İngilizlerin Mahmil-i Mısrî'nin Güzergâhını Değiştirme İsteğine İzin Verilmemesi....373
90- Darfur'dan Hicaz'a Mahmil Gönderilmesi Talebi....379
91- Suriye'den Yola Çıkan Mahmil-i Şerîf'in Törenle Uğurlanması....383

VII

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN GİDİŞ DÖNÜŞÜ, MERASİMLER VE HEDİYELER

92- Surre-i Hümâyûn'un Ulaştığına Dair Mekke Emirinin Nâmesi....388
93- Surre-i Hümâyûn Emininin, Şerif'in Mektubunu Takdimi....393
94- Surre-i Hümâyûn Emini'nin Hac Dönüşü Getirdiği Hediyeler....395
95- Surre-i Hümâyûn'un Üsküdar'dan Hareketi....401
96- Surre-i Hümâyûn Emini'nin Hicaz'a Ulaştığını ve Genel Durumu Bildirir Mektubu....403
97- Ravza-i Mutahhara Kisvesinin Medine'ye Ulaştırılarak Merasimle Yerine Örtülmesi....406
98- Mekke Emirine Gönderilcek Name-i Hümâyûnun Hazırlanması ve Görevlilere Hediye Edilecek Kürklerin Yetiştirilmesi....408
99- Muzayrıb Sahrası'nda Urbân Şeyhlerine Atiyyeleri Verilerek Surre-i Hümâyûn ve Hac Kafilelerinin Kâbe'ye Doğru Hareket Etmesi....411
100- Surre Emininin Hacılarla Birlikte Şam'dan Hareket Etmesi....415
101- Topkapı Sarayı'ndan Çıkarılan Surre-i Hümâyûn'un Üsküdar'da Top Atışlarıyla Karşılanması....417

102- Surre-i Hümâyûn'un ve Hacıların Mekke'ye Vaktinde Varması, Surrenin Hak Sahiplerine Dağıtılması 419

103- Surre-i Hümâyûn Alayı'nın Tertip Edildiği Gün Görevi Başında Kalacak Subayların Listesinin Belirlenmesi 422

104- Surre-i Hümâyûn'un Şaban'ın On Beşinde Merasimle Yola Çıkarılması 426

105- Hicrî 1333 (M. 1915) Yılı Surre-i Hümâyûnu'nun Yıldız Sarayı Önünden Törenle Yola Çıkarılması 428

106- Evkaf-ı Hümâyûn Nezaretince İmal Ettirilen Kâbe Örtüsünün Surre-i Hümâyûn Eminine Teslim Edilmesi 431

VIII

SURRE-İ HÜMÂYÛN GÜZERGÂHININ GÜVENLİĞİ

107- Surre-i Hümâyûn'un ve Hacıların Haleb'den Hama'ya Emniyet İçinde Gitmelerinin Sağlanması 438

108- Surre-i Hümâyûn ve Hac Kafilelerinin Adana'dan Andırın'a Kadar Emniyetle Gitmelerinin Sağlanması 441

109- Yol Güvenliği Bulunmadığından Hicrî 1247 (M. 1832) Senesinde Surre-i Hümâyûn'un ve Hacıların Şam'dan Geri Dönmeleri 443

110- Surre Emini Ahmed Bey ile Üsküdar'dan Şam'a Kadar Güzergâhdaki Valilere Vazifeleriyle İlgili Emir 446

111- Surre ile Birlikte Gönderilen Eşyanın Zarar Görmeden Vaktinde Kâbe'ye Ulaştırılması 449

112- Adana Civarında Haydutlarca Soyulan Surre Emini'nin Yerine Başkasının Tayin Edilmesi 451

113- Surre-i Hümâyûn'un Emniyeti İçin, Çöl Muhafızlığına Uygun Bir Şahsın Tayin Edilmesi 456

114-Surre-i Hümâyûn'un Emniyet İçinde Gidip Gelmesi İçin Güzergâhta Gerekli Tedbirlerin Alınması 459

115- Surre-i Hümâyûn Alayının Hama'da Törenle Karşılanması ve Humus'a Kadar Olan Güzergâhta Güvenliğin Sağlanması 462

116- Surre-i Hümâyûn'un Adana'da Merasimle Karşılanıp Gideceği Güzergâhta Emniyeti Sağlanarak Törenle Uğurlanması 465

117- Deniz Yoluyla Cidde'ye Gelen Surre-i Hümâyûn ve Hac Kafilelerinin Güvenliğini Sağlamak Üzere Pîşe Askeri Görevlendirilmesi....468

118- Cidde'ye Ulaşan Mahmil-i Mısrî'nin Yol Güvenliği Sağlanarak Nakliye Masraflarının Karşılanması....472

119- Hıcriye Boğazı'nda Urbân Eşkıyasının Püskürtülerek Surre-i Hümâyûn'un Sâlimen Mekke'ye Ulaşması....476

120- Hacıların ve Surre-i Hümâyûn Kafilesinin Haleb'den İleriye Gitmeleri Mümkün Görülmediğinden Geri Döndürülmeleri....478

IX

SAĞLIK TEDBİRLERİ VE SU TEMİNİ

121- Hac Yolundaki Kale, Bürke ve Kuyuların Tamiri....484

122- Şam Mahmili ile Hacılarda Kolera Görüldüğü ve Birçok Hacının Öldüğü....489

123- Surre-i Hümâyûn Emini ile Kethüdasının Koleradan Vefatları....492

124- Hac Mevsimine Yetişmek Üzere Dersaâdet'ten Hicaz'a Sıhhiye Heyeti Gönderilmesi....494

125- Hicrî 1319 (M. 1902) Yılında Hacılardan, Medine Ahalisinden ve Şam Mahmili ile Gelenlerden Vefat Eden ve Hastalananların Miktarı....499

126- Hicaz Bölgesi'nde Genel Sağlığın Korunması ve Hacıların Sağlık Durumlarının İyi Olduğu....501

127- Cidde ve Yenbu'a Denizden İçme Suyu Sağlayacak Makinalar Getirilmesi....507

128- Hacıların Su İhtiyacının Karşılanması....512

129- Surre-i Hümâyûn ile Birlikte Hacıları Taşıyan Konya Vapuru'nun Beyrut'ta Karantinada Bekletilmesi....518

Referanslar....524

İndeks....527

KISALTMALAR

A. AMD,	Bab-ı Asafi Amedi Kalemi
A. DVNS. NMH d,	Divan-ı Hümayun Sicilleri Name-i Hümayun Defteri
A. MKT. MHM,	Sadaret Mektubi Mühimme Kalemi Evrakı
A. MKT. NZD,	Sadaret Mektubi Kalemi Nezaret ve Deva'ir Evrakı
A. MKT. UM,	Sadaret Mektubi Kalemi Umum Vilayat Evrakı
C. EV,	Cevdet Evkaf
C. ML,	Cevdet Maliye
C. SM,	Cevdet Saray
D.M.d,	Bab-ı Defteri Müteferrik Defteri
DH. EUM. 7 Şb,	Dahiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Yedinci Şube
DH. İD,	Dahiliye Nezareti İdare Evrakı
DH. MKT,	Dahiliye Nezareti Mektubi Kalemi
EV.d,	Evkaf Defteri
EV. HMH,	Evkaf Haremeyn Muhasebesi
EV. HMK. SR.d,	Evkaf Haremeyn Mukataası Surre Defteri
HAT,	Hatt-ı Hümayun
İ. A,	İrade Sadaret
İ. DH,	İrade Dahiliye
İ.DUİT,	İrade Dosya Usulü
İ. MBH,	İrade Mabeyn-i Hümayun
İ. ML,	İrade Maliye
İ. MMS,	İrade Meclis-i Mahsus
İ. MSM,	İrade Mesail-i Mühimme
İ. MTZ. (05)	İrade Eyalet-i Mümtaze Mısır
İ. MVL,	İrade Meclis-i Vala
İ. SH,	İrade Sıhhiye
MAD.d,	Maliyeden Müdevver Defterler
MV,	Meclis-i Vükela Mazbataları
ŞD,	Şura-yı Devlet Evrakı
Y. A. Hus,	Yıldız Sadaret Hususi Maruzat Evrakı
Y. A. Res,	Yıldız Sadaret Resmi Maruzat Evrakı
Y. EE,	Yıldız Esas Defterler
Y. MTV,	Yıldız Mütenevvi Maruzat Evrakı
Y. PRK. BŞK,	Yıldız Perakende Evrakı Başkitabet Dairesi Maruzatı
Y. PRK. UM,	Yıldız Perakende Evrakı Umumi

I
SURRE TERTİBİ VE MASRAFLARI

GERGER VAKFI GELİRLERİNDEN MEKKE VE MEDİNE'DEN BAZI KİMSELERLE MEKKE MÜEZZİNLERİNE YAPILAN TAHSİSAT

Bahauddin bin Akur ve Şehabeddin Gerger Vakfı'ndan Mekke ve Medine'de geçim kaynağı olmayan kimsesiz fakirlerle misafirhanelerdeki miskinlere, mücâvirlere ve Mekke müezzinlerine tahsisat verilmesi

1

[...]

12-Bahauddin bin Akur'un vakfıdır ki hâsılâtının rub'u Mekke'de mu'însiz kalmış kimselere ve nısf ve rub' evlâd u zürriyetine ve kardeş ve amucalarına ve onların evlâd ve zürriyetine ve bunlar munkarız olduklarında Mekke'deki kimsesizlere verileceği.

13-Bahauddin bin Akur vakfı olup hâsılâtı kendi nefsine ve evlâdına ve ammine ve kardeşine ve bunlardan sonra Haremeyn-i Şerifeyn tekye ve misafirhanelerindeki fukarâ ve mesâkîne ait olduğu.

[...]

17-Şehabeddin Gerger'in vakfıdır ki hâsılâtı hâl-i hayatında kendisine sonra birr u sadakaya ve artanı evlâd-ı evlâdına bunların inkıtâ'ında Mekke ve Medine mücâvirlerine ve Mekke müezzinlerine tevzî' olunacağı.

Vakfu Bahauddin bin Akur er-rub'u minhü ale't-tarhai bi-Mekketi'l-Müşerrefeti ve'n-nısfu ve'r-rub'u alâ evlâdihî ve zürriyyetihî ve alâ ıhvetihî ve ammihî ve evlâdihim ve zürriyyetihim ve 'inde inkırazihim ale't-tarhâi'l-mezkûrîn.

Rub‘u tımar-ı Hânî Bey’dir, bakisi sahib-i vakfındır. Hisse an karye-i Ayn-ı Mecûr tabi-i Şûfu’l-Beyaz ma‘a Tarha-i Bîmâristân-ı Mekkî 15,5 tagar ve rub‘ tagar	Bunun dahi rub‘u Tarha-i Mekkî vakfıdır. Hisse an karye-i Kartâna tabi-i Hammare 10,5 tagar

Mezkurun vech-i meşruh üzere vakıf idüğüne Kadı Taceddin ve Ahmed bin Mimar ve Muhammed bin el-Kuds et-Tâcî fî sûk-ı çakmak elmacı Ahmed bin Sellemânî nâm mu‘temed kimesneler şehadet edip ve müstenidât-ı şer‘iyyesi görülüp kable’l-feth ve ba‘de’l-feth tasarrufunda idüğüne şüphe olmamağın defter-i cedîd-i hakanîye kayd olundu.

Vakıf

Bahauddin bin Akur el-mezkur alâ nefsihî ve alâ evlâdihî ve alâ ammihî ve alâ şakikihî sümme men nevverehüm ale’l-fukarâi ve’l-mesâkîni’l-mücâvirîne bi’l-erbıtati’l-Haremeyeni’ş-Şerîfeyni şerrefehümallahü Te‘âlâ.

An karye-i Ma‘lûliye tâbi‘i Habbetü ‘Assâl 7 tagar	An karye-i Dilhân tâbi‘i Merc 3 feddan min 10 feddan

Mezkurun vech-i meşruh üzere vakıf idüğüne müstenidât-ı şer‘iyyesi görülüp ve zikrolan şâhidler şehadet etmeğin defter-i cedîd-i hâkânîye kayd olundu.

[17]

Vakfu Şihâbuddîn İbn Gerger el-mezkûr ‘alâ-nefsihî sümme min-ba‘dihî ‘alâ-cihâti birr ve sadakati ve atîkati Kasım ve evlâdihî ve mâ-fasale ba‘de zâlike ‘alâ-evlâdi’l-vâkıfı sümme min-ba‘dihim er-rub‘ min zâlike’l-mücâvirîne bi’l-Haremi’ş-Şerifi’n-Nebevî ve’r-rub‘u ‘ale’l-müezzinîne bihî ve’r-rub‘u li’l-mücâvirîne bi-Mekketi’l-Müşerrefeti ve’r-rub‘u’r-râbi‘i li’l-müezzinîne bi-Mekketi’l-Müşerrefeti el-âne Seyyid Ahmed vâhidetün [ve] sittîn tarih-i vakfiye.

Settare tu‘raf bi’z-Zenbûh tabi-i erze der-Gota tamam	Haric-i defter an karye-i Kefer tabi-i Karre 3 tagar	An mezra‘a-i Ata tabi-i Karre 3 tagar
Kıt‘a. Arzun tu‘rafu Kenine er-Rumman tabi-i Erze 12 tagar	An mezra‘a-i Debbaine tabi-i Gota der karye-i Hadîsetü’l-Cerş 9 tagar	An arz 2 kıt‘a Zaviyetü’s-Sünbül tabi-i Gota der karye-i Metice 13 tagar
Arzu’l-Buhturî der karye-i Metice der Gota 8 feddan tamam	An karye Halbûn tabi-i Habbetü ‘Assâl 3 tagar	Hisse an Garrâs be-Settâretü’z-Zübde tabi-i Salihiyye an Garrâsi’l-‘Atîk 6 tagar

El-Gıras arz-ı Vakfi'l-Kehf der Salihiye tamamen	An mezra'ati't-Tûte tabi-i (...) der Gota 12 tagar	(...) Ca'vân tabi-i Şagor 3 tagar
An settare Deffü's-Sûrî tabi-i Şagor 3 tagar	An settare Ca'vân-ı diğer der Salihiyye 22 tagar	Arz-ı Selîme tabi an Beyt Tu'rafü bi-Bekremi'l-Bedr Tamam

Mezkur olan hisseler mezbûrun Çerâkise eyyâmından ile'l-ân vakf-ı meşruh üzere vakfı idüğüne müstenidât-ı şer'iyyeleri görülüp ve vâzıu'l-yed olan Ahmed ve Şît nâm kimesneler vâkıfın zürriyyeti idüğüne Kadı Taceddin ve Mevlânâ İbrahim bin Mukle ve nice mu'temed kimesneler şehâdet etmeğin defter-i cedîd-i hakanîye kayd olundu.

H. 911 / Miladî 1506

**

Medine-i Münevvere surre defteri kapağı

١٢ بهاء الدين بن عقورك وقفيدركه حاصلاتنك ربعى مكه ده
مسينسز قالمش كيمسه لره ونصف وربع اولاد وذريتنه وقرده سنه وعموجه لرينه
وانلرك اولاد وذريتنه وبونلر منقرض اولدقلرنده مكه ده كى كيمسه سزلره
ويريله جكى

٧٠/٢

١٣ - بهاء الدين بن عقور وقفى اولوب حاصلاتى كندى
نفسنه واولادينه وعمينه وقرداشنه وبونلردن صكره حرمين شريفين
تكيه وحا مسافرخانه لرنده كى فقرا ومساكينه عائد اولديغى

١٧ - شهاب الدين كركرك وقفيدركه حاصلاتى حال حياتنده
كندينه صكره بر وصدقه يه وارثانى اولاد اولادينه بونلرك انقطاعنده
مكه ومدينه مجاورلرينه ومكه مؤذنلرينه توزيع اولنه جغى

١٤

وقف بهاء الدين بن عتور الربع منه على الطرحا بمكة المشرفة والنصف والربع
على اولاده وذريته وعلى اخوته وعمه واولادهم وذريتهم وعند انقراضهم
على الطرحاء المذكورين

بونكدلق ربعی ترخاء مكه وقفيدر

حصه ٤ قرية ٤ عين مجور بالغ شرف البياض	حصه ٤ قرية ٤ قرنانه بالغ حمانه
مع ترخاء ستانه مكه ١٥ ط و ٢٤ ط	١٠ ط

مذكورك وجه مشروح اوزره وقف ايدوكنه قاضي تاج الدين واحمد معمار
ومحمد القدير التاجر في سوق چقاق الحاج احمد سلماني نام معتمد
كمنه لر شهادت ايدوب ومستندلت شرعيه سي كوريلوب قبل الفتح وبعد
الفتح تصرفنده ايدوكنه شبهه اولمامغين دفتر جديد خاقانيه قيد
اولندي

ربعی تمار خانه بكدر
باقيسی صاحب وقفلر

١٢

وقف بهاء الدين بن عتور المذكور على نفسه وعلى اولاده وعلى عمه وعلى شقيقه ثم من
بعدهم على الفقراء والمساكين المجاورين بالاربطة بالحرمين الشريفين شرفهما الله تعالى

مسلوليه بالغ صه عسال	ريحانه بالغ مرج
٧ ط	٢ فدان من ١٠ فدان

مذكورك وجه مشروح اوزره وقف ايدوكنه مستندلت شرعيه سي كوريلوب
فذكر اولنان شاهدلر شهادت ايتمكين دفتر جديد خاقانيه قيد اولندي

١٦

تاريخ وقف ٩١١

وقف شهاب الدين بن ... على اولاده وذريتهم من بعدهم على الفقراء والمساكين

٢ ط	٣ ط	نصف وربع من ط

١٢ ط

٧٧

وقف ناصر الدين بن ... المذكور على نفسه ثم من بعده على ... وعلى قاسم واولاده ثم فاضل بعد ذلك على ... الطوائف ثم من بعدهم الربع من ذلك للمجاورين بالحرم الشريف النبوي والربع على الموذنين والربع للمجاورين بمكة المشرفة والربع الرابع للموذنين بمكة المشرفة ... تاريخ وقف

تاريخ وقف

٣ ط — ٣ ط — ١٢ ط

١٢ ط — ٩ ط — ١٢ ط

٦ ط — ٣ ط

٣ ط — ١٢ ط

١٧

مذكور الحصه ... حقه ... ايا ... اللاين وقف ... وقف ايدوكنه مستندلت ... وقفك ... ايدوكنه قاضي تاج الدين ومولانا ... معتمدكنلر شهادت ايتمكين ... تيرا ولنديي

تاريخ وقف ٨٦٧

وقف ناصر الدين محمد بن ... على نفسه ثم من بعده على اولاده وذريتهم من بعدهم على مصالح الجامع المظفري في صالحية دمشق

تاريخ وقف ٨٦٧

٦ ط

ذكر الحصه ... وقف ... ناصر الدين ... سعيد ... محمد بن ... شهادت ايتمكين ... قيدا ولندي

وقف شهاب الدين ... نجم الدين ... الانصاري على انفسهم ثم على اولادهم ومن مات منهم يعود نصيبه لمن بقي من اولادهم وذريتهم وعند الانقراض النصف منه على من خطه لدرس شيخ الاسلام ابي عمر والربع منه يصرف على مصالح الجامع المظفري بالصالحية والربع الرابع يصرف في مصالح المدار بالجامع المذكور

تاريخ وقف ٨٢١

١٢ ط

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ÇIKARILACAĞI GÜN GÖREVLİLERİN GİYECEKLERİ KIYAFET BEDELLERİNİN KARŞILANMASI

Surre-i Hümâyûn'un çıkarılacağı gün görevlilere giydirilen samur kürk, hil'at ve sair eşya masrafları ile sikke-i hasene giderlerinin hazineden karşılanması

2

Rûznâmçesi

Surre-i Şerife ihracında huzur-ı fâizü'n-nûr-ı cihandârîde ilbâs ve in'âm olunan hil'atler ve sairenin Rûznâmçe-i Hümâyûn'da işbu defter tatbik olundukda şerhiyle işaret olunduğu vech üzere mutabık olup sâbıkları mûcebince bu sene samur ve suf mübâya'a ve hil'atler mevcud-ı hazineden ve sikke-i hasenenin kâimesi verilmek iktizâ eder. Emr u fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Fî 25 Cemâziyelâhir sene 1163

*

Devletli Darüssaâdeti'ş-şerife ağası hazretlerine hil'at-ı hâssu'l-hâs bâ-post-ı samur 1 maa-üstlük 1	Reisülküttâb efendiye hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tâk 1	Oda lalasına hâssu'l-hâss-ı cedîd tâk 1
Haremeyn müfettişi efendiye hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd 1	Muhasebeci efendiye hil'at kuşaklık cedîd tâk 1	Mukataacı efendiye hil'at kuşaklık cedîd tâk 1
Serhalife-i Muhasebe-i Haremeyn hil'at kuşaklık cedîd tâk 1	Serhalife-i mukataa-i Haremeyn hil'at-ı hâs sade tâk 1	Kethüda-yı Teberdârâna hil'at-ı hâssü'l-hâss-ı cedîd tâk 1

Yazıcı efendiye hil‘at-ı hâssü’l-hâss-ı cedîd tâk 1	Kahvecibaşıya hil‘at-ı hâssü’l-hâss-ı cedîd tâk 1	İki nefer sersakayâna hil‘at kuşaklık tâk 2
Surre Emi[ni]ne hâssü’l-hâs hil‘at cedîd tâk 1	Ağababasına a‘lâ cedîd tâk 1	Ağayan-ı Harem-i Hümâyûn hazine-darlarına neferen (1) hil‘at-ı hâssü’l-hâss-ı cedîd tâk 2

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere nevvere[hüma]llahü teâlâ ilâ yevmi’l-âhıre cânibine beher sene îsâli lâzım gelen hil‘atler ve sûf elvan ve sikke-i hasene.

Mekke-i Mükerreme’de Şerif Hazretlerine hil‘at-ı hâssu’l-hâss-ı cedîd sevb aded 2	Mekke-i Mükerreme kadısına hil‘at-ı hâssu’l-hâss-ı cedîd tak 1	Medine-i Münevvere kadısına hil‘at kuşaklık tâk 1
Mekke-i Mükerreme Şeyhü’l-Haremine hil‘at kuşaklık cedîd tâk 1	Medine-i Münevvere Şeyhü’l-Haremine hil‘at kuşaklık cedîd tâk 1	Kudüs-i Şerif Şeyhü’l-Haremine hil‘at kuşaklık cedîd tâk 1
Elvan sûf top donluk aded 14		
Sikke-i hasene aded 500		

Muhasebe kuruş: 1181 para: 10			
Muhasebe kuruş 1181 para 10 aded 1	Post-ı samur aded 1 ma‘a üstlük aded 1	Hil‘at-ı hâssu’l-hâss-ı cedîd aded 12	Hil‘at kuşaklık cedîd aded 9
Hil‘athâ aded 25	Hil‘at â‘lâ aded 1	Hil‘at-ı hâss-ı sade cedîd aded 3	Sûf donluk aded 14
Atlas florantin zirâ‘ 120		Sikke-i hasene aded 500	

Devletli saadetli sultanım hazretleri sağ olsun

Beher sâl-i ferhunde-fercâmda Surre-i Şerif ihracında kaideten kadîm ve âdet-i müstedîm üzere işbu defâtîr-i nâtık mantûku ilbâs olunan post-ı samur ve hil‘atler ve atlas ve sûf semenleri ve sikke-i hasene taraf-ı mîrîden verilegelmekle merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki işbu sene-i amîmetü’l-meymenenin dahi ilbâs olunan samur post ve hil‘atlerin bâlâda tahrîr ve tasrîh olunduğu üzere semenleri kadîmi ve olageldiği inâyet ve ihsân buyurulmak bâbında emr ü fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

*

Sah

Telhis mûcebince mübâya‘a ve sûret ve kaimesi verile deyu buyuruldu.

26 Cemâziyelâhir sene [1]163

Arz-ı bendeleridir ki

Beher sâl-i meymenet-me‘âlde Surre-i Şerife ihracı günü huzur-ı hümâyûn-ı gerdun-vakar-ı Şehinşâhîde ber-mûceb-i mu‘tâd-ı kadîm ilbâs ve in‘âm olunan post-ı samur ve hıla‘-ı mütenevvi‘a ve eşya-yı saire ile sikke-i hasenenin müfredât defteridir. Rûznâmçe-i Hümâyûn’dan tatbik etdirdikde bir top post-ı samur ma‘a üstlük ve ecnâsından yirmi beş top hil‘at ve on dört donluk sûf ve yüz yirmi zirâ‘ atlas florantin ve beş yüz aded sikke-i hasene verilegelmekle işbu sene-i makrûnetü’l-meymenede dahi iktizâ eden post-ı samur ile sûf mübâya‘a ve mevcûd-ı hazineden olmak üzere hil‘atlerin sûreti ve sikke-i hasenenin kaimesi verilmek bâbında fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Pençe

‘An-tahvîl an cânib-i hazret-i ağa-yı Dârü’s-Saâde der-hîn-i ihrac-ı Surre-i Şerîf der-huzûr-ı hümâyûn ilbâs-şode ve berây-ı lâzıme-i mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî mübâya‘a-şode fermûde. El-vaki‘ 26 C. Sene 1163. Hil‘at-i hâssü’l-hâss-ı cedîd bâ post-ı samur ma‘a üstlük	‘An-tahvîl an-İbrahim Ağa ve Mehmed Ağa ser-hâzinân-ı bîrûnî berây-ı irsâliye-i Mekke-i Mükerreme ve berây-ı lâzıme-i mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî mübâya‘a şode Elvan sûf 7 top. Donluk 14 Atlas florantin 120 zirâ‘

Vech-i meşruh üzere yalnız bir top hil‘at-i hâssü’l-hâs harîr hil‘at ma‘a üstlük post-ı samûr ve on dört donluk elvan sûf ve yüz yirmi zira‘ atlas florantin mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî olunmak için mübâya‘ası bâbında emr u fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Kaime ve sûret-dâde

Fî 15 C. Sene [1]163

(Mühürler)

Verilmek buyuruldu

Fî 15 C. Sene 1163/ [22 Mayıs 1750]

Kayıd şod

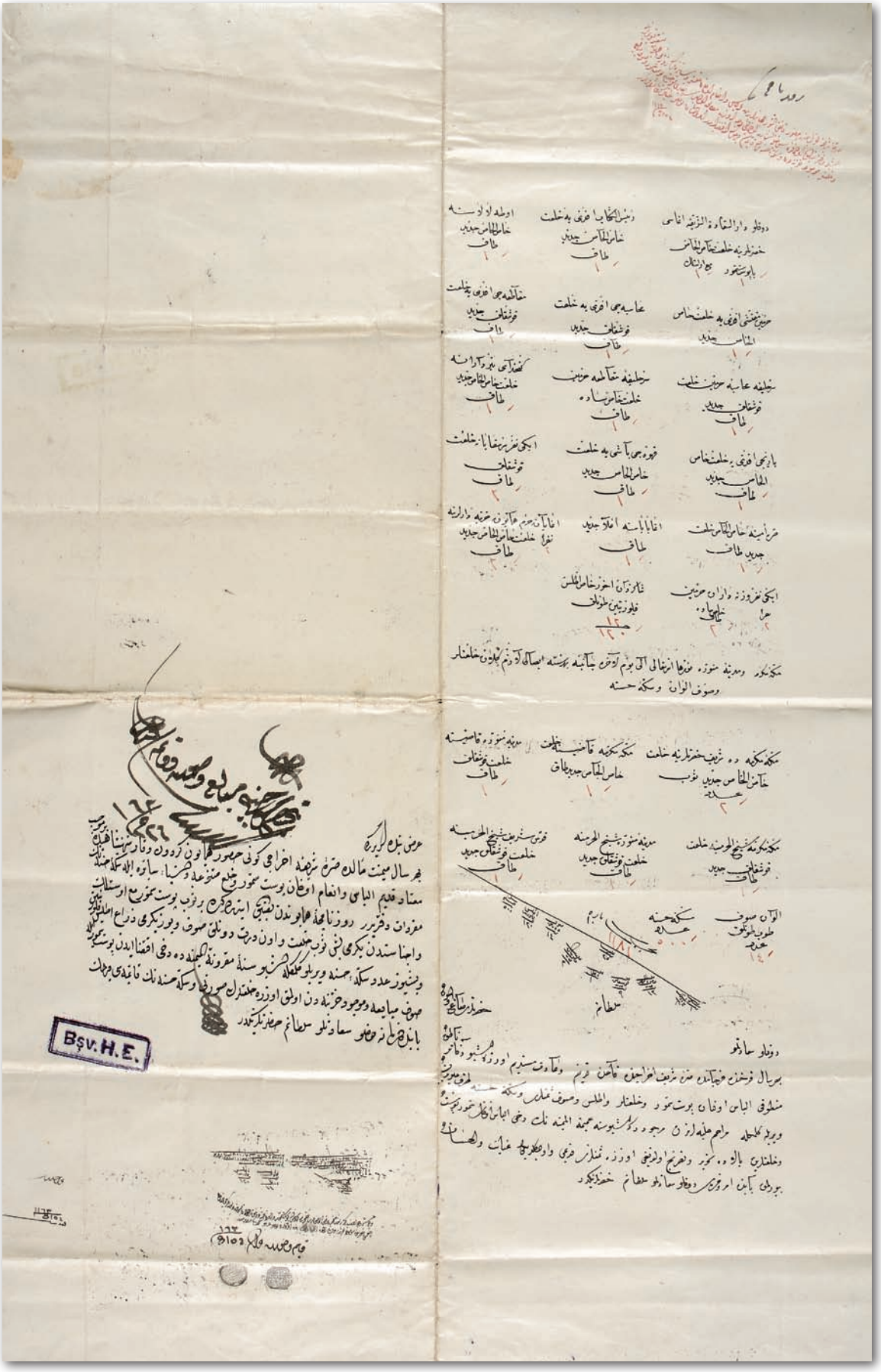

C. EV, 28487

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN GÖNDERİLMESİ MERASİMİNDE GÖREVLİLERE VERİLEN HEDİYE VE HİL'ATLERİN MİKTARI

*Hicrî 1172 (M. 1759) ta*rihli Surre-i Hümâyûn'u görevlilerine giydirilecek hil'atlerin cinsi ve miktarlarıyla verilecek atıyyenin miktarını gösterir Surre-i Hümâyûn masârıfat defterinden bir ruznâmçe

3

Rûznâmçesi

Surre-i Şerife ihracında huzûr-ı faizi'n-nûr-ı hazret-i cihandârîde ilbâs ve in'âm olunan hil'atler ve sairenin Rûznâmçe-i Hümâyûn'a mukayyed kuyûdâtıyla sabıkları işbu defter tatbik olundukda şerh ile işaret olunduğu vech üzere mutâbık olunup sabıkları mûcebince sûf ve atlas ve post-ı samur mübâya'a ve hil'atler mevcûd-ı hazineden ve sikke-i hasenenin kaimesi verilmek iktizâ eder. Emr u fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Telhis

Fî 18 C. Sene 1172

(İmza)

Mekke-i Mükerreme'de şerif hazretlerine hil'at-ı hâssü'l-hâss-ı cedîd tak 2	Mekke-i Mükerreme kadısı efendiye hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1	Medine-i Münevvere kadısı efendiye hil'at kuşaklık cedîd tak 1
Mekke-i Mükerreme şeyhü'l-haremine hil'at kuşaklık cedîd tak 1	Medine-i Münevvere şeyhü'l-haremine hil'at kuşaklık cedîd tak 1	Kudüs-i Şerif şeyhü'l-haremine hil'at kuşaklık cedîd tak 1

Elvan sûf top 7. Donluk aded 14	Sikke-i hasene aded 500	Saadetli Dârü's-Sa'âdeti'ş-Şerife Ağası hazretlerine hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîde kaplı post-ı samur ma'a üstlük tâk 1
Reisülküttâb efendiye hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tâk 1	Oda lalasına hil'at-ı hâssü'l hâs-ı cedîd tak 1	Haremeyn müfettişi efendiye Hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1
Haremeyn muhasebecisi efendiye hil'at kuşaklık cedîd tak 1	Haremeyn mukataacısı efendiye hil'at kuşaklık cedîd tak 1	Ser-halife-i muhasebe-i Haremeyn hil'at kuşaklık tak 1
Ser-halife-i mukataa-i Haremeyn hil'at-ı hâs sade-i cedîd tak 1	Kethüda-yı teberdârân-ı Zülüflü hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1	Yazıcı efendiye hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1
Kahvecibaşı ağaya hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1	Ser-sakayan neferen 2. Hil'at kuşaklık cedîd tak 2	

Kayıd şod
Be-defter-i mübaya'a
Fî 15 C. Sene [1]172
Üç kâime ve bir sûret-dâde

Surre eminine hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 1	Ağa babasına hil'at-ı a'lâ-i cedîd tak 1	Hazinedârân-ı Harem-i Hümâyûn neferen hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd tak 2
Veznedârân-ı Haremeyn neferen 2 hil'at-ı hâss-ı sade-i cedîd tak 2	Şâkirdân-ı ahur-ı hâs atlas florantin zira' aded 120 donluk 12	

Yekûn		
Post-ı samur 7 Top 1 ma'a-üstlük aded 1	Hil'at-ı hâssu'l-hâss-ı cedîd top 12	Hil'at kuşaklık cedîd top 9
Hil'at-ı a'laî cedîd top 1	Hil'at-ı hâss-ı sade-i cedîd top 3	Hil'athâ-i mütenevvi'a top 25
Sûf Donluk aded 14	Atlas florantin aded 120	Sikke-i hasene aded 500

Pençe

Telhisi mûcebince başka başka kaimeleri ve sûreti verile deyu buyuruldu.

Fî 19 C. Sene [1]172

Sah

Arz-ı bendeleridir ki

İşbu sene-i müteyemmine için inşaallahu Teâlâ karîben ihracı musammem olan Surre-i Haremeyn-i Şerifeyn'in vakt-i ihracı tekârub etmekden nâşî hîn-i ihracında resm-i dîrîn üzere ilbâsı mu'tâd olan hil'atın hazinedarbaşı ağa kulları tarafından verilen ale'l-infirad defterleri ve Rûznâmçe-i Hümâyûn'dan ihrac etdirildiği üzere saadetli Darü's-Sa'âdeti'ş-Şerife Ağası hazretlerine ilbâs için ma'a üstlük hil'at-i hâssü'l-hâssa kaplı bir sevb-i ferve-i samur ile yirmi beş sevb hila'ı mütenevvi'a ve on dört donluk sûf ve yüz yirmi zira' florantin atlas ve beş yüz aded li-ecli'l-atıyye sikke-i hasene iktizâ etmekle kürk ile sûf ve atlas hazinedarbaşı ağa kulları marifetiyle mübâya'a olunmak üzere fî-i sâbıkları ile icab eden bahaları için başka başka ve altun dahi Hazine-i Âmire'den verilmek üzere başka kaimeleri ve hil'atlar mevcud-ı hazineden ilbâs olunmak üzere sûreti verilmek babında fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Pençe

'An-tahvîl 'an cânib-i Hazret-i Ağa-yı Darü's-Sa'âdeti'ş-Şerife der-hîn-i ihrac-ı Surre-i Şerife der-huzûr-ı hümâyûn ilbâs ve berây-ı lâzıme-i mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî mübâya'a şode fermûde bâ-telhis-i fermân-ı âlî	'An-tahvîl 'an-cânib-i ser-hâzinân-ı bîrûnî berây-ı lâzıme-i irsâliye-i Mekke-i Mükereme şerrefehâllahu Teâlâ ilâ-yevmi'l-âhire ve berây-ı lâzıme-i mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî mübâya'a şode fermûde bâ-telhis ve fermân-ı âlî

Hilat-ı Hâssü'l-hâss-ı cedîd baft samur adet 1	Üstlük ma'a-sûf-i hâssü'l-hâss-ı cedîd aded 1	Elvan sûf donluk aded 14	Atlas florantin 120 zirâ'

Vech-i meşrûh üzere mevcûd-ı Hazine-i Bîrûnî olmak üzere mübâya'ası babında emr u fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

[17 Şubat 1759]

(Mühürler)

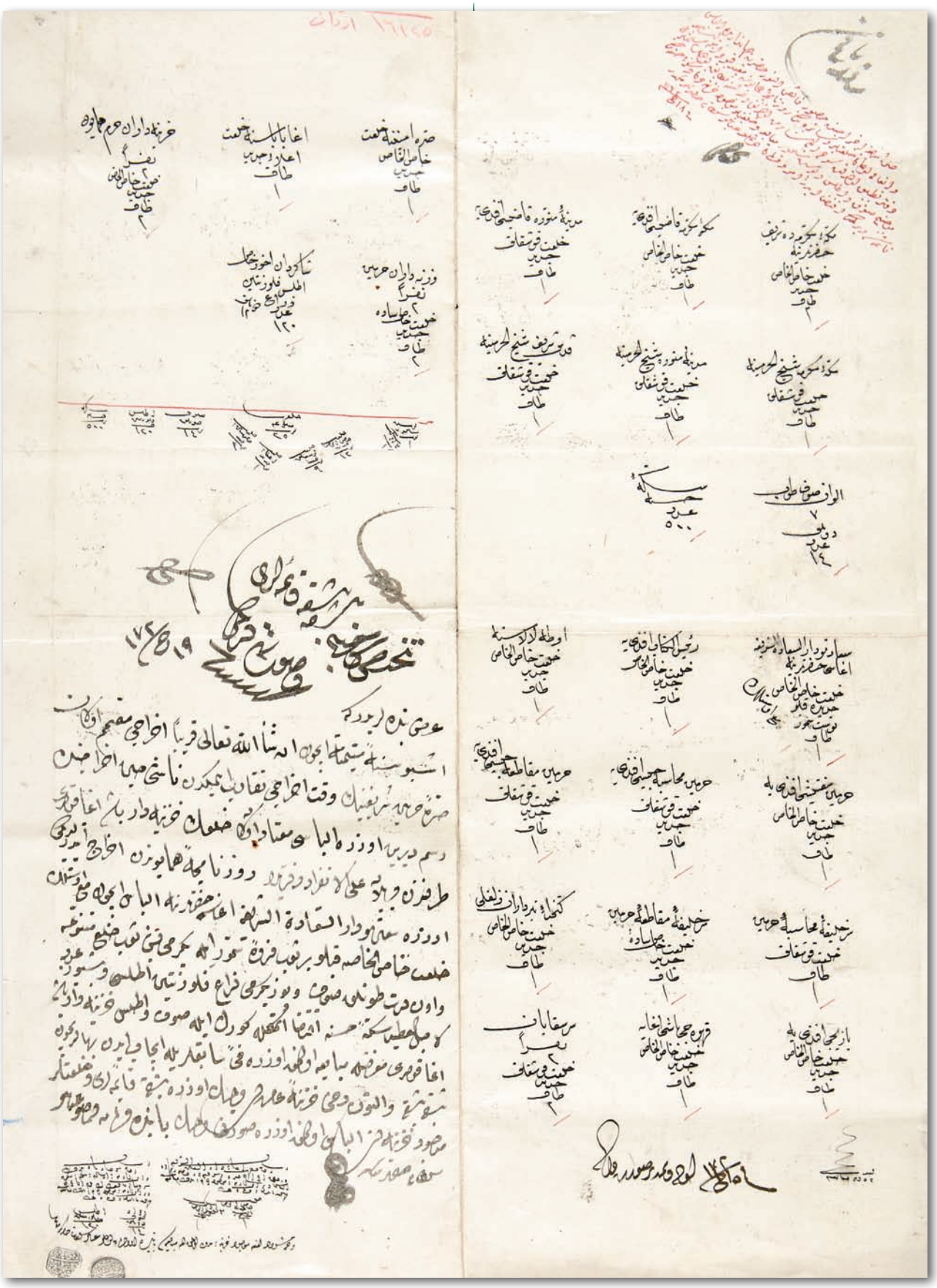

C. EV, 16125

SURRE-İ HÜMÂYÛN İÇİN TRABLUSŞAM MUKATAALARINDAN ŞAM HAZİNESİ'NE VERİLECEK PARANIN YERİNE ULAŞTIRILMASI

Surre-Hümâyûn için Trablusşam mukataalarından Şam Hazinesi'ne ocaklık olarak tertib edilen miktarın zamanında teslim alınarak Şam Hazinesi'ne ulaştırılması

4

Serîan yazıla

Hâlâ Trablusşam Mutasarrıfı Derviş Hasan Paşa'ya ve Trablusşam Kadısı zîde fazluhû ve Şam Defterdarı Seyyid Mustafa zîde mecduhû tarafından tayin olunan ... zîde kadruhuya hüküm ki

Sen ki Mîrimîrân-ı mûmâileyhsin, ahali-i Haremeyn-i Şerifeyn'e verilecek surre ve vezâif için Trablusşam mukataatı emvâlinden Şam Hazinesi'ne ber-vech-i ocaklık müretteb olan emvâl vaktiyle mahallerinden tahsil olunamadığından Şam Defterdarı tekmîl edemeyip Surre emini olanlar acz ü ızdıraba dûçâr olduklarından gayrı ahali-i Haremeyn'in zucretlerine bâ'is olduğu istihbâr olunmakla Şam Hazinesi'nde müretteb bu makule Surre ve vezâifin verilmesi ocaklık-ı mezkûrun vaktiyle vürûduna mütevakkıf ve menût olmağın hüccâc-ı müslimîn Şam-ı Şerif'e vâsıl oluncaya kadar serî'an ve âcilen ocaklık-ı mezkûru tedarik ve mahalline îsâl eylemek bâbında işbu sene-i mübareke evâsıt-ı Cemâziyelahire'sinde emr-i şerif-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olundukdan sonra hâlâ Şam Defterdarım Seyyid Mustafa zîde mecduhûnun der-bâr-ı hilâfetmedârıma gönderdiği tahrîrâtı hulâsa-i mefhumunda Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisinin surreleri rabtı için Trablusşam mukataaları malından ocaklık vechile Şam Hazinesi'ne müretteb yirmi bin altmış iki buçuk kuruş senesi Ramazan'ında Şam Hazinesi'ne îsâli lâzım iken hüccâcın Şam'dan hareket edecekleri eyyâma karîb vürûd eylemek hasebiyle ümenâ-yı Surre ve defterdarlar tahdîşe-i derûn ve ızdırap çekdiklerinden bahisle meblağ-ı mezbûru sâir emvâl-i mîriyyeye takdim ve tercih eyleyerek tarafından kabzına memur[a] teslîmen irsâl eylemek bâbında emr-i şerifim sudûrunu inhâ ve istid'â eylemekle mukaddemâ verilen emr-i şerif-i mezkûrun

kaydı derkâr olundukdan sonra istid'âsı derkenarı mûcebince te'kidi hâvî emr-i şerifim tahrîri fermânım olmağın işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdar ve ... ile irsâl olunmuşdur. İmdi vüsûlünde sen ki paşa-yı mûmâileyhsin meblağ-ı mezbûr Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisinin Surre vazifeleri için ber-vech-i ocaklık müretteb ve vaktiyle Şam-ı Şerif Hazinesi'ne îsâl olmakla mukaddem ve bu defa sâdır olan fermude-i hümâyûnum mûcebince ala eyyi hâl yerinden tamamen tahsil ve sair cümle emvâl-i mîriyyeye takdim ve tercih ile defterdar-ı mûmâileyhin tarafından kabzına memura teslîmen tesbîl eylemek mezîd ihtimâm eyleyesin ve sen ki mübaşir-i merkûmsun meblağ-ı mezbûru paşa-yı mûmâileyhden tamamen ahz u istishâb ve getirip teslime şitâb eyleyesin. Ve sen ki kadı-i mûmâileyhsin sen dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur.

Muhasebe'den

Fî 27 C. Sene 1204 / [14 Mart 1790]

Yazılmışdır

C. EV, 25827

SURRE-İ HÜMÂYÛN HAZİNESİ'NİN ŞAM'DAN MEKKE'YE TAŞINMASI İÇİN GEREKEN MASRAFIN KARŞILANMASI

Her sene Haremeyn ahalisine gönderilen Surre-i Şahane Hazinesi'nin Şam'dan Mekke'ye kadar taşınması için gereken meblağın Şam Hazinesi'nden ve hac kilârı masrafları akçesinden karşılanması

5

Devletli atûfetli Sultanım hazretleri sağ olsun

Bu kulları işbu sene-i mübarekede Surre emini olup beher sene Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca Surre-i Şerife nakli için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruş Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruş masârıf-ı kilâr-ı hac akçesinden verilmek mu'tâd olmakla kaydı derkâr ve malum-ı devletleri buyuruldukda meblağ-ı mezbûr iki bin kuruş bu sene-i mübarekede dahi verilmesi için emr-i şerif ihsân buyurulmak bâbında emr ü fermân devletli atûfetli sultanım hazretlerinindir.

İbrahim
Kethüda-yı
Kaymakamî-i
Sâbık Emin-i Surre-i Şerife

*

Sâbıkı

Hâlâ Surre-i Şerife Emini Çelebi Mehmed dâme mecduhû Divan-ı Hümâyûn'a arz-ı hâl edip beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca nakl u tahmîli için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruş Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruş masârıf-ı kilâr-ı hac akçesinden verilegelmekle işbu sene-i mübarekede dahi i'tâ olunmak için emr-i şerif sudûrunu istid'â-yı inâyet eylediği ecilden Hazine-i Âmire'de mahfûz Başmuhasebe defterlerine nazar olundukda beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine mu'tâdü'l-irsâl olunan Surre-i Şe-

rife Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca nakl u tahmili için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruş Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruş masârıf-ı kilâr-ı hac akçesinden verilmesi için sene-i mâziyede emr-i şerif verildiği derkâr oldukda sen ki vezir-i müşâr ve defderdâr-ı mûmâileyhsiz, zikrolunan iki bin kuruş şütürân ücretini işbu sene-i mübarekede dahi sâbıkı mûcebince verilmesi için emr-i şerif tahriri telhis olundukda telhisi mûcebince emri verilmek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mûcebince fî 11 C. sene 1203 tarihinde Şam valisine ve defterdarına hitaben emr-i şerif verildiği mukayyeddir. Fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Fî 9 C. sene 1204

(İmza)

Telhisi

*

Pençe

Telhis mûcebince amel olunmak buyuruldu

Fî 11 C. sene [1]204

Arz-ı bendeleridir ki

Beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca nakl u tahmili için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruş Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruş masârıf-ı kilâr-ı hac akçesinden verilegelmekle işbu sene-i mübarekeye mahsûben dahi i'tâsı için emr-i şerif südûru ricasıyla arz-ı haldir. Ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda derkenar olunan sabıkı mûcebince Şam valisine ve defterdarına hitaben emr-i şerif tahriri bâbında fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Pençe

Emir-dade

11 C. Sene [1]204 / [26 Şubat 1790]

**

C. ML, 69/3162

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN GÖNDERİLEBİLMESİ İÇİN TAHSİLİ GEREKEN CİZYE VE MUKATAA GELİRLERİNİN GECİKTİRİLMEDEN TAHSİL EDİLMESİ

Şam, Trablusşam, Kudüs ve Sayda mukataaları ve cizyelerinden her sene Haremeyn ahalisine gönderilen meblağın, hacılar Şam'a ulaşmadan tahsil edilip adı geçen yere gönderilerek Haremeyn ahalisinin zarurete düşürülmemesi

6

Sekiz kıt'a evâmir tashih olunduğu üzere tebdil oluna

Muhasebeden

Fî 5 B. Sene [1]218

Yazılmışdır

Tuğra

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbirü umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütimmü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mehd-i bünyâni'r-ravzati ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-saadeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûfi avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Şam ve Trablusşam ve Sayda valisi ve mîrü'l-hâccı olup Hicaz cânibi seraskeri olan Gazi el-Hâc Cezzar Ahmed Paşa edâmellahu te'âlâ iclâlehû ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazli ve'l-yakîn râfi'u a'lâmi'ş-şerî'atî ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-evliyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-Meliki'l-Mu'în mevlânâ Kudüs-i Şerif kadısı zîdet fezâiluh tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olucak malum ola ki sen ki vezir-i müşârunileyhsin uhdende olan mukataât ve cizye emvâlinden beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerinin surre ve vezâifleri için ber-vech-i ocaklık müretteb olan mebâliğ-i ma'lûme öteden beri Devlet-i Aliyye'mde Surre emini olanların Şam-ı Şerif'e vüsûllerinden mukaddem memurlar taraflarından tahsil ve Şam-ı Şerif'e îsâl olunagelip ancak biraz müddetden beri vaktiyle tahsil olunamadığından Şam defterdarları tekmîl edemeyip surre-i mezkûre giriftâr-ı ukde-i te'hîr olunduğu ihbar olunup ancak Haremeyn-i

Muhteremeyn ahalilerinin maaşları sadaka-i Padişahânem olan surre ve vezâiflerinin ahzına münhasır ve zikrolunan surre vezâiflerinin i'tâsı dahi beher hâl ocaklıkların tahsîline mütevakkıf olmakla mukataât-ı merkûme emvâlinden ber-vech-i ocaklık mezîd olan surre ve vezâif akçeleri aceleten ve müsâra'aten tahsil ve hüccâc-ı zevi'l-ibtihâc Şam-ı Şerif'e vâsıl olmazdan mukaddem tekmîlen Şam-ı Şerif'de kabzına memura teslim olunmak bâbında emr-i şerifim südûrunu silahşorân-ı hâssamdan Surre-i Hümâyûn'um emini kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Osman Bey zîde mecduhû ba-takrîr inhâ etmekle Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerinin surre ve vezâifleri için senevî Kudüs-i Şerif cizyesi malından mezîd olan iki bin dört yüz kırk sekiz kuruş ve ihtisab-ı Kudüs-i Şerif mukataası malından müretteb olan iki yüz yirmi dört buçuk kuruş ki cem'an iki bin altı yüz yetmiş iki buçuk kuruş Şam-ı Şerif Hazinesi'ne ber-vech-i ocaklık müretteb olunduğu Hazine-i Âmire'mde mahfûz Başmuhasebe defterlerinde mukayyed ve ahali-i Haremeyn-i Muhteremeyn'in vezâifi tekmilce irsâl ile mübtelâ-yı zarûret olmamaları hususuna ihtimâm ile de'avât-ı hayriyeleri isticlâbına kemal-i itina ve dikkat murâd-ı husrevânem olmakla ber-muktezâ-yı isti'dâd-ı Hudâdâd-ı mecbûl olduğun gayret ve hamiyyet muktezâsı emrim vüsûlünde meblağ-ı mezbûru iki yüz on sekiz senesine mahsûben bilâ-te'hîr tedârik ve i'dâd ve hüccâc-ı müslimînin Şam-ı Şerif'e vüsûlünden mukaddem tamamen irsâline bezl-i cidd-i himmet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerif-i âlîşânım ısdâr ve ... lerine irsâl olunmuşdur. İmdi vüsûlünde sâbıku'z-zikr cizye ve mukataa-i mezkûre mallarından senevî ahali-i Haremeyn-i Muhteremeyn'in surre ve vezâif akçeleri için Şam-ı Şerif Hazinesi'ne ber-vech-i ocaklık müretteb olan mârru'z-zikr cem'an iki bin altı yüz yetmiş iki buçuk kuruşu işbu sene-i mübarekede hüccâc-ı müslimîn Şam-ı Şerif'e vâsıl olmazdan mukaddem kabzına memura teslime sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin sen dahi mûcib-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle ... vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîlü'ş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olup hilafına rıza ve cevâz görmeyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimad kılasız.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis sene Cumadi'l-âhire semaniye aşare ve mieteyn ve elf.

Be-mahrûsa-i Kostantiniyye

[21 Eylül 1803]

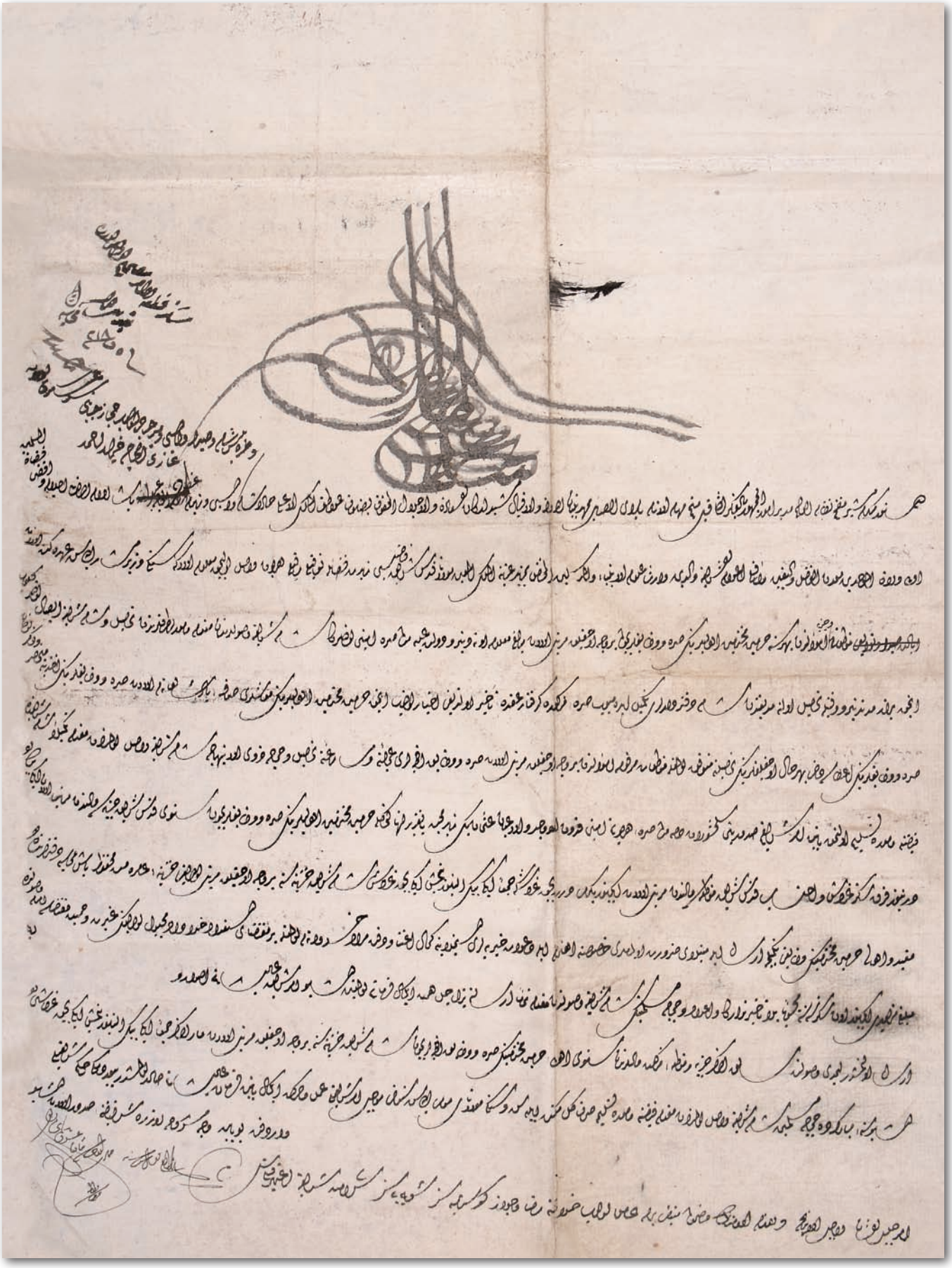

C. ML, 42/1926

ŞAM EYALETİ CERDE MÜBAŞİRLİĞİ HİZMETİ BEDELİNİN SURRE EMİNİ'NE TESLİMİ

Surre eminlerinin uhdesine verilmiş olan Şam Eyaleti cerde mübaşirliği hizmeti bedelinin Surre-i Hümâyûn Emini Yusuf Âgâh Efendi'ye teslimi

Buyuruldu

Kayıd şod

7

Şam-ı Şerif Valisi Mîrü'l-Hac Vezirim Seyyid Süleyman Paşa iclâluhuya hüküm ki

Şam-ı Şerif ve Trablusşam ve Sayda eyaletlerinin beher sene cerde hizmeti ahere verilmeyip Dersaâdet'imden nasb olunan Surre emininin masârıf-ı râhiye ile avn ü medâr için bâ hatt-ı hümâyûn mukaddemâ Surre eminlerine tertib ve tahsis kılınmış ve münhasıran ricâl-i Devlet-i Aliyye'mden sâbıkan sadrazam kethüdası Yusuf Âgâh dâme mecduhû işbu sene-i mübarekede Surre-i Hümâyûn emini nasb ve tayin olunmuş olduğundan işbu bin iki yüz yirmi sekiz senesine mahsûben zikrolunan cerde hizmetinin sâbıkı vechile emin-i mûmâileyhe i'tâ ve teslimi lâzımeden olmakla sen ki vezir-i müşârunileyhsin uhdende olan Eyalet-i Şam'da ber-mu'tâd cerde hizmet-i mübaşiriyyesi olan iki yüz kuruş kadîmi vechile nakden ve tamamen emin-i mûmâileyh tarafına te'diye ve teslimine mübâderet eylemek fermânım olmağın rikab-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerifim ısdâr ve emin-i mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi bi-'avnihi Bârî Surre-i Hümâyûn'umla emin-i mûmâileyh Şam-ı Şerif'e lede'l-vüsûl ötedenberi olageldiği vechile Eyalet-i Şam'da cerde hizmet-i mübaşiriyyesi olan sâlifü'z-zikr iki bin kuruşu tamamen ve nakden emin-i mûmâileyhe te'diye ve teslimi hususuna dikkat eylemek irâde-i şahanem muktezasından idüğü malum oldukda bervech-i muharrer amel u hareket ve ihmal ü tesâmühden müba'adet eylemek babında.

Evâhir-i B. sene [12]28

Sah

Buyuruldu

Bir sureti

Sayda Valisi Şam Valisi ve Cerde Başbuğu Vezirim Süleyman Paşa iclâluhûya

Sayda Eyaleti'nin cerde hizmet-i mübaşiriyyesi olan üç bin ve Trablusşam cerdesi hizmet-i mübaşiriyyesi olan sekiz bin beş yüz kuruş ki cem'an on bin beş yüz kuruş emin-i mûmâileyh tarafına irsâl ve teslimi lâzımeden olmakla zikrolunan eyaletin cerde hizmet-i mübaşiriyyesi olan ol mikdar akçeyi emin-i mûmâileyh tarafından tayin olunan adamına te'diye ve teslim eylemesi için.

Aslı gibi.

[29 Temmuz 1813]

Surre defteri ilk sayfasında tuğra

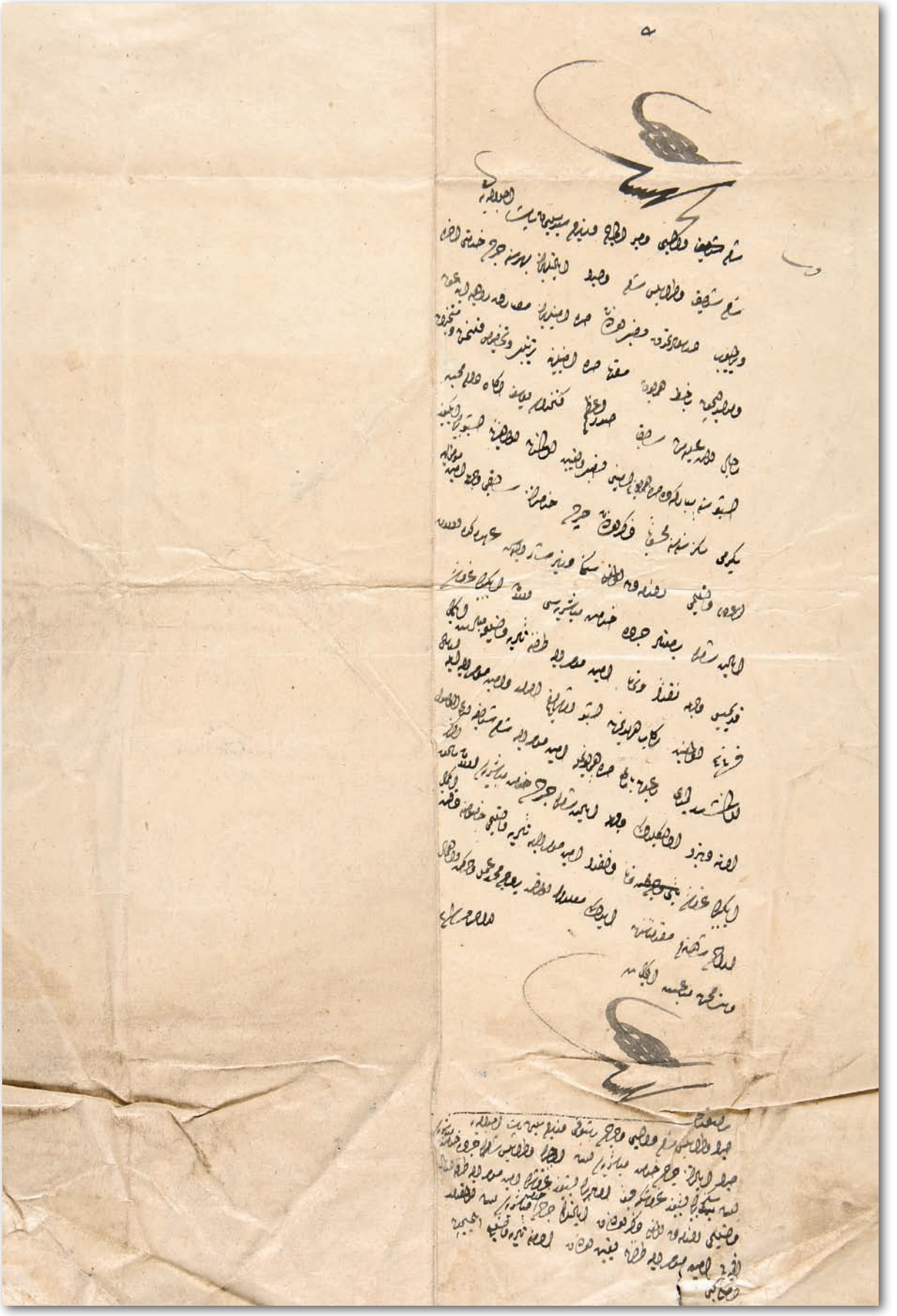

C. EV, 27908

KOCAELİ'NE BAĞLI KAZALARDAN SURRE-İ HÜMÂYÛN DEVRİYESİ VERGİSİNİN KALDIRILMASI

Kocaeli Sancağı'nda bulunan kazaların yıllık vergileri ağır olduğu için bu kazalardan Surre-i Hümâyûn devriyesi adıyla ayrıca alınan vergi kaldırılıp imdâd-ı hadariye vergisine zam yapılması ve Padişah'ın irâdesi olmadıkça buralardan başka adlarla vergi alınmaması

8

Pençe

Buyuruldu

Sah

Kayıd şod

Kocaeli ve Hüdavendigâr sancakları mutasarrıfı vezirim el-Hâc Mustafa Paşa iclâlühü'ye ve Kocaeli Sancağı'nda vâki kazaların kuzât ve nüvvâbına hüküm ki

Kocaeli Sancağı'nda vâki kazaların ekseri Tersane-i Âmireme kerestekeş olup işbu kereste maslahatı mevâdd-ı cesîmeden olduğundan mâ'adâ zikrolunan kazaların beher sene mu'ayyen olan vergi vesair tekâlifleri dahî kemâliyle ağır olduğundan Surre-i Hümâyûn'um istikballinde Kocaeli mutasarrıflarının iyâb ve zehâblarında yem ve yiyecek masraflarını ve maiyyetine fazla lâzım gelen askeri yine kazalar ahalisi verirler iken Surre-i Hümâyûn'um ihracında mütesellimleri istikballe gitdikde yirmi beş bin ve avdetlerinde istikballe gitdiği için bir kat dahî yirmi beş bin kuruş surre devriyesi namıyla başkaca alınmakda olduğu ve bu keyfiyyet vedî'atullah olan fukarayı ra'iyyet ve sekene-i memlekete bâr-ı girân olmakda idüğü bi'l-ihbâr tahkik-kerde-i şahanem olup devriye maddesi cemî'-i eyâlât ve elviyede memnû'atdan olduğundan külliyen men' ve def'iyle tekâlif maddesinin tahkiki lâzimeden ve işbu devriye maddesi dahî Kocaeli Mutasarrıfı'nın vâridâtından ma'dûd gibi olup hüccâc-ı müslimînin iyâb ve zehâblarında masrafları olmak mülâbesesiyle hem devriye maddesi külliyen men' olunmak ve hem Kocaeli mutasarrıfının vâridâtı nakîseden vikâye kılınmak

üzere livâ-i mezbûrun beher sene muayyen olan hadariyesi üzerine yirmi bin kuruş zam olunarak fîmâ-ba‘d Surre-i Hümâyûn’umun iyâb ve zehâbında devriye namı ve nam-ı diğer ile bir akçe alınmaması hususuna irâde-i seniyyem ta‘alluk edüb ol babda hatt-ı şerif-i inâyet-redîfim şeref-yafte-i sudûr olmakdan nâşî Divan-ı Hümâyûn’umda mahfûz hazariye tertibatı kuyûdu tetebu‘ etdirildikde Kocaeli Sancağı’nda vâki kazalardan sefersiz vakitlerde senede üç taksit ile hadd-i i‘tidâl üzere imdâd-ı hazariye verilegeldiği mukayyed olmağın senede üç taksit ile hadd-i i‘tidâl üzere verilegelen imdâd-ı hazariye üzerine otuz senesi gurre-i Muharrem’inden itibaren yirmi bin kuruş dahî zam olunmuş ve ol vecihle kaydı tashîh kılınmış olmağın i‘lâmen ve tenbîhen Divan-ı Hümâyûn’umdan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ... ile irsâl olunmuşdur. İmdi şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûnum mûcebince livâ-i merkûm kazalarından sefersiz vakitlerde senede üç taksit ile hadd-i i‘tidâl üzere verilegelen imdâd-ı hazariye üzerine sene-i mezkûr gurre-i Muharrem’inden itibar ile yirmi bin kuruş dahî zam ve ol vecihle kaydı tashîh kılınmış olduğu ve meblağ-ı mezbûr zam olunmakdan maksûd-ı aslî Surre-i Hümâyûn’umun iyâb ve zehâbında devriye nâmı ve nâm-ı diğer ile fukarâ-yı ra‘iyyetden hafî ve celî bir akçe alınmamak ve def‘ ü ref‘ olunmak irâdesine mebnî idüğü ve bundan sonra hafî ve celî kazalardan tekrar devriye namı ve nam-ı âhar ile bir nesne alınmasına kat‘â rıza-yı hümâyûnum olmadığı ve zîr-destân olan sekene-i memleket ve fukarâ-yı râiyyetin herhalde hıfz u himayetleri matlûb-ı mülûkânem olduğu siz ki vezir-i müşâr ve kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhimsiz, ma‘lûmunuz oldukda işbu emr-i şerîfimi livâ-i mezbûr dahilinde kâin kazaların mehâkim sicillâtına kayd ve mazmûn-ı münîfini cümleye i‘lân ve işâ‘at ederek bundan böyle ilâ mâşaallahu te‘âlâ düstûru’l-amel tutulması hususuna dikkat ve fukarâ-yı ra‘iyyet ve aceze-i memleketin vücûh-ı mezâlim ve ta‘addiyâtdan vikâyetleriyle taraf-ı eşref-i mülûkânem içün isticlâb-ı de‘avât-ı hayriyyeye sarf-ı vus‘-u makderet ve zinhâr ve zinhâr hilafını tecvîzden be-gâyet hazer u mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâil-i B. sene [1]229 / [28 Haziran 1814]

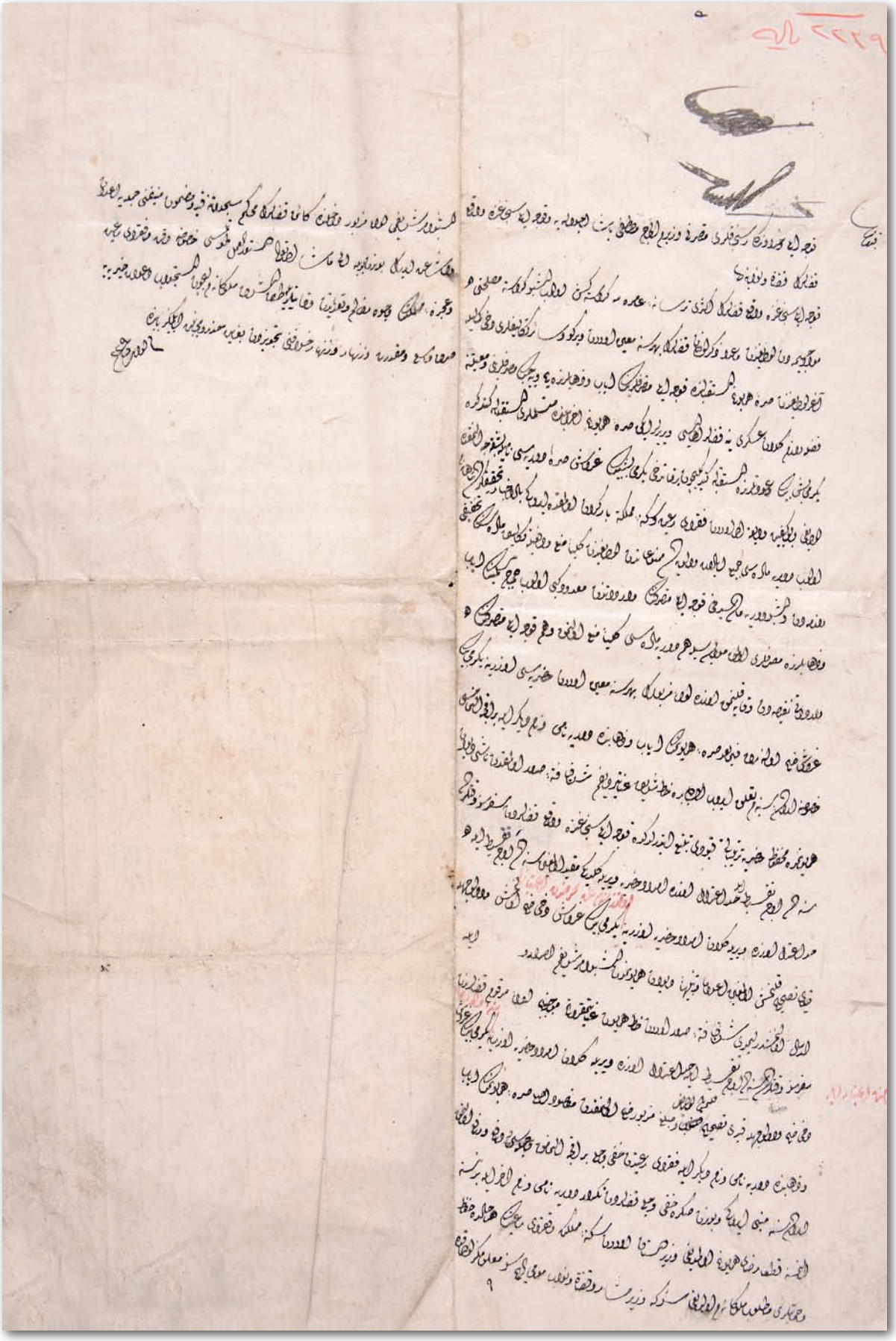

C. ML, 545/22392

EMÎRÜ'L-HÂCLIK GELİRLERİNDE MEYDANA GELEN GECİKME VE AZALMANIN İSTİKRAZ İLE KAPATILMASI

Sayda hadisesi sebebiyle emîrü'l-hâclık hizmetlerinin tatil edilmemesi için, emîrü'l-hâclık gelirlerinin tahsilinde meydana gelen gecikmeye bağlı azalmanın Hazine'den gönderilecek akçelerle ve Şam tüccarından temin edilecek istikraz ile telafi edilmesi

9

Manzûrum olmuşdur

Karz olarak Darbhane'den iki bin kese akçe serîan irsâl olunup gece mukaddem verilen fermânın sebk u ibaresi şimdiki defter[e] uymadığından iktizâsına göre Şam tüccarından iki bin kese istikraz eyleyesin. Emr-i âlîm ısdâr ve irsâl oluna.

Velî-ni'metâ çâker-perverâ devletli inâyetli übbehetli âtufetli efendim hazretleri

Birkaç mâhdan beri Abdullah Paşa ile zarurî uğraşılmak hasebiyle külliyetli masârıf ve deyne dûçâr olunarak bunca mesalih ve emvâl-i devriye dahi mu'attal ve ukde-i te'hîre giriftâr olup maslahat-ı Hicaziye ise henüz dört beş bin kese akçeye mütevakkıf olarak vakit dahi darlaşmış olduğundan beher hâl ol mikdar iâneye muhtaç olunduğu mukaddem ve muahhar hâk-i pây-i âlîlerine inhâ ve iş'âr olunmuşdu. Ber-muktezâ-yı vakt u hâl eğer o kadar iâne-i seniyye cânib-i Devlet-i Aliyye'den uyamamak lâzım gelir ise emvâl-i devriye ve saireden tahsil olundukça te'diye olunmak üzere iki bin kese akçe cânib-i Saltanat-ı Seniyye'den i'tâ ve iki bin kese dahi bu tarafda Şam tüccarından ber-vech-i karz Şam Hazinesi'ne verilmek üzere bir kıt'a emr-i âlî ısdar ve isrâ buyurulması niyaz-ı çâkerânem idüğü ve mâ'adâ iktizâ eden mebâliğin dahi taraf-ı çâkerîden çaresine bakılacağı ve maslahat-ı mezkûrenin âhar bir sûretle şimdi idâresi mümkün olsa alimallahü Teâlâ talep değil sohbet-i iâne lisân-ı çâkerîye bile alınmayacağı ma'lûm-ı mekarim-lüzum-ı veliyyü'n-ni'amîleri buyuruldukda bu babda dahi emr u fermân hazret-i men lehü'l-emr ve'l-ihsân efendimizindir. Fî 15 Ş. Sene [12]37

Şam Valisi Derviş Paşa kullarının şukkasıdır. Diğer takdim olunan kaimesiyle beraber dünkü gün Meclis-i Şûrâ'da lede'l-kıra'a vakı'a müşârünileyhin inhâsı vechile Sayda maslahatı sebîline mîrü'l-hâclık maslahatının mevkufun-aleyhimi olan emvâl-i devriye ukde-i te'hîre dûçâr olduğundan tiz elden bu akçenin çaresi bulunmadıkça maslahat-ı Hicaziyenin ta'tîli lâzım gelip bu ise bir vechile caiz ve münasip olmayacağı derkâr ve el-hâletü hâzihî bu tarafda dahi akçenin kılleti takribiyle inhâ eylediği dört bin kesenin tekmîlen irsâli uyamaz ise de sâye-i mekârim-vâye-i şahanelerinde iki bin kesesi bu tarafdan uydurulmak ve iki bin kesesi dahi Şam tüccarından istikraz etdirilmekden gayri çare olmadığı bedîdâr olup ancak tüccardan istikraz maddesiyçün bu tarafdan fermân-ı âlî verildiği mesbuk mudur değil midir? Evvel emirde kuyûdun tetebbu'uyla anlaşılıp eğer sâbıklarda dahi bu gûne fermân-ı âlî verilmiş ise yine fermân-ı âlî tasdîr ve sebkati yoğ ise taraf-ı çâkerîden mektub tahrîr olunarak meâlinde dahi emvâl-i devriyenin tahsilinde evvel be-evvel işbu tüccarın istikraz olunan akçeleri te'diye olunması derc u tezbîr kılınması ve Dersaâdet'den kezâlik karz sûretiyle irsâli lâzım gelen iki bin kese akçeyi dahi Darbhane-i Âmire'leri nâzırı efendi kulları ta'vîzen ve havaleten bazı münasip emvâlden yerini bularak bir an akdem gönderilmesi beyne'l-huzzar tezekkür olunmuş ve ba'dehû kuyûdat tetebbu' etdirildikde iki yüz yirmi sekiz tarihinde müteveffa Süleyman Paşa'nın mirü'l-hâclığında maslahat-ı Hicaziye için Sayda ve sair ol havalide olan bazı mukataât ve muhallefât emvâlinden havale buyurulan üç bin beş yüz keseden mâ'adâ hac avdetinde tamamen ashabına eda ve teslim olunmak şartıyla Şam-ı Şerif'de zî-kudret ve mütemevvil tüccardan dahi bin beş yüz kese istidâne ve istikraz eylemesine ruhsatı hâvî verilen emr-i şerifin kaydı bir kıt'a kağıda ihrac etdirilerek manzûr-ı hümâyûnları buyurulmak için arz u takdim kılınmış olmakla müzâkere olunduğu vechile Darbhane-i Âmire'lerinden ber-vech-i karz iki bin kese akçenin tedarik ve irsâli ve Şam-ı Şerif tüccarından dahi emvâl-i devriyenin tahsilinde evvel be-evvel te'diye olunmak üzere iki bin kese akçe istikrazına ruhsatı hâvî sabıkı vechile bir kıt'a fermân-ı âlî ısdar ve irsâl olunması hususlarında ne vechile irâde-i seniyye-i mülûkaneleri müte'allık olur ise emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

[7 Mayıs 1822]

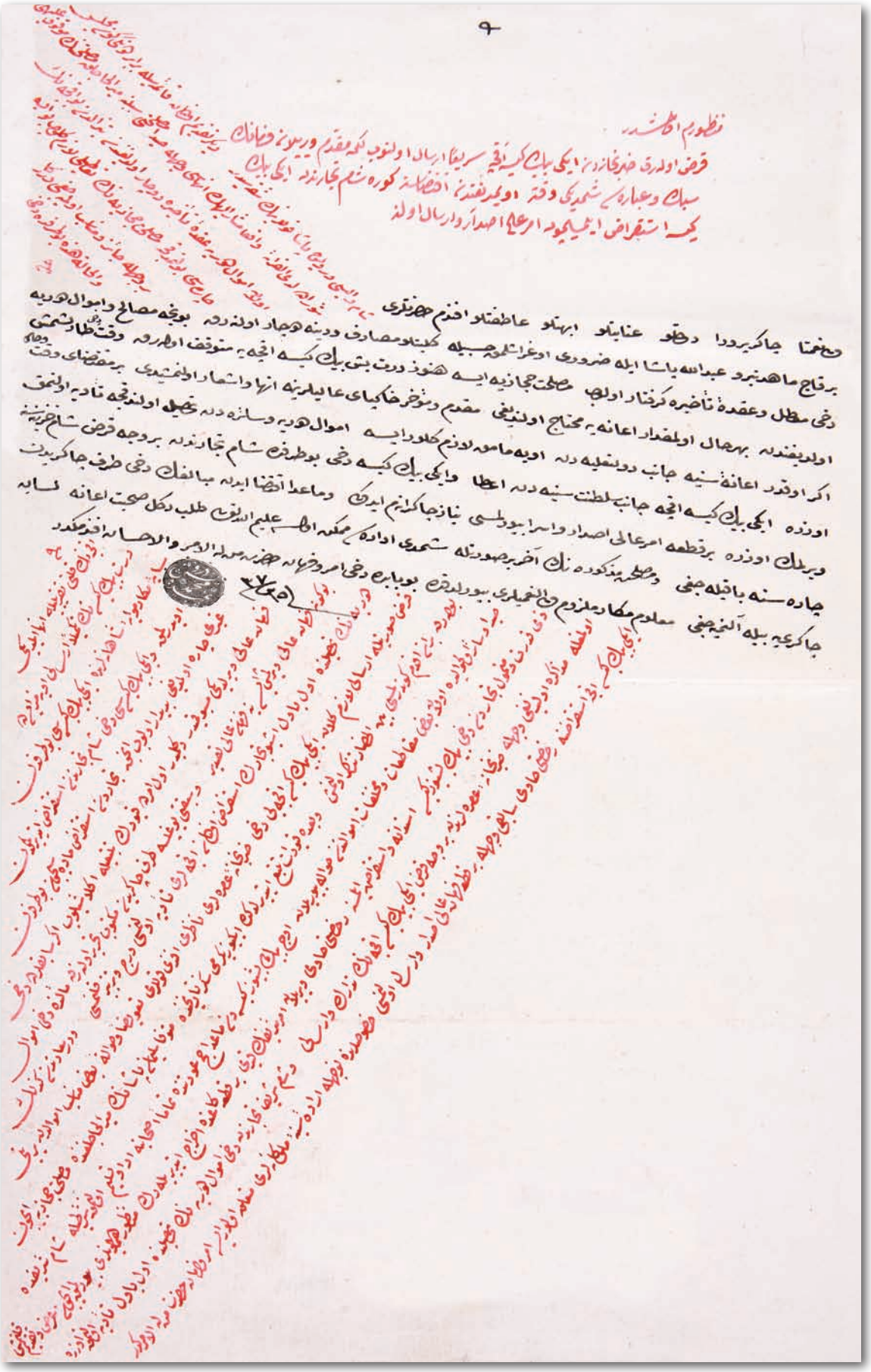

HAT, 384/20629-A

SURRE-İ HÜMÂYÛN İÇİN MISIR VE CİDDE'DEN VERİLMESİ GEREKEN MEBLAĞIN GECİKTİRİLMEMESİ

Haremeyn ahalisine gönderilen Surre-i Hümâyûn için Mısır ve Cidde eyaletleri ahalisinin ödemesi gereken meblağın Vali Mehmed Ali Paşa tarafından Surre eminine gönderilmesi

10

Mısır Valisi devletli Mehmed Ali Paşa Hazretleri'nin işbu tahrîrâtı meâli Surre-i Hümâyûn Emini vekil-i sâbık Hacı Said Efendi'ye emânet-i mezkûrenin elli altı senesi mürettebâtından olmak üzere Mısır ve Cidde eyaletlerinden havale olunup mûmâileyhimin henüz istihsâl edemediği otuz beş bin kuruş ne sebebe mebnî verilmediğinin hakikat-ı keyfiyyeti sualini şâmil tesyîr buyurulan tahrîrât-ı sâmînin vusûlünden bahisle husus-ı mezbûr sâbık kapu kethüdalarıyla sarrafı Hoca Kivork câniblerinden tahrîr ve sual olundukda vergü-yi Mısriyye kâffeten altmış bin kese akçeye maktu' olmak mülâbesesiyle meblağ-ı mezbûrun yani bu makule fürûâtın i'tâsı tecvîz-kerde-i âlî olmayacağı mukaddemâ taraflarına yazılmış bulunduğundan ol vechile cevap i'tâsı hususunu ifade ve beyândan ibaret ve ber-vech-i muharrer tahrîrât-ı sâmî tasdîr olunduğu ve Mısır Eyaleti vergü-yi senevîsi olan altmış bin kese akçe bâ-irâde-i seniyye-i mülûkâne elli yedi senesinden itibaren tertib ve tahsis kılındığı ve meblağ-ı mezbûr ile bazı mürettebât-ı saire sekiz yüz elli yedi senesinden itibaren affı hususuna irâde-i seniyye müte'allık olduğu derkârlardan resîde-i rütbe-i bedâhet olmakla bu suretde meâli inhâ ve derkenarlara ve kuyûda nazaran emânet-i mezkûrenin eyaleteyn-i mezkûreteynden mürettebi merkûme tertibi olan mezbûr otuz beş bin kuruş altı senesi tertibi olduğuna ve vergü-yi Mısriyye ise elli yedi senesinden itibaren tertib ve tahsis kılındığına ve binâberîn meblağ-ı mezbûrun vali-i müşârunileyh hazretleri tarafından verilmesi lâzım geleceğine mebnî meblağ-ı mezbûr otuz beş bin kuruş emin-i mezbûr-ı mûmâileyhe i'tâya himmet buyurmaları için vali-i müşârunileyh hazretlerine tahrîrât-ı sâmî ba'de't-tastîr işbu şukkanın Masârıfât Muhasebesi'nde hıfzı re'y-i âlîye menûtdur. Fermân.

Fî 19 C. sene [12]59 / [17 Temmuz 1843]

C. ML, 317/13016

HİCRİ 1273 (M. 1857) SENESİNDE MEKKE, MEDİNE VE KUDÜS'E GÖNDERİLEN SURRE MİKTARINI GÖSTERİR İLMUHABER

Hicrî 1273 (M. 1857) senesinde Mekke, Medine ve Kudüs'e Saray-ı Hümâyûn'dan, Maliye ve Evkaf nezaretlerinden ve muhtelif vakıflardan gönderilen Surre-i Hümâyûn tertibâtının miktarlarıyla bunların nerelere verildiğini icmâlen gösterir surre kayıt ilmuhaberi

11

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'nin Haremeyni'ş-Şerifeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn hazinelerinden müretteb olup kadîm surreleri iki yüz yetmiş üç ve muhassas bulunan mürettebât-ı cedîdeleri nizâmı üzere yetmiş dört senesi Muharrem'i gurresinden sene-i merkûme Zilhiccesi gayetine değin bir seneliği sergi defterlerine peşinen hazineteyn-i merkûmeteyn câniblerinden işbu sene-i mübarekede Surre-i Hümâyûn Emini Kapıcıbaşı rıf'atli Mehmed Bey'e teslîmen mahâll-i âlîsine irsâli lâzım gelen mebâliğin mikdarını mübeyyin ilmuhaberdir.

Mekke-i Mükerreme'nin yetmiş üç senesine mahsûben irsâli lâzım gelen:

Haremeyni'ş-Şerifeyn Hazinesi'nden muayyen olan	
Evkaf-ı mazbûtadan kuruş 61.492,5 01.996 bedel 4 63.488,5	Nezarete mülhak meşrûta evkafdan 9.823,5 kuruş
Yekûn 73.312	

Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden muayyen olan:	
Evkaf-ı mazbûtadan kuruş 35.312,5 00.946 bedel 4 36.258,5	Nezarete tâbi evkafdan kuruş 1.285,5
Yekûn 37.544	

Hazine-i Hâssa-i Şahane'den kuruş 13.373,5	Maliye Hazinesi'nden muhassas olan kuruş 295
Nezaretleri nâ-malum evkafdan kuruş 332,5	Haremeyn Vakfı'ndan Surre-i Taif kuruş 300

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ahali-i kirâmının cevâlî namıyla Şam-ı Şerif'den müretteb olan surre-i kadîmenin ba'de mâ Maliye Hazine-i Celîlesi'nden istihsâliyle Surre-i Hümâyûn tertibâtına ilâveten irsâli irâde-i seniyye iktizâsından olduğuna binâen yetmiş üç senesine mahsûben irsâli lâzım gelen

Kuruş 106.260 Medine-i Münevvere 047.745 Mekke-i Mükerreme 018.346 Dersaâdet'de Surre emini marifetiyle tevzî'i lâzım gelen 172.351 124.606 47.745 Medine-i Münevvere tertibâtıyla Surre-i Hümâyûn emini marifetiyle tevzî' olunmak üzere tenzîli iktizâ eden kuruş: 106.260 Medine-i Münevvere 018.346 bi-ma'rifet-i emin-i Surre 124.606
Yekûn kuruş 172.902 000.974 Tahrîr-i cedîd üzere tenzîli lâzım gelen 171.928

Mekke-i Mükerreme'nin yetmiş dört senesi Muharrem'i gurresinden sene-i merkûme Zilhicce'si gayetine değin zamâyim-i cedîdesi olup irsâli lâzım gelen:

İzzetli müdir efendi maaşı fî şehr kuruş 4.000 Eşhür 12: 48.000
Maaş-ı ketebe-i hazine-i müdiriyet fî şehr kuruş 2.300. 550 Maaş-ı Nuri Efendi Mart sene [12]74. 250 Maaş-ı Ahmed Efendi 3.100 Şehr 12 kuruş: 37.200

Ağavât-ı Harem-i Şerif ve eimme ve hutabâ ve hüddâm-ı kirâm ve sairenin maaş ve mâhiyâtı fî şehr kuruş 13.089 Maaş-hâ-yı ağavât ve vezâif eimme ve huddam-ı kirâm vesâire 330 Vazife-i mülazimîn-i eimme 200 Vazife-i ceyyâdîn-i Harem-i Şerif 300 Vazife-i medfen-i Harem-i Şerif 050 Vazife-i Amasyavî Ahmed Efendi 136 Vazife-i vakkadîn-i kanâdîl-i hurma ağacı 100 Vazife-i Mescid-i Bey'atü'r-Rıdvan 120 Vazife-i râh-ı âbî-i 'ayn-ı Zübeyde 14.325. Eşhür 12 kuruş 171.900
Mâhiyât-ı mûmâileyhim kuruş 100 Maaş-ı Süleyman Efendi 050 Maaş-ı Ali Efendi 100 Maaş-ı Abdürrasul-zâde Abdülkerim Efendi 050 Maaş-ı Derviş Efendi sâkin-i Babu'z-Ziyare 150 Maaş-ı Cevvalî-zâde Selim Efendi 500 Taamiye-i Tekye-i Mehmed Han Efendi an kibar-ı meşayih 150 Maaş-ı Mercan Ağa an ağavât-ı Harem-i Şerif 100 Maaş-ı evlâdân-ı es-Seyyid Mehmed Efendi müfti-zâde-i Malikî 250 Maaş-ı Hatice Hanım halîle-i Halis Efendi 1.450 Eşhür 12 Yekûn 17.400

Mekke-i Mükerreme'ye cârî Ayn-ı Zübeyde'nin âsârı olup tamir ve tathîrine evkafı olmadığından Haremeyni'ş-Şerifeyn Hazinesi'nden "Tathîr-i ayn-ı irfan" nâmıyla muayyen olan maa-zam kuruş 20 000
Âsâr-ı celîle-i vâlid-i mâcid-i Hazret-i Tâcdârî'den olarak Harem-i Şerif dahilinde kâin muvakkıthane muvakkıtı efendiye bâ-irâde-i seniyye-i şahane tahsis kılınmış olan hâne kirası vâcib sene 1274 Mecidiye 50 aded 1.000 kuruş Saliyât-i mezkûrîn kuruş 50.000 Şürefâ-i kirâm-ı zevî zîde 31.490 Bazı müstahakkîn 600 Vekkadin-i minare 82.090 [Yekûn] 377.590

Vakf-ı Celîl-i Hazret-i Şahane'den muayyen olan

Mekke-i Mükerreme şerrefehallahü Teâlâ ilâ yevmi'l-ahirede zât-ı şevket-sımat-ı mülûkâne ferâşet vekili Nâibü'l-Harem Seyyid Ali Efendi maaşı. Vâcib an gurre-i N. sene [1]274 ilâ gâye-i Z. Sene-i minh. Fî şehr 250 Yekûn kuruş 3.000 3.000 Sâliyesi 5.000 Atıyyesi sene 1273 11.000	Kitaphane-i Latif zâbitleri efendilere tayin buyurulan. Vâcib-i mezbûr. Fî şehr 300 Hafız-ı kütüb-i evvel Mahmud Efendi 150 Hafız-ı kütüb-i sânî Mustafa Efendi 450 Eşhür 12 kuruş 5.400 2.500 İcarhane-i hafız-ı kütüb-i evvel 7.900 6.100 zamm-ı maaş 14.000 Zamm-ı maaş ve icârhane-i hafız-ı kütüb-i sânî ber-mûceb-i ilmuhaber bâ-i'tibâr-ı gurre-i M. sene [1]274 ilâ gâye-i Z. sene 1274. Fî şehr 150. Eşhür 24. Kuruş 3.600 2.500 İcar-ı hane 6.100
Maaşha-i müezzinân ve mükebbirân-ı vâcib-i mezbûr	
Müezzinân. Fî şehr 80 İbrahim Efendi 80 Şeyh Cafer Efendi 80 Muhammed bin Abdülhamid 80 Huccac-ı Mekkî 80 Yekûn 320 Eşhür 12 Yekûn 3.840 kuruş	Mükebbirân. Fî şehr 60 Mükebbir-i Malikî Mehmed Efendi 60 Mükebbir-i Hanbelî Anber Efendi 60 Mükebbir-i Hanefî 75 Yekûn 195 Eşhür 12 Yekûn 2.340 kuruş
Yekûn 6.180	
Taif'de olan muvakkıthanenin muvakkıtı saatçi İbrahim Efendi'nin ma'a icâr-ı hane maaşı. Vâcib an gurre-i M. sene 1274 ilâ gâye-i Z. sene-i minh. Fî şehr. Kuruş 300 Eşhür 12 kuruş 3.600 1.035 4.635	

Mekke-i Mükerreme'de vâki vakf-ı celîl-i şahaneden müceddeden inşa olunmuş olan helâ ve abdest muslukları mahallinde Abdüşşekûr Efendi Vakfı'ndan olan arsanın mütevellîsi Zeynelâbidîn Efendi'ye i'tâ olunmak üzere irsâli lâzım gelen. Mukataa-i zemin. Vâcib-i sene 1273. Riyal direkli. Aded 200. Kuruş 4.565. Fî-beheri 22,12	Muhtac-ı tedavi olan hastegân için tayin buyurulan tabib Mehmed Efendi maaşı Vâcib minh. Fî şehr kuruş 1.200. Eşhür 12 14.400	Seyyid Şah Pesend kuddise sırruhû's-Samed hazretlerinin dergâh-ı şerîfi postnişîni ve türbedârı Şeyh Mestan Ali Şah Efendi'nin muayyen olan maaşı. Vâcib-i gurre-i M. Sene [1]274 ilâ gâye-i Z. sene-i minh. Fî şehr 350. Eşhür 12 Yekûn 4.200
Cem'an yekûn 58.980		

Bezm-i Âlem Vâlide Sultan Hazretleri vakf-ı celîlelerinden muayyen olan

Makam-ı Hanefî taht-ı âlîsinde külle yevm ba'de salati'l-fecr üçer cüz'-i şerife tilâvet ile on günde bir hatm-i şerif etmek üzere tahsis buyurulan. Neferen 1. Reis-i eczâhân beheri 50. 9 Cüzhânân 30. 10 Fî şehr yekûn 320. Eşhür 12. Yekûn 3 840	
Vezâif-i mükebbirân ve müezzinân Fî şehr 300 Eşhür 12: 3.600 kuruş	Vezâif-i mükebbir-i makam-ı Hanefî Fî şehr 75 Eşhür 12: 900 kuruş
Hazret-i Meymune türbedârı Ahmed Efendi'nin muayyen olan maaşı. Fî şehr 40. Eşhür 12: 480 kuruş	Vezâif-i ferrâşân der-tarîk-i beyne's-Safâ ve'l-Merve. Fî şehr 80. Eşhür 12 Yekûn 960 kuruş
Yekûn 618.278 Merhume Haseki Sultan İmaret-i Âmiresi için masârıf-ı dâimiyye olarak beher sene vuku bulacak erzak-ı mütenevvi'a bahasıyla masârıf-ı sairesine karşılık olmak üzere ta'vîzen irsâli lâzım gelen Yekûn 128.813 Cem'an yekûn 747.091	

Haremeyni'ş-Şerifeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'yle nezarete mülhak evkafdan ve sa-ireden müretteb surre-i kadîme ile müretteb̂ât-ı cedîdesi. Kuruş 263.158 Haremeyni'ş-Şerifeyn Hazinesi'nden müretteb̂âtı-cedîdesi Yekûn 91.230	Surre-i kadîmesi yekûn 72.638 an mazbûta-i Evkaf-ı Hare-meyn ve nezarete mülhak evkafdan 37.544 an mazbûta-i Evkaf-ı Haremeyn ve nezarete mülhak evkafdan 72.638 37.544 an mazbuta-i Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn ve nezarete mül-hak evkafdan 00.332,5 Nezaretleri nâ-malum ev-kafdan olup ta'vîzan i'tâ olunan 61 413,5 Mahallerinden bi't-tahsil irsâli icab eden (Yekûn) 171 928
Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden zamayim-i cedîdesi kuruş 100 000 Cennet-mekân Vakfı'ndan 186 360 Tertîbâta karşılık olan Laleli ve mukataa-i ma'lûme bedelâtından 009 780 Bezm-i Âlem Vâlide Sultan Vakfı'ndan (Yekûn)296.140	
Vakf-ı celîl-i hazret-i şahaneden muayyen olan kuruş 58 980	Haseki Sultan masârıfâtı için ta'vîzan i'tâsı icâb eden kuruş 128 813

Medine-i Münevvere'nin yetmiş üç senesi surre-i kadîmesi olarak irsâli lâzım gelen:

Haremeyni'ş-Şerifeyn Hazinesi'nden muayyen olan

Evkaf-ı mazbutadan kuruş 129 985,5	Nezarete tâbi evkafdan kuruş 18 577
	Yekûn 148 562,5

Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden muayyen olan:

Evkâf-ı mazbutadan kuruş 40 711,5	Nezarete mülhak evkafdan kuruş 2 396,5	
Yekûn 43 108		
Hazine-i Hassa-i Şahane'den Kuruş 17 648	Maliye Hazinesi'nden Kuruş 772,5	Nezaretleri nâ-malum olan evkafdan kuruş 4 207,5

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ahali-i kirâmının cevâlî nâmıyla Şam-ı Şerif'den müretteb olan surre-i kadîmenin ba'demâ Maliye Hazine-i Celîlesi'nden istihsâliyle Surre-i Hümâyûn tertîbâtına ilâveten irsâli irâde-i seniyye iktizâsından olduğuna binâen yetmiş üç senesine mahsûben irsâli lâzım gelen:

Kuruş 106 260 Medine-i Münevvere 047 745 Mekke-i Mükerreme 154 005 018 346 Dersaâdet'de Surre emini ma'rifetiyle tevzî'i lâzım gelen 172 351 066 091 Mekke-i Mükerreme tertibâtıyla Surre-i Hümâyûn emini ma'rifetiyle tevzî' olunması iktizâ eden 106 260 kuruş 47 745 Mekke-i Mükerreme 18 346 bi-ma'rifet-i Emin-i Surre 066 091
Kuruş 320 558,5 000 026 Tahrîr-i cedîd üzere tenzîl 320 532,5

Medine-i Münevvere'nin yetmiş dört senesi Muharrem'i gurresinden sene-i merkûme Zilhiccesi gayetine değin zamayim-i cedîdesi olup peşînen irsâli icâb eden:

Maaş-ı Şeyhü'l-Harem-i Hazret-i Nebevî devletli paşa hazretleri. Fî şehr kuruş 40 000 Eşhür 12 Kuruş 480 000	Maaş-ı Müdîr-i Harem-i Şerif Fî şehr kuruş 10000 Eşhür 12. Kuruş 120 000
Maaş-ı rûznâmçe ve ketebe-i Hazine-i Celîle-i Nebevî Fî şehr kuruş 3 000 Maaş-ı rûznâmçe 2 500 Maaş-ı kâtib-i tahrîrât 1 000 Maaş-ı Ömer Efendi 4400 Maaş-ı ketebe-i sergi ve i'tâ 10 900 Eşhür 12; 130 800	Maaş-ı Hazinedâr ve zabitân-ı ağavât. Fî şehr kuruş; 3.000 Maaş-ı Naibü'l-Harem 2.500 Maaş-ı Hazinedâr-ı Harem 18.000 Maaşhâ-i ağavât 23.500. Eşhür 12. Kuruş; 282.000
Maaş-ı Menlâ Efendi ve ketebe. Fî şehr kuruş 1 000 Maaş-ı Menlâ Efendi 0 500 Maaş-ı ketebe 1 500 Eşhür 12 Kuruş; 18 000	Vezâif-i eczâ ve *Şifa-i Şerîf* ve *Buharî*-hânân Fî şehr kuruş; 2 500 Vezâif-i kari'-i eczâ 1 250 Vazife-i *Buharî* ve *Şifâ-i Şerif* 0 200 Vazife-i salât-hân Zahid Efendi 0 300 Vazife-i Buharî-hân Aşkî Efendi 4 250 Eşhür 12 Kuruş 51 000

Harem-i Şerif-i Hazret-i Nebevî ve mesâcid ve mahâll-i sairenin hüddâm-ı kirâmına tayin buyurulan vezâif. Fî şehr kuruş; 28 040 Vezâif-i hüddâm-ı kirâm 00 810 Vazife-i talebe-i ulûm 00 250 Vazife-i Medrese-i Beşir Ağa 29 100 Eşhür 12 Kuruş 349 200	Maaşha-yı mezkûrîn. Fî şehr kuruş; 080 Maaş-ı Hâyâlî-zâde 560 Maaş-ı ketebe-i mütekaidîn 730 Maaş-ı ba'z-ı erbâb-ı ihtiyâcîn 1 370 Eşhür 12 Kuruş; 16 440
Maaş ve mahiyât-ı bazı mücâvirîn Fî şehr kuruş; 650 Maaş-ı bazı Sudanlı kadınlar 300 Maaş-ı Mûsa Ağa ve Fatıma Hanım 100 Maaş-ı Bekir bin Selim el-Alevî 750 Maaş-ı Şemsicemâl Hanım 060 Maaş-ı Seyyid Ahmed Efendi 250 Maaş-ı Abdüsselam Efendi 735 Maaş-ı Cevvâz ve Osman Hafız İsa Ağa 125 Maaş-ı Şemseddin Efendi 175 Maaş-ı Hoca-zâde Cafer Fakih Efendi 100 Maaş-ı İsa Efendi 150 Maaş-ı halîle-i Sabri Hüseyin Efendi 3 395 Eşhür 12 Kuruş 40 740	Devletli necâbetli Abdülaziz Efendi hazretlerinin ferâşet-i şerife vekili Halîfetî-zâde Abd-i Rûy Efendi'nin maaşı. Fî şehr kuruş 150 Eşhür 12. Kuruş; 1 800
Müceddeden inşa olunmuş olan Seyyidünâ Ömer ibn-i'l-Hattâb radıyallahü anhü'l-Vehhâb efendimiz hazretlerinin mescid-i şerifi hademesi vezâifi Fî şehr kuruş 200 Eşhür 12 Kuruş; 2 400	Sâliyât-ı mezkûrîn. Fî (şehr) kuruş 12000 Sâdât-ı Benî Alevî 05 000 Hanedân-ı Berrî 48 710 Münâtî ve sâire 01 295 Serraciyân 67 005 Fî şehr kuruş; 16 000 Tezyîl-i evvel; 02 540 Tezyîl-i sânî; 18 540 Eşhür 12 Kuruş 222 480

Medine-i Münevvere'de bazı müstehıkkîne mukaddem ve muahhar tahsis kılınmış olan vezâifiyle takas şartıyla bi't-tahsîs Hazine-i Celîle-i Nebevî zuhûrâtına masraf kayd olunmakda olan vezâif ve maaşın mikdarı:

Mukaddem Hazine-i Celîle-i Nebevî zuhûrâtına masraf kayd olunmakda olan zîrde muharrer vezâif ve maaş-ı mezkûrun bundan böyle düşecek mahlûlâtın sülüsü

hazine-mânde olmasından ve eyyâm-ı hâliyesinin irâd kaydından sarf-ı nazarla başka karşılık bulunarak düşecek mahlûlâtın tamamen tahsisi hususuna irâde-i seniyye-i şâhane ta'alluk etmiş ve henüz karşılığı tedârik olunarak kapatılamamış olduğuna binâen şimdilik irsâli lâzım gelen vezâif ve maaşın miktarı

Duagûy vezâifi olarak bundan akdem mahlûlâtdan naks şartıyla muayyen olan Fî şehr kuruş; 3 615 Tahsîsâtdan 0 265 Mukaddemki tahsisatdan bâki kalan 0 480 Bazı zamayimden dolayı zammı icab eden; 4 360 0 133,30 İşbu tertîbâtdan olarak münhâllât-ı vakı'adan mahsûb; 4 226,30 00 717 Kadîm duagûy vezâifi münhâllâtından bâ-irâde-i seniyye mahsûb olan 3 509 Fî-sene kuruş 42 111	Mahallince tahsis olunup Hazine-i Nebevî zuhûrâtına masraf kayd olunmakda olan. Fî şehr kuruş; 500 İyal ve evlâd-ı Osman Ferid Efendi 100 Maaş-ı Esad Efendi 500 Maaş-ı Vâhid Efendi 150 Maaş-ı Şerif Efendi 285 Maaş-ı Servet Efendi 100 Maaş-ı Fatıma kerîme-i Vâhid Efendi 050 Maaş-ı Diyarbekirli Ahmed Efendi 200 Maaş-ı Şerif Dâ'îsi Efendi 075 Maaş-ı Hasan Efendi 250 Maaş-ı Mâhir Efendi 150 Maaş-ı Zahid Efendi 080 Maaş-ı Emin Kürdî 200 Maaş-ı Aşkî Efendi 065 Maaş-ı Yusuf-zâde Emin Efendi 2 705 Fî-sene kuruş 32 460
Yekûn 74 571	
Cem'an yekûn kuruş 297 051	
Kadîm tertibât kuruş 222 480	Karşılık tedârikine meşrût olan kuruş 74 571
Cem'an yekûn kuruş 1 856 436	

Vakf-ı Celîl-i Hazret-i Şahane'den muayyen olan

Zât-ı hazret-i şahane ferâşet-i şerîfe vekili Seyyid Safi Efendi'nin muhasses olan maaşı. Vâcib-i gurre-i M. sene [1]274 ilâ gâye-i Z. sene-i minh. Fî şehr kuruş 1 500 Yekûn kuruş; 18 000 3 000 Sâliyesi 5 000 Atıyyesi sene [1]273 26 000	Tabib ve eczacı Hasan Efendi'nin maaşı. Vâcib-i mezbûr fî şehr kuruş 1 450 Eşhür 12 Kuruş 17 400	Medine-i Münevvere'de inşa buyurulmuş olan mekteplere nâzır nasb olunmuş olan Hafız Ahmed Efendi'nin maaşı. Vâcib 24 Teşrîn-i Evvel sene [1]272 ilâ gâye-i Şubat sene 1273 Fî-mâh kuruş 500 Mâh 16 Eyyâm 29 Kuruş 8 483 pâre 40
		Yekûn Kuruş 51 883 kuruş pâre 40

Bezm-i Âlem Vâlide Sultan Hazretleri vakf-ı celîlelerinden muayyen olan:
Vâcib gurre-i M. sene [1]274 ilâ gâye-i Z. sene-i minh

Vazife-i Sûre-i Yâsin ve Tebâreke-hân. Fî şehr kuruş 200 Vazife-i Yâsin ve Tebâreke-hân 050 Vazife-i ser-müezzinân 210 Vazife-i müezzinân 460 Eşhür 12. Kuruş 5 520	Vazife-i *Şifâ-i Şerif* der-Harem-i Şerif. Fî şehr kuruş 50 Eşhür 12 Kuruş 600	Vazife-i *Delâil*-han. Fî şehr kuruş; 200 Ser-*Delâil*-hân 300 *Delâil*-hân neferan 2 500 Eşhür 12. Kuruş 6 000
Vazife-i sebîlî der-bâğçe-i Bâbü's-Selâm. Fî şehr kuruş; 50 Eşhür 12 Kuruş 600	Vazife-i kıraat-ı *Mevlidi'n-Nebî* der-Medrese-i Mahmudiye Yekûn kuruş 1 000	Vazife-i şeyh ve hucurât ve sâire Tekye-i Abdülgafûr Efendi bâ-itibar-ı fî 4 Ş. sene [12]72 ilâ gâye-i Z. sene [1]274. Fî şehr kuruş; 200 Şeyh Efendi 240 Hucurât aded 8, 30 060 settâr-ı bevvâb 2 aded 500 Eşhür 28 eyyâm 27 Kuruş 14 450
		Yekûn 28 170
		Cem'an yekûn Kuruş 2 257 021, 5 pâre 40

Nakden irsâli lâzım gelen; 2 250 318,5	Medine-i Münevvere'de vefat eden Hacı Bekir Efendi'nin terekesi esmânı teslim-i Hazine-i Nebevî olarak Dersaâdet'de vârisi tarafına i'tâ olunmak üzere bâ-inhâ havale olunup hazine-i merkûmeden i'tâ kılınmış olan kuruş 6 703
Haremeyni'ş-Şerîfeyn Hazinesi ile nezarete mülhak evkaf ve saireden müretteb surre-i kadîme ile mürettebât-ı cedîdesi Kuruş 742 350	Surre-i kadîmesi kuruş 148 536, 5 Anmazbût evkaf-ı Haremeyn ve nezarete mülhak evkafdan 043 108 An mazbût Evkaf-ı Hümâyûn ve nezarete mülhak evkafdan 004 207,5 Nezaretleri nâ-malum evkafdan olup ta'vîzen i'tâsı lâzım gelen 124 680,5 Mahallerinden bi't-tahsîl irsâli icab eden 320 532,5
Haremeyni'ş-Şerîfeyn Hazinesi'nden mürettebât-ı cedîdesi Kuruş; 421 817,5	Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden zamayim-i cedîdesi kuruş 527 960 Cennet-mekan Vakfı'ndan 906 658,5 Tertîbata karşılık olan Laleli ve mukataât-ı ma'lûme bedelâtından 028 170 Bezm-i Âlem Vâlide Sultan Vakfı'ndan (Cem'an) 1 462 788,5
Vakf-ı celîl-i cenâb-ı şahaneden kuruş 51 883,40	

Kudüs-i Şerif ve Şam-ı Şerif ile tarîk-i hacda kâin bürke ve mahâll-i sairenin iki yüz yetmiş üç senesine mahsûben irsâli icab eden:

Kudüs-i Şerif'in Haremeyn Hazinesi'nden muayyen olan	
Evkaf-ı mazbûtadan kuruş 7.780,5	Nezarete tâbi Ömer Bey ve Turhan Bey Vakfı'ndan kuruş 10
	Yekûn kuruş 7.790,5

Şam-ı Şerif'in Haremeyn Hazinesi'nden muayyen olan:	
Evkaf-ı mazbûtadan kuruş 675	Nezarete tâbi Haremeyn Nazırı Hacı Edhem Efendi Vakfı'ndan muayyen olan kuruş 600
Yekûn kuruş 1.275	

Bürke ve mahâll-i sairenin surre-i kadîmesi			
Evkaf-ı mazbûtadan Kuruş 2.446	Meşrûta-i Derviş Efendi Vakfı'ndan kuruş 10	Hamidiye Vakfı'ndan kuruş 945	Maliye Hazinesi'nden kuruş 147,5
Yekûn kuruş 3.548,5			
Yekûn kuruş 12.614			
Cem'an yekûn kuruş 3.016.726,5			
Küsur kuruş 229,5		Kîse-i Rûmî 6.033	
Nakden irsâli lâzım gelen 3.010.023,5 40 para		Ber-vech-i bâlâ tereke esmânı olup mahsûbu lâzım gelen 6.703	
Haremeyni'ş-Şerîfeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'yle nezarete mülhak evkaf-ı saireden müretteb surre-i kadîme ve mürettebât-ı cedîdesi kuruş 1.018.122	Surre-i kadîmesi sene 1273 Kuruş 171.928 Mekke-i Mükerreme. 320.532,5 Medine-i Münevvere. 012.614 Kudüs-i Şerif. 505.074,5	Mürettebât-ı cedîdesi kuruş 91.230 Mekke-i Mükerreme. 421.817,5 Medine-i Münevvere 513.047,5	
Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden kuruş 0.296.140. Mekke-i Mükerreme 1.462.788,5 Medine-i Münevvere. (Cem'an) 1.758.928,5	Vakf-ı Celîl-i şahaneden kuruş 58.980 Mekke-i Mükerreme 51.883 Medine-i Münevvere 110.863	Haseki Sultan İmaret-i Âmiresi masârıfâtı için ta'vîzen irsâl olunan kuruş 128.813	

Haremeyn-i Muhteremeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn hazine-i celîleleri câniblerinden Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve sâireye irsâli mu'tâd olan surre-i kadîmenin [bin] iki yüz yetmiş üç ve mürettebât-ı cedîdenin ber-mûceb-i nizâm mahallinde mâh be-mâh ashabına i'tâ olunmak üzere [bin] iki yüz yetmiş dört senelerine mahsûben ber-vech-i peşin işbu sene-i mübarekede ihracı musammem olan Surre-i Hümâyûn Emini izzetli Mehmet Bey'e tevdî'an altın ve beyaz mecidiye olarak mahall-i âlîlerine irsâli lâzım gelib ol babda Rûznâmçe'den tanzim kılınan bir kıt'a müfredât defteri bend olundu. Tertîbâtları gösterildiği vechile Mekke-i Mükerreme'ye irsâli lâzım gelen yedi yük kırk yedi bin doksan bir kuruşun bir yük yetmiş bir bin dokuz yüz yirmi sekiz kuruş [bin] iki yüz yetmiş üç senesine mahsûben surre-i kadîmesiyle Şam-ı Şerif'den muayyen olub bu sene-i mübârekede Maliye Hazine-i Celîlesi'nden bi'l-istihsâl Surre-i Hümâyûn'a idhâlen gönderilmesi muktezâ-yı irâde-i seniyyeden bulunan cevâlî surresi dört yük kırk altı bin üç yüz elli kuruşu [bin] iki yüz yetmiş dört senesine mahsûben ber-vech-i peşin mürettebât-ı cedîdesi olarak Haremeyn-i Muhteremeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn ve Maliye Hazine-i

Celîleleriyle vakf-ı celîl-i cenâb-ı mülûkaneden ve küsûr bir yük yirmi sekiz bin sekiz yüz on üç kuruşu dahi Haseki Sultan İmaret-i Âmiresi idaresi için yetmiş dört senesine mahsûben Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn'dan ta'vîzen i'tâsıyla tesviye-i icabı lâzım gelmiş defter-i mezkûrun bend-i sânisinde muharrer olduğu üzere Medine-i Münevvere nevverahallahü Teâla ilâ yevmi'l-âhirenin kezâlik emr-i âlî iktizâ eden yirmi iki yük elli yedi bin yirmi bir buçuk kuruş kırk akçenin üç yük yirmi bin beş yüz otuz iki buçuk kuruşu [bin iki yüz] yetmiş üç senesine mahsûben maa-cevâlî-i Şam-ı Şerif surre-i kadîmesi ve küsûr on dokuz yük otuz altı bin dört yüz seksen dokuz kuruş kırk akçesi Haremeyn-i Muhteremeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn hazineleriyle Evkaf-ı Celîle-i Mülûkane ve sâireden mürettebât-ı cedîdesi olarak hasbe'n-nizâm [bin iki yüz] yetmiş dört senesine mahsûben ber-vech-i peşin gönderilecek vezâif ve mahiyyât-ı cedîdesi bulunduğu ve tertibâtı keyfiyetleri yekûn cenâhlarında tefrik ve beyân olunmuş ve meblağ-ı mezbûr yirmi iki yük elli yedi bin yirmi bir buçuk kuruş kırk akçenin yirmi iki yük yirmi beş bin üç yüz on sekiz bin kuruş kırk akçesi nakden altın ve beyaz mecidiye olarak irsâli ve küsûr altı bin yedi yüz üç kuruşu tereke esmânı olmak üzere Hazine-i Celîle-i Nebeviyye'de mahfûz bulunmasıyla irâd ve masrafının icrası lâzım gelmiş bend-i sâlisinde terkim olunduğu vechile Kudüs-i Şerif ve tarîk-i hacc-ı şerîfde bulunan bürkelerin mürettebesi olarak [bin iki yüz] yetmiş üç senesine mahsûben dahi on iki bin altı yüz on dört kuruş ki min haysü'l-mecmû' otuz yük on altı bin yedi yüz yirmi altı buçuk kuruşdan topyekûn cenâhlarında gösterildiği vechile mezkûr tereke esmânı olarak irâd ve masrafının icrası iktizâ eden altı bin yedi yüz üç kuruşdan maadâ otuz yük on bin yirmi üç buçuk kuruş kırk akçenin sâbıkları misillü emîn-i mûmâileyhe tevdî'an irsâl olunmak üzere sâye-i şevket-vâye-i hazret-i şahanede sikke-i cedîde-i mülûkaneden altın ve beyaz mecidiye olarak tehyi'e vü ihzâr etdirilmiş olmasıyla mebâliğ-i mezkûrenin yekûn cenâhlarında tefrîkan gösterildiği vechile vakıfları mahallerine masraf kayd olunmak üzere Haremeyn-i Muhteremeyn ve Evkaf-ı Hümâyûn hazinelerinden nakden ve irâd ve masraf vechile i'tâsı için Evkaf Muhasebesi'ne kayıtlarıyla sûretlerinin ve mebâlig-i mezkûre hazinece mahallerine masraf ve ta'viz kayd olunmak ve icâbât-ı sâiresi icra kılınmak üzere Haremeyn ve Evkaf-ı Hümayün vâridâtları ve Rûznâmçe ve sergisi defter-i kebîrine ve keyfiyet malum olmak için Hazine-i Celîle-i Hazret-i Nebeviyye cânib-i âlîsine ve Mekke-i Mükerreme Müdürlüğü Hazinesi'ne iktizâsına göre bâlâları defterli ilmuhaberlerinin i'tâsıyla tesviyesi babında Evkaf-ı Hümâyûn Nazırı Devletli es-Seyyid Mehmed Hasib Paşa Hazretleri takrîr etmeğin ber-muceb-i takrîr icrasına bi'l-istîzân irâde-i seniyye müte'allik buyurulmakla mûcebince tesviyesine himmet olunmak babında sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince ba-fermân-ı sâmî kayd olunup sûreti ve diğer ilmuhaber verilmeğin ber-minvâl-i muharrer surre defterlerine dahi işbu ilmuhaber verildi.

Mukabelesi

Fî 11 B. sene 1273 / [7 Mart 1857]

(Mühür)

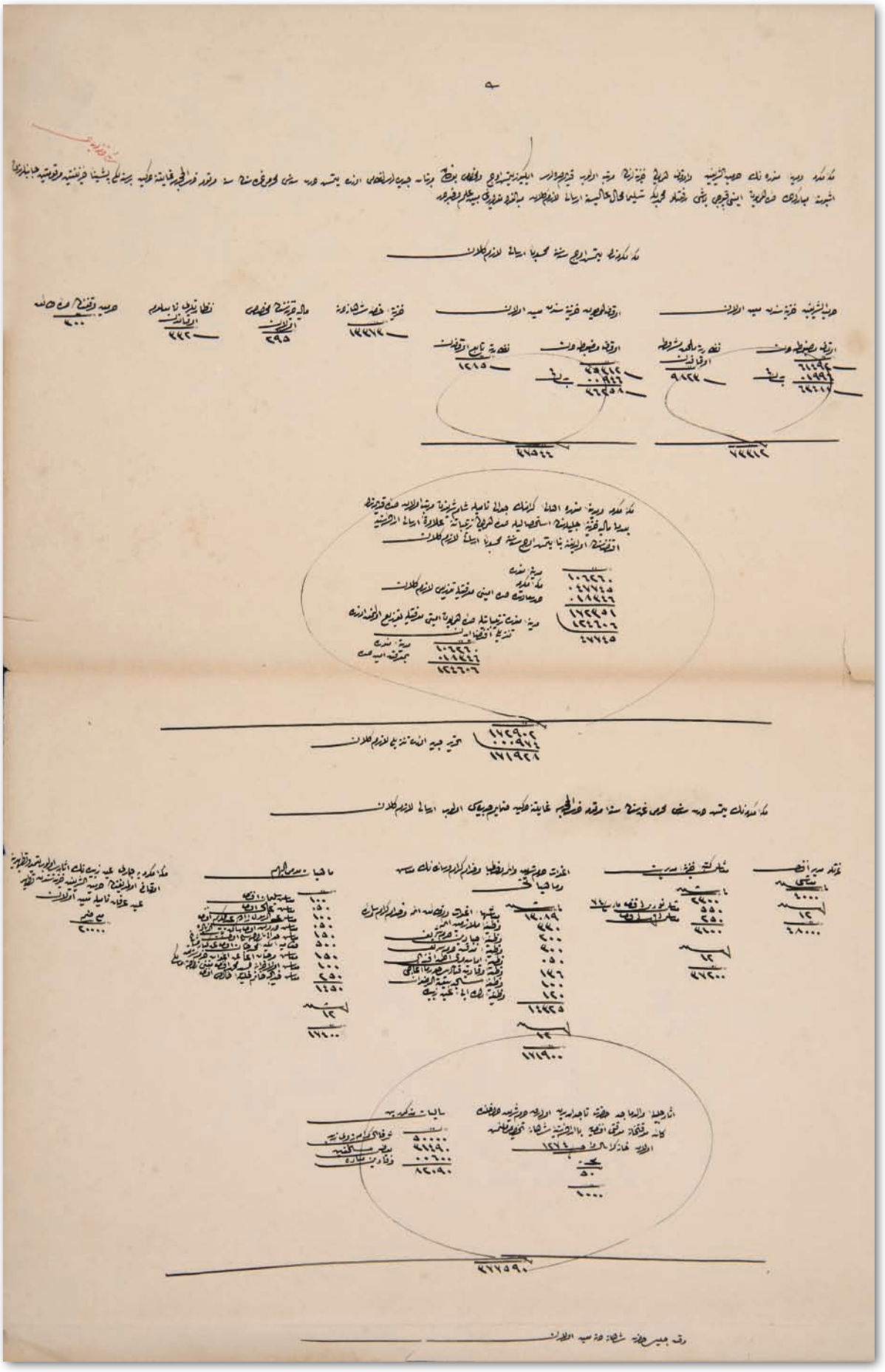

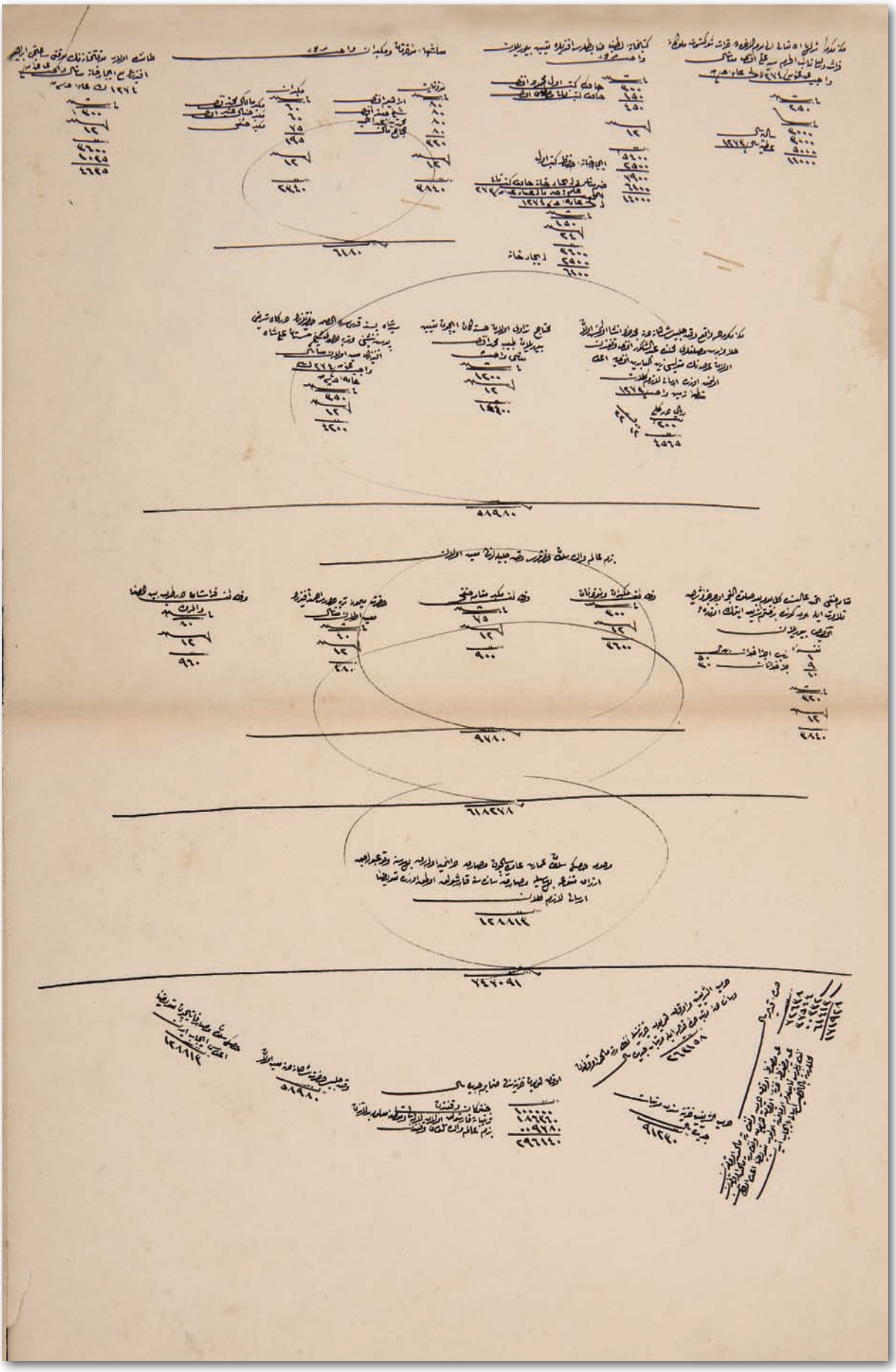

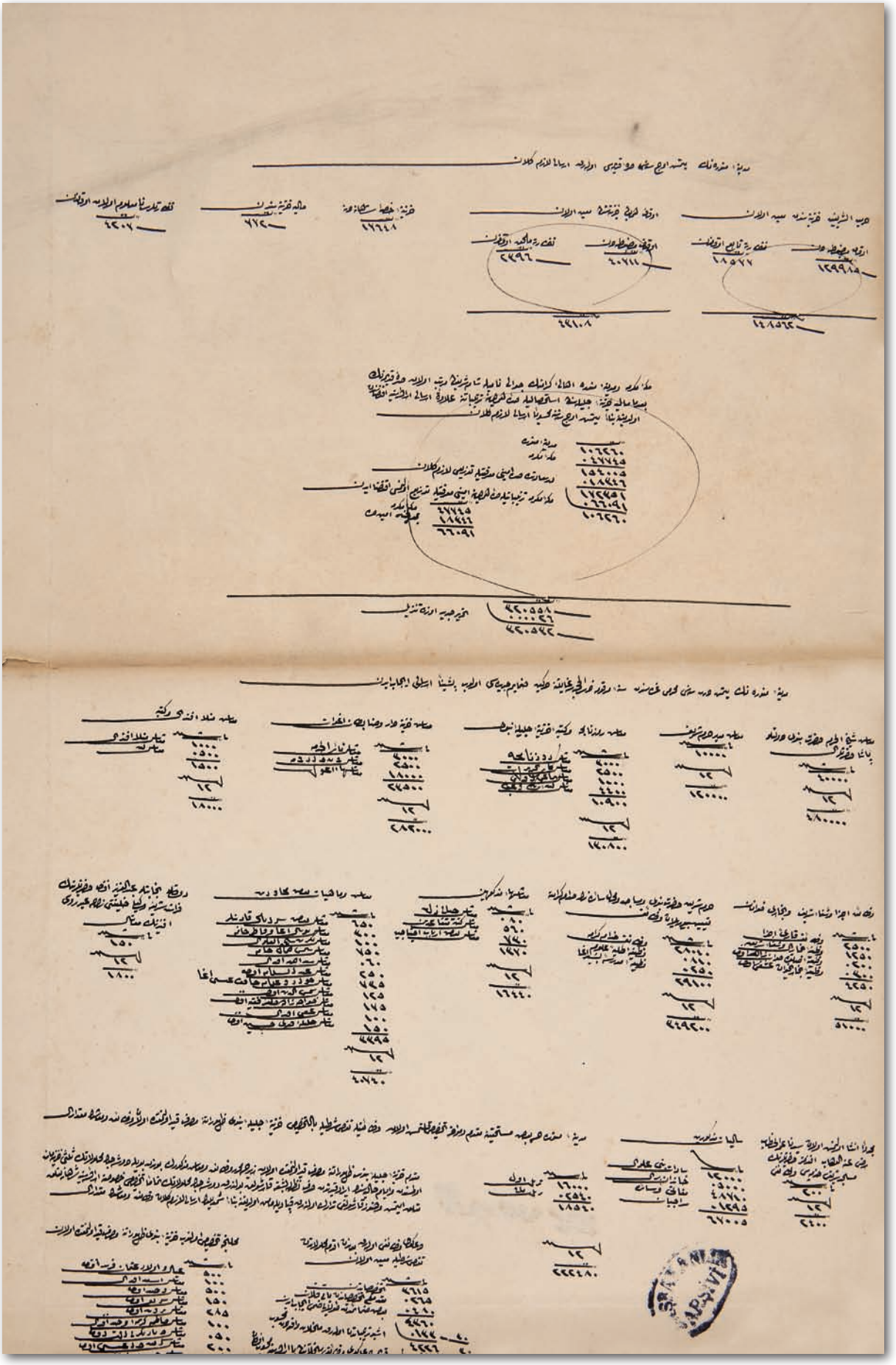

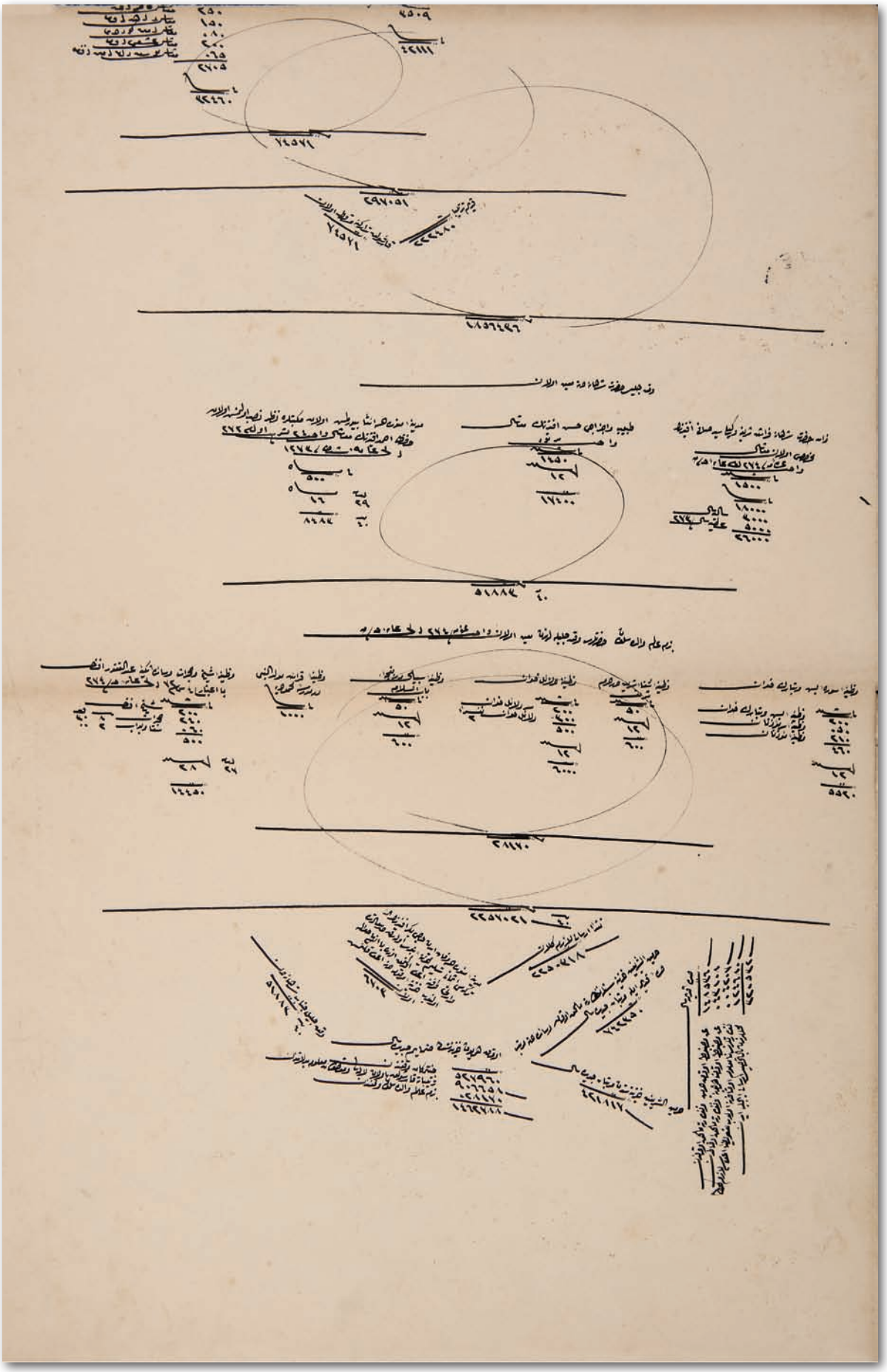

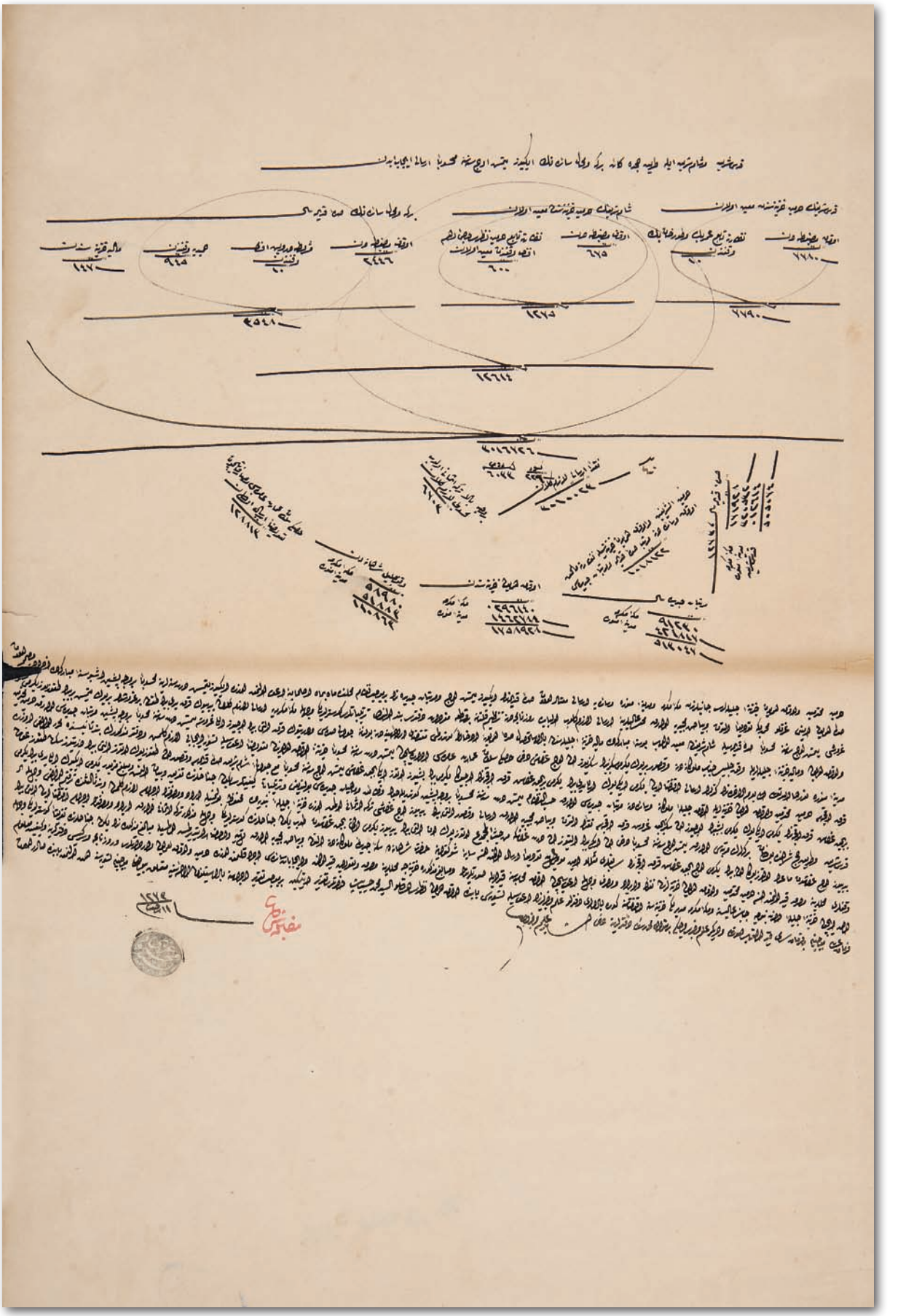

EV.d, 83219

AYDIN'DAN SURRE-İ HÜMÂYÛN MÜRETTEBÂTINA GÖNDERİLECEK MEBLAĞIN VAKTİNDE YETİŞTİRİLMESİ

Aydın'dan Surre-i Hümâyûn mürettebâtına mahsûben gönderilecek meblağın vaktinde yetiştirilmesi konusunda ilgililere talimat verilmesi

Makam-ı Celîl-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

(Mühür)

12

Cevap: 65

13 Cemâziyelâhir sene [1]278 tarihiyle müverrehan ve altmış beş numarasıyla murakkamen şeref-tastîr ve tesyîr buyurularak fî 11 Receb sene [1]278 tarihinde hâme-ârâ-yı ta'zîm ve ibcâl olan emrinâme-i sâmî-i hazret-i sadâret-penâhîlerinde Surre-i Hümâyûn mürettebâtına mahsûben nihayet-i Şaban-ı Şerif'e kadar Şam-ı Şerif Hazinesi'nde bulundurulmak şartıyla iki bin kese havale buyurularak zât-ı maddede olan ehemmiyet ve te'hîri halinde olacak mes'ûliyetin beyân-ı âlîsiyle meblağ-ı mezbûrun müddet-i merkûmenin hulûlünden evvel bir akçesi geriye kalmaksızın kâmilen ve serî'an İzmir'e irsâl ve oradan Beyrut tarîkıyla Şam-ı Şerif'e isâli ve keyfiyetin pişgâh-ı âlî-i vekâlet-penâhîlerine arz u iş'ârı emr u fermân buyurulmuş ve her bir emr u irâde-i mekârim-âde-i âsaf-ı efhamîlerinin ve be-tahsîs böyle bir havale-i mühimme-i vâcibü'l-i'tinânın sür'at-i icraâtı farîza-i zimmet-i diyânet ve hamiyyet-i kemterânemiz olup derhal tedâbir ve tedârikât-ı lâzımeye ibtidâr ve kazahâ-i mülhakaya icâbına göre bi't-taksîm pusulalarının irsâliyle derece-i ehemmiyeti iş'âr kılınmış ise de çünkü emirnâme-i sâmî-i dâver-i efhamîlerinin tasdîriyle vusûlü beyninde bunca vakit zâyi olup el-hâletü hâzihî vaktin be-gayet teng kalmasına ve ma'amâfih bunun böyle ötede beride ilişip kalması memûrîn-i mahalliyenin yed-i ihtiyarında olmayan esbâb-ı zarûriyeden olmasına mebnî eğerçi havale-i merkûmenin tedârik ve irsâli hakkında lâzım gelen tesrî'âtda asla ve kat'â tecvîz-i kusûr olunmayacağı derkâr ise de Şaban-ı Şerif'e kadar Şam-ı Şerif'e yetişdirilmesi daire-i imkandan hariç gibi olup bu babda vukubulacak kusur-ı zarûriyü'z-zuhur-ı âcizânemizin dâmen-i afv u merhamet-i ulyâ-yı rahîmâneleriyle mestûr buyurulması şîme-i adl ve nısfet-i celîle-i

cenâb-ı vekâlet-penâhîleri iktizâ-yı vâlâsından idüğü müstağnî-i külfe-i tezkâr bulunmuş olmakla min gayr-i haddin arz u beyân-ı hakikat-hâl ile zîr-i cenâh-ı merâhim ve eşfak-ı âliyeye ilticâya ibtidâr kılınmışdır. Ol babda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 13 Receb sene [1]278

(Aydın Meclis üyelerinin imzaları)

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Umûr-ı Dahiliye
Aded: 1378

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Atûfetli efendim hazretleri

Surre-i Hümâyûn mürettebâtına mahsûben havale olunan iki bin kesenin bazı esbâb-ı zarûriyyeden nâşî vakt-i muayyeninde mahalline yetişdirilemeyeceği ifadesine dair Aydın Meclisi'nin vârid olan mazbatası manzûr-ı vâlâları buyurulmak üzere leffen irsâl kılınmakla sûret-i iş'âra nazaran iktizâsının sür'at-i iş'ârı menût-ı himmet-i behiyyeleridir.

Fî 27 Receb sene [1]278

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Müfâd-ı fermânnâme-i âlî-i asafâneleri ve mazbata-i melfûfe mü'eddâsı rehîn-i müdrike-i kemterânem olmuşdur. Ma'lûm-ı vâlâ-yı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu vechile mürettebât-ı mezkûrenin tesrî' ve ta'cîl-i istihsâl ve irsâline dair Aydın Kaymakamı izzetli efendi ile mahâll-i sâireye bu kerre de mezkûr evâmirnâme-i sâmî-i Sadâret-penâhîleri tastîr buyurulup cânib-i âcizîden mevki'lerine göre başka başka tasarruflu muharrerât dahi terkimiyle dünkü postaya tevdî'an ıtâre olunmuş ve bunun hükmü kalmadığından mazbata-i mezkûre leffen iade kılınmış olmağın ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 29 Receb sene [12]78 / [30 Ocak 1862]

مقام جلیل جناب صدارتپناهیه

صواب

۱۷ جمادی الاخره سنه ۱۲۷۰ تاریخنده مورخاً والمتمنیه نمره سیله مرقماً شرفسطیر وتسییر بیورلمش رقم ۱۱ حرره سنه ۱۲۷۰ تاریخنده هامه آرای تعظیم وایجال اولان امرنامه سامی حضرت صدارتپناهیه‌زده
حره همایون مرتباتنه محسوبنه نهایت شعبان شریفه قدر شام شریف خزینه‌سنه بولندیرلمق شرطیله ایکی بیک کیسه حواله بیوریله رق ذات ماده‌ده اولان اهمیت وتأخری حالنده
واجبه سؤلیتک بیان عالیسیله مبلغ مزبورک مدت مرقومه‌نک حلولندن اول یراقچه‌سی کیرویه قالمقسزین کاملاً وسریعاً ازمیره ارسال واورادن بیروت طریقیله شام شریفه ایصالی
وکیفیتک پیشگاه عزت وکالتپناهیه‌یه عرض واشعاری امر وفرمان بیورلمش وهر بر امر واراده مکارم معاده آصف افخمیدنیا وتخصیص بویله بر حواله مهمه واجب الاعتنانک سرعت اجرائی
فریضه ذمت دیانت وحمیت کمترانه‌مز اولوب درحال تدابیر وتدارکات لازمه‌یه ابتدار وقضاها ملحقه‌یه ایجابنه کوره بالتقسیم یوصله‌لرینا ارسالیله درجه اهمیتی اشعار قلنمش ایدی
چونکه امرنامه سامی داور افخمیدنیا تسطیریله وصول بیننده بونجه وقت ضایع اولوب الحالنه هذه وقتک بغایت تنک قالمسنه ومع مافیه بونک بویله اوتده بروده ایلیشوب قالمسی
مأمورین محلیه‌نک بداختیارنده اولمیان اسباب ضروریه‌دن اولمسنه مبنی اگرچه حواله مرقومه‌نک تدارک وارسالی حقنده لازم کلان تسریعات اصلاً وقطعاً تجویز قصور
اولنمیه جغی درکار ایسه شعبان شریفه قدر شام شریفه تشویرلمسی دائره امکاندن خارج کبی اولوب بو بابده وقوعبوله جق قصور ضروری الظهور عفوانه‌مزک دامن عفو ومرحمت علیای
رحیمانه‌لریله مستور بیورلمش شیمه عدل ونصفنه جلیله جناب وکالتپناهیلری اقتضای والاسندن ایدوک مستغنی کلفه نگار بولنمش اولمغله من غیر جد عرض وبیان حقیقتحال ایله
زیر جناح مراحم واشفاق عالیه‌یه التجایه ابتدار قلنمشدر اولبابده وهر حال امر وفرمان حضرت من له الامر کرکدر ۱۷ حرره سنه ۱۲۷۰

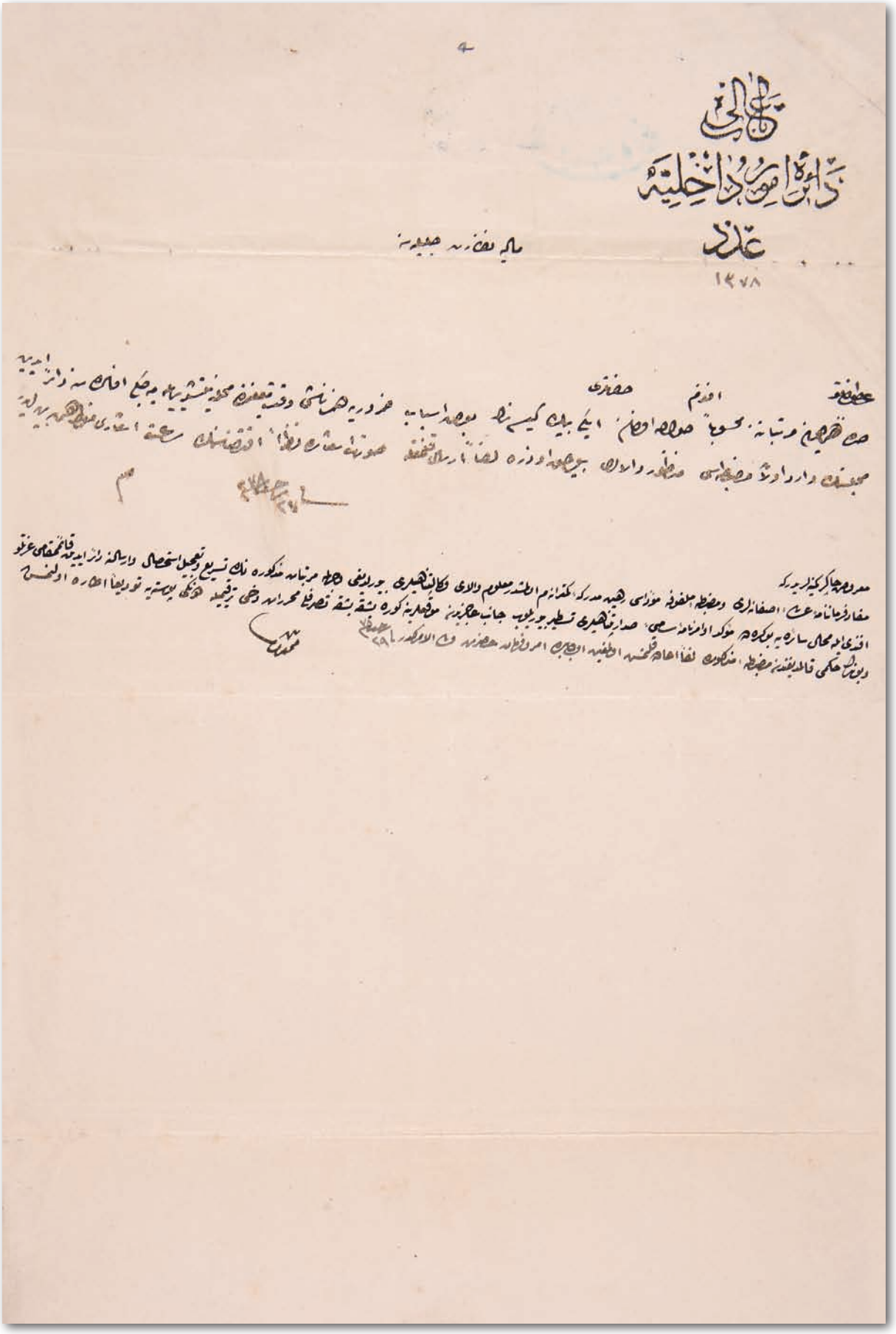

A. MKT. NZD, 397/18

MEDİNE AHALİSİNE GÖNDERİLECEK RUB'İYYELERİN MALİYE'DEN EVKAF HAZİNESİ'NE AKTARILMASI

Her sene Medine ahalisine gönderilmesi mutâd olan rub'iyyelerin Maliye Hazinesi'nden Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'ne aktarılması

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne başka başka buyuruldu

13

Beher sene makam-ı Sadaret'den Mekke ve Medine-i Münevvere ahali-i kirâmına surre olarak irsâli mu'tâd olan dört bin yedi yüz seksen yedi adet rub'iyyenin işbu seksen dört senesine mahsûben dahi usûl ve nizâmı vechile Maliye Hazine-i Celîlesi'nden Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'ne i'tâsına himmet buyuralar deyu.

*

Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne

20

Meâl-i iş'âr-ı atûfîleri ma'lûm-ı senâverî olarak mezkûr defterlerin usûlü vechile diğerleri tanzim etdirilip leffen ıtâre ve iktizâ eden surrenin bu sene-i mübarekeye mahsûben dahi rub'iyye olarak Hazine-i Celîle'den i'tâsı Maliye Nezaret-i Celîlesi'ne havale kılınmış olmakla nezâret-i müşârünileyhâ ile bi'l-muhabere icabının icrasına himmet buyurmaları siyâkında terkim-i zeyle ibtidar kılındı.

[tt 29 Zilhicce [12]83] / [4 Mayıs 1867]

مالیه نفارین جلیله سنه بشقه بشقه بیورلدی

مدینه منوره

درت بیک بدی یوز سکسان بدی

بهرسنه مقام صدارتدن مکه مکرمه اهالی کرامنه صره اولهرق ارسالی معتاد اولان بیک درت یوز طقسان مکر عدد ربعینک اشبو سکسان

درت سنه سنه محسوباً دخی اصول و نظامی وجهله مالیه خزینه جلیله سندن اوقاف همایون خزینه سنه اعطاسنه همت بیورهلردی

اوقاف همایون نفارین جلیله سنه ۲۰

مال اشعار عطوفتلری معلوم تناوری اولهرق مذکور دفترکی اصولی وجهله دیکرلری تنظیم ایتدیریلیسی نفاً اصداره و اقتضا ایدن

صره نک بوسنه مبارکه یه محسوباً دخی ربعینه اولهرق خزینه جلیله دن اعطاسی مالیه نفارین جلیله سنه حواله قلنمش هیچ نفارین مشار الیها ایله

بالمخابره ایجابنک اجراسنه همت بیورملری سابقده ترقیم ایدیلدی

SÂBIK SURRE EMİNİNİN YAPTIĞI HARCAMALAR VE TAHSİSAT MİKTARININ BELİRLENMESİ

Sâbık Surre Emini Mehmed Ârif Paşa'nın görevli olduğu zamanda yaptığı masrafların listesi ve kendisine tahsis edilen miktardan fazla para talep edemeyeceğinin hatırlatılması

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

14

Surre-i Hümâyûn emini sâbık saadetli Mehmed Ârif Paşa kendisine verilen harcırahın kifayetsizliğinden bahisle Hazine-i Celîle-i Nebeviye tertibatından zimmetine geçirmiş olduğu bir yük yirmi dokuz bin kuruşun hazinece tesviyesi istid'âsında bulunmuş ise de ol bâbda zât-ı vâlâları ve Efkâf-ı Hümâyûn Nezâret[i] ve Maliye Nezâret-i Celîlesi ile cereyân eden muhâberât-ı resmiyye ve icra kılınan tedkikât icabınca Surre-i Hümâyûn ümenâsına ber-mu'tâd her sene beş yük kuruş harcırah vermekle ve Surre-i Hümâyûn taraf-ı devletlerinden tayin olunan sefine ile Beyrut'a ve oradan dahi bir gün zarfında araba ve masârıf-ı cüz'iyye ile Şam-ı Şerîf'e nakl ü îsâl kılınmakda olduğu misillü Şam'dan ötesi için Surre-i Hümâyûn ümenâsının rükûbuna mahsus taht-ı revânlar ile ahmâl ve sairelerine muktezî yirmi re's ester cânib-i mîrîden iştirâ ve esmânı hazîneden tesviye ve îfâ kılınarak ümenâ-yı mûmâileyhime ziyade masraf iddia etmeyeceklerine dair sened dahi alınmakda bulunduğu cihetle paşa-yı mûmâileyhin böyle bir takım â'zâr-ı vâhiye serdiyle iddiaya kalkışması şâyân-ı kabul olamayacağından kendisine cevap i'tâsıyla zimmet-i mebhûsasının tamamen tahsili hususunun savb-ı sâmîlerine havalesi ve nezâret-i müşârün-ileyhâya dahi beyân-ı hal edilmesi Meclis-i Vâlâ'da tensîb olunmuş ve keyfiyet* evkafa bildirilmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer îfâ-yı muktezâsına himmet buyurulmak deyü.

Evkaf-ı Hümâyûn Nezaret-i Celîlesine

*Nezâret-i müşârünileyhâya havale ve iş'âr kılınmış olmağın ifade-i hal siyâkında tezkire.

*

Geçen sene-i mübârekede uhde-i âcizâneme min-gayr-i haddin Surre-i Hümâyûn Emânet-i Celîlesi ihâle ve tefvîz buyurularak ol-vechile azîmet ve avdet-i çâkerânemde vukûbulan masârıfâtın miktar ve kemmiyetini mübeyyin defteridir.

Kuruş	
22.000	Mübâya'a olunan semâre ve eşya-yı sâire bahâsı
10.000	Medîne-i Münevvere ve Mekke-i Mükerreme ahalisine verilmek üzere mübâya'a olunan hediye bahâsı
03.000	Deraliyye'de hükkâmâna verilen bahşişât
05.200	Mübâya'a olunan sebze ve et bahâsı
02.500	Mübâya'a olunan esterler semerleriyle harmandar harcırahı
(Yekûn)	42.700

02.000	Mûytâba verilen çuval ve saire bahâsı
11.000	Halef–selef defterinde mukayyed bulunan atıyye
01.942	Hazine sandıkları için mübâya'a olunan reşen bahâsı
00.500	Mübâya'a olunan buhur garârları bahâsı
12.520	Deraliyye'den mübâya'a olunan ürz ve revgan bahası
(Yekûn)	70.662

07.500	Tebaa-i âcizîye verilen harcırah
01.000	Saray-ı Hümâyûn'dan gönderilen kapıcıya verilen harcırah
02.500	Kapı çukadarına verilen âidât
11.000	Kethüda bendelerine verilen harcırah
01.000	Saray-ı Hümâyûn'a giderken hükkâmâna verilen yevmiye
(Yekûn)	93.662

03.000	Saray-ı Hümâyûn'dan Tophâne-i Âmire'ye ve Tophâne-i Âmire'den Üsküdar'a gidilmek üzere vapura irkâbımızda kapudâna ve hükkâmbaşıya ve saireye verilmek üzere
00. 685	Deraliyye'den Üsküdar'a eşya naklinde verilen hammâliye ve mavna ücreti. Mübâya'a olunan sako bahâsı
00.315	Üsküdar'a Doğancılar'a hazine ve eşya-yı sâire naklinde verilen
08.528	Üsküdar'da on iki gün zarfında hükkâmân ve zaptiye için mutfak masârıfı
00.650	Mahâll-i mezkûrda istîcâr kılınan hane icârı
(Yekûn)	106.840

002.000	Vapurda fukarâya verilmek üzere mübâya‘a olunan erzak bahâsı
002.500	Dersaâdet’den Beyrut’a değin vukûbulan masârıf
005.000	Vapur kaptanıyla tayfasına verilen bahşişât
001.000	Kaptan-ı merkûma verilmek üzere mübâya‘a olunan saat bahâsı
000.518, 5	Vapurdan Beyrut İskelesi’ne hazine ve eşya-yı sâire naklinde verilen mavna ve hamal ücreti
(Yekûn)	117.858, 5
004.122	Beyrut’da ikamet-i âcizânemde vukûbulan masârıf
006.500	Beyrut’dan Şam-ı Şerif’e değin verilen ester ücreti
002.500	Beyrut’dan Şam-ı Şerîf’e kadar hükkâmân masârıfı
000.700	Beyrut’da istîcâr kılınan hâne icârı
000 500	Mahall-i mezkûrda hazine muhafazası için yüzbaşı ve zabtiye neferâtına verilen bahşişât
Yekûn	132.180,5
000.600	Mahall-i mezkûrdan Şam-ı Şerîf’e değin üç mahalde verilen konak îcarı
001.000	Şam-ı Şerîf’den istikballe gelen yüzbaşı ve neferât-ı zaptiyeye verilen
004.500	Beyrut’dan Şam-ı Şerîf’e kadar ve Şam-ı Şerîf’den Mekke-i Mükerreme’ye kadar hükkâmân için mübâya’a olunan me’kûlât
012.500	Şam-ı Şerîf’de ikamet-i âcizânemde vukûbulan masârıfât
025.312	Şam-ı Şerîf’den mübâya‘a olunan mahfe ve kırba ve reş ve kilim ve eşyâ-yı sâire bahâsı
(Yekûn)	176.092,5
006.260	Şam-ı Şerîf’de mübâya‘a olunan peksimed bahâsı
000.800	Şam-ı Şerîf’de verilen hane icârı
033.000	Hükkâmân azîmetleri için bâ-kontrato verilen
150.400	Şam-ı Şerîf’den Mekke-i Mükerreme’ye kadar verilen deve ücreti

025.600	Def‘a deveciye verilen mahfe devesi ücreti. Ruûs 18 Hazine için. 21 Semâre ve mumlar için 20 Matbah ve sâire için 15 Hayyâm için 20 Su için 94 Fî beheri 1.600 kuruş
(Yekûn)	392.152,5
012.500	Meş‘aleci harcırahıyla katran ve sâire bahâsı Ruûs 8. Fî beheri 3.200
002.000	Beş def‘ada hükkâmâna verilen bahşişât
005.000	Mezîrî’de vukûbulan masârıfât
050.000	Mezîrî’de âdet-i kadîme üzere deveciye karzan verilen
003.100	Mahall-i mezkûrda esterler için şa‘îr ve saman bahâsı
(Yekûn)	464.752,5
002.500	Medine-i Münevvere’den Mekke-i Mükerreme’ye azîmet-i âcizânemde istikballe gelen Cüdeyre ahalisiyle meşâyihlere verilen
002.000	Medine-i Münevvere’de ikamet-i âcizânemde vukûbulan masârıfât
002.550	Medine-i Münevvere’de bazı zevâta verilen
008.025	Medine-i Münevvere’den Mekke-i Mükerreme’ye değin vukûbulan masârıfât
001.000	Medine-i Münevvere’de Harem-i Şerif ağalarına verilen
(Yekûn)	480.827,5
001.000	Mekke-i Mükerreme’de Harem-i Şerif ağalarına verilen
000.450	Mekke-i Mükerreme’de verilen hane icârı
002.500	Arafat’da ve Müzdelife’de ve Mina’da vukûbulan masârıfât
004.500	Arafât’da ve Müzdelife’de ve Mina’da Şerîf Hazretleriyle Cidde vâlisi paşa hazretlerinin ağalarına verilen
008.500	Avdetde Mekke-i Mükerreme’de vukûbulan masârıfât
(Yekûn)	497.777,5

Nakl-i yekûn	497.777,5 kuruş
012.500	Avdetde hükkâmâna verilen
004.100	Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye değin vukubulan masârıfât
000.986	Verilen bahşişât
001.750	Medine-i Münevvere'de vukûbulan masârıfât
048.000	Avdetde verilen deve ücreti Ruûs 15 çadır için 20 safa için 13 semâre vesaire için 48. Fî beheri 1.000 kuruş
(Yekûn)	565.113,5
012.000	Def'a mahfe devesi ücreti. Ruûs 6. Fî beheri 2.000 kuruş
015.000	Medine-i Münevvere'den Şam-ı Şerîf'e kadar masârıf
001.500	Beş defada hükkâmâna bahşişât
005.100	Şam-ı Şerif'de avdetde vukûbulan masârıf
004.500	Şam-ı Şerîf'den Beyrut'a kadar vukûbulan araba ve ester ücreti
(Yekûn)	603.213,5
001.585,5	Beyrut'da ikamet-i âcizânemde vukûbulan masârıf
000.210	Mahall-i mezkûrda gümrüğe verilen
009.000	Beyrut İskelesi'nden Âsitâne'ye değin verilen vapur navlunu
002.000	Vapurda vukûbulan masârıf
017.122	Cidde İskelesi'nden Âsitâne'ye gönderilen bazı eşya masârıfı
(Yekûn)	633.131
002.400	Kapu çukadarına verilen sekiz aylık maaş
012.600	Tebea-i âcizîye verilen maaş
000.200	Kapıcıya verilen iki aylık maaş
002.000	Harmandarbaşına verilen maaş

001.600	Harmandar neferâtına verilen maaş
(Yekûn)	651.931
008.620	Medine-i Münevvere'den Mekke-i Mükerreme'ye ve Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye azîmet ve avdetimize esterler için mübâya'a olunan şa'îr ve saman bahâsı
012.449	Şam-ı Şerîf'den Medine-i Münevvere'ye ve Medine-i Münevvere'den Şam-ı Şerîf'e kadar esterler için mübâya'a olunan şair ve saman bahâsı
(Yekûn)	673.000
050.000	Mukaddem karzan deveciye verilip bu defa bi't-tahsîl mevcud idüğü
(Yekûn)	623.000

Surre-i Hümâyûn Emini sâbık Mehmed Arif Paşa'ya verilen harcırahın adem-i kifayetinden bahisle Hazine-i Celîle-i Nebeviyye tertîbâtından zimmetine geçirmiş olduğu bir yük yirmi dokuz bin kuruşun hazinece tesviyesi istid'âsına dair Meclis-i Vâlâ'ya havale buyurulan müzekkiresi üzerine Maliye ve Evkaf Nezâret-i celîleleriyle cereyân eden muhâberâtın cevablarına nazaran Surre-i Hümâyûn ümenâsına ber-mu'tâd beher sene beş yük kuruş harcırah verilmekde ve Surre-i Hümâyûn dahî taraf-ı devletden tayin buyurulan sefîne ile Beyrut'a ve oradan dahî bir gün zarfında araba ve masarıf-ı cüz'iyye ile Şam-ı Şerif'e nakl u îsâl kılınmakda olduğu misillü Şam'dan ötesi için dahî Surre-i Hümâyûn ümenâsının râkib olacağı taht-ı revânlarıyla ahmal ve sairelerine lüzumu olan yirmi re's ester cânib-i mîrîden mübâya'a olunarak esmânı hazineden tesviye kılınmakda ve Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne tayin kılınanlardan ziyade masraf iddia etmeyeceklerine dair sened dahi alınmakda olduğu beyânıyla icra-yı icabı istîzân olunmuş olup vâkıâ ümenâ-yı mûmâileyhime maa-ziyadetin har-cırah verilmesi masârıf-ı vâkıa-i ma'lûmece haricden akçe taleb olunmaması mak-sadına mebnî olarak paşa-yı mûmâileyhin bir takım a'zâr-ı vâhiye serdiyle böyle iddiaya kalkışması ise şâyân-ı kabul olmadığından bu babda Paşa-yı mûmâileyhe ce-vab i'tâsıyla zimmet-i mezkûresinin tamamen kendisinden tahsîli hususunun Maliye Nezaret-i Celîlesi'ne havalesiyle keyfiyetin Evkaf-ı Hümâyûn Nezaret-i Celîlesi'ne dahî bildirilmesi tezekkür kılındı ise de ol babda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 21 S. [1]284 ve fî 12 Haziran [1]283 / [24 Haziran 1867]

[Meclis-i Vâlâ azalarının mühürleri]

٥

مالیه نظارت جلیله‌سنه

سعادتلو

حضرت هیچ امینی رجب محمد عارف بیک کندوسنه ویلان خرج راهک کفایتسزلکندن بحثله خزینه جلیله‌یه

ترتیباتنده خصوصنه کچورمش اولدیغی بیلدیکی یکرمی طقوز بیک غروشلق خزینه‌جه تسویه‌سی استرحامنده بولنمشدر

و مالیه نظارت

اوجبره ذاته والالف واوقاف هیچ نظارت جلیله‌سی ایله جریان ایدن مخبرات ایچون اجراقلنان ترقیقات

ایچنجه حضرت هیچ امینی امننه بر معتاد هرسنه بشیوک غروشه خرج راه ویرکه و حضرت هیچ طرف هیچ تعیین اولنان

سفینه ایله بیروته واوراهر دخی بکلنه ظاهره عربه و مصارف جزئیه ایله شرعا شریفه نقل و ایصال قلنمقده

حضرت هیچ مثلا شرعا اتهاسی ایچون حضرت هیچ امننده رکوبنه مخصوص تحت روانلر ایله احمال و سرعت

مقتضی یکرمی رأس استرجبانی میریدن اشترا و اثمانی خزینه‌دن تسویه و ایفا قلنمقده امنای مومی الیهم

زیاده مرضا ادعا ایتمیه جکلرینه دائر سند دخی الحقده بولنمش جهتله شرعا مومی الیهما بیوله بر طاقم

اعذار واهیه سرویله ادعایه قالقشمش شرعا قبول اولنمیه جغندن کندوسنه جواب اعطاسیله وقت

~~نظارت مشار الیهایه~~ مجلس والاده تنسیب حضرتلرینه و کیفیت

مبحوثه‌سنک تماما تحصیل خصوصنده صعب سیلینه حواله

اوقافه

~~نظارت مشار الیهایه دخی~~ بیلدیرلمش اولمغله بر منوال محرر ایتدیکی مقتضاسنده هجدیوم

و نظارت مشار الیهایه دخی بیلدیرلمش

اوقاف هیچ نظارت جلیله‌سنه

افاده

نظارت مشار الیهایه ~~بیلدیرلمش~~ حواله و اشعار قلنمش حضرتلرینه ~~بیلدیرلمش~~ حال سیتیزه تنکر

کی سنه مالیه ده عرض عرض زمین قدیمه ده ظهوره امانت جلیله اداره و تصویر بعد بوده ارلوبه غنیمت و غلوب بر کارنوع
و تو غلوبه رصاد خانه ده نقدا و کیسه بیه و تفریق

۲۲۰۰۰	مبلغ اوچ یوز سکسان دانه سایره بابت
۱۰۰۰۰	مدت مقرره و مکلفه اهالیسنه ویرلان اوزره مبلغ اوچ یوز سکسان
۰۴۰۰۰	دخلده مقاماته ویرلمه بابت
۰۵۲۰۰	مبلغ اوچ یوز دانه بابت
۰۲۵۰۰	مبلغ اوچ یوز استرلینه صفحه قرواهه
۴۲۷۰۰	موناه ویرلمه قبول دسایره بابت
۰۲۰۰۰	بلغ سابقه دن نقد زیاده بولنه غلبه
۱۱۰۰۰	قرنه قدر قوه مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۰۱۹۲۲	مبلغ اوچ یوز کوه غزاری بابت
۰۰۵۰۰	مبلغ اوچ یوز اون دوقه بابت
۱۲۵۰۰	
۷۰۶۲۲	نقد غلبه ویرلمه قرواهه
۰۷۵۰۰	سرای همایون و کتبخانه و قوه قوه ویرلمه قرواهه
۰۱۰۰۰	قهوه خانه ویرلمه قانانت
۰۲۵۰۰	کتابخانه نیچه ویرلمه قرواهه
۱۱۰۰۰	
۰۱۰۰۰	سرای همایون کمرنایه مقاماته ویرلمه بابت
۹۴۶۲۲	سرای همایون و خانه‌های عمومیه و خانه‌های اکلاره که اون یوز مبلغ دوبره ایله بر زوقیه و مقاماته و مقاماته شهر و سایره ویرلان اوزره مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۰۴۰۰۰	ورغله ده اکلاره اشیا نقلنه ویرلمه عمای و ماقوه اصرف
۰۰۶۶۵	اسکله ده قوغاقیره قیمه و اشیای سایره نقلنه ویرلمه
۰۰۴۱۵	اسکله ده اولان قوه قرنیه مقاماته ویرلمه ایچون مصارف
۰۸۵۶۸	محل مذکوره استیجار قیمه خانه ایجاره
۰۰۶۵۰	
۱۰۶۸۴۰	دابوره ده نفقه ویرلان اوزره مبلغ اوچ یوز سکسان
۰۰۴۰۰۰	دسحالکه ده بیرونه دکیه و قوغولنه مصارف
۰۰۴۵۰۰	دابوره نبودا بلمانقه سنه ویرلمه بابت
۰۰۵۰۰۰	
۰۰۱۰۰۰	نبودا نه قرقوه ویرلان اوزره مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۰۰۰۵۱۸	دابوره ده بیرونه اسکله سنه قرنیه و اشیای سایره نقلنه ویرلمه مقاوله و عمای اصرف
۱۱۷۸۵۸	
۰۰۴۱۴۴	بیرونه اقامت عظیمانه ده و قوغولنه مصارف
۰۰۶۵۰۰	بیرونه شهر شرطه دکیه ویرلمه اصرف
۰۰۴۵۰۰	بیرونه شهر شرطه قومه مقاماته مصارف
۰۰۰۷۰۰	بیرونه استیجار قیمه خانه ایجاره
۰۰۰۵۰۰	محل مذکوره قرنیه صاحبلرینه بوزبانلر و نیچه نقلنه ویرلمه بابت
۱۴۲۱۸۰	
۰۰۰۶۰۰	محل مذکوره ده شهر شرطه دکیه انواع صلاح ویرلمه نوناه ایجاره
۰۰۱۰۰۰	شهر شرطه ده استصلاح علومه قومه سامی و نقلیات قیمه ویرلمه
۰۰۴۵۰۰	بیرونه شهر شرطه قومه و شهر شرطه ده مذکوره قومه مقاماته آتیه ده مبلغ اوچ یوز سکسان
۰۱۴۵۰۰	قسم شرطه ده آقامت عظیمانه مرح و قوغولنه مصارف
۰۴۵۴۱۴	شهر شرطه ده مبلغ اوچ یوز سکسان و فیه و قسمه و کلیم و اشیای سایره بابت
۱۷۶۹۹۲	
۰۰۶۶۶۰	شهر شرطه مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۰۰۰۸۰۰	شهر شرطه ویرلمه خانه ایجاره
۰۴۴۰۰۰	مقاماته عرض اولنه ماتوقیه و انور ویرلمه
۱۵۰۴۰۰	شهر شرطه ده مذکوره قومه و ویرلمه روده اصرف
۰۴۵۶۰۰	دخله دوبه ویرلمه محفوظ روده اصرف
۴۹۴۱۵۲	
۰۱۲۵۰۰	شهر بیی غربلیه نظاره و سایره بابت
۰۰۴۰۰۰	سهر دخله مقاماته ویرلمه بابت
۰۰۵۰۰۰	تذهیب و قوغولنه مصارف
۰۵۰۰۰۰	صنعت عمارت قوه اون یوز روده قرضه ویرلمه
۰۰۴۱۰۰	محل مذکوره استرلاینه شهر و مقاماته بابت
۴۶۴۷۵۲	
۰۰۴۵۰۰	مدت مقرره ده مذکوره قومت عظیمانه ده اهالیسنه شایع ویرلمه
۰۰۴۰۰۰	مدت مقرره ده اقامت عظیمانه و قوغولنه مصارف
۰۰۴۵۵۰	مدت مقرره ده بوطه نوتانه ویرلمه
۰۰۸۰۶۵	مدت مقرره ده نقد مذکوره دکنه و قوغولنه مصارف
۰۰۱۰۰۰	مدت مقرره ده قوم شریف اغاریه ویرلمه
۴۸۰۸۹۷	
۰۰۱۰۰۰	مذکوره ده قوم شریف اغاریه ویرلمه
۰۰۰۴۵۰	مذکوره ده ویرلمه خانه ایجاره
۰۰۴۵۰۰	قرانقاچ و مرد نقلنده و منیه ده و قوغولنه مصارف
۰۰۴۵۰۰	قرانقاچ و مرد نقلنده و منیه ده شریف زیدیه و الیه یاقاز زیدیه قوم اغاریه ویرلمه
۰۰۸۵۰۰	عمومی مذکوره و قوغولنه مصارف
۴۹۷۷۷۷	

۴۹۷۷۷۷	
۰۱۲۵۰۰	عمومی مقاماته ویرلمه بابت
۰۰۴۱۰۰	مدت مذکوره ده مذکوره و نقد و قوغولنه مصارف
۰۰۰۹۸۶	ویرلمه بابت
۰۰۱۷۵۰	مدت مذکوره ده قوغولنه مصارف
۰۴۱۰۰۰	عمومی ویرلمه روده اصرف
۵۶۵۱۱۴	
۰۱۴۰۰۰	دخله محفوظ روده اصرف — روده: ۱۵ قاره اکونت — ۲۰ نفاقاتونت
۰۱۵۰۰۰	مدت مقرره ده شهر شرطه ده مصارف — ۱۴ سعاده و سایره اکونت
۰۰۱۵۰۰	مدت دخله مقاماته بابت — ۴۱
۰۰۵۱۰۰	شهر شرطه عمومی و قوغولنه مصارف
۰۰۴۵۰۰	شهر شرطه ده مدت قومه و قوغولنه کیه و انواع اصرف — ۱۰۰۰
۶۰۴۴۱۴	
۰۰۱۵۸۵	بیرونه اقامت عظیمانه و قوغولنه مصارف
۰۰۰۴۱۰	محل مذکوره دکه ویرلمه
۰۰۹۰۰۰	بیرونه اسکله سنه اشیا و کیه ویرلمه و انور نون
۰۰۴۰۰۰	و انور ده و قوغولنه مصارف
۰۱۷۱۴۴	قیمه اسکله سنده اشیانه کونه ویرلمه بوطه اسیا مصارف
۶۴۴۱۸۱	
۰۰۴۴۰۰	قیمه قوغاقیره ویرلمه سکز اماله مقاماته
۰۱۴۶۰۰	نقد قیمه ویرلمه مقاماته
۰۰۰۴۰۰	قیمه ویرلمه ایکی اماله مقاماته
۰۰۴۰۰۰	قیمه خانه باشنه ویرلمه مقاماته
۰۰۱۶۰۰	قیمه خانه نقلنه ویرلمه بابت
۶۵۱۹۴۱	
۰۰۱۶۴۰	مدت مقرره ده مذکوره و مذکوره مدت مقرره و طرف دخله قومه سنه ارلوبه مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۰۱۴۴۴۹	شهر شرطه ده مدت مقرره و مدت مقرره ده شهر شرطه قومه سنه ارلوبه مبلغ اوچ یوز سکسان بابت
۶۷۴۰۰۰	مقدم قرضه زوده جیه و بیوه بولنه بالقرض موجود ایدیکی
۰۵۰۰۰۰	
۶۴۴۰۰۰	

حضرة همايونه امينى سابقه محمد عارف پاشايه ويريلان خرجاهك عدم كفايتندن بحثله خزينهٔ جليله بنويه ترتيباتندن دخى كچرمسه اولديغى بريدن يكرمى
طقوز بيك غروشك خزينه جه تسويه‌سى استعلاسنه دائر مجلس والايه حواله بوريلان مذكره‌سى اوزرينه مالية واوقاف نظارت جليله‌لرى جريانه ايدن
مخابراتك جوابلرينه نظراً حضرة همايونه امانتنه برمعتاد بهسنه بشيوز غروسه خرجاه ويريلكه وحضرة همايونه دخى طرف دولتدن تعيين بوريلان سفينه ايله
بيروته واوراده دخى بركونه ظرفنه عربه ومصارف جزئيه ايله شامه تشريف نقل وايصال قلنمقه اولديغى مثللو شاهدن اوتسى ايچون دخى حضرة همايونه
امانتنك راكب اولدقجه تخت روانلرينه احمال وسائره‌لرينه لزومى اولان يكرمى رأس استر جانب ميريدن مبيع اولنرق اثمان خزينه‌دن تسويه قلنمقه
وحضرة همايونه امانتنه تعيين قلنانلردن زيادة مصرف ادعا ايتمه‌جكلرينه دائر سند دخى انفقه اولديغى بيانيله اجراى ايجابنه استنادن اولمشق اولوب واقعا
امناى مومى اليهم مع زيادة خرجاه ويرلمسى مصارف واقعه معلومه جه خارجدن اقچه طلبه اولنمامى مقصديه مبنى اولدرق پاشاى مومى اليهك برطام اقچه عذار
واهيه سرديله بويله ادعايه قائلمى اليه شايان قبول اولمديغندن بوبابده مرئى مومى اليه جواب اعطاسيله وقت مذكوره سنك تماماً كندوسنده تحصيلى
خصوصنك مالية نظارت جليه‌سنه حواله‌سيله كيفيتك اوقاف همايونه نظارت جليه‌سنه دخى بلديريلمسى تذكره قلنديغى اولبابده امر وفرمان حضرت مدار الامركدر

A. MKT. MHM, 386/27

SURRE-İ HÜMÂYÛN İÇİN HAZIRLANAN FERACE VE KÜRK KAPLARI ÜCRETİNİN KARŞILANMASI

Hicrî 1313 (M. 1897) senesi Surre-i Hümâyûn'u için imal ettirilen ferace ve kürk kaplarıyla diğer eşyaların ücretlerinin, Hazine'nin Surre Tertibi'nden karşılanması

15

Şûrâ-yı Devlet
Dahiliye Dairesi
Aded: 1127

Maliye Nezâreti'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 4 Muharrem sene [1]313 tarih ve dört yüz seksen beş numaralı tezkiresi Dahiliye Dairesi'nde kıraat olundu.

Meâlinde: Bin üç yüz on iki sene-i Hicriyesi Surre-i Hümâyûn'u için ber-mu'tâd Hazine-i Celîle'ce imal etdirilen ferâce ve sako ve kürk kaplarıyla eşya-yı sairenin esmân ve masârıfı gayr-ez kırk sikke otuz üç bin yüz kırk dört kuruş on sekiz paraya bâliğ olduğundan bahisle meblağ-ı mezbûrun bin üç yüz on sene-i Maliyesi Surre-i Hümâyûn tertîbine masraf kaydı istîzân olunmuş ve tervîc-i iş'âr umûr-ı tabîiyyeden bulunmuş olmakla ber-mûceb-i istîzân îfa-yı muktezâsı hususunun nezâret-i müşârünileyhâya havalesi tezekkür kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 24 M. sene [1]313 ve fî 5 Temmuz sene [1]311

(Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi azalarının mühür ve imzaları)

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
222

Atûfetli efendim hazretleri

Bin üç yüz on iki sene-i Hicriyyesi Surre-i Hümâyûn'u için ber-mu'tâd Hazine-i Celîle'ce imal etdirilen ferâce ve sako ve kürk kaplarıyla eşya-yı sairenin esmân ve masârıfı olan gayr-ez kırk sikke otuz üç bin yüz kırk dört kuruş on sekiz paranın bin üç yüz on sene-i Maliyesi Surre-i Hümâyûn tertîbine masraf kaydı hususunun Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne havalesi tezekkür kılındığına dair Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nin mazbatası arz u takdim kılınmış olmakla ol babda her ne vechile emr ü fermân-ı hümâyûn-ı hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise hükm-i celîli infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkim olundu efendim.

Fî 29 M. sene [1]313, fî 10 Temmuz sene [1]311

Sadrazam
(İmza)

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 4 S. sene [1]313, fî 14 Temmuz sene [1]311 / [26 Temmuz1895]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

شورای دولت
داخلیه نظارتی
عدد
۱۱۲۷

مالیه نظارتنك شورای دولته حواله بیوریلان ٤ محرم ٣٣ تاریخ و درت یوز سكسان بش نومرولی تذكره‌ی داخلیه دائره‌سنه قوشتاولندی

مالکه بیك اوچیوز اوندایکی سنه هجریه‌سی حده همایونه‌یه‌جه بر مقدار خزینه جلیله‌ده اعمال ایتدیریلان فواجه و صاقو و کورك قابلیه‌سی اشیاسی دائره‌نك اقامه و مصارف غیرانه‌
فوق سکز اوتوز اوچ بیك یوز قوه درت غروشه اوندسکز پاره‌یه بالغ اولدیغندن بحث مبلغ مزبورك بیك اوچیوز اوندسنه مالیه‌سی حده همایونه ترتیبه مصرف قیدی استدعا
اولنمه و ترویج اشعار امور طیبه‌ده بولنمق و طفه بر موجب استدعا ایفای مقتضای خصوصنك نفاذنه مشار الیهایه حوالسی تذکره‌لندی و اقطابه امر و فرمان حضرت صدر الامرکدر

٤ محرم ٣٣ دا محرر

اعضادن	اعضادن	اعضادن	اعضادن	اعضادن	اعضادن	اعضادن	اعضادن	داخلیه دائره‌سی رئیسی	
					ضیا بك	رفعت افندی	حسین پاشا		
					نائب	بولخدی	بولخدی		
اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه
								عاصم بك	احمد ضیا بك
								بولخدی	بولخدی
اعضادنه	اعضادنه	اعضادنه							
		عارف حکمت بك							
		بولخدی							

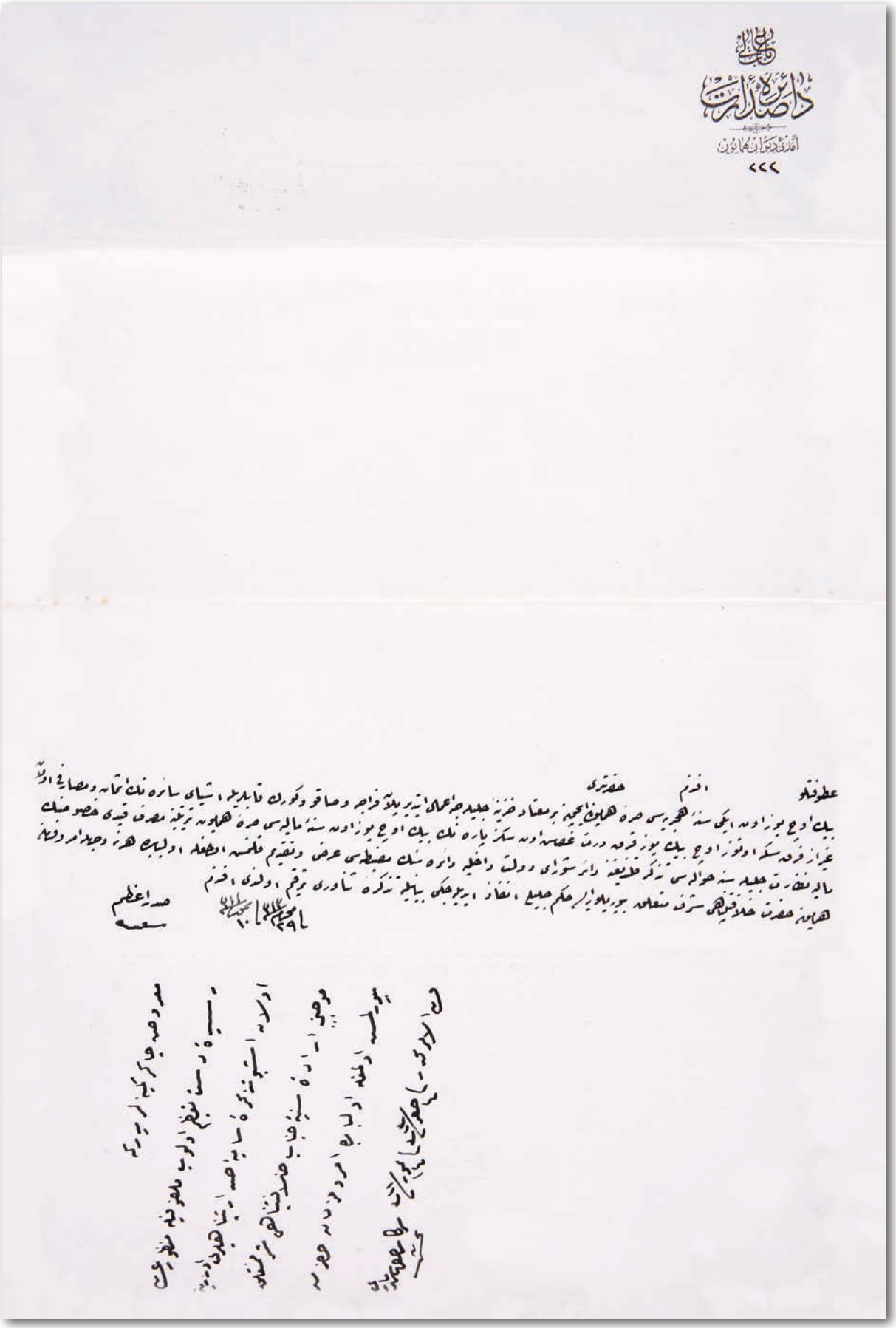

İ. ML, 1313. S/02

SURRE-İ HÜMÂYÛN MÜRETTEBÂTIYLA GÖNDERİLECEK MEBLAĞIN ZAMANINDA EVKAF HAZİNESİ'NE TESLİM EDİLMESİ

Surre-i Hümâyûn mürettebâtıyla gönderilecek meblağın ilgili kurumlarca tedarik edilerek Şaban ayının sonuna kadar Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'ne teslim edilmesi

16

Yıldız Saray-ı Hümâyûnu
Başkitabet Dairesi
Hülasa sûretidir
Defter numarası: 1212
Resmiye numarası: 4675

Surre-i Hümâyûn için bu sene Hazine-i Celîle'den Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn'a i'tâsı muktezî otuz beş bin altı yüz otuz liranın Hazine-i Maliye'ce tesviyesine çalışılacak olan sekiz bin yüz otuz liradan mâadâsı bulunan yirmi yedi bin beş yüz liradan beş bin lirasının Defter-i Hakanî ve on bin lirasının Orman ve Meadin Nezâretleri ve on iki bin beş yüz lirasının Rüsûmât Emâneti emvâlinden tertibiyle mebâliğ-i mezkûrenin te'diyât-ı sâireye tercîhan nihayet Şaban'ın onuna kadar behemehâl Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'ne i'tâsı Umûr-ı Maliye Komisyonu reisi ve Maarif Nâzırı paşa tarafından iş'âr olunduğu beyânıyla ol babda istîzânı hâvî Sadâret'den tezkire.

Fî 12 C. sene [1]317, fî 6 Teşrîn-i Evvel sene [1]315 / [18 Ekim 1899]

بلدرز کرام همایون
باش کتابت دائره‌سی

خلاصه صورتیدر

دفتر نومروسی ١٢١٢ رسمیه نومروسی ٤٦٧٥

حضرت همایون ایچون بوسنه خزینهٔ جلیله‌دن خزینهٔ اوقاف همایونه اعطاسی مقتضی اوتوز بش بیک
التی یوز اوتوز لیرانک خزینهٔ مالیه‌جه تسویه‌سنه چالیشیله‌جق اولان سکز بیک یوز اوتوز لیرادن ماعدای
بولنان یکرمی یدی بیک بش یوز لیرادن بش بیک لیراسنک دفتر خاقانی و اون بیک لیراسنک
اورمان و معادن نظارتلری و اون ایکی بیک بش یوز لیراسنک رسومات امانتی اموالندن ترتیبیله
مبالغ مذکوره‌نک تأدیاتی سائره‌یه ترجیحاً نهایت شعبانک اوننه قدر بهمه حال اوقاف همایون
خزینه‌سنه اعطاسی امور مالیه قومیسیونی رئیسی و معارف ناظری پاشا طرفندن اشعار اولندیغی بیانیله
اولبابده استیذانی حاوی صدارتدن تذکره ١٢ جمادی الاخره ٣١٧ / ٦ اپریل ٣١٥

SURRE-İ HÜMÂYÛN TERTİBİ İLE NAKDEN GÖNDERİLECEK MEBLAĞIN MASRAF KAYDEDİLMESİ

Hicrî 1317 (M. 1899) senesine mahsûben Surre-i Hümâyûn tertibi ile nakden gönderilecek dokuz milyon iki yüz yetmiş bir bin yüz küsûr kuruşun masraf kaydedilmesi

17

Yıldız Saray-ı Hümâyûnu
Başkitabet Dairesi
Hülasa sûreti
Resmiye numarası: 6440
Defter numarası: 1268

Üç yüz on yedi senesine mahsûben ve nakden ve havaleten bi't-tertib Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne tevdî'an irsâl kılınacak olan ve melfûf iki kıt'a defterde murakkam bulunan dokuz milyon iki yüz yetmiş bir bin yüz küsûr kuruşun emsali vechile masraf kaydı istîzânını hâvî Sadâret'den tezkire.

Fî 20 Ş. sene [1]317 / [24 Aralık 1899]

٥

بلدیز سرای همایون
باش کتابت دائره سی

خلاصه صورتی

ریجه نولروی دفتر نولروی
٦٤٤٠ ١٢٦٨

اوچ یوز اون یدی سنه سنه محسوباً ونقداً وحوالةً بالترتیب حرهٔ همایون امانتنه تودیعاً ارسال
قلنجق اولان وملفوف ایکی قطعه دفترده مرقوم بولنان طقوز میلیون ایکی یوز تیمسه بربیک یوز کسور
غروشک امثال وجهله مصرف قیدی استیذانی حاوی صدارتدن تذکره ٢٠ شعبان ٣١٧

Y. PRK. BŞK, 60/114

SURRE-İ HÜMÂYÛN MÜRETTEBÂTI İÇİN OSMANLI BANKASI'NDAN ALINAN AVANSIN ÖDENMESİ

Hicrî 1314 (M. 1897) senesi Surre-i Hümâyûn mürettebâtı için Osmanlı Bankası'ndan avans olarak alınan miktarın Suriye, Beyrut ve Hüdavendigâr vilâyetlerinin ağnam rüsûmu bedellerinden karşılanması

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1428

18

Geçen sene Surre-i Hümâyûn'un Beyrut ve Suriye vilâyetlerince tesviye kılınacak mürettebâtı için Osmanlı Bankası'ndan avans edilen altmış bin liranın re'sü'l-mâl ve faiz ve akçe farkıyla beraber temin-i tesviyesi için Suriye ve Hüdavendigâr ve Beyrut vilâyetlerinin üç yüz on dört senesi ağnâm resminden verilen havalenâmeler bedelâtı henüz tamamen te'diye olunamayıp re'sü'l-mâl olarak on bin iki yüz lira baki kalmış olduğundan meblağ-ı mezbûr ile faizlerinin ve bir de Beyrut Vilâyeti'ne ait Surre-i Hümâyûn mürettebâtı bakıyyesi olan ve mezkûr bankdan ahzı muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olup 2 Mart sene [1]314 tarihinde Beyrut Mal Sandığı'na teslimi bankaya bildirilen on yedi bin liranın bakıyyesi olan iki bin sekiz yüz yirmi bir lira ile Hicaz Vilâyeti'nin ihtiyâcât-ı askeriye ve mülkiyesi için mezkûr bankdan ahzı muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olarak Haleb ve Sivas ve Konya ve Trabzon ve Ankara vilâyetlerinin ağnâm resminden üçer bin lira olmak üzere havaleleri verilip 7 Nisan sene [1]314 tarihinde avans edilen on beş bin liradan mütebâki altı bin altı yüz kırk dört liranın ve Edirne Vilâyeti'nin temin-i idaresi için avans edilen yirmi bin liradan mütebâki yedi bin dokuz yüz yirmi üç liranın mukavelenâmeleri ahkâmına tevfîkan banka vasıtasıyla gelecek mebâliğden tevkif edileceği ve rüsûmâta ait kısmının rüsûmâtdan icra-yı havalesi banka idaresince dermiyân kılındığından bahisle bazı ifadeyi havi Maliye Nezaret-i Behiyyesi'nden vârid olup Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ'da kıraat olunan 2 Ramazan sene [1]316 tarihli tezkirede zikrolunan avansların müddet-i muayyenesi zarfında tesviye olunamadığı takdirde emvâl-i vilâyetden gelecek diğer paralardan bankaca tevkifat icrası ve rüsûmât hâsılâtı üzerine havalesi

mukavelenameleri ahkâmından bulunduğu cihetle bankanın taleb-i vakı‘ı muhık olup ancak vilâyâtdan banka vasıtasıyla gelmekde olan paralardan bu suretle tevkîfât icrası halinde emr-i idârece müşkilatı müstelzim olacağından Duyûn-ı Umûmiye İdaresi’ne mevdû‘ a‘şâr vâridâtı fazlalarından yüz elli bin liralık avans ile süferâ muhassesâtına ve bu defa maaş-ı umumî için alınan mebaliğa karşılık tutulan seksen bin lira tediye edildikden sonra fazla kalacak mikdarı mebaliğ-i mütebakıye-i mebhûseye verilmek ve gelecek sene Haziran ibtidasına değin te’diye olunamadığı hâlde bazı vilâyâtın sene-i mezkûre ağnâm rüsûmu üzerine havale i‘tâ kılınmak şartıyla temin-i tesviyesine banka idaresinin muvafakatı istihsâl kılındığı gösterilmiş ve esbâb-ı mesrûdeye nazaran bervech-i iş‘âr muamele-i lâzımenin ifası münasip görünmüş olduğundan ol vechile icra-yı icabı zımnında nezaret-i müşârün ileyhâya mezuniyet i‘tâsı bi’t-tezekkür iktizâsı ifa kılınmış olmakla atabe-i ulyâ-yı mülûkâneye arzı mütemennâdır efendim.

Fî 18 N. sene [1]316, fî 18 Kanun-ı Sanî sene [1]314 / [30 Ocak 1899]

Sadrazam
(İmza)

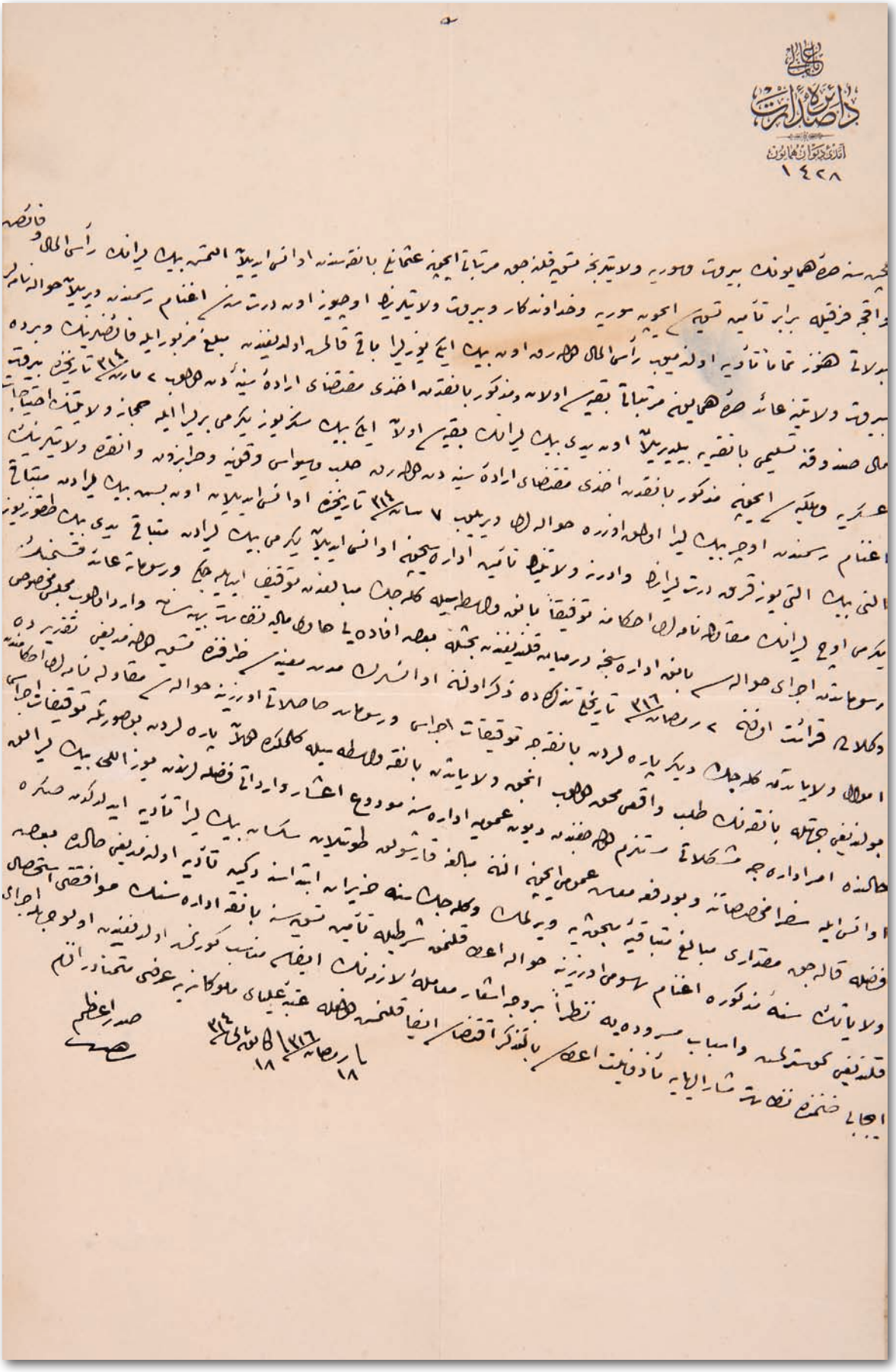

دائرهٔ صدارت
آمدی دیوان همایون
١٤٢٨

[illegible]

Y. A. Hus, 393/17

SURRE-İ HÜMÂYÛN MÜRETTEBÂTININ TEDÂRİKİ İÇİN MÖSYÖ ZARİFÎ'DEN ALINAN BORCUN ÖDENMESİ

Surre-i Hümâyûn mürettebâtının tedâriki için Mösyö Zarifî'den alınan borcun, kendisiyle yapılacak bir mukavele çerçevesinde Midilli Adası zeytin aşârı gelirlerinden ödenmesi

Nezâret-i Umûr-ı Maliye
Duyûn-ı Umûmiye Muhasebesi
Aded: 1723

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

19

Lüzum görünen otuz bin Osmanlı Lirası'nın istidâne olunması için Mösyö Zarifî'ye müracaat edilmesi üzerine senevî yüzde sekiz hesabıyla faizi verilmek ve Midilli Ceziresi'nin bin üç yüz yirmi bir ve bin üç yüz yirmi iki seneleri zeytin a'şârından tesviye olunacağını mutazammın mûmâileyh Zarifî emrine bir kıt'a sened i'tâ olunmak ve ma'a faiz tamami-i tesviyesine kadar teminât olarak Hükûmet-i Seniyye Midilli Ceziresi'nin bin üç yüz yirmi senesi zeytin a'şârını bilhassa karşılık tahsis buyuracağı gibi cezîre-i mezkûrenin bin üç yüz on dokuz ve bin üç yüz yirmi seneleri zeytin a'şârı bankın elli bin liralık avansına karşılık tahsis edildiği cihetle onun tesviyesinden sonra mezkûr otuz bin liranın ma'a faiz tesviyesine hemen mübaşeret edilmek ve şayet bin üç yüz yirmi senesinin Midilli zeytin a'şârı işbu avansın ma'a faiz tesviyesine kifayet etmediği takdirde baki kalan meblağ bervech-i ma'rûz bin üç yüz yirmi bir ve lede'l-hâce bin üç yüz yirmi iki seneleri Midilli zeytin a'şârından ödenmek ve re'sü'l-mâl ve faizleri bin üç yüz yirmi iki senesi nihayetine kadar tesviye ve ikmal kılınmak ve mukavelenin tarihinden itibaren her sene nihayetinde yüzde sekiz hesabıyla işlemiş olan faizler evvel be-evvel vukubulacak teslimâtdan tesviye edilmek ve şayet bir senelik faizin yekûnu olan iki bin dört yüz Osmanlı Lirası'nın tamami-i tesviyesine evvel be-evvel vukubulan teslimât kifayet etmediği takdirde ikmâl-i noksanı için nezâret-i âcizî lede'l-ibrâz bedelinin ifası zımnında mûmâileyh Mösyö Zarifî'ye Orman ve Meâdin ve Ziraat Nezâret-i Celîlesi üzerine bir havalenâme i'tâ etmek üzere mezkûr otuz bin liranın i'tâsı ve müteferriâtı

hakkında mûmâileyh tarafından irâe olunan mukavelenâme müsveddesi manzûr-ı sâmî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdim kılınmış olmakla ifa-yı muktezâsı menût-ı re'y ve irâde-i aliyye-i fahîmâneleridir. Ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 7 Receb sene 1322 ve fî 4 Eylül sene 1320

Maliye Nâzırı
(İmza)

*

Bâb-ı Âlî
Mesclis-i Mahsus
2060

Maliye Nezâreti'nden bi'l-vürûd hey'et-i bendegânemizde kıraat olunan tezkirede Surre-i Hümâyûn mürettebâtı için lüzum görünen otuz bin liranın istidânesi zımnında Mösyö Zarifî'ye müracaat olunması üzerine senevî yüzde sekiz hesabıyla faiz verilmek ve Midilli Ceziresi'nin bin üç yüz yirmi bir ve bin üç yüz yirmi iki seneleri zeytin a'şârından tesviye olunacağını mutazammın mûmâileyh Zarifî emrine bir kıt'a sened i'tâ olunmak ve ma'a faiz tamami-i tesviyesine kadar teminât olarak Hükûmet-i Seniyyece Midilli Cezîresi'nin bin üç yüz yirmi senesi zeytin a'şârı bilhassa karşılık tahsis olunacağı gibi cezire-i mezkûrenin bin üç yüz on dokuz ve bin üç yüz yirmi seneleri zeytin a'şârı bankın elli bin liralık avansına karşılık tahsis edildiği cihetle onun tesviyesinden sonra mezkûr otuz bin liranın ma'a faiz tesviyesine hemen mübâşeret edilmek ve şayet bin üç yüz yirmi senesinin Midilli zeytin a'şârı işbu avansın ma'a faiz tesviyesine kifayet etmediği takdirde baki kalan meblağ bervech-i ma'rûz bin üç yüz yirmi bir ve lede'l-hâce bin üç yüz yirmi iki seneleri Midilli zeytin a'şârından ödenmek ve re'sü'l-mâl ve faizleri bin üç yüz yirmi iki senesi nihayetine kadar tesviye ve ikmal kılınmak ve mukavelenin tarihinden itibaren her sene nihayetinde yüzde sekiz hesabıyla işlemiş olan faizler evvel be-evvel vukubulacak teslimâtdan tesviye edilmek ve şayet bir senelik faizin yekûnu olan iki bin dört yüz Osmanlı Lirası'nın tamami-i tesviyesine evvel be-evvel vukubulan teslimât kifayet etmediği takdirde ikmâl-i noksanı için Maliye Nezâreti'nden lede'l-ibrâz bedelinin ifası zımnında mûmâileyh Zarifî'ye Orman ve Meadin ve Ziraat Nezâreti üzerine bir havalenâme verilmek üzere mezkûr otuz bin liranın i'tâsı ve müteferriâtı hakkında mûmâileyh Zarifî tarafından irâe olunan mukavelenâme müsveddesinin gönderildiği beyânıyla icra-yı icâbı der-miyân olunması ve Surre-i Hümâyûn mürettebâtının te'diye ve tesviyesi lüzum ve vücûbu arz ve tavzîhden müstağnî olarak zikrolunan müsvedde mündericâtı sûret-i ma'rûzaya muvâfik görünmüş olup ancak faiz-i senevî olan iki bin dört yüz Osmanlı Lirası'nın ınde'l-hâce ikmâl-i noksanı için Orman ve Meadin ve Ziraat Nezâreti'ne verilecek havalenâmenin Rüsûmât Emâneti'ne i'tâsı

bi’t-tensîb mukavelenâme müsveddesi tashih ve tezkire-i mezkûre ile ma‘a n arz u takdim kılınmış olmakla muvâfık-ı re’y-i rezîn-i âlî olduğu hâlde mukavelenâmenin teâtîsiyle zikrolunan otuz bin liranın ahzı için nezâret-i müşârünileyhâya me’zûniyet i‘tâsı babında ve katıbe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emr efendimizindir.

Fî 25 B. sene [1]322, fî 22 Eylül sene [1]320 / [5 Ekim1904]

(Meclis-i Mahsus azalarının mühürleri)

Mekke-i Mükerreme’nin surre defteri kapağı

باب عالی
مجلس مخصوص
٢٠٦٠

مالیه نظارتنده بالورود هیئت بدکانه مزده قرائت اولنان تذکره ده صره همایونه مرتباتی ایچون لزوم کورینان اوتوز بیک لیرانک استدانه ضمننده موسیو ظریفیه
مراجعت اولنمق اوزره سنوی یوزده سکز حسابیله فائضه ویرلمك ومدللو جزیره سنك بیك اوچ یوز یکرمی بر بیك اوچ یوز یکرمی ایکی سنه لری زیتونه اعشارنده
قسمه اولیه جغنی متضمن موسی الیه ظریفی امرینه برقطعه سند اعطا قلنمه ومع فائضه تمامی قسمه سنه قدر تأسیسات اولدرمه حکومت سنیه جه مدللو جزیره سنك بیك اوچ یوز
یکرمی سنه لری زیتونه اعشاری بالخاصه قارشولنه تخصیص قلنمجغی جزیره مذکوره نك بیك اوچ یوز اوندطقوز وبیك اوچ یوز یکرمی سنه لری زیتونه اعشاری بانفك الی بیك
لیرالیه اوانسم قارشولنه تخصیص ایدلیکی جهتله انك قسمه سنده صکره مذکور اوتوز بیك لیرانك مع فائضه قسمه سنه همانه مباشرت ایدلمك وشاید بیك اوچ یوز
یکرمی سنه سنك مدللو زیتونه اعشاری استیفاسنك مع فائضه قسمه سنه کفایت ایتمدیکی تقدیرجه باقی قالان مبلغ بروجه معروض بیك اوچ یوز یکرمی بر ولدی الحاجه
بیك اوچ یوز یکرمی ایکی سنه لری مدللو زیتونه اعشارنده اوتمك ورأس المال وفائضدن بیك اوچ یوز یکرمی ایکی سنه نهایتنه قدر قسمه واکمال قسمنه ومقاولنك
تاریخنه اعتبارا هرسنه نهایتنه یوزده سکز حسابیله ایسلمسه اولان فائضدن اول بادل وقوعبولنه تسلیمات کفایه ایتمدیکی تقدیرجه اکمال نقصانی ایچون مالیه نظارتنده لدی الاقتضا بدلنك ایفاسی
ورت یوز عثمانلو لیراسنك تمامی قسمه سنه اول بادل وقوعبولنه تسلیمات کفایه ایتمدیکی تقدیرجه اکمال نقصانی ایچون مالیه نظارتنده لدی الاقتضا حضرت موسی الیه
ضمننده موسی الیه ظریفیه اورمانه ومعادنه وزراعت نظارتی اوزرینه برحواله نامه ویرلمك اوزره مذکور اوتوز بیك لیرانك اعطاسی وشفاعتی حضرت موسی الیه
ظریفی طرفنه ارائه اولنان مقاوله نامه مسوده سنك کوندرلیکی بیانیله اجرای ایجابی درمیانه اولنمسه وصره همایونه مرتباتك تأدیه وتسویه لزوم ووجوبی عرضه
وتوضیحنه مستغنی اولدیغه ذکر اولنان مسوده مندرجاتی صورت معروضه موافقه کورنمسه وطلب انجه فائضه سنوی اولان بیك ورت یوز عثمانلو لیرانك عند الحاجه
اکمال نقصانی ایچون اورمانه ومعادنه وزراعت نظارتنه ویریلجك حواله نامه نك رسومات امانتنه اعطاسی بالتنسیب مقاوله نامه مسوده سنك تصحیح وتذکره مذکوره
مناعرضه وتقدیم قلنمسی حالنده موافقه رأی رزینه عالی اولدیغی حالده مقاوله نامه نك مقابلسیله ذکر اولنان اوتوز بیك لیرانك اخذی ایچون نظارتنه سرایه یازلمه
اعطاسی بابنده وتالیه احواله امر وفرمانه حضرت اولی الامر افخم حضرتلری بیورسه اولور ١٢ جمادی الاخر سنه ١٢٢٥

صدر اعظم	شیخ الاسلام	عدلیه ناظری	سرعسکر	شورای دولت رئیسی	خارجیه ناظری	داخلیه ناظری	بحریه ناظری
				سعید بیر بوندی			

طوبخانه عامره مشیری	مالیه ناظری	اوقاف همایون ناظری	تجارت ونافعه ناظری	معارف ناظری	صدارت مستشاری

Y. A. Res, 127/102

SURRE-İ HÜMÂYÛN İÇİN SURİYE'DEN TEMİN EDİLMESİ GEREKEN MEBLAĞIN BORÇ ALINARAK ÖDENMESİ

Surre-i Hümâyûn için Suriye'den ödenmesi gereken meblağın, gelecek yılın hayvan vergisinden karşılanmak üzere faizsiz borç alınarak ödenmesi

20

Meclis-i Vükelâ müzâkerâtına mahsus
zabıt varakasıdır

Tarih: 26 L. sene [1]324

29 Teşrîn-i Sânî sene [1]322

Hulâsa-i meâli

Surre-i Hümâyûn için mahallinde tesviyesi lâzım gelen iki bin liranın ağnâm resminden te'diye edilmek üzere istikraz suretiyle tedariki hakkında Suriye Vilâyeti'nden vârid olan telgrafnâme üzerine sebk eden iş'âra cevaben Maliye Nezâreti'nden mürsel 25 Şevval sene [1]324 tarihli tezkire kırâet olundu.

Kararı

Mealinde mebâliğ-i mezkûrenin sür'at-i tesviyesi elzem olup bunun bilâ-faiz istikrazen tedarik olunacağı ve sene-i âtiye ağnâm rüsûmundan te'diye edileceği anlaşıldığından ber vech-i iş'âr icra-yı icâbının vilâyet-i mezkûreye tebliği beyân olunmuş ve bu suret münasib görünmüş olduğundan ona göre vilâyet-i mezkûreye me'zûniyet ve nezâret-i müşârunileyhaya malumat i'tâsı tezekkür kılındı.

[12 Aralık 1906]

(Meclis-i Vükelâ azâlarının imzaları)

مجلس وكلا مذاكراتنه مخصوص ضبط ورقه سيدر

ضبطنامه رقمی	حاضر بولنان ذوات فخامك اسامیسی	جلد رقمی
تاریخ: عربی ٢٦ [illegible] / رومی ٢٩ [illegible]		مجلسك كشادی: رقیقه / ساعت

مذاكره اولنان مواده متعلق ورقه نك نوعیله خلاصه مالی باب عالی اوراق اوطه سنجه اولان نومروسی ومجلسه حواله سی تاریخی وملفوفاتی دخی قاچ قطعه اولدیغی

نوعی	عدد ملفوفاتی	اوراق اوطه سنی نومروسی	تاریخ حواله سی
			عربی / رومی

خلاصه مالی

صره همایون ایچون محلنده تسویه سی لازم كلان ایكی بیك لیرانك اغنام رسمندن تادیه ایدلمك اوزره استقراضه صورتیله تدارکی حقنده سوریه ولایتندن وارد اولان تلغرافنامه اوزرینه سبق ایدن اشعاره جواباً مالیه نظارتندن مرسل ٢٥ شوال [illegible] تاریخلی تذكره قرائت اولندی

قراری

مالنده مبالغ مذكوره نك سرعت تسویه سی لازم اولوب بونك بلا فائضه استقراضاً تدارك اولنه جغی و سنه آتیه اغنام رسومندن تادیه ایدیله جكی اكلاشلدیغندن بروجه اشعار اجرای ایجابنك ولایت مذكوره یه تبلیغی بیان اولنمسه و بو صورت مناسب كورنمسه اولدیغندن اكا كوره ولایت مذكوره یه مأذونیت ونظارت مشار الیهایه معلومات اعطاسی تذكر قلندی

محمد كمال الدین [illegible]

[illegible]

ضبط مسودینه مخصوص امضا محلی		امدی معاونلكنه مخصوص امضا محلی		امدجیلكه مخصوص امضا محلی		مستشارلغه مخصوص امضا محلی	
	تاریخ		تاریخ		تاریخ		تاریخ

MV, 114/64

SURİYE VE BEYRUT VİLAYETLERİNCE SURRE-İ HÜMÂYÛN TERTİBİ İÇİN OSMANLI BANKASI'NDAN ALINMIŞ OLAN BORCUN ÖDENMESİ

Suriye ve Beyrut vilâyetlerinin surre tertibi için Osmanlı Bankası'ndan avans olarak aldıkları paraların geri ödemeleri zamanında yapılmadığı takdirde vilâyetlerden gelecek her türlü para bankaca alıkonulacağından, Duyûn-ı Umumiye İdaresi'ne verilen aşâr vergisi fazlasından avans alınmak ve sefirlerin tahsisâtı için ayrılan paraya karşılık tutulmak suretiyle ödenmesi

21

Meclis-i Vükelâ müzâkerâtına mahsus
zabıt varakasıdır

Fî 6 Ramazan sene [1]316

Hulâsa-i meâli

Geçen sene Surre-i Hümâyûn'un Beyrut ve Suriye vilâyetlerince tesviye kılınacak mürettebâtı için Osmanlı Bankası'ndan avans edilen altmış bin liranın re'sü'l-mâl ve faiz ve akçe farkıyla beraber te'min-i tesviyesi için Suriye ve Hüdavendigâr ve Beyrut vilâyetlerinin üç yüz on dört senesi ağnâm resminden verilen havalenâmeler bedelâtı henüz tamamen te'diye olunamayıp re'sü'l-mâl olarak on bin iki yüz lira bâki kalmış olduğundan meblağ-ı mezbûr ile faizlerinin ve bir de Beyrut Vilâyeti'ne ait Surre-i Hümâyûn mürettebâtı bakıyyesi olarak mezkûr bankdan ahzı muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olup 2 Mart sene [1]314 tarihinde Beyrut Mal Sandığı'na teslimi bankaya bildirilen on yedi bin liranın bakıyyesi olan iki bin sekiz yüz yirmi bir lira ile Hicaz Vilâyeti'nin ihtiyacât-ı askeriye ve mülkiyesi için mezkûr bankdan ahzı kezâlik muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olarak Haleb ve Sivas ve Konya ve Trabzon ve Ankara vilâyetlerinin ağnâm resminden üçer bin lira olmak üzere havaleleri verilip 7 Nisan sene [1]314 tarihinde avans edilen on beş bin liradan mütebâki altı bin altı yüz kırk dört liranın ve Edirne Vilâyeti'nin te'min-i idaresi için avans edilen yirmi bin liradan mütebâki yedi bin dokuz yüz yirmi üç liranın mukavelenâmeleri ahkâmına tevfîkan banka vasıtasıyla gelecek mebâliğden tevkif edileceği ve rüsûmâta aid kıs-

mının rüsûmâtdan icra-yı havalesi banka idaresince dermiyân kılındığından bahisle bazı ifadeyi hâvî Maliye Nezâreti'nin 2 Ramazan sene [1]316 tarihli tezkiresi kırâet olundu.

Kararı

İşbu tezkirede zikrolunan avansların müddet-i muayyenesi zarfında tesviye olunamadığı takdirde emvâl-i vilâyâtdan gelecek diğer paralardan bankaca tevkifât icrası ve rüsûmât-ı hâsılât üzerine havalesi mukavelenâmeleri ahkâmından bulunduğu cihetle bankanın taleb-i vâkı'ı muhık olup ancak vilâyâtdan banka vasıtasıyla gelmekde olan paralardan bu suretle tevkifât icrası halinde emr-i idarece müşkilâtı müstelzim olacağından Duyûn-ı Umumiye İdaresi'ne mevdû' a'şâr varidâtı fazlalarından yüz elli bin liralık avans ile süferâ muhassesâtına ve bu defa maaş-ı umumî için alınan mebâliğa karşılık tutulan seksen bin lira te'diye edildikden sonra fazla kalacak mikdarı mebâliğ-i mütebâkiye-i mebhûseye verilmek ve gelecek sene Haziran ibtidasına değin te'diye olunamadığı hâlde bazı vilâyâtın sene-i mezkûre ağnâm rüsûmû üzerine havale i'tâ kılınmak şartıyla te'min-i tesviyesine banka idaresinin muvâfakatı istihsâl kılındığı gösterilmiş ve esbâb-ı mesrûdeye nazaran ber-vech-i iş'âr muamele-i lâzimenin ifası münasib görünmüş olduğundan ol-vechile icra-yı icabı zımnında nezâret-i müşârunileyhaya me'zûniyet ve atabe-i ulyâ-yı mülûkâneye bâ-tezkire-i hususiye malumat i'tâsı tezekkür kılındı.

[2 Ekim 1908]

(Meclis-i Vükelâ azâlarının imzaları)

مجلس وکلای ملت اکراتنده مخصوص ضبطدر

ضبطنامه رقمی	حاضر بولنان ذوات فخامتلری اسامیسی	جلد رقمی
تاریخ: عثمانی / روزی		مجلسلر اکثاری: دقیقه / ساعت

مذاکره دلنان مواده متعلق ورقه‌نک نوعیله خلاصه مالی بابعالی وزارتی وطرف سنجاق تلغرافی ومحله حوالتی تاریخی وملفوفاتی رقمی قاچ قطعه اولدیغی

نوعی	عدد ملفوفاتی	اوراق وقطعه‌سی نومروسی	تاریخ حوالتی
			عثمانی / روزی

خلاصه مالی

کچه سنه حده لهاونک بیروت وسوریه ولایتی نخ تویه قلنه‌جه مرتبانی ایچون بانقه سنه دائر ایدیلان التمه‌یک رأس المال وفائضه واقی وقیدیله تأمینه تویه‌سیچون سوریه وخلاصه‌دار بیروت ولایتی دلایتلرینه اوچیوزاوده درهم سنه‌سی اغنام سنه‌سنه ویریلان حواله نامه‌لر بدلاق لهونه تماماً تأدیه اولنه‌جغی تأدیه اولنه‌جغی رأس المال اولرده اوده بالکز یوزلرینه باقی قالمه اولدیغنده مبلغ مزبورایله فائضدن بیروت ولایتی عائد حصه لهاونه مرتبانی بقیه اولرده مذکور بانقه‌نه اخذی مقتضای اراده سنیه‌دن اولوب ۷ مارت ۳۱۶ تاریخنده بیروت والیسی بانقه‌یه بلدیه‌یه اوندن بدی بالکز یوزاوده‌نک اولدیغی بکرمی بر لیرا ایله حجاز ولایتی احتیاجات عسکریه وملکیه‌سی ایچون مذکور بانقه‌نه اخذی کذلک مقتضای اراده سنیه‌دن اولوب فرقه دردنجه ولایتی تأمینه اداره‌سی ایچون ایدیلان التمه‌یک بکرمی بالکز بر لیرا اولمه اوزره حوالری ویریلوب ۷ حسانه ۳۱۶ تاریخنده اوندن ایدیلان اوده‌نک مباقی الی بالکز قرقه درهم لیرا دائر ولایتی تأمینه اداره‌سی ایچون بانقه اداره‌سنجه درعهده قلنه‌جغندن بحث بعضه افاده‌یا بونه‌یکرمی اوچ لیرا مقاولنامه‌لری احکامنه توفیقاً بانقه واسطه‌سیله کلمه‌جک مبالغنه توقیف ایدیلمکی وسوماته عائد قسمنک سوماته اجرای حوالری بانقه اداره‌سنجه درعهده قلنه‌جغندن بحث بعضه افاده‌یا حاوی مالیه نظارتنک ۷ حسانه ۳۱۶ تاریخلی تذکره‌سی قرائت اولندی

قراری

استوبذکره‌ده ذکر اولنان اوائلدن مدیه معینه‌سی ظرفنده تویه اولنه‌جغی تقریرده اموال ولایاتدن کلمه‌جک دیکر پاره‌لردن بانقه‌جه توقیفات اجراسی درسوماته حاصلات اوزرینه حوالری مقاولنامه‌لری احکامنه بولنیغی جهتله بانقه‌نک طلبی واقعی محرر اولوب انجق ولایاتدن بانقه واسطه‌سیله کلمکده اولان پاره‌لردن بوصورتله توقیفات اجراسی حالنده اداره‌جه شکلاً مستلزم اولان اجرای ریویه عمومیه اداره‌سنه مودع اعتبار وارتباطی فضله‌لرندن یوزالتی بالکز بر الوه‌دانی ایله سفره‌ا فضالانه وبودفعه معاسه عمومیه ایچون الناسه مبالغه قارشو طوتیلدیغی سکاسنه بالکز تأدیه ایدلدکده صکره فضله قالان جهه مقداری مبالغ متباقیه‌سیچون بر ویرلمک وکلمه‌جک سنه جزاده ایدیلان سنه دیکه تأدیه اولنه‌جغی حالده بعضه ولایاتدن سنه مذکوره اغنام رسومی اوزرینه حواله اعمه قلنمه‌سی طبیعی تأمینه قضیه‌سنه بانقه اداره‌سنک موافقتی استحصالی قلنه‌جغی کوزلنه واسباب مسدوده‌یه نظراً بوجه اشتغال معامله‌لرنه ایفاسی مناسب کوریلمه‌سی اولنه‌جغنه اولوجه اجرای ایجابی خنده‌نه رضا تویه‌سنه بانقه اداره‌سنک موافقتی استحصالی قلنه‌جغی کوزلنه واسباب مسدوده‌یه نظراً بوجه اشتغال معامله‌لرنه ایفاسی مناسب کوریلمه‌سی اولنه‌جغنه اولوجه اجرای ایجابی خنده‌نه رضا رایطه‌یه ماذونیت وعتبه علیای ملوکانه‌یه باتذکره خصوصیه معلومانه اعمه‌سی تذکر قلندی

عالی — [illegible] — [illegible] — محمد [illegible]

MV, 96/92

YÜKSEK DERECELİ MEMURLARIN MAAŞLARINDAN ALINMAKTA OLAN HAREMEYN İKRAMİYESİNİN TAHSİLİNE DEVAM EDİLMESİ

Yüksek dereceli memurların maaşlarından alınmakta olan Haremeyn ahalisi ikramiyesinin alınmaya devam edilerek Mekke ve Medine'ye gönderilmesi

22

Kuruş		
Haremeyn ikramiyesinin takrîben senevîsi		1.000.000
İkramiye ve şehâdetnâme bedeli olarak senevî Mekke-i Mükerreme için		320.270
İkramiye ve şehâdetnâme bedeli olarak senevî Medine-i Münevvere için		168.240
Haremeyn Tercümanlığı ve masraf vesaire için		082.200
[Yekûn] kuruş; 570.710		
		1.000.000
		570.710
Hicaz Demiryolu İdaresi'ne		429.290

*

Meclis-i Vükelâ müzâkerâtına mahsus
zabıt varakasıdır

Tarih: 23 L. sene [1]326

Hulâsa-i meâli

Ahali-i Haremeyn ikramiyesi olarak iki bin beş yüz kuruş ve daha ziyade maaşı olan bi'l cümle memurîn ve müstahdemînin her sene Mart maaşlarından yüzde on nisbetinde kat' olunan mebâliğ hakkında Hamidiye Hicaz Demiryolu İdare-i Maliyesi Nezâreti'nin 27 Şaban sene [1]326 tarihli tezkiresi okundu.

Kararı

Mezkûr tezkirede üç yüz yirmi iki sene-i Hicriyesinden itibaren üç yüz yirmi beş sene-i Hicriyesine değin ikramiye-i mezkûre İdare-i Maliyece istifa olunarak bunun takrîben senevîsi olan bir milyon kuruşdan her sene ikramiye ve şehâdetnâme bedeli olarak Mekke-i Mükerreme için üç yüz yirmi bin iki yüz yetmiş ve Medine-i Münevvere için dahi yüz altmış sekiz bin iki yüz kırk kuruş Surre-i Hümâyûn'un tehyie ve ihzârında İdare-i Maliye'den sened-i makbuz mukabilinde Evkaf Nezâreti'ne gönderilmekde ve meblağ-ı mezbûrun mahallerinde emsali vechile tevzîinden sonra musaddak defterlerinin bi'l-celb nezârete i'tâsı lüzumu da iş'âr kılınmakda ve Haremeyn Tercümanlığı ve masraf ve saire için dahi buraca mâh be-mâh altı bin sekiz yüz elli kuruş hesabıyla senevî seksen iki bin iki yüz kuruş ifa olunmakda ise de şimdiye değin gönderilen mebâliğin suret-i tevzî'ini mübeyyin mahallerinden celb edilmesi lâzım gelen defterler henüz nezârete vürûd etmediği gibi işbu üç yüz yirmi altı sene-i Hicriyesine aid ikramiye ve şehâdetnâme bedelâtının dahi nezâret-i mezkûreye irsâl kılınmamış ve Surre-i Hümâyûn tehyie ve ihrac olunmuş olduğundan şu hâlde bedelât-ı mukannenenin irsâli icab idüb etmeyeceği ve sene-i âtiye ikramiyesi hakkında ne vechile muamele olunacağı ve bir de Haremeyn tercümanı ve masrafları maâşâtı ve saire nâmıyle her ay İdare-i Maliyece tesviye olunan sâlifu'z-zikr altı bin sekiz yüz elli kuruşun kemâ fi's-sâbık i'tâsına devam olunup olunmayacağı istîzân kılınmışdır. Her sene Mart maaşlarından alınmakda olan yüzde on Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisi ikramiyesinin gelecek sene dahi ahz u istifasına devam ile Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'ye irsâli icab eden mebâliğin gönderilmesi ve Haremeyn tercümanı ve muavini ile masraflarının maaş-ı mahsuslarının i'tâsına devam olunup ancak bunların diğer cihetden muhasses maaşı var ise kat'ı ve fazlasının Hicaz Demiryolu İdare-i Maliyesi'ne i'tâsı hususunun mezkûr İdare-i Maliye Nezâreti'ne iş'ârı ve devâire de bu vechile malumat i'tâsı tezekkür kılındı.

[18 Kasım 1908]

(Meclis-i Vükelâ üyelerinin imzaları)

٥

١٠٠٠٠٠٠	حرمين اكراجه سنه تقريباً سنويسى

٣٢٠٢٣٠	اكراجه وشهادتنده بدرالله رد سنوى مكه مكرمه ايچون
١٦٨٢٤٠	" " " " " مدينه منوره "
٠٨٢٢٠٠	حرمين ترجمانلغى ومصرف وسائره ايچون
٥٧٠٧١٠	

١٠٠٠٠٠٠	
٥٧٠٧١٠	
٤٢٩٢٩٠	حجاز تيمور يولى اداره سنه

مجلس وکلا مذاکراتنه مخصوص ضبطنامه وثیقه سیدر

ضبطنامه رقمی	حاضر بولنانلر ذوات فخامتلری اسامیسی	جلد رقمی
تاریخ		مجلسنك کشادی

سوال ۲۷۶

مذاکره اولنان مواده متعلق ورقه‌لك نوعیله خلاصه‌سی بالا‌یه‌لی اوراق اوطه‌سنجه اولان نومروسی ومجلس حوالسی تاریخی وملفوفاتی رقمی فاتح نطقه اولدیغی

نوعی	عدد ملفوفاتی	اوراق اوطه‌سی نومروسی	تاریخ حوالسی

خلاصه مالی

اطالیا حربیه اکراییسی اولرق ایکی بیك بش یوز غروش ودرهانه یاده معاشی اولان بالجمله مأموریه ومستخدمینك کرسنه مائتی معاشلرندن بوندن اولدن نسبتنده قطع اولنان مبالغ حقنده حمیدیه جمعیت تیموریولی ادارهٔ عالیه‌سی نظارتنك ۲۷ سنه ۲۷۶ تاریخلی تذکره‌سی اوقوندی .

قراری

مذکور تذکره ده اوچ یوز یکرمی ایکی سنهٔ هجریه سندن اعتبارا اوچ یوز یکرمی بش سنهٔ هجریه‌سنه دکین اکراییهٔ مذکوره ادارهٔ عالیه‌جه استیفا اولنمش اولان بونك تقریباً سنویسی اولان برمیلیون غروشدن کرسنه اکراییه وشهادتنامه بدلی اولمش اولان بونك حکمی ایچون اوچ یوز یکرمی بیك ایکی یوز یتمش وحدیهٔ غروش ایچون دخی یونانلیلرك سکز بیك ایکی یوز قرق غروش حصهٔ کما یونانلیلر تهیه واحضار ندن ادارهٔ عالیه‌دن سندمقبوضه مقابلنده اوقاف نظارتنه کوندرلمکده وحبلغ مزبورك محلارنده اعتالی وجهله توزیعندن حاصل وصول دفترلرینك بالجمله نظارته اعطاسی لزومی ده استماع قلنمقده وحربیه ترجمانلغی ومصرف سائره ایچون دخی بوراجه ماه بماه التی بیك سکز یوز اللی غروش حسابیله سنوی سکسان ایکی بیك ایکی یوز غروش ایفا اولنمقده ایسه ده شمدیه دکین کوندریلان مبالغك حورسه توزیعی جهتیله محلارندن جلب ایدلمش لازم کلان دفترلرك نظارته ورود وتدقیقی کبی استیجاب ایدن اوچ یوز یکرمی التی سنهٔ هجریه‌سنه عائد اکراییه وشهادتنامه بدلاتنك دخی نظارته مذکوره‌یه ارسال قلنماسنه وحصهٔ کما یونانلیلر تهیه واخراج اولنمه اولدیغندن سوچ حالده بدلاتك حقنه نه ارسال ایجاب ایدوب ایتمیه جکی وسنهٔ آتیه اکراییه‌سی حقنده نه وجهله معامله اولنه جغی وبرده حربیه ترجمانی ومصرفلری معاشاتی وسائره ناحیه‌لرك ادارهٔ عالیه‌جه تنویه اولنان سالفة الذکر التی بیك سکز یوز اللی غروشك کما فی السابق اعطاسنه

ع

ضبط سورتی مخصوص امضا محلی	امری معاونلکه مخصوص امضا محلی	امر جهتکه مخصوص امضا محلی	مستشارلغه مخصوص امضا محلی
تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ

٤

دوام اولنوب اولنمیه جغی استیذان قلنمشدر. هرسنه مارت معاشلرندن النمقده اولان یوزده اون حرمین محترمین اهالیسی
اکرامیه سنه کله جله سنه دخی اخذ و استیفاسنه دوام ایله مکهٔ مکرمه و مدینهٔ منوره یه ارسالی ایجاب ایدن مبالغه کوندرلمسی و حرمین
ترجمانی و معاونی ایله معرفلرینک معاشن مخصصلرینک اعطاسنه دوام اولنوب انجق بونلرک دیکر جهتدن مخصص معاشی وار ایسه
قطعی و فضله سنک حجازیتمور یولی ادارهٔ مالیه سنه اعطاسی خصوصنه مذکور ادارهٔ مالیه نظارتنه اشعاری و دوائره ده بو وجهله
معلومات اعطاسی تذکر قلندی

[illegible]

[illegible]

MV, 121/54

SURRE-İ HÜMÂYÛN İÇİN MISIR HAZİNESİ'NDEN GÖNDERİLEN PARALAR

Surre Hümâyûn için Mısır Hazinesi'nden Mekke, Medine ve Kudüs ahalisine salyâne olarak gönderilip Şam'da Surre eminine teslim olunacak sikke-i hasenenin icmâli

Surre-i Şerife için Mısır Hazinesi'nden Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve Kudüs-i Şerif ahalisine salyâne olunup Şam-ı Şerif'de Surre-i Şerife eminine teslim olunacak sikke-i hasenenin icmâlidir ki zikr olunur:

23

Der-Mekke-i Mükerreme

Bera-yı Surre-i Şerife-i Rumiye-i cedîde	
Hasene; on dört bin iki yüz kırk beş	
Kîse hasene 4.000.	Kîse hasene 4.000.
Kîse hasene 4.000.	Kîse hasene 2.245
An-Evkaf-ı Hazret-i Vâlide Sultan dâmet ismetuha. Hasene; altı yüz seksen	An-Evkaf-ı merhum ve mağfûrun –leh Gazi Sultan Murad Han. Hasene; bin dört yüz on
An-Evkaf-ı merhum Hüseyin Paşa el-vezir ve serdar-ı cezîre-[i] Girid der-sâbık. Hasene; bin üç yüz otuz üç	
Mekke-i Mükerreme yekûn: Hasene; on yedi bin altı yüz altmış sekiz	

Der Medine-i Münevvere

Berây-ı surre-i şerife-[i] Rumiye-i cedîde		
Hasene; otuz beş bin yedi yüz elli sekiz		
Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 4.000
Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 4.000
Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 4.000	Kîse hasene 3.758

An-Evkaf-ı Hazret-i Vâlide Sultan dâmet is-metuha. Hasene; sekiz yüz seksen	An-Evkaf-ı merhum ve mağfûrun –leh Gazi Sultan Murad Han. Ha-sene; bin dört yüz on
An-Evkaf-ı merhum Hüseyin Paşa el-vezir ve serdar-ı cezîre-i Girid der-sâbık. Hasene; iki bin	
Medine-i Münevvere yekûn: Hasene; kırk bin kırk sekiz	
Der-Kudüs-i Şerif Berây-ı surre-i şerife-[i] Rumiye-i cedîde. Hasene; iki bin dört yüz seksen	Berây-ı harcırah-ı Emin-i Surre-i şerife. Hasene; otuz iki
Cem‘an yekûn. Hasene; altmış bin iki yüz yirmi sekiz	

Âsitâne-i Saadet’den Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve Kudüs-i Şerif ve Şam-ı Şerif ahalisine Surre-i Şerife emini ile irsâl olunan hasene ve kuruş surreleridir:

Der-Mekke-i Mükerreme. Feth-i cedîd-i hazret-i el-Gâzî Sultan Mehmed Han. Hasene; bin iki yüz	Der-Medine-i Münevvere. Feth-i cedîd-i hazret-i el-Gâzî Sultan Mehmed Han. Hasene; bin yedi yüz
Der-Mekke-i Mükerreme berây-ı Surre-i Şerife	
Kîse kuruş-ı kâmil. Aded 781,5	Kîse kuruş-ı kâmil. Aded 350
An-Vakf-ı merhum Mehmed Ağa-yı sâbık Darussaâde. Kese kuruş-ı kâmil. Aded 830	

Der-Medine-i Münevvere berây-ı Surre-i Şerife		
Kîse kuruş-ı kâmil Aded 553	Kîse kuruş-ı kâmil Aded 804,5	Kîse kuruş-ı kâmil Aded 517
Kîse kuruş-ı kâmil Aded 667	Kîse kuruş-ı kâmil Aded 910	Kîse kuruş-ı kâmil Aded 140

Der-Kudüs-i Şerif berây-ı vazife. Kîse kuruş-ı kâmil. Aded on sekiz	Der-Şam-ı Şerif berây-ı Surre-i va-zife. Kese kuruş-ı kâmil. Aded 355

Mahmiye-i Haleb’de vâki evkaflardan tahsil olunup Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere’ye irsâl olunacak kuruşlardır:

An-Evkaf-ı Haremeyni'ş-şerifeyn der-Mahmiye-i Haleb. Kuruş-ı kâmil. Aded bin sekiz yüz	An-Evkaf-ı icâre-i Han-ı Sabun-[ı] merhum Hâce Ömer Efendi der-Mahmiye-i Haleb. Kuruş-ı Esedî. Aded altı yüz	An-Evkaf-ı merhum Sultan Gavrî der-Mahmiye-i Haleb. Kuruş-ı kâmil. Aded bin elli

Der-Medine-i Münevvere an-Vakf-ı merhum Hamzavî der-Mahrusa-i Haleb. Kuruş-ı kâmil. Aded üç yüz doksan

Şam-ı Şerif'de tahsil olunup Medine-i Münevvere'ye irsâl olunacak vazifedir

Vazife-i Şeyh Muhammed bin Muıhammed Menûfî ve karındaşı Şeyh Abdülcevâd Menûfî

Mezkûrlar Medine-i Münevvere'de imam ve hatib olup Şam-ı Şerif'de Haremeyn-i Şerifeyn evkafından iki neferin yevmî beşer akçe vazifelerin mütevellîsinden Surre eminleri tahsil edip vâsıl edegelmişlerdir.

Şam-ı Şerif havalisinden Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere fukarasının tayin olunan vazifeleri birkaç sene noksan üzere verilmekle Şeyhü'l-Harem Dilâver Ağa arz eylemeğin Şam paşası ve Şam kadısı huzurunda add u vezn olunup mukaddemâ irsâl olunan emr-i şerif mûcebince Surre-i Şerife eminine bi't-tamam teslim olunup her birine vazifeleri add u vezn olunduğu üzere Surre-i Şerife emini vâsıl eylemek üzere şerh verildi.

[Tarihsiz]

صرّهٔ شریفه ایچون مصر خزینه سندن مکّهٔ مکرّمه و مدینه منوره
وقدس شریف اهالیسنه سالیانه اولنوب شام شریفده
صرّهٔ شریفه امینه تسلیم اولناجق سکّه حسنه نك
اجمالیدر که ذکر اولنور

در مکّهٔ مکرّمه

برای صرّهٔ شریفه روبیه جدیده
اون درت بیك ایکیوز قروش
کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠
کیسه ٢٢٤٥

عن اوقاف والده سلطان حضرت دامت عصمتها
الیوز سکسان سنه

عن اوقاف مرحوم و مغفور له غازی سلطان مراد خان
بیك دیوز اون سنه

عن اوقاف حسن پاشا الوزیر و سردار جزیره کرید در سابق
بیك اوچیوز اون اوچ سنه

مکّهٔ مکرّمه
یکون اون بدی بیك الیوز التمش سکز سنه

در مدینهٔ منوره

برای صرّهٔ شریفه روبیه جدیده
اون اوچ بیك بدیوز التی سکز سنه
کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠
کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠
کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٤٠٠٠ کیسه ٣٧٥٨

عن اوقاف والده سلطان حضرت دامت عصمتها
سکز یوز سکسان سنه

عن اوقاف مرحوم و مغفور له غازی سلطان مراد خان
بیك دیوز اون سنه

عن اوقاف حسن پاشا الوزیر و سردار جزیره کرید در سابق
ایکی بیك سنه

مدینهٔ منوره
یکون فرق بیك سنه

در قدس شریف

برای صرّهٔ شریفه روبیهٔ جدیده
ایکی بیك دیوز سکسان سنه

برای راه امین صرّهٔ شریفه
اون اوچ آلتی

یکون التمش بیك ایکیوز یکرمی سکز سنه

استانهٔ سعادتدن مکّهٔ مکرّمه و مدینهٔ منوره و قدس شریف
و شام شریف اهالیسنه صرّهٔ شریفه امینی ایله ارسال اولنان
حسنه و غروش صرّه لر بدر

در مکّهٔ مکرّمه
فتح جدید حضرت الغازی سلطان محمد خان سنه
بیك ایکیوز سنه

در مدینهٔ منوره
فتح جدید حضرت الغازی سلطان محمد خان سنه
بیك یدیوز سنه

در مکّهٔ مکرّمه

برای صرّهٔ شریفه
کیسه غروش کامله عدد ٧٨١٧
کیسه غروش کامله عدد ٣٥٠

در مدینهٔ منوره

برای صرّهٔ شریفه
کیسه غروش کامله عدد ٥٥٣
کیسه غروش کامله عدد ٨٠٤٧
کیسه غروش کامله عدد ٥١٧
کیسه غروش کامله عدد ٦٦٧
کیسه غروش کامله عدد ٩١٠
کیسه غروش کامله عدد ١٤٠

عن وقف محمد اغا سابق مرحوم الساعده دار
کیسه غروش کامله عدد ٨٣٠

در قدس شریف

برای وظیفه غروش کامل عدد
اون سکز

در شام شریف

برای صرّهٔ وظیفه
کیسه غروش کامله عدد ٣٥٥

حجّهٔ حلبده واقع اوقافدن محصل اولنوب مکّهٔ مکرّمه و مدینهٔ منوره به
ارسال اولناجق غروشلر در

عن اوقاف حزین نیفان در حجّهٔ حلب
غروش کامل عدد
بیك سکز یوز

عن اوقاف اجاره حان صابون مرحوم حوجه عمر آغادی در حجّهٔ حلب
غروش کامل عدد
الیوز

عن اوقاف مرحوم سلطان غوری در حجّهٔ حلب
غروش کامل عدد
بیك التی

در مدینهٔ منوره

عن وقف حمزاوی در محروسهٔ حلب
غروش کامل عدد
اوچیوز طقسان

شام شریفده محصل اولنوب مدینهٔ منوره به ارسال اولناجق وظیفه در

وظیفهٔ شیخ محمد بن محمد منوفی و فرزندی شیخ عبد الجواد منوفی
مذکور لر مدینهٔ منوره ده ایام و حلب اولوب شام شریفده حزین نیفان
اوقافندن آلی آلمق بوجه نشر لجه وظیفه لرین متولیسنه صرّهٔ امینلری
محصل ایدوب و اصل ایده کلمکدر

شام شریف جوالیسندن مکّهٔ مکرّمه و مدینهٔ منوره فقراسنك تصبین اولنان
وظیفه لری بر فاح سنه نقصان اوزره و بر ایکله شیخ الحرم دلاور اغا عرض
ایلمکین شام پاشاسی و شام قاضیسی حضورنده عدد و وزن اولنوب
مقدما ارسال اولنان امر شریف موجنجه صرّهٔ شریفه امینه یا کنام
تسلیم اولنوب هر بینه وظیفه لری عدد و وزن اولندوغی اوزره
صرّهٔ شریفه امینی و اصل ایلمك اوزره شرح و بر لدی

T.C. BASBAKANLIK DEMANLARIVI DAIRE BASKANLIGI

EV. HMK. SR, 4154

MAHMİL-İ ŞAMÎ İLE GÖNDERİLMEK ÜZERE İZMİR GÜMRÜKLERİ HÂSILÂTINDAN HAVALE EDİLECEK MEBLAĞIN HAZİNEDEN TEDÂRİKİ

Mahmil-i Şamî mürettebâtı ile gönderilmek üzere İzmir Gümrükleri hâsılâtından havale olunacak meblağın zamanında yetişmemesi sebebiyle, Hazine'den tedarik edilmesi

24

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Mahmil-i Şamî mürettebâtı için İzmir Gümrükleri'nin yetmiş sekiz senesi hâsılâtından havale olunmuş olan mebâliğin mahallinden vukubulan ta'cîle mebnî ne vakte kadar tesviye ve îfâsı mümkün olabileceği İzmir Eyaleti valisi devletli paşa hazretlerinden bâ-telgrafnâme istifsâr olunmuşdu. Bu kerre alınan cevabı leffen savb-ı âlîlerine irsâl kılınmış ve dün akşam şifâhen dahi müzâkere olunduğu vechile mürettebât-ı merkûmenin mevsim-i istifa ve sarf ve i'tâsı mahdûd ve muayyen olmasıyla te'hîri müstelzim-i mes'ûliyet olacağından metn-i telgrafnâmede gösterilen müddetde îfâ ve isrâsı mukarrer olan on yük kuruşdan mâ'adâsının ba'dehû buraya celb olunmak üzere Hazine-i Celîle'den tedârikiyle nakden irsâli vesâilinin istihsâli lâzımeden ve icâb-ı maslahatdan bulunmuş olmakla ol vechile iktizâsının serî'an icrasıyla mahalline beyân-ı hâl ve vali-i müşârünileyhe dahi tekrar te'kîdnâme irsâl edilmek üzere keyfiyetin iş'ârı yine himmet-i mahsûsa-i nezâret-penâhîleri masrûf bulunmak babında irâde efendimindir.

[Tarihsiz]

A. MKT. MHM, 254/50

HAREMEYN AHALİSİNE GÖNDERİLECEK AKÇENİN EVKAF NEZARETİ'NİN MALİYE'DEN OLAN ALACAĞINA MAHSÛBEN İRSÂLİ

Haremeyn ahalisine gönderilen Surre-i Hümâyûn muayyenâtı için gereken altın ve beyaz akçenin Evkaf-ı Hümâyûn Nezâreti'nin Maliye Nezâreti'nden olan alacağına mahsûben Hazine-i Hâssa'ya gönderilmesi

25

Maliye Nezâreti'ne

Beher sene ahali-i Haremeyn-i Muhteremeyn'e irsâli mu'tâd olan Surre-i Hümâyûn muayyenâtı için lüzumu olan altın ve beyaz akçenin Hazine-i Hâssa Nezâret-i behiyyesi marifetiyle refte refte tedârik ve tesviyesi zımnında Evkaf-ı Hümâyûn'un muhassesâtından dolayı Maliye Hazine-i Celîlesi'nde olan matlûbât-ı vâfiyesinden mikdar-ı kâfi akçenin bi't-tertib mâh be mâh Hazine-i Hâssa cânibine i'tâ ve Maliye ve Hâssa Hazine-i celîlelerinden beldeteyn-i tayyibeteynde bazı zevâta muayyen olup Surre-i Hümâyûn'a idhâlen gönderilmekde olan bazı vezâif ve maaş ve sairenin dahi sâbıkları vechile altın ve beyaz akçe olarak ifası lüzumuna dair Evkaf-ı Hümâyûn Nazırı atûfetli efendi hazretlerinin takrîrleri Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-i'tâ sûret-i iş'âr muvâfik-ı hâl ve maslahat görünmüş olduğundan sûret-i tesviyesi hakkında olan mütâlaa-i behiyyelerinin sür'at-i istiş'ârı tezekkür olunarak mezkûr takrîr leffen gönderilmiş olmakla bi'l-mütâlaa iktizâsının sür'at-i iş'ârı mütevakkıf-ı himem-i behiyyeleridir.

[Tarihsiz]

مالیه نظارتنه

بدرسنه اهالی حرمین محترمینه ارسال معتاد اولان حره هیچون معینا نیچون لزومی اولان التون

وبیاض اقچه نك خزینه خاصه نظارتنه بیه‌سی معرفتیله رفته رفته تدارك وتسویه‌سی خزینه

اوقاف هیچونك مخصصاتندن طولایی مالیه خزینه جلیله سنده اولان مطلوبات واقعه‌سنده

مقدار کافی اقچه‌نك بالترتیب ماه بماه خزینه خاصه جانبنه اعطا ومالیه وخاصه خزینه

خزینه جلیله‌لرندن بلدتین طیبتینده بعض ذوات معینه اولوب حره هیچون ادخالا

کوندرلمکده اولان بعض وظائف ومعاش وسائره نك دخی سابقلری وجهله التون

وبیاض اقچه اولهرق ایفاسی لزومنه دائر اوقاف هیچون ناظری عطوفتلو افندی

حضرتلرینك تقریری مجلس والایه‌لری الاعلی صدرینه اشعار موافق حال ومصلحت کورنمش

اولدیغندن صدرینه تسویه‌سی حقنده اولان مطالعه بیه‌لرینك ساعت اشعاری تذکر اولنه‌رق

مذکور تقریر لفا کوندرلمش اولمغله بالمطالعه اقتضاسنك ساعت اشعاره متوقف هم

بیه‌لریدر

A. MKT. NZD, 68/68

SURRE-İ HÜMÂYÛN KESELERİNİN MÜHÜRLENMESİ İÇİN GEREKEN MALZEMELERİN İMAL EDİLEREK MASRAFLARIN HAZİNEDEN KARŞILANMASI

Surre-i Hümâyûn keselerinin mühürlenmesi için gerekli malzemenin tedariki maksadıyla Padişah mührü ve balmumunu eritecek vezne tavası ile yaldız imal edilmesi, Surre-i Hümâyûn'un kalemkâr, gümüş ve sair eşya masraflarının Hazine'den karşılanması

26

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Nâme-i hümâyûn-ı cenâb-ı mülûkaneye mahsus olmak üzere nişân-ı Osmânî ibare-i aliyyesine tatbîkan bâ-irâde-i seniyye bu kerre müceddeden yapdırılmış olan kebir mühr-i âlî ve balmumuyu eritecek derece vezne tavası ve yaldız ve hakk ve imâliye ve baha-i sîm vesâir masârıf-ı müteferrikası ile Surre-i Hümâyûn kozasının kalemkâr ve yaldız masârıfı bulunan cem'an üç bin beş yüz kuruşun Hazine-i Celîle'den tesviye ve i'tâsına bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı padişâhî müte'allık ve şeref-südûr buyurulmuş olmakla mûcebince meblağ-ı mezbûrun tesviyesine himmet buyurula deyu.

[Tarihsiz]

مالیه نظارت جلیله سنه

نامهٔ همایون جناب ملوکانه یه مخصوص اولمق اوزره نشان عثمانی عبارهٔ علیه سنه تطبیقاً با ارادهٔ سنیه بوکره مجدداً
یاپدیرلمش اولان کبیر مهر عالی و بالمومی یی اریه جك درجه وزنه طاوه سی و یالدیز وحك و اعمالیه و بهاسیم و سائر
مصارف متفرقه سی ایله حرهٔ همایون قوزه سنده قلمکار و یالدیز مصارفی بوطانه جمعاً اوچیبك بشیوز غروشده خزینهٔ
جلیله دن تسویه و اعطاسنه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی متعلق و شرفصدور بیورلمش اولمغله مبلغ مزبورك
بوجهه

تسویه سنه همین بیوراسون

[illegible]

A. MKT. MHM, 322/81

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMÎNİ MEHMED AĞA İLE MAİYYETİNDEKİ HADEME VE HAYVÂNÂT İÇİN ZAHİRE TEMİN EDİLMESİ

Surre-i Hümâyûn Emini Mehmed Ağa'nın maiyyetinde bulunan görevliler ile surrenin naklinde kullanılan hayvânâtın yiyecek ihtiyacını karşılamak üzere talep ettiği zahirenin, Edirne'den İnöz'e, İnöz'den Şam'a nakledilmesi

27

Benim vezirim

Bu sûretde zahîre naklinin emsali bulunmadığı derkenar bâlâsına yazmışlar lâkin mûmâileyh hacca gidecek olmakla ruhsatı hâvî fermân verilsin ancak bu bahane ile mahall-i âhara verilmemesine ve bunun emsali olmamasına dikkat eyleyesin.

Şevketli kerâmetli mehâbetli kudretli veliyy-i ni'am efendim Padişâhım

Surre-i Hümâyûn'ları Emini Mehmed Ağa kullarının Bâb-ı Âlî'ye takdim eylediği bir kıt'a takrîri meâlinde maiyyetiyle istishâb edeceği hademe ve hayvânâtın me'kûlâtları lâzımesi için muktezî olan dakîk ve şa'îrin Edirne'de olan çiftliği mahsûlünden İnöz'e nakl ve onda peksimed tabh ile sefîneye tahmîlen Beyrut İskelesi'ne ve ondan Şam-ı Şerif'e naklinde suhûlet derkâr olduğundan ol vechile tabh-ı peksimed için dört yüz elli kile dakîk-i hâs ve beş yüz kile şa'îr Edirne'den Nehr-i Meriç ile İnöz'e naklolunmakda ise de ol mikdar dakîkin tabh olunacak peksimediyle şa'îr-i mezkûrun İnöz'den sefine ile Beyrut İskelesi'ne nakli hususuna müsaade-i seniyye şâyân buyurulmasını inhâ etmekle nizâm kaydı ba'de'l-ihrac keyfiyet zahire nazırı efendi kullarından isti'lâm olundukda Deraliyye'den mâadâ mahalle habbe-i vâhide zahire verilmemek ve hasbe'l-iktizâ verilmek lâzım gelir ise hâk-i pâ-yı hümâyûnlarına arz ve istîzân olunarak ruhsatı hâvî hatt-ı hümâyûn-ı şevketmakrûn-ı şahaneleri şeref-rîz-i südûr oldukdan sonra verilen emr-i âlî bâlâsı dahi hatt-ı şerif-i mevhibet-redif-i mülûkâne ile tevşîh buyurulmak nizâmından olduğu beyânıyla husûs-ı mezkûr umûr-ı hacdan olduğuna binâen ber-mûceb-i nizâm rikab-ı

kamertab-ı cihandârîlerinden arz ve istîzâna muhtac idüğüni i‘lâm etmekle manzûr-ı meâlî-mevfûr-ı şahaneleri buyurulmak için arz u takdim kılındığı muhât-ı ilm-i âlîleri buyuruldukda emr u fermân şevketli kerâmetli mehâbetli kudretli veliyyi’n-ni‘metim efendim pâdişâhım hazretlerinindir.

[Tarihsiz]

Mekke-i Mükerreme’nin surre defteri kapağı

پادشاهم

بنم وزیرم

بو صورتده ذخیره نقلنك اشتاق بولمدیغی درکنار بالاسنه یازشدیرلمه مولی الیه حجه کیده بیلك اولمغه رخصتی حاوی فرمان ویریلون انجق یوریانه ایله
محل آخره ویرلمامسنه و یونك اشغالی اولمامسنه وقت ایله

توقتو کرامتلو رهانلو قدرتلو وحشمتلو افندم

صده همایونلری ابنی محمد آغا قولرنك باب عالی به تقدیم ایلدیکی برقطعه تقریری مآلنده معینیله استصحاب ایده جکی خدمه و حیوانات تك
ماکولاتلری لازمه سیچون تقاضی اولان دقیقه و شعیرك اورنه ده اولان حقلکی محصولندن انبوزه نقل و انده یکسمار طبخ ایله
سفینه یه تحمیل بیرون اسکله سنه واردن شام شریف نقلنده سهولت درکار اولدیغندن اولوجهله طبخ یکسمار ایچون دریتوز آلتی کیله دقیقه
خاص و بشیوز کیله شعیر اورنه دن نهریرج ایله انبوزه نقل اولنمقده اولدیغی ده اولمقدار دقیقك طبخ اولنه جغه یکسمار ایله شعیر مذکورك
انبوزدن سفینه ایله بیرون اسکله سنه نقلی خصوصنه مساعده سنیه شایان بیورلمسنی انبا ایتمکله نظام قدری بعد الاخراج کیفیت
ذخیره ناظری افندی قولرندن استعلام اولنه رق درعهده دن ماعدا محل حصه واحده ذخیره ویرلمامك وجب الاقتضا ویرلمك
لازم کلورایسه نه کای همایونلرینه عرضه و استیذان اولنه رق رخصتی حاوی خط همایون شوکتمقرون شاهانه لری تحریر صدور اولدقده
حکمه ویریلدن امر عالی بالاسی رخی خط شریف موهبتریف ملوکانه ایله توشیح بیورلمه نظاندن اولدیغی بیانیله خصوص مذکور امور
حجدن اولدیغنه بناءً بر موجب نظام رکاب قرناب جراندارلرندن عرض و استیذانه محتاج ایدوکنی اعلام ایتمکله منظور معالیکستر اولدقده
شاهانه لری بیورلوب ایچون عرضه و تقدیم قلندیغی محاط علم عالیلری بیورلدقده امر و فرمان شوکتلو کرامتلو رهانلو
قدرتلو وحشمتلو افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

HAT, 543/26884

SURRE ALAYI'NIN VAKTİNDE ÇIKMASI İÇİN GÖNDERİLECEK PARANIN ŞAM'A YETİŞTİRİLMESİ

Surre-i Hümâyûn alayının vaktinde çıkması için vilâyet ve kazalardan talep olunan meblağın Şaban ayının sonuna kadar Şam'a gönderilmesi

Müsta'cel

Diyarbakır, Urfa, Maraş, Harput, Siirt, Haleb, Siverek, Kayseri, Denizli, Aydın, Kıbrıs mutasarrıf ve vali ve kaymakamlarına

28

Bi-mennihî Teâlâ Surre-i Hümâyûn'un bu sene-i mübârekede dahî ihrac ve îsâli zamanı tekarrub eylediği cihetle mürettebâtı olan onbir bin sekiz yüz yetmiş üç keseye mahsûben nihayet-i Şaban-ı şerîfe kadar Şam-ı Şerîf Hazînesi'nde bulundurulmak şartıyla Diyarbakır Sancağı'ndan dahî üç yüz kese havale olunmuşdur. Vâreste-i kayd-ı tarif bulunduğu üzere işbu Surre-i Hümâyûn'un beher sene tertîb ve îsâli saltanat-ı seniyyenin âdât-ı kadîme-i müteyemminesinden olarak bu senede dahî sâye-i muvaffakiyet-vâye-i hazret-i şahanede vakt ü zamanıyla ihracı lâzimeden ve bu dahî işbu havâlâtın mahallerinden vürûduna mütevakkıf hâlâtdan olmak hasebiyle bunun te'hîrine sebebiyet dünyevî ve uhrevî pek ağır mes'ûliyeti müstevcib olacağından ve'l-hâsıl meblağ-ı mezkûr ber-minvâl-i muharrer nihayet-i Şaban'a değin yetişdirilmez ise pek ziyade mu'âteb olacakları bî-iştibâh idüğünden muktezâ-yı hamiyyet ve fetânet-i şerîfeleri üzere meblağ-ı mezbûrun müddet-i merkûmenin hulûlünden evvel bir akçesi geri kalmayarak kâmilen doğruca Şam-ı Şerîf'e yetişdirilmesi ve keyfiyetin bu tarafa dahî bildirilmesi lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Kayseri'ye

Li-ecl'il-isbâl serî'an Hazîne-i Celîleye tesyârı ve keyfiyetin iş'ârı hususuna müsâra'at olunmak iktizâ eylediği ihtârıyla şukka

Denizli ve Aydın ve Kıbrıs'a

Ve serî'an İzmir'e irsâl ve oradan Beyrut tarîkiyle Şam-ı Şerîf'e îsâli ve keyfiyetin bu tarafa iş'ârı farîzadan idüğü ihtârıyla şukka

Maliyeye zeyl

Me'ali iş'âr-ı vâlâları ma'lûm-ı senâverî olup mersûl pusulada muharrer mahaller memurlarına tastîr etdirilen muharrerât-ı senâverî li-ecli'l-irsâl leffen savb-ı atûfetlerine isbâl kılınmağla icra-yı îcâbına himmet eylemeleri siyâkında terkîm-i zeyle ibtidâr olundu.

[Tarihsiz]

Surre Alayı dua ile yola çıkarken

A. MKT. UM, 525/21

Hamidiye Hicaz Demiryolu treninin lokomotifi

II

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN NAKLİ

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN KARAYOLU GÜZERGÂHI

Surre-i Hümâyûn'un karayolu güzergâhı;güzergâh boyunca güvenlik, karşılama ve hediyeleşme işlemleri ile Surre eminlerine verilmesi mu'tâd olan yol masrafları ve gerekli malzemelerin listesi

Surre-i Hümâyûn ümenâsı bulunan zevât taraflarından mu'tâd bulunduğu vecihle verilmekde olan aidat ve iktizâ eden levâzımat ve masârıfât-ı râhiyenin keyfiyet ve mikdarını mübeyyin defterdir ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur.

29

Bâb-ı Âlî tarafından gelen davetçiye verilmesi mu'tâd olan 750 kuruş. Teşrifat tarafından matlûb olunup verilen 250: 1.000	Haremeyn Tercümanı Efendiye 1.500 kuruş. Hademelerine 0.100: 1.600
Mâbeyn-i Hümâyûndan tıraş-ı hümâyûn getiren ağaya 150 Kuruş	Surre-i Hümâyûn kâtibi efendinin mâhiyesi 250 kuruş. Mûmâileyhin harcırâhı 2.500 kuruş
Surre-i Hümâyûn defterini takdim eden efendinin avâid-i mu'tâdesi 500 kuruş	Harcırâh-ı aşcıyân 000 kuruş. Mâhiyeleri 000 kuruş
Harcırâh-ı sâyisyân 000 kuruş. Mâhiyeleri 000 kuruş	Beylik hazinenin harcırâhı 300 kuruş. Mâhiyesi 50 kuruş. Bunlar iki nefer olub beherine yüz ellişer kuruş harcırâh ve ellişer kuruş mâhiye verilir.

Etbâın beherine alâ-merâtibihim harcırâh ve mâhiye verilegeldiğinden münasibi üzere tergîb ve tahsisi Surre ümenâsı bulunan zevâtın mürüvvetine menût idüğü.

İşbu akkâmân harcırâhı bu minvâl üzere Dersaâdet'den Şam-ı Şerif'e kadar bir defa ve Şam'dan Mekke-i Mükerreme'ye kadar kezâ bir defa ve yine Mekke-i Mükerreme'den avdetde Şam-ı Şerif'e kadar bir defa ve Şam-ı Şerif'den Dersaâdet'e avdetde kezâ bir defa verilir yani gidişinde ve gelişinde dört defa verilegeldiği.

Âsitâne-i şevket-âşiyânede akkâmâna ber-mu'tâd verilmesi lâzım gelen harcırâhın mikdarı:

Harcırah-ı akkâmbaşı 500 kuruş	Harcırah-ı hazinecibaşı 200 kuruş	Harcırah-ı mehterbaşı 200 kuruş	Harcırah-ı tahtırevancıbaşı ma'a-üç neferi maktû' 640 kuruş
Harcırah-ı meşalecibaşı 200 kuruş	Beher sakaya verilmesi mu'tâd olan harcırah 150 kuruş	Neferât-ı akkâmânın beherine harcırah 100 kuruş	Harcırah-ı Surre-i Hümâyûn Çavuşu Ebû'l-Halâve 250 kuruş. Merkûma tarîk-i Hicaz'da dahi bahşişât verilir.

Avdetde dahi minvâl-i meşrûh üzere verilip katırcıyâna dahi Şam-ı Şerif'e kadar beher oturak mahallerinde ellişer kuruş verilir.

Rüesâ-yı akkâmânın mu'tâd olan oturak bahşişâtı.

Âsitâne-i Aliyye ve Şam-ı Şerif'e kadar oturak 5 Aded. Beher oturakda verilmesi mu'tâd olan 250 kuruş	Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye kadar oturak 5 Aded. Kezâ beherinde 250 kuruş	Mahfeciyânın beherine yevmiye verilir 2 kuruş

Yevmiye bahşişâtı Dersaâdet'den Şam-ı Şerif'e kadar verilmesi âdet olmayıp fakat Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye ve Mekke-i Mükerreme'den Şam-ı Şerif'e kadar verilir.

Akkâmbaşıya yevmiye 5 kuruş	Rüesâ-yı akkâmân itibar olunan mehterbaşı ve hazinecibaşı ve sakabaşı ve meş'alecibaşı ve tahtırevancıbaşılara beherine yevmiye 2 kuruş
Neferât-ı akkâmânın beherine yevmiye 1 kuruş	Mahfeciyânın beherine yevmiye 2 kuruş

Dersaâdet'den Şam-ı Şerif'e kadar verilmesi mu'tâd olan yem ve sâirenin beyânı

Akkâmbaşıya yevmiye şa'îr yem 2 para
Rüesâ-yı akkâmânın beherine yevmiye şa'îr yem 1 para. Şam-ı Şerif'de ikamet olunduğu müddet kat' olunup verilmez. Şam'dan Mekke-i Mükerreme'ye azîmetde ve kezâlik Mekke-i Mükerreme'den Şam'a avdetde ber-minvâl-i muharrer verilir.

Akkâmbaşıya ve rüesâ-yı sairenin beherine Dersaâdet'den Şam-ı Şerif'e kadar birer kira bargiri veyahut kirası verilir. Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye ve Mekke-i Mükerreme'den Şam-ı Şerif'e kadar akkâmbaşıya bir tek göz mahfe ve tahtırevâncıbaşıya bir bargir yük için verilir. Ve akkâmbaşıya bir yük devesi ve akkâmânın topuna bir yük devesi verilir.

Surre-i Hümâyûn emininin konağına tuğ tâbir olunan şeylerin vürûdunda verilmesi mu'tâd olan avâidât.

Surre-i Hümâyûn akkâmbaşısına 666 kuruş	Saka-yı evvel akkâmbaşısına 25 kuruş	Saka-yı sânî akkâmbaşısına 25 kuruş
Matrakçıbaşıya 25 kuruş	Tablacıyâna 25 kuruş	Âlemdâra 20 kuruş
Kethüda-yı akkâmâna 20 kuruş	Mehterbaşıya 25 kuruş	Matrakçıyâna 75 kuruş
Ücret-i kayık 25 kuruş	Sonra Üsküdar'da akkâmânın icra edecekleri kına geceleri için akkâmbaşıya 500 kuruş. Yevm-i mezkûrda mikdar-ı vâfî ufak para dahi serpilip akkâmân kapışırlar.	

Beher sene Âsitâne-i Aliyye'de şa'ru'n-nâs kat' olunduğu gün iksâ olunması mu'tâd olan hil'atlerin mikdarı.

Akkâmbaşıya câr şal ve kontoş kürk bedeli 1.250 kuruş	Yine akkâmbaşıya â'lâ kaput bahâsı 500 kuruş	Mehterbaşıya evsat kaput 1 aded
Hazinecibaşıya evsat kaput 1 aded	Tahtırevâncıbaşıya evsat kaput 1 aded	Katırcıbaşıya evsat kaput 1 aded
Meş'alecibaşıya ednâ kaput 1 aded	Obacıbaşıya evsat biniş 1 aded	Şemsiyecibaşıya evsat biniş 1 aded
Sakabaşıya ednâ kaput 1 aded	Surre çavuşu Ebû'l-Halâve'ye ednâ biniş 1 aded	Katırcılar şeyhine ednâ biniş 1 aded

Hazine obacısına ednâ biniş 1 aded	Büyük bârhâne nâmıyla 25 kuruş	Küçük bârhâne nâmıyla 25 kuruş
Davulculara 25 kuruş	Ücret-i kayık 18 kuruş	

Akkâmbaşının ve rüesânın beherine yevmiye birer vukiyye nân-ı aziz ve yarımşar vukiyye pirinç ve ellişer dirhem revgan verilir. Fakat akkâmbaşıya mutfakdan pilav ve milav gibi ta'âm verilir. Ve neferât-ı akkâmânın beherine yevmiye yarımşar vukiyye nân-ı aziz ve yüzer dirhem pirinç ve bulunmaz ise bulgur ve yirmi beşer dirhem revgan verilir. Gidişde ve gelişde ancak Şam-ı Şerif'de ikamet esnasında hiçbir nesne verilmez. Ve katırcıyânın cümlesine yevmiye otuz aded nân-ı aziz ve iki vukiyye pirinç ve yarım vukiyye revgan verilir. Şam-ı Şerif'de ikamet esnasında bu dahi verilmez munkatı' olur. Bu usulden başka fazla olarak beher oturak mahallerinde akkâmânın topuna onar vukiyye yalnız lahm verilir bulunmaz ise verilmez.

Surre-i Hümâyûn'un Bahçekapısı'ndan vapura râkiben Üsküdar'a nakl olunduğu gün verilmesi lâzım gelen aidat-ı mu'tâde ve iksâ olunacak hil'atlerin mikdarı:

Vapur topçularına 110 kuruş	Tersane kethüdasına a'lâ kukuleta 1 aded	Tersane gavvâsbaşısı ağaya a'lâ kukuleta 1 aded
Üsküdar gavvâsbaşısı ağaya a'lâ kukuleta 1 aded	Vapur zâbitine kukuleta 1 aded	Vapur-ı mezkûrun bi'l-cümle zabitânına 750 kuruş
Vapur kamara hâcesine 20 kuruş	Vapur hâcesine 100 kuruş	Vapur hademesine 50 kuruş
Tersane kethüdasının hademelerine 75 kuruş	Mavnacılara 60 kuruş	Hâs ahur kethüdasına 60 kuruş
Duacı Murad Molla Şeyhî Efendi'ye 250 kuruş	Deve gezdirenlere 100 kuruş	Hünkâr müezzinlerine 500 kuruş
Haremeyn kapı çukadarı ağaya 250 kuruş	Çukadar-ı mûmâileyh marifetiyle taksim olunmak üzere verilen 375 kuruş	Gülâbdâncıya 25 kuruş
Vapurda buhurdancıya 15 kuruş	Çavuş kılavuzu ağaya 185 kuruş	Buhurdancıya 25 kuruş
Yol hademelerinin mülazımı ağaya 150 kuruş	Ağa-yı mûmâileyhin neferâtına 600 kuruş	Alkıç Çavuşu Raşid ağaya 150 kuruş

Ağa-yı mûmâileyhin neferâtına 450 kuruş		

Surre-i Hümâyûn'un Üsküdar'dan azîmetinde verilmesi mu'tâd olan:

Asâkir-i şahaneye 150 kuruş	Topçular Mektebi sıbyânına 15 kuruş
Dua çeşmesinde duacı Tahir Efendi'ye 30 kuruş 1 ferace	Diğer duacı Fındık Hâfız'a 1 kukuleta 25 kuruş atıyye
Karacaahmed türbedârına 1 ferace 20 kuruş atıyye	Osman Paşa Köşkü bekçisine 10 kuruş
Cisr-i Bostancıbaşı memuruna 60 kuruş	Dua Çeşmesi'nde dua olunur iken buhurdan keşîde eden adama 15 kuruş

Konak mahalleri beyân olunur:

Merhale-i Kartal

Merhale-i Gebze

Merhale-i İzmid. Bir gün ikamet olunur

Merhale-i Sapanca

Merhale-i Akhisar

Merhale-i Lefke

Merhale-i Vezirhanı

Merhale-i Söğüd

Merhale-i Eskişehir. Bir gün ikamet olunur.

Merhale-i Seyyid Battal Gazi

Merhale-i Hüsrev Paşahanı

Merhale-i Bayat

Merhale-i Bolvadin

Merhale-i Ishaklı

Konya valisi tarafından kethüdası mihmandar olarak mikdar-ı vâfî asker ile istikballe gelir.

Merhale-i Akşehir

Merhale-i mezbûrede defîn-hâk-i ıtır-nâk olan Nasreddin Efendi kuddise sırruhu hazretlerinin türbe-i şerîfesi ziyaretine varıldıkda merkad-i münevveresi üzerine dört arşın yeşil çuka pûşîde olunup türbedârına münasib bahşiş ve mevcud olan fukarâya tasaddukât verilir.

Merhale-i Ilgın

Merhale-i Ladik

Merhale-i Konya. Bir gün ikamet olunur.

Konya valisi paşa hazretlerine ağırca bohça ve münasib hediye verilir	Müşârunileyh cânibinden esb ve ester getirilir ise emîr-i ahuruna hil'at ve seyisine bahşiş verilir
Müşârunileyh hazretlerinin kethüdası İshaklı merhalesinden Adana hududuna kadar mihmandarlık hizmetinde bulunageldiğinden münasib hediye verilir	Konya âyânı Süleyman Bey'in konağına nüzûl olunur veyahud tarafından ta'âm gibi ikram olunur ise ikramına göre bohça ve münasib hediye verilir
Reşadetlü semahetlü Çelebi Efendi hazretlerine bohça ve münasib hediye verilir	Mevlevîhane-i Şerif türbedârı efendi hazretlerine Yanya enfiyesi 2 teneke

Dergâh-ı feyz-penâh Hazret-i Mevlânâ kuddise sırruhu'l-a'lâda mevcud dedegâna verilmesi mu'tâd olan

KURUŞ	
72	Dedegân efendilere
20	Türbedar efendiye
10	Bevvâb efendiye
50	Kurban-ı suğrâ
18	Şeyh kapıcısına
30	Aşcı dede efendiye
25	Meydancı dede efendiye
225	

Merhale-i Çumra

Merhale-i İsmil

Merhale-i Karapınar

Merhale-i Ereğli

İcabına göre katırcı oturak tabiriyle bir gün ikamet olunur akkâmâna oturak bahşişi verilmez âdet değildir.

Merhale-i Ulukışla

Konya valisi cânibinden mihmandar olan zât bu merhaleye kadar teşyî' etmekle münasib hediye verilir.

Merhale-i Yanıkhan

Merhale-i Gülekboğazı

Merhale-i Kozalıkhanı

Merhale-i Kütüklü

Merhale-i Adana.

Bir gün ikamet olunur. Hâkim efendinin konağına nüzûl olunur ise bir aded evsat bohça verilir.

Merhale-i Misis

Merhale-i Kurtkulağı

Merhale-i Payas

Merhale-i Balan

Merhale-i Antakya

Meczub Abdurrahman Ağa'ya verilmesi mu'tâd olan

İngiliz şalı 1 aded	Ednâ biniş 1 aded	Atiyye 50 kuruş

Merhale-i Hacıpaşa Mezra'ası

Merhale-i Şugur

Merhale-i Madikkalesi

Merhale-i Hama.

Bir gün ikamet olunur. Şeyh Keyyalî Ahmed Efendi'ye bir kakum kürk ve bir saat ve bir şişe kurs verilmesi mu'tâd bulunduğundan gelir ister verilir.

Merhale-i Humus

Merhale-i İkikapılı. Merhale şeyhine kırmızı çukadan ednâ biniş 1 aded.

Merhale-i Nebk

Merhale-i mezbûre şeyhine ednâ biniş 1 aded

Merhale-i Kuteyfe

Tarîk-i Aliyye-i Kadiriyye'den Şeyh Hüseyin'e verilen. Ednâ biniş 1 aded. Atıyye 50 kuruş	Şeyh Mehmed Süleyman Efendi'ye ednâ biniş 1 aded. Atıyye 25 kuruş
Merhale şeyhine biniş 1 aded	Diğer arkadaşı şeyhe biniş 1 aded

Der-duhûl-i Şam-ı Şerif aidat olarak Şam-ı Şerif'de verilmesi mu'tâd bulunan eşya ve atıyyenin beyânı:

Şam valisi devletli paşa hazretlerine bir a'lâ bohça ile sair münasib hediye ilâve olunarak verilir	Şam-ı Şerif defterdarı atufetli efendi hazretlerine a'lâ bohça 1 aded
Şam mollası semahatli efendi hazretlerine evsat bohça 1 aded şal 1 top	Semahatli müftü efendi hazretlerine evsat bohça 1 aded
Nakibü'l-eşraf şerafetli efendi hazretlerine evsat bohça 1 aded	Mahkeme başkâtibi efendiye evsat bohça 1 aded
Vilâyet tüfekçibaşısı ağaya ednâ bohça 1 aded	Hüccâc topçubaşısı ağaya evsat kaput 1 aded
Havayî fişenkçibaşısı ağaya biniş 1 aded	Hüccâc kılavuzuna evsat kaput 1 aded 30 kuruş
Katar ağasına evsat biniş 1 aded	Katar ağası çavuşu ağaya ednâ kaput 1 aded. Ağa-yı merkûma Şam'dan Mekke-i Mükerreme ve Mekke'den Şam'a kadar beher oturak mahallerinde kırkar kuruş verilir ve Arafat'da iki yüz elli kuruş i'tâ olunur
Mahmil-i Şerif se[r]-çukadarı efendi hazretlerine verilmesi mu'tâd olan a'lâ biniş 1 aded 500 kuruş	Alemdar-ı Hazret-i Risâlet-penâhî türbedârı Naim Efendi'ye evsat kukuleta 1 aded. Mumaileyh Âsitâne'de olmakla gelip ister verilir

Surre-i Hümâyûn Tercümanı Muhyiddin Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan eşyanın beyânı:

Bâ-berât-ı şerif-i âlîşân mutasarrıf olduğu tercümanlık hizmetiyle Şam-ı Şerif'den tarîk-i Hicaz'a gider iken bir defa 500 kuruş ile bir tek sahra ve avdetde dahi kezâlik 500 kuruş harcırah ile rükûbuna muktezi mahfe veyahut bargir verilir ve Âsitâne'de bulunduğu hâlde bir bargir veyahut kirası i'tâ olunur		
Bohça a'lâca 1 aded	A'lâ kukuleta 1 aded	Lahor şal 1 aded
Saat 1 aded	Fes 1 aded	Atıyye 7.500 kuruş
Tercüman-ı mûmâileyhin biraderine Ankara şalîsi 1 top. Atiye 750 kuruş	Şam-ı Şerif'de mücâvirînden Mustafa Ağa 750 kuruş	Merhum Şeyh Türâbî Efendi kerîmesi Hatice Hatun 147 kuruş
Mücâvireden Esma Hatun 100 kuruş	Cami-i Emeviye'de müderris es-Seyyid Mehmed Münir Efendi a'lâ ferace 1 aded. Atıyye 500 kuruş	Yediler şeyhi eş-Şeyh Ahmed eş-Şeybânî Efendi'ye vasat biniş 1 aded 50 kuruş
Fatıma Kadın mücâvire bohça 1 aded. Atıyye 250 kuruş	Mücâvirînden es-Seyyid Mehmed Efendi ednâ bohça 1 aded. Atıyye 250 kuruş	Es-Seyyid Ahmed Efendi şal 1 top. Atıyye 250 kuruş
Es-Seyyid Salih Efendi mücâvir-i Şam-ı Şerif 150 kuruş. Kaşık 1 deste	Es-Seyyide Hanîfe mücâvire-i Şam-ı Şerif. Çedik pabuç 1 çift. Atıyye 250 kuruş	Mevlevîhâne nây-zeni Said Dede Efendi'ye. Biniş 1 aded. Atıyye 100 kuruş
Gazalî Çıplak Şeyh Mehmed'e maşlah bahası 60 kuruş	Salihiye'de Şeyh Mûsa Sekrî Efendi'ye 30 kuruş	Şeyh Amûd Türbedârı Hâfız Râşid Efendi'ye biniş 1 aded. Atıyye 300 kuruş
Tarîk-i Sa'diye sülalesinden Şeyh Ahmed Efendi'ye evsat ferace 1 aded. Atıyye 30 kuruş	Şeyh Abdülgani Nablûsî sülalesinden Şeyh Mehmed'e biniş 1 aded. Atiye 30 kuruş	Hazret-i Yahya aleyhisselam Efendimiz'in türbedâr vekili Şeyh Abdülkadir Sadr Efendi'ye a'lâ ferace 1 aded. Mest ve pabuç 1 çift. Atıyye 350 kuruş

Faziletli Şeyh Kezberî Efendi hazretlerine verilmesi mu'tâd olan ufak para 050 kuruş, bütün 250 kuruş: 300. Enfiye 1 kıyye	Şeyh Said el-Halebî Efendi'nin müridi efendiye verilmesi mu'tâd olan ufak para 050 kuruş, bütün 250 kuruş: 300. Enfiye 1 kıyye	Şeyh Hâmid Attâr Efendi'ye ufak para 050 kuruş, bütün 250 kuruş: 300. Enfiye 1 kıyye
Mûmâileyhin mahdûmu Şeyh Hasan Efendi biniş 1 aded	Kozalı Fâtıma Hatun 150 kuruş	Hazret-i Muhyiddîn el-Arabî kuddise sırruhu's-sâmî efendimizin ziyaret-i aliyyelerine varıldıkda türbedârı efendiye verilmesi mu'tâd olan evsat biniş 1 aded. Atıyye 20 kuruş
Cami-i Emeviyye muvakkıtı Şeyh Mehmed Efendi'ye evsat biniş 1 aded	Şeyh Ali Hızır Efendi merhumun oğlu Şeyh Hasan'a verilmesi mu'tâd olan biniş 1 aded. Kutnî entari 1 aded	Gâliye Kadın 250 kuruş
Tarîk-i Bekriye meşâyih-i kirâmından reşâdetli Şeyh Hâşim Efendi müftî-i Ba'albek a'lâ biniş 1 aded. Atıyye 200 kuruş	Mûmâileyhin mahdûmu Mehmed Sâdi Efendi biniş 1 aded	Mücâvirînden ve Medine-i Münevvere ahalisinden Şeyh Ahmed Efendi ibn-i Yusuf biniş 1 aded. Atıyye 100 kuruş
Câmi-i Emeviyye vâizi şeyhü'l-ârifîn el-Hac Bülbül Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan a'lâ ferâce 1 aded. A'lâ bohça 1 aded. Mest ve pabuç 2 çift. Atıyye 1.000 kuruş	Câmi-i şerif-i mezkûrun ikindi vâizi Antebî faziletli şeyh el-Hac Said Efendi'ye a'lâ ferâce 1 aded. Enfiye 2 kıyye. Atıyye 500 kuruş	Şeyh Ömer Tûğlî eş-Şeybânî ferâce 1 aded. Atıyye 250 kuruş
Vâiz-i mûmâileyh Şeyh Said Efendi-zâde Şeyh Mehmed Sâlih Efendi'ye mu'tâd olan biniş 1 aded. Atıyye 250 kuruş	Efendi-i mûmâileyhin diğer mahdûmu Şeyh Fethullah Efendi'ye biniş 1 aded. Atiye 250 kuruş	Mevlevîhâne Şeyhi faziletli efendi hazretlerine çuka ferâce 1 aded. Çizme 1 çift. Mest pabuç 1 çift. Atıyye 572 kuruş

Bağdâdî Şeyh Süleyman Efendi'ye vasat biniş 1 aded	Kırklar Şeyhi Efendi'ye vasat biniş 1 aded	İbnü's-Sultan Tarîk-i Rıfâ'iyye'den Şeyh Ali Efendi biniş 1 aded. Atıyye 150 kuruş
Tarîk-i Bekriyye meşayihinden Cami-i Emeviyye sermüezzini Humusî eş-Şeyh Muhammed Enîs Efendi'ye evsat biniş 1 aded. Mest ve pabuç 1 çift. Atıyye 150 kuruş	Mücâvirînden kisve-i şerîfe memuru el-Hac Şeyh Halil Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan 500 kuruş	Tarîk-i Rifâ'iyye'den Sipahî Süleyman Efendi'ye evsat biniş 1 aded
Tarîk-i Kâdiriyye'den diğer Şeyh Süleyman Efendi'ye biniş 1 aded	Muhammed el-Bekrî el-Halvetî Şeyh Muhammed Bâfi'î atıyye 150 kuruş	Hazret-i Muhyiddîn ibnü'l-Arabî efendimizin müezzini Nemîr-zâde Seyyid Muhammed Efendi evsat biniş 1 aded
Tarîk-i Nakşibendiyye'den es-Seyyid Muhammed Nuri Efendi 250 kuruş	Tarîk-i Kâdiriyye'den es-Seyyid Ahmed Ârif Efendi 250 kuruş	Es-Seyyid Muhammed Salih Efendi eş-Şeybânî 250 kuruş
Tarîk-i Rifâ'iyye'den Şeyh Muhammed Efendi biniş 1 aded. Atıyye 100 kuruş	Mücâvirînden merhum Kahvecibaşı Rüstem Efendi hazretlerinin emekdârından müteveffâ Hurşid Ağa'nın oğlu İsmail Efendi 450 kuruş	Bezre karyesinde makam-ı Hazret-i İbrahim aleyhisselam hâdimi Hacı Süleyman Efendi 150 kuruş
Tarîk-i Şâzeliyye'den Sefercilânî Şeyh Muhammed Halil Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan ferace 1 aded. Atıyye 250 kuruş	Tarîk-i Nakşibendiyye'den Sivasî el-Hac Mehmed Efendi biniş 1 aded. Enfiye teneke 1 aded. Atiye 60 kuruş	Merhum Çıplak Şeyh Salih Efendi biraderi Sükûtî Çıplak Şeyh Abdülatâ Efendi evsat ferace 1 aded. Atıyye 200 kuruş

Şeyh Abdülganî Nablûsî türbedarı efendiye ednâ biniş 1 aded	Mücâvirînden ve Sur semtinden Dağistânî Abdüssamed Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan biniş 1 aded. Mest ve pabuç 1 çift. Atiye 250 kuruş	Kudüs-i Şerif hattâmı Şeyh Mahmud Efendi'ye 25 kuruş
Tarîk-i Kâdiriyye'den faziletli eş-Şeyh Abdurrahman Efendi'ye verilen biniş 1 aded. Entari 1 aded. Mest ve pabuç 1 çift	Şeyh Abdülfettâh-zâde Mahmud Seyyid Efendi ednâ biniş 1 aded. Mest ve pabuç 1 çift. Atıyye 150 kuruş	Müezzin Şeyh Mehmed el-Vera' Efendi biniş 1 aded. Atıyye 100 kuruş
Şeyhü'l-Harem-i Cami-i Emeviyye Muhammed Efendi ferace 1 aded		

Ber-mu'tâd Şam-ı Şerif'de merhum Kahvecibaşı Rüstem Efendi'nin konağına Surre-i Hümâyûn ümenâsı nüzûl ve iskân etmeleriyle konağ-ı mezkûrun icârı olarak haremi ismetli hanım efendi hazretlerine verilegelen mebâliğ ve Âsitâne hediyesi ve tebaalarına verilen mebâliğâtın mikdarı:

Hanım-ı mûmâileyhe bedel-i icâr-ı konak 2.600 kuruş	Emekdarı Sâlih Ağa 100 kuruş
Hanım-ı mûmâileyhânın cariyelerine 100 kuruş	Konağ-ı mezkûr kapıcısına ednâ biniş 1 aded. Atiye 50 kuruş
İkamet olunduğu müddet-i merkûme mâhiye 15 kuruş	Hâce Kadına 50 kuruş
Hâce Kadının kocasına 25 kuruş. Âsitâne'de verilmişdir fî 9 Receb sene [1]261	Diğer Hâce Kadına 30 kuruş
Müteveffânın kahvecisi Mehmed Ağa'ya kukuleta 1 aded. Atıyye 100 kuruş. Dersaâdet'de verilmişdir fî 9 sene-i minhu	Merkûmun haremine 50 kuruş. Asitane'de verilmişdir fî 9 sene-i minhu
Harem kethüdası Hacı Ali Baba'ya 200 kuruş	Hadice Menlâ'ya verilmesi mu'tâd olan yemeni 2 aded. Çedik pabuç 1 çift. Atıyye 50 kuruş
Hanım-ı mûmâileyhâya verilmesi mu'tâd olan Âsitâne hediyesi saat 1 aded. Şal 1 top. Yazma altı 5 aded. Üsküdar yemenisi 5 aded. Çakı 7 aded. Mikrâz 5 aded. Çedik ve pabuç 5 çift	

Hanım-ı mûmâileyhâ ile tebaası mezbûrâna mebâliğât ve hediyeler ilâve olunarak Şam-ı Şerif'de konağına nüzûlde verilir ise de avdetde dahi yine konağ-ı

mezkûrede iskân olunacağından bin beş yüz yahud iki bin kuruşluk hediye-i Hicaziye verilmek ve tebaalarına dahi şimdilik münasib vechile hediye-i Hicaziye verilmesi mu'tâd olduğu şerh verildi.

Bi-tevfîkihi Sübhânehu ve Teâlâ tarîk-i Hicaziye için imal ve iştirâsı elzem olan eşyanın mikdarı:

Zehair-i mezkûr her ne kadar bu mikdar mukayyed ise de gidişinde ve gelişinde daire nüfusunun ve tayin verilecek akkâmânın mevcudlarına göre hesap olunup ona göre ilâ yevmi'l-ahirede i'tâsı mu'tâd olan aidatın miktarı:

Cidde valisi devletli paşa hazretlerine

A'lâ bohça 1 aded	Penbe-zâr 1 top	A'lâ mercanlı ta'âm kaşığı 1 deste	Hoşab kaşığı 1 deste
Sovuk kaşığı 1 deste	Çizme 1 çift	Sırmalı çedik pabuç 2 çift	Yazma yemeni 5 aded
Bardak ma'a kurs 1 aded	Hilâl ... aded	Lüle 15 aded	

Şerif-i Mekke-i Mükerreme devletli efendi-i mükerrem hazretlerine

A'lâ bohça 1 aded	Penbe-zâr 1 top	Yelpaze 1 aded	Çizme 2 çift
Mest pabuç 2 çift	Sırmalı çedik pabuç 2 çift	Ucu mercanlı ta'âm kaşığı 1 deste	Hoşab kaşığı 1 deste
Sovuk kaşığı 1 deste	Lüle 15 aded	Hilâl ... aded	A'lâ kurs ma'a bardak 1 aded
Yazma yemeni 5 aded			

Mekke-i Mükerreme kadısı faziletli efendi hazretlerine

Evsat bohça 1 aded	Şal 1 top	Çizme 1 çift	Enfiye 2 kıyye

İmam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif Hudeydî-zâde Abdülhamid Efendi

Çuka ferace 1 aded

Siyadetli şerif-i âlişan hazretlerinin başçavuşuna

Evsat kaput 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Cevâlî kâtibi Bükâî-zâde Mehmed Efendi

Bohça 1 aded Efendi-i mumaileyh şerif-i âlişan hazretlerinden bohça getirir ise bir tane kakum kürk verilir.

Türkî ve Arabî kâtibi Mehmed Efendi'ye

Bohça 1 aded

Ammî-zâde Nâibü'l-Harem Ali Efendi-zâde Seyyid Mehmed Efendi

Ednâ bohça 1 aded	Ferace 1 aded	Çedik pabuç 2 çift	Atıyye 200 kuruş

Naibü'l-Haremi'ş-Şerif Seyyid Ali Efendi ibn Abdullah Efendi

Surre-i Hümâyûn ümenâsı bulunanlar efendi-i mumaileyhin konağına nüzûl edip 2.000 kuruş konak kirası verilmek mu'tâd bulunmuş olduğu

Sof ferace 1 aded	Saat 1 aded	Şal 1 top	Evsat bohça 1 aded
Ta'âm kaşığı 1 deste	Kakum kürk 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Rub'iyye 15 aded

Mumaileyhin kerimesi Rukıyye Hanım'a

Atıyye 150 kuruş

Mumaileyhin mahdumu es-Seyyid Hasan Efendi

Ferace 1 aded	Bohça 1 aded	Kaşık 1 deste	Atıyye 200 kuruş

Mâlik-zâde Şeyh Mehmed Efendi

150 kuruş

Mahmud-zâde Şeyh Mâlik Efendi

Şal 1 top	Atıyye 300 kuruş

Mâlik-zâde Şeyh Ebubekir Efendi

150 kuruş

Ammî-zâde Nâibü'l-Harem Abdülkadir Nişî Efendi

Bohça 1 aded	Ferace 1 aded	Atıyye 50 kuruş

Hanefî müftüsü esbak Abdülkerim Efendi ibn-i Ömer Abdürrasul

Ednâ bohça 1 aded	Çuka ferace 1 aded	Şal 1 top	Atıyye 250 kuruş

Abdürrasul-zâde Şeyh Mehmed Efendi

Sûf ferace 1 aded	Şal 1 top	Bohça 1 aded

Hanbelî müftüsü ve imamı Mehmed Efendi

Çuka ferace 1 aded	Atıyye 125 kuruş

Delilü'ş-Şeyh Mehmed Mîlâd Efendi

A'lâ biniş 1 aded	Bohça 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Refî'-zâde Cemaleddin Efendi

Ednâ bohça 1 aded	Biniş 1 aded	Şal 1 top
Mest pabuç 1 çift	Çedik pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Abdullah ibn-i Ahmed Refî' Efendi

Biniş 1 aded

Mescid-i İbrahim aleyhisselam efendimizin hatibi Ahmed Efendi

Kakum kürük 1 aded	Bohça 1 aded	Atıyye 300 kuruş

Hatib-i sâlis Mehmed Efendi

Biniş çuka 1 aded	Bohça 1 aded	Atıyye 200 kuruş

Hatibü'ş-şehid Abdülhamid Efendi

Çuka ferace 1 aded

Mîrdâr Şeyh Mustafa Efendi

Çuka ferace 1 aded	Atıyye 75 kuruş

Hanefî imamı Şeyh Süleyman Efendi

Çuka ferace 1 aded

Mürşidbaşı Mehmed Efendi

Evsat kaput 1 aded

Abdülkadir ibn-i merhum Ömer Kadı imam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif

Çuka ferace 1 aded

Arafat müezzini Hoca-zâde Seyyid Mehmed Efendi

Şalî biniş 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Hanefî imamı Şeyh Amude Efendi

Çuka ferace 1 aded	Atıyye 75 kuruş

Bâb-ı Hazret-i Ali müezzini Amasyalı Seyyid Ahmed Efendi

Ednâ bohça 1 aded	Çuka ferace 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Muharrem-zâde delil-i Haremi'ş-Şerif el-Hâc Halil Efendi'ye

Çuka ferace 1 aded	Bohça 1 aded	Çedik pabuç 2 çift	Atıyye 200 kuruş

Saka-yı Zemzem-i Şerif Besici-zâde Şeyh Ali Efendi

Ferace çuka 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 200 kuruş

Fatihü'l-Beyti'l-Haremi'ş-Şerif Şeybî-zâde Efendi'ye

Kakum kürk 1 aded	Evsat bohça 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Ta'âm kaşığı 2 deste

Hatib-i evvel Mirdâr Şeyh Abdülaziz Efendi

Kakum kürk 1 aded

Çavuşu'l-Haremi'ş-Şerif Hüseyin Efendi

Ednâ kaput 1 aded

Acemî-zâde Şeyh Ömer Efendi imam-ı Hanefî

Çuka ferace 1 aded	Şal 1 top	Atıyye 100 kuruş

Arnavut ders-i âm Şeyh Ömer Efendi

Ferace 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 300 kuruş

Mina hatibi Yemînî Efendi

Çuka ferace 1 aded	Mahdumu Ahmed Efendi biniş 1 aded

Tarîk-i aliyye-i Nakşibendî-zâde Benefş Şeyh Hafız Abdullah Efendi

Ferace 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Şeyh Yahya ibn-i Abdurrahman el-Muğnî hatib-i Meş'ari'l-Haram

Ednâ bohça 1 aded	Ferace 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 100 kuruş

Âlem-zâde Şeyh Abdüllatif Efendi saka-yı Zemzem-i Şerif

100 kuruş

İhlâs-zâde Şeyh Ahmed Efendi

Biniş 1 aded

Vekil-i şeyhü'l-Harem Seyyid Ali Efendi bin Abdullah Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 50 kuruş

Es-Seyyid Hüseyin Cemalü'l-Leyl el-Alevî

Çuka ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Ser-delîlân faziletli Şeyh Ömer Efendi'ye verilmesi mu'tâd olan:

Efendi-i mumaileyh Medine-i Münevvere'ye kadar istikballe gelir ise 400 kuruş başkaca verilmek mu'tâd olduğu

Evsat bohça 1 aded	Sûf ferace 1 aded	Terlik pabuç 1 çift
Ankara şalı 1 top	Atıyye 500 kuruş	

Biraderi Şeyh Hüseyin'e

Biniş 1 aded	Atıyye 150 kuruş

Efendi-i mumaileyhin ammisi kâtibü'l-Haremi'ş-Şerif Şeyh Ali Efendi

Kakum kürk 1 aded	Bohça 1 aded	Şal 1 top	Atıyye 300 kuruş

Kudemâ-yı mücâvirînden ders-i âm faziletli el-Hâc Hafız Ebubekir Efendi

Çuka ferace 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Yenbu' şerifi Abdullah bin Abdülmuîn hazretleri

Bohça 1 aded	A'lâ kaput 1 aded	Atıyye 700 kuruş

Eş-Şeyh Mahbub tâbi-i Naibü'l-Haremi'ş-Şerif Ali Efendi

Ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Müderrisînden ve kudemâ-yı mücâvirînden Eskişehirli Ali Behçet Efendi

Ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Hatib-i sânî Seyyid Esad Efendi

Ferace 1 aded

Mahkeme tercümanı efendi

Şal 1 top	Çizme 1 çift	Mest pabuç 1 çift

Ammî-zâde naibü'l-Haremi'ş-Şerif Ahmed Efendi

Çuka biniş 1 aded	Bohça 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Şeyh-i Zemzem Reis Osman Efendi

Ferace 1 aded

Es-Seyyid Mehmed Efendi ve merhum Seyyid Hüseyin Efendi müfti-i Malikî hatib ve imamu'l-Haremi'ş-Şerif

Evsat bohça 1 aded	Çuka ferace 1 aded	Sûf ferace 1 aded	Mest pabuç 2 çift
Çedik pabuç 2 çift	Şal 1 top	Atıyye 400 kuruş	

Sâbık Nakîbü'l-eşrâf-zâde Seyyid Şeyh Sâlim Efendi

Evsat ferace 1 aded

Malikî imamı Şeyh Mehmed Hacı Efendi

Ferace 1 aded

Sâdât-ı Aleviyyeden es-Seyyid Abdurrahman Efendi ibn-i es-Seyyid Abdullah el-Alevî

Ferace 1 aded	Bohça 1 aded	Mest pabuç 1 çift
Çedik pabuç 1 çift	Ta'âm kaşığı 1 deste	Atıyye 750 kuruş

Hâkim Abdülaziz Efendi

Ednâ bohça 1 aded

Ser-saka-yı Zemzem-i Şerif Şeyh Hafız Mehmed Efendi

Evsat bohça 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Enfiye 2 kıyye
Şalî-i Ankara 1 top	Atıyye 300 kuruş	

Müzdelife Hatibi Yahya Efendi bin Abdurrahman

Biniş 1 aded

Bâb-ı Safa'da sâkin Şeyh Emin bin Mehmed Sadi el-Attar

Atıyye 100 kuruş

Mücâvirînden Tophaneli Feyzullah Efendi

50 kuruş

Kırimî ders-i âm Ahmed Efendi

50 kuruş

Mücâvire Hace Zeliha Hatun

50 kuruş

Şeyh Ali Efendi Yemanî sâkin-i Cebel-i Kubeys

50 kuruş

İmam ve hatibü'l-Harem Şeyh Salih Cemalü'l-Leyl el-Alevî

Bohça 1 aded	Sûf ferace 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 200 kuruş

Şeyh Abdülkerim ibn-i Kasım Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 200 kuruş

Bağdadî Seyyid Abdullah Efendi-i Sımân

200 kuruş

Sâbık saka-yı Zemzem Ebu'l-Ferec-zâde Süleyman Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Dellal-zâde Şeyh Ali Efendi hazretleri

Biniş 1 aded	Atıyye 250 kuruş	Mest pabuç 1 çift	Ednâ bohça 1 aded

Surre-i Hümâyûn bekçisi nâmında a'mâ el-Hâc Mansûr Cibâlî

Biniş 1 aded	Atıyye 60 kuruş

Mücâvire Merve'de sâkine Fatıma Hatun

200 kuuruş

Kürdî Abdurrahman Efendi ibn-i Salih

50 kuruş

Karındaşı Yahya Efendi ibn-i Abdurrahman

Biniş 1 aded	Atıyye 200 kuruş

El-Kadı Abdülmelik ibn-i Kadı Salih-zâde imam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif el-atîk

Biniş 1 aded	Atıyye 50 kuruş

Seyyid Osman Efendi ibn-i Seyyid Süleyman naibü'l-Haremi'ş-Şerif

Rub'iyye 25 aded

Es-Seyyid Abdülvehhab ibn-i Seyyid Ahmed naibü'l-Harem

Bohça 1 aded	Ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Şeyh Süleyman Attâr ibn-i Şeyh Hasan Attâr

Ferace 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Bâb-ı Ali'de sâkin Amasyavî es-Seyyid Ahmed Efendi

Biniş 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 200 kuruş

Şamî Şeyh Taha mücâvir-i Mekke-i Mükerreme

100 kuruş

Şeyh Hafız İbrahim çerağ-ı Seyyid Abdurrahman el-Alevî

Biniş 1 aded	Entari 1 aded	Atıyye 50 kuruş

Abdülmuhsin Efendi çerağ Seyyid Abdurrahman el-Alevî

Biniş 1 aded	50 kuruş

Bâb-ı Ali'de sâkin saka Ebu'l-Ferec-zâde merhum Şeyh Abdullah oğlu Şeyh Süleyman Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Paşa-zâde faziletli Şeyh Mehmed Efendi

A'la biniş 1 aded	Bohça 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Sarrac-zâde faziletli Şeyh Salih Efendi

A'la biniş 1 aded	Bohça 1 aded	Atıyye 250 kuruş

Babu'z-Ziyare'de sâkin Attâr-zâde Şeyh Abdurrahim Efendi

Biniş 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Şeyhu'l-ağavât Abdurrahman Ağa ve nakibü'l-ağavât Salih Ağa

Kakum kürk 1 aded	Çuka ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Seyyid Abdullah naibü'l-Harem ammî-zâde Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Zemzem-i Şerif sakalarından Ebu'l-Ferec-zâde Cafer Efendi

Atıyye 150 kuruş

Delil-i Tesbihî-zâde Carullah Şeyh Hafız Mehmed Efendi

Bohça 1 aded	A'lâ çuka biniş 1 aded	Şal 1 top
Çedik pabuç 1 çift	Atıyye 500 kuruş	

Mumaileyhin biraderi Şeyh Abdullah Efendi

Biniş 1 aded	Bohça 1 aded	Mest pabuç 1 çift	Atıyye 250 kuruş

Marzukî Şeyh Ahmed Efendi

Ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Biraderi Şeyh Mehmed müfti-i Malikî

Ferace 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Hafız Şeyh Şath Efendi

100 kuruş

Reisü'l-müezzin Şeyh Sâlim Efendi

100 kuruş

Mücâvirînden Mehmed Nesim Efendi an hulefa-yı tarîk-i aliyye-i Nakşibendi-ye

200 kuruş

Şeyh Said ibn-i Şeyh Abdullah Hindî imam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif

Ferace 1 aded	Atıyye 150 kuruş

Delil-i Hindî-zâde Şeyh Mehmed Talib Efendi

Biniş 1 aded	Atıyye 100 kuruş

Mücâvireden Süleyman bint-i merhum hazine kâtibi tâbi-i merhume Aişe Rukıyye Hanım halile-i Ali Necib Paşa

100 kuruş

Halime bint-i Abdullah Çerkesiyyü'l-asl çerağ-ı Aişe Rukıyye Hanım

100 kuruş

Saliha bint-i Fatıma tâbi-i Aişe Rukıyye Hanım halile-i Necib Paşa

100 kuruş

Hamide bint-i Abdullah Gürciyyü'l-asl ma'tuka-i Aişe Rukıyye Hanım halile-i Necib Paşa

100 kuruş

Kaldırımcı el-Hâc Mehmed Efendi mücâvir-i Mekke-i Mükerreme

100 kuruş

Buharalı tarîk-i Nakşibendiyye'den Mehmed Zeyn Efendi

50 kuruş

Zemzem-i Şerif sakalarından Hızır-zâde Küçükşeyh Ahmed Efendi

150 kuruş

[Tarihsiz]

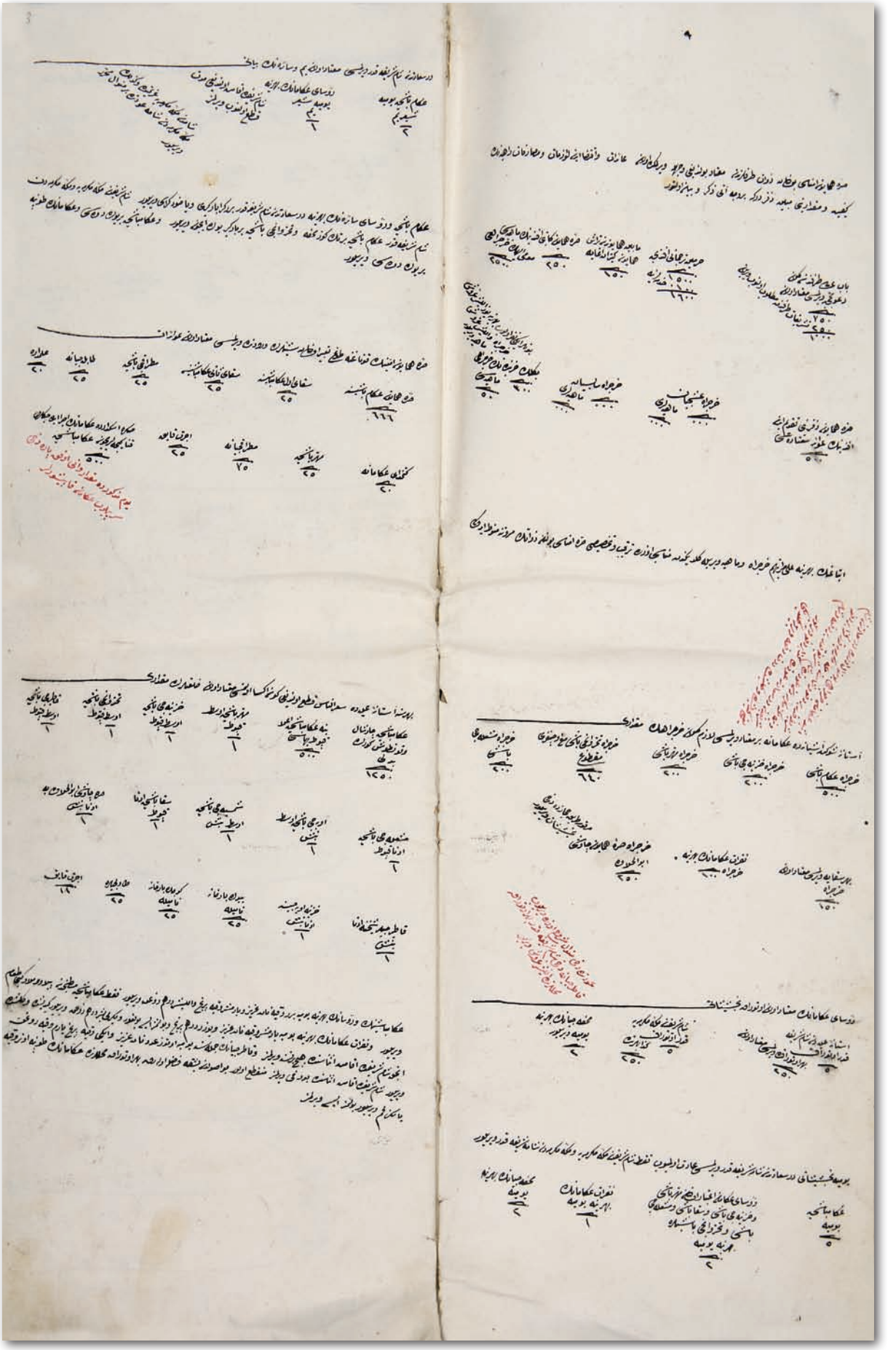

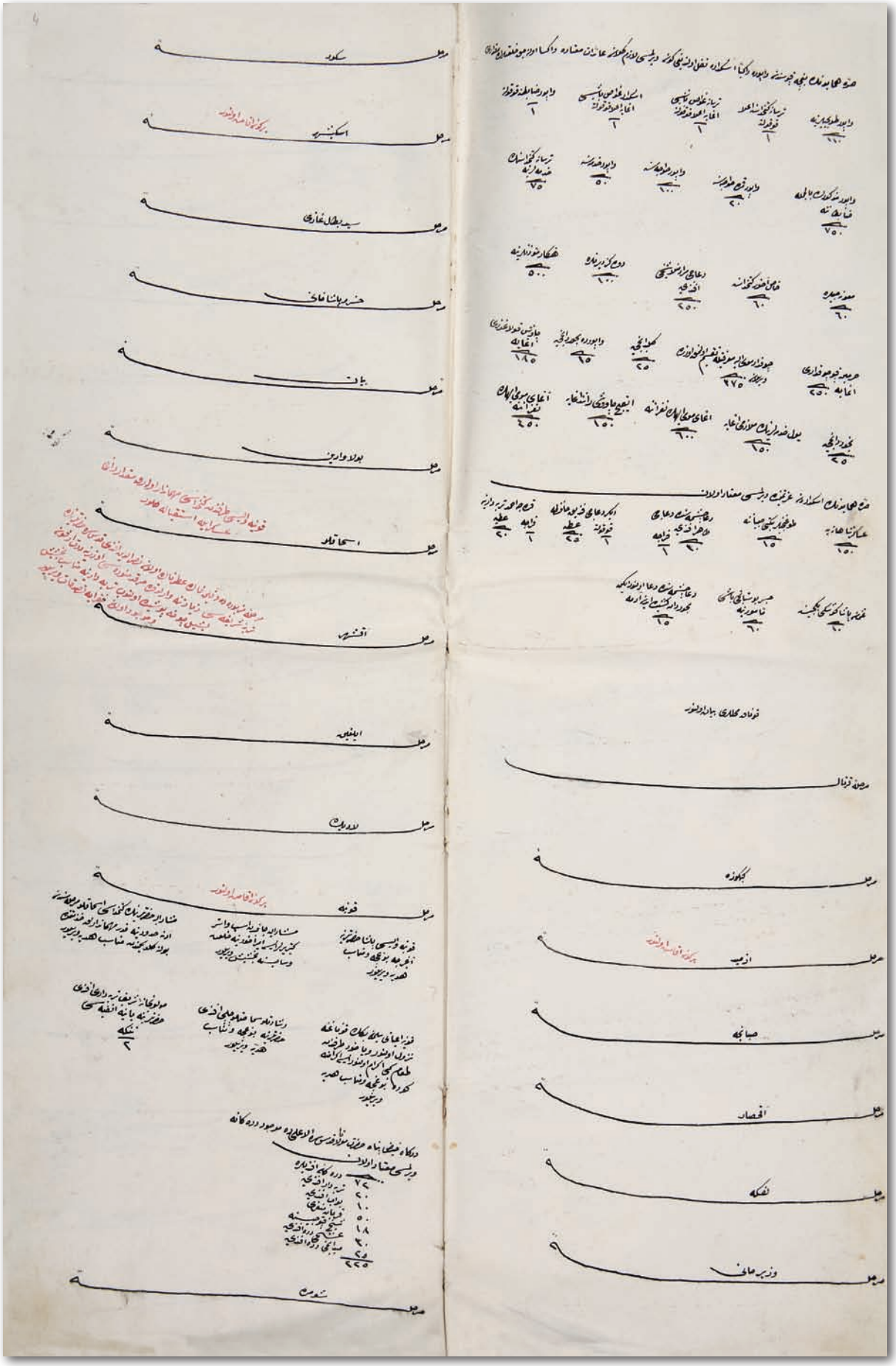

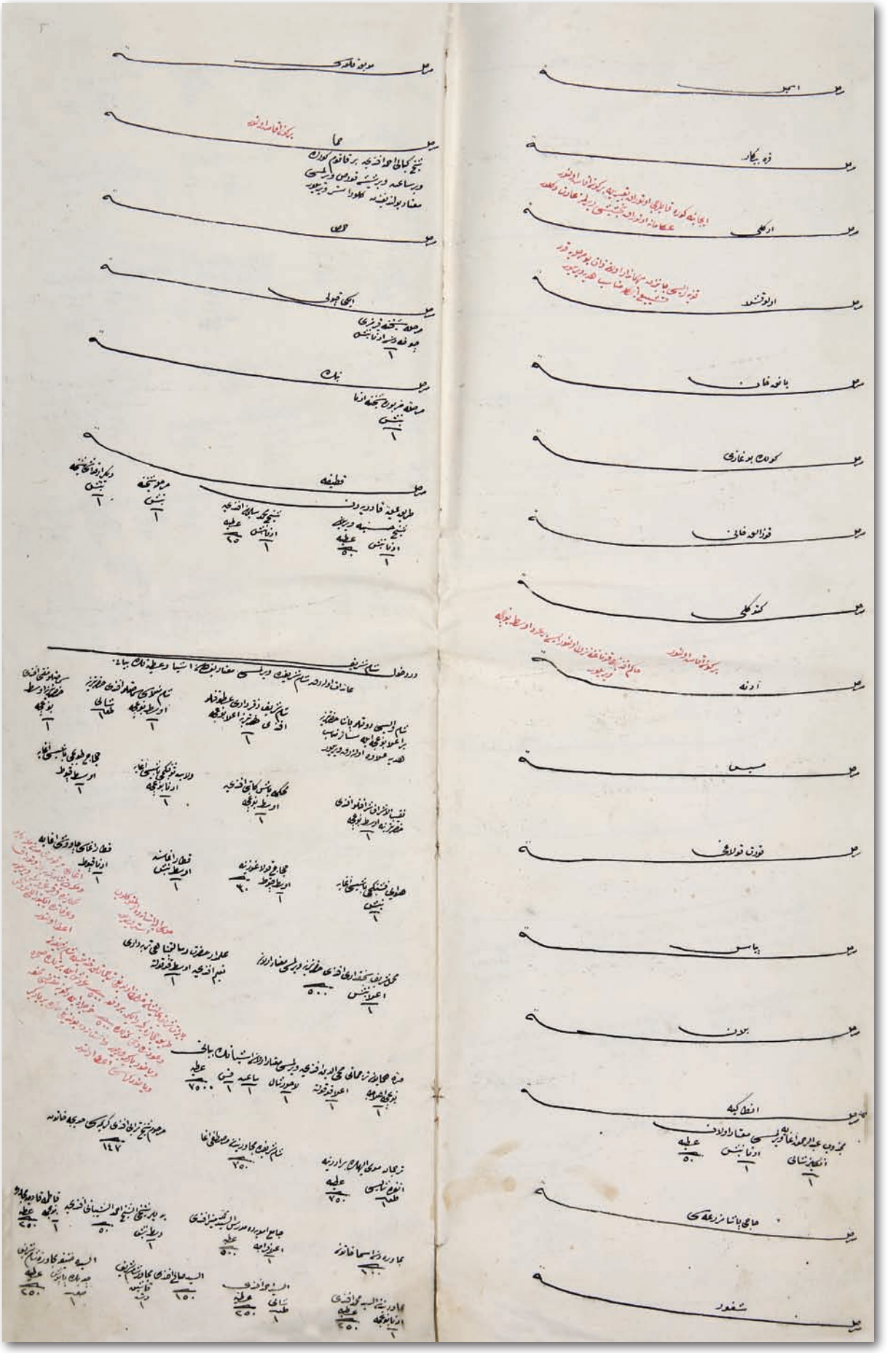

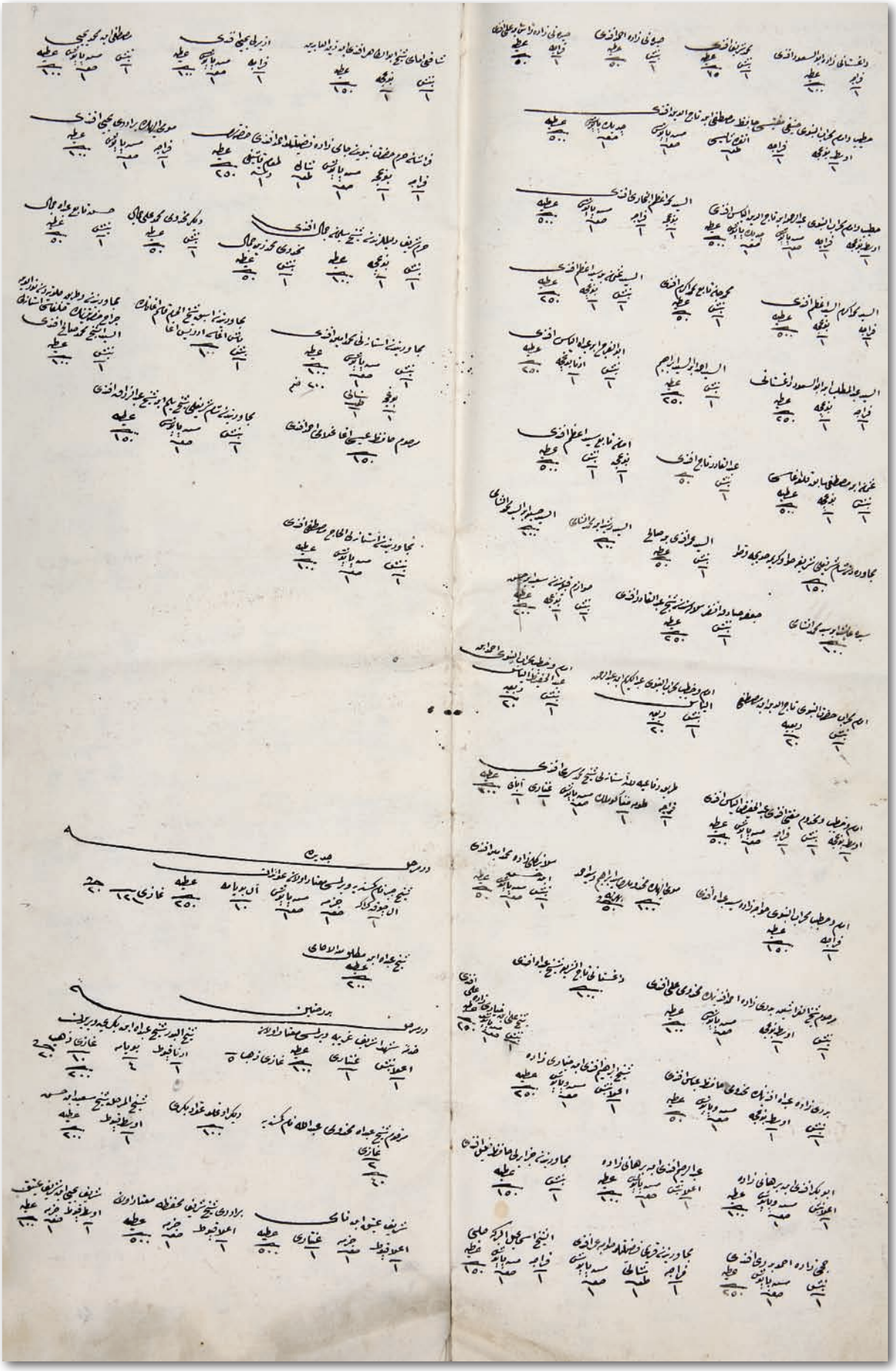

EV. HMK. SR, 04155

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ŞAM'DAN MEKKE'YE TAŞINMASI İÇİN GEREKEN ŞÜTÜRÂN ÜCRETİNİN KARŞILANMASI

Surre-i Hümâyûn'un Şam'dan Mekke'ye kadar nakli için gereken şütürân ücretinin mutâd olduğu üzere Şam Hazinesi ve masârıf-ı hacc-ı şerif akçesinden verilmek suretiyle Surre Emini Hüseyin İsmail Ağa'ya teslim edilmesi

30

Devletli inayetli Sultanım Hazretleri sağ olsun

Beher sene Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca Surre-i Şerife nakli hizmetinde iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruşu Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve küsur dokuz yüz kuruşu masârıf-ı hacc-ı şerif akçesinden verilmek mu'tâd olmakla kaydı derkenar ve malum-ı devletleri bulunan meblağ-ı mezbûr iki bin kuruş bu sene-i mübarekede dahi verilmek için emr-i şerif ihsân buyurulmak bâbında fermân devletli inayetli sultanım hazretlerinindir.

El-Hâc İsmail
Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî
Emin-i Surre

Muhasebe

Hâlâ Surre-i Şerifem emini Mîr Ali zîde mecduhû Divan-ı Hümâyûn'uma arz-ı hâl edip beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca nakl u tahmilleri için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruşu Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruşu dahi masârıf-ı kilâr-ı hacc-ı şerif akçesinden verilegeldiği mukayyed olmakla işbu sene-i mübarekede dahi i'tâ olunmak için emr-i şerifim südûrunu istid'â-yı inâyet eylediği ecilden Hazine-i Âmiremde mahfûz Başmuhasebe defterlerine nazar olundukda beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine mu'tâdü'l-irsâl olan Surre-i Şerîfe Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i

Mükerreme'ye varınca nakl ü tahmili için iktizâ eden iki bin kuruş şütürân ücretinin bin yüz kuruşu Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruşu masârıf-ı kilâr-ı hacc-ı şerif akçesinden verilmesi için sene-i maziyede emr-i şerifim verildiği derkenar olundukda sen ki vezir-i müşâr ve defterdar-ı mûmâileyhimâsız zikrolunan iki bin kuruş şütürân ücretini işbu sene-i mübarekede dahi sâbıkı mûcebince verilmesi için emr-i şerifim tahrîri telhis olundukda telhisi mûcebince hüküm deyu fermân-ı âlîşânım sâdır olmakla fî 8 C. sene 1195 tarihinde Şam-ı Şerif valisine ve defterdarına hitaben emr-i şerif verildiği mukayyeddir. Emr ü fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Fî Gurre-i C. sene [1]196

(İmza)

Telhis

*

Sah

Telhis mûcebince buyuruldu

10 C. [11]96

Sah

Arz-ı bendeleridir ki

Dergâh-ı Ali kapıcıbaşılarından Surre-i Şerife emini olan el-Hâc İsmail Ağa kulları işbu arzuhalinde beher sene Haremeyn-i Muhteremeyn ahalilerine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife Hazinesi'nin Şam-ı Şerif'den Mekke-i Mükerreme'ye varınca nakl u tahmili için verilegelen iki bin kuruş şütürân ücretinin ber mu'tâd bin yüz kuruşu Şam-ı Şerif Hazinesi'nden ve dokuz yüz kuruşu dahi masârıf-ı kilâr-ı hacc-ı şerif akçesinden muayyen olmakla işbu sene-i mübarekeye mahsûben dahi i'tâ olunmak için emr-i şerif südûrunu istid'â eder. Ma'lum-ı devletleri buyuruldukda derkenar olunan sabıkı mûcebince emr-i şerif tahriri bâbında fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Pençe

Tezkire-i emir dâde

Fî 17 C. sene [1]196 / [30 Mayıs 1782]

C. EV, 27473

SURRE-İ HÜMÂYÛN LEVÂZIMÂTININ NAKLİ İÇİN KİRALANAN YÜK HAYVANLARININ KİRA BEDELİNİN ÖDENMESİ

Üsküdar'dan Şam'a, Şam'dan Üsküdar'a Surre-i Hümâyûn'un nakli hizmetinde kullanılmak üzere kiralanan yük hayvanlarının kira bedelinin ödenmesi

31

Sah

İzzetli defterdar efendi

Sâbıkı mûcebince kâimeleri i'tâsıyla tanzime mübâderet eyleyesin deyu buyuruldu.

26 Ca. Sene [12]43

Sah

Beher sene Surre-i Hümâyûn emini olanlara Üsküdar'dan Şam-ı Şerif'e varınca ve Şam-ı Şerif'den Üsküdar'a gelinceye kadar ber mûceb-i nizâm istikra olunacak bargirin lâzım gelen ücretleri cânib-i mîrîden verilegeldiğinden bahisle işbu sene-i mübarekeye mahsûben dahi i'tâsı hususunu hâlâ Surre-i Hümâyûn Emini Kapucubaşı İsmail Ağa kulları bâ-takrîr inhâ eder. Sâdır olan fermân-ı âlîleri mûcebince kuyûda müracaat olundukda sene-i sâbıkada Surre-i Hümâyûn Emini olan Kapucubaşı Ali Ağa kullarının dairesi için Üsküdar'dan Şam-ı Şerif'e varınca ve Şam-ı Şerif'den Üsküdar'a gelince ber-mûceb-i nizâm istikra olunacak altmış re's bargirin lâzım gelen yirmi yedi bin kuruş ücretleri bâ-irâde-i seniyye ref'-i menzil bedeliyesinden verilmiş olduğu mevkûfâtdan derkenar olunmuşdur. Sâbıkı ve hesab etdirildiği üzere meblağ-ı mezbûr yirmi yedi bin kuruşun verilmesi için kaimeleri i'tâsıyla tanzimi menût-ı irâde-i seniyyeleri idüğü ma'lum-ı devletleri buyuruldukda emr u fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Kaime dâde

[15 Aralık 1827]

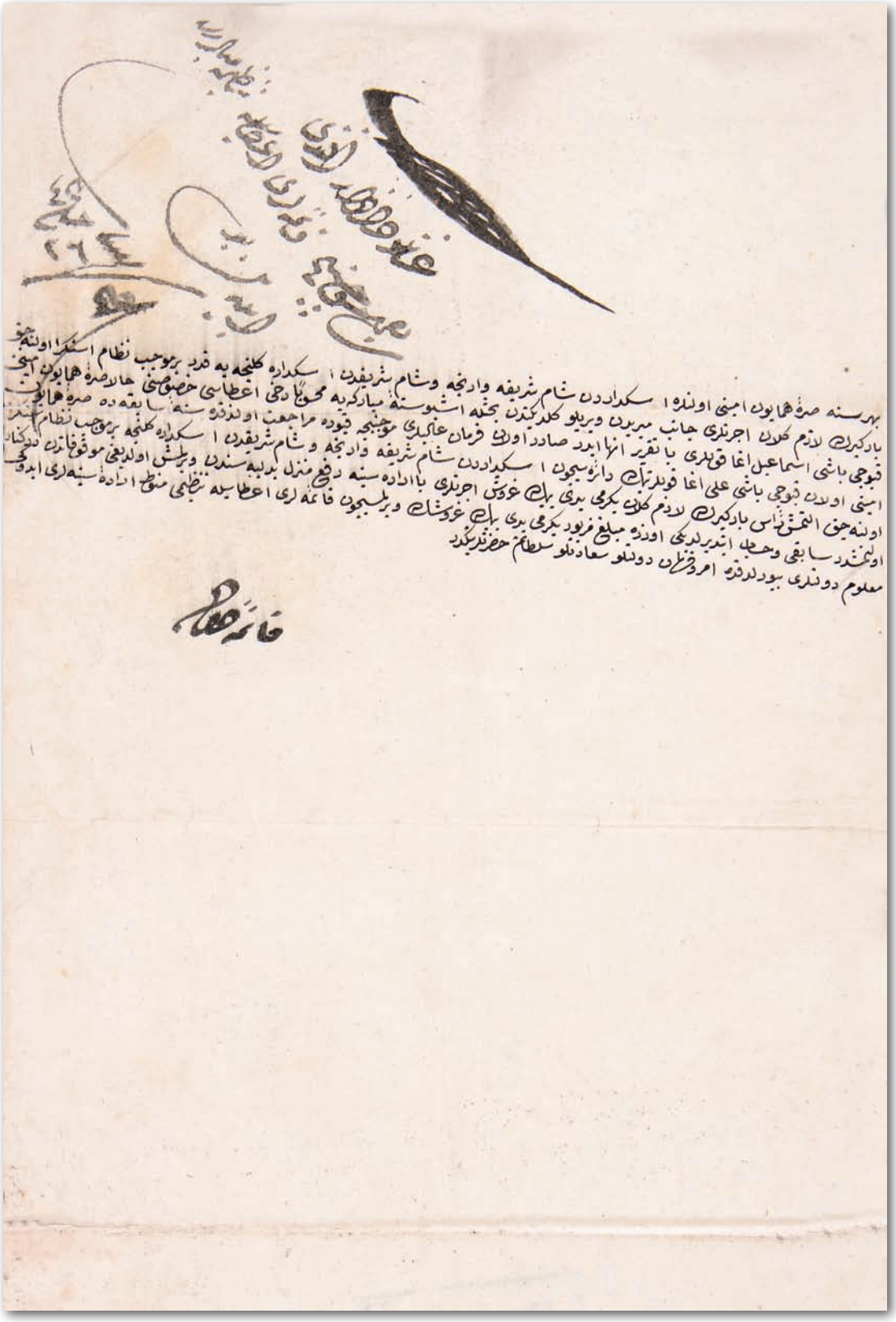

C. ML, 750/30597

SURİYE VİLAYETİNCE ALINACAK ESTERLERİN ÜCRETİNİN BANK-I OSMÂNÎ'DEN BORÇ ALINARAK KARŞILANMASI

Surre-i Hümâyûn mürettebâtı için Suriye Vilâyeti'nce alınacak esterlerin ücretlerinin Suriye, Beyrut ve Hüdavendigâr vilâyetlerinin 1897 (H. 1314) yılı ağnâm rüsûmundan karşılanmak üzere Bank-ı Osmânî'den borç alınarak ödenmesi

32

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1387

Surre-i Hümâyûn mürettebâtıyla Suriye Vilâyeti'nce mübâya'a olunacak esterlere muktezî altmış bin liranın Suriye ve Beyrut vilâyetlerinin bin üç yüz on dört senesi ağnâm rüsûmundan münasip miktar karşılık iraesiyle istikrazı için serîan Osmanlı Bankası'yla bi'l-müzâkere iktizâsının ifası hakkında Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne me'zûniyet i'tâsı istîzânını mutazammın takdim kılınan mazbata üzerine mûcebince şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî nezâret-i müşârün ileyhâya bi't-tebliğ cevaben vârid olan tezkire melfûfuyla Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ'da lede'l-kırâa sûret-i iş'âra nazaran zikrolunan altmış bin liranın senevî yüzde yediden faiz karşılıklı yürütülmek ve 19/31 Ağustos sene 1314 tarihine kadar tesviye edilmek ve on yedi bin lirası Beyrut ve yirmi sekiz bin lirası Suriye ve yirmi yedi bin lirası Hüdavendigâr vilâyetlerinin gelecek bin üç yüz on dört senesi ağnâm rüsûmu hâsılâtından te'diye olunmak üzere Bank-ı Osmânî'den istikrazı hakkında mezkûr bank idaresiyle mukavelenâmesi tanzîm ve te'âtî olunarak icabı icra ve mezkûr mukavelenâmenin bir sûreti irsâl kılındığı anlaşılmış ve mezkûr istikrazın akdi irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahîye müstenid olduğu gibi mukavelenamede münderic şerâit dahi mu'tedil ve şâyân-ı kabul görünmüş olmakla mezkûr tezkire ile mukavelename sûreti manzûr-ı âlî buyurulmak için arz u takdim kılındı efendim.

Fî 7 Şevval sene [1]315, fî 16 Şubat sene [1]313 / [28 Şubat 1898]

Sadrazam
(İmza)

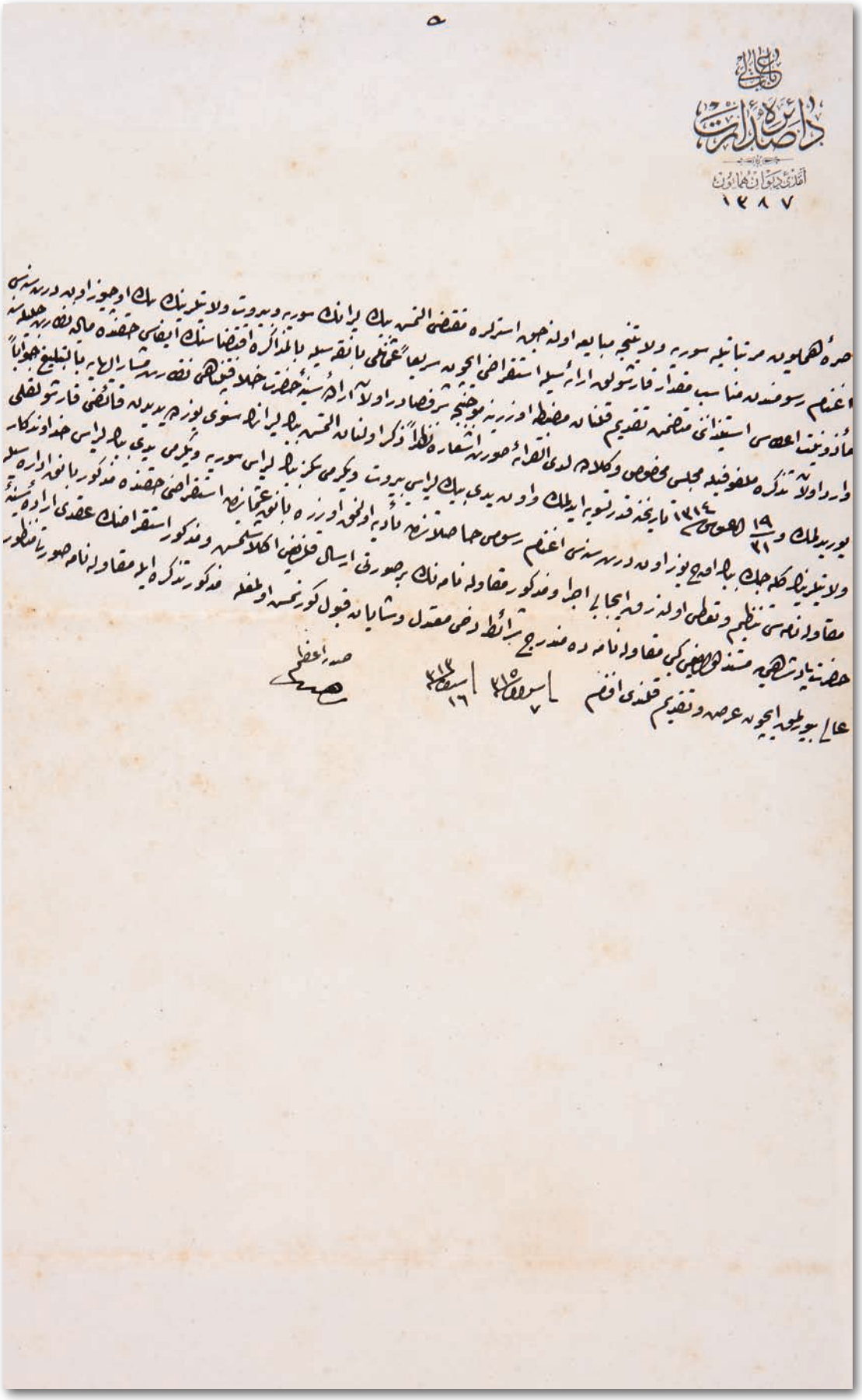

Y. A. Hus, 382/35

ŞAM'DAN İLK DEFA TREN KATARIYLA HAREKET EDEN HAC KAFİLESİNİN KADEM-İ ŞERİF MEVKİİNDE KARŞILANMASI

Hamidiye Hicaz Demiryolu'nun tamamlanan kısmında Şam'dan ilk defa tren katarıyla hareket eden hac kafileleri muhafızı Abdurrahman Paşa ile beraberindeki hacıların Kadem-i Şerif mevkiinde karşılanması

33

Telgrafname

Hamidiye Hicaz Demiryolu Komisyon-ı Âlîsi azalığı inzimamıyla huzur-ı sâmî-i Sadâret-penâhîye

İmâr-ı bilâd ve terfîh-i ibâd emrindeki makasıd-ı ulyâ vesilesine hadd u pâyân olmayan halife-i Rasûl-i Ekrem veliyy-i ni'met-i bî-minnet-i a'zam Efendimiz Hazretleri'nin efrâd-ı ümmet-i Muhammediyye'ye edâ-yı farîza-i haccı dahi îfâya niyyet-i dindârâne ve âlem-pesendânesiyle tesis ve inşasını emr u fermân buyurdukları Hamidiye Hicaz Demiryolu hatt-ı âlîsinin bu sene-i mübarekede dahi hitâm bulan aksamı üzerinde hüccâc-ı kirâmın irkâb ve karargah ittihâz kılınan Zerka'ya nakli için evvelce mikdar-ı kafî katarlar tahsisi ve yevm-i hareketleri tayin ve tertib edilmiş ve bi-mennihî teâlâ sâye-i muvaffakiyet-vâye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhîde bugün kafile-i hacc-ı şerîf muhafızı Abdurrahman Paşa hazretleriyle maiyyeti ve iki yüzü mütecaviz hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcı hâmil olan ilk katar tahrik etdirilmişdir. Hamidiye Hicaz Demiryolu katarlarıyla hüccâc-ı kirâmın Şam'dan hareketlerinin ilk defası olmasından nâşî teşyîcilerle başka binlerce ahali Kadem-i Şerif Mevkii'nde toplanarak hüccâc ile beraber cümlesi de yekzebân oldukları hâlde de'avât-ı mefrûza-i hazret-i mülûkâneyi tekrar ile südde-i seniyye-i Hilâfet-penâhîye karşı fart-ı minnet ve şükrân-ı ubûdiyet-kârîlerini ilan etmiş oldukları ve bu sırada katar hâmil olduğu hüccâcın ref' eyledikleri tehlîl ve tekbir sadâları içinde Zerka'ya müteveccihen hareket eylediği ve umum kafilenin arkası alınıncaya kadar bu sûretle sevkiyâta devam edileceği ma'rûzdur.

Fî 29 Kanun-ı Evvel sene [1]319

Müşîr
Kâzım

Hamidiye Hicaz Demiryolu
Komisyon-ı Âlîsi azasından
Suriye Valisi
Nâzım

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
3472

Hamidiye Hicaz Demiryolu'nun hitâm bulan aksamı üzerinde hüccâcın nakli için miktar-ı kâfî katarlar tertîb ve tahsis olunarak sâye-i muvaffakiyet-vâye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhîde kafile-i hacc-ı şerîf muhafızı Abdurrahman Paşa hazretleriyle maiyyeti ve iki yüzü mütecaviz hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcı hâmil olan ilk katarın Zerka'ya müteveccihen hareket eylediğine ve bu vesile ile dahi de'avât-ı mefrûza-i cenâb-ı cihan-bânînin cümle tarafından ref'-i bârigâh-ı ehadiyet kılındığına dair Suriye valisiyle Müşîr Kâzım Paşa Hazretleri'nden müştereken gelen telgrafname leffen arz u takdim kılındı efendim.

Fi 23 Şevval sene [1]321, fî 30 Kanun-ı Evvel sene [1]319 / [2 Ocak 1904]

Sadrazam
Ferid

Hicaz Demiryolu pulları (Yusuf Çağlar Arşivi)

تلغراف نامه

نمره ١

مخابرات تلغرافیه‌نك طولایی دولت هیچ بر کوبه منسوبیت قبول ایلمین

																	وصول نومروسی
																	امضالر
																	ماموسوق مکاتیب نومروسی
															متوسط مرکزه ارسالی		واسطه رسیله
															بدا مخابره		مامور نوبت
															ختام مخابره		کشیده ایدن مامور
															صالجنه ارسالی		اخذ ایدن مامور

حمیدیه حجاز تمویلی قومیسیونه عالیسی اعضالغنه حضور محترم حداد زاده‌لریه

اعمار بلاد و ترفیه عباد امرنده کی مقاصد علیا و سیله‌سنه حدود پایانه اولمیان خدمات سیول اکرم و نعمت جنت اعظم اقدس
حضرتلرینك اذاعات محمدیه‌یه ارای فریضه حجی و ضه ایفایه غیث دیندارانه و عالم یسنده سبب تأسیس و انشاسنه اردوزمانه
بیور و قدری حمیدیه حجاز تمویلی خط عالیسنك بدنه مبارکه‌ده و ضه خدام بولنان اقسامی اوزرنده حجاج کرام ایچاب
و فراغ گاه اتخاذ فرمانه زفایه نقلیه ایچیه اولجه مقدار کافی فحمه‌لر تخصیص و یوم حرکتلری تعیین و ترتیب ایتدیرلمسی و
بونه تعلق سایه موفقیتلریه جناب حلاوتفشانه‌لریه بدکوره قافله حج شریف محافظه عبدالرحمه پاشا حضرتلریه معیت و ایکونجی
منجاوزه حجاج ذوی الاعذارجه حامل اولدیغی ایلك فحمه تجربه ایدیلمشدر. حمیدیه حجاز تمویلی فحمه‌لریله حجاج کرامك
شامدن حرکتلریله ایلك دفعه‌سی اولمسندن ناشی تشییعلرنه بشقه بیکلرجه اهالی قدوم شریف موقعنده طولانه رغبت
حجاج ایله برابر جمله‌سیده یکزبانه اولدقلری حالك و عدات مفرطه حضرت معطیه‌یی تکرار ایله سده سنیه خداوندیه
فاشیه فرط منت و شکرانه عبودیتکارانه‌لرینی اعلانه ایتمه اولدقلری و بوجهده قطار حامل اولدیغی حجاجك رفع ایدیلمکلری
تسهیل و تکمیل صداری ایچنده زفایه متوجهاً حرکت ایدیلمکی و عموم قافله‌نك افرس النجیه قدر بوصورتله سوقیانه و دوام ایدیلمکلری مرجو اولنور

٢١٩ طاوشان اول ٢٩

حمیدیه حجاز تمویلی قومیسیونه
عالیسی اعضاسندن سوریه والیسی
ناظم

مشیر
ناظم

٥

حمیدیه حجاز تیمور یولنك ختام بولان اقسامی اوزرنده حجاجك نقلی ایچون مقدار کافی قصرلر ترتیب وتخصیص
اولنه رق سایهٔ موفقیتوایهٔ جناب خلافتپناهیده قافلهٔ حج شریف محافظی عبدالرحمن پاشا حضرتلریله معیتی وایکی یوزی
متجاوز حجاج ذوی الابتهاجی حاصل اولان ایلك قصرلر زرقایه متوجهاً حرکت ایلدیکنه وبو وسیله ایله دخی دعوات
مفروضهٔ جناب جهانبانینك جمله طرفندن رفع بارگاه احدیت قلندیغنه دائر سوریه والیسیله مشیر کاظم پاشا حضرتلرینه
مشترکاً کلان تلغرافنامه لفاً عرض وتقدیم قلندی افندم ٢٢ شوال ٣٢١ / ٢٠ محرم ٣٠٩

صدر اعظم

Y. A. Hus, 464/39

DENİZ YOLUYLA GÖNDERİLECEK SURRE-İ HÜMÂYÛN VE HAC KAFİLELERİNİN HAREKET ETMESİ

Surre-i Hümâyûn'un deniz yoluyla gönderilmesine karar verildiğinden, daha önce Receb'in on ikisinde hareket eden hacıların, Şam'da gereğinden fazla bekleyerek sefâlet çekmemeleri için bundan sonra Şaban'ın on dördünde hareket etmelerinin sağlanması

34

Taraf-ı vâlâ-yı kapudânî ile Maliye ve Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlelerine

İşbu tezkire-i behiyyeleri meâli ma'lûm-ı senâverî oldu. Ma'lûm-ı vâlâları buyurulduğu vechile Surre-i Hümâyûn'un ba'de mâ Beyrut tarîkıyla bahren irsâli bâ-irâde-i seniyye mukarrer olduğuna ve şimdiye kadar bunun ihracı beher sene Receb-i Şerif'in on ikinci gününe munhasır ise de gerek bu sene-i mübârekede ve gerek sinîn-i âtiyede bi-lütfihî teâlâ bahren i'zâm kılınacağına mebnî hüccâcın vaktinden evvel bir çok zaman Şam'da ikametle bi-lâ mûceb dûçâr-ı sefâlet olmamak üzere bundan böyle Surre-i Hümâyûn'un her sene şehr-i Şaban'ın on dördüncü günü yani Berât Gecesi müjdecibaşılar ile beraber ihracı husûsuna bi'l-istîzân irâde-i isâbet-âde-i cenâb-ı Padişâhî müte'allik ve şeref-südûr buyurulmuş ve keyfiyet evvelce lâzım gelenlere Maliye ve Evkaf-ı Hümâyûn nezâret-i celîlelerine ve Matbûât Nezâreti'ne iş'âr kılınmış olmakla(1) oraca dahi ona göre iktizâsının icrası babında irâde efendimindir.

(1)-Matbûât Nezâreti'ne suret-i hâlin havadisnamelere derciyle ilanı zımnında evvel emirde müsveddesinin kaleme alınarak Bâb-ı Âlî'ye irsâline himmet eylemeniz siyâkında tezkire.

[Tarihsiz]

A. MKT. MHM, 319/97

SURRE-İ HÜMÂYÛN YÜKLERİNİN TAŞINMASI İÇİN GEREKLİ YÜK HAYVANLARININ TEMİN EDİLMESİ

Surre-i Hümâyûn yük ve ağırlıklarının nakli için gereken hayvanların Pazarköyü, İznik ve Yalakâbâd ve Karamürsel kazalarından temin edimesi hususunda ilgili kaza müdürlerine emirname yazıldığı

35

Ma'rûz-i çâker-i kemîneleridir ki

Surre-i Hümâyûn ahmal ve eskalinin nakli zımnında lüzumu olan hayvânâtın bazı esbâbdan nâşi İzmit ve havalisinden tedariki mümkün olamayacağı ve Surre-i Hümâyûn'un dahi Dilbaşı tarîkıyla gönderilmesi münasip olacağı İzmit kaymakamı saadetli paşa bendeleri tarafından arz ve iş'âr kılınmış idüğü beyân-ı âlîsiyle Surre-i Hümâyûn için lüzumu olan elli re's hayvanın bu havaliden bi't-tedarik Receb-i Şerif'in ibtidasında mevcud bulunmak üzere Üsküdar'a îsâli ve yolların dahi tesviye etdirilmesi hâme-zîb-i ta'zîm olan emirnâme-i sâmî-i âsafanelerinde emr u irâde buyrulmuş ve bu emr-i vâcibü'l-i'tinânın sür'at-i icra-yı iktizâsı farîza-i zimmet-i bendegânem bulunmuş olup ancak emirnâme-i sâmî-i mezkûr hemen Receb gurresinde şeref-vürûd olarak vakt-i mezkûrda hayvanât-ı merkûmenin yetişdirebilmesine vakit müsait olamayacağı derkâr bulunmuş ise de hemen beherinden yirmişer hayvanın tedârik ve irsâli ve yolların dahi tesviyesi zımnında Pazarköyü ve İznik ve Yalakâbâd ve Karamürsel kazaları müdürleri bendelerine muharrerât-ı çâkerî bi't-tasdîr derhal irsâl ve tesyîr kılınmış olmakla beyân-ı hâle ibtidâr kılındı. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehu'l-emrindir.

Fî 2 Receb sene (12)72

Vali-i eyalet-i Hudâvendigar

A. MKT. UM, 229/74

III

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN DAĞITIMI

SARAYDAN VE DİĞER VAKIFLARDAN MEDİNE'YE GÖNDERİLEN SURRE

Saray-ı Hümâyûn'dan ve diğer bazı vakıflardan Medine'ye Hicrî 1052 tarihinde gönderilen Surre-i Hümâyûn'un kimlere ve ne miktar dağıtılacağını gösterir liste

36

Defter-i taksimât-ı Surre-i Şerife-i hâkâniye-i Rûmiye-i cedîde ki berây-ı ahalî-i Medine-i Münevvere nevverehâllahu Teâlâ ilâ yevmi'l-âhire der-vâcib-i sene isnâ ve hamsîn ve elf.

Ferâşet-i hazret-i Padişah-ı âlem-penâh hullidet hilâfetuhû ve eyyede saltanatahû der-Ravza-i Mutahhara aleyhi afdalu't-tahiyyâ.

Niyabet der-uhde-i Muhammed Takî an ferâğ-i Muhammed Mekkî ibn. Menlâ Kâsım ibnuhû.

Sikke-i hasene 50 Elli	Sûf 1 Bir

Zikrolunan elli sikke ve bir sûf surre akçesinden olmayıp atebe-i aliyye-i husrevânîden başka çıkın ile irsâl olunmuşdur.

Defter-i umumun yani ehl-i Medine ve mücâvirîne buğday teslim olunan defterin içinde mufassal ve meşrûh ve ale'l-infirâd zikrolunan enfârın ve aded-i sikkenin icmâlidir ki zikr olunur:

Medine-i Münevvere'de olan ribatlarda hucurât-ı kadîmeden yedi yüz atmış dokuz hücreye umumdan birer sikke tayin olunmuşdur ki cem'an yedi yüz altmış dokuz sikke olur.

Neferen 769 Yedi yüz altmış dokuz	Sikke 769 Yedi yüz altmış dokuz

Ve hucurât-ı cedîdeden altı yüz doksan iki hücreye umumdan dörder sikke tayin olunmuşdur ki cem'an iki bin yedi yüz altmış sekiz flori olur.

Neferen 692 Altı yüz doksan iki	Sikke 2.768 İki bin yedi yüz altmış sekiz

Mezbûr ribatların kadîm ve cedîde ehl-i hücerden olmayıp onlara muzâf olan beş yüz kırk altı nefer kimesnelere umumdan birer buçuk sikke tayin olunmuşdur ki cem'an sekiz yüz on dokuz sikke olur.

Neferen 546 Beş yüz kırk altı	Sikke 819 Sekiz yüz on dokuz

Zevâyâ-yı selâsede mukim olan otuz iki nefer kimesnelere umumdan ikişer sikke tayin olunmuşdur ki cem'an altmış dört sikke flori olur.

Neferen 32 Otuz iki	Sikke 64 Altmış dört

Zâviye-i Hümâyûn-ı Sultaniye'de sâkin olan fukarâdan kimesneye umumdan hakk-ı süknâ onar flori tayin olunmuşdur ki cem'an yüz sikke flori olur.

Neferen 10 On	Sikke 100 Yüz

Bâki buyût-ı Medine-i Münevvere'de sâkin olan müslimînden dört bin üç yüz elli nefer kimesnelere umumdan birer buçuk sikke tayin olunmuşdur ki cem'an altı bin beş yüz yirmi altı buçuk flori olur. Atîk ve cedîd fark olunmayıp cümlesine ale's-seviye taksim oluna.

Neferen 4.351 Dört bin üç yüz elli bir	Sikke 6.526,5 Altı bin beş yüz yirmi altı buçuk

El-Kennâsîn-i Ravza-i Mutahhara. Her gün silip süpürüp ve kaliçelerin ıslâh edüp ve eczâ-yı şerife sandıkların ve mâbeynlerin de pâk edüp ve örümcek ağların izâle etmek için sekiz kimesne sekizer flori ki altmış dört sikke olur, tayin olunmuşdur.

Evlâd-ı Abdülvâhid bin Ferhâd. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7	Muhammed ibn Fazlullah ve evlâduhû. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7
Evlâd-ı es-Seyyid Mirza Halil el-Buhârî. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7	Evlâd-ı Muhammed en-Nebî. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7
Evlâd-ı Hüseyin ibn Pîrî Paşa. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7	İsmail Efendi imamu'l-musallâ an-Muhammed bin Halil er-Rûmî. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7
Evlâd-ı Gâzi Muhammed. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7	Muhyiddin Menlâ Şeyhî. Sikke 8 Sekiz. Teslim 7
Yekûn	
Neferen 8 Sekiz	Sikke 64 Altmış dört. Teslim 54

Nüvvâb-ı ferâşet-i ba'z-ı erbâbü'l-menâsıb

Niyabet der-uhde-i Cafer Ağa. Ferâşet-i hazret-i Nâzır-ı Haremeyn-i Şerifeyn. Sikke 20 Yirmi. Teslim on altı	Niyabet-i evlâd-ı Ahmed bin Osman Dede el-mezbûr. Ferâşet-i evlâd-ı Ahmed bin Osman Dede an-Yakut Skenderânî. Sikke 30 Otuz. Teslim yirmi dört
Niyabet der-uhde-i Osman Mustafa Ağa Nâibü'l-Harem an-huddâm-ı Haremi'n-Nebî Ferâşet an-Hüseyin Efendi kâtib-i sâbık bevvâbîn. Sikke 25 Yirmi beş. Teslim yirmi	Niyabet der-uhde-i Şeyhî ibn Mehmed el-Foçavî. Ferâşet an-Mevlânâ Râdî. Sikke 15 On beş. Teslim on iki
Niyabet der-uhde-i Mehmed Mekkî ve Ali bin Mehmed ve Nahr bin Mehmed an-vefât-ı Rıdvan Efendi Ferâşet-i Kadı-zâde Mehmed Efendi mukataa-i Haremeyn-i Şerifeyn an-merhum Hasan Paşa. Sikke 50 Elli. Teslim kırk	Niyabet der-uhde-i Yusuf Ağa. Ferâşet-i Mevlânâ Mûsa Efendi Ser-Etıbbâ-i hâssa-i sâbık. Sikke 15 On beş. Teslim on iki
Niyabet der-uhde-i evlâd-ı Cafer Efendi el-Kâdî el-Mevlevî. Ferâşet an-merhum Hacı Paşa. Sikke 20 Yirmi. Teslim on altı	Niyabet der-uhde-i Abdurrahim el-Fakîh el-Mübarek. Ferâşet an-İbrahim Efendi kâtib-i sâbık nüvvâbîn. Sikke 25 Yirmi beş. Teslim yirmi
Niyabet der-uhde-i Derviş Mehmed bin İbrahim. Ferâşet-i Süleyman nüvvâb-ı kethüda-yı ağa-yı Darussaâde. Sikke 20 Yirmi. Teslim on altı	Niyabet der-uhde-i Mustafa bin Hızır el-İmam. Ferâşet-i Ahmed bin Mustafa. Sikke 10 On. Teslim sekiz
Niyabet der-uhde-i İbrahim Dede an-hulefâ-yı Şeyh Mahmud Efendi. Ferâşet an-Şeyh Mahmud Efendi. Sikke 9 Dokuz. Teslim yedi	Niyabet der-uhde-i Süleyman bin Abdullah. Ferâşet-i Mevlânâ Abdülkerim Ağa şeyhü'l-Haremi'ş-Şerif en-Nebevî an-Hacı Mehmed Meş'ale. Sikke 18 On sekiz. Teslim on beş
Niyabet der-uhde-i Abdülkerim kâtibü'l-Harem. Ferâşet-i Gazanfer Ağa ağa-yı Bâbu's sa'âde. Sikke 50 Elli. Teslim kırk	
Yekûn Sikke 307 Üç yüz yedi. Teslim iki yüz otuz dokuz	

Bazı ashâb-ı hayrât kendi vakıflarından Medine-i Münevvere'de muayyen kimesnelere tayin etdikleri çıkınların beyânındadır:

Surre keseleri içinde mahsûlât-ı evkaf defteri muktezâsınca ve çıkın içinde mühürlü irsâl olunan bu âna gelince hergiz eser zuhur etmeyip ve erbâb-ı istihkaka vâsıl olmayıp nâm u nişanı olmadığı ecilden min-ba'd dahi [bu] husus defterin evâilinde hüddâm-ı Harem-i Muhterem istihkakları mâbeynlerinde sebt olundu. Ta kim ehl-i istihkak edinip her sene mevzi'-i tevzî'e cem' olup hakların taleb edip saadetli Padişah-ı âlem-penâh hazretlerine hayır dualar edeler.

[...]

*

Cemaat-i mezbûrîn berây-ı surre-i cedîde an-mahsul-i evkaf-ı Haremeyn-i Şerifeyn tayin şode.

Şeyhü'l-Haremi'n-Nebevî. Sikke 100 Yüz. Teslim; tamamen. Başka çıkındır.	Şeyh Ahmed vekil-i hazret-i Sünbül Ağa. Ağa-yı Darussaâde. Sikke 30 Otuz. Teslim; tamamen. Başka çıkındır.	Muhammed ibn Muhyiddin delil-i hazret-i Sünbül Ağa. Ağa-yı Darussaâde. Sikke 20 Yirmi. Teslim; tamamen. Başka çıkındır.
Yekûn sikke 150 Yüz elli		

Cem'an yekûn

Muayyene ve gayr-ı muayyene hasene 42.551 Kırk iki bin beş yüz elli bir

Be-cihet-i muayyene. Hasene 12.865 On iki bin sekiz yüz atmış beş	Be-cihet-i gayr-i muayyene. Hasene 29.686 Yirmi dokuz bin altı yüz seksen altı

Minhâ teslim be-emin-i surre. Hasene 35.671 Otuz beş bin altı yüz yetmiş bir

Be-cihet-i muayyene. Hasene 12.315 On iki bin üç yüz on beş	Be-cihet-i gayr-i muayyene. Hasene 23.356 Yirmi üç bin üç yüz elli altı

Tahrîran 7 şehr-i Recebü'l-ferd sene 1052

Zubire hâzâ'd-defter bi-ma'rifeti'l-fakir Sünbül Ağa-yı Dâru's-Sa'âdeti'ş-Şerîfe en-nâzır bi-evkafi'l-Haremeyni'-ş Şerîfeyn.

(Mühür)

Hurrire bi-ma'rifeti men esiku bihî ve nemmakahû el-fakir ileyhi Subhânehu Ahmed el-me'mûr bi-nefsi'l-evkaf afâ anhu.

(Mühür ve pençeler)

Vasala cemî'u mâ fîhi ve vuzzi'a li-erbâbihî kemâ yahvîhi bi-ma'rifeti'l-fakir Şemseddin el-Kâdî bi'l-Medineti'l-Münevvere.

(Mühür, pençe)

Vasala bi-mâ fîhi bi-mûcibi'l-muharreri'l-mekîn ve vuzzi'a li-erbâbihî ale'l-Vâhidi'l-Mu'în bi-ma'rifeti'l-fakir ilallahi subhânehu Muhammed Ağa Şeyhü'l-Haremi'n-Nebevî

(Mühürler)
Başlangıç tarihi: H. 1052 / [21 Mart 1643]

Arkada Ecyad Kalesi ve Kâbe-i Muazzama

تقسيمات صره شريفه خاقانيه روميه جديده كه
براي اهالي مدينه منوره نورها الله تعالى
الى يوم الاخره در واجب سنه اثنى وخمسين والف

[illegible]

فرامين حضرت پادشاه عالمپناه خلدت خلافته
وابد سلطنته در روضه مطهره عليه افضل
التحيه

صوف — بر
حسبه — اللي

ذكر اولنان اللي سكه ويرصوف صره اقچه سندن
اولميوب عتبه عليه حرواندن باشقه جقن ايله
ارسال اولنمشدر

دفتر عمومك يعني اهل مدينه ومجاورينه بغداي تسليم
اولنان دفترك ايچنده مفصل ومشروح وعلى الانفراد
ذكر اولنان انفارك وعدد سكه نك اجماليدر كه
ذكر اولنور

مدينه منوره ده اولان رباطلرده حجرات قديمه دن
يديوز التمش طقوز حجره يه عمومدن بر سكه تعيين
اولنمشدر كه جمعا يديوز التمش طقوز سكه اولور

يديوز التمش طقوز — يديوز التمش طقوز

وحجرات جديده دن التيوز طقسان ايكي حجره يه عمومدن
دوردر سكه تعيين اولنمشدر كه جمعا ايكي بيك يديوز
التمش سكز فلوري اولور

التيوز طقسان ايكي — ايكي بيك يديوز التمش سكز

مزبور رباطلرك قديم وجديده اهل حجردن اولميوب انلره
مضاف اولان بشيوز قرق التي نفر كسنه لره عمومدن بر ريجق
سكه تعيين اولنمشدر كه جمعا سكز يوز اون طقوز سكه
اولور

بشيوز قرق التي — سكز يوز اون طقوز

زاوياي ثلثه ده مقيم اولان اوتوز ايكي نفر كسنه لره
عمومدن ايكيشر سكه تعيين اولنمشدر كه جمعا التمش درت
سكه فلوري اولور

اوتوز ايكي — التمش درت

زاويه همايون سلطانيه ده ساكن اولان فقرادن
كسنه عمومدن حق سكني اونر فلوري تعيين اولنمشدر كه
جمعا يوز سكه فلوري اولور

اون — يوز

باقي بيوت مدينه منوره ده ساكن اولان مسلمندن درت
بيك اوچيوز اللي بر نفر كسنه لره عمومدن بر ريجق سكه
تعيين اولنمشدر كه جمعا التي بيك بشيوز يكرمي التي حق فلوري
اولور عتيق وجديد فرق اولنميوب جمله سنه على السويه
تقسيم اولنه

درت بيك اوچيوز اللي بر — التي بيك بشيوز يكرمي التي حق

الكتابة مطهرة هر كون سلوب سلوب روب وتالمحه لرين
روضه اصلاح ايروب واخواي شريفه صندوقلرين وما بيناولرنده
بالت ايروب واوردجلت اغلوين ازاله ايلت ايچون سكز
كمنيه سكز دناوري كه التمش درت سكه اولور تعيين
اوتمشدر

اولاد عبد الواحد بن فرهاد — سكه — سكز

محمد ابن فضل الله واولاده — سكه — سكز

اولاد السيد بورا خليل البخاري — سكه — سكز

اولاد محمد السي — سكه — سكز

اولاد حسين ابن بيوي — سكه — سكز

اسمعيل اميري امام المصلي عن محمد بن خليل تورني — سكه — سكز

اولاد غازي محمد — سكه — سكز

محي الدين منلا نجي — سكه — سكز

مكوب — سكه — سكز — التمش درت

فراشت بعض ارباب المناصب

مراسب — حفاوب — ناظر حرمين شريفين — سكه — بكرفي

مراسب — اولاد احمد ابن عثمان دده عربا توت سكندراني — سكه — اونوز

مراسب — عن حسن اميري كاتب سابق نوابين — سكه — بكرفي بش

مراسب — عن مولانا اراري — سكه — اون بش

مراسب — قاضي زاده محمد اميري مقاطعه حرمين شريفين عن مرحوم حسن — سكه — الي

مراسب — مولانا موسى اميري سراطاي حامه لري — سكه — اون بش

مراسب — عن مرحوم حاجي — سكه — بكرفي

مراسب — عن ابراهيم اميري كاتب سابق نوابين — سكه — بكرفي بش

مراسب — سليمان نواب كتخداي اغاي دار السعاده — سكه — بكرفي

مراسب — احمد بن مصطفى — سكه — اون

مراسب — عن محمد اندري — سكه — مقطوع

مراسب — مولانا عبد الكريم اغا شيخ الحرم الشريف النبوي عن حاجي محمد منعله — سكه — اون سكز

مراسب — عثمان اغا اغاي دار السعاده — سكه — الي

مكوب — سكه — تمانيه — اوجيوز بيري

بعض اصحاب خيرات كنذو وقفلرين مدينه منوره ده
نعين كمنذلره تعيين ايتدكلري جقنلرك بيانندر

مدرسه كبيسه لري ايچنده محصولات اوقاف دفترى
مقصلنجه وجقن ايچنده مصرلو ارسال اولنان نواة
كلنجه هركز انزطهور ايتيوب وارباب استحقاقه
واصل اولميوب نام ونشاني اولمدوغي حالدن مزبور
دخي حاصلي دفترك اوايلنده حدايم حرم محترم
استحقاقلري ماسلوبنده سبب اولندي تاكم اهل استحقاق
ايچون هرسنه موضع توزيعه جمع اولوب حقلرين
طلب ايدوب سعادتلو پادشاه عالمپناه حضرتلرينه خير
دعالر ايدرلر

URBÂN SURRELERİNİN MİKTARI VE TAKSİMİ

Hac yolu üzerinde bulunan urbâna verilecek surrelerin miktarıyla daha önce hac emîri olan Vezir Arslan Paşa'nın deftere kaydetmeden urbâna verdiği fazla meblağın miktarı ve bunları alanların isimleri

37

Tarîk-i hacc-ı şerifde urbân taifesine Ali Efendi tahrîri üzere verilecek surreleri:

Berây-ı kabile-i Mekadih Şeyhü'ş-Şam

Surre-i Şeyhü'ş-Şam. kuruş 13.500	Berây-ı ziyafet-i Şeyhü'ş-Şam. Kuruş 100	Berây-ı Muhammed Sığarî. Kuruş 100	Berây-ı tercüman Kuruş 15
Yekûn: Kuruş 13.715. 00300 izdiyâd: 14.015			

Kabile-i mezbûrenin Ali Efendi'nin tahrîri üzere on üç [bin] yedi yüz on beş kuruş surreleri olup hâlâ üç [yüz] kuruş izdiyâd olunup on dört bin on beş [kuruş] verilmek üzere şerh verildi.

Berây-ı kabile-i Âl-i Amûr

Surre-i Âl-i Amûr. Kuruş 1.084,5	Surre-i Kerek. Kuruş 135
Yekûn kuruş kadîm 1.219[,5]	
Hâlâ ziyade olunan Kuruş: 400 an mahlûl-i mu'tezil Şahin. 435 ziyade an hazine 835	
Cem'an yekûn Kuruş 1.219 Kadîm. 0835 İzdiyad: 2.054	

Muhasebe et-tevzî'ât

Berây-ı Âl-i Amûr. Kuruş 1.734	Berây-ı Kerek. Kuruş 170	Berây-ı Heşşâl. Kuruş 150

Âl-i Amûr Kabilesinin Ali Efendi tahrîrinde kadîmî surreleri bin iki yüz on dokuz kuruş olup maktul olan Şahin'in mahlûl olan dört yüz kuruş surresi ve dört yüz otuz beş kuruş hazineden ki sekiz yüz otuz beş kuruş izdiyâd olunup mecmû'u surreleri iki bin elli dört kuruş olmak üzere surre-i mezbûreden bin yedi yüz otuz dört kuruş Âl-i Amûr'a ve yüz yetmiş kuruşu Kerek surresine ve yüz elli kuruşu Heşşâl'e verilmek üzere şerh verildi.

Berây-ı kabile-i Vasdân. Kuruş 5.430 kadîm. 0570 hâlen izdiyâd olundu: 6.000 Vasdân kabilesinin Ali Efendi tahrîrinde beş bin dört yüz otuz kuruş Surresi olup hâlâ beş yüz yetmiş kuruş zam olunup altı bin kuruş verilmek üzere şerh verildi.	Berây-ı kabile-i Benî Sahr. Kuruş 1.215 kadîm. 4.785 hâlen izdiyâd olundu: 6.000 Benî Sahr Kabilesinin Ali Efendi tahrîrinde bin iki yüz on beş kuruş surresi olup hâlâ dört bin yedi yüz seksen beş kuruş izdiyâd olunup altı bin kuruş verilmek üzere şerh verildi.
Berâ-yı kabile-i Aneze. Kuruş 1.054 kadîm. 4.946 izdiyâd olundu: 6.000 Aneze kabilesinin Ali Efendi tahrîrinde bin elli dört kuruş surresi olup hâlâ dört bin dokuz yüz kırk altı kuruş zam olunup altı bin kuruş verilmek üzere şerh verildi.	Berâ-yı surre-i hâdim-i Bi'r-i Mencek ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 15
Berâ-yı surre-i Hican an Alâ ilâ Şam-ı Şerif ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 33	Berâ-yı surre-i Mesud hâdim-i bi'r-i Sâ' ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 50
Berâ-yı surre-i hâdim-i Bi'r-i Vâdiyü'l-Garrâ ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 150	Berâ-yı surre-i Yâsin Kâsır es-Sultan ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 50
Berâ-yı surre-i İmrân veled-i Halîfe hâdim-i Bi'r-i Sar' ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 30	Berâ-yı surre-i Su'ûd ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 8
Berâ-yı âdet-i delîl-i râh-ı hacc-ı şerif ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 105	Berâ-yı ser-oda-i mustahfızân-ı kale-i Haydar ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 6

Berâ-yı Şeyh-i karye-i Alâ ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 25 Berât sitâde be-Cum'a an kasr-ı yed-i pedereş Abdüddaim bin 'Avk ber-mûceb-i arzuhâl ve der-kenar ve fermân-ı âlî fî 29 Ra. sene 1142 Mezbûr Cuma karye-i mezbûrenin şeyhi olup hizmetinde istikâmet üzere olmakla birkaç seneden beri surresi noksan verilip gadr olunduğun ve pederi marifeti ile mûmâileyh mutasarrıf olduğu meşihat-ı mezbûru Surre emini ve sakayâsı müjdecibaşı marifetleriyle kendüye kasr-ı yed eyledi deyu arzuhâl eyledikde kasr-ı yedinden tevcîh olunmak fermân-ı âlî sâdır olmağın mûcebince berat verildi.	Berâ-yı surre-i evlâd-ı Fahlâ ber-mûceb-i defter-i Ali Efendi. Kuruş 266

Berâ-yı surre-i hüddâm-ı Kale-i Haydar bâ-ilâm-ı Nasûh Paşa an surre-i hâdim-i Bi'r-i Şeyhûn tayin şode. Kuruş 156

**

Mirü'l-Hac Mehmed Paşa haric ez-defter sene-i sâbıkada mirü'l-hac olan Vezir Arslan Paşa'nın memhûr ve ma'mûlün-bih temessükü zuhûr edip velakin deftere tahrîr u kayd etmediği tavaif-i urbân surre[si] namıyla ziyade verdiği meblağdır ki esâmî ve kabâili ile zikr olunur.

Der sene 1115

Küleyb ve Honşân 6.940 kuruş	Zeydân an-meşâyih-i Benî Sahr 800 kuruş	Reis an meşâyih-i an Benî Sahr 600 kuruş	Mev'id an kabile-i Benî Sahr 400 kuruş
Reşîd an kabile-i mezbûr 500 kuruş	İbrahim bin Zeyd an kabile-i mezbûr 400 kuruş	Mülhim an kabile-i Aneze 1.800 kuruş	

Def'a Mülhim-i merkûm bâ-temessük ve mükebbir 1.100 kuruş	Def'a merkûm Mülhim an zaman-ı Ahmed Paşa haric ez-defter 1.200 kuruş	Cahm an kabile-i Aneze 100 kuruş	Ammâr Reşîd an kabile-i mezbûr 50 kuruş	
Abd an kabile-i [mezbûr] 200 kuruş	Süleyman Herbeş an Benî Sahr 400 kuruş	Abbâs an Benî Aneta 150 kuruş	Ammar Reşîd an Kabile-i Hasene 105 kuruş	
Reşîd an Aneze 300 kuruş	İbrahim an kabile-i Benî Sahr 190 kuruş	Rüşûd an Berâbir 50 kuruş	Avgata an kabile-i merkûm 10 kuruş	
Beşîr an kabile-i Emir Mükebbir 44 kuruş	Reşid bin Sâlim an mezbûr 200 kuruş	Şâhîn Huvays an mezbûr 5 kuruş	Mûsa Reşûhî an kabile-i mezbûr 5 kuruş	
Muhammed Subh ve mükebbir an mezbûr 75 kuruş	Sâlim Subh an kabile-i mezbûr 10 kuruş	Süleyman Hamd an mezbûr 55 kuruş	Muhammed Mezîd an mezbûr 5 kuruş	Kassâs an mezbûr 25 kuruş
Müdemmir Hamdân an mezbûr 20 kuruş	Sâlim Ravnakî an Fehd 10 kuruş	Mev'id bin Muzahhim an Âl-i Mis'ad 27,5 kuruş	Sakar Süveylim an kabile-i Âl-i Hasene 10 kuruş	Halil Mu-hammed an Âl-i Mis'ad 10 kuruş
Muhammed Cebîn an mezbûr 30 kuruş	Cahlâ an hüccâci'l-fukarâ el-Meşcere 15 kuruş	Gânim Sefîd an mezbûr 15 kuruş	Sâlim bin Sa'dûn an kabile-i mezbûr 20 kuruş	
Mukammiş bin Avvâd an kabile-i mezbûr 15 kuruş	Rüşûd bin Hayyân an mezbûr 50 kuruş	Sa'id an Ebî Lücce 42,5 kuruş	Hammâd Süleyman an evlâd-ı Ali 30 kuruş	
Avn bin Abd an Abâlin 7,5 kuruş	Mûsa bin Münzir an Âl-i Hâmiş 10 kuruş	Mürşid bin Müsemmen kabile-i Topci 10 kuruş	Uveyz bin Meslen ani'l-Hedye 10 kuruş	
Ali Herlak an Hedye 12,5 kuruş	Uveyze an Fa'râr 10 kuruş	Avvâd an Hedye 30 kuruş	Reşvak bin Sâlim an Âl-i Behâr 10,5 kuruş	

Muhammed Subh an Âl-i Mevce 20 kuruş	Hemdân bin Ma'şem an mezbûr 90 kuruş	Def'a mezbûrân Hamdullah 42,5 kuruş	Süleyman bin Subh an Âl-i Mevvâce 70 kuruş
Yekûn 16.347 kuruş Cem'an; surre-i kadîm ve ziyade ber-mûceb-i defter-i hazine 34.608 kuruş. Berâ-yı surre-i kadîm an cânib-i Şam-ı Şerif 23.527 kuruş. Berâ-yı surre-i ziyade an Âsitâne havale ve irsâl şode 111.081 kuruş			

Suret dâde

Fî 25 Cemâziyelahir sene 1137

İşbu yekûn otuz dört bin altı yüz sekiz kuruş surre defterinin yekûnudur. Fî-mâ-ba'd defter verilmek iktizâ etdiğinde bâlâda olan beş bin üç yüz seksen dokuz kuruş verilen defterin bâlâsıdır. Mirü'l-Hac Mehmed Paşa işbu karşıda yazılan defterin aşağısıdır. Surre defterinde mezîd ani'l-hasene deyu başdan yazılan beş bin üç yüz seksen dokuz kuruş da sonra yazılmaya muhtaçdır.

74.063,5 kuruşa gelince.

[11 Mart 1725]

Surre Alayı Dolmabahçe'den çıkarken

طریق حج شریف عربان طایفه سنه علی افندی تحریری اوزره ویرلمه صره

صره مغادر شیخ الشام

صره شیخ الشام	برای شیخ الشام	برای محمد صبحی	برای ترجمان
غروش ۱۲۵۰۰	غروش ۱۰۰	غروش ۱۰۰	غروش ۱۵

غروش ۱۲۷۱۵
اذدباد ۱۲۰۰۰

قبیله مزوده نک علی افندینک تحریری لسنه اون اوچ بیوز اون بش غروش صره لری لدیوب
حالا اوچ غروش اذدباد اولوب اون دوت نک اون بش دخلک اوزره شرح ویرلمشدر

قبیله العمور

صره العمور	صره کوک	برای العمور	برای کوک	برای هنسال
غروش ۱۰۸۶	غروش ۱۲۵	غروش ۱۷۲۶	غروش ۱۷۰	غروش ۱۵۰

غروش قدیم ۱۲۱۹
اذدباد ۲۰۵۴

العمور قبیله سنک علی افندی تحریرنده فدای صره لری نک ایکیوز اون طقوز غروش صره لری
مقبول اولان شاهنک محصول اولان دیوز غروش صره سی و دیوز اون دوت غروش صره لری اجی نک الی دن
جزیره دن کسکز بوز اون دوت غروش اذدباد اولوب مجموعی صره لری اجی نک العموده بولنان
غروش اولمغ اوزره و صره مزبوره دن نک بیتوز اون دوت غروش العموده بولنان
بنمش غروشی کوک صره سنده بولنان الی غروشی هنسال دخلک اوزره شرح
ویرلمشدر

برای قبیله وصدان

غروش ۵۲۰ قدیم
اذدباد ۵۲۰
۶۰۰۰

وصدان قبیله سنک علی افندی تحریرنده
بش یک دیوز اون بوز غروش صره سی
اولوب حالا بشیوز یتمش غروش ضمنده
اولنوب الی یک غروش ویرلمک اوزره
شرح ویرلدی

برای قبیله بنی صخر

غروش ۱۲۱۵ قدیم
اذدباد ۷۲۸۵
۶۰۰۰

بنی صخر قبیله سنک علی افندی تحریرنده یک
ایکیوز اون بش غروش صره سی اولوب حالا
دوت یک بیوز سکسان بش غروش
اذدباد اولنوب الی یک غروش ویرلمک
اوزره شرح ویرلدی

برای قبیله عنزه

غروش ۱۰۵۶ قدیم
اذدباد ۶۹۶۶
۶۰۰۰

عنزه قبیله سنک علی افندی تحریرنده بش یک
دوت غروش صره سی اولوب حالا دوت یک
طقوز بوز قرق الی غروش ضمنده اولنوب الی یک
غروش ویرلمک اوزره شرح ویرلدی

برای صره: صادم بر مبعث بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۱۵

برای صره: همان عن علوالی شام شریف بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۴۰

برای صره: مسعود صادم بر صاع بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۵

برای صره: صادم بر وادی القرا بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۱۵۰

برای صره: لسو ناصر السلطان بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۵۰

برای صره: عمران ولد خلیفه: صادم بر صرع بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۴۰

برای صره: سعود بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۸

برای عادت دلیل راه حج شریف بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۱۰۵

برای صره: مستحفظان قلعه بر صید بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۶

برای قومیر عاله بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۲۵

برای صره: اولاد فهاد بر موجب دفتر علی افندی

غروش ۲۶۶

برای صره: خدام قلعه صید دیا اعلوم نصوح پاشا عن صره صادم بار سکجون بغیان شاه

غروش ۱۵۶

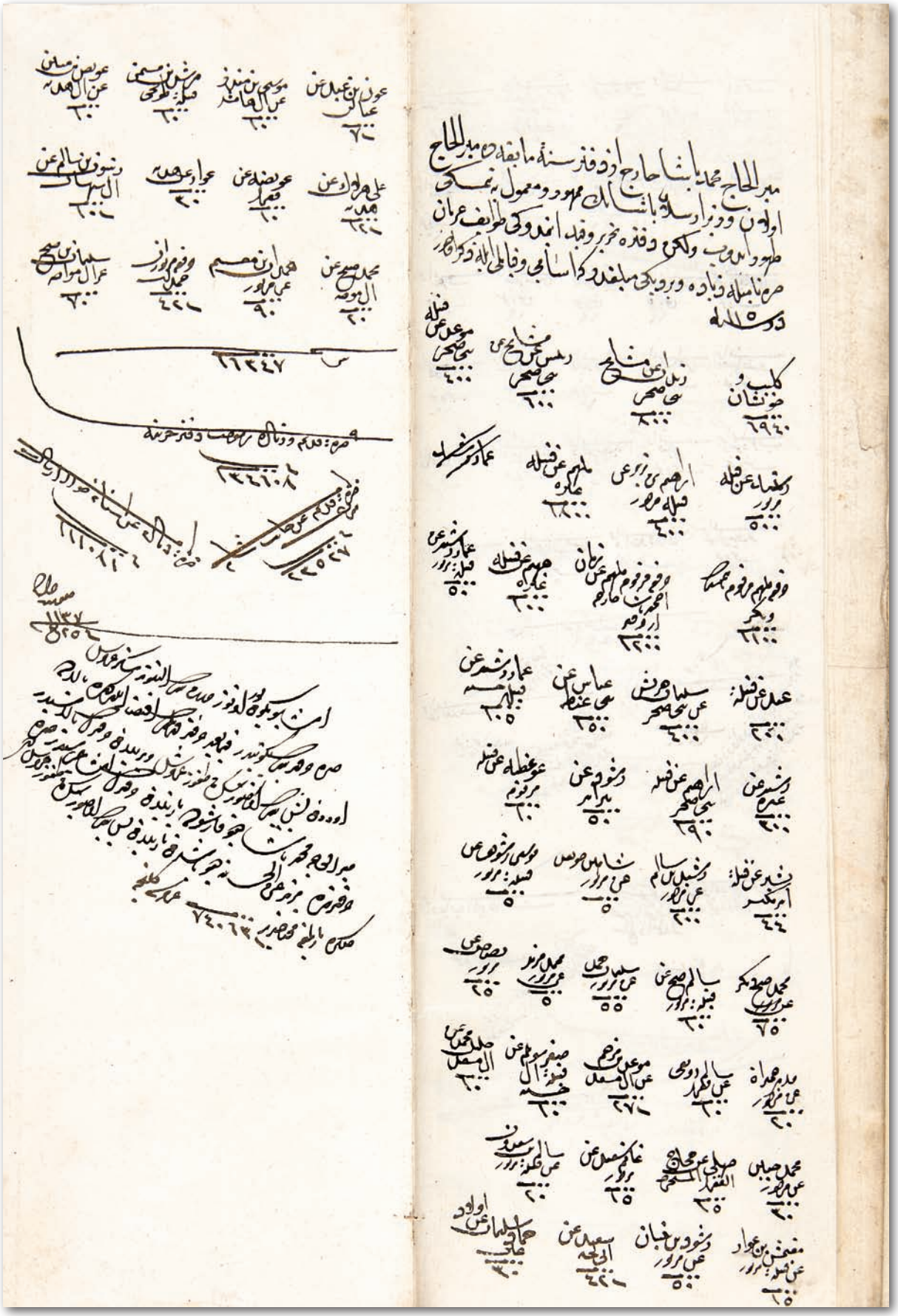

EV. HMK. SR, 192

ZAYİ OLAN URBÂN SURRE DEFTERLERİNİN BAŞMUHASEBE'DEKİ DEFTER KAYITLARINDAN TEKRAR ÇIKARILMASI

Şam yolunda bulunan urbân taifesiyle bazı kale ve mıntıkaların surre defterleri zâyi olduğundan, bunların yerine Başmuhasebe'de kayıtlı defterlerden yeniden çıkarılıp Şam Valisi ve Hac Emiri Cebeci Abdullah Paşa'ya gönderilmesi

38

Halâ Şam Valisi ve Mîrü'l-Hac Vezir Cebeci Abdullah Paşa'ya hüküm ki

Tarîk-i hidayet-refîk-ı Şamî'de vâki tavâif-i urbân ve saire huddâmân-ı kılâ' ve Arabü'l-Harb surre defterleri zâyi olmakdan nâşi müceddeden surre defterleri irsâli mühim ve muktezî olduğu. Sen ki vezir-i müşârunileyhsin bu defa der-i devlet-medâr-ı mülûkâneme memhûr kaime tahrîr ü inhâ eylemekle urbân ve Arabü'l-Harb surreleri ve ilbâs olunan abâ ve eşya-yı sairenin Hazine-i Âmiremde mahfûz Başmuhasebe defterlerinde mukayyed olduğu ile memhûr ve mümzâ üç kıt'a defterler ihrac ve ıcâleten tarafına irsâl olunmakla i'lâm-ı hâl için işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve ... ile irsâl olunmuşdur. İmdi vüsûlünde zikrolunan üç kıt'a surre ve ilbâs defterleri tarafına vüsûlünü müş'ir Deraliyye'me i'lâma müsâra'at etmeğe bezl-i cell-i himmet ve sarf-ı küll-i mekinnet eylemek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur.

Fî 29 Receb sene 1171 [8 Nisan 1758]

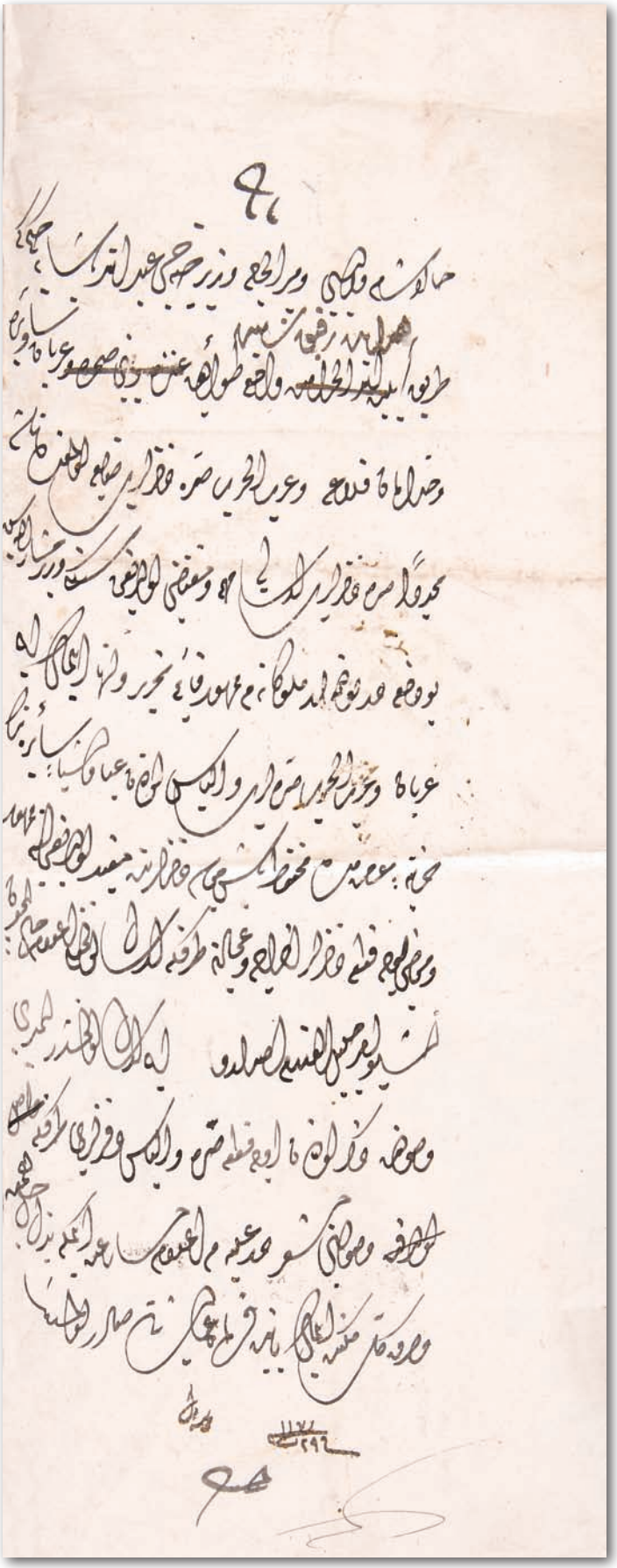

C. EV, 21770

SURREDEN FERÂGAT EDENLERİN LİSTESİ

Medine Kadısı Hacı Ali Paşa-zâde Osman Efendi'nin bildirdiğine göre, Medine ahalisi cemaat ve vakıflarından surre hususunda ferâgat edenlerin listesi

39

Defter-i ferâgât-ı surrehâ berây-ı ahalî-i Medine-i Münevvere an-evkaf ve cemaat-i mezkûrîn bâ-inhâ-i Hacı Ali Paşa [zâde] Osman Efendi Kâdî-i Medine-i Münevvere hâlâ.

An-cânib-i âliye şode. Evlâd-ı Zeyneb Hatun bint-i İbrahim Efendi kâmilî-i sülüs ve hân-ı vakt-i asr be-rûh-i merhum Sultan Mehmed Han der-Ravza-i Mutahhara der-Medine-i Münevvere. Fî sene sikke-i hasene 1. Kendi hüsn-i rızalarıyla Molla Nimetullah Ağa Molla Şemseddin bekçiye ferâgat ederler	An-cânib-i âliye şode. Evlâd-ı Zeyneb Hatun bint-i İbrahim Efendi kâmilî-nısf-ı salavât-hân be-rûh-i merhum Sultan Mehmed Han der-Ravza-i Mutahhara der-Medine. Fî sene sikke-i hasene 2,5 Müselleme tamamen
An-evkaf-ı merhum ve mağfûrun leh Sultan Selim Han tâbe serâhu der-Edirne şode. Evlâd-ı Zeyneb Hatun bint-i İbrahim Kâmilî nısf ve han der-Ravza-i Mutahhara der-Medine-i Münevvere fî sene sikke-i hasene 6 Müselleme tamamen	An-evkaf-ı merhume ve mağfûrun lehâ Vâlide Sultan tâbet serâhâ der-Üsküdar şode. Yahya Çelebi ibn-i Mehmed tercüman-ı İhlâs ve Fâtiha der-akab-i salât-ı Cum'a der-Ravza-i Mutahhara der-Medine fî sene sikke-i hasene 8 Müselleme tamamen

An-evkaf-ı türbe-i şerif-i merhum Gazi Sultan Murad Han tâbe serâhu der-İstanbul şode. Yahya Çelebi ibn Mehmed. Tercüman ve han-ı vakt-i duhâ der-Ravza-i Mutahhara der-Medine-i Münevvere fî sene sikke-i hasene 6 Müselleme tamamen	An-evkaf-ı kütübhâne-i merhum ve mağfûrun leh Gazi Sultan Ahmed Han-ı sâlis tâbe serâhu der-Enderûn-ı Saray-ı Cedîd-i Âmire der-İstanbul şode. Şeyh Ebûbekir ibn-i Şeyh Ali bin Hâlid Câ'ferî-i Mekkî ve han der-Ravza-i Mutahhara der-Medine fî sene tuğralı altın 4 aded. Kendi hüsn-i rızasıyla evlâd-ı Ali Efendi Defterdarî'ye ferâgat eder.
An-cemaat-i mezkûrîn berây-ı surre tayin şode. Şeyh Ebûbekir bin Hâlid-i Mekkî fî sene berâ-yı 5 Kuruş Müselleme tamamen	An-cemaat-i mezkûrîn berây-ı surre tayin şode. Mustafa Çelebi ibn Ahmed Kebabcı fî sene berâ-yı 10 Kuruş Müselleme tamamen
An-vakf-ı merhum Fâtih Mehmed Paşa der-Diyarbakır şode. Evlâd-ı Şeyh Osman Âmûdî Hoca Kale fî sene berâ-yı 2,5 Kuruş Müselleme tamamen	An-evkaf-ı merhume ve mağfûrun lehâ Âişe Sultan tâbet serâhâ an-mahsul-i icâre-i hadîka-i Ayazma der-Üsküdar. Evlâd-ı Şeyh Osman Âmûdî-i Bekrî hâce-i kale ve Şeyh Mehmed bin Osman Âmûdî fî sene berâ-yı 9 Kuruş Müselleme tamamen
An-evkaf-ı merhume ve mağfûrun lehâ Vâlide Sultan tâbet serâhâ vâlide-i merhum ve mağfûrun leh Gâzi Sultan Mehmed Han tâbe serâhu der-İstanbul şode. Hacı Mustafa Ağa nevbetciyân-ı cedîd han-ı vakt-i subh der Ravza-i Mutahhara der-Medine fî sene sikke-i hasene 5. Kendi hüsn-i rızasıyla Seyyid Alevî ibn es-Seyyid Abdullah bin Seyyid Yahya bin Alevî'ye ferâgat ederler	An-evkaf-ı türbe-i şerif-i merhum ve mağfûrun leh Gâzi Sultan Murad Han tâbe serâhu der-İstanbul şode. Hacı Mustafa Ağa nevbetciyân-ı cedîd ve han-ı vakt-i duhâ der Ravza-i Mutahhara der-Medine fî sene sikke-i hasene 6 Müselleme tamamen

Sah

Mûcebince tevcîh ve başka başka berat i'tâ olunmak buyuruldu.

19 Cemâziyelevvel sene [1]173

Der-i devlet-mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

Beher sene taraf-ı Saltanat-ı Aliyye'den Medine-i Münevvere nevverehâllahu Teâlâ ilâ yevmi'l-âhıre ahalisine irsâli mu'tâd olan surre-i şerifeden işbu defter nâtık olduğu üzere evkaf ve cemaatlerden Surre-i Şerife'ye mutasarrıfûn olan ashâbları merkûmûn bendeleri kendi hüsn-i rızalarıyla ferâgat ve kasr-ı yed eylediklerini hâlâ Medine-i Münevvere kadısı Hacı Ali Paşa-zâde Osman dâ'îleri arz etmekle vech-i meşrûh üzere ferağlarından bâisûn-ı arz-ı reviyyet zîrlerinde mezkûr merkûmûn kullarına tevcîh ü inâyet buyurulup yedlerine başka başka berat-ı şerif-i âlişân verilmek ricasına der-i devlet-medâra arz olundu.

Bâkî emr ü fermân der-adlindir.

[8 Ocak 1760]

Tezâkir dâde

(İmza -Mühür)

Kayıd şod

Vezir Hüseyin Paşa tarafından Mekke-i Mükerreme'ye gönderilen surrenin defter kapağı

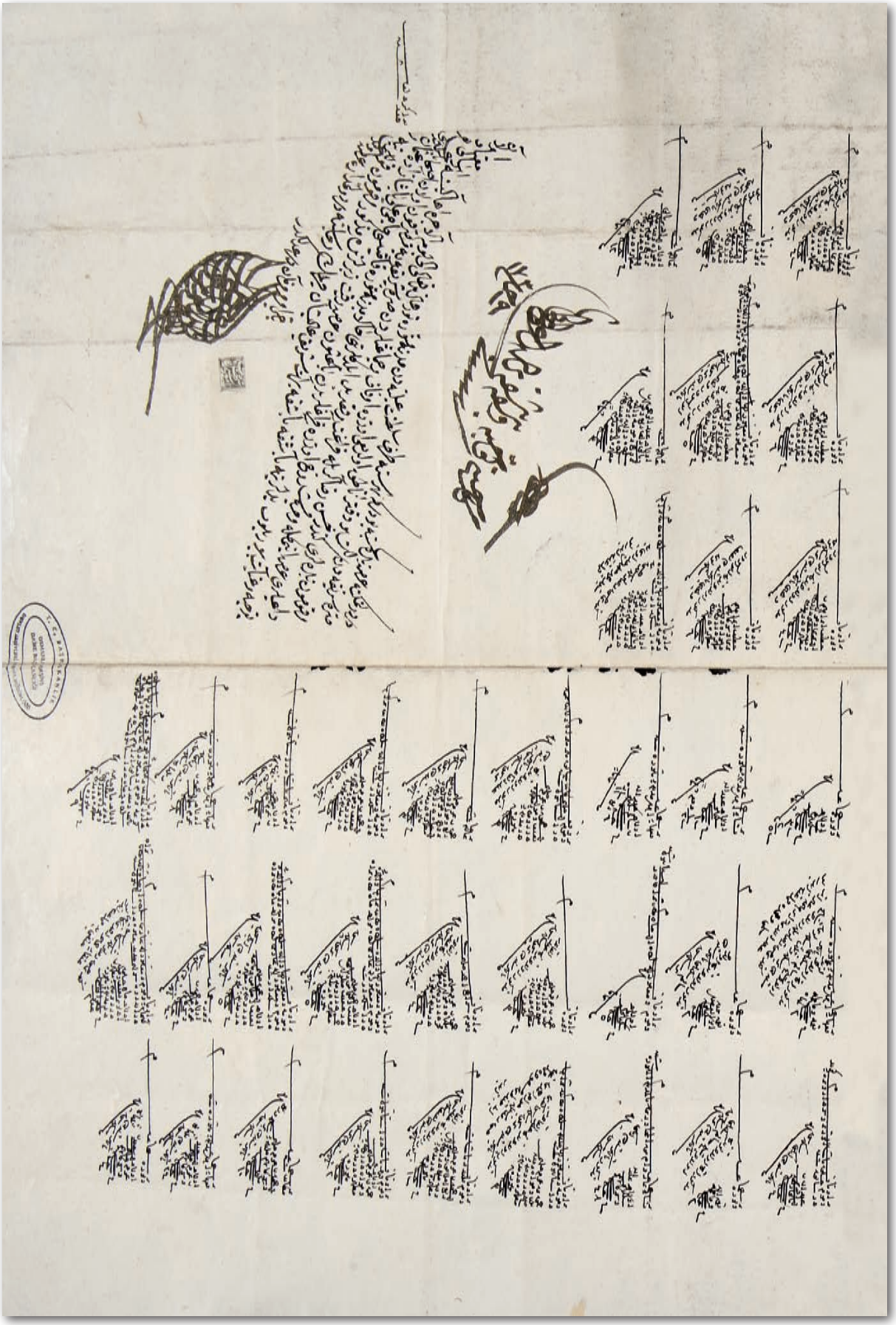

EV. HMK. SR, 4140

KUDÜS SURRESİNDEN MAHLÛL OLAN HİSSELERİN MÜSTEHAK OLANLARA TEVCİHİ

Kudüs surresinden bazı hisseye mutasarrıf olup vefat eden Seyyid Ali bin Halil ile diğerlerinden boşalan hisselerin müstahak olan diğer şahıslara tevcîh edilmesi

40

Mûcebince tevcîh olunmak buyuruldu

4 Ş. Sene [1]176

Der-i devlet mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

Beher sene taraf-ı Saltanat-ı Aliyye'den Kudüs-i Şerif ahalisine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife'den olup sulehâ ve mucâvirîn cemaatinden senede iki buçuk sikke-i hasene surreye mutasarrıf olan Seyyid Ali bin Halil ve yine mücâvirîn-i Kudüs-i Şerif cemaatinden senede nısf sikke-i haseneye mutasarrıf olan Seyyid Ali bin Hacı Halil ve yine nisâ-i Bâb-ı Hıtta cemaatinden senede yirmi para surreye Seyyid Ali bin Hacı Halil mutasarrıf iken fevt olup ol vechile surre-i mezkûrûn mahlûl olmakla müteveffâ-yı merkûmun mahlûlünden surre-i mezkûrûnu erbâb-ı istihkakdan birâderi es-Seyyid Muhammed dâ'îlerine tevcîhi babında hâlâ Kudüs-i Şerif Kadısı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi dâ'îleri i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere surre-i mezkûrûn mutasarrıf-ı merkûmun mahlûlünden mevlânâ-yı mûmâileyhin i'lâmı mûcebince bâ'is-i arz-ı rıkkiyyet merkûm dâ'îlerine tevcîh ve inâyet buyurulup yedlerine berat-ı şerif-i âlişân i'tâ buyurulmak ricasına der-i devlet-medâra arz olundu.

Bâkî emr u fermân der-i adlindir.

Pençe

Tezkire dâde

Kayıd şod

*

Mûcebince tevcîh olunmak buyuruldu

Fî 20 L. Sene [1]176

Der-i devlet-mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

Taraf-ı Saltanat-ı Aliyye'den beher sene Kudüs-i Şerif ahalisine irsâli mu'tâd olan Surre-i Şerife'den olup merhum ve mağfûrun bihâ Vâlide Sultan tâbe serâhâ merhum ve mağfûrun lehû Gazi Sultan Murad Han tâbe serâhu hazretlerinin evkafından senede altı sikke-i hasene surre ile cüzhân-ı türbe-i şerif Seyyidinâ Mûsâ aleyhisselâm vazifesine evlâd-ı seyyid Ali Efendi Cârullah mutasarrıf iken merkûmân altı sikkeden iki buçuk sikke-i hasene kendi hüsn-i rızalarıyla el-Hâc Ahmed Abdülkadîm dâ'îlerine ferağat ve kasr-ı yed eylediklerin hâlâ Kudüs-i Şerif Kadısı es-Seyyid Ahmed Efendi dâ'îleri inhâ etmekle vech-i meşrûh üzere surre-i mezkûreden yalnız iki buçuk sikkesin merkûmânın ferağlarından mevlânâ-yı mûmâileyhin inhâsı mûcebince bâis-i arz-ı rıkkiyyet merkûm dâ'îlerine tevcîh ve inâyet buyurulup yedlerine berat-ı şerif-i âlişân i'tâ buyurulmak ricasına der-i devlet medâra arz olundu. Bâkî emr u fermân der-i adlindir.

Pençe

[4 Mayıs 1763]

Tezkire dâde

Kayıd şod

Surre Alayı merasim geçişinde

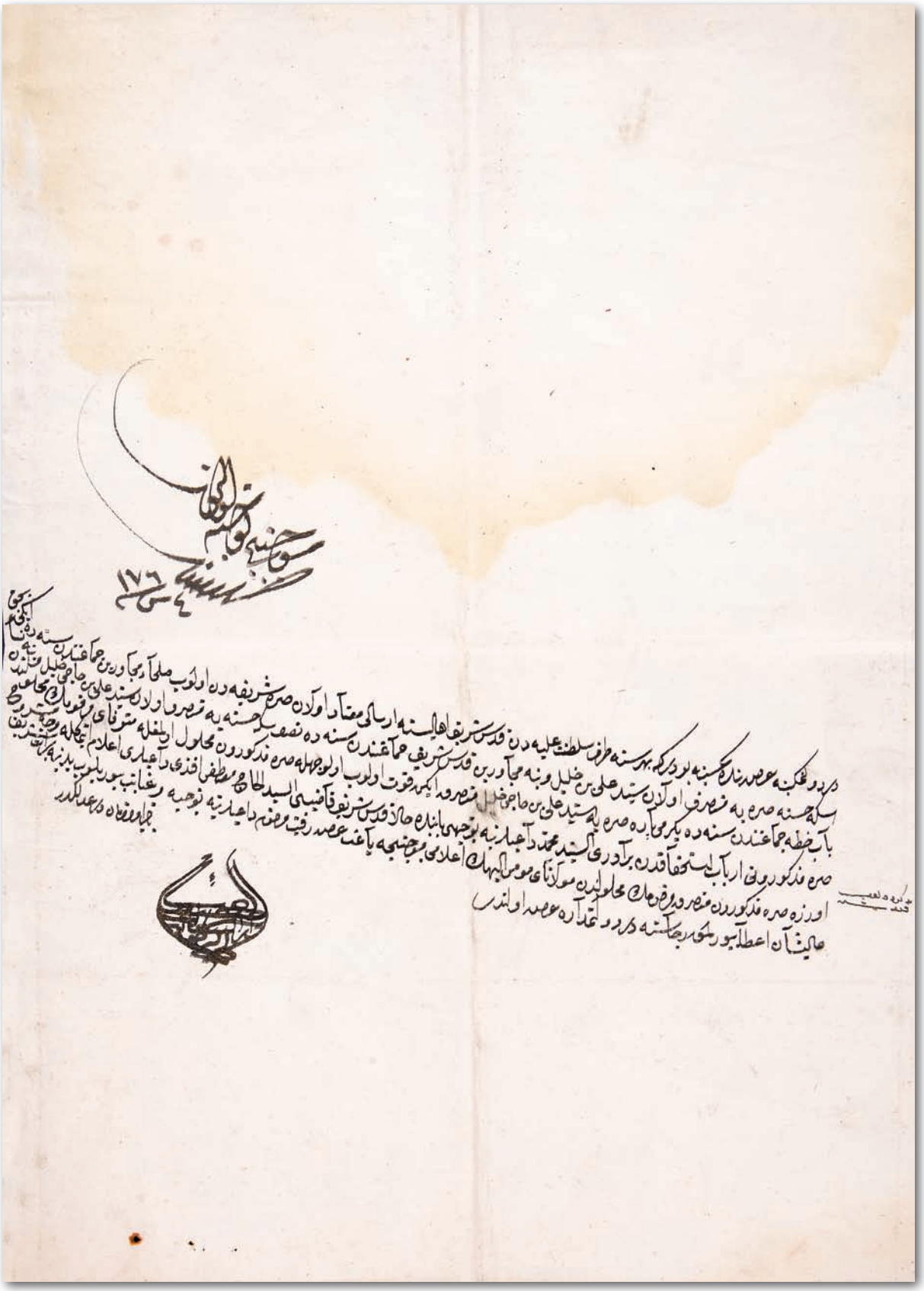

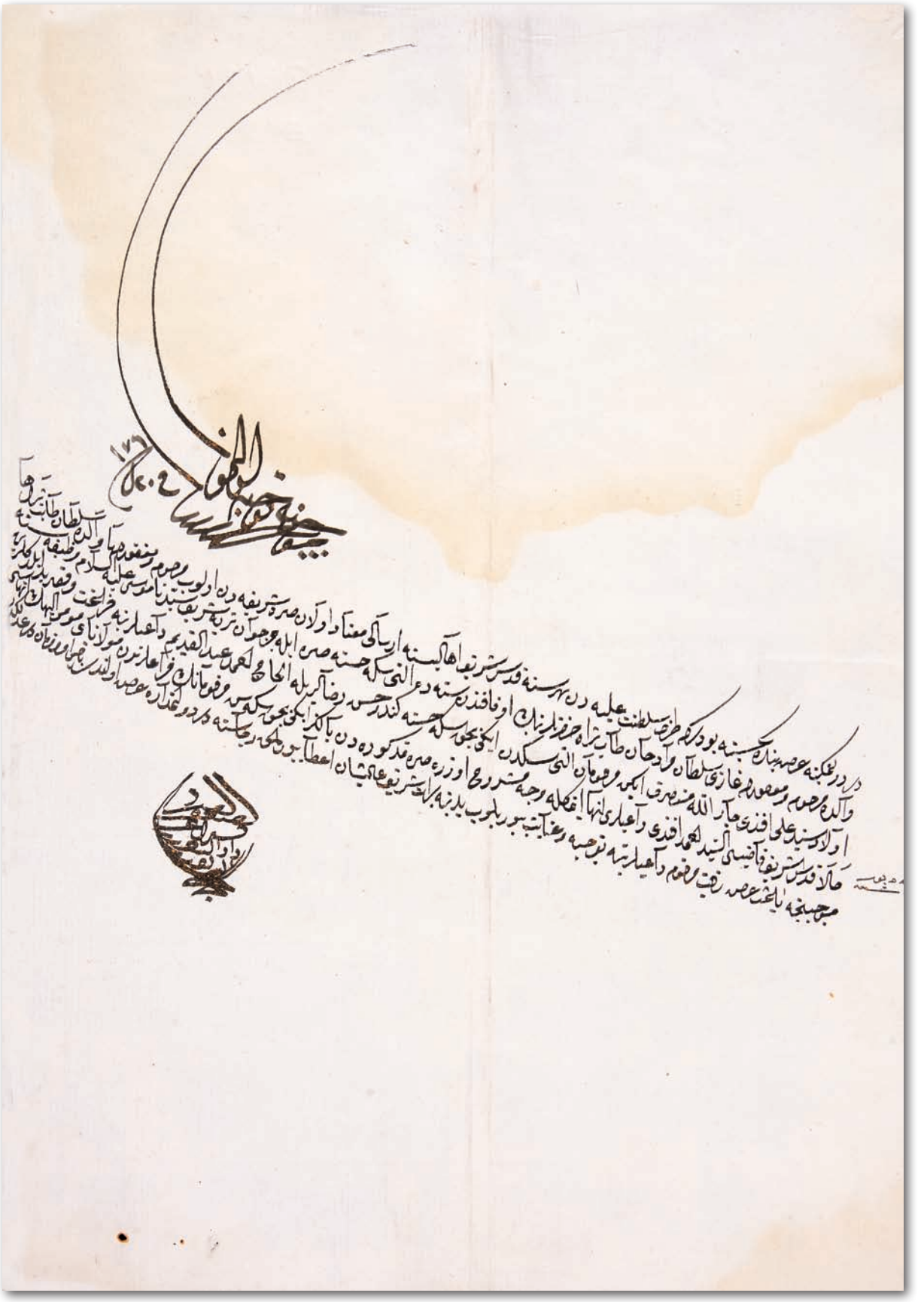

C. EV, 16143

ÜÇÜNCÜ KADIN NEVRES HATUN'UN EVKAFI GELİRLERİNDEN MEKKE VE MEDİNE FUKARASIYLA ÂLİMLERİNE VERİLEN SURRE MİKTARI

Harem-i Hümâyûn'da üçüncülük rütbesini haiz Nevres kadının evkafı gelirlerinden Mekke ve Medine ahalisinin fakirleriyle âlimlerine senelik iki bin kuruş surre gönderileceğine dair vakıf senedi ve surrenin kimlere dağıtılacağını miktarlarıyla gösterir vakfiye

41

Sûret-i şurût-ı vakfiye-i ma'mûlun bihâ

Hâlâ Harem-i Hümâyûn-ı ismet-makrûnda üçüncülük rütbesiyle kâmyâb sâhibetü'l-hayrât râğıbetü'l-hasenât saadetli hazînedâr Nevres Kadın dâmet iffetühânın evkaf-ı hümâyûn-ı saadet-makrûna mülhak ve merbût ve idaresi kaimmakam-ı vakf-ı hümâyûn ma'rifetine meşrût ve menût müceddeden şeref-i ihyâsına nail ve muvaffak oldukları evkaf-ı şerifeleri gallesinden taleben li-merzâtillah ve şefaat-i Habîbullâh Surre-i Haremeyn-i Muhteremeyn olmak üzere senevî iki bin kuruşunu ifrağ ve meblağ-ı müfrez-i mezkûrun bin kuruşunu Mekke-i Mükerreme şerrefehallahü Teâlâ ta'zîmen ve tekrîmada beher şahs-ı âli'l-ihtirâma yirmi beşer kuruş surre-i hasene ihdâ ve i'tâ olunmak üzere kırk nefer ayn-ı gınâ-i maneviyye ve fakr-ı mâsiva-yı sûriyye ile mütefâhir-i mütevekkilîn-i müstahikkîne tahsis ve tayin ve bin kuruşunu dahi kezâlik Medine-i Münevvere nevverehallahü Teâlâ bi'l-feyzi'l-akdesi'l-a'lâda beher zât-ı celiyyü'l-kirâma yirmi beşer kuruş ilkâ ve ihdâ olunmak üzere kırk nefer yesâr-ı füyûz-ı hakikiyye ve fakr-ı dünyeviyye-i zâhiriyye ile mütesâbir-i müstahikkîn-i müteverri'îne şart u tayin eyleyip bi'l-vekale vakf-ı şerif-i mezkûrun mütevellîsi olan kaimmakam-ı vakf-ı hümâyûn marifetiyle tertîb ve tahrîr olunan iki kıt'a Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere defterleri mûcebince iki bin kuruşu ser-sakka-i sânî olanlar taraf-ı vakf-ı müşârdan başka başka ahz u kabz ve beher defteri hediyye-si kîse mevzû' ve mühr-i mütevellî ile memhûr Haremeyn-i Muhteremeyn'e îsâl ve ibtidâ-yı emr Medine-i Münevvere'ye vusûlünde ağa-yı mûmâileyh doğru mahfil-i kazaya duhûl ve Medine-i Münevvere kadısı faziletli efendi huzurunda mührünü fekk ü küşâd ve mütevellî vekilinin mufassal ve mezkûr mümzâ ve memhûr def-

teri mûcebince mestûru'l-ism beher zât-ı zevi'l-kirâma yeden bi-yedin yirmi beşer kuruş surrelerini başka başka teslim ve kezâlik Mekke-i Mükerreme'ye luhûkunda mahkeme-i hükûmet-i icraya dühûl ve Mekke-i Mükerreme kadısı faziletli efendi huzurunda mührünü feth u küşâd ve yine mütevellî vekilinin mufassal ve merkûm mümzâ ve mahtûm defteri mûcebince muharrerü'l-esâmî beher zât-ı zevi'l-ihtirâma yeden bi-yedin yirmi beşer kuruş surrelerini ferden ve ferden ağa-yı mûmâileyh bizzat marifetiyle tebliğ ve teslim eyleyip hakkaniyet vechile bu şurût-ı meşrûhanın icra ve îfâsına riayet eyledikden sonra Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere defterlerinde mazbûtu'l-esâmî ricâl u nisâdan her hangisi va'de-i mev'ûd ile irtihâl-i dârü'l-hülûd eder ise ol taraf-ı sâti'u'ş-şerefde kimsenin re'y ve tahsisle bir ferde tayin ve tahsis olunmayıp hâkimü'l-vakt Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere kadıları afîfü'l-ittisâf efendiler hazerâtının kalemleriyle mahlûl ve mahlûle olan esâmînin üzerine intikal-i dâr-ı cinân eylediği tahrîr ve beher mahlûlü işaret olunan esâmî mühr-i mutabıklarıyla temhîr ve ba'dehû yerine müstahikkînden ricâl ve nisvândan fülan zât münasipdir deyû kimesnenin ismi işaret olunmamak şartıyla fakat müteveffânın evlâdları var ise isim ve şöhretleriyle tasrîhiyle terkim ve tastîr ve mürâ'iyen bi-âdâbi'l-hayri ve'ş-şurût tevzî'i hedâyâda ashâb-ı kabul hüsn-i mülatafa-i iltifat ile tevkîr olunup ve surresi kable'l-vüsûl âzim-i dâr-ı beka olanların hediyyesi vâris-i ma'rufelerine teslim ve bilâ vâris fevt olan zevât-ı saadet ğâyâtın hediyyesi re'-yi hâkim ile kalîlü'l-maaş ulemâ-i müteverri'înden bir müstehıkkına i'tâ ve müşârünileyhimâ kadı efendiler hazerâtı zeyl defterine vech-i meşrûh üzere teslîm-i hedâyâ ve tebliğ-i atâyâ olunduğu tahrîr u inhâ ve mühr-i mutabıklarıyla hâtimesin hatm u imza ve bu şurût-ı müstahsene mûcebince hasenât-ı mebrûreye me'mûre-i meşkurelerin tekmîlen edâ eylediklerinden sonra deftereyn-i mezkûreteyn ser-sakka-i sânî ma'rifetiyle ba'de'r-rücû'u'l-vürûd vaki olan mahlûlâtın yerine mütevellî vekili olan afîfü'z-zât kimesne hüccâc-ı mağfiret-minhâc ve sülehâ-i safvet ibtihâcdan Haremeyn-i Muhteremeyn'de müstahikkîn-i mütevekkilîn olan zevât-ı vâcibetü'l-ikrâmı tahkik ve tefahhus ve mahall-i atâyâ ve sezâvâr-ı atâyâ olanları sebt u kayd ve iltimas ve işaret veyahut sevk u şefaatle kuvvet-i mâliyesi olan ğaniy ve ğaniyyeye verilmekden ihtirâza takayyüd eyleyip ve deftereynde mestûru'l-esâmî zevâtın yeri mahallinde fukarâ ve ağniyâdan bir âhar kimesneye kasr-ı yed veyahut bir cihet-i sâire ihtimaliyle ferağat eylemek bir vechile caiz olmayıp bu şurûh-ı muvazzaha ve vücûh-ı Mûsarraha ba'de's-sebt ve'l-beyân memur olanlar istikametle şart-ı vâkıfeye riayet ve kıyâm-ı Nizâmına icra-yı sadakat eylemek te'kidiyle işbu bin yüz doksan yedi senesinden irsâl-i hedâyâ ve mürâ'ât-ı şurûta bed' ve ibtidâ olunmak üzere Haremeyn-i Muhteremeyn Kalemi'ne kayd olunup ve vakfiyye-i müşârünileyhâya kayd olunması babında mübarek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şeref-efzâ-yı sudûr olan şurût-ı vakfiyye-i müşârünileyhâdır ki vâkıf-ı iffet-meâbın tertibine muvaffak oldukları vakfiyye-i ma'mûlün bihâdan Medine-i Münevvere nevvarallahü Teâlâ ilâ yevmi'l-âhirede ma'lûm olup işbu şurût-ı mezkûre mûcebince mürâ'ât olunmak için aynıyle bu mahalle nakl u tahrîr olunmuşdur.

Fî Receb-i Şerif sene 1197

Mîr Mehmed kaymakam-ı vakf-ı hümâyûn vekil-i vâkıf-ı müşârün ileyhâ (Mühür:) Rabbî sehhil umûr-ı Mehmed

Hâlâ hâzin-i Harem-i Hümâyûn saadetli üçüncü Nevres kadın dâmet iffetühânın vakf-ı şerîfeleri gallesinden sahife-i evvelde mestûr şurût-ı vakfiyyeleri mûcebince Medine-i Münevvere nevverallahü Teâlâ ilâ yevmi'l-âhirede hedâyâ tayin buyurduklar[ı] kırk nefer zevât saadet-ga[yet]in işbu müfredât üzere esâmî-i şerîfeleri ve surre-i haseneleri defteridir.

Fi Receb sene 1197

Mücâvirînden Dersiâm Abdülcelil Efendi. Kuruş 25	Mücâvirînden sâkin-i Medrese-i Şifa Kemâhî Seyyid Ali Efendi. Kuruş 25	Merhum Erzurumî Halil Efendi'nin oğlu Muhammed Sadık Efendi. Kuruş 25
Mücâvirînden sâkin-i Medrese-i Cedîd nevverehu Seyyid Mustafa Efendi. Kuruş 25	Derviş İsmail İnebahtî. Kuruş 25	Kurrâ-baş müezzini Mar'aşî Seyyid Ali Efendi. Kuruş 25. Mezkur bilâ-veled vefat etmekle Dersiâm Abdülcelil Efendi dâ'îlerinin oğlu Abbas Efendi bendelerine verilmekle merkûmun ismine kayd u sebt ile nâil-i ecr-i cezîl olacaklarında iştibah yokdur
Mesude Hatun tâbia-i Seyyid Hasan Efendi Kemâhî. Kuruş 25	Saliha Hatun ıyâl-i Şeyh Ali Kemâhî el-merhum. Kuruş 25. Merkûme vefat etmekle mürâhık ve alîl oğluna i'tâ olunup ismi Ömer babası ismi Kebapçı Ali olmakla ismine tashih buyurulursa ecr-i azîmdir. Yazıla	Aişe Hatun bint-i eş-Şeyh İskenderânî. Kuruş 25

Rodosî Ümmî Hatun el-mücâvir[e]. Yazıla. Kuruş 25 İki sene Mekke-i Mükerreme'de mücâvir olduğu ihbar olunup Medine-i Münevvere'de olan vezâifini kabza vekil Kemâhî es-Seyyid Hasan Efendi'ye teslim olundu.	Ümmî İsmail hatunu Rukıyye Medenî. Kuruş 25	Mücâvirînden el-Hâce Fatıma Hatun zevce-i merhum Galatalı el-Hâc Mehmed Efendi İhsâniye imamı. Kuruş 25
Şeyh Yusuf müezzin-i Harem-i Şerif Şeyhü'l-Mükebbire. Kuruş 25	Eş-Şeyh Ömer Şit Efendi. Kuruş 25	İznikmidli Hafız Mehmed Efendi sakin-i Medrese-i Şifa. Kuruş 25
Harem-i Şerif müezzini Üveys Cemal Efendi. Kuruş 25	İçkale sakinlerinden merhum Ebûbekir Çelebi'nin ehli Habibe. Kuruş 25. Gayet de muhtacedir	Reis Cemal Efendi'nin kayınvalidesi ihtiyare Hatun. Kuruş 25
Bursa[lı] eskici ihtiyar eş-Şeyh es-Seyyid Muhammed. Kuruş 25	Mücâvirînden ferrâş-ı Harem-i Şerif Bozokî Ömer Efendi. Kuruş 25	Sâbıka İçkale imamı Mahmud Efendi'nin oğlu eş-Şeyh Molla Hasan Efendi. Kuruş 25
Mücâvirînden eş-Şeyh es-Seyyid Ahmed Nasirüddin Efendi. Gülşenâbâdî eş-Şumnî. Kuruş 25	Eş-Şeyh Mustafa Saferiyye Ebûbekir es-Sıddîk radıyallahü Teâlâ anh Camii Mahallesi'nde. Kuruş 25	Mücâvirînden Ebû Said Ahmed el-Anbârî Efendi. Kuruş 25
Sultan Murad Mahallesi'nde sakin eş-Şeyh Hasan Hayyat. Kuruş 25	Hamam kurbunda sakin eş-Şeyh Mustafa Gulam oğlu. Kuruş 25	Mücâvirînden Beylerbeyli Yümnî-zâde es-Seyyid Muhammed Tahir Efendi. Kuruş 25
Şeyh Ömer Efendi ibn-i eş-Şeyh Salih Nakşibendî. Kuruş 25	Cerrâhî eş-Şeyh İsmail Efendi. Kuruş 25	Eş-Şeyh Muhammed Şemma' Medenî. Kuruş 25
Mücâvirînden İstanbulî eş-Şeyh Arif Ahmed Efendi el-Müzeyyen. Kuruş 25. Medine-i Münevvere'de olmayıp Mısır'da hutebâdan teehhül eylediği ihbar olunmakla eimme ve hutabâdan ilim ve salah ile mevsûf ve tarîkat-i aliyyeye intisab ile ma'rûf eş-Şeyh Salih Hammâd dâ'îlerine verildi.		

Kurrâ-baş Medresesi'nde sakin Seyyid Muhammed Efendi. Kuruş 25. Merkûm Medine-i Münevvere'de nâ-mevcud olmakla Hâce Bahauddin Nakşibend evlatlarından fakîrü'l-hâl kesîrü'l-iyâl eş-Şeyh es-Seyyid Bedreddin Efendi dâ'îlerine verildi. Yazıla	Şeyh Mûsa ibn-i Ali Sâkî sakin-i Bâb-ı Cebrâil. Kuruş 25. Merhum kesret-i düyûnundan Rûmi'ye-râhî olduğu ve ziyade fakir ve muhtaç olduğu ihbar olunmakla ulemâ ve sulehâdan sâdât-ı ulviyyeden es-Seyyid Ahmed Cümelü'l-Leyl dâ'îlerine ber-vech-i emanet i'tâ [ve] merkûm geldikde teslimine tenbîh olundu.	Halil Efendi sakin-i Babu'r-Rahme fî mukabelet-i Cûmâniyye. Kuruş 25. Merkûm Harem-i Şerif kâtibi Kayseriyeli Halil olup ağniyâdan mürtekib bir şahıs olmakla mücâvirînden ve zümre-i meşâyih-i kirâmdan es-Seyyid Kemâleddin Efendi dâ'îlerine verildi. Kemâleddin Efendi'ye yazıla.
Muhammed Efendi tâbi-i Ahmed Ağa Habeşî sâkin der-kurb-ı Diyâr-ı Aşere. Kuruş 25	Müfti-zâde es-Seyyid Muhammed Efendi bin es-Seyyid Abdullah Efendi mücâvir. Kuruş 25	Es-Seyyid Ahmed Nasruddin Gülşenâbâdî eş-Şumnî yeğeni Hafız es-Seyyid Muhammed Efendi. Kuruş 25
Hafız Ahmed bin eş-Şeyh Muhammed bin Abdullah sakin-i Babü's-Selâm. Kuruş 25	Ravza-i Mutahhara eimmesinden Hasan Gulâm Efendi. Kuruş 25	Miftah Hatun tâbia-i es-Seyyid el-Hâc Muhammed Said Efendi. Kuruş 25

Vech-i meşrûh üzere mahfil-i kazada taksim ve tebliğ olunup ba'dehû hatm u imza ve ser-sakka-i sânî ağa ma'rifetiyle taraf-ı vakf-ı hümâyûna ircâ' ve isrâ buyurula.

Fî Receb-i Şerif sene 1197 / [1 Temmuz 1783]

(Mühür:) Sehhil umûru Muhammed

Vüzzi'a ve kussime ale'l-vechi'l-muharrer fî haze'd-defter Nemmakahu'l-abdü'l-afkar ilâ inâyeti Rabbihî Teâlâ Abdullah el-Kadî bi'l-Medineti'l-Münevvere Gufira lehû
(Mühür:) Abdullah

C. EV, 171/8527

PADİŞAH III SELİM'İN MEDİNE AHALİSİNE ATİYYESİ

Padişah III Selim tarafından Medine ahalisinden bazı kimselere gönderilen atıyye

Bâis-i asayiş-i cihan ve sebeb-i ârâmiş-i âlemiyân olan şevketli, mehâbetli kudretli kerametli Padişah-ı âlem-penâh efendimiz hazretlerinin taraf-ı mülûkânelerinden Medine-i Münevvere ahalisinden bazı kesâna ber-mu'tâd irsâl olunan atıyye-i hümâyûn defteridir.

42

Sene 1211

Eş Şeyh Muhammed Âbid ibn Abdullah es-Sindî Müderris-i Hanefî en-Nakşibendî	Es-Seyyid Ahmed bâ Hasan Cümelü'l-Leyl	Es-Seyyid Zeyn bâ Hasan Cümelü'l-Leyl
Eş-Şeyh Ahmed bin Reşîd el-İhsânî el-Hanbelî	Hatib Ahmed bin Ömer Efzâ el-Leyanlî	Eş-Şeyh Medenî el-Feşânî
Eş-Şeyh Muhammed Sâlih bin İsa el-Behnârî	Hâfız Osman bin Hamza Teberdâr	Hâfız Şeyh Ahmed bin Muhammed Âbid en-Nedâ el-Ferrâş
Hâfız Muhammed Saîd bin Osman Efendi Mâfiş	Hâfız Osman bin Hüseyin Kassâra	Şeyh Hasan ve Hüseyin ve Mustafa ebnâ-i Kayyim-zâde Teberdâr el-Mahcûb
Eş-Şeyh Hamza Şamî ed-Darîr	Eş-Şeyh Muhammed Salih bin Câbir Bahîm	Eş-Şeyh Abbas bin Muhammed Sâlih Bahîm

Es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Ali ed-Dûrî	Eş-Şeyh Ahmed bin Muhammed Sâlih Bahîm	Hâfız Abdullah bin Muhammed Efendi Cebecibaşı Çırağı
Eş-Şeyh Muhammed Saîd bin Şeyh Ömer Şehâne el-Müderris	Eş-Şeyh Osman Tâhir el-Kattân	Eş-Şeyh Abdülkadir bin Tâhir el-Kattân
Eş-Şeyh Hamza bin Abdülkadir Tâhir el-Buhârî	Tahir bin Osman Tâhir el-Kattân	Reis Muhammed Sıddîk bin Osman Tâhir el-Kattân
Muhammed Efendi bin Hâfız Osman Saraylı Mafiş	Eş-Şeyh Muhammed bin Abdüsselâm sâkin-i Zâviyetü'ş-Şemân	Eş-Şeyh Abdullah Makhavî el-Habbâz kurbu Mescidi'n-Nebî
Eş-Şeyh Server tâbi-i Mustafa hafîd-i Şahâne sâkin-i Bâbü'l-Bisât	Es-Seyyid Hasan Nakîb-zâde el-Halebî	Evlâd-ı Muhammed Âbid es-Sindî es-sâkin bi-kurb-i Süleymâniye
Eş-Şeyh Yahya bin Abdurrahman el-Câmî	Muhammed Saîd Kîlârî	Ömer Abdülvâhid el-Müzenî
Arabî Kassâra	Eş-Şeyh münâdiyü's-salâh bi'l-Medine	İsmail Efendi Trablusî-zâde
Hâfız İbrahim Efendi ibn Halil Efendi	El-Hâc Sâlih Ağa Bevvâb-ı Hücre-i Nebevî	El-Hâc Muhammed Ağa tâbi-i Anber Ağa huddâm-ı Nebevî
Eş-Şeyh Muhammed Sâlih mücâvir-i Medine-i Münevvere	Eş-Şeyh Muhammed Tâs Özbekî mücâvir-i Medine-i Münevvere	El-Hâce Reyhâne zevce-i Şeyh Muhammed Tâs Özbekî mücâvire-i Medine-i Münevvere

Cem'an yekûn

Kuruş

440

Be-hesab-ı altun zer-i mahbûb

Aded 88

Bâlâda mezkûr kesânın beher neferine onar kuruş hesabıyla ikişer altın ve Şeyh Muhammed Sâlih'e dahi altı altın ki cem'an seksen sekiz altın yed-i mûmâileyhime teslim eyleyip devam-ı ömr-i devlet-i hazret-i cihan-dârîye muvâzabet-birle yedlerin-

den ber-mûceb-i sâbık birer kıt‘a mühürlü mektub ahz ve yine işbu defter ile tarafımıza irsâle mübâderet eyleyesiz.

(İmza ve mühür)

Benim inâyet-kâr-ı merhamet-perverî efendim hazretleri

Beher sâl taraf-ı cihan-dârîden âdet-i müstahsene-i hümâyûnları işbu defter-i sadaka-i câriye-i şahaneleri mûcebince işbu mezkûrü’l-esâmî dâ‘iyân-ı hâsların her birlerinin hisse-i şâyi‘aların tevzî‘ ve teslim ve devam-ı ömr-ü saltanat-ı Padişahî de‘avâtı kendilerinden isticlâb ve onlar dahi huzur-ı Seyyidü’l-evvelîn ve’l-âhirînde devam-ı devlet-i Padişahî de‘avâtına muvâzebet üzere olduklarını ayne’l-yakîn ma‘lûm-ı hakîrânem olmakla işbu zeyl-i defter-i sadaka-i hümâyûna tastîre cesaret olunmuşdur. Bâki emr efendim hazretlerinindir.

Bende Hafız Mustafa kulları

[1211] / [1797]

(Mühür)

Surre Alayı Yıldız Sarayı’nda

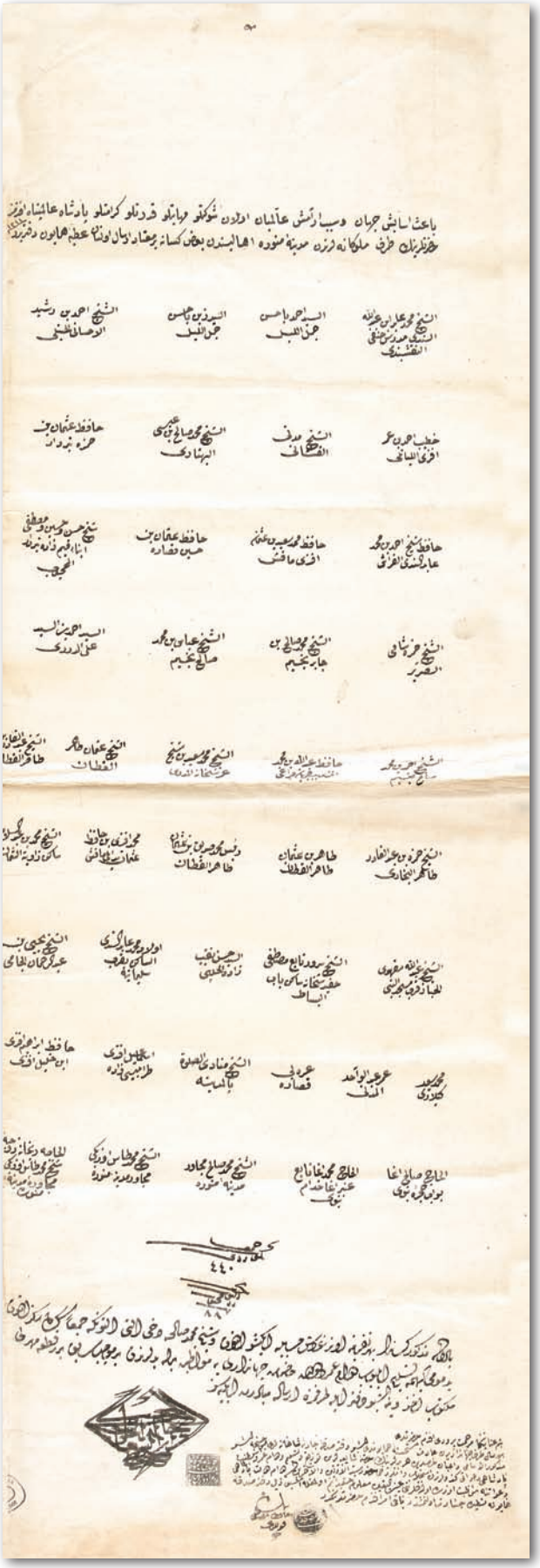

EV. HMK. SR, 2999

MEKKE VE MEDİNE'DE SURRE-İ HÜMÂYÛN'DAN MAHLÛL OLANLARLA YENİDEN TAHSİSAT YAPILANLARIN LİSTESİ

Mekke ve Medine'de Surre-i Hümâyûn'dan mahlûl olup hazine-mânda olan hisselerle, Haleb Gümrüğü'nden tahsis olunan yeni hisse sahiplerini bildirir liste

43

Pençe

Bend-i evvelde mestûr mahlûlât tamamen hazine-mânda olunup mukabili hamiş-i mahlûldan takas şartıyla şâyeste-i merhamet olan ahali-i Medine ve Mekke'ye yüz doksan altı sağ akçe Haleb Gümrüğü'nden tevcîh ve surre defterine idhal olunmak buyuruldu.

Fî 19 R. Sene [1]215

Sah

Karslı es-Seyyid Mustafa el-Medenî. Yevmiye 9 Cevali-i Şam	Abbace Sindî El-Hâc İsmail. Sakin-i Medine-i Münevvere Yevmiye 10. Trablusşam
Karsî es-Seyyid Mustafa mücâvir-i Medine. Yevmiye 5. Trablusşam	Halifetî-zâde es-Seyyid Salih Efendi sâkin-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 15. Gümrük-i Sayda
Yekûn: 39	

Eş-Şeyh Mansûr Bedîrî an mazanna-i kirâm. Yevmiye 10	Es-Seyyid Abdullah ibn-i es-Seyyid Muhammed ibn-i Salah el-Bekrî el-Alevî. Yevmiye 10	Es-Seyyid Ahmed ibn-i es-Seyyid Muhammed Salah el-Bekrî el-Alevî. Yevmiye 10

Eş-Şeyh Hamza ibn-i eş-Şeyh Mustafa Şiblincî. Yevmiye 10	Es-Seyyid eş-Şeyh Ömer Efendi Malatyalı mücâvir-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 10	Arab el-Hâc Mûsa tâbi-i İsmail Efendi Trablusî-zâde. Yevmiye 18
Eş-Şeyh el-Hâc Ali Efendi Sivasî en-Nakşibendî. Yevmiye 10	El-Hâc Muhammed Davud tâbi-i merhum el-Hâc Tahir Ağa mücâvir-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 10	Es-Seyyid Abdullah el-Habeşî El-Alevî. Yevmiye 10
El-Hâc Mustafa Ağa Teberdâr-ı Saray-ı Atik-i sâbık. Yevmiye 10	Hafız Muhammed el-Medenî İbn-i el-Hâc Mustafa Teberdâr-ı Saray-ı Atik. Yevmiye 10	Es-Seyyid Ahmed Mukbil el-Alevî an mazanna-i kirâm. Yevmiye 10
Eş-Şeyh Abdullah Zekî El-Medenî. Yevmiye 5	Eş-Şeyh Ömer Yakub El-Medenî. Yevmiye 5	Eş-Şeyh Bilal tâbi-i Şeymâ-zâde. Yevmiye 5
Mustafa Şükûfî tâbi-i İsmail Efendi el-Medenî. Yevmiye 18	Eş-Şeyh Ebûbekir ve Ömer ve Fatıma ve Nefise evlâd-ı Şeyh Mustafa el-İstanbulî an ahali-i Mekke-i Mükerreme. Yevmiye 5	Eş-Şeyh Ebûbekir Delîlü Haremi'ş-Şerîfi'n-Nebevî. Yevmiye 5
Eş-Şeyh Ahmed an ahali-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 5	Eş-Şeyh Mustafa sakin-i Medine-i Münevvere 5	Eş-Şeyh Muhammed sakin-i Medine-i Münevvere 5
Zeyneb zevce-i merhum es-Seyyid Hasan Efendi imam-ı Ayasofya-i Kebîr mücâvir-i Mekke-i Mükerreme. Yevmiye 5	Eş-Şeyh el-Hâc Feyzullah Efendi Kastamonulu mücâvir-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 5	
Yekûn: 196		

Karslı es-Seyyid Mustafa el-Medenî el-mücâvir. Yevmiye 9. Cevâli-i Şam-ı Şerif	A'nâc Seydî el-Hâc İsmail mücâvir-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 10 Hazine-i Trablusşam
Karsî es-Seyyid Mustafa an mücâvirîn-i Medine-i Münevvere. Yevmiye 15 Mukâta'a-i Sayda	Halîfetî-zâde es-Seyyid Salih Efendi sâkinân-ı Medine-i Münevvere. Yevmiye 15. An mukataa-i Sayda

[9 Eylül 1800]

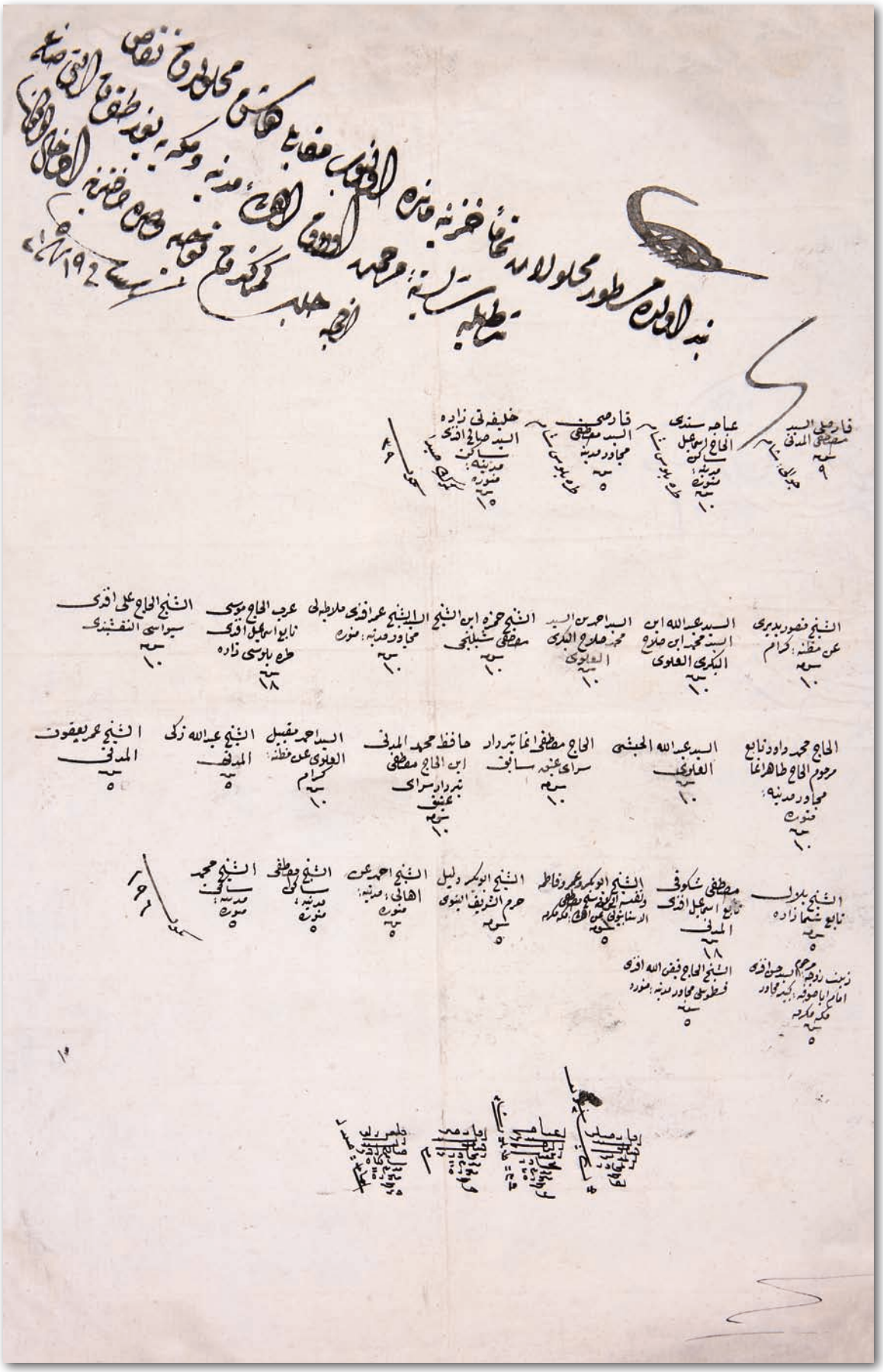

C. EV, 17927

KUDÜS'E GÖNDERİLEN SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN HAK SAHİPLERİNE DAĞITILMASI

Kudüs'e gönderilip Şam valisi tarafından yerine ulaştırılan Surre-i Hümâyûn'un hak sahiplerine dağıtılması

Kudüs-i Şerif kadısı efendi dâ'îlerinin vârid olan i'lâmıdır

Der-i devlet mekîne arz-ı dâ'î-yi kemîneleridir ki

Mahrûsa-i Kudüs-i Şerif-i saadet-redifde mazbutu'l-esâmî sakin fukara ve zu'afâya beher sene irsâli mu'tâd olan altı bin yüz altmış buçuk kuruş Surre sadaka-i hazret-i şehriyârî ve evkaf-ı sâire bu sene-i mübareke-i kesîrü'l-hayr ve'l-berekede Surre emini saadetli ağa bendeleri vesâtatiyle Şam-ı Şerif'e gıbbe'l-vürûd hâlâ Şam-ı Şerif valisi vezir-i mükerrem devletli es-Seyyid el-Hâc Süleyman Paşa Hazretleri'nin tarafından bi-aynihâ Kudüs'e irsâl ve ba'de'l-vüsûl Kudüs-i Şerif Mahkemesi'ne ashab-ı surre-i mezkûre davet ve ber-mûceb-i Defter-i Hakanî tevzî' u taksim ve cümlenin de'avât-ı hayriyeleri hazret-i zıllullâhî fi'l-âlem efendimize isticlâb olunduğu bi'l-iltimâs hasbeten lillahi'l-müte'âl pâye-i serîr-i a'lâya arz u i'lâm olundu. Bâkiyü'l-emr limen lehü'l-emr.

Tahrîran fî evâsıt-ı şehr-i Zilkadeti'l-Haram sene tis'a ve ışrîn ve mi'eteyn ve elf / [3 Kasım 1814]

El-Abdü'd-dâ'î li'd-Devleti'l-Aliyyeti'l-Osmaniyye Müfti-zâde Mustafa Rızauddin el-Âmilî bi-Makdisi'l-arazî

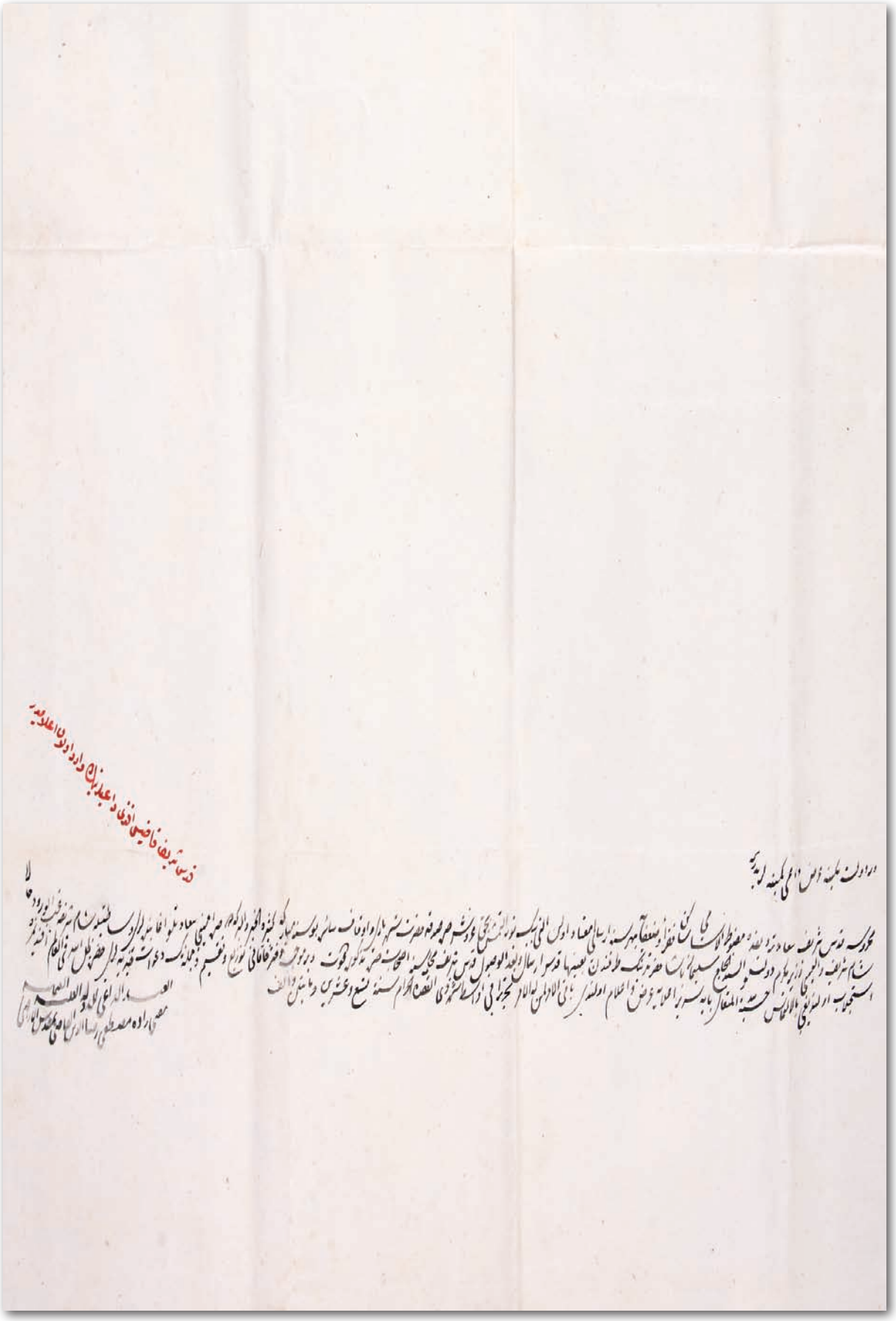

HAT, 346/19699-D

MEKKE, MEDİNE, KUDÜS VE ŞAM AHALİLERİNE GÖNDERİLECEK SURRE VE MAAŞ İLE ZAM VE VAZİFELERİN İCMALİ

Padişah Abdülmecid tarafından Mekke, Medine, Kudüs ve Şam ahalilerine gönderilen surre,ve görevlilerin maaş icmallerini gösterir liste

45

Taraf-ı Saltanat-ı Seniyye'den Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve Kudüs-i Şerif ve Şam-ı Şerif ahalilerine Surre-i Hümâyûn emini atüfetli efendi hazretlerine teslîmen ve havaleten iki yüz altmış bir senesine mahsûben irsâl olunan Surre-i Şerife ve maaşhâ ve zam ve vezâif ve mahiyâtın icmâlidir.

Medine-i Münevvere ilâ yevmi'l-âhireye irsâli mu'tâd olan mebâliğin mikdarı:

An evkaf-ı şevketli kerametli Sultan Abdülmecid Han berâ-yı surre-i ağavât-ı Ravza-i Mutahhara. 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 7.500. Zamm-ı ilâve 2.342,5. Yekûn 9.842,5	An evkaf-ı Selâtîn-i izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve evkaf-ı saireden muayyen olan. 3 Kîse. Kuruş-ı kadîm 152.852. İlâve 42 005. Yekûn 194.857

Çıkınât:

Vakf-ı Merzifonî Kara Mustafa Paşa. Kuruş-ı kadîm 344,5. İlâve 050. Yekûn 394,5	Vakf-ı Baltacı Mahmud Ağa. Kuruş-ı kadîm 182. İlâve 25. Yekûn 207	Vakf-ı Hacı Hasan Ağa. Kuruş-ı kadîm 204. İlâve 25. Yekûn 229
Vakf-ı Hacı Yusuf Efendi. Kuruş-ı kadîm 90. İlâve 15. Yekûn 105	Vakf-ı Besatî-zâde Ömer Efendi. Kuruş 90	Vakf-ı Habbâz-zâde Mustafa Bey. Kuruş 30

Vakf-ı Cebbâr-zâde Mustafa Bey. Kuruş 15	Vakf-ı Hacı İbrahim Ağa. Kuruş 12	Vakf-ı Bosnavî Hacı Ahmed Ağa. Kuruş 9

Cem'an yekûn

Kadim 161.328,5

İlâve 44.462,5

Yekûn 205.791

An Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn 1 Kîse. Kuruş 5.195	Vakf-ı Şehid Mehmed Paşa an mâl-i mukâtaât der Şam. 1 Kîse. Kuruş 3.336

Medine-i Münevvere nevverehâllahü Teâlâ ilâ yevmi'l-âhırede Şeyhü'l-Haremi'ş-Şerif devletli Paşa ve Müdîrü'l-Haremi'ş-Şerif atufetli efendi ve hidemât ve sairenin zamm-ı vezâif ve maaşları olmak üzere irsâl olunan

Kîse yekûn 26

Kuruş

1.692.193,5

Mekke-i Mükerreme ta'zîmen ve tekrîmâya irsâli mu'tâd olan Surre-i Hümâyûn'un miktarı:

An evkaf-ı merhum ve mağfûrun –leh Gazi Sultan Mahmud Han-ı sânî berây-ı surre-i sâdât-ı benî Alevî. 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 15.000. İlâve 00937,5. Yekûn 15.937,5	Berâ-yı surre-i ağavât-ı erba'în an ceyb-i hümâyûn-ı Darbhane-i Âmire bâ-tayin-i şevketli Sultan Abdülmecid Han. Kîse 1 Kuruş bâ-tayin-i Sultan Abdülmecid Han 5.000. Bâ-tayin-i Sultan Selim Han 5.000. Yekûn kadîm 10.000. İlâve 3.125. Yekûn 13.125
An Evkaf-ı merhum Gazi Sultan Mahmud Han-ı sânî berây-ı surre-i Şîbîzâde Mehmed Efendi 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 5.000. İlâve 1.562,5. Yekûn 6.562,5	An Evkaf-ı merhum Gazi Sultan Mahmud Han-ı sânî berây-ı surre-i Nâibü'l-Haremi'ş–Şerîf Seyyid Süleyman Efendi 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 2.000. İlâve 625. Yekûn 2.625
An emvâl-i mukataât 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 9.000. İlâve 2.812, 5. Yekûn 11.812, 5	An emvâl-i mukataât 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 9.000. İlâve 2.812,5. Yekûn 11.812, 5

An emvâl-i mukataât 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 3.969. İlâve 1.240. Yekûn 5.209	Kîse derûnunda çıkınât. Kuruş-ı kadîm 10.082. İlâve 3.132,5. Yekûn 13.214,5
An evkaf-ı Haremeyni'ş-Şerifeyn bâtayin-i Sultan Mustafa Han-ı sânî 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 450. İlâve 140. Yekûn 590	An evkaf-ı merhum Gazi Sultan Murad Han 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 3.172,5. İlâve 990. Yekûn 4.162,5
An evkaf-ı merhume vâlide Sultan Mahmud Han-ı evvel 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 1.530. İlâve 477,5. Yekûn 2.007,5	An evkaf-ı merhum Gazi Hüseyin Paşa 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 2.999. İlâve 935. Yekûn 3.934
An evkaf-ı merhum Sultan Abdülhamid Han 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 3.310. İlâve 807,5. Yekûn 4.117,5	An evkaf-ı Haremeyni'ş-Şerifeyn bâtayin-i Sultan Mustafa Han-ı sâlis 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 1.785. İlâve 250. Yekûn 2.035
An evkaf-ı merhum Sultan Mustafa Han-ı sâlis 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 1.560. İlâve 187,5. Yekûn 1.747,5	An evkaf-ı kütüphane-i merhum Sultan Ahmed Han-ı sâlis 1 Kîse. Kuruş 346,5
An evkaf-ı kütüphane-i merhum Sultan Mahmud Han-ı evvel 1 Kîse. Kuruş 820	An evkaf-ı kütüphane-i merhum Sultan Mahmud Han-ı evvel 1 Kîse. Kuruş 1.000
An evkaf-ı merhume vâlide Sultan Mahmud Han-ı evvel 1 Kîse. Kuruş 478,5	An evkaf-ı merhume vâlide Sultan Ahmed Han der Üsküdar 1 Kîse. Kuruş 216
An evkaf-ı merhume vâlide Sultan Ahmed Han der Galata 1 Kîse. Kuruş 240	An evkaf-ı merhume Fâtıma Sultan ve Gazi İbrahim Paşa 1 Kîse. Kuruş 208,5
An evkaf-ı merhume Emetullah Başkadın. 1 Kîse. Kuruş 327,5	An evkaf-ı merhum Mehmed Ağa Ağa-yı Darussaâde 1 Kîse. Kuruş 830
An evkaf-ı merhum Beşir Ağa Ağa-yı sâbık-ı Daru's-Sa'âdeti'ş-Şerîfe 1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 1.263. İlâve 187,5. Yekûn 1.450,5	An evkaf-ı merhumân Başkadın ve Hanımkadın ve Verd-i Nâz Kadın 1 Kîse. Kuruş 338,5
An evkaf-ı merhum Mehmed Kethüda der karye-i Orta tâbi-i kaza-i Galata 1 Kîse. Kuruş 262,5	An evkaf-ı merhum Voynuk Ahmed Ağa ve Küçük Hüseyin Efendi 1 Kîse. Kuruş 340
An evkaf-ı merhume Cevri Usta 1 Kîse. Kuruş 500	An evkaf-ı merhum Hâfiz İsa Ağa Ağa-yı Dâru's-sa'âde 1 Kîse. Kuruş 250

Kîse derûnunda çıkınât. Kuruş-ı kadîm 2.518. İlâve 375. Yekûn 2.893	Kîse derûnunda çıkınât. Kuruş-ı kadîm 2.165. İlâve 375. Yekûn 2.540
An Hazine-i Haremeyni'ş-Şerîfeyn bedel-i hacc-ı selâtîn-i izâm 1 Kîse. Kuruş 1.758	

Çıkınât:

Vakf-ı Bezirgânbaşı Hüseyin Ağa. Kuruş 48	Vakf-ı Bosnavî Hacı Ahmed Ağa. Kuruş 9	Vakf-ı Mahmud Ağa. Kuruş 56	Vakf-ı Merzifonî Mustafa Paşa. Kuruş-ı kadîm 333. İlâve 50. Yekûn 383
Vakf-ı Osman Ağa. Kuruş-ı kadîm 100. İlâve 15. Yekûn 115		Vakf-ı Osman Ağa. Kuruş-ı kadîm 50. İlâve 7,5. Yekûn 57,5	
Cem'an yekûn kuruş 596. İlâvesi 072,5. Yekûn 668,5			
An Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn 1 Kîse. Kuruş 7.765			
Cem'an yekûn kuruş-ı kadîm 99.323,5. İlâve 21.045. Yekûn 120.368,5. Bedel-i hacc-ı şerif 1.758. Yekûn 122.126,5			

Mekke-i Mükerreme şerrefehâllahu Teâlâ ilâ yevmi'l-âhırede hıdemât ve sairenin zamm-ı vezâif ve mâhiyât ve saireye irsâl olunan

7 Aded Kîse. Kuruş 319.686

Der Kudüs-i şerif:

1 Kîse. Kuruş-ı kadîm 5.580. İlâve 1.742,5. Yekûn 7.322,5	1 Kîse. Kuruş 300	1 Kîse. Kuruş 168

Der Şam-ı Şerif 1 Kîse. Kuruş 1.275	Der Taif 1 Kîse. Kuruş 300
Ka'be-i Muazzama şerifine yeşil ferâce 2 Aded	Ka'be-i Muazzama kadısına güvez ferâce 1 Aded
Ka'be-i Muazzama şeyhü'l-haremine güvez ferâce 1 Aded	Ka'be-i Muazzama müftüsüne şal 4 Top. Kuruş 225. İlâve 70. Yekûn 295
Ka'be-i Muazzama Sultan Murad Han müderrisînine şal 1 Top	Medine-i Münevvere şeyhü'l-haremine yeşil ferâce 1 Aded
Medine-i Münevvere kadısına güvez ferace 1 Aded	Medine-i Münevvere nâibü'l-haremine şal 1 Top
Medine-i Münevvere hazinedarına şal 1 Top	Kudüs-i Şerif şeyhü'l-haremine güvez ferâce 1 Aded
Medine'de Padişah-ı âlem-penâh ferâşeti nâibine şal 1 Top. Kuruş 112,5. İlâve 35. Yekûn 147, 5	Kudüs-i Şerif'de Padişah-ı âlem-penâh ferâşeti nâibine şal 1 Top. Kuruş 112,5. İlâve 35. Yekûn 147,5

Tarîk-i hacc-ı şerifde bürkehâ ve sâireye irsâl olunan:

Kirabe-i surre-i şahane 216 Kuruş	Harcırah-ı emin-i surre-i şerife 96 Kuruş
Tekmîl-i harcırah-ı emin-i surre-i şerife 72 Kuruş	Tarîk-i hacc-ı şerifde Fahleteyn menzilinde olan kuyuya 50 Kuruş. İlâve 12,5. Yekûn 62,5
Tarîk-i hacc-ı şerifde Taha nâm menzilde olan kuyuya 50 Kuruş. İlâve 12,5. Yekûn 62,5	Tarîk-i hacc-ı şerifde Bürke-i Muazzama 50 Kuruş. İlâve 12,5. Yekûn 62,5
Tarîk-i hacc-ı şerifde Eşmeler nâm menzilde olan kuyuya 10 Kuruş	Tarîk-i hacc-ı şerifde Vâlide Sultan kuyusu hüddâmlarına 150 Kuruş. İlâve 37,5. Yekûn 187,5
Tarîk-i hacc-ı şerifde Şa'ru'n-Niam menzilinde olan kuyuya 50 Kuruş. İlâve 7,5 Yekûn 57,5	Tarîk-i hacc-ı şerifde Fahleteyn nam menzilde Atik Sebîl Kuyu bekçilerine 30 Kuruş. İlâve 7,5. Yekûn 37,5
Şeyh Muhammed şeyh-i merhale-i Cedîde 100 Kuruş. İlâve 15. Yekûn 115	Abdurrahman cerrah-ı hüccac-ı müslimîn 50 Kuruş
Nesc-i Mübarek be-Mizbân-zâde 450 Kuruş. İlâve 125. Yekûn 575	Ücret-i nakliye-i akkâm şem'-i asel 400 Kuruş
Vakf-ı Hemane Hatun 30 Kuruş Mekke. 30 Kuruş Medine. Yekûn 60 Çift aded 2	Vakf-ı Sultan Mustafa Han 42 Kuruş Medine. Çift 3
Taşra Müjdecibaşısı 30 Kuruş	Harcırah-ı sâ'î-i saire 300 Kuruş
Vakf-ı Derviş Ahmed Efendi 10 Kuruş	
Cem'an yekûn 2.445,5 Kuruş. Cem'an yekûn 2.360.729 Kuruş	

Şam-ı Şerifde vâki el-Hâc Beşir Ağa Vakfı'ndan Ravza-i Mutahhara aleyhi's-salâtu ve's-selâmda ibkâ olunmak için tahsil ve Harem-i Şerif Müdürü atûfetli efendiye teslimi icâb eden.

Revgan-ı zeyt kıyye; Ravza-ı Mutahhara 800. Medrese-i Münîf 200. Yekûn 1.000

Haleb ve Şam-ı Şerif havalisinden verilen evâmir-i aliyye mûceblerince tahsil ve mahall-i mübarekeye teslim olunmak üzere Surre-i Hümâyûn emini marifetiyle tahsil olunacak havalât:

Haleb'de vâki Haremeyn-i Şerifeyn Vakfı'ndan tahsili icab eden 1.800 Kuruş. Mekke-i Mükerreme 900 kuruş. Medine-i Münevvere 900 Kuruş	Yine Haleb'de vâki Hoca Ömer Efendi Vakfı'ndan sabunhane icâresinden tahsili icab eden 600 Kuruş Medine-i Münevvere

Trablusşam'da vâki Kuyumcubaşı Osman Ağa Vakfı'ndan olan kuyumcular hanı ve dekakîn icâresinden tahsil [ve] Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'ye irsâl olunan 382 Kuruş	Şam-ı Şerif'de vâki merhum Cezzâr Ahmed Paşa Vakfı'ndan tahsili icab eden 250 Kuruş
Yine Halep'de vâki merhum Sultan Gavrî Evkafı'ndan tahsili icab eden 1.050 Kuruş. Mekke-i Mükerreme 525. Medine-i Münevvere 525	Şam-ı Şerif'de vâki Sâdât-ı Mısriyyûn Vakfı'ndan tahsili icab eden 15 Kuruş. Abdurrahmân Câmî an müderrisîn

Şam-ı Şerif'de vâki Haremeyni'ş-Şerifeyn Vakfı'ndan

Şeyh Muhammed Mütevakkî ve karındaşı Şeyh Cevad Mütevakkî'nin yevmî beşer akçeden vazifelerinin tahsil ve yedlerine teslimi lâzım gelen:

Li-yevm 15

Yekûn 30 Kuruş

Şam-ı Şerif havalisi ve mukataât-ı saireden bi't-tahsil Medine-i Münevvere'de Müdirü'l-Haremi'ş-Şerifi'n-Nebevî atufetli efendi hazretlerine nakden teslimi ve Surre-i Hümâyûn emini marifetiyle ashâb-ı vezâife i'tâsı için havaleten tahsili icab eden:

172.764 Kuruş

Surre-i Hümâyûn emini atufetli efendi hazretleri marifetiyle tevzî' ve taksimi lâzım gelen 65.955 Kuruş	Harem-i Şerif müdürü atufetli efendi tarafına irsâl olunan Surre-i Hümâyûn defterinde mukayyed emvâl-i mezkûrdan ahali-i merkûmenin vezâiflerinin tevzî' ve taksimi için müdür-i mûmâileyhe i'tâ olunacak mebaliğin mikdarı 106.260 Kuruş

Mahrûsa-i Mısr-ı Kâhire'de Gazi Sultan Ahmed Han-ı Sânî Vakfı'ndan muayyen olup tahsili mu'tâd olan:

1 Kîse 2.700 Kuruş	
Berâ-yı ahali-i Mekke-i Mükerreme 45 Kuruş	Berâ-yı ahali-i Medine-i Münevvere 2.655 Kuruş

Yine Mısır-ı Kahire'de vâki Gazi Sultan Mahmud Han-ı Evvel Vakfı'ndan muayyen olup tahsili mu'tâd olan:

1 Kîse 3.523,5 Kuruş

Berâ-yı ahali-i Mekke-i Mükerreme 1.125 Kuruş. Kîse 1	Berâ-yı ahali-i Medine-i Münevvere 2.398,5 Kuruş. Kîse 1

Yine Mısr-ı Kâhire'de vâki Merhum El-Hâc Beşir Ağa Vakfı'ndan muayyen olup tahsili mu'tâd olan:

1 Kîse 4.209,5 Kuruş 7 Pâre	
Berâ-yı ahali-i Mekke-i Mükerreme behâ-i hayriye-i ağayân 225 Kuruş	Berâ-yı ahali-i Medine-i Münevvere 3.984,5 Kuruş

Tahrîran fî 12 [Z] sene [12]61 [12 Aralık 1845]

(Mühür)

Medine-i Münevvere'ye gönderilen surre defterinin kapağı

لوازم سرطانت سنه ده مكه مكرمه ومدينه منوره وقدس شريف وشام شريفه اهاليلرينه لو
مدن: همايون ابنى علمو قلو اوزره تسليماً وحوالة ايجوز التفتيش برسنه
محولاً ارسال اوغلمه صدره شريفه ومعاشلرينه وفقه وظائف وماهيانلر اجماليه

مدينه منوره الى بوم الاخره ارسالى مقادير
اقرونه مباكنك مقدارى

عن اوقاف
شو كرلو كرلو سرطانه عبد المجيد
خانه براى صرف اغوات
دوشه طاشره

كيسه ١
٧٥٠٠ قرش
٤٩٤٤ غلاوه
٩٩٤٤

عن اوقاف
سلطانين عظيم ودوراى كرام وانواته
سائره ده معاين اولان

كيسه ٤
١٥٧٨٥٧ قرش
٤٢٠٠٥ غلاوه
١٩٤٨٥٧

جفتا

وقف مزينوف وصلى باشا
٤٤٤ قرش
٥٠٠ غلاوه
٤٩٤

وقف باطه جى محمد اغا
١٨٢ قرش
٢٥ غلاوه
٢٠٧

حاجى حسن اغا
٢٠٤ قرش
٢٥ غلاوه
٢٢٩

وقف حاجى يوسف افندى
٩٠ قرش
١٥ غلاوه
١٠٥

وقف داده عرافندى
٩٠ قرش

وقف داده مصلحو باى
٩٠ قرش

وقف جبار داده مصلحو باى
١٥ قرش

وقف حاجى ابراهيم اغا
١٢ قرش

وقف بوسنوى حاجى احمد اغا
٩ قرش

١٦١٤٢٨ قرش
٤٣٦٢ غلاوه
٢٠٥٧٩١

عن خزينه اوقاف همايون
كيسه ١
٥١٩٥

وقف شهيد محمد باشا عربال مقطعاتى در شام
كيسه ١
٤٤٤٦

مدينه منوره نورها الله تعالى الى يوم الاخره وشيخ الحرم الشريف
رفعت باشا ومدير الحرم الشريف علمو قلو افندى وهمايانلر
وسائره نك صرف وظائف ومعاشلرى اولمه اوزره ارسال
وسائره نك وظائف

كيسه ٢٦
١٦٩٢١٩٤

مكه مكرمه نقطعاتى وفكريايه ارسالى مقادير اولمه صره همايونك
مقدارى

عن اوقاف
مرحوم ومغفور غازى سلطانه
محمود خان ثانى براى
صرف ساداتك

كيسه ١
١٥٩٩٧ قرش
٠٠٩٩٧ غلاوه
١٥٩٩٧

عن اوقاف
مرحوم غازى سلطان محمود خان
ثانى براى صرف شيبى زاده محمد
افندى

كيسه ١
٩٥٠٠ قرش
٦٥٦٤ غلاوه

براى اغوات اربعه
عن جيب همايونه مرتجا عامه
بانفيين سوكلو سلطانك
عبد المجيد خانه

كيسه ١
٥٠٠٠ بانفيه
٥٠٠٠ بانفيه
١٠٠٠٠ قرش
٤١٢٥ غلاوه
١٤١٢٥

عن اوقاف
مرحوم غازى سلطان محمود خان
ثانى براى صرف نائب الحرم الشريف
عبد الله افندى

كيسه ١
٧٠٠٠ قرش
٦٢٥ غلاوه
٧٦٢٥

عن اموال سلطانيه
كيسه ١
٩٠٠٠ قرش
٢٨١٢ غلاوه
١١٨١٢

عن اموال سلطانيه
كيسه ١
٢٨١٢ قرش
٩٠٠٠ غلاوه
١١٨١٢

عن اموال سلطانيه
كيسه ١
٤٩٦٩ قرش
٦٤٠٠ غلاوه
٥٤٠٩

كيسه دلاونج جفتانه
١٠٠٨٢ قرش
٤١٢٢ غلاوه
١٤٢١٤

عن اوقاف
حرمين الشريفين باتفيين
سرطان مصلحو خانه ثانى

كيسه ١
٤٥٠٠ قرش
١١٠ غلاوه
٥٩٠

عن اوقاف
مرحوم غازى سرطان مراد خانه

كيسه ١
٤١٧٢ قرش
٩٩٠ غلاوه
٤١٦٢

عن اوقاف
مرحومه والده سرطان
محمود خانه اولى

كيسه ١
١٥٩٠ قرش
٤٧٢ غلاوه
٢٠٠٧

عن اوقاف
مرحوم غازى حسين باشا

كيسه ١
٢٩٩٩ قرش
٩٤٥ غلاوه
٢٩٤٤

عن اوقاف
سرطان عبد الحميد خانك

كيسه ١
٤٢١٠ قرش
٩٠٧ غلاوه
٤١١٧

عن اوقاف
حرمين الشريفين باتفيين سرطان
مصلحو خانك

كيسه ١
١٧٢٥ قرش
٢٥٠ غلاوه
٢٠٢٥

عن اوقاف
مرحوم سرطان مصلحو خانك

كيسه ١
١٥٦٠ قرش
١٧٧ غلاوه
١٧٤٣

عن اوقاف
كنجانه مرحوم سرطان
احمد خانه ثالث

كيسه ١
٤٤٦

عن اوقاف
مرحوم سرطان محمود خانه

كيسه ١
٨٢٠

عن اوقاف
كنجانه مرحوم سرطان
محمود خانه اولى

كيسه ١
١٠٠٠

عن اوقاف
مرحومه والده سرطان
محمود خانه اولى

كيسه ١
٤٧٨

عن اوقاف
مرحومه والده سرطان احمد خانه
دراسدار

كيسه ١
٤١٦

عن اوقاف
مرحومه والده سرطان احمد خانه
دور عرطه

كيسه ١
٢٤٠

عن اوقاف
مرحومه فاطمه سرطانه وغازى
ابراهيم باشا

كيسه ١
٢٠٨

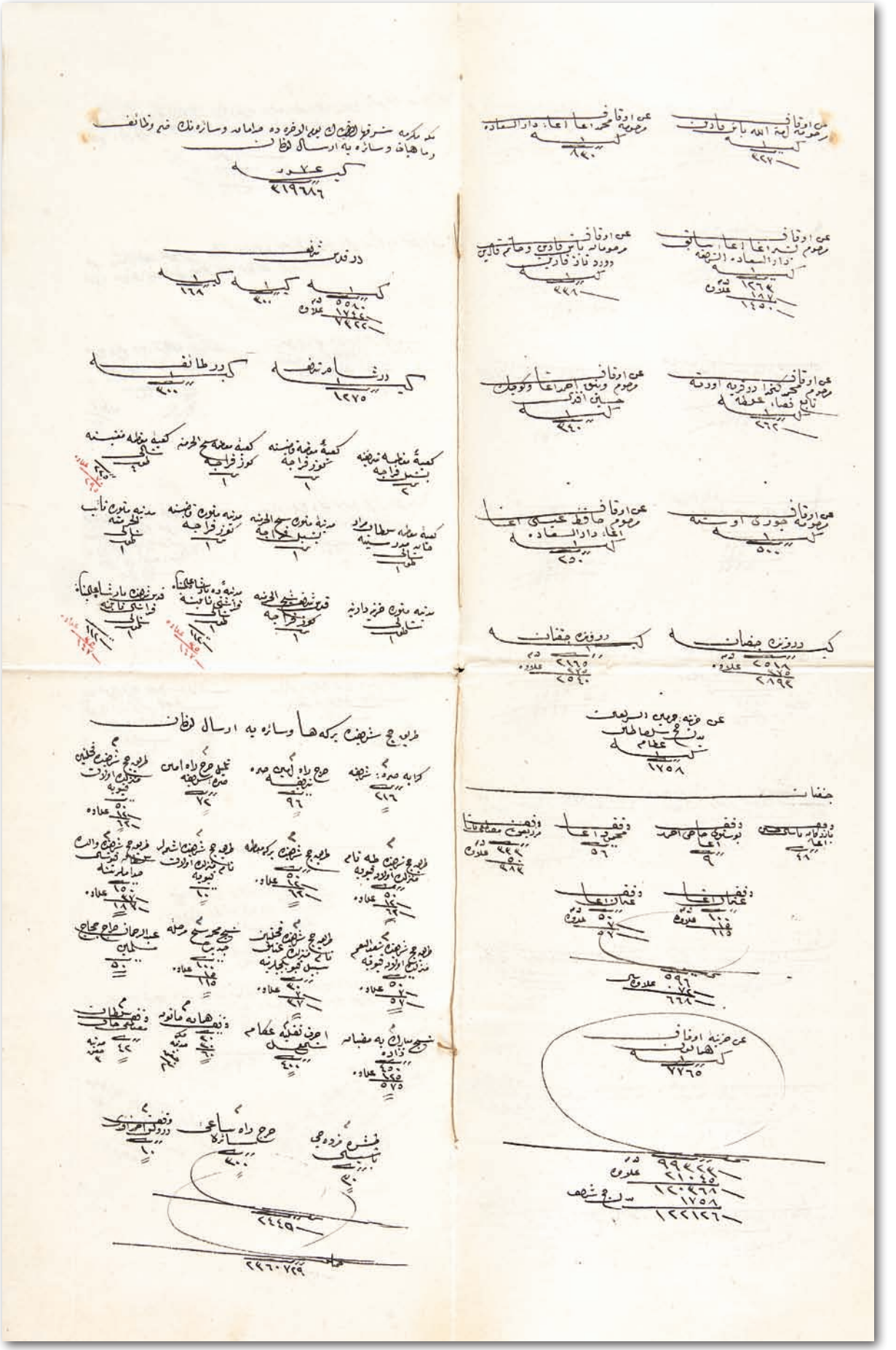

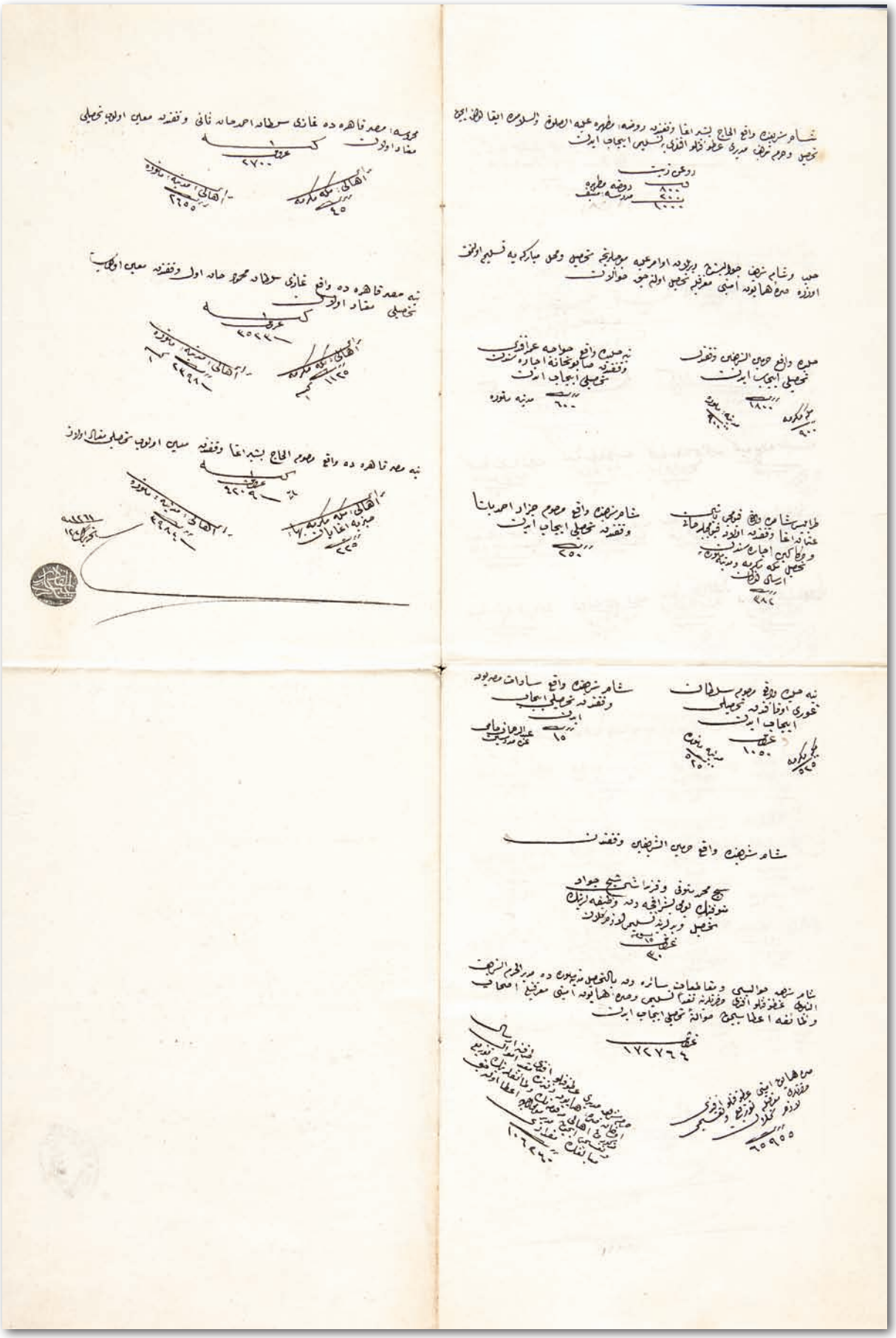

EV, 12667

SURRE-İ HÜMÂYÛN İHRACI İÇİN KESELERİN BEŞİKTAŞ SARAYI'NA GÖNDERİLMESİ

Padişah mührü ile mühürlü Surre-i Hümâyûn keselerinin Beşiktaş Sarayı'na gönderilmesi ve Surre-i Hümâyûn'un Şaban ayının on dördünde Beşiktaş Sarayı'ndan çıkarılarak Tophane-i Amire Vapuru'na yüklenmesi

Aded: 52

Huzur-ı Me'âlî-mevfûr-ı Hazret-i Vekâlet-penâhîye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Cenâb-ı Hak emsal-i nâ-ma'dûdesi müşahedesiyle zât-ı Hilâfet-simât-ı Hazret-i Şahaneyi serîr-i şevket-masîr-i mülûkânelerinde pây-dâr ve ber-karar buyursun. Şehr-i Şaban-ı şerifin on dördüncü günü yani Berat Gecesi müjdecibaşılar ile ihracı emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî muktezâ-yı celîlinden olan Surre-i Hümâyûn saye-i şevket-vâye-i Hazret-i Hilâfet-penâhîde tertib ve tehyie kılınmış olduğundan bunun teşrifat-ı mu'tâde ile hangi mahall-i âlîden ihracı ve kîselerinin üzerleri mühr-i hümâyûn-ı meyâmin-nümûn-ı hazret-i Şehin-şâhî ile temhir ve tenvîr buyurulmak üzere ne vakit ve ne mahalle takdimi hususlarında her ne vechile irâde-i lütuf-âde-i cenâb-ı zıllullahî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı celîlinin icrasına müsâra'at ve ibtidâr kılınmak üzere keyfiyetin savb-ı acizîye emr u iş'ârı bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 5 Şaban sene [1]281 ve fî 22 Kanun-ı Evvel sene [1]280

(İmza)

*

Atufetli efendim hazretleri

Bi-mennihî Teâlâ şehr-i Şabani'l-muazzamının on dördüncü günü ihracı muktezâ-yı emr u fermân-ı hazret-i Hilâfet-penâhîden bulunan Surre-i Hümâyûn'un tehyie etdirilen kîselerinin icab-ı âlîsi icra buyurulmak üzere ne vakit ve ne mahalle takdimi istîzânına dair Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi arz u takdim kılınmış olmakla ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı Hazret-i Cihan-dârî şeref-sunûh ve sudûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 9 Ş. sene 1281

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleriyle mezkûr tezkire manzûr-ı me'âlî-mevfûr-ı Hazret-i Padişahî buyurulmuş ve Surre-i Hümâyûn-ı mezkûrun ber-vech-i muharrer Şaban-ı Şerif'in on dördüncü Perşembe günü Beşiktaş Saray-ı Hümâyûnu'ndan ihracı ve Tophane-i Amire Vapur-ı Hümâyûn[un]a irkâbı ve mezkûr kîselerin dahi Çarşamba günü Saray-ı Âlî-i mezkûra irsâli müte'allik ve şeref-sünûh buyurulan emr u fermân-ı isabet-beyân-ı Cenâb-ı Şehriyârî iktizâ-yı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmî-i asafîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 10 Ş. sene 1281 / [8 Ocak 1865]

٥

حضور معالیموفور حضرت وکالتپناهیه

٥٢

معروضه چکرکمینه لریدرکه

جناب حق امثال نامعدوده‌سی مشاهده‌سیله ذات خلافتسمات حضرت شاهانه‌یی سریر شوکتمصیر ملوکانه‌لرنده پایدار و برقرار بیورسون شهر شعبان شریفک اون دردنجی کونی
یعنی برات کیجه‌سی مژده‌جی باشیلر ایله اخراجی امر و اراده سنیه جناب پادشاهی مقتضای جلیلندن اولان صره همایون سایه شوکتوایه حضرت خلافتپناهیه ترتیب و تهیه قلنمش
اولدیغندن بونک تشریفات معتاده ایله قنغی محل عالیدن اخراجی و کیسه‌لرینک اوزرلری مهر همایون میامن نمون حضرت شهنشاهی ایله تمهیر و تنویر بیورلمق اوزره نوقت
و نمحله تقدیمی خصوصلرنده هر نوجهله اراده لطفعاده جناب ظل اللهی متعلق و شرفصدور بیوریلور ایسه منطوق جلیلنک اجراسنه مسارعت و ابتدار قلنمق اوزره کیفیتک صوب
عاجزیه امر و اشعاری بابنده امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر ١٥ شعبان ٢٨١ ع و ٢٢ کانون اول ٨٠ ع

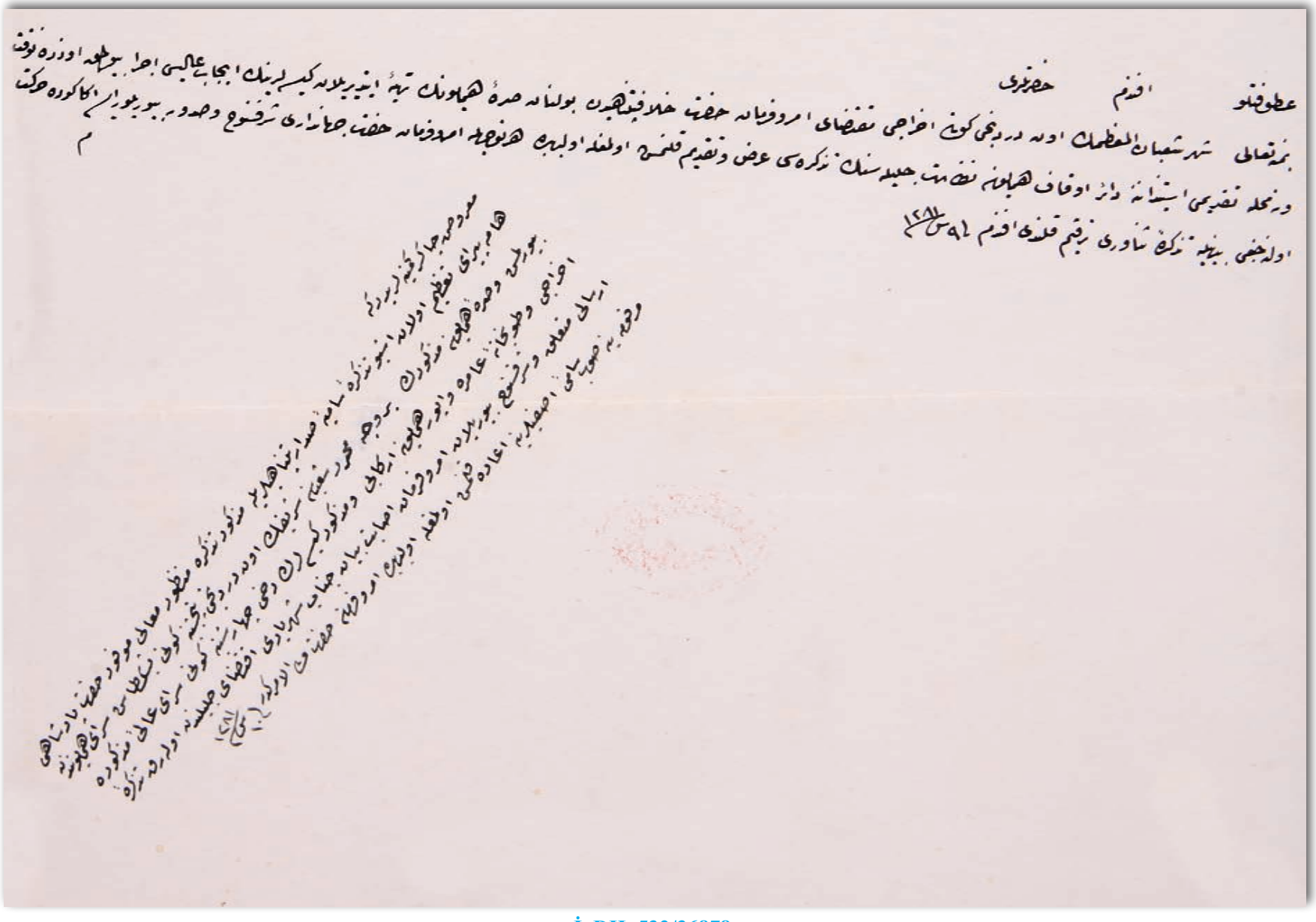

İ. DH, 532/36878

VEZİR HÜSEYİN PAŞA EVKAFI'NDAN MEKKE'YE GÖNDERİLEN SURRENİN TAKSİMİ

Eski Girit Serdarı Vezir Hüseyin Paşa Evkafı'ndan gönderilip Mekke Kadısı Ahmed bin Ali tarafından Mekke'de dağıtılan surrenin taksimatının bir bölümü

47

Defter-i taksimât-ı Surre-i Cedîde an evkaf-ı merhum Hüseyin Paşa el-vezir ve serdâr-ı cezîre-i Girid der sâbık berây-ı ahalî-i Mekke-i Mükerreme ta'yîn-kerde der-vâcib-i sene ihdâ ve seb'în ve elf.

Benâtu Nazar Bey es-Selcî. Sikke 15 On beş	Muhammed Efendi Dağistanî. Sikke 10 On	El-Hâc Şekur bin Mustafa ve evlâd ve 'ıyâl an Kadı Ahmed el-Hanbelî. Sikke 10 On
Evlâd ve 'ıyâl Mustafa bin Nasûh. Sikke 15 Onbeş	Evlâd ve 'ıyâl Ali Çelebi el-'Ûdî. Sikke 10 On	'Iyâl-i Şeyh Sa'îd Delîl-i Teberdârân. Sikke 5 Beş
Şeyh Hasan Delil-i Teberdârân. Sikke 10 On	Evlâdu Şeyh Sa'îd Delil-i Teberdârân. Sikke 10 On	Evlâd u 'ıyâl-i Seyyid Hüseyin Efendi Nâibü'l-Harem. Sikke 10 On
Rahime Hatun. Sikke 15 Onbeş	Evlâd-ı Şeyh Yusuf Muhammed Müezzin-i Makâm-ı Hanefî. Sikke 6 Altı	Evlâdu Şeyh Yusuf Ahmed Müezzin-i Makâm-ı Hanefî. Sikke 6 Altı
Abdullah bin Ahmed Sakka. Sikke 6 Altı	Evlâdu's-Seyyîd Herrâ' bin Ahmed bin Herrâ' bin Muharrem sâkin fî's-sûk Sağîr. Sikke 10 On	Muhammed Nûru'l-Hüdâ bin Ahmed Efendi Müftiyyü evlâd-ı Akşemseddin sâkin-i Bâb-ı Umre. Sikke 6 Altı

Menlâ Kasım Erzurumî tâbi‘-i Erzurumî Ahmed Çelebi tercüman. Sikke 5 Beş	Muhammed bin Kasım Erzurumî. Sikke 5 Beş	Muhammed Yetim İmamu Hanefî. Sikke 8 Sekiz
Evlâdu Ahmed bin Muhammed Çelebi. Sikke 3 Üç	Muhammed bin Abdülkerim Çavuş. Sikke 3 Üç	‘Iyâlu Şeyh Yusuf Müezzinü Harem. Sikke 5 Beş
Cafer bin Ahmed bin İdris. Sikke 8 Sekiz	Şeyh Hasan bin Ali Ebubekir Sıddîk. Sikke 5 Beş	Şeyh Ahmed bin Ebubekir Hanbelî. Sikke 5 Beş
Evlâdu Şeyh Hüseyin Sâfûrî. Sikke 8 Sekiz	Seyyid Muhammed bin Seyyid Hüseyin Buhârî Efendi. Sikke 5 Beş	Benî Şeybe Miftahcî-i Beyt-i Şerif. Sikke 15 On beş
Evlâdu Benî Şeybe. Sikke 8 Sekiz	Mekke-i Mükerreme’de olan harem ağalarına umûmen. Sikke 200 İki yüz. Dört altın bunun dahilinde Muhammed Çelebi sikke-i hasene olan Şeyh Muhammed ferâgati mûcebince başkaca bir isim ifraz edersiz	Ahmed Çelebî. Delil. Sikke 10 On
Abdullah Şeyh Kutbî. Sikke 5 Beş	Benâtu Seyyid Ali el-‘İzzî İmamu Mescidi’l-Harem ve Mevlûdi’n-Nebîy aleyhisselâm. Sikke 10 On	Şeyh Hâşim el-Harîrî ve Ahmed bin Şeyh İsmail el-Ezherî. Sikke 10 On. Şeyh Hâşim. Sikke 3 Üç. Ahmed. Sikke 7 Yedi
Evlâdu Seyyid Ali el-‘İzzî. Sikke 10 On	Ferâgat kerde. Abdülvehhâb evlatları kâh Mekke-i Mükerreme’de ve kâh Medine-i Münevvere’de bulunurlar. Sikke 8 Sekiz Âşe evvelen Şeyh Hasan bin Abdullah el-Becelî ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye el-müverrah fî 6 Ş. sene 1069	El-Hâc Bayram müşidd-i Harem-i Şerif. Sikke 5 Beş

‘Iyâlu Muhammed Ali bin Kadı Ahsen. Sikke 5 Beş	Abd ve Abdullah sakka-i Harem-i Şerif ve evlâd-ı Mustafa bin Mahmud. Sikke 10 On. Abd ve Abdullah. Sikke 7 Yedi. Evlâd-ı Mustafa. Sikke 3 Üç	Evlâd ve ‘ıyâlu Seyyid Hüseyin Efendi naibü’l-Harem. Sikke 8 Sekiz

[...]

*

Fâtıma Hatun bint-i Seyyid Abdurrahman bin Ahmed. Sikke 2 İki	Cem‘an. Sikke-i hasene 1.333 Bin üç yüz otuz üç

Tahriran fî 11 Recebü’ş-Şerif sene 1071

Hurrire hâzâ’d-defter bi-ma‘rifeti’l-afkar Muhammed Ağa-i Dârü’s-Saâde en-Nâzır alâ Evkafı’l-Haremeyni’ş-Şerîfeyn

(Mühür)

Mâ fî hâzâ’d-Defteri’l-Hakanî hurrire bi’l-izni’s-Sultanî ve ena’l-fakir ileyhi Teâlâ Süleyman bin Mahmud el-me’mûr bi-teftîşi’l-evkaf gufira lehumâ.

(Mühür)

Pençeler
Vuzzi‘a bi-ma‘rifeti men esiku bihi nemmakahu’l-hayr ileyhi teâ‘lâ Ahmed bin Ali el-Kâdî bi-Mekketi’l-Mükerreme gufira lehumâ.

(Mühür)

Vuzzi‘a ve kussime bi-ma‘rifeti’l-hakîr Ali Şeyhi’l-Harem bi-Mekke-i Mükerreme.

[6 Ekim 1660]

(Mühür)

در قسمات صره حد بده عن اوقاف مرحوم حسین باشا
الوزیر وسردار خزینه کرید در سابق برای اهالی
مکه مکرمه تعیین کرده در واجب سنه احدی
وسبعین والف

سادات بطرسك السلحی	محمد افندی طاعسناف	الحاج شکرین مصطفی واولاد وعیال عن قاضی احمد الحنبلی
اون بش	اون	اون
اولاد وعیال مصطفی بن نصوح	اولاد وعیال علی جلبی العودی	عیال شیخ سعید دلیل تبردار ان
اون بش	اون	بش
شیخ حسین دلیل تبردار ان	اولاد شیخ سعید دلیل تبردار ان	اولاد وعیال سید حسین افندی نایب الحرم
اون	اون	اون
رحیمه حاتون	اولاد شیخ یوسف محمد مؤذن مقام حنفی	اولاد شیخ یوسف احمد مؤذن مقام حنفی
اون بش	اونبش	اونبش
عبد الله بن احمد سقاف	اولاد السید هراع بن احمد بن هراع بن مکرم ساکن فی السوق قاصمر	محمد نور الهدی بن احمد افندی مفتی اولاد اف شمس الدین ساکن باب عمره
اونبش	اون	اونبش
سلاد قاسم ارض روم تابع ارض روم محمد حلمی ترجمان	محمد بن قاسم ارض روم	محمد بنیم امام حنفی
بش	بش	بش

اولاد احمد بن محمد جلبی	محمد بن عبد الکریم حارش	عیال شیخ یوسف مؤذن حرم
اون	اون	بش
جعفر بن احمد بن ادریس	شیخ حسن بن علی ابو بکر صدیق	شیخ احمد بن ابو بکر حنبلی
بش	بش	بش
اولاد شیخ حسین صاوری	سید محمد بن سید حسین عاری افندی	بنی شیبه معاحی شریف
بش	بش	اون بش
اولاد بنی شیبه	مکه مکرمه ده اولان حرم اغا لرینه عمر ماسا	احمد حلمی دلیل
بش	بش	اون
عبد الله شیخ قطبی	سادات سید علی العمری امام مسجد الحرام بن ولد السید علی السلام	شیخ هاشم الحوری واحمد بن شیخ اسمعیل الازهری
بش	اون	اون
اولاد سید علی العمری	عبد الوهاب اولاد لری کاه مکه مکرمه ده وکاه مدینه منوره ده بولنورلر	الحاج ابراهیم مشد حرم شریف
اون	بش	بش
عیال محمد علی بن قاضی احسن	عدو عبد الله سعاد حرم شریف واولاد مصطفی بن محمود	اولاد وعیال سید حسین افندی نایب الحرم
بش	اون	بش
	عدو عبد الله	اولاد مصطفی
	بدی	اونبش

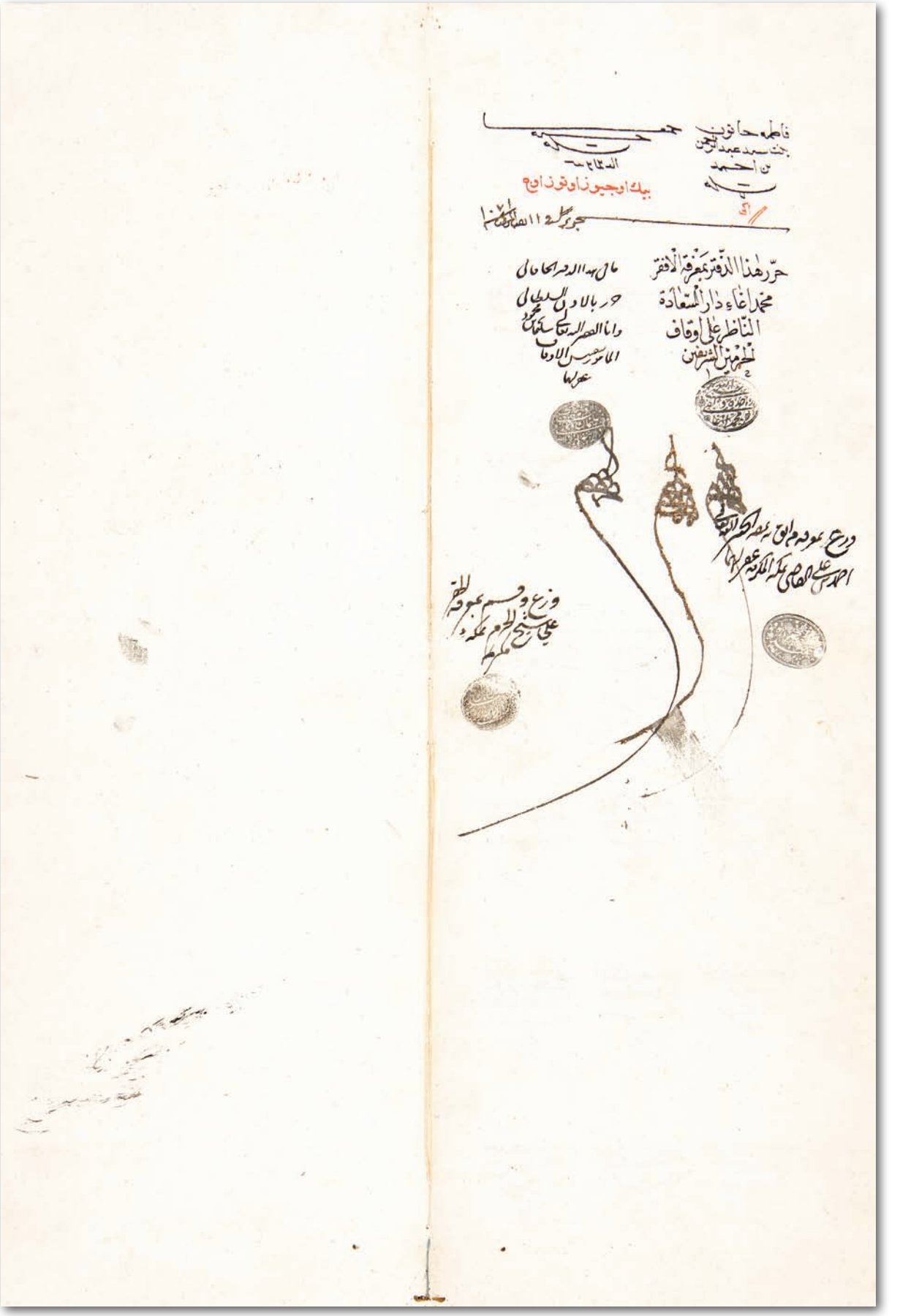

EV. HMK. SR, 62

HİNDİSTAN VE CAVA'DAN MEKKE'YE GELİP MÜCAVİR SIFATIYLA ORADA KALAN HACILARLA İLGİLİ TEDBİR ALINMASI

Hac ibadetini yerine getirmek maksadıyla Mekke'ye gelip mücâvir sıfatıyla orada kalan Hindistanlı ve Cavalı hacılar, arazi ve emlak satın alıp Mekke ahalisinin uhdelerindeki vazifelere talip olduklarından ve günden güne sayıları artmakta olduğundan, bunlar hakkında Tabiiyyet-i Osmaniyye Kanunnamesi'nin dördüncü maddesinin uygulanması

48

Hicaz Vilâyeti
Mektubî Kalemi
Aded: 19

Huzur-ı Sâmî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhîye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Hindistan ve Cava ahalisinden beher sene îfâ-yı hacc-ı şerîf maksadıyla küllî-yet üzere Mekke-i Mükerreme'ye gelip mücaveret tarîkıyle burada ikamet ve iskan etmekde ve fırsat buldukça emlak ve akar mübayaasıyla tevsî'-i daire-i maîşet ederek bundan maadâ Mekke-i Mükerreme ahalisine mahsus ve munhasır olan bazı cihât ve vezâifi de uhdelerine geçirmekde olan nüfusun mikdar ve adedi gün be gün tezâyüd eylemekde idüğü muamelât-ı câriye üzerine tedkikât-ı vâkıadan anlaşılmışdır.

Ma'lûm-ı dakâyık-melzûm-ı âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu üzere Mekke-i Mükerreme ahalisinin Memalik-i Mahrûsa-i Şahane'de bulunan diğer ahali gibi ziraat ve ticaretleri olmayıp hemen cümlesinin idare ve maişeti uhdelerinde bulunan veza'if-i ma'lûmeden ahz u istihsâl edegeldikleri bedelât ve ta'yînâta münhasır olduğu hâlde refte refte onun dahi şu sûretle uhdelerinden nez'ıyle yed-i ecânibe geçmesindeki mehâzîr-i siyasiyyeden başka ancak Mekke-i Mükerreme ahalisinin idaresine derece-i kifâyede bulunan su ve erzakça da bilâhare halkın idaresini tazyik edip haklarında mûcib-i gadr u perişanî olacağı derkâr ve sâlifü'l-arz Hindistan

ve Cavalılar içinde tabiiyet-i Devlet-i Aliyye'yi bi'l-kabul Tezkire-i Osmaniye almış olanları pek ender olduğu gibi ol bâbda istid'â takdimiyle tebdîl-i tabiiyet etmek isteyenler hakkında konsoloshanelerce türlü türlü müşkilat ibraz eylemelerine mebnî de'âvî ve husûsât-ı sairece tas'îbât görülmekde idüğü bedîhî ve âşikâr olup benâberîn ahali-i merkûmenin bu suretle bilâ kayd u şart sene be-sene Mekke-i Mükerreme'de tezâyüd ve tekessürü ve kendilerince bir mecburiyet hâsıl olmadıkça tabiiyyet-i Devlet-i Aliyye'ye dehalet ve kabul arzusunda bulunmayıp ecnebî sıfatıyla iskân ve ikametlerine bir müddet daha sükut edilecek olur ise pek az zaman içinde Mekke-i Mükerreme'nin adeta kıtaât-ı Hindiyye'den bir mahal hükmünü alacağı ve bunun akıbetindeki mahzur ve mazarrât ise müstağnî-i arz ve tarif bulunduğuna binâen o makule mücâvirîn haklarında vaktiyle icrası derece-i vücûb ve elzemiyetde bulunan muamele ve tedâbîrin lütfen taraf-ı çâkerîye emr u iş'ârı hususuna müsaade-i aliyye-i fahîmâneleri sezâvâr buyurulmak babında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 13 S. sene [1]310 ve fî 22 Ağustos sene [1]308

Vali-i Hama ve Yâver-i Ekrem
(Mühür)

*

Fî 22 Teşrîn-i Evvel sene [1]308 tarihli hukuk müşavirlerinin mütâlaanamesi sûretidir.

Hindistan ve Cava ahalisinden bir takım hüccâcın külliyet üzere Mekke-i Mükerreme'de mücâveretle fırsat buldukça emlak ve akar mübayaa eylemekde ve Haremeyn ahalisine mahsus bazı cihât ve vezâifi de uhdelerine geçirmekde olduklarından bahisle mahallinden istîzân-ı muamele olunması üzerine ecânibin memalik-i Devlet-i Aliyye'de müsâferetleri hakkındaki icâbât-ı ahdiyye ile ol babda olan mütâlaanın beyân ve iş'ârı ifadesini hâvî Şûrâ-yı Devlet Riyaseti Vekâlet-i Celîlesi'nden vârid olan fî 24 Eylül sene [1]308 tarihli tezkire havale buyurulmakla mütâlaa olundu.

Düvel-i ecnebiyye tebaasının Memalik-i Şahane'nin arazi-i Hicaziye'den maadâ her tarafında tebaa-i Devlet-i Aliyye misillü ve başka bir şart tahtında olmayarak tasarruf-ı emlak hukukundan istifade eylemeleri İstimlak-i Ecânib Nizamnâmesi'nin birinci maddesi ahkâmından olmasına mebnî bu vechile terk-i vatanla ecânibin istimlakı memnû' olan Kıt'a-i Hicaziye'ye gelerek mücâveret edip ta'yîn-i me'vâ etmiş ve emlak ve akar mübayaasıyla bazı cihât ve vezâifi de deruhte etmiş olan tebaa-i ecnebiyyenin bi't-tab' terk-i tabiiyyet-i asliyye ile Osmanlı tabiiyyetini iktisab eylemiş addolunmaları iktizâ edip muahedât-ı mün'akidede dahi bu hükmü nâkız sarahat olmadığından ve bu misillü mücâvirîn-i ecnebiyye hakkında Tabiiyyet-i Osmaniyye Kanunnamesi'nin dördüncü maddesi hükmü dahi tevsî'an tatbik olunabileceğinden

bunların tebaa-i şahaneden addiyle yedlerine Hamidiye tezkirelerinin i‘tâsı ve istimlak edenlerin senedât-ı hakaniyelerine dahi ashabının tebaa-i Devlet-i Aliyye’den olduklarının kayd ve tasrîhi icab eyleyeceği arz olunur, ol babda.

*

Hicaz Vilâyeti
Mektubî Kalemi
Aded: 23

Şûrâ-yı Devlet Riyaseti Vekâ[let-i] Celîlesi’ne

Devletli efendim hazretleri

Hindistan ve Cava ahalisinden îfâ-yı hacc-ı şerîf maksadıyla Mekke-i Mükerreme’ye gelip mücâveret_tarîkıyla ikamet ve iskan etmekde olanlar hakkında lâzım gelen muamele ve tedbirin iş‘ârına dair mukaddemâ makam-ı vilâyetden takdim olunan tahrîrât üzerine 15 Rabîulevvel sene [1]310 tarihli tastîr buyurulan tahrîrât-ı aliyye-i ri[yâ]set-penâhîleriyle iş‘âr ve talep buyurulan iki kıt‘a defterin henüz takdim olunmadığı beyân-ı âlîsiyle sür‘at-i takdim ve isrâsı şeref-vârid olan bir numara ve 5 Ramazan sene [1]310 tarihli tahrîrât-ı aliyye-i âsafânelerinde irâde ve iş‘âr buyurulmuş ise de lede’t-taharrî zikrolunan tahrîrât-ı aliyye-i dâverîlerinin vürûduna dair umum devâir ve aklam-ı vilâyetçe bir gûnâ kayd ve ma‘lûmâta zaferyâb olunamadığının arz u beyânına ibtidar olunur. Ol babda emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir.

Fî 16 L. sene 1310 ve fî 21 Nisan sene 1309 / [3 Mayıs 1893]

Hicaz Valisi ve Yaver-i Ekrem
(Mühür)

٥

حجاز ولایتی
مکتوبی قلمی
عدد
١٩

حضور سامی جناب حضرت شاهی

معروضه چکرلکینه لریدر

هندستان و جوار اهالیسندن بر سنه ایفای حج شریف مقصدیله کلیت اوزره مکه مکرمه یه کلوب مجاورت طریقیله بوراده اقامه و اسکان ایتمکده و فرضه
بولدقجه املاک و عقار مبایعه سیله توسیع دائره معیشت ایدرک بوندن ماعدا مکه مکرمه اهالیسنه مخصوص و منحصر اولان بعض جهات و وقف نفعده
عهده لرینه کچور مکه اولان نفوسک مقدار و عددی کونکون تزاید ایلمکده ایدوکی معاملات جاریه اوزرینه تدقیقات واقعه دن اکلاشلمشدر
معلوم دقائق ملزوم عالی جناب وکالتپناهیلری بیورلدیغی اوزره مکه مکرمه اهالیسنک محالات محروسه شاهانه ده بولنان دیکر اهالیسی کبی زراعت
و تجارتلری موجب همان جمله سنک اداره و معیشتی عهده لرنده بولنان وقف معلومه دن اخذ و استحصال ایده کلدکلری بدلات و تعیینات منحصر اولدیغی
حالده رفته رفته انک دخی شو صورتله عهده لرندن نزعیله ید اجانبه کچمسنه کی محاذیر سیاسیه دن بشقه انجق مکه مکرمه اهالیسنک اداره سنه درجه
کفایه ده بولنان صو و ازراقچه ده بالاخره خلقک اداره سنی تضییق ایدوب حقلرنده موجب غدر و پریشانی اولدیغی دیکر و سالف العرض
هندستان و جوالیلر ایچنده تابعیت دولت علیه یی بالقبول تنکره عثمانیه المش اولنلری یاخود اولدیغی کبی اولوب استدعا تقدیمیله تبدیل تابعیت
ایتمک استیانلر خفیه قونسلوسخانه لرجه درلو درلو مشکلات ابراز ایلدیکی مبنی دعاوی و خصوصات سائره جه تصعیبات کوریلمکده ایدوکی بدیهی
و اشکار اولوب بنابرین اهالی مرقومه نک بو صورتله بلا قید و شرط بندیسنه مکه مکرمه ده تزاید و تکثری و کندولرینه بر مجبوریت حصول اولمدقجه
تابعیت دولت علیه یه دخالت و قبول ارزوسنده بولنوب اجلی حقیقتله اسکان و اقامتلرینه بر مدتدها سکوت ایدیله جک اولورسه یاخود زمان ایچنده
مکه مکرمه نک عادتا قطعات هندیه دن بر محل حکمنی الحقیقه بونلر اعتقادنده کی مجذور و حضرت ایسه مستغنی عصر و تعریف بولنمغه بناء اوقفه
مجاورین حقلرنده وقتیله اجراسی درجه وجوب و الزمیه بولنان معامله و تدابیرک لطفا طرف چکری امر و اشعاری خصوصه مشاعره علیه فخیمانه لری سزاوار
بو جهته بابنده امر و فرمان حضرت شاهانه لرینه الامر کدر ١٣ صفر سنه ٣١١ و ٢٢ [illegible] سنه ٣٠٨

وقف حجاز و باوراکرم

١٢٢ سنه‌سی تاریخلو حقوقه متعلق مقاوله نامه‌سی صورتیدر

[illegible] ساده وزارا اهالیسنده برهم‌قم مجاجك کیتاورره مکلف مدده مجاورتله فرصت بولدقجه املاك وعقار مبایعه‌سنده
جرمیه اهالیسنه مخصوص بعضه جرائم ووظائفی ده عهده‌لرینه کچرمکده اولدقلرندن بحث‌ایدیلن معامله‌لرینی اجانب
ممالك دولتجه‌ده مسافرتلری حقنده کی ایجابات عهدیه‌یه اولیابده اولان مقاوله‌نك بیاننه واستعاری افاده‌سی حاوی
شورای دولت - یاسی وکالت جلیله‌سندن وارد اولان ١٢٢ سنه‌سی تاریخلی تذکره حوالیسیله مقاوله‌نامه اولنان
دولت اجنبیه تبعه‌سنك ممالك شاهانه‌نك اراضی مجاریه‌سنده ماعدا طرفنده تبعه دولتجه متملك وتبعه برشرط تحت‌ده اولمك
تصرف املاك حقوقندن استفاده ایچون استملاك اجانب نظامنامه‌سنك برنجی مادده‌سی احکامندن اولمسنه مبنی بو وجهله ترك
وطن اجانبك استملاکی ممنوع اولان قطعه مجاریه‌یه کلرك مجاورت ایدوب نفیه ماوی ایچون املاك وعقار مبایعه‌سنده
بعضه جرائم ووظائفی ده دخی عهده‌لرینه ایچون اولان تبعه اجنبیه‌نك بالطبع ترك تابعیت‌ایدیله‌جکلرنه نابعیت اکتساب
ایچون عدالتجه اقتضا ایدوب معاهدات منعقده‌ده دخی بوحکمی ناقض صراحت اولمدیغندن وبو مثللو مجاورتیه
اجنبیه حقنده تابعیت عثمانیه قانوننامه‌سنك دردنجی مادده‌سی حکمی دخی توسیعاً تطبیق اولنه‌بیله‌جکندن بونلرك تبعه سلطانیه
عدیله بدلرینه جدیده تذکره‌لرینك اعطاسی واستملاك ایدیلن سندات خانه‌لرینه دخی اصحابك تبعه دولتجه‌دن اولدقلرینك
قید وتصریحی ایجابایدیله‌جکی عرض اولنور اوصاب

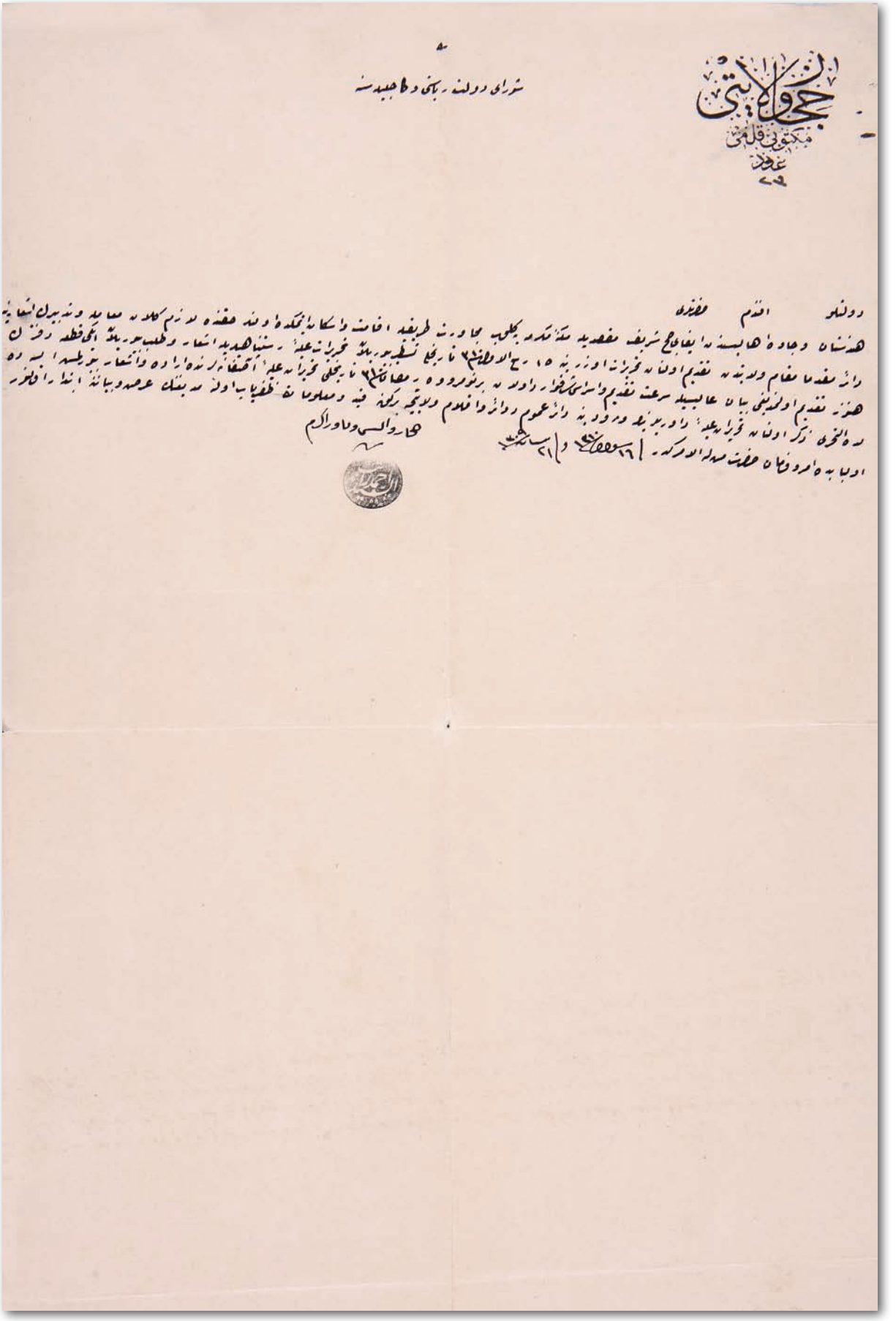

شورای دولت ریاستی وکالتجیلیدن

دولتلو افندم حضرتلری

هندستان وجاوه اهالیسندن ایفای حج شریف مقصدیله مکه مکرمه یه کلوب مجاورت طریقیله اقامت واسکان ایتمکده اولنلر حقنده لازم کلان معامله وتدبیرک اشعارینه
دائر مقدما مقام ولایتدن تقدیم اولنان تحریرات اوزرینه ۱۵ ربیع الاول سنه ۳۱ تاریخلی تسطیر بیورلان تحریرات علیه رستنیاهیدیله اشعار وطلب بیورلان ایکی قطعه دفترک
هنوز تقدیم اولنمدیغی بیان عالیسیله سرعت تقدیم واسراسی شرفوارد اولان برنومروده رمضان سنه ۳۱ تاریخلی تحریرات علیه آصفانه‌لرنده اراده واشعار بیورلمش ایسه ده
ده التحری ذکر اولنان تحریرات علیه داوریلرینه ورودینه دائر عموم دوائر واقلام ولایتجه برکونه قید ومعلومات ظفریاب اولنه مدیغنک عرض وبیاننه ابتدار اولنور
اولبابده امر وفرمان حضرت من له الامر کندو ۱۶ شوال سنه ۳۱ و ۲۱ ساعت سنه

محمد والسی وماوراکرم

ŞD, 2261/2

MEDİNE HALKINA HUBÛBÂT GÖNDERİLMESİ MEŞAKKATLİ OLDUĞUNDAN KİLÂR-I HAC HAZİNESİ'NDEN ÜCRETLERİNİN VERİLMESİ

Medine halkına eskiden beri verilmekte olan pirinç, bulgur ve peksimet bir müddetten beri Medine ambarından havale olunarak verilmekte ise de halk meşakkat çektiğinden ve mürettebâtın aynen verilmesi külfetli olduğundan, taraflara kolaylık olması bakımından bu seneden itibaren Kilâr-ı Hac Hazinesi'nden bunların ücretinin verilmeye başlanması

49

Şam-ı Şerif Valisi'ne

Medine-i Münevvere ahali-i kiramına mine'l-kadîm kilâr-ı hacdan müretteb olan pirinç ve bulgur ve peksimed ve bir müddetden beri Medine-i Münevvere şonesinden havaleten verilmekde ise de ahali-i mûmâileyhim vaktiyle dest-res olamayıp zaruret ve meşakkat çekmekde oldukları ve mürettebât-ı mezkûrenin aynen i'tâsı külfeti ve bahâsının verilmesi ise tarafeynce suhûleti mûcib olacağı beyânıyla kuyûda müracaatla ahali-i mûmâileyhime müretteb pirinç vesairenin mikdarı her neye bâliğ olursa esmân-ı mevkı'iyesinin Medine-i Münevvere cânibinden verilmek üzere kilâr-ı hac hazinesinden i'tâsı Şeyhü'l-Harem-i Hazret-i Nebevî[-i] sâbık müteveffâ Dilâver Paşa'nın Harem-i Şerif Müdürü saadetli efendi hazretleriyle bi'l-iştirak tevârüd eden tahrîrâtında inhâ ve iş'âr kılınmış olmasıyla keyfiyet Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havale sâye-i şevket-vâye-i hazret-i şahanede ahali-i mûmâileyhimin ez-her cihet zarûretden vikâyeleri umûr-ı mutlaka ve mültezimeden bulunmasına nazaran suret-i iş'âr münasib ve becâ olduğundan ve Surre-i Hümâyûn dahi henüz Şam-ı Şerif'den hareket etmediği cihetle bu usulün bu sene-i mübarekeden itibaren icrası münasib olacağından ber vech-i iş'âr iktizâsının ifası zımnında saadetli defterdâr efendiye vesâyâ-yı serî'a icrası hususunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi tezekkür kılınmış olmakla iktizâsının ifasına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

[Tarihsiz]

شام شریف والیسنه

اهالی مومن الیهم

ویرمدیدیز و مدینه منوره شقه سندن حواله ویرلمکده الی

مدینه منوره اهالی: کرامتلو کیلار حجدن مرتب اولان یرنجی و بولغو و بکسماه وقتیله دسترس اولمیوب ضرور بد

ومشقت چکمکده اولرقدن ومرتبان مذکوره نك عیناً اعطاسی کلفتی و بلاسنك ویرلمسی طرفینجه سهولتی موجب اولمق

قیوده مراجعتله اهالی: مومن الیهم مرتب یرنجی و سائره نك مقداری هر قنتاجی بالغی اولور ایسه اثمانه موقعیه سنك مدینه منوره

جانبنده ویرلمك اوزره کیلار حج خزینه سندن اعطاسی شیخ الحرم حضرتلری سابق متوفی دلاور پاشانك حرم شریف

مدیری سعادتلو افندی حضرتلری بالاشتراك تقاریر ایدن تحریراتنده انلی و اشعار قلمنه اولمسیله کیفیت مجلس والایه

لدی الحواله سنه شکوه حضرت شاهانه ده اهالی مومن الیهمك ازهر جهتیله ضرورتدن وقایه لری تذکر اولنمش اولمغله افندیلر

صدور اشعار مناسب و بجا اولدیغندن اولوجهله اجرای ایجابی خصوصنده حسب والالرینه بیلدیرلمش

ایضاً همه بیورملری سیاقنده شقه

امور مطلقه و ملتزمه دن بولنمسنه نظراً

وحده همایون دخی هنوز

شام شریفدن حرکت ایتمدیکی

جهتله بو اصولك بوسته مبارکه دن

اعتباراً اجراسی مناسب اولمغندن

بروجه اشعار اقتضاسنك ایفاسی ضمننده

سعادتلو دفتردار افندی وصایای سریعه

اجراسی

A. MKT. UM, 280/76

ŞEYHÜ'L-HAREM'E GÖNDERİLEN ALTIN SURRELER

Devlet-i Aliyye tarafından Şeyhü'l-Harem'e gönderilen altının miktarı ve bunların nerelere sarf edildiği

Devlet-i Aliyye tarafından Şeyhü'l-Harem'e irsâl olunan altın surre defteridir [arz] olunur.

50

Altın	
Aded	
11 000	Yaldız altını beheri onar kuruşa
Kîse	
250	
050	Şeyhü'l-Harem'e harçlık verilen
200	El-Hâc Selim yedine masârıf için verilmişdir
Kîse	
44	Beherini onar kuruşa alıp on ikişer kuruşa esnafa tevdî' ile faiz
04	Altın noksaniyesi
40	
16	Harcırah aldığı
56	
25	Sakkabaşıya ve ziyafete sarf eylediği
31	
Kîse	
18	Sakkabaşıya mezbûr el-Hâc Selim'in verdiği harcırah
07	Şam-ı Şerif'de el-Hâc Selim'in ziyafet masârıfı
25	

Bâlâda tahrir olunan on bir bin yaldız altını taraf-ı Devlet-i Aliyye'den irsâl olunup yalnız elli kîse akçelik altını Şeyhü'l-Harem'e ahz eyleyip baki iki yüz kîse akçelik altını masârıf için el-Hâc Selim beher altını onar kuruşa ahz merkûm el-Hâc

Selim on ikişer kuruşa esnafa tevdî' edip beher binde dörder kîse altın faizinden on bir binde kırk dört kîse faiz hasıl edüb dört kîsesi altın noksanı için Karanihan'da baki kırk kîse altın faizi hasıl edip on altı kîse harcırah verilip zam olundukda elli altı kîseye bâliğ olup Âsitâne'ye gelmek için sakkabaşıya on sekiz kîse harcırah verip merkûm el-Hâc Selim Şam-ı Şerif'de ziyafete yedi kîse akçe sarf ve bahşiş verip baki faizden hâsıl zimmetinde otuz bir kîse akçeden Devlet-i Aliyye'ye ve ricâl-i devlete boğçalar tanzim eyledim ancak kendime ikram olunur mülahazasıyla deyu ve benim bundan maâdâ bin beş yüz İstanbulî altınım var idi onu dahi bu yolda sarf eyledim deyu merkûm el-Hâc Selim'in takrîridir.

[Tarihsiz]

٥٠

دولت عالیه طرفندن شیخ الحرمه ارسال اولنان التون صره دفتریدر اولنور

التون
عـ ١١٠٠٠
کـ ٢٥٠
٥٠
٢٠٠

یالدیز التونی بهری اونر غروشه

شیخ الحرمه خرجلق ویرلان
الحاج سلیم یدینه مصاریفی ایچون ویرلمشدر

کـ ٤٤
٤٠
٤٠
١٦
٥٦
٢٥
٣١

بهرینی اونر غروشه الوب اون ایکیش غروشه اضافه توزیع ایله فائز
التون نقصانیه
خرجلق الدیغی
سقاباشیه وضیافته صرف ایدیکی

کـ ١٨
٠٧
٢٥

سقاباشیه مزبور الحاج سلیمک ویردیکی خرجلق
شام شریفده الحاج سلیمک ضیافت مصاریفی

یالکز تحریر اولنان اون بر بیک یالدیز التونی طرف دولت عالیه دن ارسال اولنوب یالکز اللی کیسه اقچه لک التونی شیخ الحرمه اخذ ایلیوب
باقی ایکیوز کیسه اقچه لک التونی مصاریفی ایچون الحاج سلیم بهر التونی اونر غروشه اخذ مرقوم الحاج سلیم اون ایکیش غروشه اضافه توزیع
ایدوب بهر بیکده دوردر کیسه التون فائزندن اون بر بیکده قرق درت کیسه فائز حصل ایدوب درت کیسه التون نقصانی ایچون
فرد نهانده باقی قرق کیسه التون فائزی حصل ایدوب اون التی کیسه خرجلق ویریلوب ضم اولندقده اللی التی کیسه یه بالغ اولوب استانه
کلمک ایچون سقاباشیه اون سکز کیسه خرجلق ویروب مرقوم الحاج سلیم شام شریفده ضیافته یدی کیسه اقچه صرف وبخشش ویروب باقی
فائزدن حصل زمتنده اتوز بر کیسه اقچه دن دولت عالیه یه ورجال دولته بوغجلر تنظیم ایدرم ایچون کندومه اکرام اولنور ملاحظه سیله هیچ
وبنم بوندن معدا بیک بشیوز استانبول التونم وار ایدی انی دخی بو یولده صرف ایدرم هیچ مرقوم الحاج سلیمک تقریریدر

HAT, 108/4313-B

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ İLE GÖNDERİLEN ATIYYELERİN MEKKE VE MEDİNE'DE HAK SAHİPLERİNE DAĞITILMASI

Surre-i Hümâyûn Emini Ahmed Efendi ile gönderilen atıyyelerin Mekke ve Medine'de hak sahiplerine dağıtıldığını bildirir Mekke kadısının tahriratı.

Manzûrum olmuşdur

51

Şerif hazretleri tahrîrâtı hülâsası ol vechile ifade-i hal idüğü

Beher sene ahali-i Haremeyn-i Muhteremeyn'e inâyet ve ihsân buyurulagelen Surre-i Hümâyûn işbu sene-i mübarekede dahi tayin olunan Surre Emini Ahmed Ağa yediyle vâsıl olup ashabına tevzi olunmakla taraf-ı şahane için isticlâb-ı de'avât-ı hayriyeye itina olunmuş ve irsâl olunan nâme-i hümâyûn-ı mevhibet-makrûn dahi cümle muvacehesinde kıraat kılınmış olmakla emîn-i mûmâileyh hızmet-i lâzımesini itmam ile Dersaâdet'e avdet etmiş olduğu.

Bu dahi

Emîn-i mûmâileyh ile irsâl olunan kisve-i şerife-i Kâbe-i Ulyâ mahall-i mübarekine vaz' ve ta'lîk olunup emîn-i mûmâileyh hizmet-i celîle-i mezkûreyi dahi te'diye ve ikmal etmiş olduğun şerif-i müşârünileyh bir kıt'a mektubunda tahrir eder.

Kisve-i şerife-i merkûmenin mahall-i mübarekine vaz' ve iksâ olunması babında sâdır olan emr-i âlî mûcebince kisve-i şerife ve pûşîde-i münîfe mahallerine bend ve ta'lik olunduğunu havi Mekke-i Mükerreme Kadısı'nın i'lâmı.

Kıt'a 1

Şam Valisi ve mîr-i hâccı saadetli Abdullah Paşa Hazretleri'nin tahrîrâtı hülâsasıdır.

Şam Valisi tahrîrâtı hülâsası olduğu

İşbu sene-i mübarekede Surre-i Hümâyûn emini olan silahşorân-ı hâssadan mûmâileyh Ahmed Ağa bendeleri zâtında edîb ve kârgüzâr ve her vechile inâyet-i aliyyeye sezâvâr olmakla hakkında teveccühât-ı seniyye erzânî ve şâyân buyurulması müşârünileyh bir kıt'a mektubunda tahrir eder.

Şeyhü'l-Harem İsmail Ağa'nın tahrîrâtı hülâsasıdır.

Mebâliğ-i merkûmenin tahsiline ikdam olunacağı

Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisinin vazifeleri merbûtâtından Kudüs-i Şerif cizyesi havalesine birkaç seneden beri ümenâ-yı Surre dest-res olamadıklarından ashab-ı vezayife ıztırab-târî olmuş iken bu sene-i mübareke Surre-i Hümâyûn emini mûmâileyh Ahmed Ağa Kudüs'den mâadâ Yafa Gümrüğü malının tahsiline dahi dest-res olamadığından bu keyfiyet ashab-ı vezâyife mûcib-i hayret olacağına binâen vezâyif-i mezkûrenin istidâne tarîkıyla tanzim olunması için emîn-i mûmâileyh teşvik olunmakla hâlâ Medine-i Münevvere bina emini Trablusî-zâde İsmail Efendi delâletiyle Medine-i Münevvere ashab-ı vezâyifinin muayyen olan vazifeleri mikdarı akçe tedârik ve istidâne olunarak tevzî' ve taksim olunmuş olduğu beyânıyla Surre emini ağa-yı mûmâileyhin işbu vaki olan hizmet ve gayreti mukabili emvâl-i mezkûrenin mahallinden tahsili hususuna himmet buyurulmasın ağa-yı mûmâileyh bir kıt'a kaimesinde tahrir eder.

Başka

Bina emini mûmâileyh Trablusî-zâde İsmail Efendi'nin tahrîrâtı hülâsasıdır.

İfade-i hâl olunduğu ma'lûm-ı âlîleri buyuruldukda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisine atıyye-i şahane olmak üzere işbu sene-i mübarekede mûmâileyh İsmail Efendi yedine i'tâ olunan beş bin elli aded zer-i mahbubun üç bin adedi ahali-i Medine-i Münevvere'ye bâ-defter tevzî' olunmuş ve Mekke-i Mükerreme ahalisinin atıyyeleri olan iki bin elli aded zer-i mahbub dahi mûmâileyh İsmail Efendi'nin birâderi Derviş Ahmed Efendi ile Mekke-i Mükerreme kadısına irsâl birle taksim etdirilmiş olduğunu mübeyyin iktizâ eden i'lâm ve mahzarları takdim kılınmış olduğun ve mûmâileyh İsmail Efendi'nin kaza-zede olduğu esnada atıyye-i şahane-i mezkûre bi'l-cümle mâ-meleki ile nehb ü gâret olunmuş ise dahi mûmâileyh cemî' mâ-melekini uğur-ı Padişahîye fedâ ederek atıyye-i mezkûreyi eda ve teslim etmiş olduğun emîn-i mûmâileyh bir kıt'a kaimesinde tahrir eder.

Başka

Medine-i Münevvere ahalisinin atıyyeleri mikdarını mübeyyin mûmâileyh İsmail Efendi'ye i'tâ olunan mümzâ defter. Kıt'a 1	Ber-vech-i muharrer Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ahalisine inâyet buyurulan mârrü'z-zikr atıyye-i şahane ber-mûceb-i defter ashabına tevzî' olunduğunu hâvî Mekke-i Mükerreme kadısının i'lâmı ile Medine-i Münevvere ahalisinin mahzarları. Kıt'a 2

[Tarihsiz]

Cebel-i Rahmet

شریف مکه مکرمه سعادتلو شریف غالب حضرتلری طرفندن وارد اولان تحریراتک خلاصه سیدر ١٢٩٦

1

بهر سنه اهالی حرمین محترمینه عنایت و احسان بیوریله کلان صره همایون اشبو سنه مبارکه ده
دخی تعیین اولنان صره ایتی احمد اغا یدیله واصل اولوب اصحابنه توزیع اولنمقله طرف شاهانه
ایچون استحباب و عواف حمدیله اعتنا اولنمش و ارسال اولنان نامه همایون موجبنجه دخی
جمله مواجب سنه قرار قلنمش اولمغله امین موما الیه خدمت لازمه سنی اتمام ایده و سعادتنه
عود و اتمش اولدیغین

بورولی

امین موما الیه ایله ارسال اولنان کسوه شریفه کعبه علیا محل مبارکنه وضع و تعلیق
اولنیجق امین موما الیه خدمت جلیله مذکوره یی دخی تادیه و اکمال اتمش اولدیغین شریف
مشار الیه برقطعه مکتوبنی تحریر ایدر

کسوه شریفه: رفعه نک محل مبارکنه وضع و اکسا اولنمسی بابنده
صادر اولان اعالی موجبنجه کسوه شریفه و پوشیده منیفه
محلرینه بند و تعلیق اولنیغی حاری مکه مکرمه
قاضیسنک اعلامی
مطلعه
١

شام الیسی و عبد حاجی سعادتلو عبد الله پاشا حضرتلرینک تحریراتی خلاصه سیدر

نام الیسی تحریراتی خلاصه سیدر
اولدیغی

اشبو سنه مبارکه ده صره همایون امینی اولان سلحشوران خاصه دن موما الیه احمد اغا بن لری
ذاتنی ادیب و کاردار و هر وجهله عنایت علیه یه سزاوار اولمغله حقنده توجهات
سنیه ارزانی و شایان بیورلمسی مشار الیه برقطعه مکتوبنی تحریر ایدر

شیخ الحرم عبد اغانک تحریراتی خلاصه سیدر

بالغ نقیبه اولان اولدیغی

حرمین محترمین اهالیسنک وظیفه لری مربوطاتندن قدس شریف جرنه سی حوالسنده
برقلچ سنه دن برو امنای صره و سنرس اولدقلرندن اصحاب وظایفه اضطراب طاری
اولمشکن بو سنه مبارکه صره همایون امینی موما الیه احمد اغا قدرتلو ماعدا بافه کرکی مالنک
تحصیلنه دخی و سنرس اولدقلرندن بو کیفیت اصحاب وظایفه موجب حیرت اولدیغنه
بنا وظایف مذکوره نک استدانه طریقیله تنظیم اولنمسی ایچون امین موما الیه تشویق
اولنمقله حالا مدینه منوره بنا امینی طرابلسی زاده اسماعیل افندی دولاییله مدینه منوره
اصحاب وظایفنک معین اولان وظیفه لری مقداری اقچه تداول و استدانه اولنوب
توزیع و تقسیم اولنمش اولدیغی بیانیله صره امینی اغای موما الیهک اشبو واقع اولان خدمت
و غیرتی مقابلی اموال مذکوره نک محلندن تحصیلی خصوصنه همت بیورلمسی اغای موما الیه
برقطعه قائمه سنه تحریر ایدر

بنا امینی موما الیه طرابلسی زاده اسماعیل افندینک تحریراتی خلاصه سیدر

افاده حال اولنیان معلومات عالیلرینه بورولدی امر و فرمان حضرت ولی النعمتدر

حرمین محترمین اهالیسنه عطیه شاهانه اولمق اوزره اشبو سنه مبارکه ده موما الیه اسماعیل
افندی مدینه اعطا اولنان بش بیک الی عدد زر محبوبک اوچ بیک عددی اهالی مدینه منوره یه
بادفتر توزیع اولنمش و مکه مکرمه اهالیسنک عطیه لری اولان ایکی بیک الی عدد زر محبوب دخی
موما الیه اسماعیل افندینک برادری درویش احمد افندی ایله مکه مکرمه قاضیسنه ارسال برله تقسیم
ایتدیرلمش اولدیغی مبین افقضا ایدن اعلام و محضری تقدیم قلنمش اولدیغین و موما الیه اسماعیل افندینک
قضا زده اولدیغی اثناده عطیه شاهانه مذکوره بالجمله مالکی ایدنهب و غارت اولنمش ایسه
دخی موما الیه جمیع مالکنی اغوده یاد شاهیه فدا ایدرک عطیه مذکوره یی ادا و تسلیم
اتمش اولدیغین امین موما الیه برقطعه قائمه سنه تحریر ایدر

مدینه منوره اهالیسنک عطیه لری
مقداری مبین موما الیه اسماعیل
افندی یه اعطا اولنان
محضری دفتر
مطلعه
١

بروجه محرر مکه مکرمه و مدینه منوره اهالیسنه عنایت بیورلان
مال الذکر عطیه شاهانه بر موجب دفتر اصحابنه
توزیع اولنمغی حاوی مکه مکرمه قاضیسنک
اعلامی ایله مدینه منوره اهالیسنک
محضری
مطلعه
٢

HAT, 109/4340

İHTİYAÇ SAHİPLERİNE SURRE VERİLMESİ

Zor durumda olan iki kişiye surre ihsân edilmesi

Seniyyü'ş-şiyemâ devletli atufetli re'fetli efendim hazretleri

52

Leffen savb-ı vâlâlarına gönderilen bir kıt'a arzuhâl meâlinden müstefâd olacağı vechile sahib-i arzuhâl Muhammed Hüsameddin nâm yetim ile Fatıma'nın valideleri Şam-ı Şerif sakinelerinden Saliha nâm hatuna mukaddemâ Surre-i Hümâyûn ihsân buyurulmuş ve muahharan mezbûre müteveffiye olmuş olduğundan ve kendilerinin ızdırab-ı hallerinden bahisle haklarında a'tâf-ı seniyye erzân buyurulması hususu niyaz u istid'â olunmuş ve emsali misillü sahib-i arzuhâl merkûmlara dahi münasibi mikdar Surre-i Hümâyûn i'tâ ve irsâli hususuna emr ü irâde-i inâyet-'âde-i hazret-i cihan-bânî şeref-sunûh ve sudûr buyurulmuş olmakla ber-mûceb-i irâde-i seniyye iktizâsının icrası menût-ı himmet-i behiyyeleridir efendim.

[Tarihsiz]

٩

سنی الشیما دولتلو عاطفتلو رأفتلو افندم حضرتلری

لفا صوب والالرینه کوندریلان برقطعه عرضحال مآلندن مستفاد اولدیغی وجهله صاحب عرضحال محمد خسام الدین نام یتیم ایله

فاطمه نك والده لری شام شریف ساکنه لرندن صالحه نام خاتونه مقدما صره همایون احسان بیورلمش و مؤخرا مزبوره

متوفیه اولمش اولدیغندن وکندولرینك اضطراب حاللرندن بحثله حقلرنده اعطاف سنیه ارزان بیورلمسی خصوصی نیاز

واستدعا اولنمش وامثالی مثللو صاحب عرضحال مرقوملره دخی مناسبی مقدار صره همایون اعطا وارسالی خصوصنه امر وارادهٔ

عنایتعادهٔ حضرت جهانبانی شرفسنوح وصدور بیورلمش اولمغله بر موجب ارادهٔ سنیه اقتضاسنك اجراسی منوط همت بهیه لریدر افندم

م

A. MKT, 21/59

Surre Alayı Yıldız Sarayı'ndan çıkışı

بمنه تعالی
دائره صحیه عسکریه
تحریرات مدیری مرحوم
رفعت پاشازاده واصف
بک صوب شریفلرینه
سنه ۱۲۲۳

IV
FERÂŞET-İ ŞERÎFE

FERÂŞET-İ ŞERİFE HİZMETİNDE BULUNANLARLA MEKKE VE MEDİNE'DE MÜCÂVİR OLARAK İKAMET EDENLERİN LİSTESİ

Ravza-i Mutahhara'da ferâşet-i şerife hizmetinde bulunan âlimler, vezirler, emirler ve âyân ile Anadolu ve Mısır'dan gelip Mekke ve Medine'de mücâvir olarak ikamet edenlerin isimleri

53

Elhamdülillah

Defter-i mübarek inşâallahü Teâlâ yetazammenu esmâe's-sâdeti'l-ferrâşîne'l-müteşerrefîne bi-hidmeti hucreti ve ravzati seyyidi'l-mürselîne mine's-sâdeti'l-ulemai'l-kirâmi ve'l-vuzerâi'l-fihâm ve'l-umerâi ve sâiri'l-a'yâni bi'd-diyâri'r-Rûmiyye ve'l-mukîmîne bi-Mısra'l-mahmiyye ve esmâi'l-mukîmîne bi-Beyti'llahi'l-Harâmi ve ehâlî'l-Medîneti'-ş-Şerîfeti'l-Müteşerrifîne bi-hıdmeti'l-hucreti'ş-şerîfeti ve'r-Ravzati'l-munîfeti'l-hâizîne li-cevârihi'l-fâizîne bi'l-ikâmeti fî dârihi es'adehümü'llahü Teâlâ ve esbağa 'ale'l-cemî'i ni'amihî. Ve vali'l-vâkı'u tahrîruhû a'nî'd-defteri'l-mezkûri fî izzeti Muharremi'l-harâmi iftatâha selâse ve seb'îne ve elfin. Ahsenellahü hitâmehâ.

[Tercüme: Allah'a hamd olsun, Allah'ın dilemesiyle bu defter; peygamberlerin efendisinin Ravza-i Mutahhara'sındaki hücresinin ferâşet hizmetiyle şeref bulmuş olan üstün âlimleri, yüksek vezirleri, emirleri ve diğer âyânı içine almaktadır. Yine bu defter değerli kimseler olup Anadolu ve Mısır'da oturanlarla Mekke'de Kâbe'nin civarında ve Medine'de Ravza-i Mutahhara'nın etrafında ikamet eden ve buralara hizmetde başarılı olmuş kimselerin isimlerini ihtivâ eden mübarek bir defterdir. Allah onları mesut etsin ve bütün nimetlerine ulaşdırsın. Bu defterin yazılması bin yetmiş üç senesi Muharrem ayı başlarında yapılmışdır. Allah hitâmını güzel kılsın.]

Vazifetü ferâşetin

Bi'smi's-Sultani'l-a'zami ve'l-Hâkâni'l-efhami'l-ekrem. Melikü'l-berrîni ve'l-bahrîni hâdimü'l-Haremeyni'ş-şerîfeyni. El-Melikü'l-emcedi ve'l-mansûri'l-mü'eyyed. Es-Sultanü'bnü's-sultan. El-Melikü'l-muzafferu'l-mansûru'l-me'ânü mevlânâ ve seyyidünâ es-sultanü Muhammed Hanü'bnü mevlânâ es-Sultan İbrâhîm Han ibni mevlânâ's-sultanü Ahmed Han. Nassara'llahü nasran azîzan ve fetaha lehû fethan mubînâ. Ve ce'ale'l-mülke fîhi ve fî-akabihî ilâ yevmi'l-kıyâmi bi-hurmeti'l-muzallili bi'l-ğamâmi sallallahu aleyhi ve sellem ve âlihî ve sahbihî ve şerrefe ve kerreme niyâbete Muhammed Çelebi Müjdeci

[Tercüme

Ferâşet vazifesi:

Büyük sultan, yüce Hakan, denizlerin ve karaların Padişahı, Haremeyn-i Şerifeyn'in hizmetkârı, soylu sultan, kuvvetlendirilmiş ve zafer kazandırılmış, sultan oğlu sultan, muzaffer kılınmış Padişah efendimiz Sultan İbrahim Han oğlu Sultan Ahmed Han hazretlerinin adıyla. Allah ona nusret ve zafer, apaçık fetih versin. Allah onun ve kendisinden sonra gelecek olanların mülkünü kıyamet gününe kadar; Hazret-i Peygamberi gölgelemiş olan bulut hürmetine devamlı kılsın. O Peygambere, âilesine, arkadaşlarına salât ve selâm olsun, Müjdeci Mehmed Çelebi'nin nâibliği şerefli ve mübarek olsun.]

Müteveffâ şod becayiş-i Şeyh Mehmed Efendi bâ-arz-ı hazret-i Yûsuf el-Akkâ[m]

Fî 13 Receb sene 1093

[Tercüme:

Vefat vâki oldu ve Akkâm Yusuf hazretlerinin arzıyla Şeyh Mehmed Efendi'ye becayiş edildi.]

Nısf ferâşet.

Bi'smi Mevlânâ es-seyyidi'ş-şerîf zi'l-hasebi ve'n-nesebi'l-bâzıhi'l-munîfi Zeydü'bnü Muhsin. Ahsenellahu ileyhi.

Niyâb el-Hatîb Ahmed el-Birrî

[Tercüme:

Hatîb Ahmed el-Berrî nâib olarak yarım ferâşet Mevlâna, Seyyid, Şerif, apaçık ve üstün nesep sahibi Zeyd bin Muhsin adına. Allah ona ihsânda bulunsun.]

Müteveffâ şod becayiş-i evlâd-ı Şerif Zeyd bâ-arz-ı hazret-iYûsuf el-Akkâm.

[Tercüme: Vefat vâki oldu ve Akkâm Yusuf hazretlerinin arzıyla Şerif Zeyd evlâdına becayiş edildi.]

Rub‘ ve sümün ferâşet

Bi’smi Mevlânâ Şeyhü’l-İslâmi ve Müftiyyu’l-enâmi mümeyyizü’l-helâli mine’l-harâmi es-Seyyid Muhammed Emin. Zâdehüllahü iclâlen ve fazlan.

Niyâbü Muhammedi’bn-i Abdillah Şeyhu’l-Ferrâşîn

[Tercüme:

Dörtde bir ve sekizde bir ferâşet

Şeyhu’l-Ferrâşîn Muhammed bin Abdullah nâib olarak; haramla helâli birbirinden ayıran, insanlık âleminin müftüsü Şeyhü’l-İslâm Efendimiz Seyyid Muhammed Emin’in adıyla. Allah onun faziletini ve büyüklüğünü artırsın.]

Müteveffâ şod becayiş-i Mehmed Ağa ibn Mûsa bâ-arz-ı hazret-i Muslu Ağa en-nâzır, veznedâr-ı Ocak-ı Silahdâr.

Müteveffâ şod becayiş-i Ahmed ibn-i İbrâhîm bâ-arz-ı Yûsuf Ağa en-nizâm fî 17 R. 1083.

[Tercüme:

Vefat vâki oldu ve Muslu Ağa hazretlerinin arzıyla Mehmed Ağa bin Mûsa’ya becayiş edildi.

Vefat vâki oldu ve Yusuf Ağa arzıyla Ahmed ibn-i İbrâhim’e becayiş edildi.]

Sümün ferâşet

Bi-ismi Sadrin A‘zama veziri mufahhami mevlânâ el-vezir Ahmed Bâşâ’bnü’l-mersûmi el-vezir Muhammed Bâşâ Köbrüli vaffakahullahu li’l-hayrâti ve harrasahû min-cemî‘i’l-cihât.

Niyâb Hasan Efendi

Köbrüli

[Tercüme:

Sekizde bir Ferâşet

Hasan Efendi nâib olarak yüce vezir Köprülü Ahmed Paşa ve onun oğlu Köprülü Mehmed Paşa adıyla. Allah onu hayırlarda muvaffak kılsın ve her taraftan gelecek tehlikelerden korusun.]

Müteveffâ şod becayiş-i Mehmed Bey Safiyye Sultan-zâde Silahşor-i Şehriyârî bâ-arz-ı hazret-i Yûsuf Ağa en-nâzır. Fî 26 C. sene 1096.

[Tercüme:

Vefat vâki oldu ve nâzır Yusuf Ağa hazretlerinin arzıyla Safiye Sultan-zâde, Padişah silahşörü Mehmed Bey'e becayiş edildi.]

Fî 26 C. sene 1096.

[...]

Ferâşet-i Kaplan Ali Ağa müşidd-i Harem-i şerif. Kayıd şod bâ-fermân-ı âlî-şân ve bâ-arz-ı hazret-i Yûsuf Ağa. Ağa-yı Darü's-Sa'âdeti'ş-Şerîfe en-nâzır. El-vâkı' fî 19 Cemâziyelevvel sene 1096.

Yevm-i saire-i mu'ayyene

Cerrâe-i senevî mu'ayyene

[Tercüme:

Harem-i Şerif Müşiddi Kaplan Ali Ağa'nın ferâşeti; Darussaâde Ağası Yusuf Ağa'nın arzı üzerine fermânla kaydedildi. 19 Cemâziyelevvel sene 1096'da vâki oldu.

Müteveffâ şode becayiş-i Abdülkerim Halife bâ-arz-ı hazret-i Yûsuf Ağa en-nâzır. Fî 19 Cemâziyelevvel sene 1096.

Berât

Sitade berây-ı cülûs-ı hümâyûn 24 Muharrem sene [10]99

Berât-ı cülûs sitade-i atîk fî 26 Ramazan sene 1103

[Tercüme:

Vefat vâki oldu ve nâzır Yusuf Ağa Hazretleri'nin arzıyla Abdulkerim Halife'ye becayiş edildi. 26 Cemâziyelevvel sene 1096.

Berât. Cülûstan dolayı alındı. 24 Muharrem sene [10]99

Berât. Cülûstan dolayı eskiden alınmış. 26 Ramazan sene 1103]

Müşidlik

Kemer-bend der Mekke-i Mükerreme der-uhde-i kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn Mevlânâ Yûsuf Efendi sahib-i evvel. Kayıd şod be-Muhasebe-i Haremeyni'ş-Şerîfeyn bâ-fermân-ı âlî ve bâ-ruus-ı Hümâyûn el-vâkı'

Fî 7 Safer sene 1105

[Tercüme:

Muhakkık âlimlerin önderi Mevlânâ Yusuf Efendi uhdesinde bulunan Mekke kemerbendliği. Daha önce de kendi uhdesinde bulunurken fermân ve ruus-ı hümâyûnla Haremeyn Muhasebesine kayd edildi.

7 Safer sene 1105]

Baz mukarrer müşidd be-mevlânâ Ahmed Efendi el-mezbûr sahib-i evvel ez ân sebeb ki be-âher tevcîh bode ve hâlâ müceddeden kayd kerde bâ-fermân-ı âlî ve bâ-ruus-ı hümâyûn fî 7 Receb sene 1105

Zikrolunan kemerbend müşidliği asaleten bundan akdem ulemâdan mezbûr Ahmed Efendi'ye tevcîh olunup üzerinde iken hilâfeten-lehâ ile ücret verilip özür olunmakla ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında arzuhâl edip inâyet rica etmeğin mûcebince ruus-ı hümâyûn verilüp lâkin kaydı olunmamakla Haremeyn Muhasebesi'ne kayd olundu deyu fermân-ı âlî sâdır olunmağın işbu mahalle kayd olunup berat için tezkire verilmişdir. Fî't-târîhi'l-mezbûr.

[1073. M. 1, 1105. S. 7] / [8 Ekim 1693]

الحمد لله

دفتر مبارك انشا الله تعالى يتضمن اسما السادة الفراشين المتشرفين بخدمة حجرة وروضة سيد المرسلين من السادة العلما الكرام والوزرا الفخام والامرا وسائر الاعيان بالديار الروميه والمقيمين بمصر المحميه واسما المقيمين ببيت الله الحرام واهالي المدينة الشريفة المتشرفين بخدمة الحجرة الشريفه والروضة المنيفه الحائزين لجواره والفائزين بالاقامة في داره اسعدهم الله تعالى واسبغ على الجميع نعمه ووالى الواقع تحريره اعني الدفتر المذكور في غرة محرم الحرام افتتاح ثلاث وسبعين والف احسن الله ختامها

وظيفة فراشت
باسم السلطان الاعظم والخاقان الافخم الاكرم ملك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين الملك الامجد والمنصور المويد السلطان بن السلطان الملك المظفر المنصور المعان مولانا وسيدنا السلطان محمد خان بن مولانا السلطان ابرهيم خان بن مولانا السلطان احمد خان نصره الله نصرا عزيزا وفتح له فتحا مبينا وجعل الملك فيه وفي عقبه الى يوم القيام بحرمة المظلل بالغمام صلى الله عليه وسلم واله وصحبه وشرف وكرم
نيابة
محمد جلبي مزدجي

نصف فراشت
باسم مولانا السيد الشريف ذي الحسب والنسب الباذخ المنيف زيد بن محسن احسن الله اليه
نيابة
الخطيب احمد البري

ربع وثمن فراشت
باسم مولانا شيخ الاسلام ومفتي الانام مميز الحلال من الحرام السيد محمد امين زاده الله اجلالا وفضلا
نيابة
محمد بن عبد الله
شيخ الفراشين

ثمن فراشت
باسم صدر اعظم وزير مفخم مولانا الوزير احمد باشا بن المرحوم الوزير محمد باشا كوبرلي وفقه الله للخيرات وحرسه من جميع الجهات
نيابة
حسن افندي
كوبرلي

نصف ثمن
ثمن فراشت
باسم شعبان اغا ينكجري
نيابة
مصطفى ينكجري

نصف ثمن فراشت
باسم حسين بيك ساقسلي تابع مرحوم وزير صالح باشا عن فراغ شعبان اغا المذكور اعلاه
نيابة
مصطفى ينكجري

ثمن فراشت
باسم محرم اغا من اعيان باب السعاده
نيابة
محمد بن داود
البري

ثمن فراشت
باسم فضل الله افندي

ثمن فراشت
باسم حافظ محفوظ
نيابة
المزبور

قيراط ونصف قيراط فراشت
باسم يوسف اغا من اعيان دار السعاده عن فراغ شيخ محمد بن علي سلكاوي
نيابة
شيخ محمد بن علي
سلكاوي

ثمن فراشت
ابراهيم افندي التي برمق قاضي سابق بروسه
ثمن فراشت
خواجه بهاء الدين
نقشبندي

نصف ثمن فراشت
باسم خاص اوده لي يازجي علي عن فراغ محمد بن علي سلكاوي
نيابة
شيخ محمد بن علي سلكاوي
كاتب

ثمن فراشت
باسم شيخ محمد بن علي السلكاوي
نيابة
المزبور

ثمن فراشت
باسم محمد مكي افندي
نيابة
المذكور

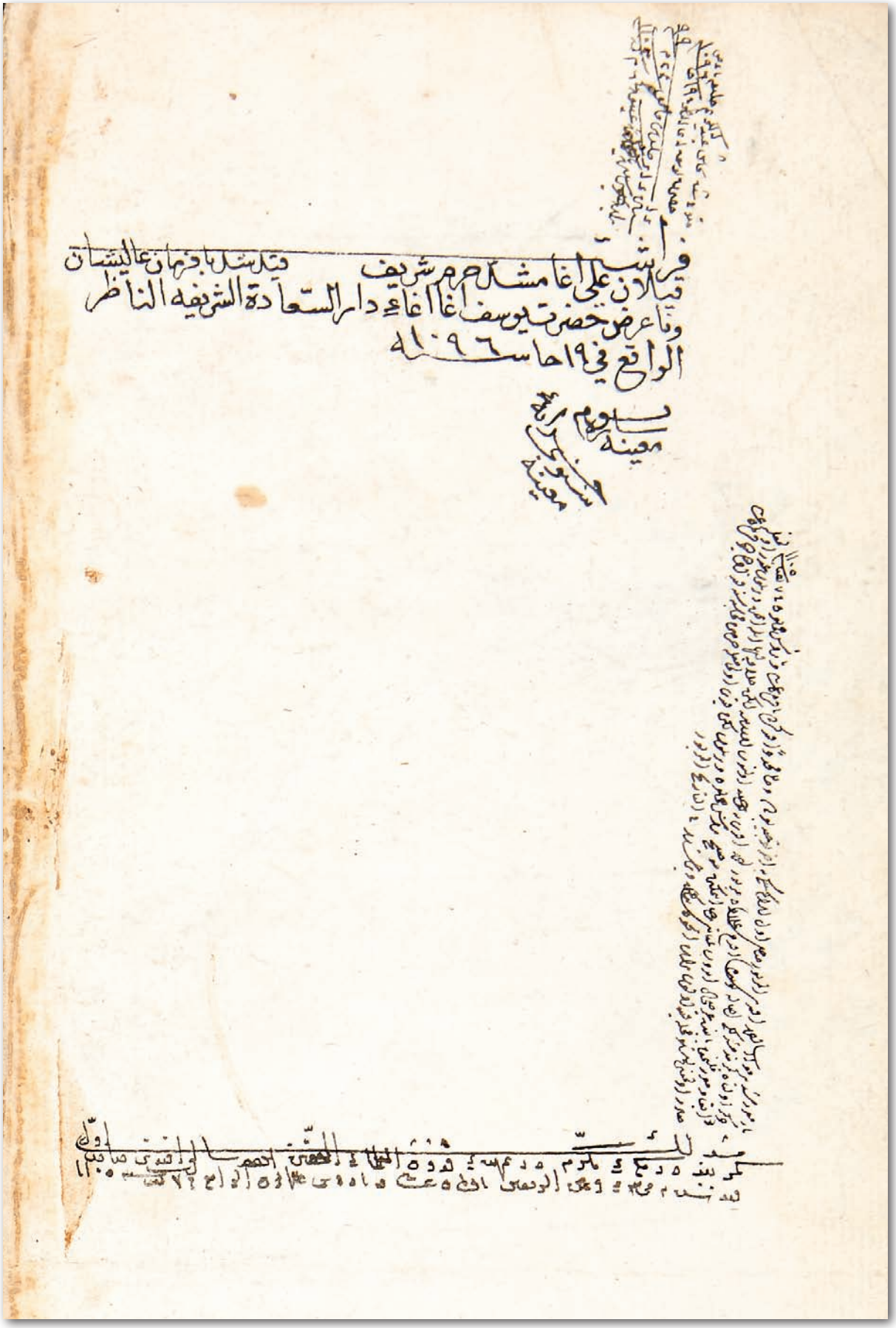

EV. HMH, 152

Feraşet çantasında hurma çekirdeği, buhur vs.

MAHLUL KALAN FERÂŞET-İ ŞERİFE HİZMETİNİN TEVCİHİ

Karşılıksız olarak çeyrek kırat ferâşet hizmetini üzerinde bulunduran Fatıma Hanım'ın vefatı üzerine mahlûl kalan bu hizmetin Tophane-i Âmire'de Fîrûzağa Mahallesi sâkinlerinden Hacı İzzet-zâde el-Hâc İbrahim Hamdi Efendi'ye verilmesi

Ferâşet-i Şerife

Nişan-ı Hümâyûn oldur ki

Çün eşref-i bilâd-ı rûy-i zemin ve enver-mekân-ı ayn-ı illiyyîn ve menzilgâh-ı cenâb-ı Cibrîl-i emîn ve nazargâh-ı Hazret-i Rabbü'l-âlemîn olan Medine-i Münevvere nevverehallahu Teâlâ ilâ yevmi'l-âhire'de vâki nüzhet-sarây-ı gülistan hüviyyet ve yekke-nâz-ı meyelân-ı nübüvvet-i Muhammedü'l-Mustafa aleyhi a'lâ't-tahiyye hazretlerinin Ravza-i Mutahhara ve merkad-i mu'attaraları hizmetkârlığında bezl-i iktidar ve sa'y-ı bî-şumâr edenler iktisâb-ı saadet-i ebediyye ve istihsâl-i şefâat-i sermediyye ile ser-efrâz ve mazhar-ı devlet-i dâreyn ile mümtaz olmaları bî-iştibâhtır. Binâen alâzâlik merkad-i ferkad-sâ-yı sâmî ve meşher-i arş-âsâ-yı kirâmîlerinde ber-vech-i hasbî rub' kırat ferâşet-i şerife hizmet-i celîlesiyle şeref-yâb olan Fatıma Hanım müteveffiye olmakla hizmet-i ferâşet-i şerîfesi mahlûl ve mahlûl-i mezbûr Tophane-i Âmire'm mahallâtından Fîrûzağa Mahallesi sâkinlerinden işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü'ş-şân-ı hakanî ve nâkil-i yarlığ-ı belîğ-i mekremet-unvân-ı cihân-bânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı İzzet-zâde el-Hâc İbrahim Hamdi zîde kadruhû ol âstân-ı şefâat-unvânın hizmetkârlığın kendüye sermaye-i devlet ve pîrâye-i izz ü saadet bilip tâlib u râğıb olduğundan mahlûl-i mezbûr vükelâ-yı fihâm-ı saltanat-ı seniyyemden hâlâ Evkaf-ı Hümâyûnum nâzırı olup Mecidiye ve İmtiyâz nişan-ı hümâyûnlarımın birinci rütbelerinin haiz ve hâmili olan düstûr-ı mükerrem ve müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müşîr-i sadakat-semîrim el-Hâc Mûsa Safvetî Paşa edâmellahu Teâlâ iclâlehûnun takrîri ve sâdır olan fermân-ı âlî mantûku üzere işbu bin iki yüz yetmiş beş senesi şehr-i Şabanü'l-Muazzamı'nın on ikinci günü tarihiyle mûmâileyhe tevcîh olunduğunu müş'ir mahallinden memhûr tezkire verilmekle mûcebince işbu berat-ı hümâyûn-ı

saadet-âyât ve behcet-gâyâtı verdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm mûmâileyh ol makam-ı sidre-âsâ ve türbe-i mu‘attara-i felek-fersâda müteveffiye-i mûmâileyhânın yerine ber-vech-i hasbî rub‘ kırat ferâşet-i şerife hizmet-i celîlesine mutasarrıf olup hizmet-i lâzımesin tarafından tayin edeceği kaymakam ve nâib-i menâbı kemâl-i haya vü hicâb ve nezâfet-i elbise vü siyâb ile alâ-mâ-cerâ’l-âde eda eyleyüp bi’l-ğuduvv ve’l-âsâl devam-ı ömr-i devlet ve kıvâm-ı ferr u şevket-i şahanem ed‘iye-i hayriyesine müdâvemet ve iştigâl göstere. Ol bâbda efrâd-ı âferîdeden hiç ehad mâni‘ ve müzâhim olmaya. Şöyle bileler, alâmet-i şerifeme itimad kılalar.

Tahriran fî evâhır-i şehr-i Şabani’l-Muazzam sene hamse ve seb‘în ve mieteyn ve elf. / [3 Nisan 1895]

Feraşet çantası

فاتحه شریفه

نشان همایون اقدس که
چون الشمس بلند و روی زمین و انور مکان عین عیّن و منزلگاه جناب جبرئیل امین و نظرگاه حضرت
رب العالمین العبد به مدینه منوره نورها الله تعالی این یوم الاغر و دفع نزهتدی گلستان هویّه
و یکه تاز میدان نبوّت محمد المصطفی علیه اعلی التحیه حضرت بهار روضه مطهره و مرقد معطره اری خدمتکار نغمه
بذل الفقر و سعی بیشمار ابذل الکنز بسعادت ابدیه و استحصال شفاعت سرمدیه ایله سر افراز و مظهر
عنایت اقدس ربانیه ایله ممتاز اقرانی بی المشتاهد بناءً علی فوتها مرقد فرقدسای سامی و مشهد عرش اعلی
کرامیلرنده بر وجه حبسی ربع قیراط فراشه شریفه خدمه حبیبه سیله شرفیاب العبد به فاطمه خانم متوفیه الملقبه
خدمه فراشه شریفه سی محلاتی و محلاتی مزبور طوبخانه عامره و محلاتنده فیروز آغا محله سی ساکنلرنده المشهور رافع
توقیع رفیع الشان حاقانی و ناقل بر لسنی بلیغ مکرمتعنوان هر ابنای قدوه العلما و العلما فرقه حاجی عزت زاده
الحاج ابراهیم حمدی زیر قدره العلما الشاه شفا عنعنوان خدمتکار نغمه کنده سرمایه العلما و بیرقیه عز و سعادت
بیوتات ایله و راغب العلما نغمه محلاتی مزبور و کلای فخامت سطنه سنیه مدنه حلاف الاقاق و همایون نظری الاطراف
مجیدیه و امتیاز نشان همایون نامه برنجی رتبه سریه حائز و حامل العبد به حضور مکرم مشیر مفخم نظم العالم
مشیر صدر قسمیه الحاج موسی صفوتی پاشا العلم الصنعا الاطباء الاطباء تقریری و صادر العبد به فرمان عالی
منطوقی اوزره شعبانک ایکیوز یتمش بشنجی سنه سی شهر شعبان المعظم الحاج ایکنجی کونی تاریخیله موسی الیه
توجیه الاغر نفی شهر محلتنده محمود تذکره و بر الکلیه موجبنجه الشهر بلده همایون سعادت ایله و بهجتفایانی ورود
و بورود و مکا بعد الیوم موسی الیه المفخم سدره اهل و تربه معطره فلتا فرسوده متوفیه موسی الیه نامه بیرنه
بر وجه حبسی ربع قیراط فراشه شریفه خدمه حبیبه سنه متصرف و الاطباب خدمه لوازمه سنه طرفنده تعیین ایدیلمش
قاتحقع و نایب مناب کمال حیا و حجاب و نقه الیه و ثیاب ایله علی ماجری العاده العلما ایوب بالغدو و العشی
دوام عمر و اقبال و قوام فر و شوکت هانم الداعیه خیریه سنه مدومه و المشتغل کوستره العلما نبایه
الفقه و الاغریه و بیچ احد مانع و مدافع الداعیه شعبیه بیله بر عدد مدد شریفه مه الاعتماد علیه تحریراً فی العشر اخر شهر
شعبان المعظم سنه خمس و سبعین و مائتین و الف

AYNIŞAH SULTAN'IN MEDİNE'DEKİ FERÂŞET-İ ŞERİFE BERATLARININ YAZDIRILMASI İÇİN GEREKLİ MALZEMENİN TEDARİK EDİLMESİ

Aynışah Sultan'ın Medine'deki ferâşet-i şerife beratlarının yazdırılması için gerekli malzemenin kağıtçıbaşı ağa vasıtasıyla tedarik edilmesi

55

İffetli ismetli Aynışah Sultan hazretlerinin Medine-i Münevvere ferâşet-i şerife beratları tahririyçün sâbıkı üzere yalnız iki tabaka sultanî ve sûretlik iki tabaka kebîr abâdî ve otuz deste altın varak ve iki miskal la'lî-i rûh ve iki miskal lacivert ve iki aded kebir münakkaş kabur kağıtçıbaşıdan i'tâ buyurulmak babında fermân devletli inâyetli sultanımındır.

Telhisi

Telhisi mûcebince mahsûb olunmak buyuruldu.

12 N. Sene [1]194

Arz-ı bendeleridir ki

Kerîme-i muhtereme-i hazret-i cihandârî devletli ismetli Aynışah Sultan aliyyetü'ş-şân hazretlerinin Ravza-i Mutahhara ferâşet-i şerîfelerinin beratı tahrîriyçün bâlâda muharrer olduğu üzere iki tabaka sultanî ve iki tabaka kebîr abâdî kağıt ve otuz deste altın varak ve ikişer miskal la'lî-i rûh ve lacivert ve iki aded kebir münakkaş kabur kağıtçıbaşı ağa kulları tarafından verilip ba'dehû hesabına mahsûb için fermân-ı âlîleri ısdârı babında emr u fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Pençe

[11 Eylül 1780]

٢٢

عفتلو عصمتلو عینشاه سلطان حضرتلرینك مدینهٔ منوره فراشت شریفه براتلری تحریریچون سابقی اوزره یالکز ایکی طبقه سلطانی
وصورتلك ایکی طبقه کبیرابادی واوتوز دسته التون ورق وایکی مثقال لعلی روح وایکی مثقال لاجورد وایکی عدد کبیر منقش قپور
کاغدجی باشیدن اعطا بیورلمق بابنده فرمان دولتلو عنایتلو سلطانمکدر

عرض بنده لریدرکه
کریمه محترمه حضرت جهانداری دولتلو عصمتلو عینشاه سلطان علیة الشان حضرتلرینك روضهٔ مطهره فراشت
شریفه لرینك براتی تحریریچون بالاده محرر اولدیغی اوزره ایکی طبقه سلطانی وایکی طبقه کبیرابادی کاغد واوتوز
دسته التون ورق وایکیشر مثقال لعلی روح ولاجورد وایکی عدد کبیر منقش قپور کاغدجی باشی اغا قولری
طرفندن ویریلوب بعده حسابنه محسوب ایچون فرمان عالیلری اصداری بابنده امر وفرمان دولتلو سعادتلو
سلطانم حضرتلرینکدر

C. SM, 162/8144

ANADOLU MASARIFÂT MUHASEBESİ MÜMEYYİZ-İ SÂNÎSİ AZİZ UHDESİNE FERÂŞET-İ ŞERÎFE TEVCİHİ

Anadolu Masârıfât Muhasebesi Mümeyyiz-i sânîsi Aziz uhdesine ferâşet-i şerîfelerden rub‘ kıratının tevcîh edilmesi

56

Zikrullahi Teâlâ a‘lâ ve’t-takdîmu ahakku ve elyaku ve evlâ

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi mekan-ı sultan-ı tuğra-yı garrâ-yı cihan-sitân-i hakanî nüffize bi’l-avni’r-Rabbânî bi’s-savni’s-Samedânî bi’l-menni’l-Mennânî hükmü oldur ki

Çûn cenâb-ı Vâhibü’l-Mülk ve’l-atâyâ ve sahibü’l-azameti ve’l-kibriyâ tekaddeset zâtuhû ani’l-i‘dâdi ve’l-ihsâ. Mahz-ı ihsân-ı ilâhî ve lütf-i nâ-mütenâhîsiyle menşûr-ı Hilâfet-nüşûr-ı saltanatımı unvan-ı fehâmet-nişan, hâdimü’l-haremeyni’ş-şerifeyn ile tevşîh ve tezyîn ve Beyt-i Muazzama’sıyla türbe-i mu‘attara-i Habîb-i Ekrem’ine kemâ-yenbağî hizmet ve ümerâ-yı levâzım-ı tevkîr u hürmetle ecdad-ı me‘âlî-sıfât-ı şahane ve zât-ı ma‘delet-i padişahanemi tevfîkât-ı Samedâniyye ve envâ‘-ı te’yidât ve ta‘attufât-ı Sübhâniye’sine mazhar ve karîn buyurmuş idüğüne ve Ravza-i Mutahhara-i Cenâb-ı Seyyidü’l-Kevneyn harem-i melâik-hizmetinde îfâ olunageldiği vechile Mekke-i Mükerreme şerrefehallahu Teâlâ ilâ yevmi’l-âhıre Harem-i Muhterem’inde dahi müceddeden ma‘lûmu’l-kırat ferâşet-i şerife tezyîn ve tanzimine sıhran sümme sıhran muvaffakiyet-i mahsusa-i şehriyarânem bu kere mefharet-bahş-ı vuku olmuş ve Anadolu Masârıfât Muhasebesi mümeyyiz-i sânîsi işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘ü’ş-şân-ı hakanî kıdvetü’l-emâcid ve’l-ekârim Azîz zîde mecduhû zikrolunan ferâşet-i şerifelerden rub‘ kıratının uhdesine tevcîhini talep ve istid‘â etmiş olduğuna binâen ber-vech-i hasbî rub‘ kırat ferâşet-i şerîfenin uhdesine tevcîhi hususuna müsaade-i aliyyem şâyân olduğu hâlde ol bâbda lâzım gelen berat-ı şerîfimin ısdârı hususu cânib-i Nezâret-i Evkaf-ı Hümâyûn’umdan bâ-takrîr ifade olunup berminvâl-i muharrer tevcîh olunması hususuna müsaade-i aliyyem erzân kılınarak işbu bin iki yüz altmış yedi senesi Receb’inin yirmi üçüncü gününde sâdır olan fermân-ı âlişânım mûcebince işbu berat-ı mevhibet-âyâtı verdim ve buyurdum ki mûmâileyhin ber-vech-i hasbî nâil olduğu rub‘ kırat hizmet-i mâyetü’l-mefharet ferâşet-i şerifeyi

kaleminden i‘tâ kılınan ilmuhaber mûcebince tayin eylediği vekili kemal-i ta‘zîm ve tekrîm ve âdâb ve nihayet-i haya vü hicâb ve nezafet-i elbise ve siyâb ile bi’l-vekâle hüsnü te’diye ve ibkâ eyleyip deymûmiyet-i eyyâm-ı ömr ü şevket-i şahane ve muzafferiyet-i asâkir-i nizâmiye-i Padişahanem de‘avât-ı hayriyyesine iştigâl ve muvâzabet eyleye. Şöyle bileler alâmet-i şerifeme itimad kılalar.

Tahrîran el-yevmüs-sânî der-şehr-i Zilkade sene seb‘a ve sittîn ve mieteyn ve elf. / [29 Ağustos 1851]

Feraşet çantası mühürü

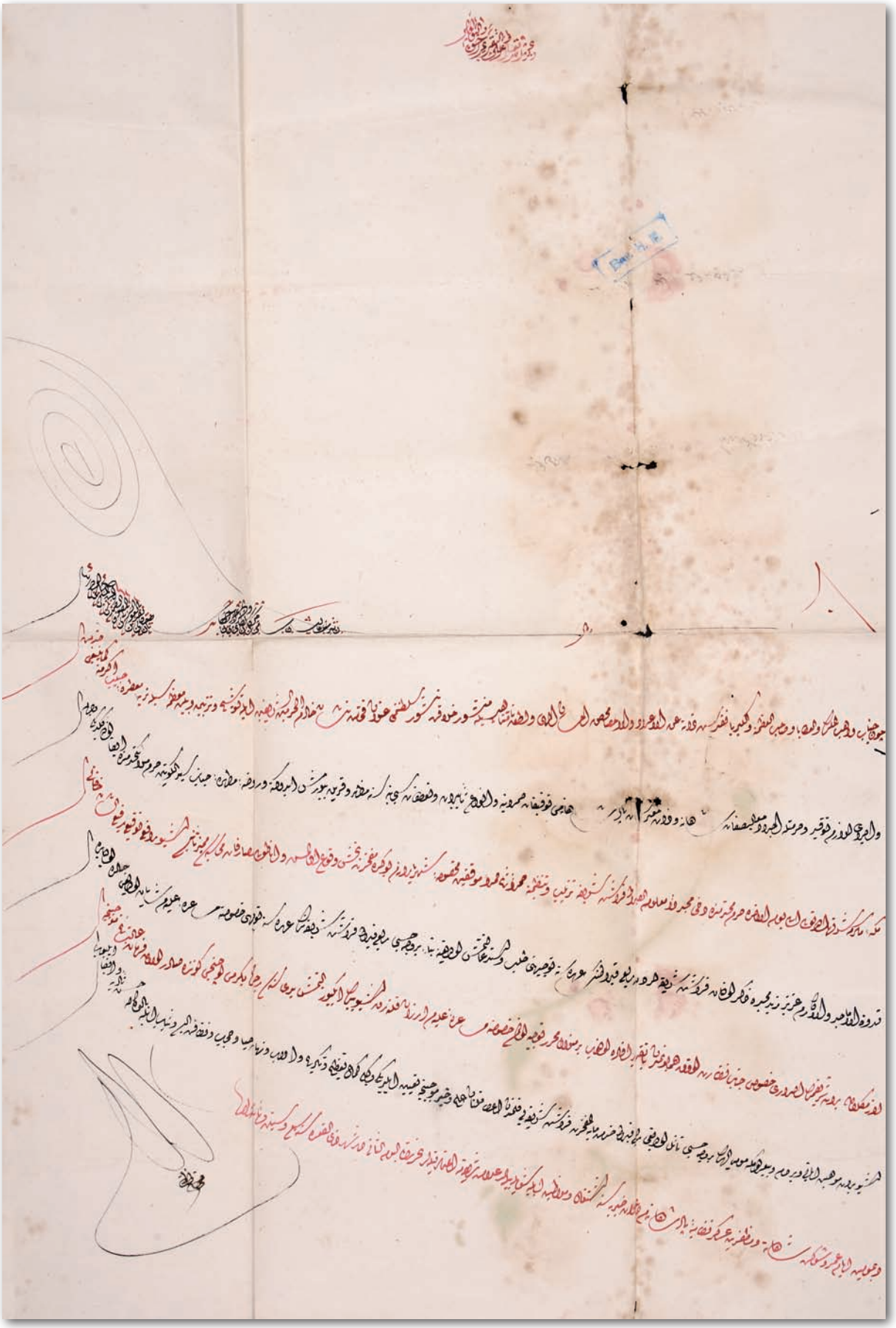

C. EV, 15865

KÂBE-İ MUAZZAMA'NIN FERÂŞET-İ ŞERÎFE HİZMETLERİNİN TEVCÎHİ

Ka'be'nin dört tarafının ferâşeti hizmetinin bevvâbîn-i Harem-i Saadet'ten Seyyid Abdurrahim bin Abdurrahman, dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Bekirağa-zâde Mehmed Ârif Ağa ve ceyyâdîn-i Bi'r-i Zemzem-i Şerif'ten Abdullah Hamid bin Ahmed vekâletiyle icra edilmek üzere Sirac-zâde Mehmed Hamdi Efendi bin Hasan Bey uhdelerine tevcîh edilmesi

57

Beyt-i Muazzam Harem-i Mukaddesi'nin etraf-ı erba'a-i münîfesi hidemât-ı müteberrikesinin kemâ-yenbağî hüsn-i rü'yeti zımnında mukaddemce tertib buyurulmuş olan ferâşet-i şerifelerden rub' kıratının te'sis buyurulan nizâm-ı mehâsin-ittisâmı vechile hizmet-i lâzımesi bevvâbîn-i Harem-i Saadet'den Seyyid Abdurrahim bin Abdurrahman vekâletiyle rü'yet olunmak üzere Medine-i Tokat'da Başmeydan Mahallesi sakinlerinden dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Bekirağa-zâde Mehmed Ârif Ağa ve rub' kıratının dahi hizmet-i icâbiyesi ceyyâdîn-i bi'r-i Zemzem-i Şerif'den Abdullah Hamid bin Ahmed vekâletiyle icra olunmak üzere Sivas'da Küçükminare Mahallesi'nde sâkin Sirac-zâde Mehmed Hamdi Efendi bin Hasan Bey uhdelerine tevcîhi muvâfık-ı emr u irâde-i aliyye-i asafâneleri buyurulduğu hâlde Evkaf Muhasebesi'ne kayd ile nizâmı derciyle başka başka iktizâ eden berat-ı şeriflerin i'tâsı ve mûmâileyhimânın vekâletlerini mübeyyin mahall-i âlîsine dahi ilmuhaberlerinin isrâsı bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 24 C. sene [12]69

(Mühür)

Ber-mûceb-i takrîr tevcîh ve berat-ı şerifi ve ilmuhaberi olunmak

Buyuruldu

Fî 26 C. sene [12]69 / [6 Nisan 1853]

Dâde

Kayıd şod

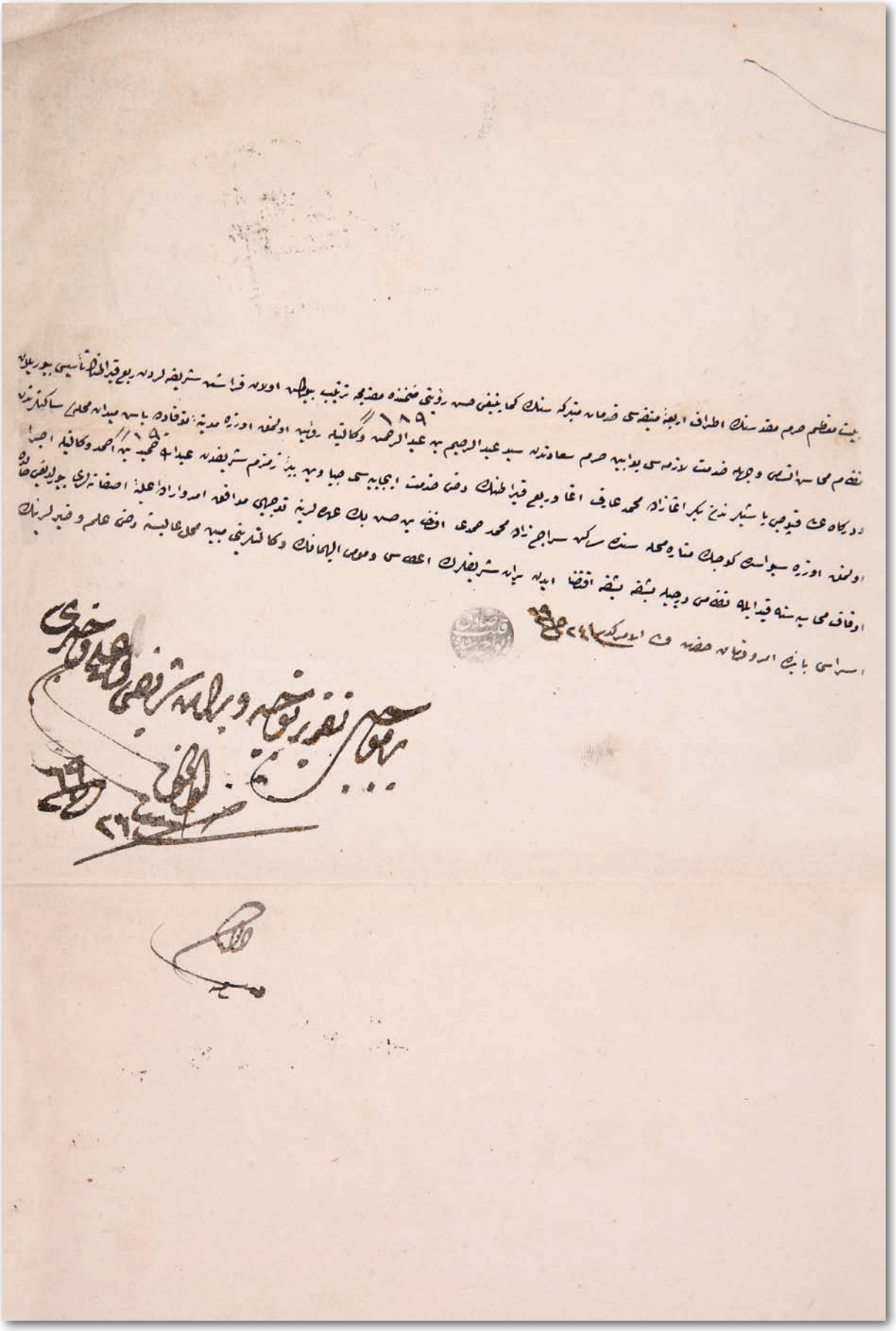

A. MKT. NZD, 76/11

MÜJDECİBAŞILARA VERİLECEK FERÂŞET-İ ŞERİFE VE ZEVRAK MEKTUPLARININ HAZIRLANMASI

Müjdecibaşıların gelmesi vakti yaklaştığından kendilerine teslim edilerek gönderilecek olan ferâşet-i şerife ve zevrak mektuplarının sahipleri tarafından hazırlanması

58

Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Müjdecibaşıların mevsim-i azîmetleri takarrub etmiş olduğundan ber-mu‘tâd kendilerine teslîmen gönderilmekde olan ferâşet-i şerife ve zevrak mektublarının ashabı taraflarından tehyie ve tanzimiyle mahall-i âlîlerine gönderilmek üzere şimdiden Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi’ne teslim eylemeleri husûsunun ilanı için mahallât imamlarına tenbihi zımnında zabtiye müşiri devletli paşa hazretlerine fermân-ı âlîleri şeref-südûr buyurulması babında emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.

Fî selh-i Receb sene [12]71 / [18 Nisan 1855]

(İmza)

A. MKT. NZD, 145/59

MEKKE FERÂŞETİ VEKÂLETİNİN AYNI KİŞİDE KALMASI

Mekke ferâşeti vekâletinin yine Seyyid Mehmed Ali Efendi uhdesinde kalması ve beratının yazılması

59

Atufetli efendim hazretleri

Cenâb-ı Hak velî-nimet-i bî-minnetimiz Padişahımız efendimiz hazretlerini ile'l-ebed pirâye-bahş ve dîhîm-şevket ve hilâfet buyursun. Cülûs-ı meymenetme'nûs-ı cenâb-ı Padişahîden dolayı uhde-i me'âlî idde-i hazret-i Şehinşâhîde bulunan hizmet-i celîle-i ferâşet-i şerife ile Hâkân-ı Merhum'un ferâşet-i şerife vekâleti hisseleri beratının tecdîdi iktizâ etmekle ol babda Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'yle bi'l-muhabere Divan-ı Hümâyûn'dan kaleme alınmış olan iki kıt'a berat-ı âlî müsveddesi manzûr-ı şevket-mevfûr-ı cenâb-ı mülûkâne buyurulmak üzere takdim kılındı. Nezâret-i müşârunileyha cânibinden haber verildiğine göre zât-ı hümâyûn-ı hazret-i mülûkânenin Medine-i Münevvere ferâşet-i şerife vekilleri el-yevm Dersaâdet'de bulunan Haytakîzâde es-Seyyid Mehmed Ali Efendi olmakla berat-ı celîl-i mezkûrun yine mûmâileyh namına olarak tasdîri ve Hâkân-ı merhumun Mekke-i Mükerreme ferâşet vekili dahi Nâibü'l-Harem ve Reis-i Ferâşet Seyyid Ali Efendi olup hisse-i celîle-i mezkûre dahi taraf-ı eşref-i hazret-i mülûkâneye ait olması cihetle vekâletinin yine mûmâileyh uhdesinde ifası zikrolunan müsveddelerin sebk u ibaresi hakkında her ne vechile emr ü fermân-ı cenâb-ı Şehinşâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîmine ibtidâr kılındı efendim.

Fî 15 M. sene 1278

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiye-i asafâneleriyle mezkûr müsved-

deler manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazret-i mülûkâne buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân berat-ı âlî-i mezkûrun yine mûmâileyh namına olarak tasdîri ve Mekke-i Mükerreme ferâşet-i şerife vekâletinin dahi yine mûmâileyh Seyyid Ali Efendi uhdesinde ibkâsı ve zikrolunan müsveddelerin sebk u ibaresi münasib ve yolunda görünmesiyle ol vechile iktizâlarının icrası müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî muktezâ-yı münîfinden olarak mezkûr müsveddeler yine savb-ı âlî-i asafîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 16 M. sene 1278 [24 Temmuz 1861]

Feraşet çantası ve içinden çıkan Kabe-i Muazzama'nın tozu

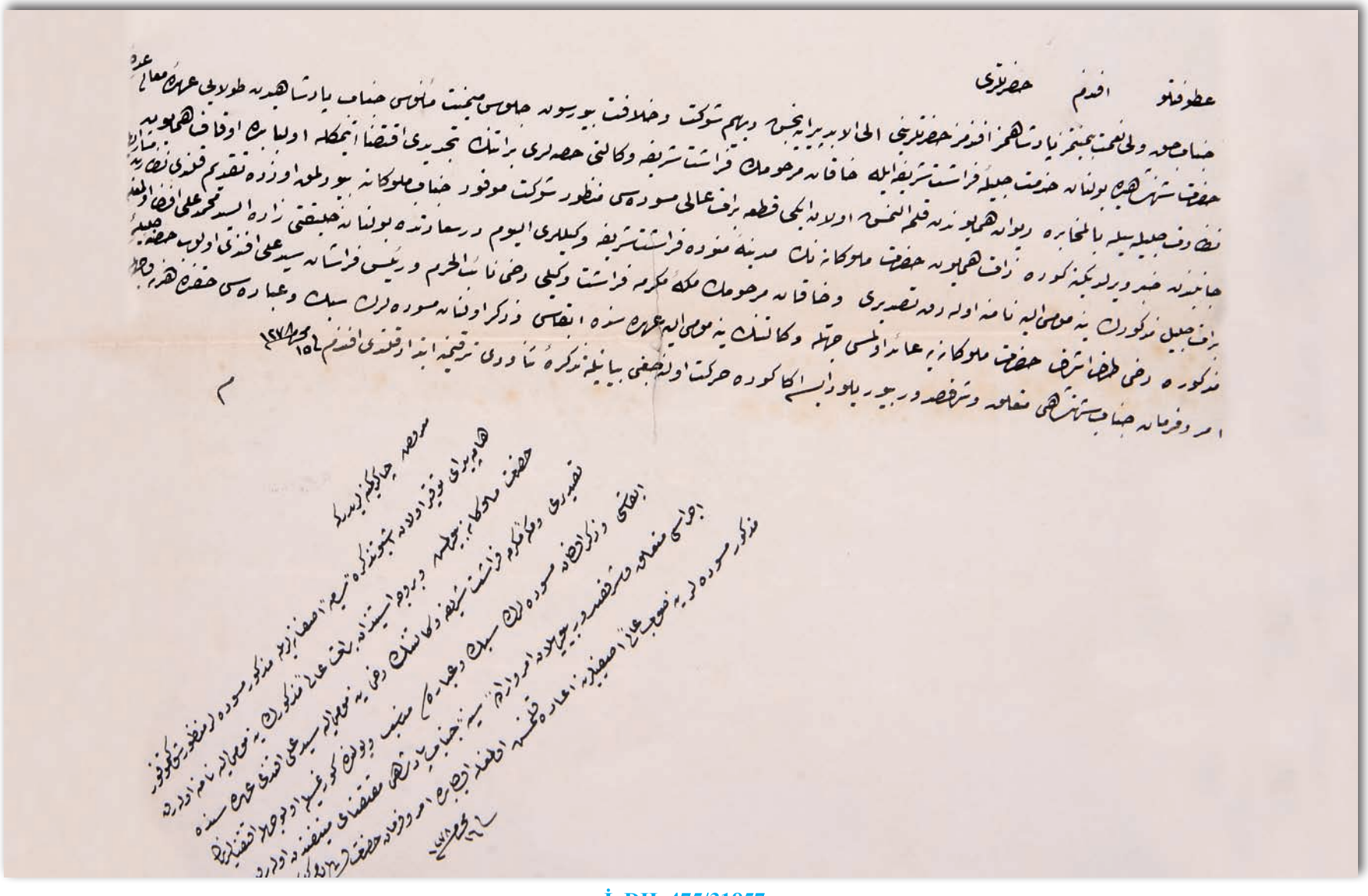

İ. DH, 475/31857

FERÂŞET GÖREVİNİ SÜRDÜREN HAFIZ HAMZA EFENDİ'NİN GÖNDERİLEN HEDİYELERİ ALMASI

Ferâşet görevlisi Hafız Hamza Efendi'nin, gönderilen surreden dolayı Tâcülmefharet Hanım Efendi'ye teşekkür mektubu

60

İsmetli Tâcülmefharât Hanımefendi Hazretleri

Sermaye-i saadet-i dâreyn ve re'sü'l-mâl-i bâzâr-ı devlet-i kevneyn olan hizmet-i ferâşet-i müstevcibü'l-mefharet-i aliyyeleri âdâb-ı lâyika ve ihtirâmât-ı fâika ile hüsn-i îfâsına mübâderet-i âcizânemi şâmil ve surre-i mu'tâde-i kerîmâneleri bulunan iki aded yüzlük altun Lira-yı Osmânî irsâl buyurulduğu müştemil râh-ı zîb-i i'zâz olan tahrîrât-ı meâlî âyât-ı sâmîleri meâl-i vâlâsı müdrike-ârâ-yı âcizî ve bu suretle ibzâl buyurulan himmet-i mekârim-münîfet-i rahîmâneleri müstelzim-i sürûr-ı müstahde[m]ânem olarak medd-i elzeminde bulunduğum duâ-yı tezâyüd-i ömr ü inâyet ve saadet-menzile nâiliyyet-i aliyyeleri huzûr-ı pür-nûr-ı cenâb-ı risâlet-penâhîde ve sair türâb-ı müstetâbına yüz sürdüğüm makâmât-ı mübârekelerde yâd ve tilâvet ve güldeste-i tahiyyât ve selamları merkad-i münevvere[-i] hazret-i nübüvvet-penâhîye takdîm ve ihdâsıyla istişfâ'a sarf-ı makderet kılındığının beyânıyla me'lûf olup bî-dirîği emel eylediğim hüsn-i teveccühât-ı mûcibü'l-mübâhât-ı sâmîlerinin istikrarıyla ba'demâ dahî peyâm-ı sıhhat u selametlerini mübeşşir kerem-nâmelerinin irsâl-i vâridâtına bezl-i himmet ve mürüvvet buyurulmak babında emr ü irâde lutuf ve himem efendim hazretlerinindir.

Fî 15 Muharrem sene [12]92

Ed-dâ'î ferâşet-i şerif[e] vekiliniz
Yusuf Matvîsî-zâde Hafız Hamza
Efendi dâ'îleri
(Mühür)

*

Mezkûrenin bir yüzlüğü zât-ı behiyyenizden ve diğeri Paşa Efendimizin taraflarından tahrîrât-ı behiyyenizde şerh verilmesiyle aşırı derecede mesrûr olarak ve sene-i âtiyede dahî daha ziyade olacağından nâşî iş‘âr buyurulduklarını müştemil tarîfden bîrûn olarak hemân Rabbim bitmez ömürler ihsân buyura nice sâl-be-sâl ömr u afiyet üzere tahrîrât-ı behiyyelerini mesrûr buyurulmak hususuna huzûr-ı pür-nûr-ı cenâb-ı şefî‘ü’l-müznibîde yâd u tezkâr olunmuşdur ve bir de müjdecibaşısı ile bu tarafdan bir ferâşet çantası tesviye olunup taraf-ı aliyyenize leffen takdîm kılınmışdır bi-mennihî Teâlâ bundan böyle ol tobra ile tahrîrât-ı aliyyenizi taraf-ı dâ‘îyâneme irsâl buyurulması me’mûlümdür efendim.

[21 Şubat 1875]

(Mühür)

Feraşet çantasıyla gelen mektuplar

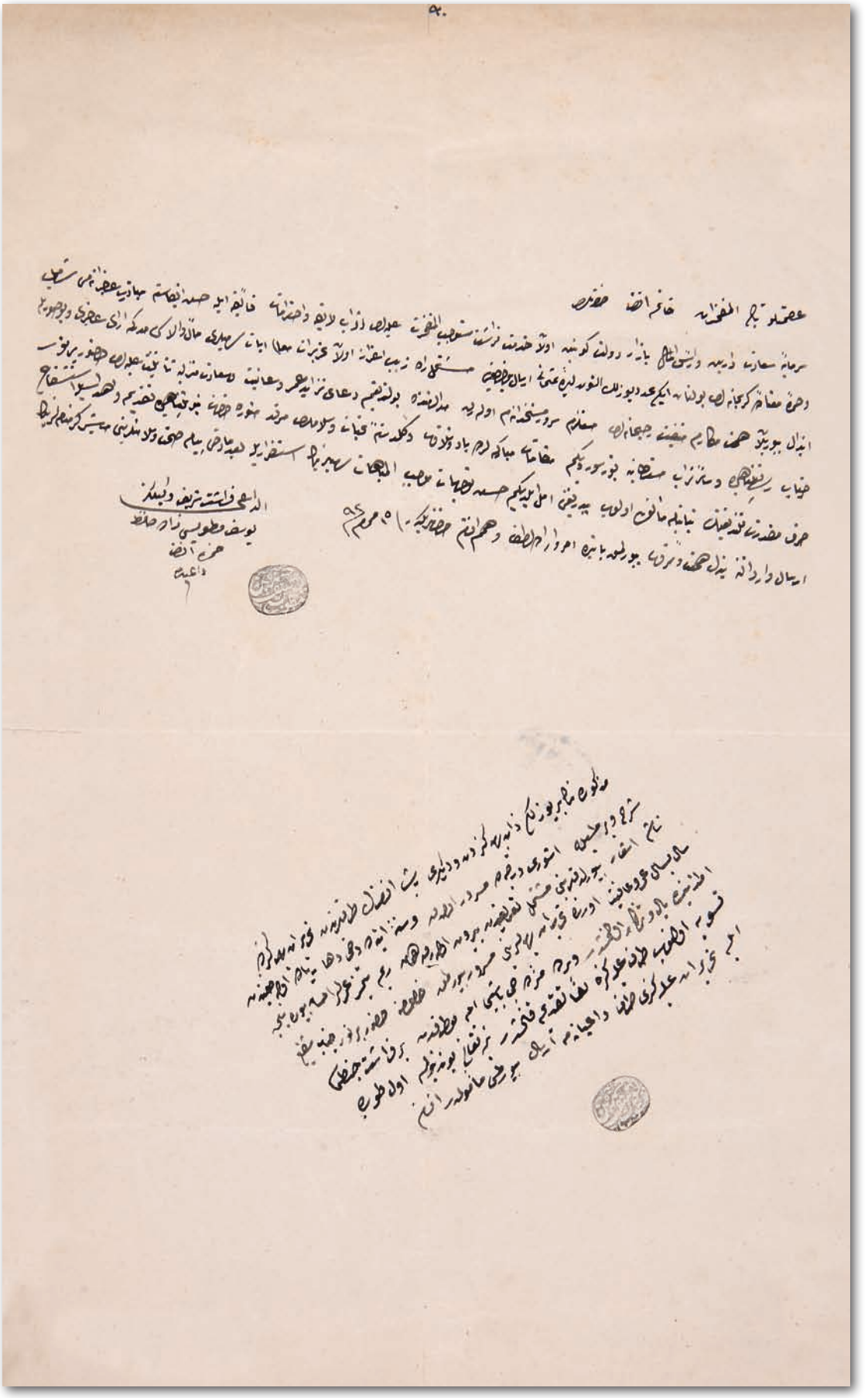

Y. EE, 142/36

RAVZA-İ MUTAHHARA FERÂŞET HİZMETİNİN TEVCİHİ

Hindistan'daki Huzurâbâd Müslüman ahalisinin reislerinden Muhtarü'l-Mülk Bahadır ve Devli Mepa Bahadır'ın uhdelerine Ravza-i Mutahhara ferâşeti hizmetinden bir rub' kıratının tevcîh edilmesi

37

Huzur-ı me'âlî-mevfûr-ı cenâb-ı vekâlet-penâhîye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hazret-i Seyyidü'l-Enbiya ve Senedü'l-Asfiya aleyhi afdalu's-salâti ve ekmelü't-tehâyâ Efendimiz hazretlerinin Ravza-i Mutahhara-i Aliyye ve merkad-i münevvere-i arş-fersâlarında ber-vech-i hasbî ifa olunmak üzere müretteb olan birer rub' kırat ferâşet-i şerîfe hizmet-i celîlesinin uhdelerine tevcîhi Hindistan ahali-i müslimesinden Huzurâbâd Degre'de Hadûbe ulû'n-Nûr Mahbûb Ali Han'ın veziri Muhtarü'l-Mülk Bahadır ve yine Huzurâbâd ahali-i mu'teberânından Devli Mepa Bahadır hazerâtı taraflarından istid'â olunmuş ve şimdiye kadar memâlik-i ecnebiyyede mutavattın ahali-i müslime uhdelerine ferâşet-i şerife tevcîhiyle berât i'tâsı hazinece emsali gayrı mesbûk bulunmuş olduğundan bu bâbda her ne vechile emr u irâde-i aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri şeref-sânih buyurulur ise ona göre icra-yı icabına bakılmak üzere keyfiyetin emr u iş'âr buyurulması bâbında ve her hâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 5 L. Sene [1]294 ve fî 1 Teşrîn-i Evvel sene [1]293

(İmza)

*

Devletli efendim hazretleri

Ravza-i Mutahhara-i hazret-i Risâlet-penâhî ferâşet-i şerîfesi hizmet-i

müstevcibü'l-mefharetden bir rub' kıratın uhdelerine tevcîhi Hindistan'da kâin Huzurâbâd ahali-i müslimesi rü'esâsından Muhtarü'l-Mülk Bahadır ve Devli Mepa Bahadır hazerâtı taraflarından istid'â edildiğine dair Evkaf Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi Encümen-i Meşveret'de kıraat olundu. Vâkı'a diyar-ı ecnebiyye ahali-i müslimesine ferâşet-i şerîfe tevcîhinin emsali olmadığı iş'âr kılınmış ise de umum ahali-i İslâmiyenin hasbe'd-diyane şu hizmet-i aliyyeye nâiliyetde müsâvîyü'l-istihkak olmaları lâzım gelip ale'l-husus Hindistan ehl-i İslâm'ının mesele-i hâzıradan dolayı bu taraf hakkında ibrâz eyledikleri âsâr-ı muâvenet ve muhadenet icabınca müşârunileyhimânın is'âf-ı niyazları bütün Hindistan tavaif-i İslâmiyesi indlerinde teveccühat-ı mahsûsa-i hazret-i Hilâfet-penâhînin alâmet-i mukaddesesi addolunacağından zikrolunan ferâşet-i şerifelerin müşârunileyhimâya tevcîhi tensîb edilmiş olmakla bu suret muvâfık-ı müsaade-i hayriyet-'âde-i cenâb-ı şehinşâhî buyurulur ise usulü üzere tasdîr kılınacak berat-ı âlîlerin ibarât-ı hasene derciyle tanzimi hususunun nezâret-i müşârunileyhâya havale olunacağı ve tezkire-i mezkûre leffen arz u takdim kılındığı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim.

Fî 12 L. Sene [12]94

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf tezkire manzûr-ı âlî-i hazret-i Padişahî buyurulmuş ve müşârunileyhima Hindistan'da bulunduklarından hizmet-i şerîfe-i mezkûreye iştirakleri halinde politikaca bir gûne mahzur olup olmadığının tahkikiyle neticesinin arzı müte'allik buyurulan emr u fermân-ı hümâyûn-ı cenâb-ı cihan-bânî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire savb-ı sâmî-i hıdîvîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 13 L. Sene [12]94 / [21 Ekim 1877]

٢٧ حضور معالی موفور جناب وکالتپناهیه

معروضه حیاکرکمیه لریدرکه

حضرت سید الانبیا وسند الاصفیا علیه افضل الصلوة واکمل التحایا افندمز حضرتلرینک روضهٔ مطهرهٔ علیه ومرقد منورهٔ عرش فرسالرنده بروجه حسبی ایفا اولنمق اوزره
مرتب اولان بر ربع قیراط فراش شریفه خدمت جلیله سنک عهده لرینه توجیهی هندستان اهالی مسلمه سندن حضرآباد دکرده حضوره الوالنور محبوب علی خانک
وزیری مختار الملک بهادر ونیه حضرآباد اهالی معتبراندن دولی میا بهادر حضراتی طرفلرندن استدعا اولنمش وشمدیه قدر ممالک اجنبیه ده متوطن
اهالی مسلمه عهده لرینه فراش شریفه توجیهیله برانه اعطای خزینه جه امثالی غیر مسبوق بولنمش اولدیغندن بو بابده هر نوجهله امر واراده علیه جناب صدارتپناهیلری
شرفسانح بیوریلورایسه اکا کوره اجرای ایجابنه باقلمق اوزره کیفیتک امر واشعار بیورلمسی بابنده وهر حالده امر وفرمان حضرتلرینک الوکدر

[illegible]

İ. MMS, 58/2671

HİCRÎ 1295 (M. 1878) YILINDA SARAY-I HÜMÂYÛN'DAN MEKKE'YE GÖNDERİLEN FERÂŞET ÇANTALARI

Hicrî 1295 yılında Saray-ı Hümâyûn'dan Mekke'ye gönderilen ferâşet çantalarının listesi

Mekke-i Mükerreme cânib-i âlîsine Saray-ı Hümâyûn tarafından gönderilmiş olan ferâşet-i şerîfe tobralarının esâmîlerini mübeyyin defterdir.

1-Naibü'l-Harem-i Şerif Abdülvehhab-zâde Ahmed Efendi'ye. Cennet-mekân Firdevs-âşiyân Gazi Abdülmecid Han Hazretleri'nin dördüncü kadını Piristû Kadın tarafından siyah meşin 1	2- Mucâvireten mukim Hacı Visaleddin Ağa'ya. Bu dahi Dördüncü kadın efendi taraflarından siyah meşin 1	3- Usta-zâde Şeyh Mahmud Efendi'ye devletli necâbetli Mehmed Reşad Efendi taraflarından siyah meşin 1
4- Harem-i Şerif ağalarından tabi-i nakîbü'l-ağavât-ı bâb-ı Saray-ı Hümâyûn ağalarından Sadeddin Ağa. Siyah meşin 1	5- Mucâvir Hacı Mehmed Ağa'ya Beşiktaş Sarayı'nda Harem-i Hümâyûn ağavâtından kilerci usta lalası Sadeddin Ağa. Siyah meşin 1	6- Ahtar-zâde Şeyh Mehmed Efendi'ye Beşiktaş Sarayı'nda Kethüda Kadın ser-hademesi müjdeci-i evvel Hacı Mustafa Efendi. Siyah meşin 1
7- Şerif Ali halilesi Hacı Esma Hanım. Saray-ı Hümâyûn ağalarından Sadullah Ağa. Siyah meşin 1	8- Saray-ı Hümâyûn cânibinden Mekke-i Mükerreme'de zemzem sakkabaşı-zâde Sakka Mehmed Efendi. Bağlı tobra. Siyah meşin 1	9- Nakşibendî meşayıhı Şeyh Mehmed Said Efendi'ye Devletli necâbetli Mehmed Reşad Efendi tarafından. Siyah meşin 1

10- Hindî-zâde Şeyh Talib Efendi'ye Saray-ı Hümâyûn'da başkadın efendi tarafından. Siyah meşin 1	11- Harem-i Hümâyûn ağalarından Hacı Şefik Ağa'ya. Devletli necâbetli Mehmed Reşad Efendi. Kırmızı meşin 1	12- Şeyh Abdürrahim-zâde Şeyh Mehmed Efendi. Abdülhamid Han Hazretleri'nin baş kadını Servetsezâ kadın. Siyah meşin 1
13- Es-Seyyid Mehmed Said Can Efendi'ye. Bu dahi. Siyah meşin 1	14- Şeyh Ahmed-zâde Şeyh Mehmed Münîr ve Abdüllatif efendilere. Beşiktaş'da Hayreddin İskelesi'nde. Hacı Hafız Feyzullah Efendi tarafından. Siyah meşin 1	15- Şeyh Ahmed Can-zâde Şeyh Mehmed Said Efendi'ye. Adile Sultan Efendi tarafından. Kebir siyah meşin 1
16- Mehmed Efendi haremi ibrikdâr ustaya ve Vasfî-niyaz Hanım'a. Refîa Sultan Hazretleri'nin Saray-ı Hümâyûnlarında Keşf-i Dil kalfa tarafından. Kebir siyah meşin 1	17- Şirin Hasan Ağa-zâde Hacı Abdullah Bey'e. Devletli şevketli efendimizin câriyesi Dîde Safâ Kalfa tarafından. Siyah meşin 1	18- Süleyman Efendi-zâde Ahmed ve Mehmed ve Süleyman ve Mustafa['ya]. Gazi Sultan Mahmud Efendimiz'in baş ikbâli devletli Hüsn-i Melek Kadın Efendi. Siyah meşin 1
19- Süleyman Ağa'ya. Beylerbeyi'nde baş ikbâl Hüsn-i Melek Kadın Efendi tarafından. Siyah meşin 1	20- Süleyman Efendi-zâde Şeyh Ahmed Efendi'ye. Beylerbeyi'nde Hüsn-i Melek Kadın Efendi'nin kethüdası Hacı Mehmed Ağa tarafından. Siyah meşin 1	21- Ahmed-zâde Abdürrahim Efendi['ye]. Mâbeyn-i Hümâyûn hidmânları tarafından. Siyah meşin 1

20 Ş. Sene 1295 / [19 Ağustos 1878]

Ev, 24313

CEVDET PAŞA'NIN HANIMININ MEDİNE'DEKİ VEKİLİNE GÖNDERDİĞİ HEDİYELERİN ALINDIĞI

Cevdet Paşa'nın hanımı Rabia Adviyye Hanım'ın Medine'deki ferâşet vekiline gönderdiği hediyelerin alındığı, buna mukabil gönderilen Medine hatıralarının kabul edilmesine dair feraşet vekilinin talebi

63

Cevd[et] Paşa hazretlerinin harem-i muhteremeleri Rabia Adviyye Hanım

Devletli paşa hazretlerinin hâk-i pây-i aliyyelerine yüz sürerim. Gönderilen hediyeleri taraflarından bir altın ve taraf-ı ısmetlerinden bir altın bile derûn-ı tobrada bir keten işlemeli abdest havlusu beş aded mendil vâsıl olmuşdur. Rabbim paşa hazretleriyle zât-ı ismetlerini eksik etmesin ömr-i âlînize berekât iki cihanda aziz olasınız sene-i cedîdenizi tebrik ve tes'îd ederim. Rabbim emsal-i kesîresiyle müşerref eyleye envâ-i duâlarıyla huzur-ı saadetde eylediğim kâfidir efendim.

*

İsmetli fahru'l muhadderât ve tâcü'l-muhassenât hanımefendi hazretleri

Atabe-i arş-mertebe-i hazret-i Risâlet-penâhî'de nâil oldukları hizmet-i ferâşet-i şerîfeleri kemâ fî's sâbık idare ve icrasına mübâderet-i dâ'îyânemi şâmil ve hediye-i behiyyeleri bulunan sene-i sâbıkalar gibi irsâl buyurulduğu müş'ir resîde-i dest-i ihtirâm ve tevâkire olan bir kıt'a iltifat-nâme-i kerîmânleri misâl-i âlisinden fevka'l-gâye memnûn ve mesrûr olup hizmet-i mes'ûde-i mezkûrları tıbk-ı fermûde-i aliyyeleri vechile icra olundukda hakk-ı âlişânlarında duâ-yı terakkî-i feyz-i dünyevî ve uhrevî ve tezeyyüd-i ömr ü ikbâl u saadet-i sermediye-i dâreyn mazhar olmanıza huzur-ı saadet ve fevz-i cenâb-ı Peygamberî ve sair makâmât-ı mübârekede yâd u tekrar ve şefâat-ı seniyye-i Nebeviyyeyi celb ve istirhâm ve salât u selam-ı âşıkâneleri arz u takdim kılındı.

Fî 6 M. Sene [1]313

Medine-i Münevvere ahalisi ferâşet-i şerîfe
Vekiliniz
Matvisî-zâde Hamza ibn el merhum eş-Şeyh Yusuf Matvisî

(Mühür)

*

Bu tarafda ehl-i ıyâl kâffeleri başka başka selâm dualar ederler huzur-ı Peygamberîde hayır dualar etmekde olduklarımızı arz ederiz. Teberrükât-ı Medine-i Münevvere'nin hüsn-i kabulü mercûdur.

[29 Haziran 1895]

Feraşet çantasında kakule ve öd ağacı

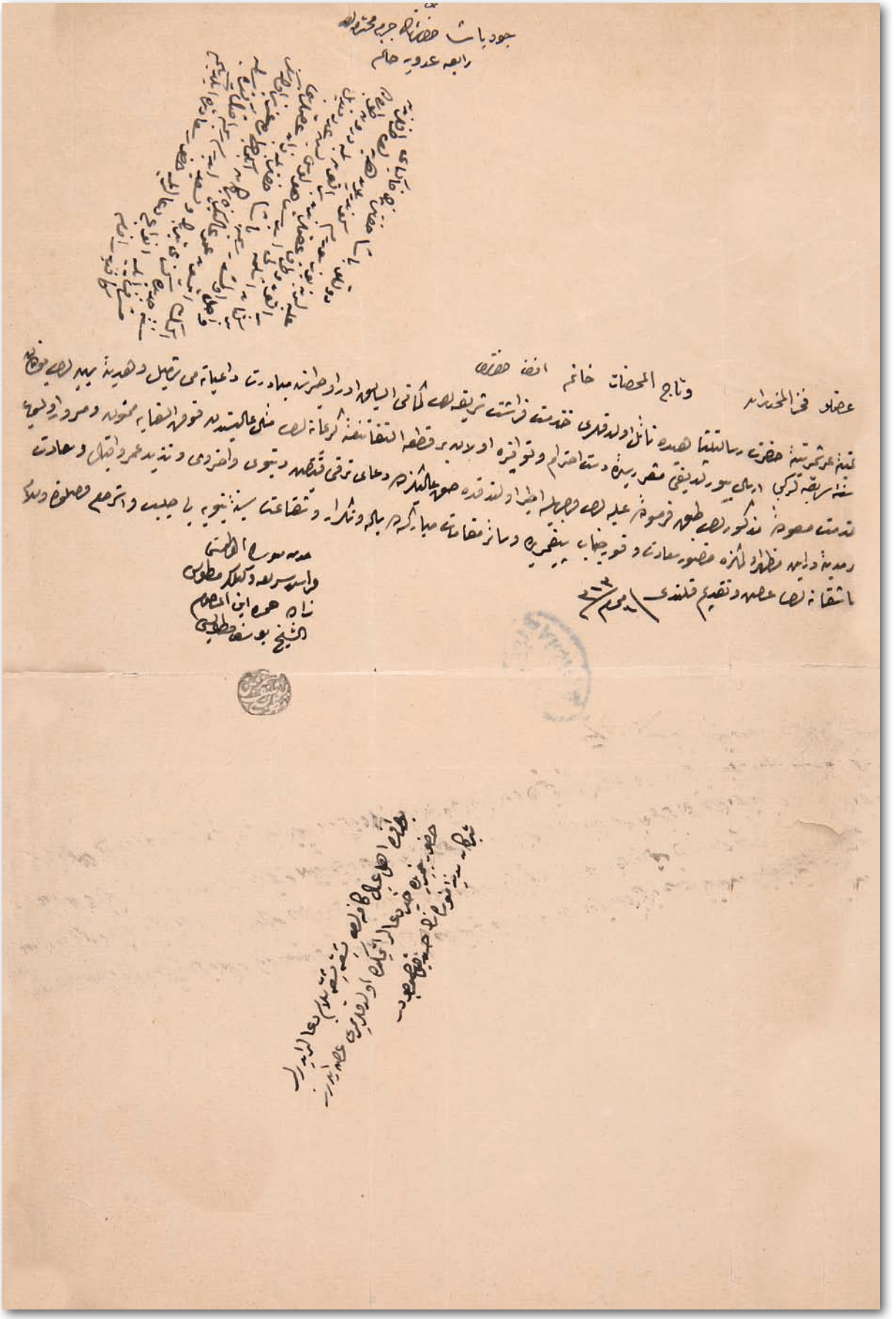

Y. EE, 142/30

HİCRÎ 1328 (M. 1911) YILI SURRE-İ HÜMÂYÛN'U İLE MEDİNE'YE GÖNDERİLEN FERÂŞET ÇANTA VE BOHÇALARI

Hicrî 1328 (M. 1911) yılının Surre-i Hümâyûn'u ile Medine ahalisine ferâşet çantası ve bohça gönderenlerin isimleri

64

Aded-i Umûmî	Gönderen zâtın ismi	Mürselün ileyhin ismi	[Mülahazât]
1	Üçüncü Daire-i Belediye Hey'et-i Sıhhiye azâsından Mehmed Subhi Bey	Şehata-zâde Şeyh İbrahim Efendi	
2	Üsküdar'da asâkir-i şahane binbaşılığından mütekaid Hacı Hasan Efendi	Müfti-zâde el-Hâc Süleyman İlyas Efendi	
3	Müşîr Fazlı Paşa	Şehata-zâde Şeyh İbrahim Efendi	
4	Kabataş'da merhum Yüzbaşı Yakub Efendi'nin kerîmesi Fatımatü'z-Zehrâ Hanım	Amûdî-zâde Şeyh Mehmed Salih Efendi	
5	Aksaray'da Suhte Sinan Mahallesi'nde Mehmed Şevki Efendi	Abdülmuttalib Seman Efendi	
6	Sikkekesen-başı el-Hâc Abdülfettah Efendi	El-Hac Muhammed Şakir Efendi	
7	Boğaziçi'nde merhum Mısırlı Ali Bey'in haremi Hâce Meleknâz Hanım	Muhammed Seman Efendi	Mekke'si vardır. Numara: 2

8	Aksaray'da Sineklibakkal'da Şem'i Efendi haremi Aişe Revnak Hanım	Abdullah Ağa	
9	Beşiktaş Sarayı'nda ismetli Dil-efşân Kalfa	Şeyh Muhammed Said Efendi	
10	Devletli ismetli Cemîle Sultan Hazretleri'nin saraylarında iffetli Hâce Feleryûn Hanım	El-Hac Selim Ağa	
11	Ayasofya'da şehzâde türbedârı Hacı Ahmed Efendi	Es-Seyyid Abdülğaniy Efendi	Mekke-i Mükerremesi vardır. Numara: 5
12	Aksaray'da Ahmed Kethüda Mahallesi'nde Miralay Şevki Bey	Defterdar-zâde Yusuf Efendi	
13	Enderûn-ı Hümâyûn cerrahı Binbaşı Hüseyin Efendi	Mahmud Bey-zâde Bilal Efendi	
14	Esbak Mekke-i Mükerreme kadısı el-Hâc Mehmed Şükrü Efendi	Şeyh Mehmed Âbid Efendi	
15	Jandarma Dairesi Muhasebe Müdürü Eşref Efendi	Seyyid Hamza Efendi	
16	Mahkeme-i Temyiz İstid'â Dairesi Başkâtibi Edhem Efendi	Ebu'l-Ferec Efendi	
17	Bebek'de Envare Hanım	Ziver ve Tayfur ağalara	

[...]

*

336	Kanlıca Pazar Kayığı Reisi Salih Efendi	Şeyh Abdurrahman Mahmud Efendi
337	Ayasofya ser-müezzini merhum Ahmed Efendi-zâde Hafız Mustafa Efendi	Muhammed Abdullah Efendi
338	Emtia-i Ecnebiyye Gümrüğü manifatura memuru Halil Sabri Efendi	Seyyid Muhammed Mehdli Efendi
339	Âsâriye Cami-i Şerifi hatib ve imam-ı evveli Mehmed Ziyaeddin Efendi	Şeyh Muhammed Âbid Efendi
340	Beşiktaş'da Yahya Efendi Dergâhı postnişini Hayri Efendi	Haşim Zühdi Efendi
341	Galata'da Arab Cami-i Şerifi civarında mahlebci Erşur Rüstem Efendi	Defterdâr-zâde Yusuf Efendi
342	Küçük Ayasofya'da Cami-i Şerif caddesinde Kalecikli Mehmed Şükrü Efendi	Muhammed Mansûrî Efendi
343	Vefa Meydanı'nda Musul vali-i sabıkı Hacı Reşid Paşa	Muhammed Rıza Efendi
344	Cağaloğlu'nda Cezerî Kasım Paşa Mahallesi'nde Mehmed Mesud Bey	Hafız Ali ve Hafız Mustafa Efendiler
345	Cerrahpaşa'da Kürekçibaşı Mahallesi'nde Hacı Hüsnü Bey	Şeyh Muhammed Efendi
346	Çerçi ve sakatçı esnafından Raşid bin Feyzullah Efendi	Şeyh Abbas Efendi
347	Çengelköyü'nde Yeni Mahalle Caddesi'nde Hazine-i Hâssa Emlakı Hendesehâne kâtibi Ârif Paşâ-zâde Mehmed Celal Bey	Muhammed İzzet Efendi
348	Aksaray'da Gureba Hüseyin Ağa Mahallesi imamı Mehmed Tevfik Efendi	Şeyh Ahmed İzzet Efendi

349	Devletli necâbetli Ahmed Nihad Efendi Hazretleri	Şeyh Hafız Muhammed Efendi
350	Üsküdar'da Ayazma Mahallesi'nde Trablusgarb vali-i sâbıkı merhum Hüseyin Efendi hanımı Habibe Hanım	Ali Molla Efendi
351	Polis Müdürü Başkâtibi Hacı Hüseyin Efendi	Ömer Efendi
352	Üsküdar'da Debbağlar Mahallesi'nde alay müftüsü merhum Mehmed Efendi halilesi Şaziye Hanım	Şeyh Osman ve Abdüşşekûr Efendi'ye
353	Sadr-ı esbak merhum Reşid Paşa kavvasbaşısı merhum Hüseyin Ağa damadı İsmail Bey	Şeyh Ahmed Efendi
354	Çengelköyü'nde merhum Rağıb Paşazâde Cemal Bey	Hafız Mustafa Efendi
355	Sultanahmed'de Evhad Mahallesi'nde Attar Mehmed Efendi	Muhammed Nuri Efendi
356	Bozdoğan Kemeri'nde Kirazlı Mescid karşısında sâkin memurîn-i adliyeden Mehmed Arif Neş'et Bey	Muhammed ve birâderi Osman efendiler
357	Yerebatan Mahallesi'nde merhum Müfid Bey-zâde Divan-ı Muhasebât azası Nuri Bey	Muhammed Ebu's-Suûd Efendi

Fî 28 Eylül sene [1]328 tarihinden itibaren müsteşarlığın emri üzerine 355, 356, 357 numaralı mazbatalar kabul olunmuşdur.

Fî 5 Eylül sene [1]328

Müjdeci-i sânî

Medine-i Münevvere'ye irsâl kılınan bir[er] keselerin esâmîsi	
Topkapı'da Bâyezıd Ağa Mahallesi'nde Eczahane karşısında Fatıma Şerife Hanım	Süleymaniye hatibi Hüseyin Kâzım Efendi
Taş-Kasap'da Sarı Mûsa Mahallesi'nde Hoca İshak Efendi'nin hanesinde Hayriye Hanım	Mehmed Efendi-zâde Ali ve Yusuf Efendiler
Üsküdar'da İhsâniye Mahallesi'nde Hacı İlyas Efendi hanesi	Hamza ve Ömer ve Muhammed Zeynelâbidîn ve Salih Efendiler
Macuncu'da Odabaşı Mahallesi'nde el'an Kasr-ı Hümâyûn bekçisi Ahmed Ağa zevcesi Resni Hanım	Şeyh Ahmed Ketub Efendi
Hazine-i Hâssa-i Şahane Kâtibi Mehmed Tahir Efendi	Şeyh Ubeyd Efendi
Nişantaşı'nda Sabit Bey halilesi Seyyide Fatıma Necibe Hanım	Hafız Ali Efendi

Medine-i Münevvere cânib-i âlîsine irsâl olunmak üzere bâlâda esâmîsi muharrer zevât taraflarından teslim olunan altı aded bez tobra teslim olunmuşdur.

Müjdeci-i evvel

(Mühür)

Medine-i Münevvere cânib-i âlisine irsâl olunmak üzere ashabı taraflarından tevdî' olunan üç yüz elli dört aded meşin çanta on aded hurca mevzû' olduğu hâlde tarafımızdan teslim olunmuşdur.

Fî 28 Ağustos [1]328 / [10 Eylül 1912]

Müjdeci-i evvel (Mühür)
Müjdeci-i Sânî (Mühür)

عدد عمومی	کوندرن ذاتک اسمی	مرسل الیهک اسمی	
١	اوجمی دائره بلدیه اعضاسندن محمد حلمی بك	شحانه زاده شیخ ابراهیم افندی	
٢	اسکدار ده عساکر شاهانه یکباشیلقدن متقاعد حاجی حسین افندی	مفتی زاده الحاج سعادت الیاس افندی	
٣	مشیر فضلی پاشا	شحانه زاده شیخ ابراهیم افندی	
٤	قپاقلی شده مرحوم یوزباشی یعقوب افندینك کریمی فاطمه الزهرا خانم	عمودی زاده شیخ محمد صالح افندی	
٥	افسرایده سوقه سنده محوسنم محمد شوقی افندی	عبد المطلب سعادت افندی	
٦	سکه کهیاسی الحاج عبد الفتاح افندی	الحاج محمد شاکر افندی	
٧	بوغاز ایچنده مرحوم رعدا علی بك حرمی حاجه ملکناز خانم	محمد سعادت افندی	ملکی واردر نوملرو ٢
٨	افسرایده سیفلی بقاله سنده حرمی افندی عایشه رونق خانم	عدلی اغا	
٩	بشکتاش سهسرایزنی عاصمتلو دلی افشان قالفه	شیخ محمد سعید افندی	
١٠	دولتلو عصمتلو جمیله سلطان حضرتلرینك سرایلرنده عصمتلو حاجه فاطمه خانم	الحاج سلیم اغا	
١١	ایاصوفیه نزدنده نزه مدرسی حاجی احمد افندی	السید عبد الغنی افندی	مکه مکرمه سی واردر نوملرو ٥
١٢	افسرایده احمد تحت المحوسنم برالوی شوقی بك	وقف دار زاده یوسف افندی	
١٣	اندرونی بنه جراحی یکباشی حسین افندی	محمود بك زاده بلال افندی	
١٤	اسوه مکه مکرمه قاضیسی الحاج محمد شاکر افندی	شیخ محمد عابد افندی	
١٥	زنلدره دائره سی محسن مدیری اشرف افندی	سید حمزه افندی	
١٦	محکمه تمیز استدعا دائره سی باسه کاتبی ادهم افندی	ابو الفرج افندی	
١٧	بیکلر اواره خانم	زیور طیفور اغالره	٦

279

١١١

سنهٔ سابقه‌ده ایالتمزه گلیب اولان سیاح

طونغوزه بابازینه عائد گمیلر قپودانی قاپودان احمد ریس حاجی
...

سیاه حفظ حسینه خواجه افندی
محمد افندی زاده علی ...
حمزه ... محمد ...
شیخ احمد ...
شیخ عبد ...
حقی ...

سنهٔ سابقه حاجیلر علیهم ... ایالتمزه گلیب ... ترده‌جی اوله

T. C. BAŞBAKANLIK
OSMANLI ARŞİVİ
DAİRE BAŞKANLIĞI
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

مدینهٔ منوره جانب عالیسنه ارسال اولنمق اوزره اصحاب طرفلرندن تودیع اولنه ~~[illegible]~~ اوچیوز اللی
درت عدد مشین چانطه اون عدد خورجه موضوع اولدیغی حالده طرفمزدن تسلیم اولنمشدر ۲۸ اغسطس ۳۲۸

مژده جی ثانی

مژده جی اول

EV. HMK. SR, 4125

MEKKE'YE GÖNDERİLEN FERÂŞET ÇANTALARI

Mekke'ye ferâşet çantası gönderenlerin isimleriyle bunların kimlere gönderildiğinin listesi

Aded-i umûmî	Gönderen zâtın ismi	Mürselün ileyhin ismi
1	Şûrâ-yı Bahriye Nizâm Dairesi Başkâtibi Ahmed Rıfat Efendi. Verilmişdir.	Fistânî-zâde Seyyid Abdülvahid Efendi
2	Boğaziçi'nde Mirgûn'de Mısırlı Ali Bey'in haremi Hace Meleknaz Hanım. Verilmişdir. Çanta numarası 7	Ebu'l-Ferec-zâde Mehmed Said Efendi
3	Boğaziçi'nde Mirgûn imam-ı sânîsi Hacı Hafız Osman Besim Efendi. Verilmişdir.	Şeyh Aziz Mahmud Efendi
4	Erenköyü'nde İsmetli Cemîle Sultan hazretleri. Hakkı ile gönderilip muvakkat bir sened alınmışdır.	Meveddet Hanım
5	Ayasofya'da Şehzade türbedârı Hacı Ahmed Efendi. Senedi alınmışdır.	Çolak-zâde Şeyh Abdürrahim Efendi
6	Esbak Mekke-i Mükerreme Kadısı el-Hâc Mehmed Şükrü Efendi. Verilmişdir.	Çolak-zâde Şeyh Hüseyin Efendi
7	Jandarma Dairesi Muhasebe Mümeyyizi Eşref Efendi. Verilmişdir.	Hüseyin Hüsnü Efendi
8	Beşiktaş Saray-ı Hümâyûnu'nda ikinci kadın efendi hazretleri. Gelmemişdir.	Süleyman Efendi
9	Gebze'de Gazi Mustafa Paşa Dergâhı Postnişini el-Hâc Mehmed Ali Efendi. Gelmemişdir.	Şeyh Hasan Efendi

10	Fatih civarında Karaman Yokuşu'nda el-Hâc İslam Efendi. Verilmişdir.	Çolak-zâde Abdürrahim Efendi
11	Ayazma Kapısı'nda kereste tüccarından İlyas Fehmi ve mahdumu efendiler. Verilmişdir.	Abdüllatif Efendi
12	Saray-ı Hümâyûn hademelerinden Hacı Hasan Efendi. Gelmemişdir.	Evliyâ-zâde Seyyid Mehmed Efendi
13	Aksaray'da Sorgucu Sokağı'nda yirmi beş numaralı hânede Menekşe Hanım. Verilmişdir.	Yorgancı-zâde Mehmed Ali Efendi
14	Zeyrek Caddesi'nde Helvacı-zâde Ahmed Nazif Efendi. Bâ-sened verilmişdir.	Çolak-zâde Şeyh Hasan Efendi
15	Zeyrek'de taş tekneler karşısında Helvacı Hacı Ahmed Efendi. Bâ-sened verilmişdir.	Şeyh Mehmed Efendi
16	Kasımpaşa'da Tersane-i Âmire İnşaat Fabrikası'nda Hacı Hasan Ağa. Gelmemişdir.	Şeyh Abdüsselam Efendi

[...]

*

Aded-i umûmî	Gönderen zâtın ismi	Mürselün ileyhin ismi
188	Zeyrek'de Vitok Şucaeddin Mahallesi'nde taşcılar kethüdası Hacı Receb Efendi. Verilmişdir.	Şeyh Mehmed Emin Efendi
189	Aksaray'da Sofular Mahallesi'nde Emin Bey	Şeyh Hafız Mahmud Aziz Efendi
190	Fındıklı'da Aşiret Mektebi tabibi Ahmed Ziya Bey. Gelmemişdir.	Şeyh Abdülvehhab Efendi
191	Techizât-ı Askeriye Evrak Müdürü Seyyid Mustafa Rüşdü Bey. Verilmişdir.	Hüseyin Hüsnü Efendi
192	Âsâriye Cami-i şerifi hatib ve imam-ı evveli Mehmed Ziyaüddin Efendi. Bâ-sened verilmişdir	Şeyh Yahya Efendi

193	Beşiktaş'da Yahya Efendi Dergâhı postnişini Şeyh Hasan Hayri Efendi. Senedi alınarak çantası teslim olunmuşdur.	Şeyh Ömer ve Hasan efendiler
194	Ayasofya-i Sağir'de cami-i şerif caddesinde Mehmed Şükrü Efendi. Verilmişdir.	Mehmed İlyas Efendi
195	Cağaloğlu'nda Cezerî Kasımpaşa Mahallesi'nde Mehmed Mesud Bey. Verilmişdir.	Abdüllatif Efendi
196	Cağaloğlu'nda Cezerî Kasımpaşa Mahallesi'nde Mehmed Mesud Bey. Verilmişdir.	Şeyh Mehmed Salih ve İbrahim ve Mehmed Ali efendiler.
197	Çengelköyü'nde Hazine-i Hâssa Hendesehâne kâtibi Ârif Paşa-zâde Mehmed Celaleddin Bey. Çantası teslim olunmuşdur.	Mehmed Nuri Paşa
198	Üsküdar'da Eski Hamam'da Mehmed Efendi halilesi Fatıma Hanım. Verilmişdir.	Şeyh Abdüşşekûr Efendi

Mekke-i Mükerreme cânib-i âlîsine irsâl olunmak üzere ashabı taraflarından tevdî' olunan yüz doksan sekiz aded meşin çanta dört hurca mevzû'an müjdeci-i evvel ve sânî efendilere teslim olunmuşdur.

Fî 28 Ağustos sene [1]328

Evkaf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı kadîme-i Vakfiye Kalemi ketebesinden ferâşet-i şerife memuru
(İmza)

Mekke-i Mükerreme'de ashabına tevdî' olunmak üzere irsâl olunan iki yüz aded meşin çanta her ne kadar tamamen teslim kılınmış ve ashabına tevzî' olunmuş ise de bir kısmı açılarak derûnundaki mebâliğin ahz u sirkat edilmiş olduğu tasdik olunur.

Fî 17 Z. Sene [1]330 / [27 Kasım 1912]

Ed-Dâ'î
Sakkabaşı Ahmed Esad
(Mühür)

عدد مسلسل	کوندرمه ذاتك اسمی	مرسل الیهك اسمی
١	سوای بحریه نظام دائره سی باسه طاتی احمد رفعت افندی	فیتانه زاده سید عبدالواحد افندی
٢	بوغازاچینه برکونده مطرلمه علی بك حرمی حاجه مکنا خانم	ابوالفرج زاده محمد سعید افندی
٣	" برکونده امام ثانیسی حاجی حافظ محمد بسیم افندی	شیخ عزیز محمود افندی
٤	اردکوزم عثمانلو جمید سلطانه عقدتری	مودت خانم
٥	ایاصوفیه ده شهزاده تربه داری حاجی احمد افندی	چولاوه زاده شیخ عبدالرحیم افندی
٦	اسوجه قدمکاه قاضیسی الحاج محمد شکری افندی	" شیخ حسین افندی
٧	تاندره دائره سی محاسبه محرری اشرف افندی	حسین حسنی افندی
٨	بشکطاشه سرای همایونه ایلچی قادیه افندی عقدتری	سلحدار افندی
٩	کلبوزه ده غازی مصطفی پاشا درگاهی یوسف نشین الحاج محمد علی افندی	شیخ حسین افندی
١٠	قاتج چوارنده قره مانه یقوشنده الحاج اسلام افندی	چولاوه زاده عبدالرحیم افندی
١١	ایلدرم قپوسنده کرسته تجارنده الیاس فرامی و مخدومی افندیلر	عبداللطیف افندی
١٢	سرای همایونه خدمه لرندن حاجی حسین افندی	اولیا زاده سید محمد افندی
١٣	اقسرایده هورغوجی سوقاغنده یکدی بسه نومرولو خانه ده منکشه خانم	یوغانجی زاده محمد علی افندی
١٤	زیرك جاده سنده حلواجی زاده احمد لطیف افندی	چولاوه زاده شیخ حسین افندی
١٥	زیرکده ده سه نومرولو قاپوسنده حلواجی حاجی احمد افندی	شیخ محمد افندی
١٦	قاسم پاشاده نرسانه عامره انشاآت قاپوسنده حاجی حسین آغا	شیخ عبدالسلام افندی
١٧	اسکداره دیوتجیلرده دوتوجی اسماعیل افندی	عجمی زاده شیخ ابراهیم افندی

286

عدد	كوندرلن ذاتك اسمى
١٨٨	زيركه دبيود شجاع الدين محمد زاده شجيد تحدى حاجى رجب افندى
١٨٩	اقرايده حوفيد محمد زاده ايوب
١٩٠	قدقيره عشيرت تكى طيبى احمد جلبى
١٩١	تجهيزات عسكريه اوزره مديرى سيد مصطفى رشدى
١٩٢	آثار جامع شريفى خطيب اولان محمد جلال الدين افندى
١٩٣	بشكتاش سرمحى يحيى افندى ورثه حاجى يوسف بك شيخ حسن فهمى افندى
١٩٤	ايا صوفيه خطيبى ده جامع شريف حاوى زاده محمد شكرى افندى
١٩٥	خيالى اوغلى حزينى قاسم باشا محمد زاده محمد سعود
١٩٦	" " "
١٩٧	جنكل كوزه خزينه خادمى لطف الله خان قاضى عارف باشا زاده محمد جلال الدين
١٩٨	اسكودارده اسكى حمامى محمد افندى حميدى قاسم خانم

مذكوره جانب عالى اسلامك اوزره اجلالى قوندرده نوديع اولنان يوز قطعه سكز عدد مشيخه جانطه
ورق خوجه موضوعه مزدوجه اولوب تمامى افنديمز تسليم اولنمشدر

٢٨ اغستوس سنه ٢٢٨

اوقاف همايون قيودفترينه وقف قلمى
كتبه سنده قراءت شريفه مأموري

شيخ محمد ايوب افندى
شيخ حافظ محمود عزيز افندى
شيخ عبد الصمد افندى
حسن حلمى افندى
شيخ يحيى افندى
شيخ عمر وحسن افنديلر
محمد السباعى افندى
عبد اللطيف افندى
شيخ محمد صالح وعبد الرحمن وابراهيم ومحمود افنديلر
محمد نورى باشا
شيخ عبد الشكور افندى

مذكوره صحابه نوزده اولنوب اون سكز اولنان ايكى يوز عدد شيخه جانطه لرى تماماً تسليم قلنمشدر وصحابه نوزده اولنمسى ايسه بر قسمى آجيله رده دستده كى مبالغك اخذ وصرفى ايچون تصديق اولنمشدر

٢٢ ذى الحجه سنه ١١٠

الداعى
احمد اسعد

287
EV, 31575

MEDİNE'DE KİME NE KADAR FERÂŞET TAHSİS EDİLECEĞİNİN BİLDİRİLMESİ

Medine'de Padişah ve eşine kaç kırat ferâşet-i şerife tahsis edileceğinin ve kalanlarının kimler uhdesine tahsis edileceğinin bildirilmesi

Tezkire-i sâmiye

66

Medine-i Münevvere'de cârî olan usûl-i hayriyeye tevfîkan Mekke-i Mükerreme'de dahi teyemmünen tertib ve tanzim buyurulan ma'lûmu'l-kırat ferâşet-i şerifeye dair Meclis-i Vâlâ'nın bir kıt'a mazbatası geçen gün mübarek huzûr-ı feyz-i gencver-i cenâb-ı cihandârîde ma'kud meclis-i âlîde kıraat olunarak Cenâb-ı Rabb-i Mennân Habîb-i Ekremi ve Nebiyy-i Zî-şânı Efendimiz hürmetine ömr ü ikbâl u şevket-i hazret-i Padişâhî'yi müzdâd ve ferâvân buyursun. Lehü'l-hamd zât-ı hilâfet-sımât-ı cenâb-ı cihândârînin an-be-an mazhar ve muvaffak buyurulageldikleri umûr-ı hayriye ve envâ-i füyûzât-ı sûriye ve maneviyyeyi câmi' ve müstelzim me'ser-i celîlenin hadd ü hesabı olmayıp îfâ-yı teşekkürât-ı mefrûzasından cümlemiz âciz olduğumuz hâlde iktizâ-yı hulûs ve bahtiyârî-i cenâb-ı cihanbânî icâbınca şimdiye kadar tahattur ve tertib olunamayıp kalmış olan böyle bir umûr-ı cezîle ve hizmet-i celîlenin arz-ı meyâmin-i hâssa-i hazret-i mülûkaneye tesadüf eylemesi el-hak veliyy-i ni'metimiz zât-ı hilâfet-sımât efendimiz hazretlerinin mazhariyyet ve muvaffakiyyet-i hümâyûnlarını beklemekde olduğuna delâlet eylemiş olmasıyla nice nice bu misillü umûr-ı hayriyeye muvaffakiyyet-i seniyye-i şahane de'avât-ı mefrûzası bi'l-cümle huzzâr-ı meclis tarafından edâ ve tezkâr olunmuş olup mazbata-i merkûmede tafsîl u beyân olunduğu vechile ferâşet-i şerîfe-i mezkûreden uhde-i mekârim-ıdde-i cenâb-ı şehinşâhî ve mehd-i ulyâ-yı saltanat devletli ismetli sultan-ı aliyyetü'ş-şân efendimiz hazretlerinin uhde-i aliyyelerine teyemmünen kaç hisse ve ne mikdar kırat tahsisiyle kusûrunun ber-vech-i hasbî bazı zevât ve bendegân uhdelerine i'tâsı ve müsvedde-i ma'rûzanın sebk ü ibaresi hakkında ve husûsat-ı sâirenin dahi ber-mantûk-ı mazbata icrası emrinde her ne vechile emr u fermân-ı isabet-nişân-ı padişâhî müte'allik ve şerefsüdûr buyurulur ise icra-yı mantûk-ı celîline ibtidâr olunacağı ve zikrolunan mazbata evrak-ı müteferriasıyla meşmûl-ı lahza-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî buyurulmak için arz u takdim kılındığı beyânıyla tezkire.

[Tarihsiz]

تذکرهٔ سیه

و جاری اولان

مدینهٔ منوره اصول خیریه‌یه توفیقاً مکه مکرمه‌ده دخی تمناً ترتیب و تنظیم بیورلان معلومات قراطیس فراشت شریفه‌یه دائر مجلس والانک بر قطعه مضبطه‌سی

کچن کون مبارک حضور فیض گنجور جناب جهانبانیده معقود مجلس عالیک قرائت اولنه‌رق جناب ربّ منان حبیب اکرمی و بنی ذیشانی افندمز حرمتنه عمر و اقبال

و شوکت حضرت پادشاهی‌یی مزداد و فراوان بیورسون لله الحمد ذات خلافتسمات جناب جهاندارینک ادبانه مظهر و موفق بیورلمه کلدکلری امور خیریه

و انواع فیوضات صوریه و معنویه‌یی جامع و مستلزم مآثر جلیله‌نک صدور و حسابی اولیوب ایفای تشکرات مفروضه‌سندن جمله‌مز عاجز

اولدیغمز حالده اقتضای خلوص و بختیاری جناب جهانبانی ایجابنجه شمدیه قدر تخطر و ترتیب اولنه‌میوب قالمش اولان بویله بر امور جزیله

و خدمات جلیله‌نک عصر مبارکه حضرت ملوکانه‌یه تصادف ایلمسی الحمد و المنه ذات خلافتسمات افندمز حضرتلرینک مظهریت و موفقیت هیچ‌ونلرینی

بکلمکده اولدیغنه دلالت ایلمش اولمسیله نیجه نیجه بو مثللو امور خیریه‌یه موفقیت سنیه مظنه و عنوان مفروضه‌سی بالجمله حضار مجلس لحظه‌سنده

~~اداوتذکار اولنسه اولدیغنی و ذکر اولنان فراشت شریفه‌لرک بالوکاله صورت اداره‌سنه دائر مدینهٔ منوره فراشت شریفه‌لرینه تطبیقاً~~

~~قلمه الدیرلمش اولان برات شریف سوده‌سی مذکور مضبطه اداره‌سنه ایله برابر منظور عالی بوجهله ایچون تقدیم قلنمش اولدیغندن مضبطه~~

رقومده تفصیل و بیان اولنان بصله فراشت شریفه مذکوره‌دن عهده مطابعده جناب شهنشاهی و مهد علیای سلطنت و قطب عصمتلو

سلطان علیه‌الشان افندمز حضرتلرینک عهده علیه‌لرینه تمناً قاچ حصه و نه مقدار قراط تخصیصه تصورینک بر وجه حسبی بعض ذات

و بنکان عهده‌لرینه اعطاسی و سوده معروضه‌نک سبک و عباره‌سی حقنده و خصوصاً سائره‌نک دخی بر منظور مضبطه

اجراسی امرنده هر نوعله امر و فرمان اصابت نشان پادشاهی متعلق و مشروط بیورلمسی اجراسی منظور جلیله

ابتدا اولنه‌جغی بیانیه‌نک و ذکر اولنان مضبطه اوراق متفرعه‌سیله مشمول لحظه جناب خلافتپناهی بیورلمق ایچون عرض و تقدیم قلندیغی

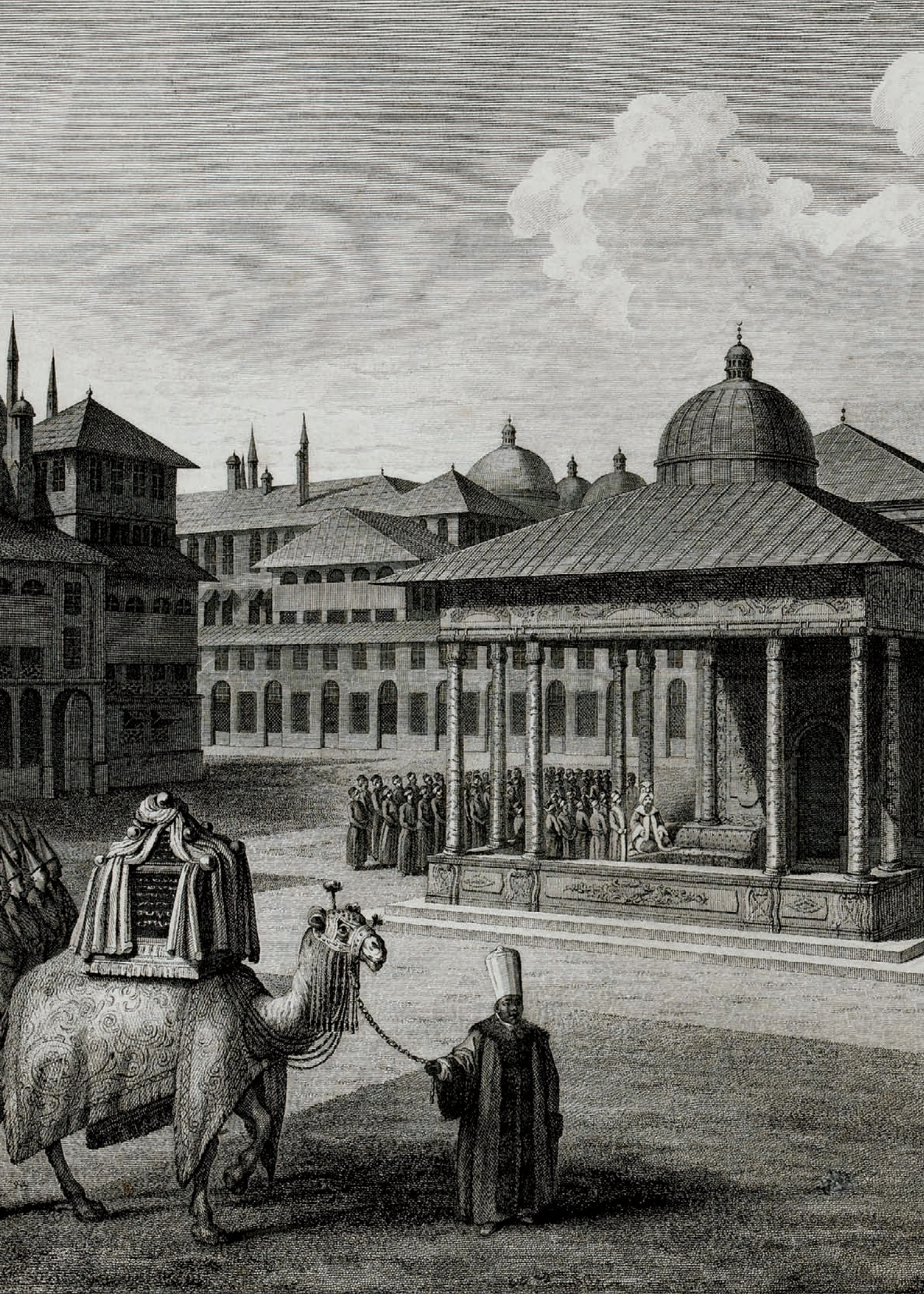

V

SURRE-İ HÜMÂYÛN GÖREVLİLERİ

SURRE-İ ŞERİFE İÇİN KAPICI TAYİN OLUNMASI

Dersaâdet'ten Mekke ve Medine ahalisine dağıtılmak üzere gönderilen Surre-i Şerife için eskiden beri âdet olduğu üzere kapıcı tayin edilmesi

Mûcebince tevcîh olunmak buyuruldu.

9 C. Sene [1]124

Der-i devlet-mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki beher sene taraf-ı saltanat-ı aliyyeden Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ahalisine ihraç ve irsâl olunan Surre-i Şerîfe için bir kapıcı tayin olunmak mu'tâd-ı kadîm olmakla işbu sene-i mübarekede dahi bâ'is-i arz-ı rıkkiyyet Hüseyin Ağa bendelerini kapıcı nasb u tayin buyurulup berat-ı âlişân verilmek ricasına der-i devlet-medâra arz olundu. Baki emr u fermân der-i adlindir.

Kayıd şod

[14 Temmuz 1712]

(Pençe)

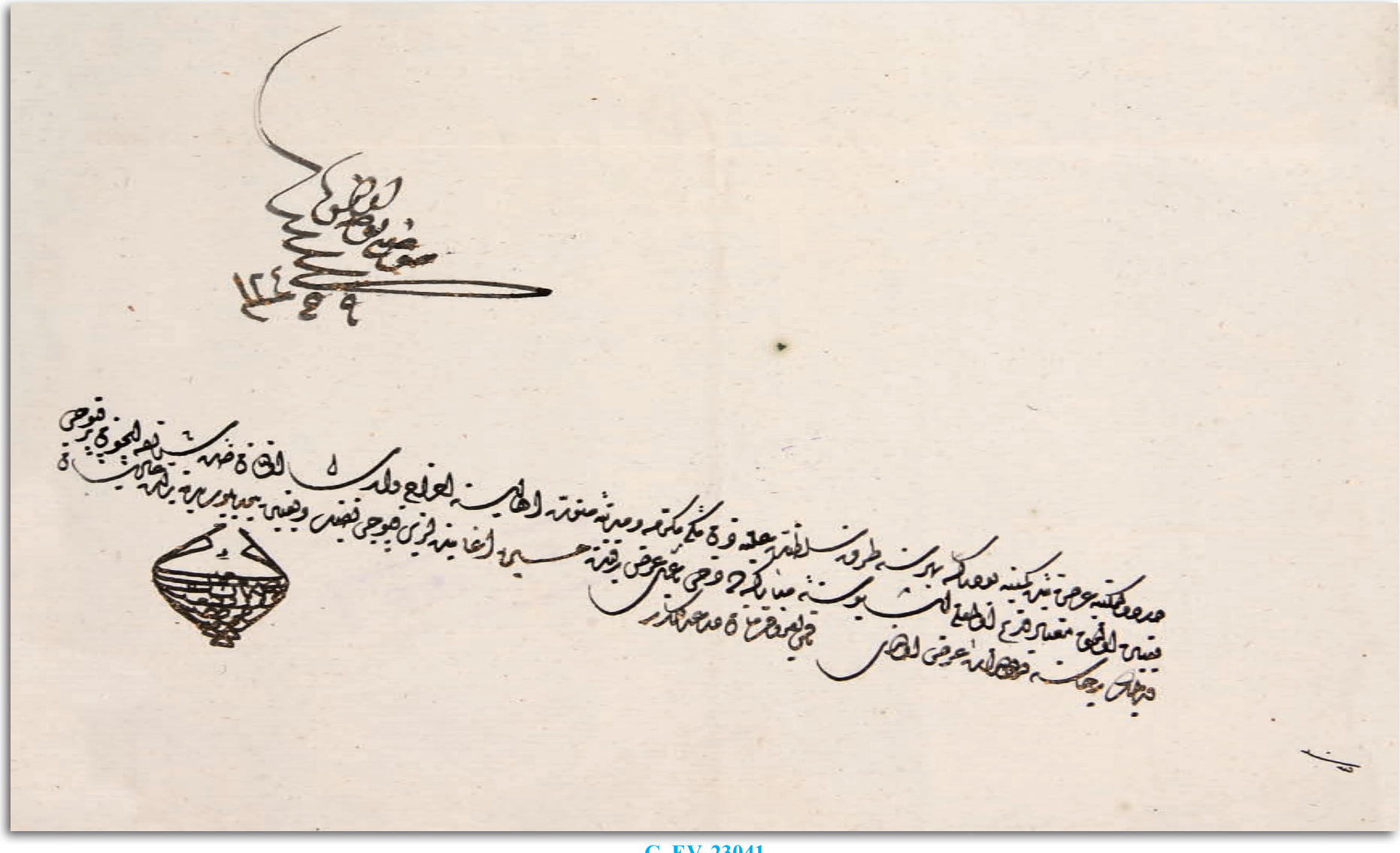

C. EV, 23041

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN NAKLİNDE İSTİHDAM OLUNAN AKKÂM VE MEŞ'ALECİBAŞININ ÜCRETLERİNİN ÖDENMESİ

Dersaâdet'ten Şam'a kadar Surre-i Hümâyûn'un naklinde istihdam olunmak üzere tedârik olunan akkâm, meş'alecibaşı ve top meş'ale ücretlerinin ödenmesi

Berâ-yı imal ve istihdam şode der-hizmet-i nakl-i surre-i şerîfe an Âsitâne-i Saadet ilâ Şam-ı Şerif ki an cânib-i ser-taht-ı revânî dâde mu'tâd bude ve hâlâ berây-ı fî 1171 an cânib-i mûmâ ileyhim dâde fermûde ber-mûceb-i arzuhal-i el-Hâc Mehmed Ağa ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî ser-cebeci-i sâbık emin-i Surre-i Şerîfe ve derkenar ve-telhis-i fermân-ı âlî.

Fî 25 Ca. Sene 1171 ve bâ-fermân-ı şerif

An cânib-i ser-taht-ı revânî dâde ve be-emîn-i surre teslim şode fermûde

Neferen: 2 akkâmân 1 meş'aleci

[Yekûn] 3

Âsitâne-i Saadet'den Şam-ı Şerif'e varınca Surre-i Şerîfe nakli hizmetinde istihdâm olunmak için beher sene taht-ı revâncıbaşı tarafından iki nefer akkâm ve bir nefer meş'aleci verilegelmekle işbu sene-i mübârekede dahi verilmesi için Dergâh-ı Âlî kapıcıbaşılarından cebecibaşı-i sâbık hâlâ Surre Emini el-Hâc Mehmed Ağa istid'â etmeğin sâbıkı mûcebince iki nefer akkâm ve bir nefer meş'aleci verilmesi için sûret verilmek babında bâ-telhis fermân-ı âlî sâdır olmağın mûcebince kayd olunup işbu sûret verildi.

Fî 29 Ca. Sene 1171

(Mühür)

Pençe

Havalesi

Ber-mûceb-i memhûr mümzâ sûret-i muhasebe-i evvel ve bâ-fermân-ı şerif

Berâ-yı ücret-i akkâmân neferan: 2 akkâmân. 1 Meş‘aleci [Yekûn:] 3. Yevm: 66. Eyyâm 40 Fî- 22. [Yekûn:] 2.640 akçe	Berâ-yı baha-yı tob-ı meş‘ale. Fî yevm: 10. Eyyâm: 40. Top: 400 Fî 4,5. [Yekûn:] 1.800 akçe
Cem‘an yekûn: 4.440 akçe: 37 kuruş	

Telhisi

Fermân buyurulduğu üzere sâbıklarına kıyasen hesab olundukda yalnız otuz yedi kuruş eder. Emr u fermân devletli inâyetli sultanım hazretlerinindir.

Fî 13 C. Sene 1171

(Mühür)

Telhisi mûcebince tezkire verilmek buyuruldu.

19 C. Sene [1]171

Sah

Arz-ı bendeleridir ki

İşbu Başmuhasebe sûreti mûcebince yetmiş bir senesinde Âsitâne-i Sa‘âdet’den Şam-ı Şerif’e varınca surre-i şerîfe hizmetinde istihdam olunmak için taht-ı revâncıbaşı tarafından tedârik olunan iki nefer akkâm ve bir nefer meş‘alecinin ücretleri ve top meş‘ale bahası hesap etdirildikde otuz yedi kuruş etmekle meblağ-ı mezbûrun tezkiresi verilmek babında fermân devletli saadetli sultanım hazretlerinindir.

Tezkire-dâde

Fî 21 C. Sene [1]171 / [2 Mart 1758]

C. EV, 15878

DERVİŞ MEHMED EFENDİ'YE MEDİNE'DE NECCABLIK GÖREVİ VERİLMESİ

Medine'nin Şeyhü'l-Harem Ağası tarafından neccablık görevi verilen Derviş Mehmed Efendi vazifeli olarak Dersaâdet'e gidip geldiğinden kendisine ihsânda bulunulması

69

Sah

Şam-ı Şerif havalisi malından sahib-i arzuhale takasen on akçe tevcîh ve surre defterine idhal olunmak buyuruldu.

Fî 5 B. Sene [1]199

Devletli inâyetli merhametli sultanım hazretleri sağ olsun

Bu kulları Medine-i Münevvere'den Şeyhü'l-Haremi'n-Nebevî ağa tarafından neccablık hizmetiyle tahrîrât ile Âsitâne-i Aliyye'ye vürûd ve bu defa avdet etmekle ber-mu'tâd-ı kadîm neccab kullarına Şam havalisinden verilen on akçe vazife ihsân buyurulagelmekle sâbıkı misillü bu kullarına dahi tevcîh ve ihsân buyurulmak babında emr ü fermân devletli inâyetli merhametli sultanım hazretlerinindir.

Derviş Mehmed Neccab kulları

[14 Mayıs 1785]

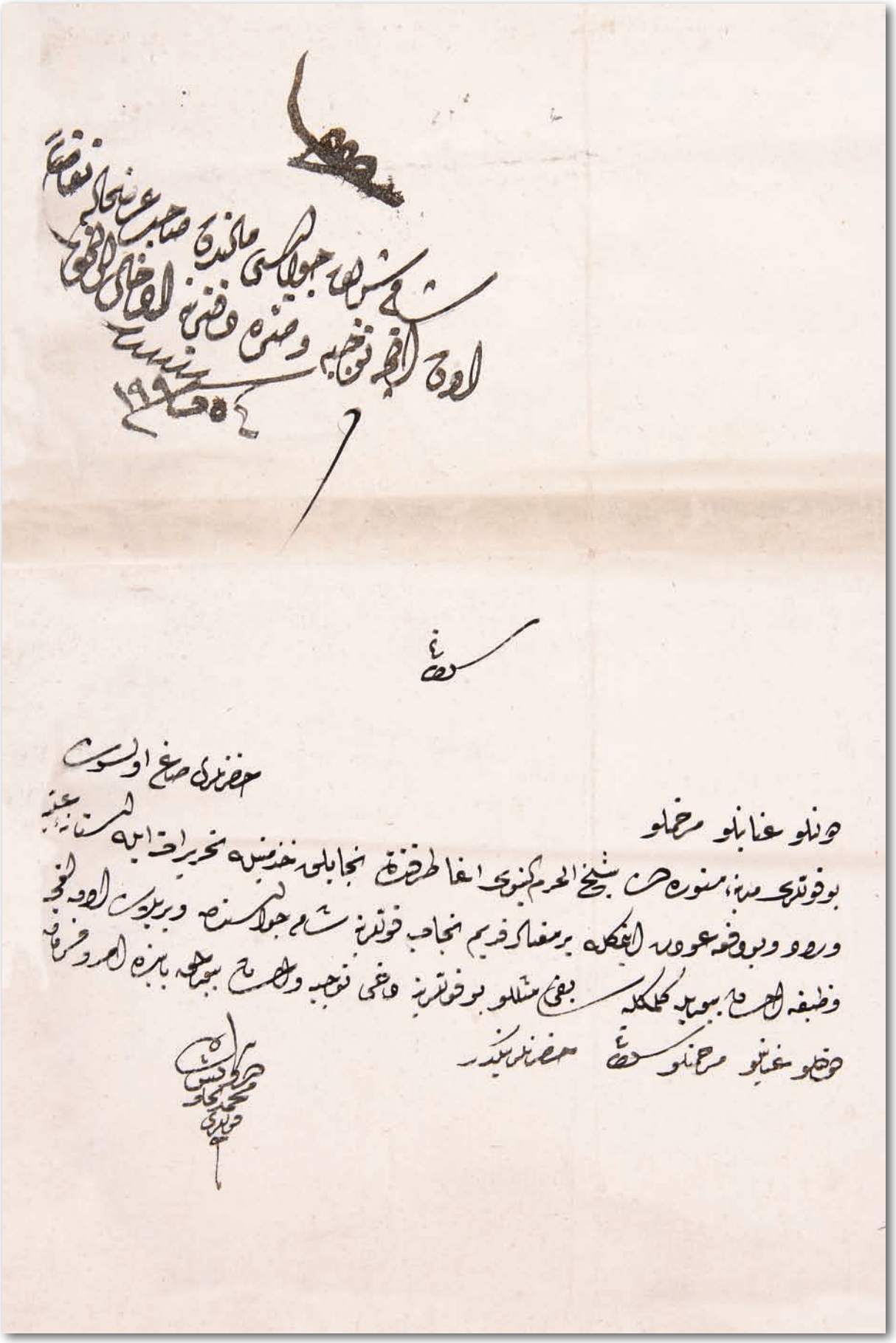

C. EV, 16651

SURRE EMİNLERİNİN BÜTÜN MASRAFLARININ KARŞILANMASI

Surre eminlerinin zarurî masrafları Şam'a ve Şam'dan Hicaz'a ve Hicaz'dan Şam'a ve Şam'dan Dersaâdet'e gelinceye kadar yiyecek, içecek, deve ve benzeri ücretlerle bahşişlerinden ibaret olup, Şam ve havalisindeki Haremeyn ve mîrî mallarından tahsis olunan meblağ her sene surre eminlerine verilip kalan kısmı Surre emininin karşılaması şeklinde uygulanırken, bundan sonra cerde hizmeti ve mübaşirlik gelirlerinden de aktarılacak olanlarla Surre eminlerinin bütün ihtiyaçlarının giderileceği

Kadimden Surre eminlerine Hazine-i Âmire'den ve Şam-ı Şerif'den nakden ve havaleten verilen bu mikdardır.

Beher sene Surre eminlerine gerek Hazine-i Âmire'den ve gerek Şam'dan verilen

Kuruş	
2.000	Harcırah ve ücret-i şütürân olmak üzere Hazine-i Âmire'den
0.187	Ücret-i bargir ve akkâm olarak Hazine-i Âmire'den
[Yekûn] 2.187	
1.100	Ücret-i şütürân olarak Şam defterdarı tarafından havale olunan
0.900	Ücret-i şütürân olarak masârıf-ı kilâr-ı hac akçesinden havale olunan
[Cem'an yekûn] 4.187	

İşbu cerde hizmetinden ziyade ve noksan dahi olmak ihtimali vardır. Lâkin fî mâ ba'd böylece verilmesi fermân olundukda noksan kabul etmez.

Beher sene cerde hizmeti ahare verilmeyip Surre eminlerine tahsis olunmak üzere cerde fermânlarından hâsıl olan hizmet-i mübaşiriyyenin mikdarı:

Kuruş	
8.500	Trablusşam Beylerbeyisi tarafından
3.000	Sayda Valisi tarafından
2.000	Şam Valisi tarafından
[Yekûn] 13.500	

Beher sene Şam ve Trablusşam ve Sayda tevcîh fermânlarının hizmet-i mübaşiriyyeleri tertib olunduğu üzere mübaşirlere verilmeyip kapu kethüdalarından nakden ahz ve Surre eminlerine tahsîsan Darbhane-i Âmire'de hıfz olunup vakti geldikde Surre eminlerine teslim olunmak üzere nizâmı:

Kuruş	
15.000	Şam hizmet-i mübaşiriyyesi
07.500	Trablusşam hizmet-i mübaşiriyyesi
10.000	Sayda hizmet-i mübaşiriyyesi
[Yekûn] 32.500	

Yekûn:

Kuruş	
04.187	Kadimden muayyen olan
13.500	Cerde hizmet-i mübaşiriyyesi
32.500	Şam ve Trablusşam ve Sayda hizmet-i mübaşiriyyeleri
[Cem'an yekûn] 50.187	

Sah

İzzetli defterdar efendi

Surre Emâneti dâreynde mûcib-i şeref ü iftihar olacak bir hizmet-i celîle iken masârıfına medâr olacak bir muayyeni olmadığından beher sene bu hizmet-i celîle vesilesiyle birer kimesne mazhar-ı teklif-i mâ-lâ yutâk olageldiğinden fî mâ ba'd Surre emini olanların masârıfları ta'dîl olunarak Haremeyn'den veyahut Şam ve havalisinde olan emvâlden bir mikdar akçe tahsisi hususuna irâde-i keramet-ifade-i şahane müte'allik olmakla Surre eminlerinin masârıf-ı zaruriyyeleri erbâb-ı vukûfdan lede't-taharrî bu taraftan Şam'a ve Şam'dan Hicaz'a ve Hicaz'dan Şam'a ve Şam'dan bu cânibe gelinceye dek me'kûlât ve meşrûbât ve şütürân ve mahfe ve akkâm ücretleri ve bahşişlerinden ibaret olup Şam ve havalisinde olan Haremeyn ve mîrî emvâlinin her biri bir güne mürettebât ve masârıf-ı mühimmeye merbût olduğu cihetden şimdi onlardan Surre eminlerine ifraz ile şey tahsis olunsa masârıf-ı mühimme tertibine halel tetarruk edeceğine binâen işbu defterde muharrer mevâddan tahsis olunan mebâliğ beher sene Surre emini olanlara verildiği sûretde ziyadesini kemal-i hâhiş ve rızasıyla kendisi ilâve ederek tıyb-i hâtırıyla müreffehü'l-bâl hizmet emrini ifa edecekleri zâhir olmak hasebiyle keyfiyet bâ-takrîr huzûr-ı fâizü'n-nur-ı şahaneye arz u istîzân

olundukda ber-vech-i muharrer tanzimi hususuna irâde-i isabet-ifade-i dâverîlerine müte‘allik olup ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şeref-yâfte-i sudûr olmakla mûcebince bu seneden sonra fî mâ ba‘d beher sene defter-i mezkûrda muharrer mevâd Surre eminlerine tahsis olunup öteden beri nakden ve havaleten verilegelen dört bin yüz seksen yedi kuruş kemâ fî’s-sâbık i‘tâ olunmak ve cerde hizmet-i mübaşiriyyesi bir vakitde ahare verilmeyip beher sene Surre Emâneti için her kime ilbâs-ı hil‘at olunur ise cerde fermânları dahi ona verilmek ve Şam ve Trablusşam ve Sayda eyaletlerinin beher sene tevcîh ve ibkâlarında fermânları başka mübaşirlere verilmeyip kapu kethüdalarına i‘tâ ile mahallerine irsâl olunmak üzere tertib olunduğu vechile mezkûrü’l-mikdar hizmet-i mübaşiriyyeleri kapu kethüdalarından bu tarafda tahsil ve Surre eminlerine tahsîsan başkaca Darbhane-i Âmire’de hıfz olunup vakti geldikde Surre eminlerine teslim olunmak üzere işbu nizâm Başmuhasebe’ye kayd olunup Darbhane-i Âmire’ye ve teşrifata ve kâtib efendi ceridesine başka başka ilmuhaberleri i‘tâsına mübâderet eyleyesiz deyu.

Buyuruldu

Başka başka ilmuhaber-dâde

20 C. sene [1]207

Sah

21 C. sene [1]207 / [3 Şubat 1793]

قدیمی صره امینلرینه
خزینه عامره دن
دنیا شرفندن
نقداً وجواراً ویریلوب
بوغداد دد

بهر سنه صره امینلرینه کرک خزینه عامره دن وکرک شامدن ویریلوب

غروش	
٢٠٠٠	خرجراه واجرت شتران اولمق اوزره خزینه عامره دن
٠١٨٧	اجرت بادکیر وعکام اوله رق خزینه عامره دن
٢١٨٧	
١١٠٠	اجرت شتران اوله رق شام دفترداری طرفندن حواله اولنان
٠٩٠٠	اجرت شتران اوله رق مصادف کیلو رجع انجه سنده حواله اولنان
٤١٨٧	

اشبو جرده خرجنون
زیاده ونقصانی
دفعاً اولمق احتمالی
واردر کوه فیا بعد
بوبلجه ویلسی قرنجه
اولندقده نقصان
قبول اتمز

بهر سنه جرده خدمتی اخره ویرلیوب صره امینلرینه تخصیصاً اولنمق اوزره جرده فرمانلرنده حاصل اولنوب خدمت مبلغلری مقدری

غروش	
٨٥٠٠	طرابلس شام یکرلکبیسی طرفندن
٣٠٠٠	صیدا والیسی طرفندن
٢٠٠٠	شام والیسی طرفندن
١٣٥٠٠	

بهر سنه شام وطرابلس شام وصیدا توجیه فرمانلرینک خدمت مباشریه لری ترتیباً ولنوبتی اوزره مباشره ویریلوب قوکتخدالرندن نقداً اخذ وصره امینلرینه تخصیصاً ضربخانه عامره ده حفظ اولنوب وقتی کلدکده صره امینلرینه تسلیم اولنمق اوزره نظاری

عروش	
١٥٠٠٠	شام خدمت مباشریسی
٠٧٥٠٠	طرابلس شام خدمت مباشریسی
١٠٠٠٠	صیدا خدمت مباشریسی
٣٢٥٠٠	

غروش	
٠٤١٨٧	قدیمدن معین اولان
١٣٥٠٠	جرده خدمت مباشریسی
٣٢٥٠٠	شام وطرابلس شام وصیدا خدمت مباشریلری
٥٠١٨٧	

C. ML, 95/4278

SURRE-İ ŞERİFE İÇİN KÂTİB TAYİN OLUNMASI

Dersaâdet'ten Mekke, Medine Şam ve Kudüs ahalisine dağıtılmak üzere gönderilen Surre-i Şerife için âdet olduğu üzere kâtib tayin edilmesi

Mûcebince tevcîh olunmak buyuruldu

29 C. Sene [1]213

71

Der-i devlet-mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki beher sâl-i meyâmin iştimâlde Haremeyni'ş-Şerîfeyn ve Kudüs-i Şerif ve Şam-ı Şerif ahalilerine taraf-ı Saltanat-ı Aliyye'den irsâl olunan Surre-i Şerîfe'ye bir kâtib tayin olunmak mu'tâd-ı kadîm olmakla işbu bin iki yüz on üç senesinin Surre-i Şerîfesi için bais-i arz-ı rıkkiyyet Muhammed Emin ebî Abdurrahman kulları kâtib tayin buyurulup yedine berat-ı âlî verilmek ricasına der-i devlet-medâra arz olundu. Baki fermân der-i adlindir.

(Pençe)

Tezkire dâde

Kayd şod

[8 Aralık 1798]

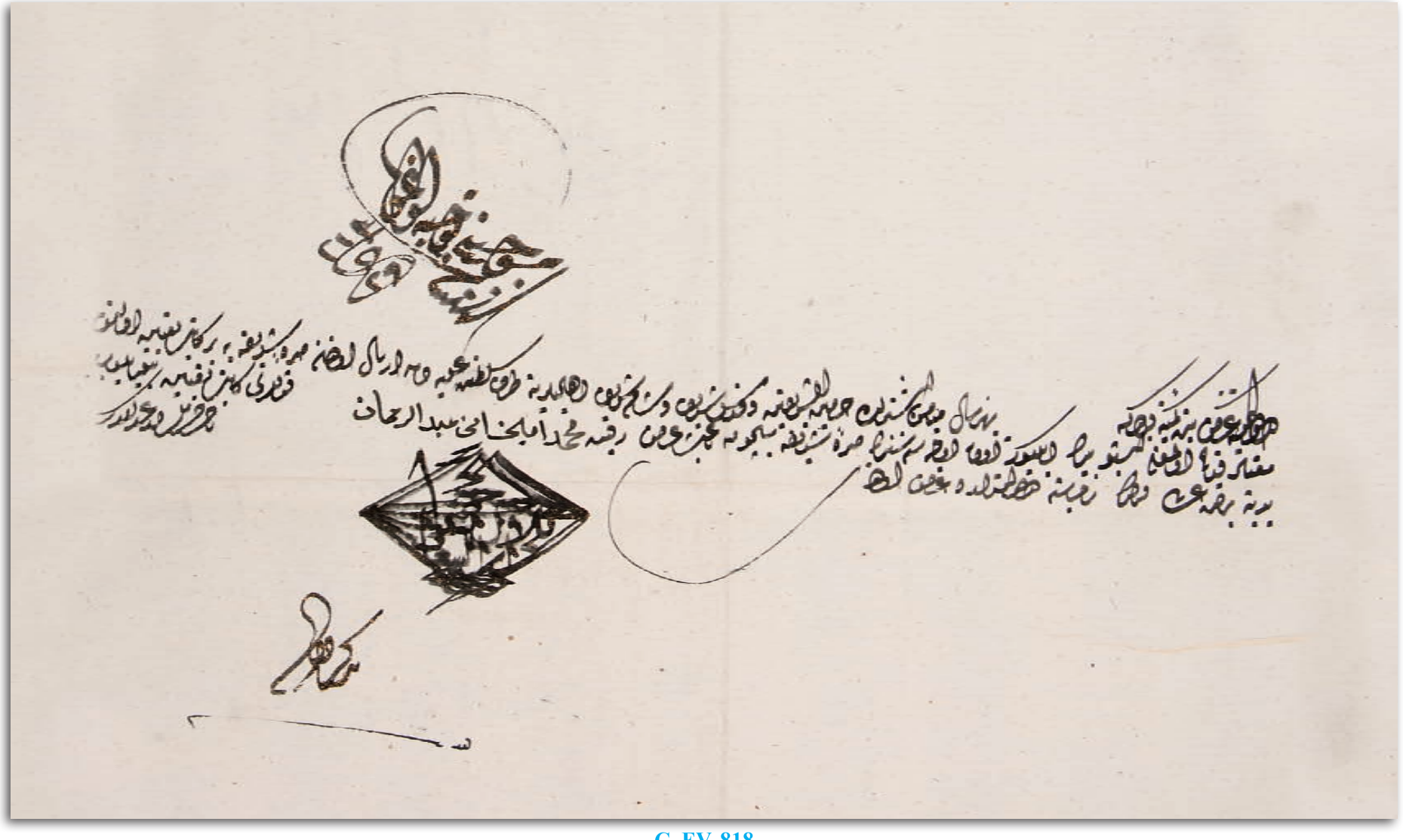

C. EV, 818

MEDİNE'DEKİ SURRE-İ HÜMÂYÛN KÂTİBLERİNİN GÖREVLERİNE DEVAM ETMELERİ

Medine'de Surre-i Hümâyûn kâtibliğinden daha önce çıkarılmış olan Şeyh Emin Efendi ile arkadaşı Hasan Efendi'nin yeniden berat yazılmasına gerek kalmadan hizmetlerine devam etmelerinin uygun görüldüğü

72

Şeyhu'l-Harem-i Hazret-i Nebevî Edhem Bey Hazretleri'ne

Medine-i Münevvere'de Surre-i Hümâyûn kitabetinden mukaddemce çıkarılmış olan Şeyh Emin Efendi ile refiki Hasan Efendi'nin lüzumuna mebnî ibkâsıyla iki kıt'a berat-ı şerifin tasdir ve irsâli hususu taraf-ı devletlerinden bâ tahrîrât iltimas olunduğundan keyfiyet Evkaf-ı Hümâyûn Nâzırı atufetli efendi hazretleriyle bi'l-muhabere ol vechile berat i'tâsı usulüne tevafuk etmeyeceğinden mûmâileyhimânın ibkâları zımnında nazır-ı müşarünileyh hazretleri tarafından yazılan iki kıt'a tahrîrât leffen gönderilmiş olmakla iktizâsının icrası hususuna himmet buyurulması siyâkında şukka.

*

Atûfetli efendim hazretleri

Medine-i Münevvere'de Surre-i Hümâyûn kitabetinden mukaddemce çıkarılmış olan Şeyh Emin Efendi ile refiki Hasan Efendi'nin ibkâsına lüzum göründüğünden mûmâileyhimâya memuriyet için icab eden berat-ı şerifin tasdir ve irsâli iltimasıyla Şeyhü'l-Harem-i Hazret-i Nebevî devletli paşa hazretleri tarafından tevârüd eden şukka manzûr-ı vâlâları buyurulmak için leffen gönderilmiş olmakla istenilen berat tasdir etdirilerek Bâb-ı Âlî'ye irsâli mezkûr şukkanın dahi iadesi mütevakkıf-ı himem-i behiyyeleridir.

Fî 8 L. Sene [12]68

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı ta‘zîm ve ibcâl olan işbu [tezkire-i] sâmî meâl-i âlîsi ve mezkûr tahrîrât mü‘eddâsı rehîn-i ifa-yı çâkerânem olmuş olup mûmâileyhimânın hizmetlerinde ibkâları için berat i‘tâsı usulüne tevafuk etmeyeceğinden berat i‘tâsından sarf-ı nazar ve şukka-i mezkûre kaleminde hıfz ile mûmâileyhimânın ibkâlarıyla kitabet-i mezkûre hizmeti ma‘rifetleriyle tesviye olunmak üzere mahalline tasdir kılınan iki kıt‘a tahrîrât-ı çâkerî leffen takdim-i hakipâ-yı ulyâ-yı vekâlet-penâhîleri kılınmış olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.

Fî 21 Za. Sene [12]68 / [6 Eylül 1852]

(İmza)

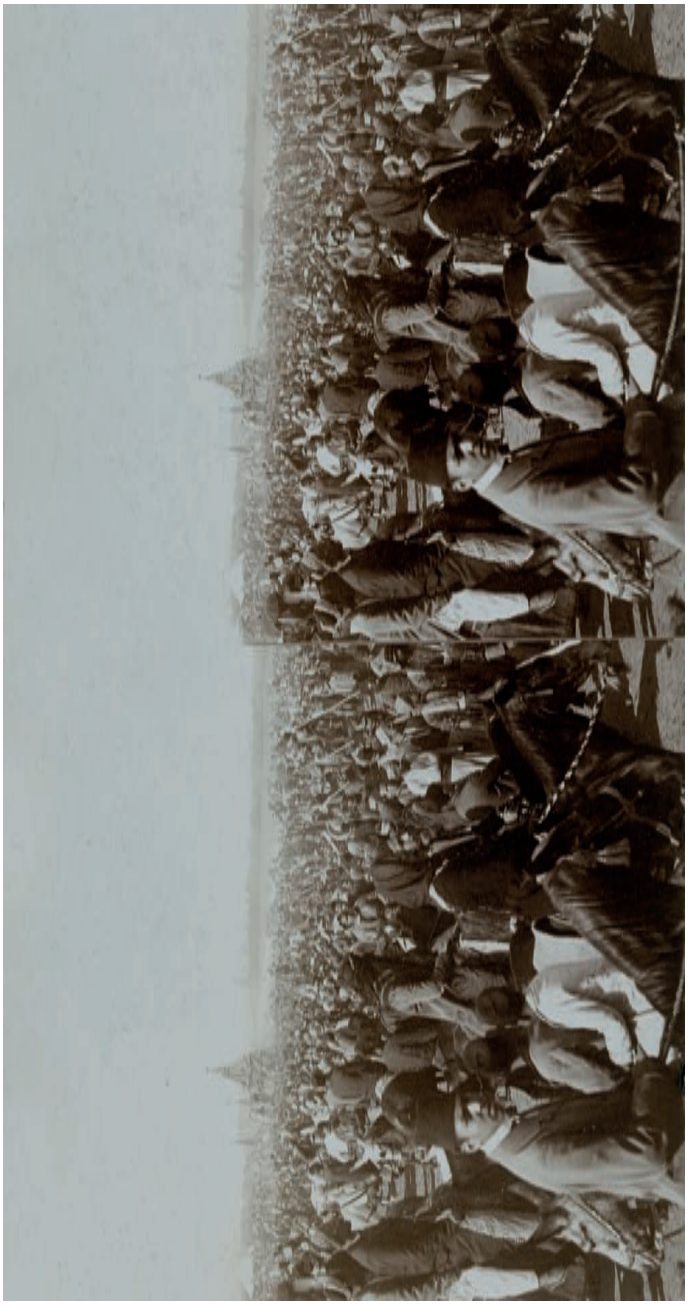

Mahmil ve Hacılar Mekke’de

شیخ الحرم حضرت نبوی ادهم بك حضرتلرینه

سرکار

مدینهٔ منوره ده حرهٔ همایون کتابتندن مقدم چیقارلمش اولان شیخ امین افندی ایله رفیقی حسن افندینك فروضه مبنی ابقاسیله

ایکی قطعه برات شریفك تصدیر وارث خصوص طرف همایونلرندن باتحریرات التماس اولنمقلرندن کیفیت اوقاف همایون ناظرلری

عطوفتلو افندی حضرتلریله بالمخابره اولوجهله برات اعفاسی اقتضا ایتمیه جکندن اصولنه توافقه موسی الیهمانك ابقاسی ایکی

قطعه تحریرات تسطیر ایتدیرلدیکی ناظر مشارالیه حضرتلری طرفندن بازیلان ایکی قطعه تحریرات افاده اولنمش و منظور تحریراتلر لفا کوندرلمش اولمغله

اقتضاسنك اجراسی خصوصنه همت بیورملری سبقت ایتمش

A. MKT. UM, 107/3

SURRE-İ HÜMÂYÛNA MÜJDECİ-İ EVVEL VE MÜJDECİ-İ SÂNÎ TAYİNİ

Harem-i Hümâyûn hademesinden Süleyman Ağa'nın Surre-i Hümâyûn'a müjdeci-i evvel, Yalıköşkü Bekçibaşısı Hasan Ağa'nın da müjdeci-i sânî tayin edilmesi

73

Atûfetli efendim hazretleri

Bi-mennihî Teâlâ hulûl edecek yetmiş yedi senesi Surre-i Hümâyûn müjdeciliği hizmet-i fâhirasının uhdelerine ihâlesi Harem-i Hümâyûn hademesinden Süleyman Ağa ve Yalıköşkü Bekçibaşısı Hasan Ağa tarafından istid'â olunmuş ise de ol babda ve işbu istid'â karîn-i müsaade-i seniyye buyurulduğu takdirde sene-i merkûmede Süleyman Ağa'nın müjdeci-i evvel ve Hasan Ağa'nın müjdeci-i sânî tayini hakkında her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i şehriyârî müte'allik ve şerefsüdûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

Fî 24 N. Sene [12]75

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleri manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazret-i şehriyârî buyurulmuş ve istîzân-ı âlî-i sadâret-penâhîleri vechile sene-i merkûmede mûmâileyh Süleyman Ağa'nın müjdeci-i evvel ve Hasan Ağa'nın müjdeci-i sânî tayini müte'allik ve şerefsüdûr buyurulan emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne muktezâ-yı münîfinden bulunmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 27 N. Sene [12]75 / [30 Nisan 1859]

İ. DH, 430/28445

ŞAM'DA YARALANAN EMİRULHAC KAYMAKAMININ YERİNE VEKİL TAYİN EDİLMESİ

Şam'da tabancasının kazaen boşanması sebebiyle yaralanan Emîrü'l-Hac Kaymakamı Rıza Paşa'nın yarası iyileşmeyip karayoluyla gelemeyecek kadar müzminleştiğinden, yerine bir vekil tayin edilerek kendisinin deniz yoluyla dönmesinin sağlanması

74

Pişgâh-ı Âlî-i Hazret-i Vekâlet-penâhî'ye

Ma'rûz-ı dâ'î ve çâker-i kemîneleridir ki

Emîrü'l-hac kaymakamı saadetli Rıza Paşa Hazretleri'nin Şam-ı Şerif'de râkib olduğu esbin eğer hanesinde olan tabancası kazaen boşanarak dâne-i kurşun bir ayağının üstünden darp ederek mecruh olduğu hâlde Mahmil-i Şerif ve hüccâc-ı hidayet-minhâcı Kâbe-i maksûda götürmüş ise de cerh-i mezkûr esnâ-yı râhda iltiyâm-pezîr olamayıp gitdikçe kesb-i iştidâd ile rükub ve nüzûle iktidarı olmadığından başka değnek ile yürümeğe bile kudreti mefkud olduğu ve bu hal ile berren Şam'a kadar gidemeyeceği cihetle yerine bir vekil tayiniyle kendisinin bahren azîmeti dermiyân olunmuş ve filvaki şu haliyle Şam'a değin azîmeti tarîkin bu'd-i mesafesi ve hararet-i havanın şiddet-i te'sîrâtıyla cerîha-i mezkûre daha ziyade müştedd olarak iş göremeyeceğinden mâ'adâ kendisini mehlikeye ilkâ demek olduğundan hal-i hâzırının irâ'e eylediği emr-i zarûret ve zât-ı maslahatda olan cihet-i ehemmiyet vekâlet maddesinin icrasına icâb-ı hakiki terettüb ve tahakkuk etdirmiş ve Surre Emâneti emîrü'l-hacdan sonra ümerâ-yı haccın mâ-fevkinde olmak cihetiyle müşârünileyh hazretlerinin muvafakatıyla Surre-i Hümâyûn Emini izzetli Mehmed Bey iktizâ eden harcırahı müşârünileyh tarafından bi't-tesviye emâret-i hac kaymakamlığı vekâletine tayin kılınarak müşârünileyh hazretleri bahren azîmet etmiş ve bu keyfiyet ber-minvâl-i muharrer vukuâtın meydana koyduğu icâb-ı zarurîden neş'et edip bi-havlillahi teâlâ sâye-i kudret-vâye-i cenâb-ı şahanede bâverî-i himmet-i fehâmet-i menkabet-i Sadâret-penâhîleriyle mevkib-i haccın âminîn ve sâlimîn savb-ı maksûda muvâsalatları emr-i mültezemi üzerine müttefikâne ve müttehidâne icra-yı vezâif-i

memuriyet ve hüsn-i hizmet ve vechen mine'l-vücûh râbıta-i ittifakdan çözülmeyerek şu hizmet-i hayriyenin ber-vıfk-i dilhâh-ı âlî ru'yet ve ikmali esbâb-ı kaviyyesinin istikmâline sa'y u himmet eylemeleri hakkında vekil-i mûmâileyh ile ümerâ-yı hacca vesâyâ ve teblîğât-ı lâzıme icra ve tefhim kılınmış ve işbu arîza-i acizânemizin birer kıt'ası müşârünileyh ve vekil-i mûmâileyhe verilmiş ise de onların Deraliyye'ye vüsûlleri tabiî uzayacağından keyfiyet evvelce ma'lûm-ı âlî-i vekâlet-penâhîleri buyurulmak üzere işbu arîza-i acizânemizin posta ile bi't-takdim beyân-ı hâle ibtidâr olunmuş olmağın ol babda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Z. Sene [12]78 / [23 Haziran 1862]

Vali-i Eyalet-i Cidde
(Mühür)

Emîr-i Mekke-i Mükerreme
(Mühür)

٥

پیشگاه عالی حضرت وکالتپناهیه

معروضه داعی و چاکرکمینه ایدرکه

امیر الحج قاضی سعادتلو رضا بشا حضرتلرینک شام شریفده راکب اولدیغی اسبک اکرخانه سنده اولان طبانچه سی قضا بوشانه رق دانه قورشون برایاغنک اوستنده

ضرب ایدرک مجروح اولدیغی حالده محمل شریف و حجاج هدایت منهاجی کعبه مقصوده کتورمش ایسه ده جرح مذکور اثنای راهده الینامیز براوله موجب کندوکچه اشتداد ایله

رکوب و نزوله اقتداری اولمدیغندن بشقه دکنک ایله یورومکه بیله قدرتی مفقود اولدیغی و بو حال ایله برآشامه قدر کیده میه جکی جهتله یرینه بر وکیل تعیینیله کندوسنک

بحرا غریمی درمیان اولنمسه و فی الواقع شو حالیله شامه دکین غریمی طریقنک بعد مسافه سی و حرارت هوانک شدت تأثیراتیله جریحه مذکوره دها زیاده مشتد اولرق

ایسه کوره میه جکندن ماعدا کندوسی مهلکه یه القا دیمک اولدیغندن حال حضرتینک ارائه ایلدیکی امر ضرورت و ذات مصلحتده اولان جهت اهمیت وکالت ماده سنک

اجراسنه ایجاب حقیقی ترتب و تحقق ایتدیرمش و حره امانتی امیر الحجدن صکره امرای حجک مافوقنده اولمق جهتیله مشار الیه حضرتلرینک موافقتیله حره همایون امینی

عزتلو محمد بک اقتضا ایدن خرجراهی مشار الیه طرفندن بالتسویه امارت حج و قاضیلغی وکالتنه تعیین قلنه رق مشار الیه حضرتلری بحرا غریمی ایتمش و بو کیفیت بر منوال محرر و قوعی

میدانه قویدیغی ایجاب ضروریدن نشأت ایدوب بحول الله تعالی سایه قدر توایه جناب شاهانه ده یاوری همت فخامت منقبت صدارتپناهیلریله موکب حجک امینه

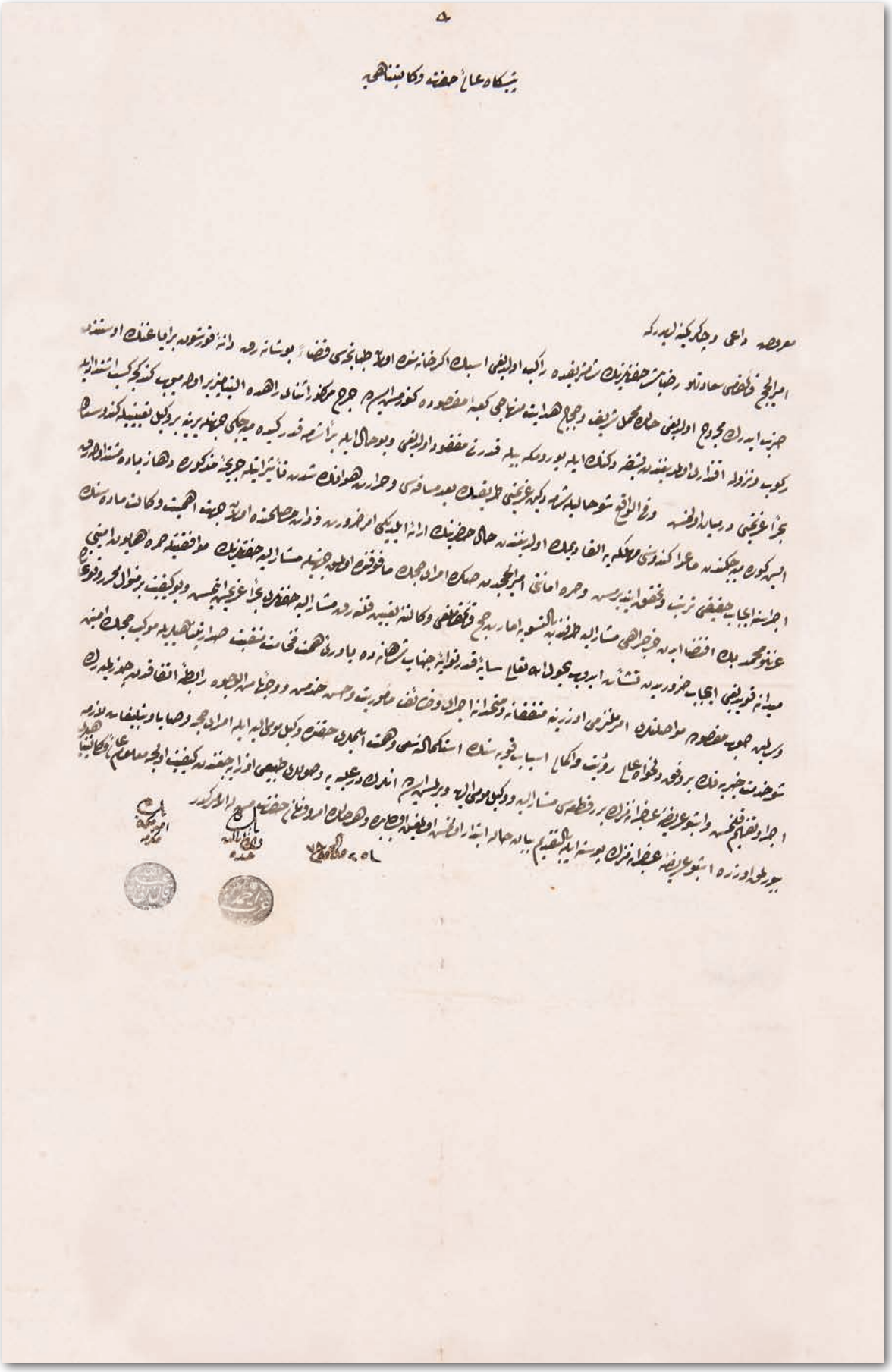

وسیله صوب مقصوده مواصلتلری امر ملتزمی اوزرینه متفقانه و متحدانه اجرای وظائف مأموریت و حسن خدمت و وجه ما من الوجوه رابطه اتفاقدن چوزلمه رک

شو خدمت خیریه نک بر وفق دلخواه عالی رؤیت و اکمال اسباب قویه سنک استکمالنه سعی و همت ایلملری حقنده وکیل مومی الیه ایله امرای حجه وصایا و تبلیغات لازمه

اجرا و تفهیم قلنمش و اشبو عریضه عبد الله زاده بر قطعه سی مشار الیه و وکیل مومی الیه و برلمش ایسه ده انلرک در علیه یه وصولی طبیعی اوزره جهتندن کیفیت اولجه معلوم عالی وکالتپناهیلری

بیورلمق اوزره اشبو عریضه عبد الله زاده بوسنه ایله بالتقدیم بیان حاله ابتدار اولنمش اولمغین اوصاف بر وهم حالده امر و فرمان حضرت مسند الامرکدر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

İ. DH, 494/33516

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ MEHMED EMİN BEY'İN TALTİFİ

Hiçbir şikâyet ve memnuniyetsizliğe fırsat vermeden Surreleri hak sahiplerine dağıtıp halkı memnun eden Surre-i Hümâyûn Emini Mehmed Bey'in taltifi

Makâm-ı âlî-i hazret-i Vekâlet-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

75

Surre-i Hümâyûn Emini İzzetli Mehmed Bey bendelerinin muktezâ-yı fetânet ve dirayeti üzere umûr-ı memuresini ber-vıfk-ı matlûb hüsn-i ifa ve rü'yet ve ibrâz-ı me'ser-i sıdk rü'yet etmiş ve Surre-i Hümâyûn'u bazı eslâfı misillü sızıltı çıkarmaksızın suret-i hasene ile taksim ve ahaliyi hoşnud ederek hiçbir vechile şikâyetçisi zuhur etmemiş olduğundan sezâvâr-ı lütf u âtıfet-i aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri bulunmuş olduğundan hakkında lutf u merhamet-i celîle-i hidivv-i efhamîleri erzân ve şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehül emrindir.

Fî 25 Z. Sene [12]78 / [23 Haziran 1862]

Vali-i Eyalet-i Cidde
Ahmed İzzet

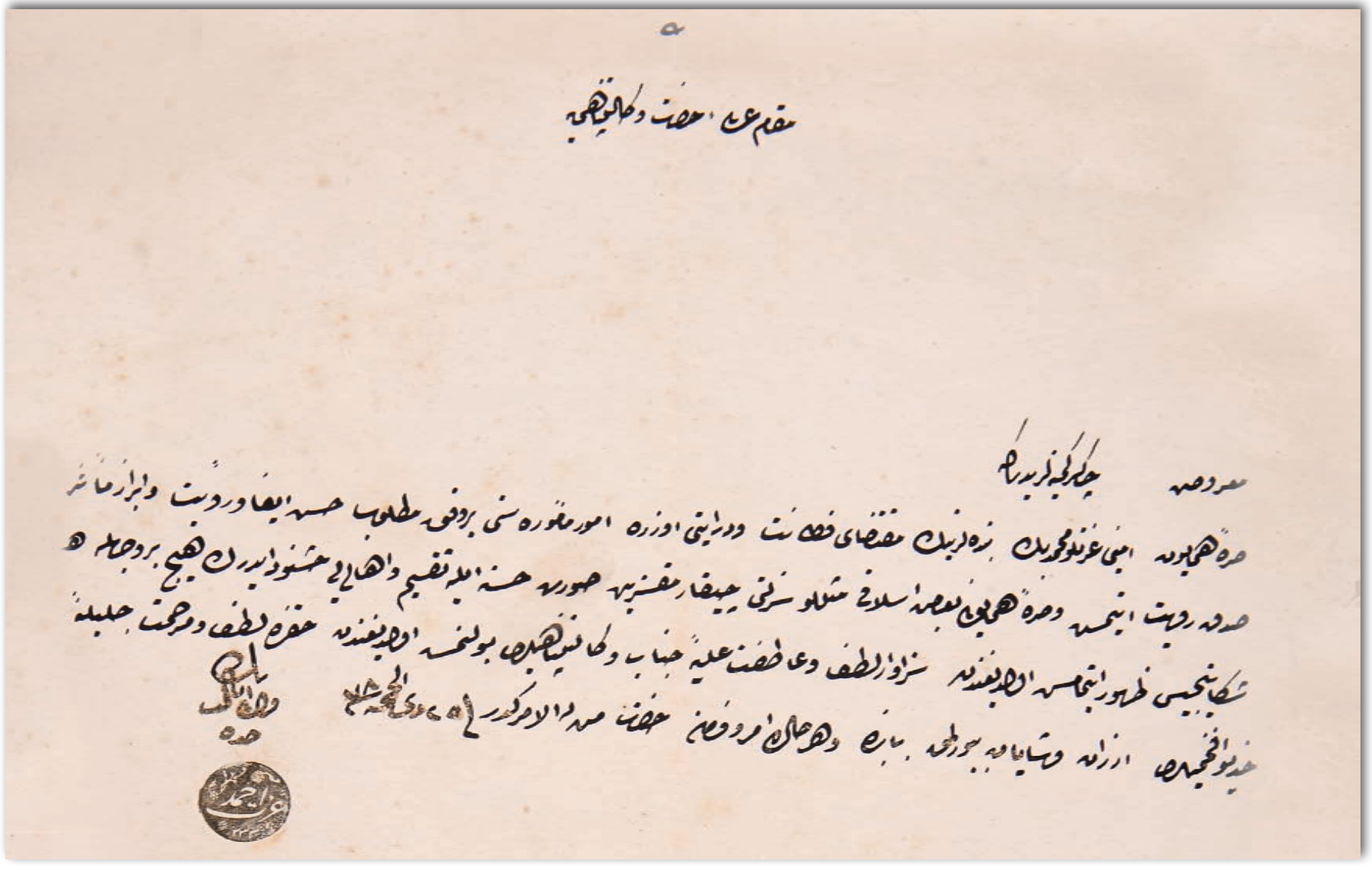

A. MKT. UM, 574/15

KÂBE-MUAZZAMA İÇİN GÖNDERİLEN BUHUR VE SAİRENİN EKSİK ÇIKMASI SEBEBİYLE TAHKİKAT YAPILMASI

Kâbe-i Muazzama için gönderilen buhur, şal ve sûfun eksik çıkmasıyla ilgili tahkikat yapılarak bundan sonra böyle uygunsuzluklara meydan verilmemesi

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'ye irsâl olunan buhur sandıkları

Sandık aded
3 Buhur
1 Mangır
4 Mekke-i Mükerreme
3 Medine-i Münevvere
[Yekûn] 7 Yalnız yedi adeddir.

Medine-i Münevvere ve Mekke-i Mükerreme taraf-ı âlîlerine irsâl olunan şem'-i asel sandıkları

Mekke-i Mükerreme'ye sandık aded 4 Deste 202. Vukıyye 200 Yalnız iki yüz vukıyyedir	Medine-i Münevvere. Vukıyye 145,5 100 569 300 141 015 12 08 891,5	Sandık 3	Vukıyye 1,5 2 Fiske Sülüs Çift 1 Çift 1
Yekûn vukıyye 1 091,5. Yalnız bin doksan bir buçuk aded. Sandık 23			
Devletli Hasib Paşa hazretleri tarafından sandık 1, vukıyye 18. Yalnız on sekiz vukıyyedir			

Bâlâda muharrer eşya-i mezkûre Hamidiye Anbarı tarafından tanzim olunarak mahâll-i âlî-i mübârekelere tamamen teslim etmek üzere makbuzum olduğunu mübeyyin memhûr sened i‘tâ kılındı.

Fî 14 Ş sene [1]282

Es-seyyid

Ali Rıza

*

Buhur sandığı. Aded 6. Yalnız altı adeddir	Şem‘i asel sandığı. Aded 4. Yalnız dört adeddir	Gülyağı kumkuması. Aded 1. Yalnız bir adeddir

Bohça Aded		
2	Devletli saadetli Şerif hazretlerine	
3	Meşihat-i Haremeyn-i Muhteremeyn’e	
1	Mekke-i Mükerreme kadısı efendiye	
1	Mekke-i Mükerreme müftüsü efendiye	
1	Mekke-i Mükerreme müdürü efendiye	
1	Sultan müderrisi efendiye	
9	Yalnız dokuz adeddir	
Cem‘an yekûn		
Sandık aded 19. Yalnız on dokuz adeddir.		Kumkuma aded 1. Yalnız bir adeddir.

Bâdî-i terkîm-i sened oldur ki

Bâlâda gösterildiği üzere on dokuz kalem eşya ile bir kumkuma derûnunda gülyağı iki yüz seksen iki senesinde Emirulhac Kaymakamlığı inzimamıyla Surre-i Hümâyûn Emini tayin buyurulan saadetli Mehmed Paşa vesâtatıyla bi’l-husûl mahallerine i‘tâ olunmak üzere Mekke-i Mükerreme Müdüriyeti Hazine-i Behiyyesi’ne teslim kılındığını mübeyyin işbu ilmuhaber verildi.

Fî 17 Z. Sene [12]82

Müdür-i Harem-i Şerif-i Mekke-i Mükerreme
(Mühür)

*

Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesine

Aded 20

Atûfetli efendim hazretleri

Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne teslîmen gönderilen eşyadan sûf ve şalîler ile Beyt-i Muazzama için müretteb olan buhur noksan zuhûr eylediği beyânıyla bazı ifadeyi hâvî Haremeyn-i Şerifeyn Meşihat-ı Celîlesi'nin vârid olan tahrîrâtı bâ-tezkire-i sâmiye savb-ı acizîye irsâl buyurulmakla keyfiyet Divan-ı Muhasebât'a lede'l havale mezkûr sûf ve şalîlerin tahkikât-ı lâzımesi hazinece derdest olmakla buhur maddesinin dahi ber-mûceb-i iş'âr-ı sâmî savb-ı âlîlerinden lüzum-ı istifsârı divan-ı mezkûr Maliye Dairesi'nden ifade ve evrak-ı mezkûre leffen itâre kılınmakla mûcebince tedkikât-ı mukteziye ifasıyla hakikat-ı keyfiyetin iş'âr ve evrak-ı mersûlenin sür'at-i iade ve tesyârına himem-i aliyyeleri derkâr buyurulmak bâbında emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 24 S. Sene [1]283 ve fî 15 Haziran sene [1]282

Rüşdü

*

Devletli efendim hazretleri

Müfâd-ı iş'âr-ı vâlâ-yı cenâb-ı nezâret-penâhîleri ve evrak-ı mezkûre mefâhîmi rehîn-i iz'ân-ı âcizânem olmuş ve ol bâbda meclis-i teftişden tanzim ve i'tâ olunan müzekkire ve muhrec senedât sûretleri evrak-ı mezkûrenin iadesiyle beraber leffen takdim kılınmış ve ifa-yı muktezası re'y-ü himem-i aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerine mütevakkıf bulunmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 11 B. Sene [1]283 ve fî 7 Teşrin-i Sânî sene [12]82

Ferid

**

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

136

Devletli efendim hazretleri

Surre Emâneti'ne tevdî'an gönderilen eşyadan sûf ve şalîler ile buhurun noksan zuhûr etmesinden dolayı bazı ifadeyi hâvî Haremeyni'ş-Şerifeyn Meşihat-ı Celîlesi cânibinden mevrûd tahrîrât leffen irsâl-i sû-yi vâlâları kılınmış olmakla zikrolunan sûf ve şalîler hakkında hazinece ve buhur hususunda dahi Hazine-i Evkaf'ca ikmâl-i tahkikât-ı sahiha edilerek suret-i iş'âra nazaran icabının icra ve neticesinin iş'âr ve inbâsı menût-ı himmet-i behiyyeleridir.

Fî 7 S. Sene 1283 ve fî 8 Haziran sene [12]82

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Müfâd-ı iş'âr-ı âlî-i Vekâlet-penâhîleriyle melfûf tahrîrât mü'eddâsı rehin-i îkân-ı kemterî olarak Divan-ı Muhasebât'a havale ile kayda müracaat ve Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'yle muhabere-i keyfiyet olundukda geçen seksen iki senesine mahsûben ber-mu'tâd Ankara cânibinden celb olunan yetmiş dokuz top elvân şalı Maliye Hazine-i Celîlesi'nden Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne ve yedi top sûf dahi Evkaf-ı Hümâyûn Rûznâmçesi'ne bâ ilmuhaber aynen teslim ve i'tâ kılındığı kuyûd-ı hazineden müstebân olup suret-i iş'âra ve nezâret-i müşârunileyha ile olunan muhabere cevabıyla ol bâbda Meclis-i Teftiş'den terkîm olunan müzekkire meâllerine göre Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden gönderilen yedi sandık buhur ve mangırdan bir sandık buhur noksan vüsûl bulup cânib-i hazineden gönderilen mârru'z-zikr şalî ve sûfların dahi ekserisi yarımşar top zuhûr ederek bunların mahallince emânet-i mûmâileyha tarafından bedelen tesviye kılındığı anlaşılıp şu hâle göre taharrî-i noksana hâcet kalmamasına ve zikrolunan sûf ve şalîlerin ol vechile noksan zuhuru top hesabıyla teslim ve i'tâ ile mikdar-ı zirâ'ları gösterilmemesinden neş'et edeceğine binâen ba'd ezîn şu uygunsuzluğun vukuuna meydan verilmemek üzere Hazine-i Celîle'den gönderilecek sûf ve şalîlerin cins ve rengi ve mikdar-ı zirâ'ını mübeyyin her sene bir defteri yapılarak ve eşya-yı saire hakkında bu yolda muamele olunarak gerek buraca ve gerek mahallince ber mûceb-i defter teslim ve i'tâ olunmak ve keyfiyet mahalline de bildirilmek üzere şimdiden muamele-i lâzımesinin ifası bâ-müzekkire Eshâm Muhasebesi'ne tebliğ ve ihtar kılınmış olmakla Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nce gönderilecek eşyanın dahi beher sene suret-i muharrerede bir kıt'a defteri tanzim ve ol vechile teslimiyle beraber meşihat-ı müşârunileyhaya dahi beyân-ı keyfiyet olunması hususunun bâ-tezkire-i sâmiye nezâret-i müşârunileyhaya tebliği lâzım geleceği divan-ı mezkûr maliye dairesinden ifade ve mersûl tahrîrâtın iadesiyle

beraber nezâret-i müşârunileyha ile cereyân eden muhabere evrakı dahi leffen takdim ve itâre kılınmış olmağın ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l emrindir.

Fî gurre-i Ş. Sene [1]283 ve fî 26 Teşrîn-i Sânî sene [1]282 / [8 Aralık 1866]

Rüşdü

مكة مكرمه ومدينة منوره ارسال اولنان بخور صندقلری

صندق
بخور
٣
منفر
١
مكة مكرمه
٤
مدينة منوره
٣
٧
يالكز يدی عدد

مدينة منوره ومكة مكرمه طرف عاليلرينه ارسال اولنان شمعل صندقلری

مكة مكرمه يه
صندق
٤
٢٠٢
٢٠٠
يالكز ايكيوز وقيه

مدينة منوره
١٤٥
٥٦٩
١٤١
٠١٥
١٢
٠٨
١٩١

١٠٠
٣٠٠

صندق ٣
١
٢
قسك
حصه
حصه ١/١

١٠٩١
صندق ١٣
يالكز بيك طقسان بر يوز عدد

دولتلو حسب پاشا حضرتلرينه طرفندن
صندق
١
١٨
يالكز اون سكز وقيه

بالاده محرر اشياى مذكوره حميديه انبارى طرفندن تنظيم اولنرق محال عالى مباركه لره تماماً تسليم ايتمك اوزره مقبوض اولديغنى مبين محلور سند اعطا قلندى

السيد على رضا

١٤ [illegible]

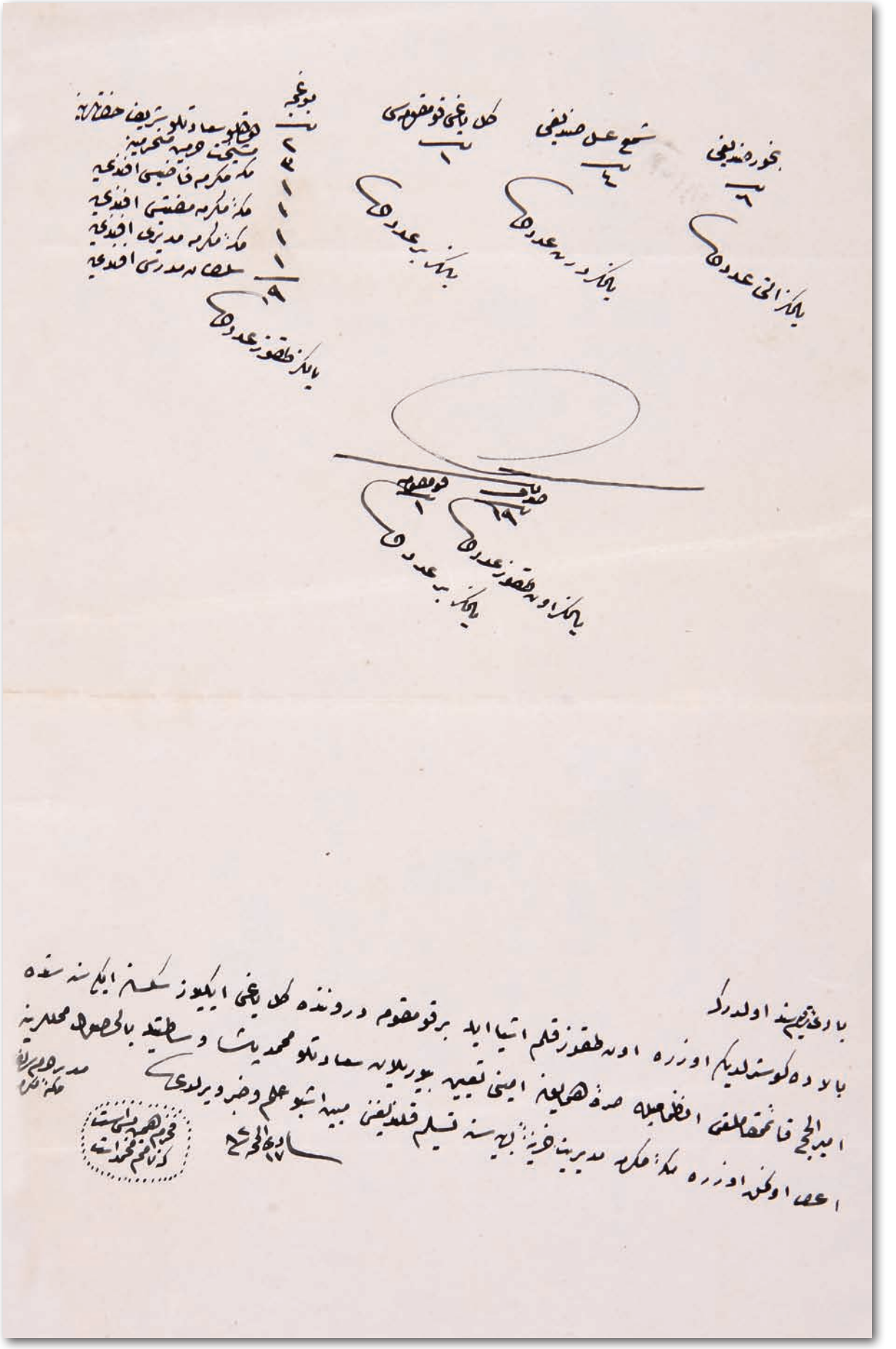

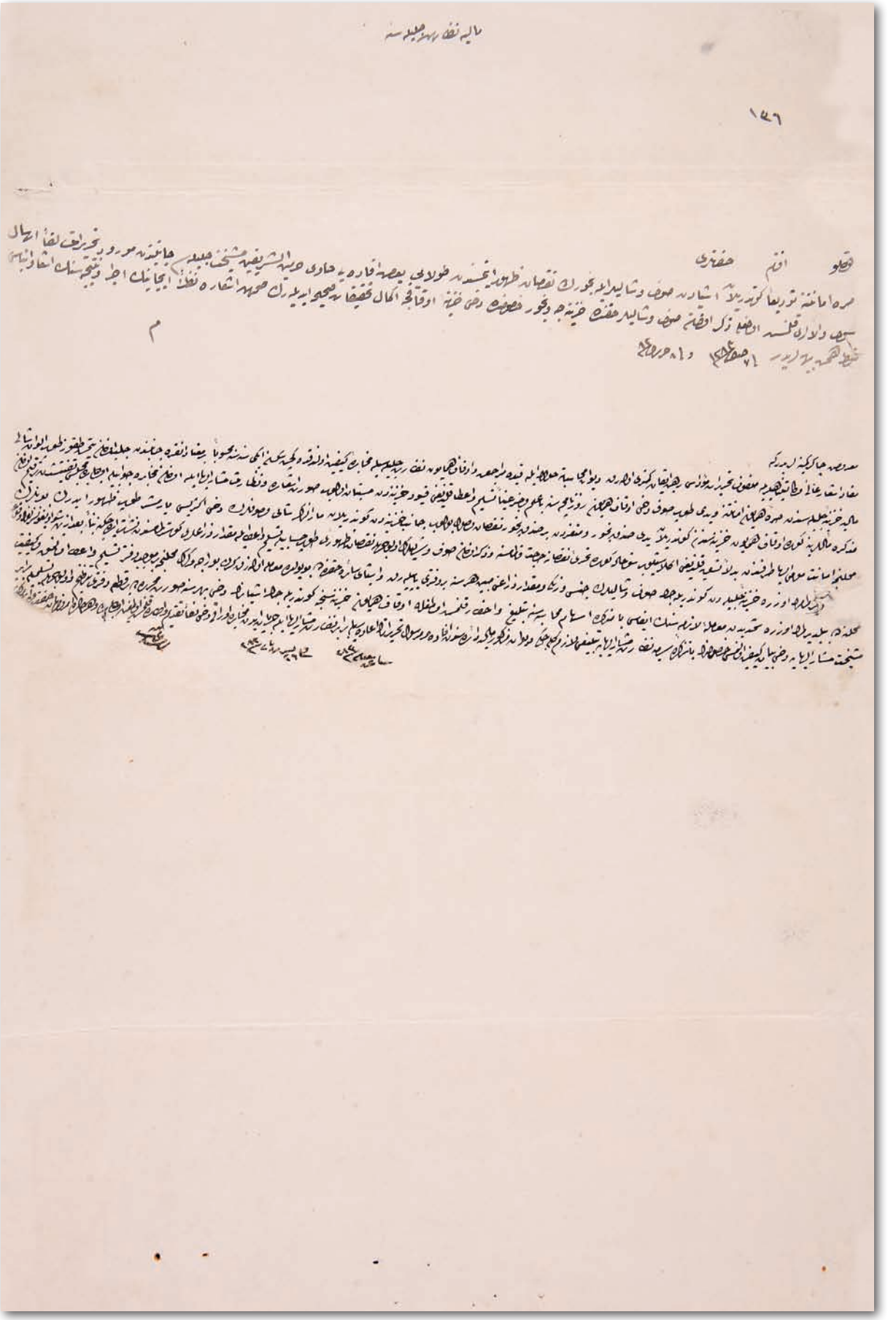

A. MKT. MHM, 370/5

SURRE ALAYI'NIN YILDIZ SARAYI'NDAN ÇIKIŞ GÜZERGÂHINDA MÜNASİP CADDELERE ASKER DİZİLMESİ

Surre-i Hümâyûn Alayı'nın Yıldız Sarayı'ndan merasimle uğurlanması sırasında Saray'dan Beşiktaş İskelesi'ne kadar olan güzergâhta münasip mahallere asker dizilmesi

77

İkinci Fırka-ı Hümâyûnu
230

Surre-i Hümâyûn alay-ı vâlâsının bi-mennihî Teâlâ işbu Şaban-ı Şerif'in on beşinci yarınki Salı günü Yıldız Saray-ı Âlîsi'nden ihracına irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhîleri müte'allik ve şerefsüdûr buyurulmuş olmakla alay-ı vâlânın pîş ü pesinde gitmek üzere iki bölük süvari asâkir-i şahanenin tayiniyle iskeleye kadar bazı vüs'atli mahallere münasibi vechile asâkir-i şahane ikamesini ve tafsîlât-ı saireyi hâvî tezkire-i sâmiye-i Sadaret-penâhîden bahisle icabının icrası serasker paşa kulları tarafından bâ-tezkire-i resmiye emr u iş'âr buyurulmuş ve tahkikat-ı memlûkâneme göre alay-ı vâlâda burada sarıklı zühaf taburları ve Beşiktaş'da Maçka Kışlası'ndaki tabur ve süvari dördüncü alaydan iki bölük ve Ertuğrul Alayı tamamen bulundukları anlaşıldığı gibi Davutpaşa Kışlası'nda süvari birinci alaydan dahi bir bölüğün bulunacağı süvari kumandanlığından bildirilmiş ise de sarıklı zühaf taburlarının bu sene mevcutları pek az olup derece-i matlûbede nukâta dizilmesine kifayet etmeyeceklerinden münasip buyurulacak diğer bir taburun daha ilâve olunup olunmaması ve kema fi's-sâbık Maçka Kışlası'ndaki tabur ile Süvari Dördüncü Alayı'ndan iki bölük ve Ertuğrul Alayı'nın kâmilen bulundurulup bulundurulmaması ve Süvari Birinci Alay'dan dahi bir bölüğün gelip gelmemesi hakkında şeref-südûr buyurulacak irâde-i seniyye-i cenâb-ı cihan-bânîleri icab edenlere bu günden tebliğ kılınmak üzere istîzân-ı keyfiyete cür'et eyledim. Katıbe-i ahvâlde emr u fermân veliyy-i ni'met-i bî-minnetimiz Padişahımız efendimiz hazretlerinindir.

Fî 14 Ş. Sene [1]306 ve fî 3 Nisan sene [1]305

Abd-i memlukları
İkinci Fırka-i Hümâyûn Kumandanı
Ferik

(Mühür)
Mehmed Rıza bin Mustafa

*

Yarınki Salı günü ihracı mukarrer olan Surre-i Hümâyûn'un pîş ü pesinde gitmek üzere iki bölük süvari tayiniyle iskeleye kadar bazı vüs'atli mahallere dahi münasip vechile asker ikamesi lüzumunu hâvî tezkire-i seraskerîden ve mezkûr Surre-i Hümâyûn alayından burada sarıklı zühaf taburları ve Beşiktaş'da Maçka Kışlası'ndaki tabur ve Süvari Dördüncü Alayı'ndan iki bölük ve Ertuğrul Alayı tamamen bulundukları tahkikât-ı vakıadan anlaşıldığı gibi Davutpaşa Kışlası'ndaki Süvari Birinci Alayı'ndan dahi bir bölük bulunacağı Süvari Kumandanlığı'ndan bildirilmiş ise de sarıklı zühaf taburlarının bu sene mevcutları pek az olup derece-i matlûbede nukâta dizilmesine kifayet etmeyeceklerinden bahisle tensîb buyurulacak diğer bir taburun daha ilâve olunup olunmaması ve kema fî's-sâbık Maçka Kışlası'ndaki tabur ile Süvari Dördüncü Alayı'ndan iki bölük ve Ertuğrul Alayı'nın kâmilen bulundurulup bulundurulmaması ve Süvari Birinci Alay'dan dahi bir bölük gelip gelmemesi istîzânına dair 230 numaralı ve fî 14 Şaban sene [1]306 tarihli arîza-i behiyyeleri manzûr-ı âlî olarak geçen seneki gibi karakolda bulunan bölüklerin kapu önünde ve sarıklı ve fesli zühaf alaylarından birer bölük askerin Saray-ı Hümâyûn civarında bulundurulması ve Beşiktaş İskelesi'ne kadar dizilmesi lâzım gelen askerin dahi emsali vechile tertib edilmesi ve'l-hâsıl mezkûr Surre-i Hümâyûn alayında geçen senekinden fazla ve noksan bir şey yapılmaması şeref-sâdır olan emr u fermân-ı hümâyûn-ı cenâb-ı tâcdarî mantûk-ı münîfinden bulunmuş olmakla ol bâbda.

Fî 14 Ş. Sene [1]306 ve fî 3 Nisan sene [1]305 / [15 Nisan 1889]

Aslına mutabıkdır

Abd-i memlûkleri

Süreyya

صرهٔ همایونه الای والانك بنه تعالی اشبو شعبانه شریفك اوبه‌نجی بازنكی صالی كونی بعد نزد عالیسنه اخراجنه اراده سنیه حضرت خلافتپناهیدر
متعلق وشرفصدور بیورلمسه اوطغه الای والانك بیسه ویسنده كیمك اورزه ایكی بلوك سواری عساكر شاهانه‌نك تعیینه اسكلیه قدر بعضه وسفاله
محلده مناسبی وجهله عساكر شاهانه اقامتی وتفصیلات سائره‌یی حاوی تذكرهٔ سامیهٔ حضرتپناهیدن بحثله ایجابنك اجرای سرعسكر پاشا قولندری
طرفندن باتذكرهٔ رسمیه امر واشعار بیورلمسه وتحقیقات مملوكانه مذكوره الای والاده بوراده صارقلی زخاف طابورلری وبشكطانده ماچقه
قشله سنده كی طابور وسواری درنجی الایه ایكی بلوك واوطغرل الای تماماً بولنمقدری اكلاشیلیغی كبی داود پاشا قشله سنده سواری برنجی الایه‌دن
بر بلوكك بولنه‌جغی سواری قوماندانلغنده بلدیریلسه‌ایدی صارقلی زخاف طابورلرینك بوسنه موجودلری یك از اولوب درجهٔ مطلوبه‌ده نقطه دیزلمسه
كفایت ایتمیه‌جكلرندن مناسب بیوریلمسه دیكر بر طابورك دخی علاوه اولنوب اولنمسی وكمافی السابق ماچقه قشله سنده كی طابوریله سواری درنجی
الایه‌دن ایكی بلوك واوطغرل الایك كاملاً بولنه‌بیلوب بولنه‌بیلمسی وسواری برنجی الایه‌دن دخی بر بلوكك كلوب كلمسی هقنده شرفصدور بیوریلمسه
اراده سنیهٔ جناب جلالتپناهیدن ایجاب ایتدیرلدی ایجاب ایتدیرلدی تبلیغ قلنمغه اورزه سنیه‌نك كیفیتی جهتایدم قاچه اصلاح امر وفرمانه‌دن نوبتمز بادرهم افندم حضرتلرینك

عبد مملوكلری
ایكی بوز همایونه فرمانلری

بازنكی صالی كونی اخراجی مقدر اولان همایونك بیسه ویسنده كیمك اورزه ایكی بلوك سواری تعیینه اسكلیه قدر بعضه وسفاله محلده دخی
مناسب وجهله عساكر اقامتی ازمنه حاوی تذكرهٔ رسمیه‌یه وتذكرهٔ همایونه الای بوراده صارقلی زخاف طابورلری وبشكطانده ماچقه قشله سنده كی
طابور وسواری درنجی الایه ایكی بلوك واوطغرل الای تماماً بولنمقدری تحقیقات داود پاشا قشله سنده كی سواری برنجی
الایه دخی بر بلوك بولنه‌جغی سواری قوماندانلغنده بلدیریلسی ایسه صارقلی زخاف طابورلرینك بوسنه موجودلری یك از اولوب درجهٔ مطلوبه‌ده نقطه دیزلمسه
كفایت ایتمیه‌جكلرندن بحثله تنسیب بیوریلمسه دیكر بر طابورك دخی علاوه اولنوب اولنمسی وكمافی السابق ماچقه قشله سنده كی طابوریله سواری درنجی الایه ایكی بلوك
واوطغرل الایك كاملاً بولنه‌بیلوب بولنه‌بیلمسی وسواری برنجی الایه‌دن دخی بر بلوك كلوب كلمسی استیذانه داعی ٢٤٠ نهر ولو ١٤ سنه ٢٠٦ تاریخی
عریضه‌سی بیورلمش مظهر عالی اولدقده كیفیتنی كبی قره‌غولی بولنان بلوكلرك قیو اوكنه وصارقلی وفسلی زخاف الایلرینه بر بلوك عسكرك رای همایونه
صدورنه بولنه‌بیلمسی وبشكطانه اسكلیه قدر دیزلمسی لازم كلان عسكرك دخی اشبو اشبو جهتله ترتیب ایدلمسی واصل مذكور حرهٔ همایونه الایه كیمسه كندیسنه
فضله ونقصانه برشی یاپلمسی شرفصادر اولان امر دنیه همایونه جناب تاجداری مظهور نفاذ بولنمسه اولمغله اولبابده ١٤ سنه ٢٠٦

اصله مطابقدر
عبد مملوكلری
ثریا

TAHT-I REVÂNCIBAŞILIK TEVCİHİ

Surre-i Hümâyûn'un yola çıkarılacağı sırada Dersaâdet'te gezdirilen taht-ı revânın taht-ı revâncıbaşılık hizmetinin Hacı Hasan'ın mahdumu Mustafa Çavuş'a tevcîhi

Nezâret-i Umûr-ı Maliye
Muhasebât-ı Atîka Muhasebesi
Aded: 118

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

78

Surre-i Hümâyûn'a müte'allık olarak Dersaâdet'de gezdirilen adî taht-ı revânın bâ berat-ı âlî mutasarrıfı ve zevci müteveffa Şamlı Hacı Mehmed Ağa'nın mahlûlünden mahdumları Ali ve Hacı Hasan uhdelerine tevcîh olunduğu hâlde bunların dahi müte'âkıben vefat ederek üç nefer evlâd terk eylediğinden ve halbuki bu taht-ı revânın evvelce bedel-i iltizamından şart-ı vakıf vechile ta'ayyüşüne kâfi miktarı tarafına i'tâ olunmakda bulunduğundan ve fakr hâlinden bahisle bunun nısf hissesinin uhdesine tevcîhi mûmâileyhimânın validesi Zeyneb ve mezkûr taht-ı revânın kendisine tevcîhiyle berat-ı âlî i'tâsı müteveffa-yı mûmâileyh Hacı Hasan'ın mahdumlarından Mustafa Çavuş taraflarından istid'â olunmasıyla ol babda bi'l-muhabere Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'nden alınan cevapda mezkûr taht-ı revâncılığın Hacı Hasan ve dâ'îyeye tevcîhiyle 11 Rabîulevvel sene [12]67 tarihinde Hazine-i Celîle'den vürûd eden ilmuhaber mûcebince berat verildiği mukayyed olup fakat hizmet-i mezkûrenin tahsisât ve muayyenâtı olduğuna ve ne gibi hidemâtdan bulunduğuna dair kayd u ma'lûmât olmadığı beyân ve iş'âr kılınması üzerine tedkikât-ı kuyûdiye lede'l-icra Surre-i Hümâyûn'un ihracı esnasında beher sene Dersaâdet'de gezdirilen taht-ı revânın bâ berat-ı âlî taht-ı revâncıbaşılık cihetine mutasarrıf olan Hacı Mehmed'in vuku-ı vefatına mebnî mahlûlünden cihet-i mezkûre bâ-irâde-i seniyye mahdumları Ali ve Hasan uhdelerine tevcîh olunduğu ve mûmâileyh Ali'nin validesi mûmâileyhâ Zeyneb Hatun tarafından mukaddema verilen arzuhalde mûmâileyhimâdan Ali beher sene hissesine isabet eden hâsılâtı

kendisine vererek onunla geçinmekde iken vefat etmiş ve kendisi fakire ve bî-vâye bulunmuş olduğundan bahisle mahlûl olan işbu hissenin uhdesine tevcîhi istid'â edilmesine binâen müteveffa-yı mûmâileyh Ali'nin uhdesinden münhal olan mezkûr taht-ı revâncıbaşılığın nısf hissesi validesi mûmâileyhâ Zeyneb Hatun'u infak ve idare etmek ve hizmet-i mezkûreyi ifa eylemek şartıyla mülgâ Divan-ı Muhasebât kararı ve müte'allik buyurulan irâde-i seniyye mûcebince uhdesinde bulunan nısf hisseye ilâveten müteveffa-yı mûmâileyh Ali'nin müştereki ve karındaşı Hacı Hasan ve da'iye uhdesine tevcîh olunduğu ve mezkûr taht-ı revâncıbaşılık hizmetinin kimlere münhasır ve muhtass ve evladına meşrut olup olmadığına dair malumât bulunmadığı kayden anlaşılmış ve şu hâlde müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Hasan'ın uhdesinden münhal kalan mezkûr taht-ı revâncıbaşılık hizmetinin tamamının büyük validesi mûmâileyhâ Zeyneb Hatun'u kemâ-kân infak ve iaşe eylemek şartıyla mahdumu müsted'î Mustafa Çavuş'a tefvîzi muvâfık-ı usûl ve emsal görünmüş olduğundan hizmet-i mezkûre tamamının mûmâileyh Hacı Hasan ve da'iyenin tarih-i vefatı olan üç yüz altı senesi Saferi'nin on sekizinci gününden itibaren mûmâileyh Mustafa Çavuş'a tevcîh ve tefvîzi menût-ı re'y-i âlî-i hidivv-i a'zamîleri idüğü Meclis-i Maliye'den yazılan zeyl üzerine Muhasebât-ı Atîka Muhasebesi'nden ifade kılınmağın ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 15 N. Sene [1]306 ve fî 3 Mayıs sene [1]305

Nâzır-ı Umûr-ı Maliye
(İmza)

*

Devletli efendim hazretleri

Surre-i Hümâyûn'un esnâ-yı ihracında Dersaâdet'de gezdirilen taht-ı revânın taht-ı revâncıbaşılık hizmeti bâ-berat-ı âlî mutasarrıfları olan Ali ve Hacı Hasan'ın vefatıyla mahlûl olmasına mebnî zikrolunan hizmetin büyük validesi Zeyneb Hatun'u infak ve iaşe eylemek şartıyla tarih-i hallinden itibaren emsali vechile mûmâileyh Hacı Hasan'ın mahdumu Mustafa Çavuş'a tevcîh ve tefvîzi hususuna dair Maliye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi arz u takdim kılınmakla ol babda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i padişâhî şeref-sünûh ve südûr buyurulur ise mantûk-ı münifi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senaverî terkim kılındı efendim.

Fî 26 N. Sene [1]306, fî 14 Mayıs sene [1]305

Sadrazam
Kamil

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta‘zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i sadaret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte‘allik buyurulmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.

Fî 28 N. Sene [1]306 ve fî 16 Mayıs sene [1]305 / [28 Mayıs 1889]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

نظارت امور مالیه

محاسبات عتیقه محاسبه‌سی

عدد ١٢٨

معروضه چکمکیزه‌لر ایدرکه

حره همایونه متعلق اولرق درسعادتده کزدیریلان عادی تختروانک بابرانه عالی متصرفی و زوجی متوفی شهلی حاجی محمد اغانک محلولندن مخدوملری علی و حاجی حسن عهده‌لرینه توجیه اولندیغی حالده

بونلرک دخی متعاقباً وفات ایدرک اوچ نفر اولادترک ایلدیکندن و حالبوکه بو تختروانک اولجه بدل التزامندن شرط واقف وجهله تعیشنه کافی مقداری طرفنه اعطا اولنمقده بولندیغندن

و فقرحالندن بحثله بونلرک نصف حصه‌سنک عهده‌سنه توجیهی مومی الیهانک والده‌سی زینب و مذکور تختروانک کندوسنه توجیهیله بابرانه عالی اعطاسی متوفای مومی الیه حاجی حسنک مخدوملرندن مصطفی چاوش

طرفلرندن استدعا اولنمسیله اطلاعه بالمخابره اوقاف همایون نظارت جلیله‌سندن الناندن جوابده مذکور تخت روانجیلغک حاجی حسن وداعه توجیهیله ١١ ربیع الاول سنه ٣٠٦ تاریخنده خزینه جلیله‌دن ورود ایدن

علم و خبر موجبنجه بران ویرلدیکی مقید اولوب فقط خدمت مذکوره‌نک تخصیصاتی و معیناتی اولدیغنه و نه کبی خدماتدن بولندیغنه دائر قید و معلوماتی اولمدیغی بیان و اشعار قلمنی اوزرینه تدقیقات

قیودیه لدی الاجرا حره همایونک اخراجی اثناسنده بهرسنه درسعادتده کزدیریلان تختروانک بابرانه عالی تختروانجی باشیلغه جهتنه متصرف اولان حاجی محمدک وقوع وفاتنه مبنی محلولندن جهت مذکوره

با اراده‌سنه مخدوملری علی و حسن عهده‌لرینه توجیه اولندیغی و مومی الیه علینک والده‌سی مومی الیها زینب خاتون طرفندن مقدما ویریلان عرضحالده مومی الیهادن علی بهرسنه حصه‌سنه اصابت ایدن

حصه‌لرینی کندوسنه ویره‌رک انکله کچنمکده ایکن وفات ایتمسه و کندوسی فقیره و بیوایه بولنمسه اولدیغندن بحثله محلول اولان اشبو حصه‌نک عهده‌سنه توجیهی استدعا ایدلمسنه بناءً متوفای مومی الیه

علینک عهده‌سندن منحل اولان مذکور تختروانجی باشیلغک نصف حصه‌سی والده‌سی مومی الیها زینب خاتونک اتفاق و اداره ایتمک و خدمت مذکوره‌یی ایفا ایلمک شرطیله ملغا دیوان محاسبات

قراری و متعلق بیوریلان اراده‌سنه موجبنجه عهده‌سنده بعضا نصف حصه‌یه علاوه متوفای مومی الیه علینک مشترکی و قرنداشی حاجی حسن وداعه عهده‌سنه توجیه اولندیغی و مذکور تخت روانجی

باشیلغه خدمتنک کیملره منحصر و مختص و اولادینه مشروط اولوب اولمدیغنه دائر معلوماتی بولنمدیغی قیداً اکلاشلمش و شوحالده متوفای مومی الیه حاجی حسنک عهده‌سندن منحل قالان مذکور

تخت روانجی باشیلغه خدمتنک تمامنی بیوک والده‌سی مومی الیها زینب خاتونک کما کان اتفاق و اعاشه ایلمک شرطیله مخدومی مستدعی مصطفی چاوشه تفویض موافق اصول و امثال

کورنمش اولدیغندن خدمت مذکوره تمامنی مومی الیه حاجی حسن وداعه‌نک تاریخ وفاتی اولان اوچیوز التی سنه‌سی صفرنک اون سکزنجی کوننده اعتباراً مومی الیه مصطفی چاوشه توجیه و تفویض

منوط رأی عالی خدیو اعظملری ایدوکی مجلس مالیه‌دن بازیلان ذیل اوزرینه محاسبات عتیقه محاسبه‌سنجه افاده قلمغین اطلاعه امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

[illegible] ٣٠٦ [illegible] ٣٠٥

نظارت امور مالیه

İ. DH, 1137/88757

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNLERİNİN ASKERÎ VE MÜLKÎ MEMURLARDAN SIRAYLA SEÇİLMESİ

Surre-i Hümâyûn eminlerinin bundan böyle askerî ve mülkî memurların ehil olanlarından sırayla tayin edilmesi usûlünün uygulamaya konulması için, her iki sınıftan da bu hizmete aday olanlar belirlendikten sonra kura çekilerek görevlendirme yapılması

79

Şûrâ-yı Devlet
Tanzîmât Dairesi
Aded: 1706

Ba‘d-ezîn bir sene memûrîn-i mülkiyeden ve bir sene askeriyeden Surre Emini tayini kaidesine riayet olunmak üzere her sene gidecek Surre-i Hümâyûn ümenâsının nevbet hangi sınıfın ise o sınıfın namzedleri beyninde kur‘a keşîdesiyle tayini irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî muktezâ-yı âlîsinden olduğundan bahisle kur‘a keşîdesi için ittihâzı icab eden usûl ve kavâidin müzâkeresiyle neticesinin bildirilmesini âmir Şûrâ-yı Devlet’e vârid olan 2 Rabîulevvel sene [1]311 tarihli tezkire-i sâmiye Tanzîmat Dairesi’nde kıraat olundu.

İktizâ-yı maslahat lede’l-müzâkere bir re’y tarafından irâde-i ma‘delet ifâde-i hazret-i Hilâfet-penâhînin mutazammın olduğu maksad-ı âlî Surre-i Hümâyûn Emâneti’nin her vakit eyâdi-i iktidara tefvîziyle emânât-ı celîle ve hüccâc-ı zevi’l-ibtihâcın daire-i selâmetde bulundurulmasına dair olmakla böyle bir hizmete arz-ı istihkak edecek olanların hizmet-i mezbûreyi kemâ-yenbağî îfa edebilecek sıfâtı haiz zevâtdan bulunmaları lâzım geleceği cihetle gerek ricâl-i mülkiye ve gerek ümerâ-yı askeriyeden Surre-i Hümâyûn Emâneti gibi şerefli bir hizmet namzedliğine talip olacak zevâtın sinn ü rutbece erbâb-ı kemâl ve haysiyetden oldukları tayin edildikden sonra şeref-sâdır olacak irâde-i seniyye-i hazret-i padişâhî üzerine namzed defterine kaydedilip bunlar meyânında ve bir sene ricâl-i mülkiyeden ve diğer sene ümerâ-yı askeriyeden olmak şartıyla bir vakt-i muayyende kur‘a keşîdesiyle ismine kur‘a isabet eden zatın ale’l-usûl bâ irâde-i seniyye-i Hilâfet-penâhî icra-yı memuriyeti hakkında

bir kararnâme tanzimi münasip olacağı dermiyân olundu ise de Surre-i Hümâyûn Emâneti namzedliğine kayd hususu hasren irâde-i seniyye-i hazret-i padişâhîye mütevakkıf olduğu cihetle bunun için usûl ve kaide ittihâzına mahal olmayıp namzedler beyninde kur'a keşîdesi hakkındaki emr u fermân-ı hümâyûn-ı Hilâfet-penâhî dahi bu sûrete delâlet eylediğinden Surre-i Hümâyûn Emâneti namzedliğine kaydolunmuş ve olunacak olan zevât kemâ-kân mülkî ve askerî olmak üzere iki kısma bi't-taksim beher sene münâvebeten işbu kısımlarda muharrer zevât beyninde kur'a keşîdesiyle her kimin nâmına isâbet eder ise onun tayini hususunun atabe-i felekmertebe-i hazret-i padişâhîye arz ile istîzân kılınması ve mezkûr kur'anın mevsim-i tayin hulûlunde Meclis-i Âlî-i Vükelâ'da teşrîfâtî-i Divan-ı Hümâyûn atûfetli efendi hazretleri ma'rifetiyle icrası münasip gibi mütâlaa kılınmakda ise de îfâ-yı muktezâsı menût-ı re'yi âlî idüğü ekseriyetle tezekkür kılındı. Ol babda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 16 Ra. Sene [1]311 ve fî 14 Eylül sene [1]309

(Şûrâ-yı Devlet Meclisi azalarının mühür ve imzaları)

700

Şûrâ-yı Devlet Tanzimat Dairesi'nin miyâne-i bendegânemizde kıraat olunan işbu mazbatasında beyân olunduğu üzere Surre-i Hümâyûn Emâneti namzedliğine bâ-irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî kaydolunmuş ve olunacak olan zevât kemâ-kân mülkî ve askerî olmak üzere iki kısma bi't-taksim beher sene münâvebeten işbu kısımlarda muharrer zevât beyninde kur'a keşîdesiyle her kimin namına isabet eder ise onun tayini hususunun atabe-i ulyâ-yı hazret-i padişâhîden istîzân kılınması ve mezkûr kur'anın meclis-i bendegânemizde teşrîfâtî-i divan-ı hümâyûn efendi marifetiyle keşîdesi tensîb olunduğu gibi Surre-i Hümâyûn Emâneti'ne tayin buyulacak zâtın her sene mâh-ı Rabîulevvel'in on ikisinden sonra memuriyetinin ilanı mu'tâd olduğu ve geçen iki sene Surre emini memûrîn-i mülkiyeden tayin olunduğu cihetle bu sene nevbet-i azîmet ümerâ-yı askeriyeye ait idüğü cânib-i teşrîfâtdan haber verilmesine nazaran ba'de-mâ kur'anın Mevlid-i Şerif Resm-i Âlîsi'nin icrasından sonra şehr-i Rabîulevvel içinde keşîdesi ve mülkî ve askerî ümenânın tayini hususunda bermantûk-ı emr u fermân-ı hümâyûn münavebe usûlüne riayet olunmak için bu sene askerîden namzed bulunan zâtın ilân-ı memuriyeti münasip görünmüş olmakla ol babda ve katıbe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emr efendimizindir.Fî 17 Rabîulevvel sene [1]311, fî 15 Eylül sene [1]309

(Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ azalarının mühür ve imzaları)

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
700

Devletli efendim hazretleri

Surre-i Hümâyûn Emâneti namzedliğine bâ irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhî kaydolunmuş ve olunacak olan zevât beyninde kur'a keşîdesi için ittihâzı icâb eden usûl hakkında Şûrâ-yı Devlet Tanzîmât Dairesi'nden kaleme alınıp cereyân eden müzâkereye göre Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ'dan tezyîl edilen mazbata leffen arz u takdim kılınmış olmakla mündericâtı husûsunda her ne vechile emr u fermân-ı hümâyûn-ı hazret-i hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

Fî 17 Ra. Sene [1]311, fî 15 Eylül sene [1]309 / [27 Eylül 1893]

Sadrazam ve Yâver-i Ekrem
Cevad

*

شورای دولت

تنظیمات دائره‌سی

سنه

١٧٠٦

٥

بعدائیه برسنه مأموریه ملکیه‌دن وبرسنه عسکریه‌دن صره‌ابی تعیینی قاعده‌سنه رعایت اولنمق اوزره هرسنه کیسه‌جك صره همایون‌دن امناسنك نوبت قنغی صنفك ایسه اوصنفك نامزدلری یتمش قرعه کشیده‌سیله
تعیین اولنه سنه احضرت خلافتپناهی مقتضای عالیسنده اولیجه‌دن بحث قرعه کشیده‌سی ایچون اتخاذی ایجاب ایدن اصول وقواعدك مذاکره‌سیله تحریرسنك بلدیرلمسی آمرشوری دولت وارادلاری
٢ ربیع الاول سنه ١٢١١ تاریخلی تذکره سامیه تنظیمات دائره‌سنده قرائت اولندی

اقتضای مصلحت لری اذاکره برزی طرفنه اراده معدلت افاده حضرت خلافتپناهینك متضمن اولدیغی مقصد عالی صره همایون امانتك هر وقت ایاری افاده تفویضله امانات جلیه وحجاج زوی الاحترام
دائره سلامتده بولنمیلرینه دائر اولمغله بویله برخدمت عمده اشخاصدن ایجاب ایدیجك اولدیغك خدمت مزبوره‌یی کما ینبغی ایفا ایدیجك صفاتی حائز زواتدن بولنمادیغی لازم کلدیکی جهتله کرك حالا ملکه
وکرك امرای عسکریه‌دن صره همایون امانتی کچی شرفلی برخدمت نامزدلکنه طالب اولدیغی زواتك سه وریه‌جه ارباب کمال وحیثیتدن اولدقلری تعیین ایدلدکده صکره سرفصار اولدیغی اراده سنیه
حضرت پادشاهی اوزرینه نامزد رفتریه قیدایدیلوب بونلرمیانك برسنه رجال ملکیه‌دن ویکرسنه امرای عسکریه‌دن اولمق شرطیله بروقت معینده قرعه کشیده‌سیله اسنه قرعه اصابت ایدنلرك اراده علیه‌لرینه
باراده سنیه خلافتپناهی اجرای مأموریتی حقنده برقرارنامه تنظیمی مناسب اولدیغی درمیان اولندی ایسه صره همایون امانتی نامزدلکنه قیدلرینه صره همایون امانتی نامزدلکنه قیدلرینه
جهتله بونك ایچون اصول وقاعده اتخاذیه‌سی ایچون نامزدلر یتمش قرعه کشیده‌سی حقنده کی امر وفرمان همایون خلافتپناهی رضی بوصورته دولت ایدیکندن صره همایون امانتی نامزدلکنه قیدلرینه
واولنجه اقلاده زوات کماکانه ملکی وعسکری اولمق اوزره ایکی قسم بالتقسیم بهرسنه مناوبة اشبو قسمده محرر زوات یتمش قرعه کشیده‌سیله هرکیمك نامه اصابت ایدرایسه انك تعیینی خصوصنك عتبه
فلکبه حضرت پادشاهی عرصه ایله ایتیلرنه قلمی ومذکور قرعه‌نك موسم تعیینه حلولنی مجلس عالی وکلاء تشریفاتی ریواه همایون عطوفتلو افندی حضرتلری معرفتیله اجرای مناسب کبی مقتضا
قلمقده ایسه ایفای مقتضای سنوط رأی عالی ایدوکی اکتیله تذکره قلندی اولبابده امر وفرمان حضرت مدار الامر کردر ١٦ ربیع الاول سنه ١٢١١ و ١٤ ایلول سنه ١٧٠٩

اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	تنظیمات دائره‌سی رئیسی	
				فرید بك	موزه‌جی‌زاده افندی			آیروانلی	بدروس افندی	
				افلیلی	بولنمیوی			بولنمیوی	بولنمیوی	

اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء	اعضاء
عباس پاشا				عبده بك	سداد بك		
						بولنمیوی	بولنمیوی

٧٠٠

شورای دولت تنظیمات دائره‌سنك میانه‌سنده نزد قرائت اولنان اشبو مضبطه سنده بیان اولندیغی اوزره صره همایون امانتی نامزدلکنه بالاراده سنیه جنابه
خلافتپناهی قیدلرینه واولنجه اولان زوات کماکانه ملکی وعسکری اولمق اوزره ایکی قسم بالتقسیم بهرسنه مناوبة اشبو قسمده محرر زوات یتمش قرعه کشیده‌سیله هرکیمك نامه اصابت ایدرایسه انك تعیینی خصوصنك عتبه علیای حضرت پادشاهیه اشتیاقه قلمنی ومذکور قرعه‌نك مجلس بنظر نزد
تشریفاتی ریواه همایون افندی معرفتیله کشیده‌سی تنسیب اولندیغی کبی صره همایون امانتی تعیینه مأموریه ملکیه‌دن تعیینه اولندیغی جهتله بونك غرضی ایرای عسکریه
ایکیسنده صکره مأموریتك اعلانی معناداولدیغی وکیفیه ایکی سنه صره امینی مأموریه ملکیه‌دن تعیینه اولندیغی جهتله بونك غرضی ایرای عسکریه
عائد ایدوکی جانب تشریفاته حنبه‌ریلسنه نظراً بعدما قرعه‌نك مولد شریف رسم عالیسنك اجراسنه صکره شهر ربیع الاول ایچنده کشیده‌سی وملکی
وعسکری امانتك تعیینی خصوصنه بنظمه‌ده امر وفرمان همایون مناوبه اصوله رعایت اولنمق ایچون بونسه عسکریه‌دن نامزدلیغه زواتك اعلام مأموریتی
مناسب کورنمسه اولمغله اولبابده وقالبه احوالك امر وفرمان حضرت ولی الامر افندیمز کردر ١٧ ربیع الاول سنه ١٢١١ و ٢٩ ایلول سنه ١٧٠٩

داخلیه ناظری	خارجیه ناظری وشورای دولت رئیس وکیلی	بحریه ناظری	عدلیه ناظری	ریاست	شیخ الاسلام			صدر اعظم ویاور اکرم

مجلس وکلاء نمره							
جودت پاشا							
	طوپخانه عامره مشیری	مالیه ناظری	اوقاف همایون ناظری	معارف ناظری	تجارت ونافعه ناظری	صدارت مستشاری	

Y. A. Res, 67/11

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMÂNETİ'NE TAYİN OLUNACAKLARIN GÖREVLERİ SÜRESİNCE MÎRİMÎRÂNLIK PÂYESİNE MAHSUS ÜNİFORMA GİYMELERİ

Mülkiye ve ilmiye sınıfından Surre-i Hümâyûn Eminliği'ne tayin olunacak kişilerin, görevleri süresince mîrimîrânlık ve Haremeyn-i Muhteremeyn pâyelerine mahsus üniforma giymelerinin uygun olacağı

80

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret-i Uzmâ
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
497

İrâde-i seniyye

Surre-i Hümâyûn'um Emâneti'ne tayin olunacak sunûf-ı mülkiye ve ilmiyeye mensup zevâtdan rutbesi olmayanların veya mâ-dûn rutbede bulunanların vazife-i emâneti ifa etdikleri müddetçe Mîrimîrânlık ve Haremeyn-i Muhteremeyn pâyelerine mahsus üniformaları iktisa etmeleri tensîb olunmuşdur.

Bu irâde-i seniyyenin icrasına Sadaret memurdur.

Fî 17 B. Sene [1]333, fî 19 Mayıs sene [1]331 / [1 Haziran 1915]

Mehmed Reşad

Sadrazam
Mehmed Said

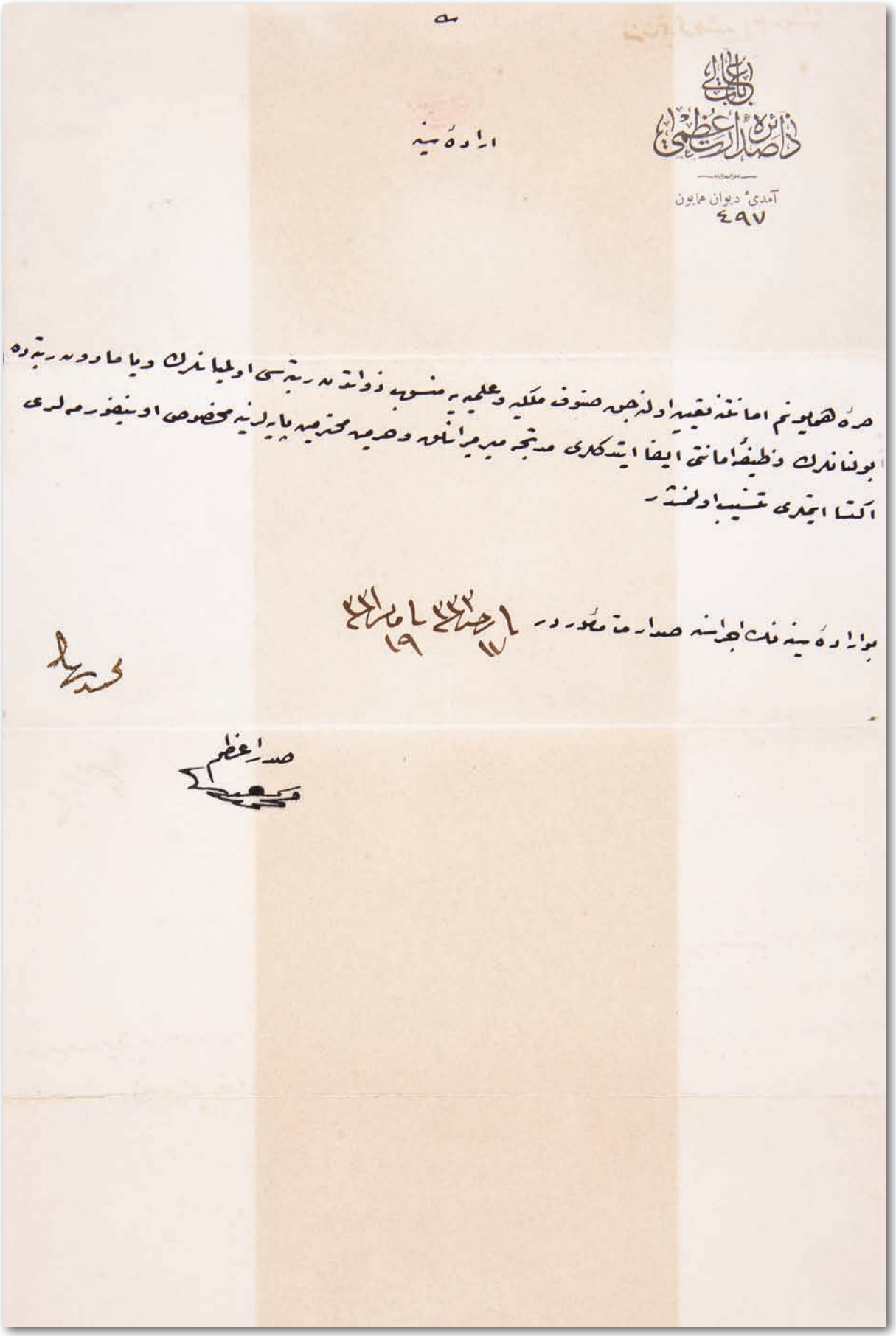

باب عالی
دائرهٔ صدارت عظمی
آمدیٔ دیوان همایون
٤٩٧

ارادهٔ سنیه

حرهٔ همایونم امانتنه تعیین اولنه‌جق صنوف ملکیه و علمیه‌یه منسوب ذواتدن رتبه‌سی اولمیانلرك ویا مادون رتبه‌ده
بولنانلرك وظیفهٔ امانتی ایفا ایتدکلری مدتجه میرمیرانلق و حرمین محترمین پایه‌لرینه مخصوص اونیفورمه‌لری
اکتسا ایتمکلری تنسیب اولنمشدر

بو ارادهٔ سنیه‌نك اجراسنه صدارت مأموردر

١٧ رجب ٣٣٢ ١٩ مارت ٣٣١

صدر اعظم

İ. A, 1333 B-1

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ MAİYYETİNDE BULUNAN MÜJDECİ VE SAKKABAŞILIK GÖREVLERİNİN LAĞVEDİLMESİ

Surre-i Hümâyûn eminlerinin maiyyetinde müjdeci ve sakkabaşıların istihdamına lüzum kalmadığından, söz konusu memuriyetlerin -uygulamaya bir sene sonra başlamak kaydıyla- lağvedilmesi

81

Surre-i Hümâyûn Emini saadetli Sadi Efendi'ye verilecek talimat müsveddesidir.

Efendi-i mûmâileyhin bi'l-intihab memuriyetinden murad ve maksûd Surre-i Hümâyûn Emâneti hizmet-i behiyyesinin ileride hüsn-i tesviyesine bakılmak üzere kâffe-i masârıf-ı sahîhanın zâhire ihracı kazıyyesinden ibaret olduğundan ve efendi-i mûmâileyh dahi ber-muktezâ-yı sıdk u istikamet yoluyla idare ve ru'yet birle masârıf-ı vâkı'ayı bi'l-etraf tahkik ve doğrucasını tenmîk edeceği vâzıhâtdan bulunduğundan ber-vech-i dilhâh harekete himmet eyleye.

Surre-i Hümâyûn ümenâsı ve müjdeci ve sakkabaşılar taraflarından hil'at ve hediyye ve mu'tâdiye-i saire olarak aynen ve meblağan esnâ-yı rahda ve Haremeyn-i Muhteremeyn'de memûrîn ve ahaliye verilegelen eşya ve nükud her ne ise sâbıkları vechile emîn-i mûmâileyh marifetiyle mahâl ve ashabına tamamen ve kâmilen i'tâ olunup bu babda tasarrufât-ı lâzımeye riayet edeceğim yollu hilâf-ı şân-ı Saltanat-ı Seniyye sâbıklarından noksan şey verilmeye ve zikrolunan eşya ve nükudun müfredât defteri sebt u terkim ve bi-mennihî Teâlâ emîn-i mûmâileyhin bu tarafa avdet ve vusûlünde Meclis-i Vâlâ'ya takdim kılına.

Mezkur ikinci bend memûrîn masârıfından ma'dûd olmasıyla masârıf-ı zâtiyenin dahi bilinmesi iktizâ etmekle gerek bu tarafdan hareketle esnâ-yı râhda ve gerek Şam-ı Şerif ve Haremeyn-i Muhteremeyn'de müddet-i ikametde emîn-i mûmâileyhin vukubulacak matbah ve bahşiş ve yük ücûrâtı vesair kâffe-i masârıfâtı sıhhati üzere başkaca ber-vech-i müfredât sebt-i defter olunup işbu defter dahi meclis-i mezbûre takdim oluna.

Emîrü'l-hâc vekili ile kilâr eminlerinin zehâir ve bi'l-cümle mühimmât-ı lâzıme esmânı ve asker maaşı ve deve kiraları misillü masârıf-ı vâkıaları mümkün mertebe hafî ve celî tahkik olunup alâ vechi's-sıhha hulâsası bi't-tanzîm kezâlik meclis-i mezbûra verile ve emîrü'l-hâc vekili saadetli paşa hazretlerine bâ-emirnâme-i sâmî iş'âr olunduğu üzere emîn-i mûmâ paşa-yı müşârünileyh ile her bir hususda hüsn-i ittihâd ederek tesviye ve icra ve hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın muazzezen îfâ-yı merâsim-i farîza-i hac ile avdetlerine sa'y-ı ma evfâ kılına.

Ber muktezâ-yı irâde-i seniyye zikrolunan müjdeci ve sakkabaşılık memûriyet-i beyhûdeleri ilgâ olunmuş ve ibâdullahın müjdeciyân ile gidib gelen ferâşet-i şerîfe ve zevrak mektublarıyla surreleri bu sene-i mübarekede cânib-i Hazine-i Celîle-i Maliye'den memur-ı mahsus tayin olunarak vapur ile Beyrut'a ve ondan Şam-ı Şerif'e bi'l-irsâl emîn-i mûmâileyhe teslim kılınacağı derkâr bulunmuş olduğuna binâen bi-keremihî teâlâ zikrolunan emânetler Şam-ı Şerif'de memur-ı mûmâileyh tarafından emîn-i mûmâileyh tarafına teslim olundukda mahall-i mezbûrdan Haremeyn-i Muhteremeyn'e götürüp ashâbına i'tâ ve cevaplarını alarak Der'aliyye'ye getirmeye himmet ve i'tinâ oluna.

İlga olunan mârrü'z-zikr müjdeci ve sakkabaşıların zâtlarına ait harcırah vesaire hazine-mânde olarak fakat bunlar taraflarından i'tası mu'tâd olan urbân surresi vesairenin miktarı ve ilâveten emîn-i mûmâileyhe teslim olunacak eşya ve emânetlerin masârıf-ı nakliyesi bi'l-hesab tefrik birle Maliye ve Evkaf-ı Hümâyûn Hazine-i Celîleleri'nden emîn-i mûmâileyhe verilmiş olduğundan bâlâda beyân olunduğu vechile gerek mu'tadiye-i nakdiye ve ayniyenin ve gerek masârıf-ı nakliyenin ifrât ve tefritden bi'l-ihtirâz hüsn-i ru'yet ve îfâsına kemaliyle dikkat ve ihtimâm ederek bunların dahi müfredât defterlerinin Meclis-i Vâlâ-yı mezkûra takdimine mübaderet kılına.

*

Veliyyü'l-himemâ kerîmü'ş-şiyemâ devletli inâyetli âtufetli übbehetli efendim hazretleri

Ma'lûm-ı âlî-i âsafâneleri buyurulduğu üzere sâye-i meâlî-vâye-i hazret-i hilâfet-penâhîde Surre-i Hümâyûn memûriyet-i cesîmesinin dahi taht-ı zabıtaya idhali ve usûl-i hâliyesinin bi'l-etraf anlaşılıp ba'dehû iktizâsının icrası zımnında Surre-i Hümâyûn Emâneti saadetli Sadi Efendi'ye ihale buyurulmuş ve mûmaileyhe i'tâsı lâzım gelen talimat ve mîrü'l-hac vekili saadetli paşaya isrâsı icab eden tahrîrât müsveddeleri Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'den kaleme alınıp bu sırada Surre-i Hümâyûn ümenâsı maiyyetlerine terfik olunagelen müjdeci ve sakkabaşıların gerek esnâ-yı râhda ve gerek Haremeyn-i Muhteremeyn'de şân-ı meâlî-nişân-ı Saltanat-ı Seniyye'ye muhill olacak hâlât-ı nâ-marzıyyeye ictisârlarından dolayı ilgasıyla müj-

decilerin memuriyetleri Surre-i Hümâyûn ümenâsı taraflarından ikmal olunmak üzere icra-yı iktizâsı vâcibât-ı umûrdan görünerek fakat bunların getirdikleri ferâşet-i şerife ve zevrak mektubları ve Surre-i Hicaziye be-her sene Şaban-ı Şerif'in on beşinci gününe kadar tecemmu' etmekde ve Surre-i Hümâyûn eminleri bir mah evvel bu tarafdan hareket eylemekde olmasıyla keyfiyetin ilanıyla taşralardan gelecek mekâtib ve surreler efendi-i mûmâileyhin azîmetine yetişemeyeceğinden bu senelik yalnız sakkabaşıların ilgasıyla bi-mennihî teâlâ sene-i âtiyede zikrolunan müjdecibaşılar memuriyetlerinin dahi lağv olunması ve ber-minvâl-i muharrer bunların memuriyetleri bundan böyle Surre-i Hümâyûn ümenâsına havale olunacağından mekâtib-i merkûme ile Surre-i Hicaziye'nin beher sene Receb-i Şerif'in on beşinci gününe kadar Hazine-i Evkaf-ı Hümâyûn'a irsâl ve îsâliyçün keyfiyetin nüsah-ı *Takvim-i Vekayi*'a derci ve varaka-i mahsusa neşri ile halka bildirilmesi ve ber-mûceb-i sâbık Surre emini ve müjdecilere mahsus olan harcırah vesairenin i'tâsına himmet olunmasının Maliye ve Evkaf-ı Hümâyûn nezaretlerine havale kılınması hususları dahi bâ-mazbata istîzân olunmuş ve zikrolunan müsveddeler ile mazbata-i merkûme işbu şehr-i Cemâziyelâhire'nin on üçüncü Çarşamba günü akd kılınan Meclis-i Umûmî'de lede'l-kıra'a husûsât-ı meşrûha yolunda ve müfâd-ı talimat ve tahrîrât dahi münasip ve maslahata muvâfık idüğü rutbe-i bedâhetde olup eğerçi Şam-ı Şerif'den öte tarîk-i hacc-ı şerifin turuk-ı sâireye tatbiki kabil olamayarak bazı mertebe muhâtarâtı derkâr olduğuna ve Surre-i Hümâyûn-ı Şahane hakkında vaz' u te'sis olunacak usulün ber-vech-i müzâkere bu sene teşebbüs kılınan tahkikat ahkâmı üzerine tanzimi icab edeceğine nazaran mezkûr sakkabaşıların lağvı maddesinin dahi sene-i âtiyeye bırakılması vârid-i efkâr olmuş ise de sâye-i şevket-vâye-i Hazret-i Padişâhî'de tarîk-i mezkûrun zabıta-i kâmilesi müretteb ve kâfi bulunmuş olduğundan ve bununla beraber hüccâc-ı müslimînin ez-her cihet muhâtaradan masûn olarak âminen ve sâlimen azîmet ve avdetleri esbâbının bir kat dahi istikmali taraf-ı âcizîden Şam-ı Şerif valisi atûfetli paşa hazretlerine tavsiye ve iş'âr kılındığı hâlde gerek mezkûr sakkabaşıların ve gerek müjdecilerin asla lüzumu kalmayacağından ve onlara vedî'a olunmakda olan emânetlerin ber-minvâl-i muharrer Surre emini marifetiyle bâ-defter mahallerine îsbâli masârıf-ı beyhûdeden dahi vâreste bulunduğundan ve mazbata-i mezbûrede gösterildiği vechile müjdecilere verilecek mekâtib vesairenin bu sene emin-i mûmâileyhe burada teslimi yetişdirilemeyeceğinden bu senelik mezkûr mekâtib ve Surre-i Hicaziye Hazine-i Celîle'den mahsus bir memur ve bir kâtib tayin olunarak Tersane-i Amire vapurlarından münasip bir vapur ile Beyrut'a ve ondan Şam-ı Şerif'e isrâ birle Şam-ı Şerif'de emin-i mûmâileyhe teslim olunmak üzere sâlifü'z-zikr müjdeciler ve sakkabaşıların şimdiden memuriyetleri lağv ve imha ve bunların zâtlarına ait olarak verilen harcırah vesairenin hazine-mânde olması lâzım geleceği misillü taraflarından verilmesi mahsus bulunan urbân surresi ve avâid-i mukarrara-i sâirenin mikdarı ve ilâveten emin-i mûmâileyhe teslim olunacak eşya ve emânetlerin masârıf-ı nakliyesi bi'l-hesab tefrik birle kemâ-kân cânib-i hazineteynden i'tâ olunması ve husûsât-ı sâirenin ber-mûceb-i mazbata icra-yı muktezâsı beyne'l-huzzâr tensîb ve tezkâr ve manzûr-ı âlî buyurulmak için evrak-ı merkûme sû-yı sâmîlerine ba's u tesyâr kılınmış olmakla

mevâdd-ı meşrûha hakkında ne vechile emr u irâde-i meâlî-âde-i hazret-i hilâfet-penâhî müte'allik ve şeref-südûr buyurulur ise ona göre harekete ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Enmile-zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafânelerine zikrolunan evrak manzûr-ı meâli-mevfûr-ı hazret-i şahane buyurulmuş ve iş'âr-ı âlîleri vechile husûsât-ı meşrûha yolunda ve müfâd-ı talimat ve tahrîrât dahi münasip ve maslahata muvâfık idüğü rutbe-i bedâhetde olup zikrolunan müjdeciler ve sakkabaşıların şimdiden memuriyetleri lağv u imha ve husûsât-ı sâire-i muharrerenin dahi ol vechile iktizâlarının icrası icâb-ı hâlden görünmüş olmasıyla tıbk-ı iş'âr ve istîzân olunduğu vechile mevâdd-ı meşrûhanın icra-yı icâbâtına ibtidâr olunması şeref-rîz-i sünûh ve südûr buyurulan emr u irâde-i seniyye-i hazret-i mülûkâne iktizâ-yı âlîsinden bulunmuş ve evrak-ı merkûme yine savb-ı sevab-nümâ-yı âlîlerine iade ve tesyâr kılınmış olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

[Tarihsiz]

حرمهٔ همایون امتی سعادتلو سعدی افندی‌یه ویریلن تعلیمات مودیه‌سی

افندی مومی الیه بالانتخاب مأموریتنده مراد و مقصود حرمهٔ همایون امتی خدمت بهه سنك ایلدوغی حسن نسوبه‌سنه بنا قلمکله اوزره کافهٔ مصارف صحیحه‌سنك
ظاهره اخراجی فضیه‌سنده عبارت اولدیغندن وافندی مومی الیه دخی برمقتضای حرمه واستقامت بولیله اداره ورعایت برله مصارف واقعه‌یی بالانصاف
تحقیق وطوغریجه‌سنی تمیز ایدوب حکم واضحه‌سنه بولندیغندن بروجه دلخواه حرکت همت ایلیه

حرمهٔ همایون امتی ومرمه‌جی وسقاباشیلر طرفلرندن خلعت وهدیه ومعتادهٔ سائره اولمه‌یه عیناً ومبلغاً اثنای راهده وحرمهٔ محترمهٔ مأمونیه والدهٔ
ویریلو کلاره اشیا ونقود هدیه‌لری سابقدن سابقدن نقصانه‌سی ویریلمه وذکر اولنان اشیا ونقودك مفرداتی دفتری ثبت وترقیم وتحریر اتمامیله مومی الیه بوطرفه عودت
خلاف شرع سلطنت سنیه سابقدن نقصانه‌سی ویریلمه وذکر اولنان اشیا ونقودك مفرداتی دفتری ثبت وترقیم وتحریر اتمامیله مومی الیه بوطرفه عودت
ووصولنده مجلس والایه تقدیم قلنه

مذکور الکنجی بند مأموریتنده مصارفنده معدود اولمسنه مصارف ذاتیه نکدخی بلمسی اقتضا ایتمکله کرك بوطرفنده حرکتنده اثنای راهده وکرك شام شریف وحرمهٔ محترمه‌نده
مدت اقامتده امیر مومی الیه وقوعبوله جود مطبخ وبخشش ویرلمك اجراتی وسائر کافهٔ مصارفاتی صحتی اوزره قبضه‌جه بروجه مفرداتی ثبت دفتر اولنوب
اشبو دفتر دخی مجلس مزبوره تقدیم اولنه

امیر الحاج وکیلی ایله کیلر امینلری دخاتر وبالجمله ملحقات لازمه اثاث وعسکر معاشی ودون کرالی مثلو مصارف واقعه‌لری محکمه‌ترینه خفی وجلی تحقیق اولنوب
علی وجه الصحه خلاصه‌سی بالتنظیم کذلك مجلس مزبوره ویریلمه وامیر الحاج وکیلی سعادتلو شیخ‌زاده‌نه بالامضا سعی اشعار اولنیغی اوزره امیر مومی الیه‌یه
لهر بر خصوصده حسن اعتماد ایدرك نسویه واجرا وحجاج ذوی الاحتیاجك معذراً ایفای مراسم فریضهٔ حج ایله عودتلرینه سعی ما اوغ قلنه

برمقتضای اراده سنیه ذکر اولنان مرمه‌جی وسقاباشیلره مأموریتلرینك الفا اولنمسنه وعبادالله مرمه‌جیانه‌یه کیدوب کلانه قراشت شریفه وزوره ویکنوبه
حرمه‌لری بوسنهٔ مبارکه‌ده جانب خزینهٔ جلیلهٔ مالیه‌دن مأمور مخصوص تعیین اولنمه واموالیه بیوتهٔ وانه مسلم شریفه بالارسال امیر مومی الیه تسلیم قلنه‌جغی وزره
بولنمسه اولدیغنه بنا بکرم تعالی ذکر اولنان اماکنه شام شریفه مأمور مومی الیه طرفنده امیر مومی الیه طرفنه تسلیم اولنمق محل مزبوره‌ده حرمهٔ محترمه کوتورلوب اصحابنه اعطا
وجوانبنك الدیه وعلیه‌یه کتورلمکه همت واغنا اولنه

الفا اولنان مال الذکر مرمه‌جی وسقاباشیلرك ذاتلرینه عائد خرجلری وسائر خزینه مالی اولمه‌یه فقط بوندن طرفلرینه اعطاسی مقتضا اولدیغی عیاناً مشاهده‌سی وسائر
مقدای وعلاوهٔ امیر مومی الیه تسلیم اولنه‌جق اشیا وامانتلرك مصارف نقلیه‌سی بالحساب تفویض برله مالیه واوقاف همایون خزینه‌سی جهتلرینه امیر مومی الیه
ویریلمه اولدیغنه بالاده بیان اولنیغی وجهله کرك مقادیر نقدیه وعینیه‌لرك وکرك مصارف نقلیه‌لرك افراط وتفریطدن بالاحتراز حسن رعایت وایفاسنه
کمالیله دقت واهتمام ایدرك بندکرخی مفردات دفترلرینك مجلس والای مذکوره تقدیمنه مبادرت قلنه

İ. MSM, 23/584

SURRE EMİNİ VE KAFTAN AĞASI TAYİNİ

Surre Emini'nin yaşlanmış olması ve kaftan ağasının da vefatı sebebiyle yerlerine münasip kişilerin tayin edilmesi

Kaimmakam paşa

Kaftan ağası onu edesin Surre eminli[ği]ne onlardan hangisi zengince ise edesin herkes gönül ile olmaz zor ile edesin geçende Şeyhulislam efendi Balcı yokuşunda olur imiş birini söyledi idi sana münasip ise edesin.

Şevketli kerametli mehâbetli kudretli veliy-yi ni'metim efendim Padişahım

Surre emini nasbının vakti geçer gibi olup ile'l-ân emânet-i mezkûreye çespân bir kimse bulunamadı. Tüccardan olsun biri bulunup rutbe ile gönderilmek üzere taharrî olunarak Giridî Muhammed nâmında birini mütemevvildir deyu haber verdiler getirdilip hali müşahade olundukda za'f-ı pîrîden rükub u nüzûle iktidarı yok merfû'u'l-vezâre İsmail Paşa'nın sâbık kapı kethüdası Mehmed Ağa dedikleri şahsı getirdip istimzâc etdirdim. Bir sehimden gayrı bir şeye malik değilim fakirim deyu büka ederek tazallüm ve i'tizâr eder. Mukaddema gümrükde sandık eminliği etmiş Mehmed Ağa namında birini haber verdiler getirdip istimzâc etdik bir vechile kudreti olmadığını ve mukaddema kaftan ağalığıyla hacca gitdikde mecmû' varını sarf edip el-yevm kudreti olmadığını beyân eder. Hademeden hatıra gelenler biri sâbıka kethüda-yı çâkerî İbrahim Efendi ve diğeri hâlâ kapudanpaşa kapı kethüdası Giritli Mustafa Ağa kullarıdır. Onlar dahi sadrazamları tarafından ordu-yı hümâyûna talep olunmalarıyla kangısı nasb olunsa sadrazamları re'yine muhalefet olunmuş olur bu sûretde çâkerleri mütehayyir kaldım. Mübarek kalb-i şerifleri mehbet-i ilhâm-ı rabbânî olmakla bu husus ancak ihtira'-ı derûn-ı şahanelerine kalmışdır. Emânet-i mezkûreye tayin için hatır-ı hümâyûnlarına her kim tulû' eder ise hayır onda olmakla emr u fermân şevketli kerametli mehâbetli kudretli veliyy-i ni'metim efendim Padişahım hazretlerinindir.

Kaftan ağası nasb olunan telhisî-i sabık dâyezâde kullarının vefatı takribiyle bir kaftan ağası nasbı dahi muktezî olmakla eğer birinin nasbı murâd-ı hümâyûnları değil ise hâlâ Âsitâne'de bulunan Şam ruznâmecisi kulları hâcegândan olup talip olmakdan nâşî bu dahi irâde-i şahanelerine menûtdur. Fermân men lehü'l-emr hazretlerinindir.

1205 / [29 Ağustos 1791]

پادشاهم

شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو وحی فهمم افندم

حضرتلرینه امینی فصبنك وقتی کچرکبی اولوب الی الان امانت مذکوره یه جسبان برکمسنه بولنه مدی تجاوزدن اولسون
بری بولنوب ونبله ایله کوندرلمك اوزره تحری اولنه رق کریمی محمد نامنده برینی متولدر دیو خبر ویردیلر کتوردیلر
حالی مشاهده اولنه رق ضعف پیریدن دکوب ونزول اقتداری یوق وفوج الوزاره اسماعیل پاشانك سابق قوکتخداسی
محمد اغا دیدکلری شخصی کتوردوب استمزاج ایتدردم برسهمدن غیری برشیء مالك دکلم فقیرم دیو بکا ایدرك تظلم واعتذار
ایدر مقتضا کمرکن صدق امینکی اتمك محمد اغا نامنده برینی خبر ویردیلر کتوردوب استمزاج ایتدك بروجه قدرتی
اولمدیغنی ومقتضا خفتان اغالغنده حجت کذکن مجموع وادینی صرف ایدوب الیوم قدرتی اولمدیغنی بیان ایدر خدمه دن
خاطره کلانلر بری سابقا قوکتخدای چاکری ابراهیم افندی ودیکری حالا قودان پاشا قوکتخداسی کریدلی مصطفی اغا
قولریدر آنلر دخی صدر اعظملری طرفندن اردوی همایونه طلب اولنمایه قفقیسی نصب اولنمش صدر اعظملری وانینه مخالفت اولنمق
اولور بوصورتده چاکرلری متحیر قالدم مبادا قطب شریفلری مهبط الهام ربانی اولغله بوخصوصی انجمنه اختراع
درون شاهانه زنله قالمشدر امانت مذکوره یه تعیین ایدوب خاطرلهمایونلرینه هرکم طلوع ایدوب خیر انده
اولغله اوقاف شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو وحی فهمم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

خفتان اغالغی نصب اولنان تخصیص سابق دایه زاده قولرینك وفاتی تقریبیله برخفتان اغالغی نصبی دخی مقتضی اولمغله
اکر برینك نصبی مراد همایونلری وکل کریه حالا استانه ده بولنان شام دوزنا مجیسی قولری خواجه کاندن اولوب طاکیب
اولمقدن ناشی بودخی اراده شاهانه زنله ضابطدر خزانه من لا الامر حضرتلرینکدر

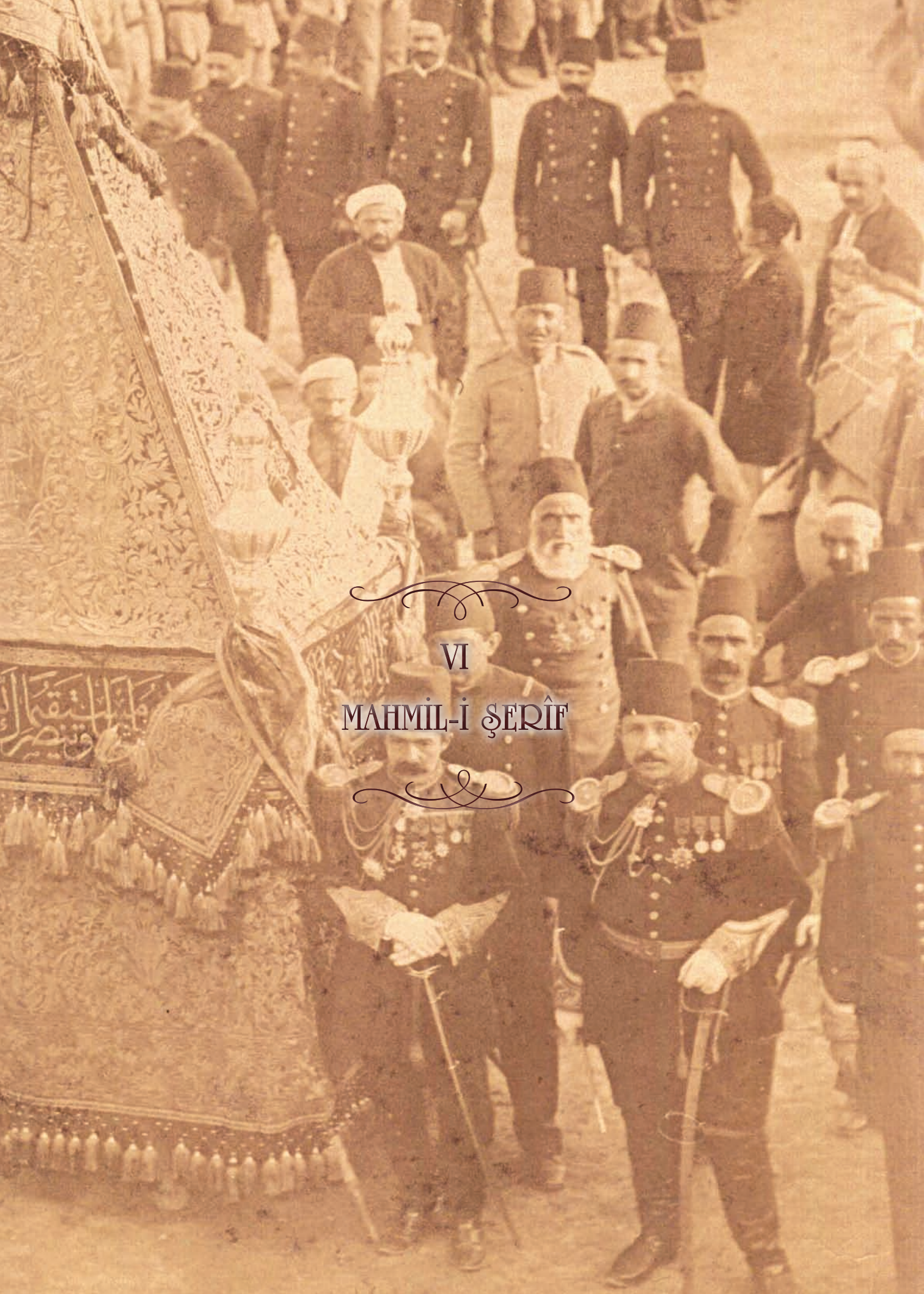

VI

MAHMİL-İ ŞERÎF

ŞEYH İBRAHİM'E MAHMİL MÜEZZİNLİĞİ TEVCİHİ

Hicrî 1117 (M. 1706) senesinde Şam yoluyla hacca gidenlere müezzinlik edilmesi hizmetinin Seyyid Şeyh İbrahim'e verilmesi

Mahallinden görüle

Sahihtir

83

Müezzinlik-i Mahmil-i Şerif der-tarîk-i Şam-ı Şerif

Nişan oldur ki es-Seyyid Şeyh İbrahim gelip bin yüz on yedi senesinde tarîk-i Şam'da giden hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın müezzinliği kendüye tevcîh olunup berat verilmek bâbında inâyet rica etmeğin arzuhali mûcebince tevcîh olunup nişan-ı hümâyûn yazılmışdır. Fermân devletli sultanımındır.

Fî 14 C. Sene 1117

Tarih-i derkenar: fî 3 R. Sene 1118

Sah

Mûcebince nişan buyuruldu

3 R. Sene [1]118

Devletli inâyetli sultanım hazretleri sağ olsun.

Arzuhâl-i kulları budur ki bin yüz on sekiz senesinin tarîk-i Şam'da giden hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın Mahmil-i Şerif müezzinliği merâhim-i aliyyelerinden bu kullarına tevcîh-i sadaka ve ihsân buyurulmak bâbında emr [u] fermân lütf [u] ihsân mürüvvetli sultanımındır.

Ed-Dâ'î
el-Hâc Mehmed

[15 Temmuz 1706]

Mahmil önde Surre Alayı Yıldız'da

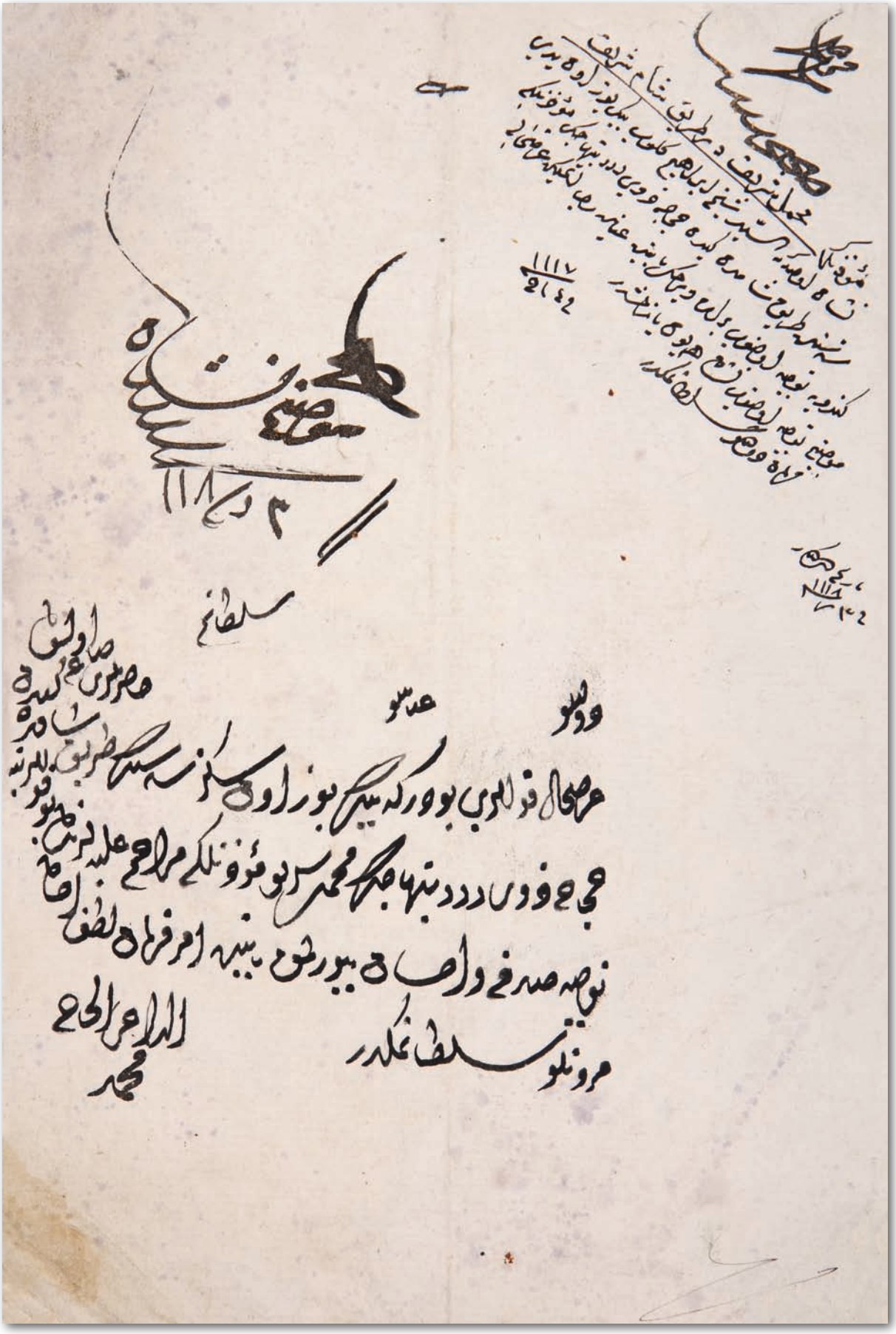

C. EV, 3496

ŞAM'DAN YOLA ÇIKAN MAHMİL-İ ŞERİFE BİR İMAM TAYİNİ

Şam'dan yola çıkan Mahmil-i Şerîf'e Şeyh Sadeddin'in hulefâsından Yusuf Sadî'nin imam tayin edilmesi

Nişandan kaydı

84

Tarîk-i Şam-ı Şerif'den âzim-i Beytullahi'l-Harâm olan hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın Mahmil-i Şerif imameti beher sâl Âsitâne-i Sa'âdet'den hizmet-i mezkûre erbâb-ı istihkakdan bir kimesneye tevcîh ve yedine nişân-ı hümâyûn i'tâ kılınmak mu'tâd-ı kadîm olup lakin imamet-i mezbûr fî 9 Ca. Sene [1]198 tarihinde eş-Şeyh Mustafa nâm kimesnenin arzuhaline derkenar olunmuşdur. Fermân devletli sultanım hazretlerinindir.

Fî 15 Ca. Sene [1]198

Sah

Mûcebince tevcîh olunmak buyuruldu.

Fî 29 Ca. Sene [1]198

Devletli inâyetli merhametli sultanım hazretleri devlet ve ikbâli sağ olsun. Bu seyyid dâ'îleri Şam-ı Şerif ahalisinden ve Şeyh Sadeddin kuddise sirruhu'l-azizin hulefalarından olup inâyetli efendimizin sâye-i devletlerinde işbu sâl-i mübarekede tavaf-ı Beytullahi'l-Haram ve ziyaret-i Hazret-i Seyyidi'l-Enâm irzasıyla gitmek murad edip beher sene Şam-ı Şerif tarafından ihraç olunan Mahmil-i Şerif imameti bu tarafdan birer dâ'înize tevcîh ve yedine fermân-ı âlî ihsân olunageldiği Nişan Kalemi'nde mukayyed olup mahall-i merhamet dâ'îlerinde olmakla merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki işbu sâl-i mübarekede Şam-ı Şerif tarafından ihraç olunan Mahmil-i Şerif imameti bu dâ'îlerine tevcîh ve yedime fermân-ı âlî ihsânıyla mesrûr

ol makamat-ı aliyyede hâssaten dua-yı hayrınız hizmetinde olmak babında emr u fermân devletli sultanım hazretlerinindir.

Ed-Dâ'î
Es-Seyyid eş-Şeyh Yusuf
Sa'dî Hâdimi'l-İzâr

[20 Nisan 1784]

Mahmil-i Şerif ve Yıldız Sarayı'ndan uğurlama

C. EV, 33303

HACILARIN İBADETLERİNİ HUZUR VE EMNİYET İÇİNDE YAPMALARI VE MAHMİL-İ ŞERİF PÛŞÎDESİNİN YENİLENMESİ

Şeyhü'l-Harem Hâfız Paşa ile Sinan Efendi'nin Medine'ye ulaştıkları, hacıların huzur ve emniyet içinde ibadetlerini yerine getirdikleri ve Mahmil-i Şerif pûşîdesinin yenilendiği

Emâret-i Celîle-i Mekke-i Mükerreme'ye

Şeyhü'l-Harem-i Hazret-i Nebevî devletli Hâfız Paşa hazretlerinin Mahmil-i Şerif teşyî'ine tayin kılınan siyadetli Şerif Sinan Efendi ile beraber Medine-i Münevvere'ye hüsn-i muvâsalat eyledikleri ve tesviye-i husûsât zımnında Taif'e azîmet-i devletlerinin te'hiriyle itmam ve temşiyet-i mesaliha itina buyurulduğu ve emîrü'l-hac kaymakamı ve Surre-i Hümâyûn Emini saadetli Alaaddin Paşa'nın ifa-yı hüsn-i memuriyet ederek avdet eylediği ifâdâtına ve Mahmil-i Şerif'in pûşîdesi tecdîde muhtaç bulunduğu beyânına dair re'sen ve Cidde valisi devletli paşa hazretleriyle müştereken resîde-i dest-i tekrîm ve i'zâz olan iki kıt'a tahrîrât-ı aliyye-i haşimâneleriyle paşa-yı mûmâileyhin ber-kaide getirmiş olduğu cevabname-i siyâdet-penâhîleri lede'l-arz manzûr-ı âlî-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî ve şi'âr-ı celîl-i himem-kârî ve teshîlât-sâzî-i hıdîvîleri üzere terk-i huzûr ve istirahatla temşît-i mesalih ve te'min-i turuk madde-i mu'tenâları emrinde vukua gelen himem-i sâmiye-i âsafâneleri karîn-i takdir ve mahzûziyet-i seniyye-i hazret-i cihanbânî buyurulmakla bi'l-iftihar medâyih-i mahsûsa-i emâret-penâhîleri tezkârıyla beraber tebşîr-i keyfiyete ibtidar olunduğu sâlifü'l-beyân Mahmil-i Şerif pûşîdesinin tebdil ve tecdîdi müte'allık buyurulan irâde-i seniyye mûcebince Evkaf-ı Hümâyûn Nezaret-i Celîlesi'ne bildirildiği terhîn-i ilm-i hakayık-iştimal-i dâverîleri buyuruldukda emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

Cidde Valiliği'ne ve Meşihat-ı Celîle-i Harem-i Nebevî'ye ve Şam-ı Şerif Valiliği'ne Beşinci Ordu Müşiri'ne

Emîrü'l-hac Kaymakamı ve Surre-i Hümâyûn Emini saadetli Alaaddin Paşa'nın

ifa-yı hüsn-i memuriyet ederek avdet eylediği* ifadesine dair resîde-i dest-i muhadenet olan tahrîrât-ı behiyyeleri lede'l-arz manzûr-ı âlî ve revîş-i iş'âr-ı devletlerine nazaran hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın bâ-kemâl-i huzûr ifa-yı farîza-i hac etmiş olmaları rehîn-i mahzûziyet-i seniyye-i cenâb-ı şehriyârî buyurulmuş olmakla beyân-ı hâl siyâkında şukka. Ve Mahmil-i Şerif pûşîdesi tecdîde muhtaç idüğü ifadesine dair devletli siyadetli Şerif Abdullah Paşa hazretleriyle müştereken ve münferiden vürûd eden iki kıt'a tahrîrât-ı behiyyeleri lede'l-arz manzûr-ı âlî-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî ve revîş-i iş'âra nazaran hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın bâ-kemâl-i huzûr ifa-yı farîza-i hac eylemiş olmaları rehîn-i mahzûziyyet-i seniyye-i cenâb-ı şehriyârî buyurularak sâlifü'z-zikr Mahmil-i Şerif pûşîdesinin tebdil ve tecdîdi müte'allik buyurulan irâde-i seniyye mûcebince Evkaf-ı Hümâyûn Nezaret-i Celîlesi'ne bildirilmiş olmakla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

*

Evkaf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne

Mahmil-i Şerif-i Şamî pûşîdesinin tecdîdi hususuna Emaret-i Celîle-i Mekke-i Mükerreme cânibinden vukubulan inhâ mûcebince bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı padişâhî müte'allik ve şeref-südûr buyurulmuş olmakla mantûk-ı âlîsi üzere dühûl-ı mevsime kadar yetişmek üzere hemen iktizâsının icrasına himmet buyurula deyu.

*

Alaaddin Paşa'ya

Sâye-i Hazret-i Hilâfet-penâhîde mesaî'-i vakı'a-i saadetleriyle hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın bâ-kemâl-i huzûr îfâ-yı farîza-i hacc-ı mebrûr eylemiş oldukları memurîn-i kirâm hazerâtı taraflarından vukubulan iş'ârdan anlaşılmış ve bu babda vaki olan hüsn-i hareket ve gayret-i şerîfeleri şâyân-ı takdir ve tahsîn olarak nezd-i me'âlî-vefd-i hazret-i mülûkânede mûcib-i mahzûziyet-i seniyye buyurulmuş olmakla tebşîr-i keyfiyet siyâkında tezkire.

[5 R. 1280] / [19 Eylül 1863]

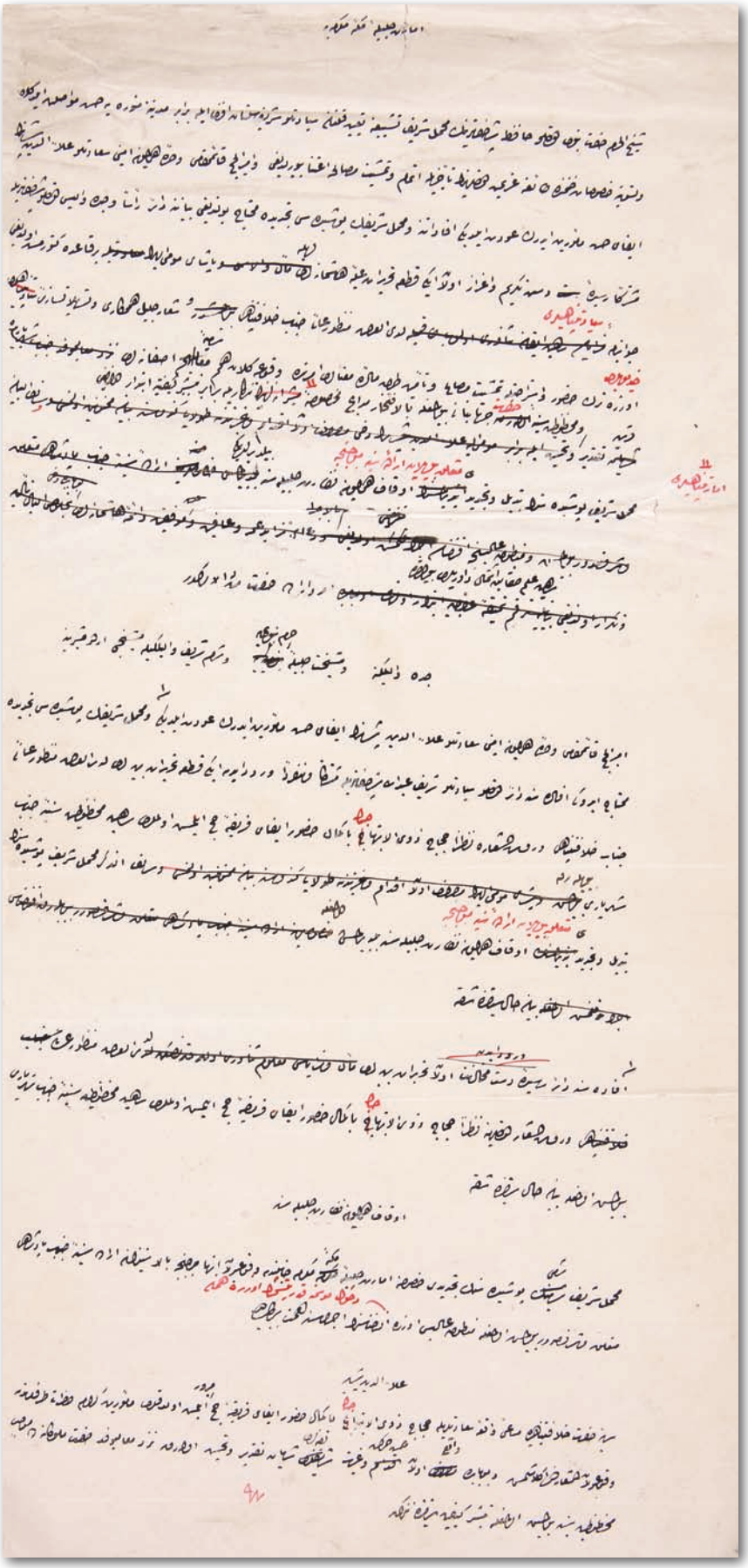

A. MKT. MHM, 277/43

MAHMİL-İ ŞERİF İLE HACILARIN SALİMEN MEKKE'YE ULAŞMASI

Mahmil-i Şerif ile hacıların umûmî manada sağlıkları yerinde olarak sâlimen Mekke'ye ulaştıklarına dair Surre emini ile Mekke emirinden gelen telgraflar üzerine durumun gazetelerde ilan ettirilmesi

86

Telgrafnâme

Huzûr-ı Sadâret-penâhî'ye

Mahmil-i Şerif'e tâbi beş bini mütecâviz hüccac-ı müslimînin sıhhat-ı umûmiyeleri ber-kemâl olduğu hâlde dua-yı hazret-i padişâhînin tekrarıyla bugün Mekke'ye muvâsalatları ma'rûzdur.

Fî 7 Mayıs sene [1]312

Surre Emini
Cevad

*

Telgrafname

Sadâret-i Uzmâ'ya

Yedi bin deve ile Medine'ye giden züvvâr kafilesi bi-lütfihî teâlâ sâye-i muvaffakiyet-i seniyyede kemâl-i emn u râhatla avdet ve Mahmil-i Şerif'in dahi bugün sâlimen Mekke'ye muvâsalat etdiği ma'rûzdur.

Fî 7 Mayıs sene [1]312

Vali
Râtıb

Emîr-i Mekke
Avnürrefîk

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
2949

Sâye-i tevfîkât-vâye-i hazret-i hilâfet-penâhîde Mahmil-i Şerîf ile kafile-i züvvârın sâlimen Mekke-i Mükerreme'ye muvâsalat etdiğine dair Emîr-i Mekke ve Hicaz valisi Paşalar hazerâtıyla Surre Emâneti'nden gelen iki kıt'a telgrafname manzûr-ı âlî buyurulmak için arz u takdim kılınmış ve keyfiyet gazetelerle ilan etdirilmişdir efendim.

Fî 7 Zilhicce sene [1]313 ve fî 8 Mayıs sene [1]312 / [20 Mayıs 1896]

Sadrazam
Rıfat

Mahmil-i Şerif ve Yıldız Sarayı'ndan uğurlama

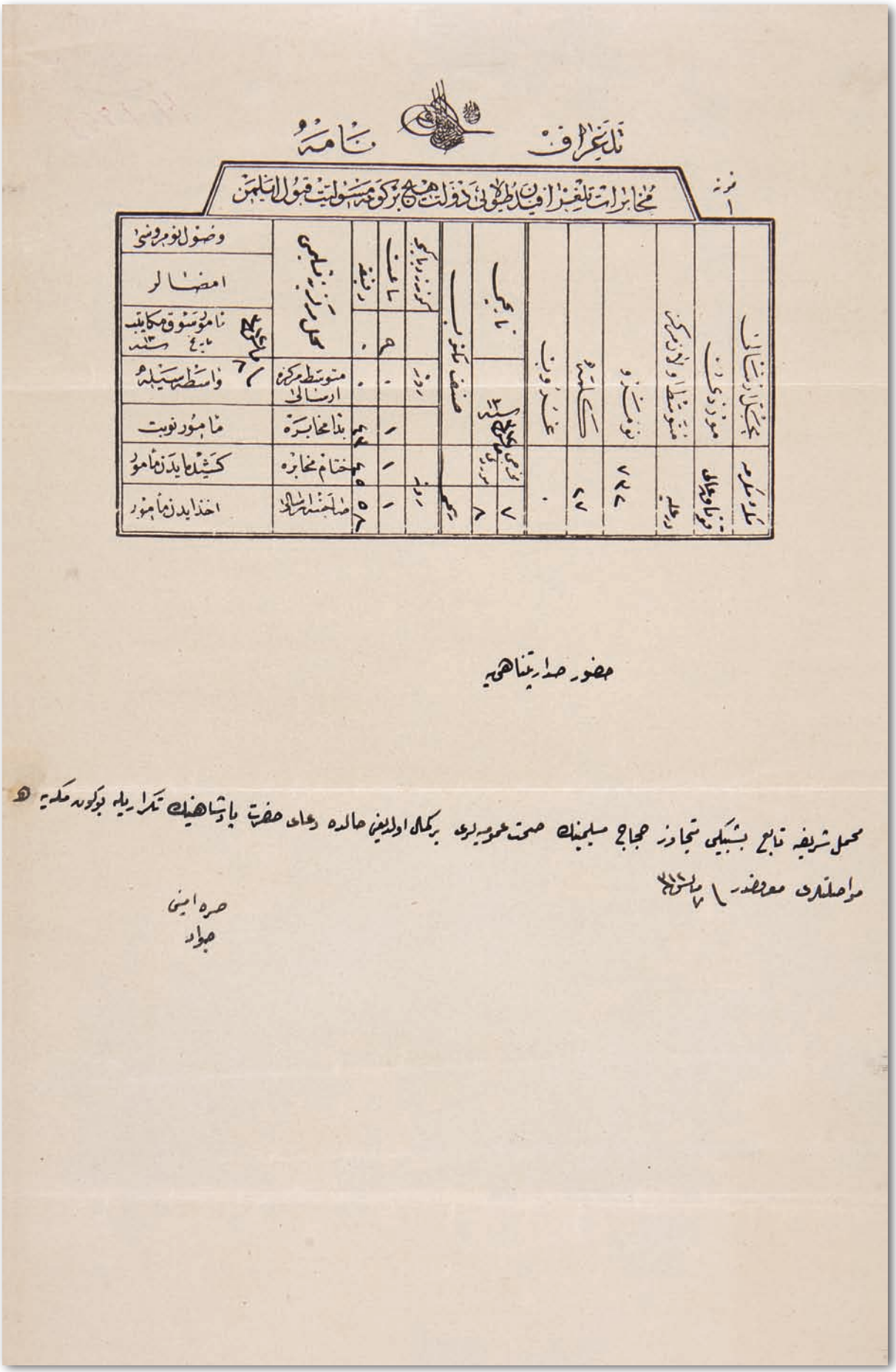

تلغراف نامه

نمونه ١

مخابرات تلغرافیه‌دن طولایی دولت هیچ بر کونه مسئولیت قبول ایلمز

مجلس ارسالی	موردی	متوسط اولان مرکز	نومرو	کلمه	غروب	تاریخی		صنف مکتوب	کونه زیاده کیجه	ساعت	دقیقه	محل مرکزینه قلمی	وصول نومروسی
													امضالر
										٩	٠		مأمور سوق مکاتیب ١٣ سنه
مکه مکرمه	قوناق عالی	در علیه	٧٢٢	٢٧	٠	١٣ سنه			روز	٠	٠	متوسط مرکزه ارسالی	واسطه سیله
										١	٤٤	بدا مخابره	مأمور نوبت
									روز	١	٤٥	ختام مخابره	کشیده ایدن مأمور
						٧	٨	رسمی		١	٥٨	صاحبنه ارسالی	اخذ ایدن مأمور

حضور صدارتپناهیه

محمل شریفه تابع بشبکی متجاوز حجاج مسلمینک صحت عمومیه‌لری برکمال اولدیغی حالده دعای حضرت پادشاهینک تکراریله بوکون مکه‌یه ه

مواصلتلری معروضدر ١ ربیع الاول

حره امینی
جواد

تلغراف نامه

نمونه ١

مخابرات تلغرافیه دن طولایی دولت هیچ بر کونه مسئولیت قبول ایلمن

مجلس ارسالی	موردی	متوسط اولان مرکز	نومرو	کلمه	غروب	تاریخی		صنف مکتوب	کونه زد یا کیجه	ساعت	دقیقه	محل مرکزینه تسلیمی	وصول نومروسی
													امضالر
										٨	٠		مأمور سوق مکاتیب تاریخ سنه ١٣
									روز	٠	٠	متوسط مرکزه ارسالی	واسطه سیله
										١٢	٥٠	بدا مخابره	مأمور نوبت
مکه مکرمه	قوماندان عالی	درعلیه	٧٤٨	٢٥	٠	مخرجی	موردی	رسمی	روز	١٢	٥٥	ختام مخابره	کشیده ایدن مأمور
						٧	٨			١	١٠	صاحبنه ارسالی	اخذ ایدن مأمور

صدارت عظمایه

یدی بیک دوه ایله مدینه یه کیدن زوار قافله سی بلطفه تعالی سایهٔ موفقیت سنیه ده کمال امن و راحتله عودن و محمل شریفک دخی بوکون سالماً مکه یه مواصلت ایتدیکی معروضدر ١٧ [illegible]

والی امیر مکه

راتب عون الرفیق

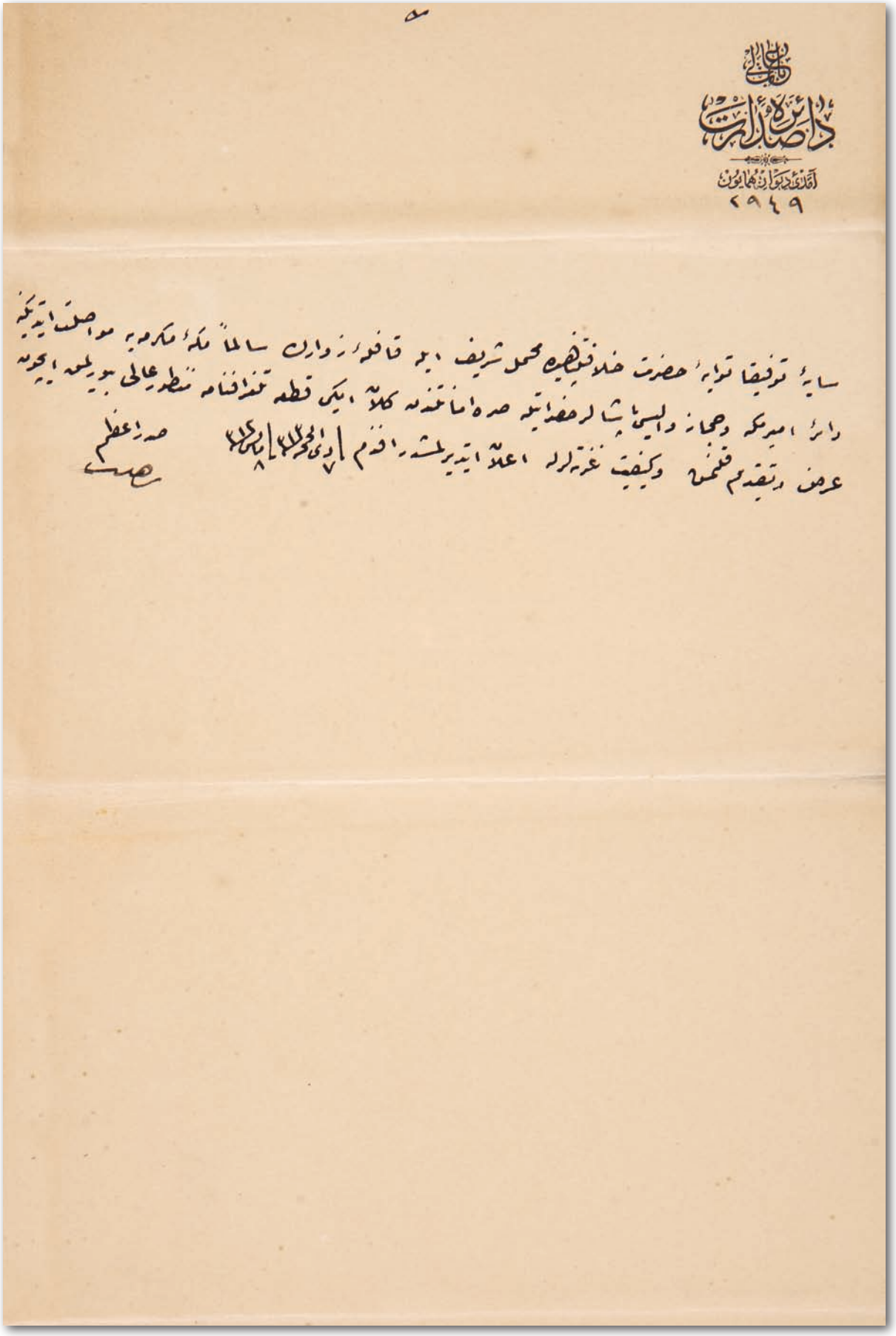

Y. A. Hus, 352/34

MAHMİL-İ MISRÎ VE MAHMİL-İ ŞAMÎ'NİN MEDİNE'YE ULAŞIP ORADAN MEKKE'YE HAREKET ETMESİ

Mahmil-i Mısrî ve Mahmil-i Şamî'nin sağ salim Medine'ye ulaştığı ve oradan da Mekke'ye hareket ettiği, hacıların genel sağlık durumlarının iyi olduğu

87

Telgrafnâme

Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitabet-i Celîlesi'ne

Mahmil-i Şamî ve Mısrî'nin bi's-selâme Medine-i Münevvere'ye muvâsalat ve oradan da semt-i maksûdlarına hareket etmiş oldukları muhafızlığın iş'ârı üzerine ma'rûzdur.

Fî 8 Haziran sene [1]314

Vali
Râtıb

*

Telgrafnâme

Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitabet-i Celîlesi'ne

Bi-lütfihî teâlâ Mahmil-i Şerif-i mes'adet-redîfin memurîn-i mülkiye ve askeriye ve bi'l-cümle meşâyih ve ulemâ ve beledîn tarafından bu sabah Kadem-i Şerif Karyesi'nde istikbal olunarak ber-mu'tâd alay-ı vâlâ ile Şam-ı Şerif'e idhal ve daire-i askeriyeye îsâl olunmuş ve toplar endahtıyla resm-i ta'zîmin îfâsını müteakib dua-yı mefrûzu'l-edâ-yı cenâb-ı hilâfet-penâhî kıraatiyle tezyîn-i lisan-ı ubudiyet kılınmış olduğu ve lehü'l-hamd hüccacın sıhhat-i umumiyesi ber-kemâl bulunduğu ma'rûzdur fermân.

Fî 22 Haziran sene [1]314

Suriye Valisi
Nazım

*

Telgrafnâme

Mâbeyn-i Hümâyûn kâtiplerinden Kâmil Beyefendi Hazretleri'ne

Sâye-i tevfîkât-vâye-i cenâb-ı hilâfet-penâhîde Mahmil-i Şerif bu gün Kadem-i Şerif'den bi'l-istikbal orada ve mevki'-i lâzımede istâde-i mevki'i tekrîm olan bi'l-cümle topçu süvari ve piyade ümerâ ve zâbitân ve efrâd-ı mülûkâne ve binlerce ahali tarafından de'avât-ı hayriyet-âyât-ı hazret-i zıllullahî yâd u tezkâr edildikden sonra tehlîlât ve ta'zimât-ı fâika ile ber-mu'tâd daire-i askeriyeye götürülerek cünûd-ı mülûkâne ve binlerce muvahhidîn taraflarından be-tekrar merasim-i kudsiyet-şi'arî ile karşıladıkdan ve muvaffakiyyât-ı hazret-i zıllullahîleri vird-i mefrûzası bir daha tezkâr ve tilâvetden sonra de'b-i kadîmi vechile hıfz etdirilmiş olduğu ma'rûzdur.

Fî 22 Haziran sene [1]314 / [4 Temmuz 1898]

Beşinci Ordu Kumandanı
Hakkı

نمونه ١

TÉLÉGRAMME

مخابرات تلغرافیه‌دن طولایی دولت هیچ مسئولیت قبول ایلمز

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie.

سنه ... فی	Le ... 189 ...
وصول نومروسی	N° d'arrivé ...
دقیقه ساعت	h. m. du
ارسالی	Réexpédié ...
مأمورك امضاسی	Signature de l'employé

سنه ... فی	Le ... 189 ...
واسطه سیله	Transmis par ...
دقیقه ساعت	h. m. du
بدأ مخابره	Commencé à ...
ختام مخابره	Fini à ...
مأمورك امضاسی	Signature de l'employé

De ... Pour ... الی ... عن

محلی نومروسی	عدد کلمات	غروب	محلی تاریخی	ساعت	دقیقه	روز ویاشب	طریق	اشارات مخصوصه
N° du dépôt	Nombre de mots	Group	Date du dépôt	Heures	Minutes	Matin ou soir	Voies	Indications non taxés
٢٢٥	٢٧			٩		روز		

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نمونه ١

فی ٢٢ حزيران سنه ٣١٤

Le ..... 189 .....

وصول نومروسی

N° d'arrivé .....

دقیقه ساعت

h. m. du

ارسالی

Réexpédié à ٤ ٤٠

مأمورك امضاسی

Signature de l'employé

تلغرافنامه

TÉLÉGRAMME

مخابرات تلغرافیه‌دن طولایی دولت هیچ مسئولیت قبول ایلمز

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie.

فی ٢٢ حزيران سنه ٣١٤

Le ..... 189 .....

واسطه سیله

Transmis par ..... دیرسلیت

دقیقه ساعت

h. m. du

بدأ مخابره

Commencé à ٤ ٢٥

ختام مخابره

Fini à ..... شب

مأمورك امضاسی

Signature de l'employé

De ..... Pour ..... الی ..... عن شام

محلی نومروسی	عدد کلمات	غروب	محلی تاریخی	ساعت	دقیقه	روز ویاشب	طریق	اشارات مخصوصه
N° du dépôt	Nombre de mots	Group	Date du dépôt	Heures	Minutes	Matin ou soir	Voies	Indications non taxés
٨٨٨٧	٧٥			٥		روز		[illegible]

بابه همایون بر کتابه جلیله

بلطفه تعالی محمل شریف مسعدت ردیفك مأمورین ملکیه وعسکریه وبالجمله مشایخ وعلما وبلدیه

طرفندن بو صباح قدم شریف قرینسنده استقبال اولنرق بر معتاد الای والا ایله شام

شریفه ادخال ودائره عسکریه‌یه ایصال اولنمش وطوپلر انداختیله رسم تعظیمك ایفاسی

متعاقب دعای مفروض الادای جناب خلافتپناهی قرائتیله تزیین لسان عبودیت قلنمش

هصیفی ولله الحمد حجاجك صحت عمومیه‌سی برکمال بولندیغی معروضدر فقط ٢٢ حزيران سنه ٣١٤

سوریه والیسی

ناظم

نمونه ١

سنه ٣١٤ في ٢٢ حزيران		سنه ٣١٤ في ٢٢ حزيران
Le 189		Le ..... 189 .....
وصول نومروسی		واسطه سیله
N° d'arrivé		Transmis par .....
دقیقه ساعت		دقیقه ساعت
h. m. du		h. m. du
ارسالی		بدأ مخابره
Réexpédié		Commencé à .....
à		ختام مخابره
مأمورك امضاسی		Fini à .....
Signature de l'employé		مأمورك امضاسی
		Signature de l'employé

تلغرافنامه

TÉLÉGRAMME

مخابرات تلغرافیه‌دن طولایی دولت هیچ مسئولیت قبول ایلمز

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie.

De ..... Pour ..... الی عن شام

محلی نومروسی	عدد کلمات	غروب	محلی تاریخی	ساعت	دقیقه	روز ویاشب	طریق	اشارات مخصوصه
N° du dépôt	Nombre de mots	Group	Date du dépôt	Heures	Minutes	Matin ou soir	Voies	Indications non taxés
٨٩٠٢	٩٥			١٠		روز		

مابین همایون کاتبلرینك کامل بك افندی حقیقتلرینه

سایهٔ توفیقاتوایهٔ جناب خلافتپناهیده محمل شریف بوکون قدم شریفندن بالاستقبالی اوراده

وموقع لازمه‌ده استادهٔ موقع تکریم اولان باطجمله طوپجی سواری وپیاده امرا وضابطان

وافراد ملوکانه وبیکلرجه اهالی طرفندن دعوات خیریت آیات حضرت ظل اللهی یاد وتذکار

ایدلدکدن صکره تهلیلات وتعظیمات فائقه ایله بر معتاد دائرهٔ عسکریه‌یه کتوریلرك جنود

ملوکانه وبیکلرجه موحدین طرفلرینك بتکرار مراسم قدسیت شعاری ایله قارشولادقدن

وموفقیات حضرت ظل اللهیری ورد مفروضه‌سی بردها تذکار وتلاوتدن صکره دأب

قدیمی وصلح حفظ ایتدیرلمسن امضاسی معروضدر ٢٢ حزیران ٣١٤ بشنجی اردو قوماندانی

حقی

Y. PRK. UM, 42/57

MAHMİL-İ ÂLÎ'NİN EMNİYET İÇİNDE HİCAZ'DAN DÖNMESİ VE MERASİMLE KARŞILANMASI

Mahmil-i Âlî'nin emniyet içinde Hicaz'dan gelmiş olduğu ve her zamanki gibi merasimle karşılandığı

Makam-ı Seraskerî
Mektûbî Kalemi
Hususî

88

Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyet-i Celîlesi'nden vârid olan telgrafnâmede sâye-i diyânet-vâye-i hazret-i hilâfet-penâhîde kemal-i emniyet ve istirahat-le Hicaz'dan avdet eden mahmil-i âlî evvelki gün Kadem-i Şerif'den istikbal ve merâsim-i mu'tâdesiyle Şam-ı Şerif'de mahalline îsâl edilerek şu münasebetle dahi cümle tarafından de'avât-ı mefrûza-i hazret-i hilâfet-penâhînin îsâl-i kabul-gâh-ı cenâb-ı Rabb-i Müteâl kılındığı iş'âr olunmakla muhat-ı ilm-i âlî buyurulmak üzere arz-ı ma'lûmâta ibtidar kılındı. Ol babda emr u irâde efendim hazretlerinindir.

Fî 19 S. Sene [1]317 ve fî 16 Haziran sene [1]315 / [28 Haziran 1899]

Serasker
Rıza

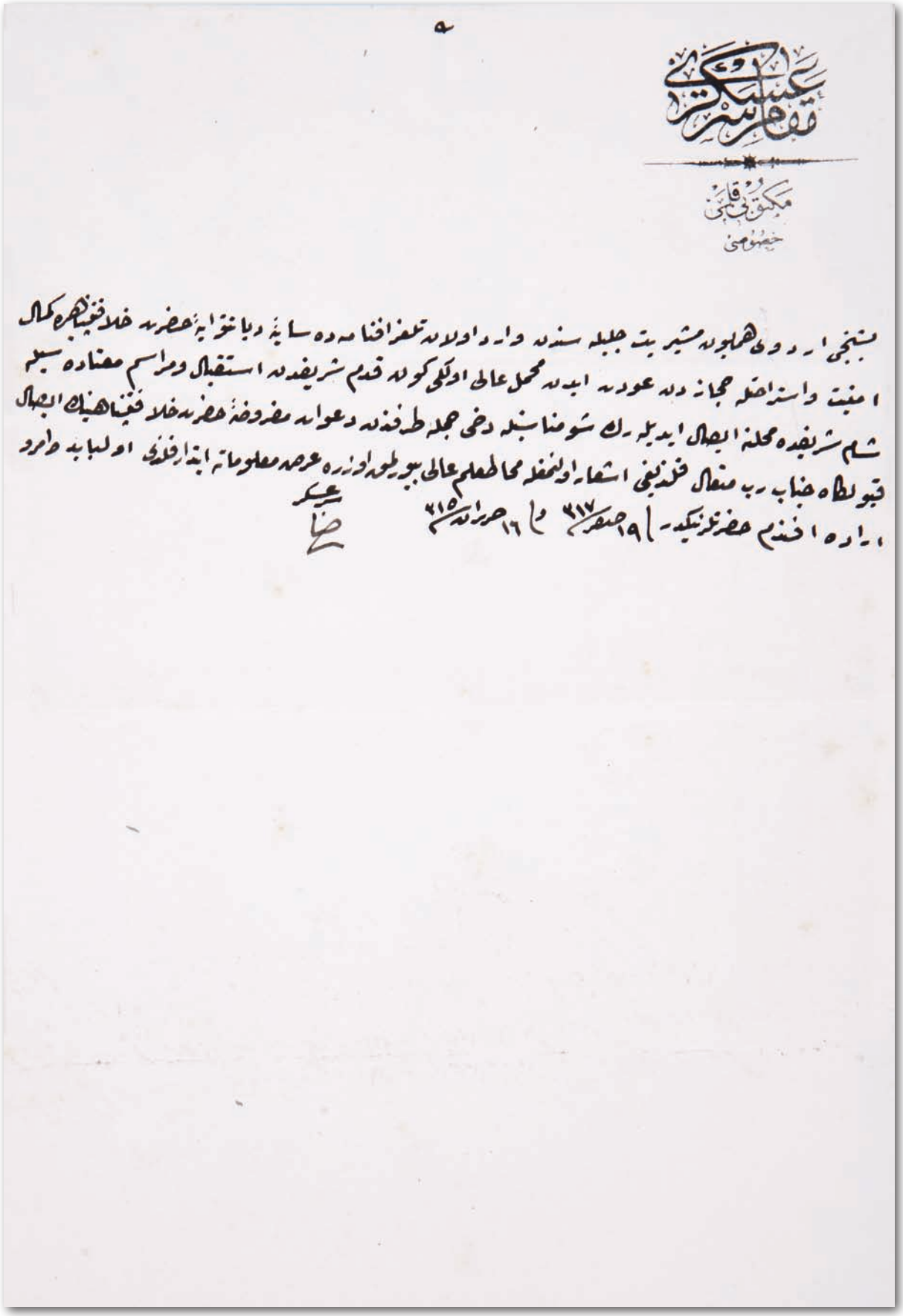

Y. MTV, 191/109

İNGİLİZLERİN MAHMİL-İ MISRÎ'NİN GÜZERGÂHINI DEĞİŞTİRME İSTEĞİNE İZİN VERİLMEMESİ

İngilizlerin Mısır'a girdikten sonra güttükleri gizli emeller cümlesinden olmak üzere Mahmil-i Mısrî'nin güzergâhını değiştirmek için fırsat gözettikleri anlaşıldığından, buna izin verilmeyerek uygulamanın eskiden olduğu üzere devam ettirilmesi

89

Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitabet-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

Atûfetli efendim hazretleri

İngilizlerin Mısır'a duhûllerinden beri makasıd-ı hafiyyelerinden biri de kâffe-i şe'âir-i İslâmiyyeyi yavaş yavaş dûçâr-ı za'f ederek fırsat düştükçe birer birer mahvetmek olduğu âzâde-i şekk u irtiyâb bulunduğundan şimdiye kadar bu babda zuhûra getirilib vaktiyle arz edilmiş ve burada tafsîline lüzum görülmemiş bulunan bir çok mesâ'ile karşı hakikaten dindârâne mukabele edilerek âdâb-ı Şeriat-ı Mutahhara ve Hukuk-ı Mukaddese-i İslâmiyye'nin muhafazasına bezl-i mâ-hasal kudretden geri durmadığım veliyy-i ni'met-i bî-imtinânımız şevket-me'âb efendimiz hazretlerinin ma'lûm-ı şahaneleridir. Bu gibi mesâ'ilden olmak üzere bu defa da Mahmil-i Şerif-i Mısrî'yi ele alarak ve seneden seneye tedrîcen tezâyüdle geçen sene yirmi bir buçuk İngiliz Lirası'na kadar çıkarılmış olan ve Emîr-i Mekke ve Vâli-i Vilâyet taraflarından asla nazar-ı ehemmiyete alınmayan deve ücretlerinin galâsını sebep tutarak hey'et-i hükûmetle bi'l-ittifak bundan böyle Mahmil-i Mısrî'nin nice senelerden beri zehâb ve iyâbı itiyad eylediği tarîkin değişdirilmesi ve olamadığı takdirde Medine-i Münevvere'yi ziyaret etmeksizin Mekke-i Mükerreme'den doğrudan doğruya Mısır'a avdet etdirilmesi cihetleri tensîb edilip ol babda biri Emîr-i Mekke-i Mükerreme ve diğeri vali-i vilâyete hitaben sûreti leffen savb-ı âlî-i kerîmânelerine isbâl kılınan tahrîrâtın taraf-ı âcizîden irsâline karar verilmişdir. Mahmil-i Mısrî'nin maazallah Medine-i Münevvere'yi ziyaret etmeksizin avdet etmesi gibi bir teğayyür-i azîmin vukûu beyne'l-İslâm büyük bir inkisâr-ı kalbi mûcib olacağı misillü esbâbının şuyû'u da âlem-i İslâmiyetçe bâdi-i dehşet ve heyecân ve envâ'i kıyl u kal olacağın-

dan ve rıza-yı diyânet-irtizâ-yı hazret-i hilâfet-penâhîye adem-i muvâfakati şüphesiz bulunan böyle bir hâlin vukûu vicdân-ı âcizîye gayet ağır geleceğinden meselenin ber-vech-i meşrûh sâlifü'l-beyân tahrîrât sûretiyle berâber atabe-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhîye arzıyla Mahmil-i Mısrî'ye lâzım gelen develere Mısır emîrü'l-haccı ile bi'l-ittifak sinîn-i sâbıka fiyatlarına mülâyim sûretde bir ücret-i münâsibe kat'ı çare-i âciline bakılarak sinîn-i adîdeden beri cârî olagelen bir şi'âr-ı İslâmînin yâr ve ağyâra karşı teğayyürden ve daha doğrusu ileride mahv ve ibtal edilmekden vikâyesi husûsunda cânib-i emâret ve vilâyete kat'iyyen bir irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhînin istısdâr ve serî'an müşârünileyhimâya tebliğine ve netice-i hâlin savb-ı âcizîye iş'ârına himem-i aliyye-i âsafânelerini diyânet nâmına bilhassa rica ve keyfiyet bu tarihte resmen Makam-ı Sadâret'e dahi bildirilmiş olduğunu arz u inbâ eylerim efendim.

Fî 28 Ramazanü'l-Mükerrem sene 1319

(Mühür)
Abbas Hilmi

*

Mekke-i Mükerreme Emaret-i Celîlesi'ne Tahrîrât-ı Hıdîvî

Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye kadar olan mesafe ile Mahmil-i Şerif-i Mısrî'nin hîn-i avdetinde mürûru mu'tâd olan El-Vech tarîkinin Medine-i Münevvere'ye bu'diyeti münasebetiyle bundan böyle Mahmil-i Şerif-i mezkûrun farîza-i haccı îfâ ve Mekke-i Mükerreme'ye aid mürettebâtı tevzî' ve i'tâdan sonra Cidde'ye ve oradan bahren Yenbu'a ve Yenbu'dan Medine-i Münevvere'ye ve ba'dehû yine Yenbu' tarîkıyle Mısır'a avdeti Hükûmet-i Mısriyye'ce muvâfık görülmüş ve seneden seneye tezâyüd etmekde olup hatta geçen sene ma'lûm-ı sâmî-i siyâdet-penâhîleri buyurulmuş olacağı vechile âdî kafilelerin yedi liraya tutdukları bir devenin mahmil için yirmi bir buçuk İngiliz Lirası'na kadar çıkarılmış olması da işbu tağyîr-i tarîka bir sebeb-i diğer addolunmuşdur. Vech-i meşrûh üzere sene be-sene artmakda bulunan deve ücreti meselesi Mahmil-i Şerîf'in bütçesini tanzimde hükûmeti dûçâr-ı hayret ve müşkilât etmekde olduğundan bundan böyle mahmilin yukarıda arz u beyân kılındığı vechile Cidde ve Yenbu' tarîklerini ihtiyâr eylemesi veyahud mûcib-i teshîlât olacak ve sinîn-i sâbıkada vukubulan su'ûbât ve mahzûrâtı bi'l-külliyye ber-taraf eyleyecek sûretde diğer gûnâ tedâbîr-i mü'essire icrası husûsunda zât-ı âlî-i emâret-penâhîleriyle müzâkere ve ittifakda bulunmasına dair cânib-i hükûmetden emîrü'l-hacca talimat i'tâ kılındığı gibi şayet taraf-ı sâmîlerinden ber-vech-i matlûb müsaade-i lâzımeye mazhar buyurulmadığı takdirde farîza-i haccı ve Mekke'de mevcûd şürefâ ve urbânın mürettebâtını ba'de'l-edâ hemen Cidde'ye avdet eyleyerek bahren doğruca Mısır'a gelmesi hakkında dahi kendisine bi'l-mecbûriyye tenbîhât-ı kat'iyye verilmiş olduğundan şu yoldaki avdetden

dolayı husûle gelecek her türlü mes'ûliyetin ne derece vahîm ve cesîm olur ise olsun zât-ı emâret-simât-ı sâmîlerine atfı tabiî bulunduğu cihetle emîrü'l-haccın öyle bir harekete mecbur ve muztarr bırakılmayacağından emin ve mutmain bulunduğumu arza müsâraat eylerim, ol babda.

*

Yıldız Saray-ı Hümâyûnu
Başkitâbet Dairesi
7627

Mahmil-i Mısrî'nin tebdîl-i tarîk-i mürûruna ne gibi esbâbdan dolayı mecbûriyet hâsıl olmuş olduğuna ve icra-yı icâbı arz ve istirhâmına dair Hıdîv-i Mısır paşa hazretleri tarafından vârid olan tahrîrât manzûr-ı âlî buyuruldukdan sonra leffen irsâl-i sûy-i sâmî-i Sadâret-penâhîleri kılınmış ve mahmil-i mezkûrun tarîk ve mürûru hakkında şimdiye kadar ne muamele cârî ise yine o vechile îfâ-yı muamele olunması ve tebdil ve tağyir edilmemesi şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhî mantûk-ı celîlinden bulunmuş olmakla ol babda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 9 L. Sene [1]319 ve fî 6 Kânûn-ı Sânî sene

[1]317 / [19 Ocak 1902]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

مابه‌هیچ باشکتاب جلیله‌سی جانب عالیسنه

عطوفتلو افندم حضرتلری

انگلیزلرك مصره دخولرندنبرو مقاصد خفیه‌لرندن بریده طافه شعاشا اسلامیه‌ی یواسه یواسه دوچار ضعف ایدرك فرصت دوشدکجه
بر بر بحرانلك اولدیغی ازاده شك و ارتیاب بولنمیقدهٔ مستوجه قدر بو بابده ظاهره کلوب بلوب وقتیله عرصه ایدلمسه و بو رام تقصیرلرنوم کورلمامسه
بولنانه بر جوق مسائل قارشو حقیقة دینلان مقابله ایدیلرك الاب شریعت مطهره و مقوم مقدسهٔ اسلامیه‌نك محافظه‌سنه بذل ماحصل قدرتنده
کیدولمور. مدیغم و نفس بی اعتناف شوکتاب افندمز حضرتلرنك معلوم مشهادلریدر. بوکی مسائلده اولمه اوزره بو دفعه‌کی شریف مصدق با
الاده‌ده وسنه‌ده سنه‌یه‌ده جانب ایدلمکده سنه بکری بر جهة انگلیز لیاسنه قدر چیقاریلمسه اولدنه و امیرمکه و والی ولدیت طرفندنه
اصلو نظر اهمیت الیانه دوه اجرتلرنك غلاسی سبب لموزه‌ده هیچ ملکوتلد بالله نفاده بو نوبه‌ده محمل مصرلرنك نجه سنه‌لرنبرو ذهاب و ایاب
اعتیاد ایدیلمکده طریقلر دکشدیرلمسی و اولمه‌دیغی تقدیرده مدینه منوره‌یه زیارتنه انیکسیه مکه مکرمه‌ده طوغریجه طوغریجه مصره عودنه ایدیلمسی
جزری تسبب ایدیلوب اولبابده بری امیرمکه مکرمه و دیکری والی ولدیته خطاباً صورتلر لفاً صوب عالیلرینه ارسال قلنان تحریراتك طرف
عاجزیدن ارسال قلنه‌رك بلشدر. محمل مصرلرنك معاذ الله مدینه منوره‌یه زیارتنه انیکسیه عودنه اتمی کبی بر تقصیر عظیمك وقوعی بیه الله سلام
بولك بر انکسار قلبی موجب اولمه‌جغی مثلو اسبابك شو عیده عالم اسلامیجه بارق رهشت و هیجانه و انواع قیل و قال اولمه‌جغنه دوچار
دیانت ارتقای حضرت خلافتپناهی عدم موافقت شهه‌سز بولنانه بویله بر حالك وقوعی وجهانه عاجزیمه غایت اغر کلمکده‌سز بر وجه مشروع
سالف البیانه تحریراتمه صورت ایجابنه حضرت خلافتپناهیه عرضه محل مصرعه لزومنه دوه‌لره مصر امیر الحجی ایله بالله نفاده سنه‌یه‌ی بر قیاتنه
مدیم صورتده باجه‌سنه مناسب قطعی چاره عاجزانه بافکر سنه عدیده و نبذ وجاری اولطلمه بر شعاع اسلامیانك یاره و اغیاره قارشو تقیدنه
و رهاطرغبنی ایدوده محو و ابطال ایدلمکدن وقایسی خصوصنده جانب امارتمه و ولدیته قطعیاً بر اراده سنه حضرت خلافتپناهیانك استصدار
و سریعاً مشار الیهما بتبلیغ و نتیجه حالك صوب عاجزیمه اشعارنه همم علیه آصفانه‌لرینی دیانت نامه بالفاصه رجا و کیفیه بوتاریخده سمتاً مقام صدارته
رجی بیورلمسه اولدیغی عرصه و انبا ایدرم افندم ۲۸ رمضان المکرم ۱۲۱۹

مكة مكرمه امارتنه جلبنه تخيرات خديوى

مكة مكرمه دن مدينة منوره يه قدر اولان مسافه ايچون محمل شريف مصرينك جده عودتنه مرورى معتاد اولان اوچ طريقنك مدينة منوره يه
بعدنى مناسبتيله بونه بويله محمل شريف مذكورك فريضة حجى ايفا ومكة مكرمه يه عائد مرتباتك توزيعى واعاده دن صكره جده يه واوراده بحراً
نيوعه وينبوعدن مدينة منوره يه وبعده نه ينبوع طريقيله مصره عودتى حكومت مصريه جه موافقه كورلمسه وسنه دن سنه يه تزايد ايتمكده اولوب
حتى بحيه سنه معلوم سامى سيادتپناهيلرى جه يلسه اوه جنى وجهله عادى قافله لرك يدى ليالى طوتدقلرى بر دوه نك محمل ايچون بكرمى
بر بحيه انقليز ليراسنه قدر چيقارلسه اولمسيده اشبو تغيير طريقه بر سبب ديكر عدا ولنمشدر وجه مشروحى اوزره سنه بسنه آرتمقده بولنان
دوه اجرتى مسئله سى محمل شريفك بودجه سنى تنظيمده حكومتى دوچار حيرت ومشكلات ايتمكده اولمقدن بونه بويله محملك يوقاروده
عرضه وبيانه قندليغى وجهله جده ويينبوع طريقلرنى اختيار ايلمسى ويا خود موجب تسهيلات اوله جقه وسنيه سابقه ده وقوعبولان
صعوبات ومحذوراتك بالكليه برطرف ايديله جك صورتده ديكر كونا تدابير مؤثره اجراسى خصوصنده ذات عالى امارتپناهيلريه مذاكره
واتفاقده بولنمسنه دائر جانب حكومتدن اميرالحج تعليمات اعلى قندليغى كبى شايد طرف سامياريندن بر وجه مطلوب مساعده لازمه يه
مظهر جه يلديغى تقديرده فريضة حجى ومكرده موجود شرفا وعربانك مرتباتنى بعد الادا اهالى جده يه عودتلرينه بحراً طوغريجه
مصره كلمسى حقنده دخى كندوسنه بالمجوريه تخييلات قطعيه ويريلسه اولدقجه شويولده كى عودتلرينه طولايى حصوله كله جك هر درلو
مسئوليتك نه درجه وخيم وجسيم اولورايسه اولسون ذات امارت سمات سامياريه عطفى طبيعى بولنديغى جهتله اميرالحجك اويله بر حركته
مجبور ومضطر بر اقليه جقندن اميد ومطمئن بولنديغى عرضه مسارعت ايدرم ولباب

٥

بلدیز سرای همایونی
باش کتابت دائره‌سی

٧٦٢٧

محمل مصرینک تبدیل طریق مرورینه نه کبی اسبابدن طولایی مجبوریت حاصل اولمش اولدیغنه و اجرای
ایجابی عرض و استرحامنه دائر خدیو مصر پرشکوه حضرتلری طرفندن وارد اولان تحریرات منظور عالی
بیورلدقدن صکره لفاً ارسال سوی سامی صدارتپناهیلری قلمنه و محمل منظورک طریق مروری حقنده
شمدی‌یه قدر نه معامله جاری ایسه ینه اوجهله ایفای معامله اولنمق و تبدیل و تغییر ایدلمامسی شرفصدور
بیورلان ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی منظومه جلیلندن بولنمق طولمغله اولبابده امر و فرمانی حضرت ولی الامرکدر

٩ شوال سنه ١٢١٩ و ٦ کانون ثانی سنه ١٢١٧

DARFUR'DAN HİCAZ'A MAHMİL GÖNDERİLMESİ TALEBİ

Trablusgarb ile Darfur arasında bulunan vadinin Osmanlı Devleti toprağı olmasından dolayı, Darfur Hâkimi'nin Hicaz'a mahmil gönderme talebi

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret-i Uzmâ
Mektubî Kalemi

90

Hicaz Vilâyeti'nden vârid olan şifre telgrafnâme

C. 17 Kanun-ı Evvel sene [1]319 Darfur Hâkimi tarafından gönderilen Ali Dendân Dersaâdet ve Mısır'dan çıkan mahmiller gibi suret-i resmiyede bir mahmil olmayıp evvelce de arz olunduğu üzere bazen oralarda bulunan hâkimler tarafından bu yolda mahmil ünvanıyla geldikleri ve bu dahi o misillü olduğuna şüphe yokdur. Suret-i resmiyede her sene geleceği anlaşıldığı hâlde tabiî bir lisan-ı münasib ile kabul olunmayacak ise de Sevakin'e muvâsalatında Hicaz Vilâyeti'ne doğrudan doğruya telgraf keşîdesini İngilizler kabul etmiyor. Darfur Mısır Hidiviyeti'nin himayesinde oraya keşîdesi ve oradan Bâb-ı Âlî'ye müracaat olunması gibi bir himaye sözü dahi sokmuşlar. Halbuki Darfur pek öyle Mısır Hidiviyeti'nin taht-ı himayesinde de değil. Geçen seneden beri memleketinde Sancak-ı Âlî-i Osmânî küşâdıyla ilân-ı şadumanî eyledikleri de ma'lûm ve Hidiviyet'e dahi doğrudan doğruya bu yolda telgraf keşîde eylediğimizin de haber alınamadığı ve bunların içinde Trablusgarb ile Darfur arasında bulunan vadi hâkiminin mahdumu dahi olup ba'de'l-hac hâk-i pây-ı hümâyûn-ı cenâb-ı Padişahîye yüz sürmek üzere Dersaâdet'e gitmek fikrinde bulunuyorlar imiş. Bu vadi doğrudan doğruya Devlet-i Aliyye'nin zîr-i hükmünde ve geçen sene dahi Trablusgarb'dan oraya memurlar ve asker gitti diye de buraca şâyi' olmuş idi. Yarın

da Cidde'ye Sevakin'den hareket ediyorlar. Yine her ne yolda emir buyurulur ise o yolda hareket olunacağı ma'rûzdur. Fermân.

Fî 20 Kanun-ı Evvel sene [1]319

Hicaz Valisi
Ahmed Râtıb

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Amedî-i Divan-ı Hümâyûn
3390

Darfur Hâkimi tarafından cânib-i âlî-i Hicaz'a bir mahmil gönderilmekde olduğu mahallinden arz u iş'âr olunması üzerine mahmil ihrac ve irsâli yalnız makam-ı muallâ-yı Hilâfet-i kübrâya mahsus ve münhasır bulunduğundan ol bâbda şeref-sünûh ve südûr buyurulan emr u fermân-ı hümâyûn-ı cenâb-ı Hilâfet-penâhî mantûk-ı münîfine tevfîkan Hicaz Vilâyet-i celîlesine tebliğât-ı lâzıme icra edilmiş idi. Cevaben alınıp leffen arz u takdim kılınan telgrafnamede hâkim-i mûmâileyh tarafından Ali Dendân nâmında bir zâtın maiyyetinde gönderilen hey'et her sene Pâyitaht-ı Saltanat-ı Seniyye'den ve Mısır'dan çıkarılmakda olan mahmiller gibi suret-i resmiyede tertib ve tesrîb edilmiş bir mahmil olmayıp bazan oralarda bulunan hâkimler tarafından büyük mahmil nâmıyla hey'et gönderildiğinin mesbûk idüğü ve bu sene dahi aynı suretle gelecek olan işbu hey'et içinde Trablusgarb ile Darfur arasındaki vadi hâkiminin mahdumu dahi bulunup bunların ba'de'l-hac hâk-i pây-ı hümâyûn-ı hazret-i emîrü'l-mü'minîne yüz sürmek üzere der-bâr-ı şevket-karara gelmek arzusunda bulunduklarının şâyi' olduğu ve sâlifü'z-zikr vadi kıt'ası doğrudan doğruya Devlet-i Aliyye'nin zîr-i hükmünde olup hatta geçen sene Trablusgarb'dan oraya asâkir-i şahane ile bazı memurîn-i Osmaniyye'nin sevk edildiği haber alındığı gösterilmiş olmakla suret-i iş'âra nazaran her ne vechile emr u fermân buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz olunur efendim.

Fî 15 L. Sene [1]321 ve fî 22 Kanun-ı Evvel sene [1]319 / [4 Ocak 1904]

Sadrazam
(İmza)

باب عالی
دائرهٔ صدارت عظمی
مکتوبی قلمی
عدد

٩

حجاز ولایتندن وارد اولان شیفره تلغرافنه

٢٠ ١٧ کانون اول سنه ٣١٩ دارفور حاکمی طرفندن کوندریلان علی دندان درسعادت ومصردن چیقان محمللر
کبی صورت رسمیه ده برمحمل اولمیوب اولجه ده عرض اولندیغی اوزره بعضاً اورالرده بولنان حاکملر طرفندن
بویولده محمل عنوانیله کلدکلری وبو دخی اوقتللو اولدیغنه شبهه یوقدر صورت رسمیه ده هرسنه کلدکلری
اکلاشلدیغی حالده طبیعی برلسان مناسب ایله قبول اولنمیه جق ایسه ده سواکنه مواصلتنده حجاز ولایتنه
طوغریدن طوغری یه تلغراف کشیده سنی انکلیزلر قبول ایتمیور دارفور مصر خدیویتنک حمایه سنده اورایه کشیده سی
واورادن باب عالی یه مراجعت اولنمسی کبی برحمایه سوزی دخی صوقمشلر حالبوکه دارفور پک اویله مصر خدیویتنک
تحت حمایه سنده ده دکل کچن سنه دبنرو مملکتنده سنجاق عالی عثمانی کشادیله اعلان شادمانی ایلدکلری ده
معلوم وخدیویته دخی طوغریدن طوغری یه بویولده تلغراف کشیده ایلدیکمزک ده خبر آلمدیغی وبونلرک
ایچنده طرابلس غرب ایله دارفور آره سنده بولنان وادی حاکمنک مخدومی دخی اولوب بعد الحج خاکپای
همایون جناب پادشاهی یوز سورمک اوزره درسعادته کیتمک فکرنده بولنیورلر ایمش بو وادی
طوغریدن طوغری دولت علیه نک زیر حکمنده وکچن سنه دخی طرابلس غربدن اورایه مأمورلر وعسکر کیتدی
دیه ده بوراجه شایع اولمش ایدی یارین ده جده یه سواکندن حرکت ایدییورلر ینه هرنه
یولده امر بیوریلور ایسه اویولده حرکت اولنه جغی معروضدر زمان ٢٠ کانون اول سنه ٣١٩

حجاز والیسی
احمد راتب

دار صدارت
آمدی دیوان همایون
٢٢٩٠

دارفور حاکمی طرفندن جانب عالی حجازه بر محمل کوندرلمک اولدیغی محلنده عرض و اشعار اولنمسی اوزرینه محمل اخراج
و ارسالی یالکز مقام معلای خلافت کبرایه مخصوص و منحصر بولندیغندن اولبابده شرفسنوح و صدور بیوریلان امر و فرمانی
همایون جناب خلافتپناهی منطوق منیفنه توفیقاً حجاز ولایت جلیله سنه تبلیغات لازمه اجرا ایدلمشیدی جواباً آلنوب لفاً
عرض و تقدیم قلنان تلغرافنامه ده حاکم موما الیه طرفندن علی دندان نامنده بر ذاتک معیتنده کوندریلان هیئت هرسنه پایتخت
سلطنت سنیه دن و مصردن چیقارلمقده اولان محملرکی صورت رسمیه ده ترتیب و تسریب ایدلمش بر محمل اولمیوب بعضاً اوراده
بولنان حاکملر طرفندن بویولک محمل نامیله هیئت کوندرلدیکنه مسبوق ایدوکی و بونسنه دخی عین صورتله کلهجک اولان اشبو
هیئت ایچنده طرابلس غرب ایله دارفور آره سنده کی وادی حاکمنک مخدومی دخی بولنوب بونلرک بعد الحج خاکپای همایون
حضرت امیر المؤمنینه یوز سورمک اوزره دربار شوکت قراره کلمک آرزوسنده بولندقلرینه شایع اولدیغی و سالف الذکر
وادی قطعه سی طوغریده طوغریده دولت علیه نک زیر حکمنده اولوب حتی کچن سنه طرابلس غربدن اورایه عساکر شاهانه ایله بعض
مأمورین عثمانیه نک سوق ایدلدیکی خبر الندیغی کوسترلمش اولمغله صورت اشعاره نظراً هر نه وجهله امر و فرمانی بیوریلور ایسه
منطوق عالیسی انفاذ اولنور افندم ١٥ شوال سنه ٣٢٢ و ٢٢ کانون ثانی سنه ٣١٩

صدر اعظم
فرحت

Y.A. Hus, 463/101

SURİYE'DEN YOLA ÇIKAN MAHMİL-İ ŞERÎF'İN TÖRENLE UĞURLANMASI

Suriye'den yola çıkan Mahmil-i Şerif'in askerî ve mülkî erkân ile ahalinin katıldığı kalabalık bir törenle uığurlandığı

Telgrafname

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Sâye-i tevfîkât-vaye-i cenâb-ı Padişâhîde Mahmil-i Şerîf ve livâ-yı mes'adet-redîf bu gün ber mu'tâd alay-ı vâlâ ile ve toplar endahtıyla daire-i müşîrîden bi'l-ihrac güzergâhda asâkir-i şahane ve jandarma ve polis efradı ve mekâtib şâkirdânı saf-beste-i ihtirâm olarak kemâl-i ta'zîm ile Kadem-i Şerif'e îsâl edilmiş ve orada ordu-yı hümâyûn müşîri Hakkı Paşa hazretleriyle Surre-i Hümâyûn emini ve mevkib-i hacc-ı şerif muhafızı ve bi'l-cümle erkân ve memurîn-ı vilâyet ve ümerâ-yı askeriye ve ulemâ ve eşraf ve mütehayyizân-ı memleket ve binlerce halk hazır oldukları hâlde izdiyâd-ı ömr-i şevket-i hazret-i Hilâfet-penâhîyi mutazammın müfti bey tarafından gayet beliğ bir dua tilâvetiyle hazırûn âmîn-hân olmuş oldukları ma'rûzdur fermân.

Fî 29 Teşrîn-i Sânî sene [1]320

Sûriye Valisi
Nazım

*

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Sâye-i tevfîkat-vâye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhîde Mahmil-i Şerif ve livâ-yı mes'adet-redîf bu kerre ber-mu'tâd alay-ı vâlâ ile daire-i müşîrîden bi'l-ihrâc kemâl-i ta'zîm ile Kadem-i Şerif'e îsâl edildiğine ve bu vesile ile de cümle tarafından de'avât-ı mefrûza-i hazret-i Padişâhî yâd u tekrar kılındığına dair Suriye Vilâyet-i Celîlesi'nden alınan telgrafnamenin sûreti manzûr-ı sâmî-i Sadâret-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdim kılınmışdır ol babda.

Fî 7 L. Sene [1]322 ve fî 1 Kanun-ı Evvel sene [1]320 / [14 Aralık 1904]

تلغراف نامه

نمونه ۱

مخابرات تلغرافیه دن طولایی دولت هیچ بر کونه مسئولیت قبول ایلمز

کلدیغی محل	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وصول نومروسی
تاریخ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	امضالر
																مأمور سوق مکاتیب تاریخ ۱۳۳۰
													متوسط مرکزه ارسالی			واسطه سیله
													بدا مخابره			مأمور نوبت
													ختام مخابره			کشیدن ایدن مأمور
													صاحبنه ارسالی			اخذ ایدن مأمور

داخلیه نظارت جلیله سنه

سایه توفیقاتوایی جناب پادشاهیده محل شریف ولوای سعدیه ردیف بوکونه برمعتاد
الاری والا ایله وطویلر اندا اختیار دائره مشیریه بالاخره کندر کاهده عساکر شاهانه و اندرمه
پولیس افرادی و مکاتب شاکردانی صف بسته احترام اولدقده کمال تعظیم ایله قدوم شریف ایصال
ایلمسه و اوردوی همایونه مشیری حقی پاشا حضرتلریله صدره همایونه امینی و موکب حج شریف
محافظی و بالجمله ارکانه و مأموریه ولایت و امرای عسکریه و علما و اشراف و متخیزانه
مملکت و بکلرجه حلعه حافه اولدقلری حالده ازدیاد عمر و شوکت حضرت خلافتناهی متضمن
مفتی بالطرفنه غایت بلیغ بر دعا تلاوتیله حاضرونه آمیه خوانه اولنه اولدقلری معروضه رفعه

سعدیه والیسی
ناظم

حضرت نظارتپناهیلرینه تذکره تقدیم
ایدر

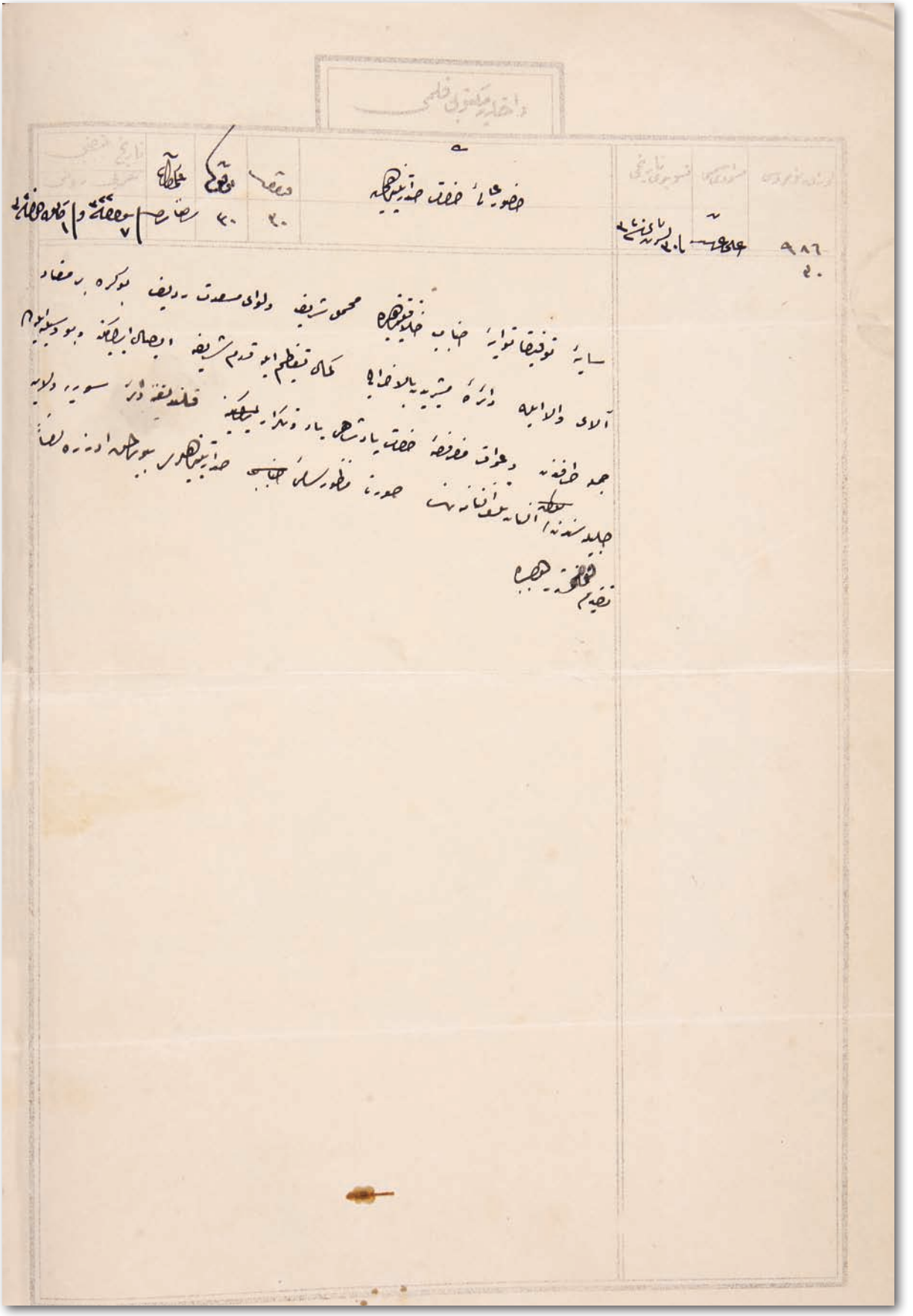

DH. MKT, 914/47

VII

SURRE-İ MÜMÂYÛN'UN GİDİŞ DÖNÜŞÜ, MERASİMLERİ VE HEDİYELER

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ULAŞTIĞINA DAİR MEKKE EMİRİNİN NÂMESİ

Surre-i Hümâyûn'un Mekke'ye ulaştığı, ileri gelenlerin huzurunda mühürlerinin açıldığı, hak sahiplerine dağıtım yapıldığı, herkesin Osmanlı Devleti ve Padişah için dualar ettiği, emniyet içinde Hac ibadetinin yapılıp kurbanların kesildiği ve mübarek mekânların ziyaret edildiğine dair Şerif Müsaid bin Saîd'den gelen nâme

92

Surre-i Hümâyûn'un vüsûlünü hâvî Emir-i Mekke-i Mükerreme tarafından gelen Arabî nâmenin suretidir.

[Tercüme]:

Hac davetine icabet edenleri kurban tekbirini yüceltmeye ehil kılan, bunun için izin isteyen ve alan, sulblerde ve rahimlerde davetini işittiren, iman kelimesinin sancağıyla Muhammedî dini nurlandıran, İslâm'ın alametlerini mü'minlerin emniyetleriyle birlikte; "Allah adaleti ve ihsânı emreder" âyetiyle imar eden Allah'a hamd olsun. Salât ve selâm onun şefaatini ifade etmeye dillerin yetmediği, yerde ve gökde Mahmud denilerek övülmüş, gökde Ahmed denilerek yücelmiş Muhammed'e, onun âilesine ve temiz nesline ve arkadaşlarına, hırkası altına giren hayırlı kimselere ve kıyamete kadar onun yolunda olup mülkün sahibi olan Allah'ın inâyetiyle gidenlere olsun.

İmdi; ehil olmayanların makamına giremedikleri, avam ve havassın maksûdu ve ulaşma noktası olan keremli ve faziletli tahta yüceltilmiş, büyük saadet nurlarının üzerinde parladığı, yüksek meziyet ve efendilik sırlarının membaı, Allah'ın gölgesi olarak doğuda ve batıda herkesin üzerine uzatılmış İslâm hareminin koruyucusu, Arap'dan ve Acem'den Allah Rasûlü'nün dinine yardım eden, genişlikde ve uzunlukda dört tarafın sultanlar sultanı, "Biz seni yeryüzünde halife kılacağız" ayetinin kapsamına giren ve buna muhatap olan, Rahmanî bir izzetle Muhammed dininin sancağını yücelten, Ömerî bir adaletin bayrağını Samedânî bir yardım sırrıyla açan, za-

limin zulmünü önleyen, hak ve insaf ölçüleriyle hüküm vermek üzere adalet kılıcını kaldıran, her biri saltanat silsilesinin birer parçası olan dedelerinden tahtı miras alan, ecdadı olan İslâm hükümdarlarının ve Müslümanların eserlerini ihyâ eden, yüce ve kerem sahibi Hakan, korunmuş büyük sultan, Arab ve Acem meliklerinin efendisi, kendisine devletlerin baş eğmesi ve savletiyle milletleri koruyan sultan oğlu sultan, efendimiz, mansûr ve muzaffer, Rahman'ın Peygamberinin halifesi, mülkünün saadeti zâil olmayan; temkin ve zafer sancağını dalgalandıran kalemlerinin ifadeleri ümit sahipleri için bol olsun ve İslâmî azminin mızrakları inatçıların kalblerine işlesin! (Amin.)

Bu samimî duacınız ve Devlet-i Aliyye'nin hizmetinde bulunan Ali Ahmed el-Münâ'î tek kelimede çok manaları ifade edebilen bir hatibin ve saadetli kelimelerin imdâdıyla yazılmış mektubu ulaşdırdı. Bendeniz de mektubu kabul ve icâbet ederek ta'zîm ve ikbâlle en mesut bir vakitde kendisini karşıladım ve sohbet edildi. Hazinenin sırlı mahzeninden ihsânlarla müşerref olduk ve onları giymek suretiyle sâdât nazarında bize olan teveccühe delâlet eden iki hil'at da bize ulaşmışdır. Yine eski evkaf gelirlerinden ve Süleymânî bir mühürle mühürlenmiş defterlerde yazılı olarak gelen sadakaların tamamı Haremeyn ahalisine, fakirlere, mücâvirlere, makamları cennet olası sultanların ihsânları olarak ulaşdırılmışdır.

Bunları getiren akranlarının iftihar sebebi, yüksek eşiğinizin hizmetkârı, hâlâ Surre Emini ve defter kâtibi Hacı İbrahim Ağa -Allah onun başarısını devam etdirsin- ve yardımını yoldaş kılsın, bizzat kendisi Surre'nin mühürlerini, her yerde itaat edilmesi gereken emirler icabı Haremeyn şeyhleri, ayân, sâdât, âlimler, iki mübarek beldenin vazifelileri huzurunda açdı. Sonra bu hayrâtın tamamını ehil olanlara dağıtdı, tam bir araştırmadan sonra hak sahiplerine sadakalarını teslim etdi. En güzel şekilde hak sahiplerine paralarını rayiciyle tam olarak verdi. Sonra âlimler, hatipler, imamlar, fakirler, miskinler, tavaf edenler, Beytullah'da kalanlar, Peygamberlerin seyyidi Efendimiz'in hücre-i saadetinin gölgesindekiler ta'zîm ve hürmetle makamlara yöneldiler: Osmanlı Devleti'nin devam ve ikbâline, Padişahın haşmetiyle ve en güzel nizâmıyla kâim olmasına yürekden dualar etdiler.

Yine duacınız der ki: muhafızlar, nimet sahipleri, umreciler, hacılar her taraftan emniyet ve sürûr içinde geldiler, Arafat'da durdular. Meş'ar-i Haram'da Allah'ın adını zikrederek günahların bağışlandığı Müzdelife'ye vardılar. Akabe'de şeytanı taşladılar, başlarını tıraş edip kurbanlarını kestiler. Tam vaktiyle işlerini yapıp, güzel ve mükemmel bir şekilde ibadetlerini tamamladılar, mübarek yerleri ziyaret etdiler. Bol ve umumî bir nimet içinde bolca dualar etdiler. Devlet-i Aliyye ve Saltanat-ı Hakaniye'nin âlemlerin Rabbinden dâima yardım görmesi ve zaferi için dualar etdiler.

Biz de elden geldiği kadar bu şerefli mekâna gelenleri korumaya çalışdık; ta ki bu mübarek Mekke'yi korkanlara, uğursuzluğa uğramışlara, hata işlemiş olanlara

meyveleri taze bir cennet kılalım. Bunu; gizli ve açık olan her şeyi bilen Allah'ın rızası için, sevap kazanmak üzere yaptık. Yine bu yolla Sultan hazretlerinin hoşnudluğunu kazanmaya gayret etdik.

Bütün bu umumî nimetlerden, merhametlerden kerimlerin latifelerinden beklenen; bunların devamıdır. Bu şekilde her iki dünyada saadet ve son nefeste rahmet ve rahatlık olabilir. Kıyamete kadar peygamberlerin sonuncusu Hazret-i Muhammed'e, âilesine, olgun arkadaşlarına ve iyilikle ona tâbi olanlara selâm olsun.

Evâhir-i Z. Sene 1162 [2-10 Aralık 1749]

Ed-dâ'î el-muhlis
Bi'd-devâmi'd-Devleti'l-Aliyye
Mesud bin Saîd

Medine-i Münevvere feraşet çantasıyla gelen hediyeler

صره همايونك وصولنى حاوى امير مكه مكرمه طرفندن كلان عربى نامه نك صورتيدر (٢٤١)

الحمد لله الذى اهل اهل اجابة داعيه للاهلال بحج بيته الحرام وآذن من اذن لهم بدعوته فاسمعهم وهم
فى الاصلاب والارحام وانار منار الدين المحمدى باعلاء اعلام كلمة الايمان وعمر معالم الاسلام
بامان المؤتمرين باية ان الله يأمر بالعدل والاحسان والصلوة والسلام المشفوعان من التعظيم بما يضيق
نطاق النطق عن الافصاح بايضاحه على محمد سيدنا المحمود فى الارض والسما الممدوح الاسمى باحمد الاسماء
المنوه بمحامده وامداحه وعلى آله العترة الاطهار واصحابه البررة الاخيار وتابعيهم الراشدين الى يوم الدين
وبعد فالمنهى الى الحضرة التى دون مقرها مرقا الافلاك المحروسة الممالك من عين عناية مالك الملك
بالاملاك والمرفوع الى السدة المقصودة لبلوغ المقاصد والامانى والامال العامة انواع انواها على الخاصة
والعامة بغيوث الكرم والافضال مطلع انوار السعادة العظمى منبع اسرار السيادة والمجد الاسمى
ظل الله الممدود على كافة الوجود شرقا وغربا حامى حما حرم الاسلام ناصر انصار شريعة سيد الانام
عليه الصلوة والسلام عجما وعربا سلطان سلاطين الربع المسكون فى الطول والعرض المخاطب من بينهم بمضمون آية
انا جعلناك خليفة فى الارض رافع راية الدين المحمدى بعزم يمين العز الرحمانى ناشر لواء العدل العمرى
بسر سراية العون الصمدانى ماحى ظلم الظلم والجور والاعتساف شاهر سيف الفصل بين المتحاكمين
باحكام الاحكام بالحق والانصاف وارث السلطنة عن آبائه الملوك الاكاسرة الاعظمين محيى آثار
اجداده سلاطين الاسلام والمسلمين مولانا الخاقان الافخم الاكرم السلطان الاعظم الاعصم مولى
ملوك العرب والعجم مالك رقاب الامم ذى الصولة التى خضعت لهيبتها الصيد والدولة المستخدمة الصناديد
مولانا السلطان بن السلطان المنصور المظفر المعان خليفة رسول الرحمن لا برحت اعلام سعادة ملكه
خافقة برياح النصر والتمكين ولا زالت اقلام افادته مغدقة بغيوث المنى على كافة المؤملين ولا انفكت
رماح عزمة الاسلامية نافذة فى افئدة المعاندين آمين انه وصل الى هذا المخلص الداعى القائم فى
خدمات الدولة العلية على احمد المناعى الكتاب الذى رقمته اقلام السعادة بمداد الامداد وخطاب
الجامع لجوامع الكلم الساطع نوره بالاسعاد فقابله بواجب القبول والاقبال وقام لاستقباله بلازم التعظيم
والاجلال وانتشق من نفحاته اعطار تلك الحضرة الملوكانية حين اقبل به البشير فى اسعد الاوقات المرضية
وصحبته التشريفات المفاضة من كنوز الاسرار الخزانية والخلعتان الدالتان على توجه وجوه العنايات
المتميز بلبسهما المخلص على كافة السادات والصدقات المصدرة من ريع الاوقاف القديمة موجب الدفاتر
المحررة المختومة بالختوم السليمانية الكريمة الواردة من فيوضات احسان السلاطين الاكرمين عليهم
رضوان رب العالمين لسكان الحرمين المحترمين وفقراء الله تعالى المجاورين بالبلدين المعظمين مصحوب
افتخار الاماثل والاقران خادم اعتاب ابوابكم العالية البنيان امين الصره حالا حاجى ابراهيم اغا
والكاتب للدفتر ادام الله توفيقهما وجعل العون الالهى رفيقهما وكان فض خواتمها موجب الاوامر المطاعة
فى سائر الاقطار بمحضر كل من شيخى الحرمين الشريفين واعيان السادة والعلماء وارباب الوظايف فى البلدين
المنيفين ووزعت جميع تلك الخيرات المبرورة الى اهاليها وسلمت الصدقات المشكورة الى مستحقيها
بعد التحرى التام واعطاء كل ذى حق حقه باحسن الوجوه من النقود الرايجة على الكمال والتمام ورفعت
الى ذى العزة والعظمة والجلال اكف الضراعة بكمال الخضوع والابتهال تجاه بيت الله الحرام وفى الحجر
والملتزم والمقام من جميع العلماء والخطباء والائمة والفقراء والمساكين العاكفين والطائفين بيت الله الامين

خدمات

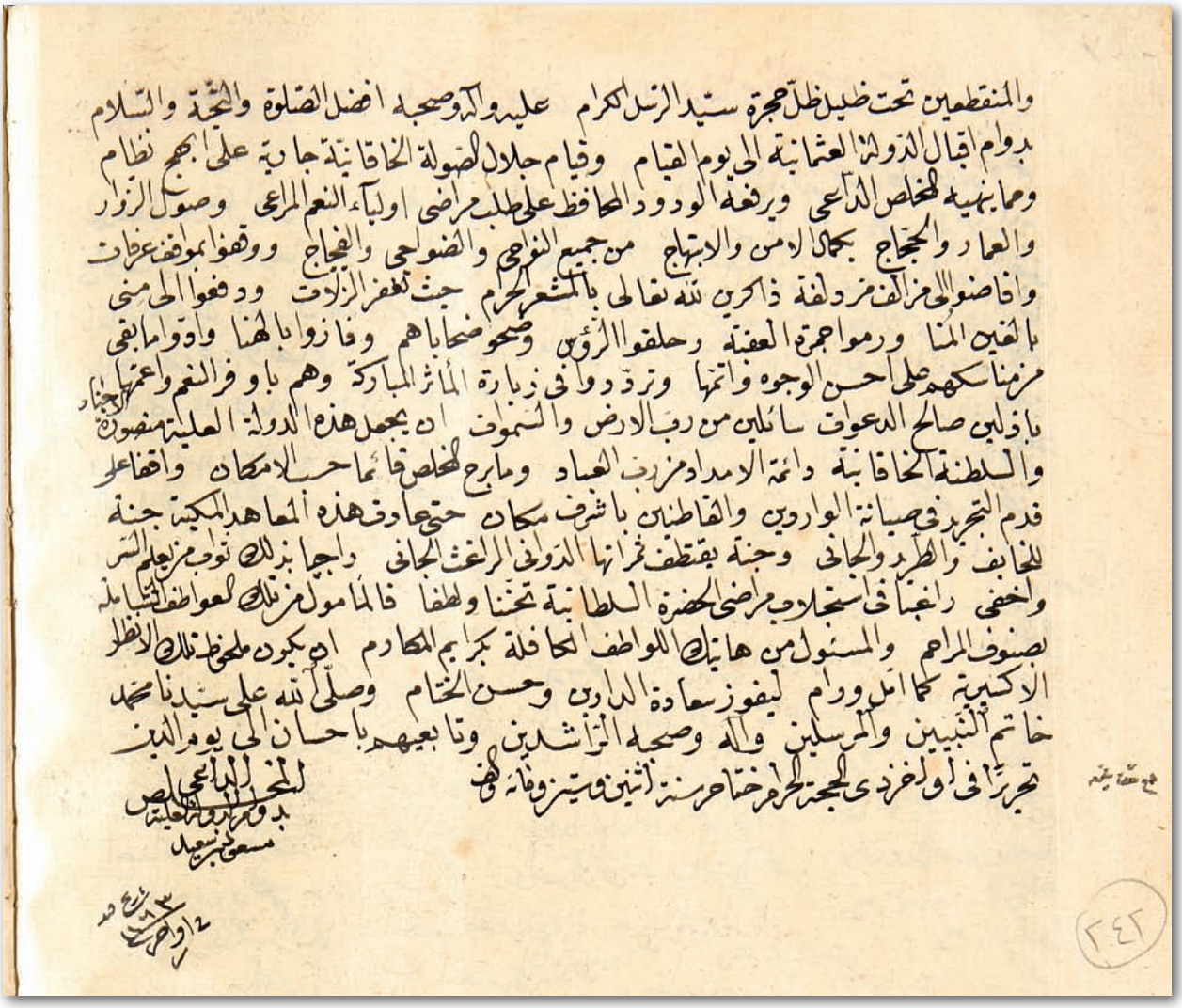

A. DVN. S. N. MHd, 8 (315-316)

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİNİN, ŞERİF'İN MEKTUBUNU TAKDİMİ

Surre-i Hümâyûn emininin, Şerif'in mektubunu Bâbıâli'ye takdim etmesi ve Padişah tarafından Şam ile Haremeyn'in durumlarının Surre Emini'nden detaylı olarak sorulmasına dair hattı

93

Kaymakam Paşa

Gerek Şam'ın ve gerek Haremeyn'in keyfiyet-i halleri Emin-i Surre Şerif Efendi'den istintak ve kaleme alınıp arz oluna. Medine-i Münevvere'de Şeyhü'l-Harem ile ahalisi nasıldır ve Mekke-i Mükerreme'de cedîd olan şerif ve sair şürefâ ve Cidde valisi ve gayri hele nasıldır? Matlûb-ı şahanemdir.

Şevketli kerametli mehâbetli kudretli velînimetim efendim Padişah'ım

Dünkü gün Surre emini kulları Dersaâdet'e gelip bugün şerif hazretlerinin taraf-ı bâhirü'ş-şeref hazret-i zıllullâhîlerine olan nâme-i ihlâs-alâmesin Bâb-ı Âlî'ye getürmekle merfû'-ı cânib-i mekârim-câlib-i cihan-bânîleri kılınmışdır. Manzûr-ı hümâyûn-ı hidivâneleri buyuruldukda emr u fermân şevketli kerametli mehâbetli kudretli veli-nimetim efendim Padişah'ım hazretlerinindir.

Surre emini kullarından gerek Haremeyn-i Muhteremeyn'in ve gerek Şam-ı Şerif'in keyfiyet-i ahvâli sual birle istintak olunup etrafıyla takrîri kaleme aldırılmak üzere olmakla ba'de't-tekmîl derhal huzur-ı hümâyûnlarına arz olunur. Emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

[tt; 29 Z. 1203] / [20 Eylül 1789]

٩

[illegible] کیفیت حالاری
[illegible] استنطاق پادشاهم
[illegible] مدینه منوره
[illegible] شیخ الحرم [illegible] اهالیسی [illegible]
[illegible] مکرمه [illegible]
[illegible] وسایر شرفا [illegible]

شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم

دونکی کون صره امینی قوللری درسعادته کلوب بوکون شریف حضرتلرینک طرف باهر الشرف حضرت ظل اللهیلرینه
اولان نامهٔ اخلاص علامه سن باب عالی یه کتورمکله مرفوع جانب مکارم جالب جهانبانیلری قلنمشدر
منظور همایون خدیوانه لری بیورلدقده امر و فرمان شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم
حضرتلرینکدر

صره امینی قوللرندن کرک حرمین محترمینک وکرک شام شریفک کیفیت احوالی سؤال برله استنطاق اولنوب
اطرافیله تقریری قلمه آلدرلمق اوزره اولمغله بعد التکمیل درحال حضور همایونلرینه عرض اولنور امر و فرمان
حضرت من له الامرکدر

HAT, 19/868

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ'NİN HAC DÖNÜŞÜ GETİRDİĞİ HEDİYELER

Surre-i Hümâyûn Emini'nin Hac dönüşü bazı ileri gelenlere getirdiği hediyeler

Der-i devlet-mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

94

Zîr-i nezâret-i aliyye-i hazret-i Şeyhülislâmî'de asûde olan evkafdan Çekmece-i Kebîr'de Kalikratya nâm mahalde bina ve ihyâsına muvaffak olduğum mescid-i şerif vakfına ve evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellisi olduğum pederim Rûznâmçe[ci]-i vakf-ı şerif merhum Veliyyüddîn Efendi'nin nukud-ı merkûmesiyle musakkafât tedarik olunacak Çeşme Vakfı'na müstakil bir kâtib tayini lâzım ve vakf-ı şerîfe her vechile enfa' ve evlâ olmağın zikrolunan iki aded vakf-ı şerifden yevmî altışar akçeden on iki akçe vazife ile işbu bâ'is-i arz-ı ubûdiyet İsmail Nuri Halife ibn Mehmed her vechile lâyık ve muhill müstahıkk olmakla evkaf-ı mezkûreye müceddeden kâtib tayin ve işaret-i aliyyeleriyle yedine berat-ı şerife sadaka ve ihsân buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

El-Hâc İsmail Efendi

**

Verilen hacc-ı şerif hedâyâsı defteridir.

Devletli semahatli inâyetli re'fetli veliyyü'n-ni'am Ârif Molla Efendimiz hazretleri			
Zemzem-i saadet, sürahi. Aded 1	Çetarî . Aded 2	Öd, parça. Aded 1. Direm 54	Gezi. Aded 2
Tesbih. Aded 3	Misvak. Aded 3	Rızâyî şal. Aded 1	Çiçekli. Aded 2
Destar. Aded 2			
Be-dest-i meremmât kâtibi Nuri Efendi.			

Mahdûm-ı âlî-kad[r]leri inâyetli Abdullah Molla Efendi hazretleri			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd, parça. Aded 1. Direm 23	Gezi. Aded 1
Tesbih. Aded 2	Destar. Aded 1	Misvak. Aded 2	Rızâyî şal. Aded 1
Be-dest-i meremmât kâtibi Nuri Efendi			

Semahatli inâyetli müfettiş efendi hazretleri			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd, parça. Aded 1. Direm 23	Gezi. Aded 1
Tesbih. Aded 2	Destar. Aded 1	Misvak 2	Rızâyî şal. Aded 1
Etbâına destar. Aded 5			
Be-dest-i meremmât kâtibi Nuri Efendi			

Yanyavî Kethüda-yı veliyyü'n-ni'am saadetli Mustafa Efendi			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd. Direm 13	Destar. Aded 1
Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Car şal. Aded 1	
Be-dest-i meremmât kâtibi Nuri Efendi			

Dâmâdî-i Mektubî-i hazret-i veliyyü'n-ni'am efendi hazretleri		
Zemzem-i şerif, şişe. Aded 1	Öd. Direm 15	Tesbih. Aded 1
Misvak. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Destar. Aded 1
Be-dest-i Nuri Efendi		

Müfettiş Efendi hazretlerinin kethüdası Hoca Seyfullah Efendi				
Öd, direm 14, 5	Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Kutnî. Aded 1	Destar. Aded 1
Be-dest-i Nuri Efendi				

Saadetli Yahya Efendi tâbi-i veliyyü'n-ni'am				
Öd. Direm 11,5	Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Kutnî. Aded 1	Destar. Aded 1
Be-dest-i Nuri Efendi				

Saadetli Mühürdar Emin Efendi				
Öd. Direm 15	Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Çetarî. Aded 1	Destar. Aded 1
Be-dest-i Nuri Efendi				

İnayetli Molla Beyefendimiz hazretleri Şeyhü'l-İslâm-ı esbak		
Öd, parça. Aded 3. Direm 33	Zemzem-i saadet, sürahi. Aded 1	Tesbih. Aded 3
Nebat. Kutu 1	Hurma. Kutu 1	Fıstık. Kutu 1
Be-dest-i Kilârî Hacı İsmail		

İnayetli Şeyhü'l-İslâm-ı esbak Mekkî Efendi hazretleri			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd. Direm 25	Gezi. Aded 1
Tesbih. Aded 2	Destar. Aded 1	Misvak. Aded 2	Donluk şal. Aded 1
Be-dest-i kâtib-i meremmât			

Mahdûm-ı âlî-kadrleri semahatlı Mustafa Âsım Molla Efendi			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd. Direm 15	Destar. Aded 1
Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Car şal. Aded 1	
Be-dest-i kâtib-i meremmât			

Kethüdaları semahatli Mekkî Beyefendi			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded	Öd. Direm 30	Tesbih. Aded 2	Misvak. Aded 2
Hurma. Kutu 1	Fıstık. Kutu 1	Kayısı tobra. Aded 1	
Be-dest-i kahveci			

İnayetli Şeyhü'l-İslâm-ı esbak Kâmil Molla Efendimiz hazretleri				
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Öd, parça. Aded 2. Direm 37	Gezi. Aded 1	Destar. Aded 1
Tesbih. Aded 3	Sevâyî. Aded 1	Misvak. Aded 3	Rızâyî şal. Aded 1	

Be-dest-i kâtib-i meremmât	

Esîrî-zâde Efendi hazretleri			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Öd. Direm 25	Tesbih. Aded 2	Misvak. Aded 2
Rızâyî şal. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Destar. Aded 1	

Mahdûmları Refi' Efendi hazretleri			
Zemzem-i saadet, şişe. Aded 1	Öd. Direm 25	Tesbih 2	Misvak 2
Rızâyî şal. Aded 1	Çetarî. Aded 2	Destar. Aded 1	

Büyük Kavuklu Mühürdar Said Efendi			
Öd. Direm 11,5	Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1	Çetarî. Aded 1
Çetarî. Aded 1	Destar. Aded 1		

İzzetli Abdullah Molla Efendi hazretleri		
Zemzem-i saadet, sürahi. Aded 1	Çiçekli. Aded 1	Öd, parça. Aded 1. Direm 35
Çetarî. Aded 2	Tesbih. Aded 3	Gezi. Aded 2
Misvak. Aded 3	Rızâyî şal. Aded 1	Destar. Aded 1
Be-dest-i Kilârî Hacı İsmail Ağa		

Hazinedarları Mustafa Efendi		
Öd. Direm 19	Tesbih. Aded 1	Misvak. Aded 1
Car şal. Aded 1	Destar. Aded 1	Çetarî. Aded 1
Be-dest-i kilârî-i vakf el-Hâc İsmail Ağa		

Bedestânî Osman Ağa	
Zemzem-i şerif, şişe. Aded 1	Laciverdî Entab haşası. Çift 1
Be-dest-i hod	

[Hicrî 1206-1207] / [8 Ağustos 1793]

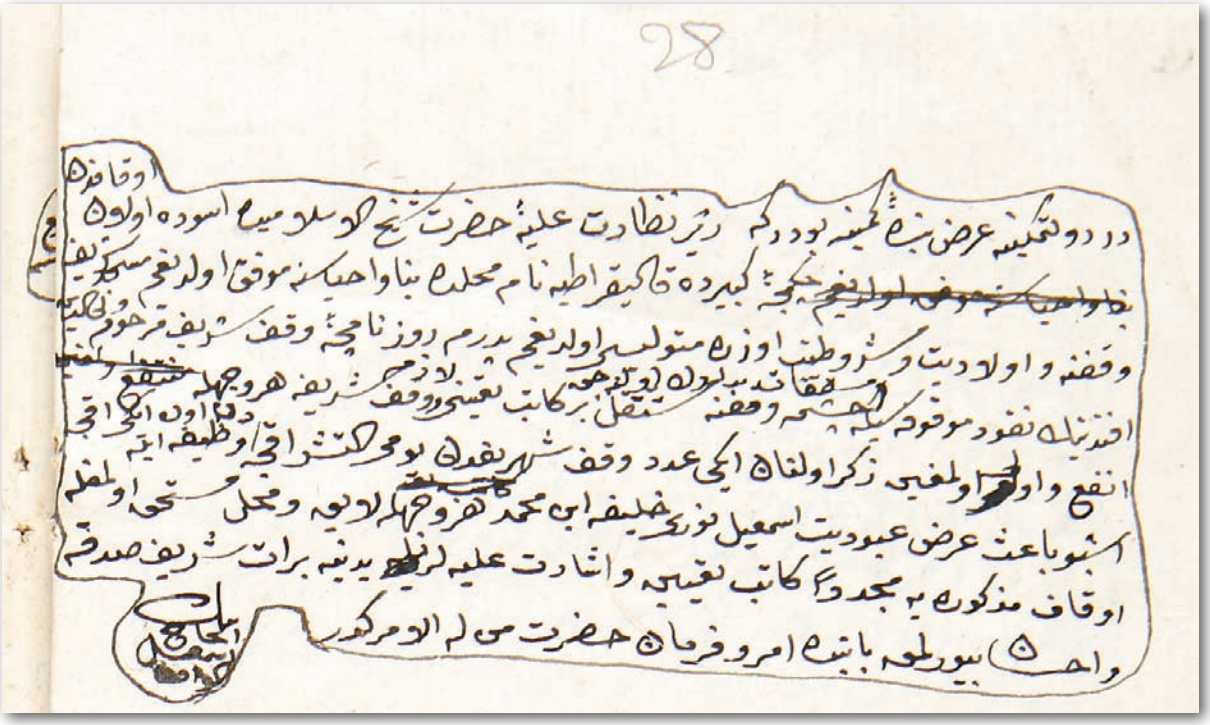

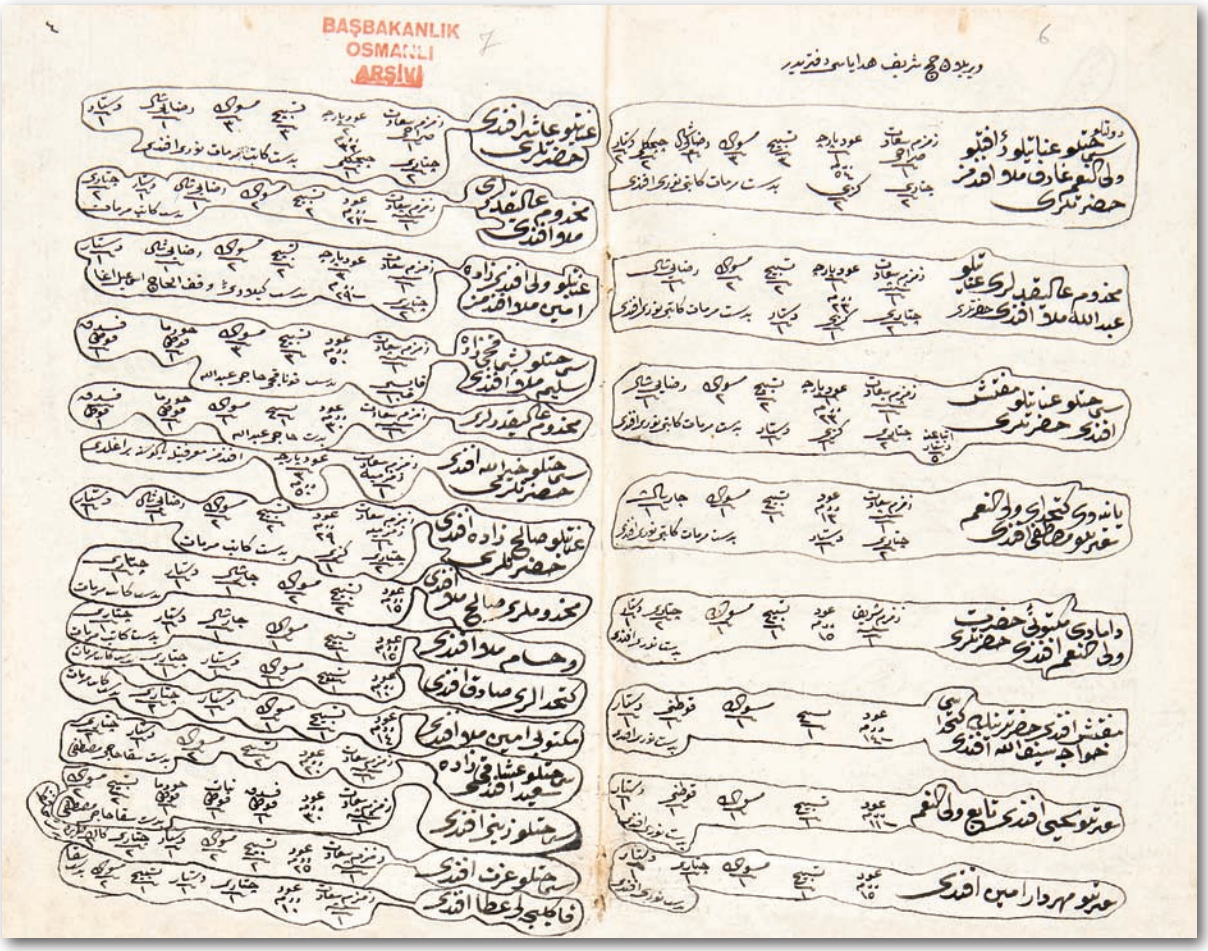
BAŞBAKANLIK
OSMANLI
ARŞİVİ

M. 213 (GS NO: 37046, 6. sayfa)

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ÜSKÜDAR'DAN HAREKETİ

Surre-i Hümâyûn'un Üsküdar'dan hareketine müsaade edilmesine dair Surre emininin talebi

Surre-i Hümâyûn Emini kullarının tezkiresidir.

Devletli inâyetli efendim

95

Vedî'a-i uhde-i emânetimiz buyurulan Surre-i Hümâyûn ve ma'iyyet eden hüccâc-ı hidayet-nümûn ile inşaallahu Teâlâ işbu Perşembe günü Üsküdar'dan hareket ve savb-ı maksûda teveccüh ü azîmet olunması tasvib olunmakla yevm-i mezkûrda hareket ve azîmetimizi inâyetli evliya-yı ni'am efendilerimize ifade ve istîzân zımnında sahife-i senâ tahrîrine ibtidâr olundu. Ma'lûm-ı devletleri buyurul-dukda bervech-i muharrer hareket ve azîmet olunmak muvâfık-ı re'y-i âlî buyurulur ise taraf-ı senâkârîye tenmîk ve iş'âr buyurmaları niyaz ve istid'â olunur.

[1210] / [6 Temmuz 1796]

Surre-i Hümâyûn Emini senâkâr-ı kadîm Mehmed

صرهٔ همایون امینی قوللرینك تذکره سیدر

دولتلو عنایتلو افندم

ودیعهٔ عهدك امانتمز بیوریلان صرهٔ همایون ومعیّت ایدن حجاج هدایتمون ایله ان شاء الله تعالی
اشبو پنجشنبه کونی اسکداردن حرکت وصوب مقصوده توجّه وعزیمت اولنمسی
تصویب اولنمغله یوم مذکورده حرکت وعزیمتمزی عنایتلو اولیای نعم افندیلریمزه افاده
واستیذان ضمننك صحیفهٔ ثنا تحریرینه ابتدار اولندی معلوم دولتلری بیورلدقده بروجه
محرر حرکت وعزیمت اولنمق موافق رأی عالی بیوریلور ایسه طرف ثناکاری یه تنمیق واشعار
بیورملری نیاز واستدعا اولنور

HAT, 178/7912

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ'NİN HİCAZ'A ULAŞTIĞINI VE GENEL DURUMU BİLDİRİR MEKTUBU

Surre Emini'nin Hicaz'a ulaştığını, su ve yiyecek sıkıntısı çekmediklerini, Kâbe örtüsünü törenle örttüklerini, pirinç, yağ vesaire fiyatlarını bildirir mektubu

96

Surre Emini sâbık Hacı Memiş Efendi kullarının takrîridir.

Uhde-i bendegâneme ihale buyurulan Surre-i Hümâyûn Emâneti ve hüccâc-ı müslimîn mürafakâtıyle mübarek Haremeyni'ş-Şerifeyn'e teveccüh ü azîmet olundukda hamden lillahi Teâlâ saye-i keramet-vâye-i Hilâfet-penâhîde reh-i rast-ı Hicaz emn ü emân ve bi'l-cümle kabâil-i urbân mihmân-nüvâz olup iyâb u zehâbda bir tarafdan bir gûne tasallut ve te'addî vuku bulmadı ve iki üç günde bir rahmet-i rahman zuhûruyla menâzil ve merâhilde kâin bürke tabir olunan havz-ı kebirler mâ-i yağmur ile mâlâ-mâl ve râkid olacak mahallerde su tecemmu' idüb hüccâc-ı müslimîn ve hayvanât su hususunda dahi müstağrâk-ı bahr-i eltâf-ı ilâhiyye olmuşlardır. Sinîn-i sâbıkada ancak üç dört merhalede nedret üzere ağnâm bulunur idi. Bu sene-i mübârekede urbân mecmû' ganemlerin sürüp her merhalede ağnâmların pîşgâh-ı hüccâca arz u âmâde ile ganimet eylediler. İtidâl-i hava dahi gayet müsaid idi. Sinîn-i sâbıka misillü bâ-rüsûm ve sair avârızât-ı müstelzimü'l-hümûmdan hüccâc-ı müslimîn âsûde olup üzerlerine bir kem rüzgâr dahi esmedi.

Ale'l husus kisve-i şerîfenin irâde-i kerâmet-ifade-i şehin-şâhî ile Dersaâdet'de nesc ü imal ve Surre-i Hümâyûn ile îsâli bir derecelerde hayır isâbetde vâki olmuşdur ki tabir olunamaz. Sinîn-i sâbıkalarda Mısır tarafından Kisve-i Saadet vürûdunda ıyd-i şerifin ibtidâ günü Mina'da zebh-i karâbînden sonra yalnız Mısır mîrü'l-haccı kendi tevâbiatıyla Mekke-i Mükerreme'ye varub Kisve-i Saadeti ta'lîk ederler idi. Bu defa cânib-i Hilâfet-penâhîden Dersaâdet'de nesc ile ba's-u isrâ buyurulduğu haberi şuyû'una mebnî ıyd-i şerifin ibtidâsı günü etraf kabâil ahalileri ve Mekke-i Mükerreme ricâli ve sair ricâl ve nisâ ve etfâli Harem-i Şerif'e tecemmu' ve hâzır bulunup

kulları dahi Beyt-i Şerif'in sathına suûd ve cebhe-sây-i tazarru'-numûd ederek ta'lîk ve iksâ olundukda cümle huzzâr Harem-i Şerif'den; "Yâ Rab! Ünsur sultânenâ ve sultanü'l müslimîn!" zemzemesiyle bir tazarru' ve zârî zuhur eylemişdir ki vasf olunamaz. Böyle icâbetgâh-ı Beyt-i Hüdâ'da resîde-i mevki'-i kabul olduğunda iştibâh yokdur.

Şam-ı Şerif'de revgan-ı sâdenin kıyyesi yüz paraya ve pirincin kıyyesi kırk beş paraya ve çölde revganın kıyyesi yirmi paraya ve Haremeyni'ş-Şerifeyn'de pirincin kıyyesi on altı paraya ve yüz otuz vukıyye ki bir erdeb tabir olunur. Bir erdeb hınta sekiz Riyal'e ve bir erdeb şair dört Riyal'e rayici olmakla tahmînen Haremeyni'ş-Şerifeyn'de bir senelik zehâyir müstevfâ mevcud idüğü ve Şam-ı Şerif ve Yafa ve Kudüs-i Şerif ve Haleb'den muayyen vezâyif-i Haremeyni'ş-Şerifeyn'in bir mikdarı tahsil olunup kullarıyla vusûlünde her birlerinin vazifelerinden nısfından ziyadesi verilerek yedlerinden sened ahz olunduğu ve mâl-i kilâr ve Sayda ve Trablus vezâyifleri tekmîlen tahsil ve tamamen ashabına eda ile cânib-i hazret-i şahaneye isticlâb-ı de'avât-ı hayriyeye sarf-ı vüs'u makderet kılındığı ve bu cümle inâyât-ı Bârî âsâr-ı hüsn-i teveccühât-ı cihandârî idüğü malum-ı âlî buyuruldukda emr u fermân hazret-i men lehü'l emrindir.

[29 Z. 1214] / [24 Mayıs 1800]

Medine-i Münevvere feraşet çantası

صورة اینجه سابقه ملحق اتخاذ خزینه نفیسه

عهده بندکانه احاله بوریلون صره همایون امانتی وحجاج مسلمین مرافقتیله مبارک حرمین الشریفینه توجه وعزیمت اولندقجه حمد الله تعالی
سایه کرامت وایه خلوفتناهیده ده راست حجاز امن وامان وبالجمله قبایل عربان مهمان نواز اولوب ایاب وذهابده برطرفدن
برکونه تسلط وتعدی وقوع بولمدی وانجق اوج کونده بر رحمت وحمان ظهوریله منازل ومراحلده کائن برکه تعبیر اولنان حوض کبیر
ماء یغمور ایله مالامال ودراکه اولجق محللرده صو تجمع ایدوب حجاج مسلمین وحیواناتی صو خصوصنده وحتی مستغرق بحر الصحف
الهیه اولمشلردر سنین سابقه ده انجق اوج وحتی مرحله ده ندرت اوزره اغنام بولنور ایدی بوسنه مبارکده عربان مجموع غنمه
سوروجی هر مرحله ده اغنامدن پیشکاه حجاجه عرض وآماده ایله غنیمت بلدیلر اعتدال هوا وحتی غایت مساعدیدی سنین سابقه
مثللو بادسموم وسائر عوارضات مستلزم الهمومدن حجاج مسلمین آسوده اولوب اوزرلرینه برکم روزکار وحتی اسمدی

اضافه

علی الخصوص کسوه شریفه نک اراده کرامتافاده شهنشاهی ایله دیماوند نسج واعمال وحرمهمایون ایله ایصالی بر دوجه لرده جهز
واقع اولمشدرکه تعبیر اولنمز سنین سابقه لرده مصر طرفندن کسوه سعادت ورودندن عید شریفک ابتدا کونی منادی ذبح وایبندن
صکره بالکز مصر میر الحاجی کندو نزابعاتیله مکه مکرمه یه واردوجی کسوه سعادتی تعلیق ایدرلر ایدی بودفعه جانب خلوفتناهیدن
دیماوندنده نسج ایله بعث واسراء بوریورلمغی خبری شیوعنه مبنی عید شریفک ابتدا سی کونی اطراف قبایل اهالیسی ومکه مکرمه رجالی
وسائر رجال ونسا واطفالی حرم شریفه تجمع وحاضر بولنوب قولری وحتی جبت شریفک طحنه صعود وجبه سائی نصر عمنو ایدرلر
تعلیق واکسا اولندقده جمله حضار حرم شریفدن یاوت انصر سلطاننا سلطان المسلمین ذمزمه سیله برتضرع وزاری ظهور ایلمشدرکه
وصف اولنمز بویله اجابتکاه بیت خدا ده بیدن موقع قبول اولدیغنده اشتباه یوقدر

شام شریفده دخی ماده نک قیمتی یوز پاره یه وبرنجک قیمتی قرق بش پاره یه وچولده دخنک قیمتی یکرمی پاره یه وحرمین الشریفینده
برنجک قیمتی اون التی پاره یه ویوز اوتوز وقیمکه براوده تعبیر اولنور براوده حنطه سکز ریاله وبراوده شعیر دخی ریاله
وشام شریف ویافه وقدس شریف وحلبدن
وایجی اولمغله تحمینا حرمین الشریفینک بر مقداری تحصیل اولنوب قولریله وصولنده هر بر زنک وظیفه لرندن نصفندن زیاده
معین وظایف حرمین الشریفینک بر مقداری تحصیل اولنوب قولریله تکمیلو تحصیل ونماما اصحابنه ایله جانب
وبریلدکی بدلرندن سند اخذ اولندیغی ومال کیلدور وصیدا وطرابلس وظابلسی تکمیلو تحصیل وتماما اصحابنه ایله جانب
حضرت شاهانه یه استجلاب وعوائد خیریه یه صرف وسع ومقدرت قلندیغی وبوجمله عنایات بادی اثاد حسن وجهات جهاندارلری
ایدوکی معلوم عین بولندقده امر وفرمان حضرت من له الامر کمدر

HAT, 157/6544-C

RAVZA-İ MUTAHHARA KİSVESİNİN MEDİNE'YE ULAŞTIRILARAK MERASİMLE YERİNE ÖRTÜLMESİ

Yeniden imal edilerek hüsn-i hatlarla süslenen Ravza-i Mutahhara örtüsünün Surre-i Hümâyûn emini vasıtasıyla Medine'ye ulaştırılıp merasimle yerine örtüldüğü

Medine-i Münevvere kadısı efendi dâ'îlerinin vârid olan i'lâmıdır.

Der-i devlet-mekîne arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki

97

Sebeb-i asayiş-i emn u emân nuhbe-i dûdmân-ı âlişân-ı âl-i Osman veliyy-i ni'met-i âlem şevketli kudretli azametli mehâbetli kerâmetli halîfe-i rû-yı zemîn fâtihü'l-Haremeyni'ş-Şerîfeyn es-Sultan el-Gazi Mahmud Han efendimiz hazretlerinin kanun-ı kadîme riâyetden mâadâ misli mesbûk olmayan hatt-ı hümâyûn-ı şahâneleriyle mektub hüsn-i hat celî vü hafî ile tahrîr ü terkim birle nesc u imal olunan Fahr-i Âlem Nebiyy-i Muhterem sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretleri'nin Ravza-i Mutahhara'larının Kisve-i Saadet'i hâlâ Surre Emini saadetli es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi bendeleriyle bi's-saade ve's-selâme vâsıl olup fermân-ı cihan-mutâ'a imtisâlen teşrîfât-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûn ve hil'at-ı fâhire-i inâyet-meşhûn-ı şahane kemâl-i ta'zîm ve ibcâl ile mahalline vaz' olundukda telakki ve nail-i derece-i kusvâ buyurulup devam-ı ömr u devlet-i şehin-şâhîye cümlelerimiz yek-zebân olarak duaya meşgul olunduğu pâye-i serîr-i a'lâya arz u i'lâm olundu. Baki emr hazret-i men lehü'l-emrindir.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min Muharremi'l-harâmi li-sene selâsîn ve mi'eteyn ve elf / [28 Aralık 1814]

Ed-Dâ'î
Li'd-Devleti'l-Aliyyeti'l-Osmaniyyeti
Hafid-zâde Mehmed Said
El-Kadi bi-Medineti'l-Münevvere

مدینهٔ منوره قاضیسی افندی داعیلرینک وارد اولان اعلامیدر

درد ولتمکنه عرض داعی کمینه لریدرکه
سبب اسایش امن وامان نجهٔ دودمان عالیشان آل عثمان ولی نعمت عالم شوکتلو قدرتلو عظمتلو مهابتلو کرامتلو خلیفهٔ روی زمین فاتح
الحرمین الشریفین السلطان الغازی محمود خان افندیمز حضرتلرینک قانون قدیمه رعایتدن ماعدا امثلی مسبوق اولمیان خط همایون شاهانه لریله مکتوب
حسن خط جلی وخفی ایله تحریر وترقیم برله نسج واعمال اولنان فخر عالم نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمز حضرتلرینک روضهٔ مطهره لرینک
کسوهٔ سعادتی حاضره امینی سعادتلو السید محمد عارف افندی بندلری یدیله بالسعادة والسلامة واصل اولوب فرمان جهانمطاعه امتثالا تشریفات
همایون موهبتمقرون وخلعت فاخرهٔ عنایتمشحون شاهانه کمال تعظیم وابجال ایله محلنه وضع اولندقده تلقی ونائل درجهٔ قصوی بیوریلوب دوام
عمر ودولت شهنشاهی یه جمله لریمز یکزبان اوله رق دعایه مشغول اولندیغی پایهٔ سریر اعلایه عرض واعلام اولندی باقی امر حضرت من له الامر کدر
حرر فی الیوم الخامس عشر من محرم الحرام لسنه ثلثین ومائتین والف

الداعی للدولة العلیة العثمانیة
حفیدزاده محمد سعید القاضی بمدینة المنوره

HAT, 346/19699-C

MEKKE EMİRİNE GÖNDERİLCEK NAME-İ HÜMÂYÛNUN HAZIRLANMASI VE GÖREVLİLERE HEDİYE EDİLECEK KÜRKLERİN YETİŞTİRİLMESİ

Her sene Surre Emini ve kaftan ağası ile Mekke emirine gönderilmesi mutâd olan name-i hümâyûnun hazırlanması ve görevlilere hediye edilecek samur kürklerin belirtilen vasıflarda hazır edilmesi

98

Kaimmakam Paşa

İşbu takrîrin ve şerif dâ'îmize gönderilecek name-i hümâyûnlarımızın sûretleri manzûr ve ma'lûm-ı hümâyûnum olmuşdur. Suretler mûcebince name-i hümâyûnlarımız tebyiz olunup üzerleri mühr-i hümâyûnumuzla temhir olunmak için taraf-ı şahanemize arz olunup bi'l-müzâkere takrîrinde beyân olunduğu üzere şerif dâ'îmize teberrüken ve teyemmünen kürke bedel hervânî gönderilmesi pek münasip olacağından hemen öylece yapdırılsın fakat köz rengi yeşilden pâyelice ise de şerafet münasebetiyle yeşil çukadan olması yakışık alacağından zümrüdî yeşil a'lâ çukadan yapılsın.

Şevketli kerametli mehabetli kudretli veliyy-i ni'metim efendim padişahım

Taraf-ı eşref-i hazret-i şehinşâhîlerinden emîr-i Mekke-i Mükerreme bulunan dâ'îlerine beher sene Surre-i Hümâyûn'ları emini ve kaftan ağası kullarıyla Arabî ve Türkî name-i hümâyûn-ı şahaneleri irsâli mu'tâd olup işbu sene-i mübarekede dahi Surre-i Hümâyûn'larının vakt-i ihracı günbegün takarrub etmekde olduğuna binâen ber-mu'tâd cânib-i seniyyü'l-cevânib-i Padişahânelerinden mûmâileyhimâ kullarıyla emir-i Mekke-i Mükerreme Şerif Muhammed bin Avn dâ'îlerine gönderilecek nâme-i hümâyûn-ı mülûkanelerinin müsveddeleri kaleme aldırılıp manzûr-ı hümâyûn-ı şehriyârîleri buyurulmak için ma'rûz-ı huzur-ı lâmi'ü'n-nûr-ı zıllullahîleri kılınmağın sebk u ibareleri muvâfık-ı re'y-i rezîn-i isabet-karîn-i şahaneleri buyurulur ise ol vechile tebyîz ve techîz etdirilip üzerlerinde olan balmumları mübarek mühr-i hümâyûn-ı mülûkaneleriyle li-ecli't-tevşîh tekrar hak-i pây-ı hümâyûn-ı cihan-bânîlerine arz

u tesyâr olunacağı ve ma'lûm-ı hümâyûn-ı mülûkaneleri buyurulduğu üzere kaftan ağası kullarıyla gönderilecek name-i hümâyûn-ı şehinşâhîleriyle beraber şerif-i müşârünileyh dâ'îlerine fi'l-asl vüzerâya mahsus serâsere dûhte bir sevb samur kürk ile bir serâser[e] üstlük dahi irsâl olunmak mu'tâd olup ancak el-hâletü hazihî samur kürk hil'ati metruk olarak onun yerine vüzerâ kullarına yeşil çukadan yakası sırma işleme hervânî tahsis buyurulmuş olduğuna binâen bu husus serasker paşa kullarıyla lede'l-müzâkere şerif-i müşârünileyh dâ'îlerine dahi bundan böyle münasip hervânî irsâli lâzım gelir ise de mukaddemleri irsâl buyurulan kürklerin fiyatı altı yedi bin kuruşa kadar olduğundan şimdi irsâl buyurulacak hervânînin kıymeti dahi ol miktara varmak ve şanlıca olup mukaddemki kürklerden ziyade makbule geçmek için irsâl buyurulacak hervânî zikrolunan fiyata varmak üzere yakasından fazla önleri ta eteklerine varınca münasip mahallerine inci vaz'ıyla sırma işletdirilip teberrüken ve teyemmünen ibtida şerif-i müşârünileyh dâ'îlerine bi'l-irsal ondan bed' olunması sûreti tasavvur ve tensîb olunmuş olmakla sair vüzerâ bendelerine mahsus yeşil veyahut şerif dâ'îlerinin rutbe-i mahsusasına mebnî köz veyahut tensîb-kerde-i mülûkaneleri buyurulacak renkde ber-vech-i muharrer zînetlice olarak tanzimi hususunda ne vechile irâde-i seniyye-i mülûkaneleri buyurulur ise iktizâsının icrasına ibtidar olunacağı muhât-ilm-i âlem-ârâ-yı şehinşâhîleri buyuruldukda emr u fermân şevketli kerametli mehabetli kudretli veliyy-i ni'metim efendim Padişah'ım hazretlerinindir.

[29 Z. 1245] / [21 Haziran 1830]

Surre malzemesi taşıyan katar (Yusuf Çağlar Arşivi)

قائمقام پاشا

هرنه تقریر و تسریعه دائر عزیز کوندریلدی فانه همایونلرنده صورتی نظور و معلوم همایونم اولمشدر صورتدن مستفاد فانه همایونلرنده تبییض
اولنوب اوزرینه مهر همایونلرنه تحریر و تحمید اولنوب عرضه شاهانه عرضه اولنمق بالمذاکره تقریر کذا بیان اولندیغی اوزره تسریعه دائر عزیز
تبرکا و تیمنا کورکه بدل حرف دانی کوندرلسی دلک نهایت ولد هندون همه اوبجه یاپدرلسون قدیمه کوز رکی یشیلدیه یاپیلجه هر ده شرافت
مناسبتیله یشیل هیوقه دن اولمسی یاقشمه اله هندون زمردی یشیل اعلو هیوقه دن یاپلسون

شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ذی نعمتم افندم

طرف اشرف حضرت شهنشاهیدن امیر مکه مکرمه بولنان داعیلرینه بهسنه صنی همایونلری امنی وخفقانه اغاسی قولیله عربی وترکی نامه همایونی
شاهانه‌لری ایصالی مقتضا اولوب اشبو سنه مبارکه ده دخی صنی همایونلرینک وقت اخراجی کوره بکونی تقرب ایتمکه اولدیغنه بنا: برمقتضا جانب
سنی الجواب پادشاهانه‌لرندن صورت ایصالی قولیله امیر مکه مکرمه شریف محمد برعونه داعیلرینه کوندریلدجک نامه همایونلر ملوکانه‌لرینک صورتی
قلم الدیریلوب منظور همایونلری شهریاریلری بیورلوب ایچون معروض حضور لامع النور ظل اللهیلری قلنمغیه سبک وعبارتی معافیه رای رزین
اصابتقرینه شاهانه‌لری بیورلدیغی اولجهله تبییض وتحریر ایتدیریلوب اوزرلرینه اولانه بالمهرلری مبارک مهر همایونلری ملوکانه‌لریله لاجل التشریف
تکلار خاکپای همایونلری جهانبانلریه عرض ونثار اولنمغی ومعلوم همایونلری ملوکانه‌لری بیورلدیغی اوزره خفقانه اغاسی قولیله کوندریلدجک نامه همایونه
شهنشاهیلریله برابر شریف مشارالیه داعیلرینه فی الاصل وزرایه مخصوص سراسر دوخته بر ثوب سمور کورک ایله برسراسر استلک دخی ارسال اولنمق مقتضا
اولوب انجق الحال زهنده سمور کورک خلعتی منزول اولدوغه انک بدلنه وزرا قولیله یشیل هیوقه دن یقسی صورتده اشلنه حرفانی تخصیص بیورلمسی اولدیغنه بنا:
بو خصوص عسکریاشا قولیله لدی المذاکره شریف مشارالیه داعیلرینه دخی بونلرنک بدلنه مناسب حرفانی ارسالی لازم کلور ایسه مقدماً ارسال بیورلدقده
کورکلرنک قیمتانی بدی بیک غروش قدر اولدیغندن شمدی ارسال بیورلمق حرفانلرنک قیمتی دخی اولمقدار واردر وشانلرینه اولمق مقتضا
کورکلرینه زیاده مقبول کلمک ایچون ارسال بیورلمق حرفانی ذکر اولنان قیمتده واردر اوزره بقسمندن فضله اولکلری تا انکلینه وارنجه مناسب محلنده
انجق وضعیله صرف اشلنمسی بیورلمق تبرکا و تیمنا ابتدا شریف مشارالیه داعیلرینه بالارسال اندن بدا ایلمسی صورتی تصور و تنسیب اولنمغی اوطقه سائر
وزرانک لرینه مخصوص یشیل و یاخود شریف داعیلرینک رتبه مخصوصه‌سنه مبنی کوز و یاخود تنسیکدر ملوکانه‌لری بیورلمق ایچون رنکین بروجه محرر رتبه‌لری اولدیغی
تطبیق خصوصنده اراده سنیه ملوکانه‌لری بیورلدیغی اقتضاسنک اجراسنه ابتدار اولنمغی مطلع عالی رای شهنشاهیلری بیورلدقده امر و فرمان

شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ذی نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرنکدر

HAT, 554/27416

MUZAYRIB SAHRASI'NDA URBÂN ŞEYHLERİNE ATİYYELERİ VERİLEREK SURRE-İ HÜMÂYÛN VE HAC KAFİLELERİNİN KÂBE'YE DOĞRU HAREKET ETMESİ

Şevval'in yirmi yedisinde Muzayrıb Sahrası'nda urbân şeyhlerine atıyyeleri verilip gönülleri hoş edilerek, güvenliği sağlamakla görevli askerî umerâ hoşnut edildikten sonra hac kafilesinin Kâbe'ye doğru hareket ettiği

99

Mübarek ve mes'ûd hak-i pây-i mekârim-peymâ-yı veliyyü'n-ni'amîlerine ma'rûz-ı kullarıdır ki

Muhât-ilm-i hüsrevâneleri buyurulduğu vechile Muzayrıb sahrasına muvâsalat-ı âcizânemin ferdâsı günü huzurları lâzım gelen tava'if-i urbân ve Sahn şeyhleri eşyaların cümlesi isticlâb ve mu'tâdları üzere müretteb olan surreleri i'tâ ve mukannen olan hil'atları iksâ ve sâye-i tûbâ-vâye-i hazret-i şehriyârî ve yümn-i teveccühât-ı mehâsin-âyât-ı hüsrevâneleri berekatıyla icâbı vechile cümlesinin hatırları mutayyeb edilmiş ve sunûf-ı asâkir ve hademeye iktizâ eden zahire ve tayînâtları i'ta ve mukavvim kullarının levâzımât-ı seferiyelerini itmam ile hamden-lillahi teâlâ avn-i inâyet-i Bârî ve bi-rûhâniyyet-i hazret-i Risâlet-penâhî ve hüsn-i himem-i mekârim-tev'em-i veliyyü'n-ni'amîleriyle mah-ı Şevval'in yirmi yedinci Cuma günü saat iki sularında sahra-yı mezbûreden fekk-i atnâb-ı ikamet ve bi-meşî'etillahi teâlâ savb-ı maksûdeye teveccüh ü azîmet olunduğunun i'râzı zımnında işbu arzuhâl-i rıkkiyyet-meâl-i bendegânem terkim ve hâk-i pây-i mekârim-peymâ-yı mün'imânelerine takdim kılındığı inşaallahü teâlâ rehîn-i ilm-i inâyet-şümûlleri buyuruldukda Adana'dan beri me'lûf ve muhtaç olduğum hüsn-i enzâr-ı kimya-âsâr-ı rahîmâneler[i] hakk-ı nâ ehakk-ı bendegânemde kemâ kân ibkâ buyurulmak babında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 26 L. Sene [12]60

(Mühür)

Ma'rûz-ı kullarıdır ki

Bu sene-i mübarekede Muzayrıb sahrasına tecemmu‘ olan hüccâc-ı hidâyet-minhâc ta‘dâd olunarak mikdarını mübeyyin bir kıt‘a pusulası tanzim ve ma‘lûm-ı mehâsin melzûm-ı hüservâneleri buyurulmak için leffen hâk-i pây-i müşîrânelerine takdime mücâseret kılınmışdır.

*

Veliyyü'l-himemâ kerîmü'ş-şiyemâ devletli inâyetli âtufetli übbehetli efendim hazretleri

Yâverî-i tevfîk-i Bârî ile Surre-i Hümâyûn ve hüccâc-ı hidâyet-makrûnun sâye-i teshîlât-vâye-i hazret-i Hilâfet-penâhîde şehr-i Şevvalü'l-Mükerrem'in yirmi yedinci günü Muzayrıb sahrasından Kâbe-i maksûda vukuu hareket ve azîmetini şâmil Mîrü'l-hac vekili saadetli Ali Paşa ve kilâr emini efendi taraflarından tevârüd eden çend kıt‘a tahrîrât ile mikdar-ı hüccâcı müştemil bir kıt‘a pusulanın takdim ve irsâl kılındığına dair Şam-ı Şerif valisi atûfetli Ali Paşa Hazretleri'nin bir kıt‘a şukkası evrak-ı merkûme ile beraber mücerred manzûr-ı meâlî-mevfûr-ı cenâb-ı cihan-bânî buyurulmak için savb-ı vâlâ-yı seraskerîlerine gönderilmiş olmakla muvâfık-ı irâde-i seniyye-i hazret-i şahane buyurulur ise vali-i müşârün ileyh hazretlerine ber-mu‘tâd cevabnâme-i senâverî tastîr etdirileceği beyânıyla tezkire-i âcizî terkimine mübaderet kılındı efendim.

Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Enmile-zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikrolunan şukka ve evrak meşmûl-i lihâza-i şevket ifaza-i hazret-i Hilâfet-penâhî buyurulmuş ve istîzân olunduğu üzere vali-i müşarünileyh hazretlerine ber-mu‘tâd cevabname-i âlîleri tastîr etdirilmesi müte‘allik ve şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne iktizâ-yı âlîsinden bulunmuş ve şukka ve evrak-ı merkûme yine savb-ı sâmî-i âsafîlerine iade ve tesyar kılınmış olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 23 Za. Sene [1]260 / [4 Aralık 1844]

مبارك ومسعود خاقانی مکارم پیمای والنعمیدینه معروضه قولدیدرکه

محل علم خسروانه‌لری بیورلریغی وجهله مزبور صحراسنه مواصلت عنبرانه‌مك فرداسی کونی حضورلری لازم مکلان طوائف عربانه وسخنی
شیخلری وشیاللرینه جمله‌سی استجلاب ومعتادلری اوزره مرتب اولان حضرتلری اعطا ومقننه اولان خلعتلری اکسا وسایه طوبا
وایه حضرت شهریاری وبمه توجهانه محاسن آیات خسروانه‌لری برکاتیله ایجاب وجهله جمله‌سنك خاطرلری مطیب ایدلمك وصنوف
عسکر وخدمه‌یه اقتضا ایدن ذخیره وتعییناتلری اعطا ومقوم قولدینك لوازمات سفریه‌لرینی اتمام ایله حمدا لله تعالی
عون عنایت باری وبرهانیه حضرت رسالتپناهی وحرمهم مکارم توأم والنعمیدیله ماه شوالك یکرمی بیدنجی جمعه کونی ساعت
ایکی صولرنده صحرای مزبوره دن فك اطناب اقامت وبمشیت الله تعالی صوب مقصودیه توجه وعزیمت اولندیغنك اعراضی
ضمننده شبو عرضملی دقیقه‌لی بنکانه‌م ترقیم وخاقانی مکارم پیمای منعمانه‌لرینه تقدیم قلندیغی ان شاء الله تعالی رهبر علم عنایتمولدر
بیورلرقده اونه دنبرو مشاغل ومحتاج اولدیغم حسن انفاذ کیمیا آثار دیمانه‌لرحق سنا احوبنکانه‌مده کمکان ایقا بیورلمق بابنده امر وفرمان حضرت
مزلة الامر کدر

معروضه قولدیدرکه
بوسنه مبارکه‌ده مزبور صحراسنه تجمع اولان حجاج
هدایتمزاج تعداد اولنان مقداری مبین بر قطعه
بعضلری نظم ومعلوم محلده ملزوم خسروانه‌لری بیورلمق
ایچون نفاذ خاقانی مشیرانه‌لرینه تقدیم محلرینه قلنمشدر

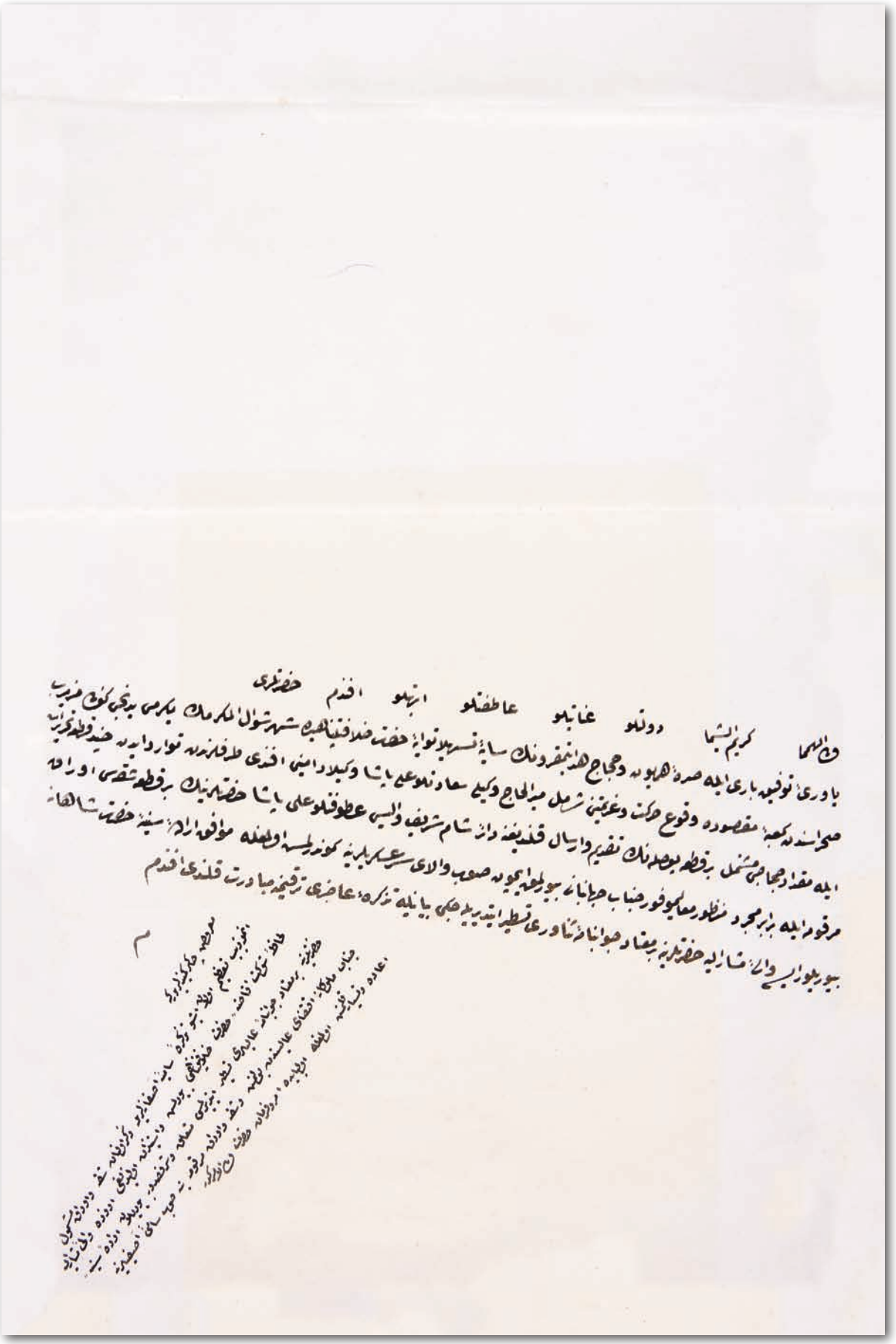

İ. DH, 94/4716

SURRE EMİNİNİN HACILARLA BİRLİKTE ŞAM'DAN HAREKET ETMESİ

Surre Emini Mehmed Bey'in gönderilen atıyyeleri defterde yazılı olduğu üzere hak sahiplerine teslim etmek ve hil'atleri giydirmek üzere hacılarla birlikte Şam'dan hareket ettiği

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

100

Surre-i Hümâyûn Emini izzetli Mehmed Bey bendelerinin yedinde olan defter mûcebince ber-mu'tâd i'tâ olunacak Surre ve hil'atlerin erbâbına tesliminde usul-i kadîmesinden zâ'id şey talebiyle sızıltı ve münâza'a çıkarılmaması esbâbının istikmâli ve mir-i mûmâileyh bendeleri hakkında merasim-i mürââtın icrası irâde-i aliyyesini şâmil hâme-i mübâhât ve iftiharım olan bir kıt'a emirnâme-i sâmî-i Vekâlet-penâhîleri meâl-i alisi karîn-i derk-i çâkerânem olmuş ve tıbk-ı fermân-ı sâmî-i hidivîleri vechile atâyâ-yı mezbûre ber-mûceb-i defter usûl-i kadîmesine tatbikan yerli yerine ifa kılınmış ve emin-i mûmâileyh bendeleri erbâb-ı cerbeze ve dirayetden bulunmuş olmasıyla bi'l-ittifak cümleden cânib-i seniyyü'l-cevânib-i hazret-i Hilâfet-penâhîye ve zât-ı fehâmet-sımât-ı Sadâret-penâhîlerine ed'iye-i hayriyye isticlâbına mübâderet ve mûmâileyh bendeleri hakkında dahi ihtiramât-ı lâzımenin icrasıyla tarih-i arîza-i çâkerîden birkaç gün sonra hüccâc-ı müslimîn ile kemal-i refah ve asayiş üzere cânib-i maksad-ı âlîye müteveccihen Şam-ı Şerif'den hareketleri musammem bulunmuş olduğunun arz u beyâna mücâseret kılınmış olmağın ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 11 L. Sene [12]73 [4 Haziran 1857]

Vali-i Eyalet-i Şam-ı Şerif
(Mühür)

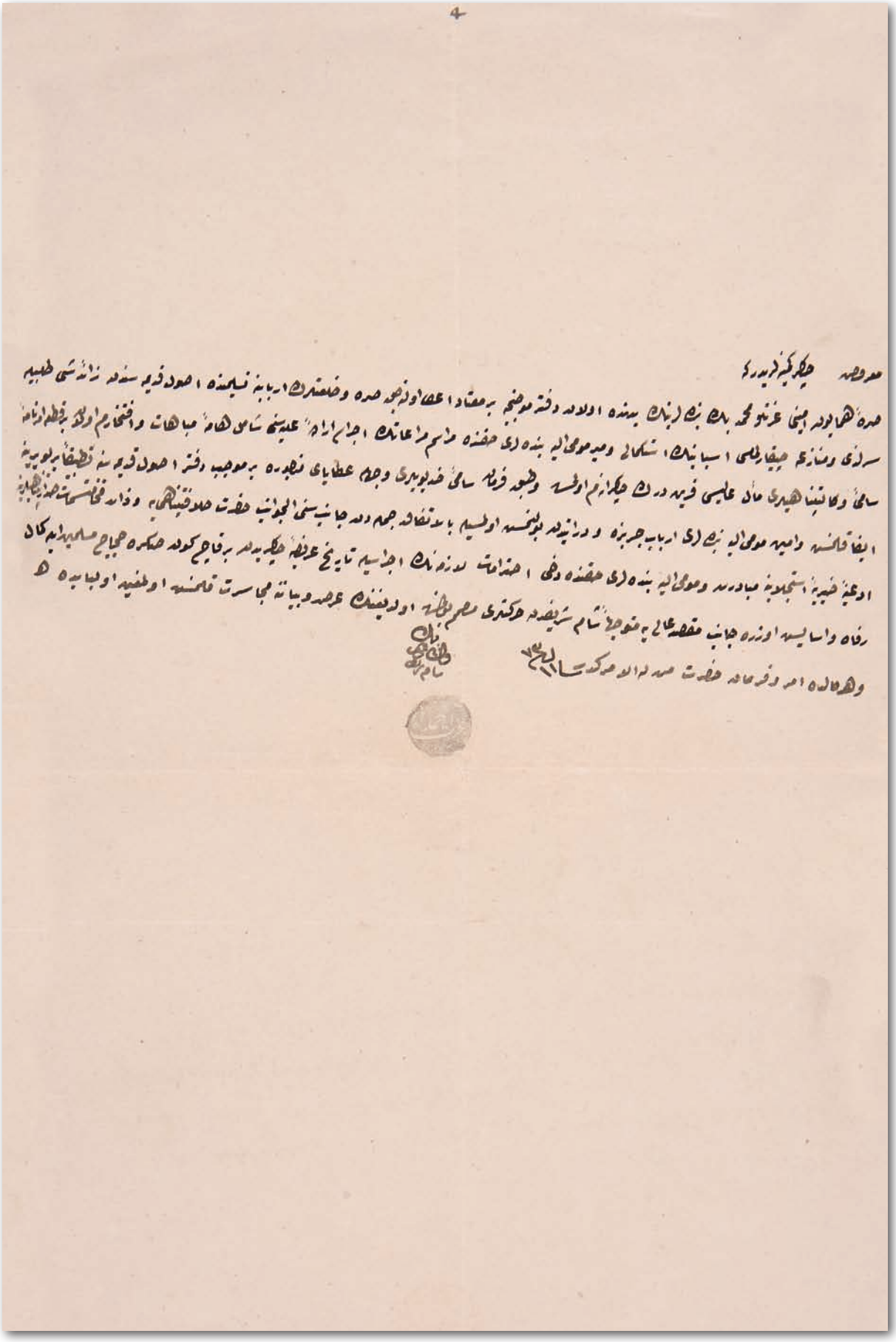

A. MKT. UM, 283/40

TOPKAPI SARAYI'NDAN ÇIKARILAN SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ÜSKÜDAR'DA TOP ATIŞLARIYLA KARŞILANMASI

Surre-i Hümâyûn'un Receb ayının on üçünde Topkapı Sarayı'ndan çıkarılması ve Üsküdar'a varışında top atışlarıyla karşılanması

101

Ma'rûz-ı çâkerleridir ki

Surre-i Hümâyûn-ı şahane resm-i vâlâsının sâbıkları misillü işbu Receb-i Şerif'in on üçüncü Cumartesi günü Topkapı Saray-ı Muallâsı'ndan ihracı hususuna irâde-i seniyye-i şahane saniha-pîrâ-yı sudûr buyurulmuş olmakla ümerâ-yı bahriyenin Cuma elbiseleriyle yevm-i mezkûrda mahall-i âlî-i mezbûrede saat beşde mevcud bulunmaları ve Surre-i Hümâyûn'u Üsküdar'a nakletmek üzere sâbıkı misillü bir kıt'a vapur sefinesinin saat üç kararlarında Bahçekapısı İskelesi'nde hâzır u müheyyâ bulunması ve Surre-i Hümâyûn'un vaz'ında ve Üsküdar'a vüsûlünde top endâht olunması emir ve tenbihine himem-i seniyye-i âsafâneleri derkâr buyurulmak bâbında emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 9 B. Sene [12]74

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Müfâd-ı iş'âr-ı âlî-i âsafâneleri karîn-i îkan-ı çâkerânem olmuş ve Surre-i Hümâyûn-ı mezkûru nakletmek üzere tahsis kılınan vapur sefîne-i hümâyûnunun yevm-i mezkûrda Bahçekapısı İskelesi'nde hâzır bulunması ve top endahtı hususları icab edenlere ifade kılındığı misillü ümerâ-yı bahriyenin dahi ol vecihle mahall-i âlî-i mezbûrede bulunması kendilerine tenbîh kılınmış olmakla emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 11 B. Sene [12]74 [25 Şubat 1858]

(İmza)

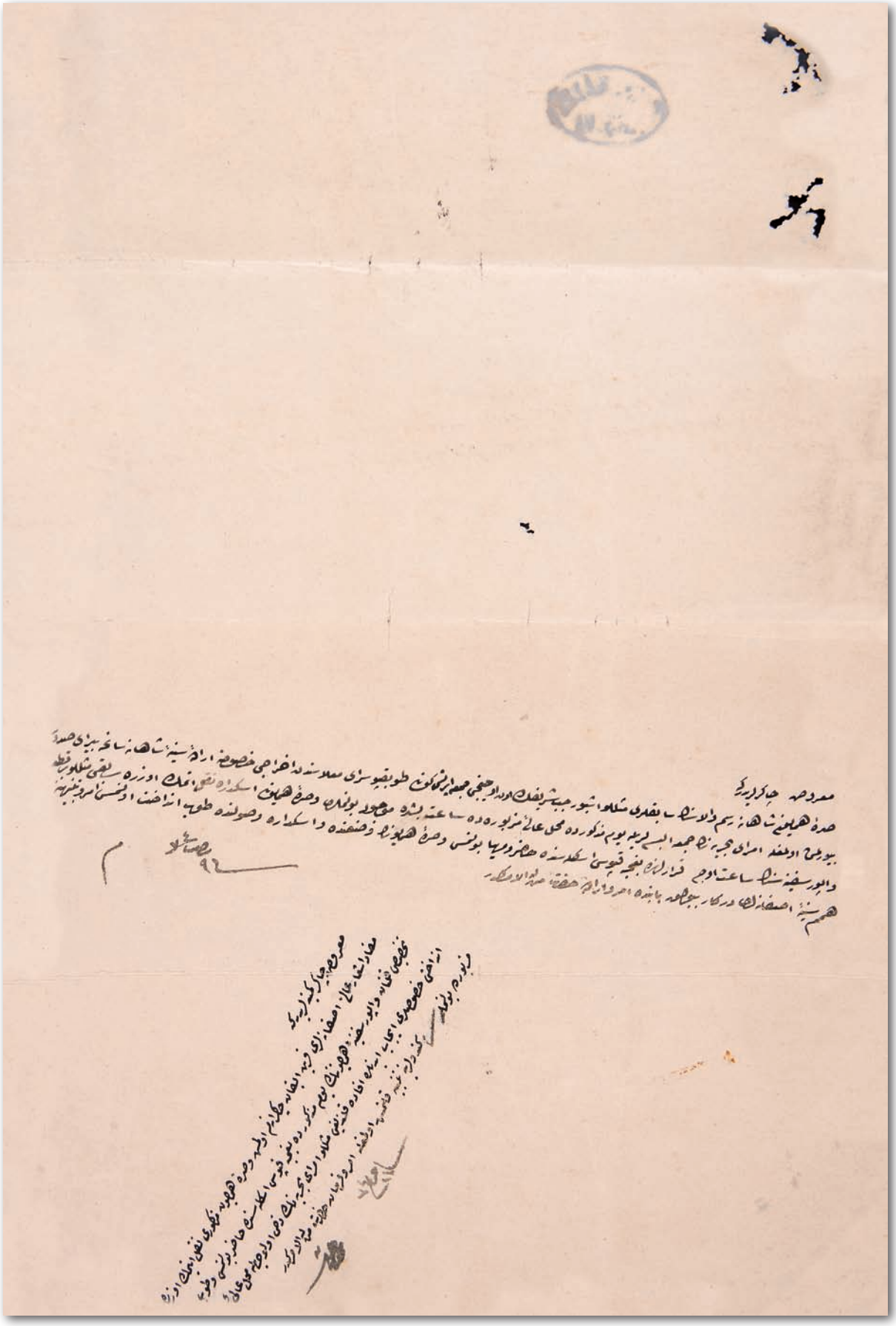

A. MKT. NZD, 252/59

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN VE HACILARIN MEKKE'YE VAKTİNDE VARMASI, SURRENİN HAK SAHİPLERİNE DAĞITILMASI

Surre-i Hümâyûn'un Zilhicce'nin beşinci günü Mekke'ye vardığı, Arafat'ta vakfeye durmak üzere iki gün sonra yola çıkıldığı, her mübarek mekanda Padişah'a hayır dualar edildiği, gerek yolculuk boyunca gerek Mekke ve Medine'de verilmesi mutâd olan hediyelerin defter kayıtlarına göre dağıtıldığı ve hacıların ibadetlerini huzur içinde yerine getirdikleri

102

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Kuvve-i âsâr-ı teveccühât-ı müstelzimü't-teshilât-ı cenâb-ı Sadâret-penâhîleriyle bi'l-emni ve'l-âfiye mâh-ı Zilhicce-i Şerîfe'nin beşinci yevm-i isneyn cümle ile birlikde Mekke-i Mükerreme şerrefehallahü Teâla'ya muvâsalat ve iki gün ikametle cânib-i Cebel-i Arafat'a teveccüh ü azîmet olunup ve bi-keremihî Teâlâ saye-i muvâffakiyet-vâye-i hazret-i Padişâhî ve cenâb-ı Vekâlet-penâhîlerinde mevsim hacc-ı ekbere tesâdüfle bi'ş-şevk temâmi-i şerâit-i vukûf ve ferâ'iz-i hac edâ olunarak Mekke'ye avdet olunmuş ve her bir emâkin-i mübâreke ve makâmât-ı aliyye-i saîde ve hususuyla Ravza-i Mutahhara ve Beyt-i Muazzam ve Mültezem ve Cebel-i Arafat'da füzûni-i eyyâm-ı ömr-i hazret-i mülûkâne ve deymûmiyet-i fer u şevket-i cenâb-ı hüsrevâne de'avât-ı hayriyesi an hulûsi'l-kalb merfû'-ı bârigâh-ı ileyh kılınmışdır. Gerek esna-i râhda ve gerek Medine-i Münevvere, Mekke-i Mükerreme'de i'tâsı mu'tâd olan atâyâ vezâif ve hila' ve sairenin mevcud defterler mûcebince her birerleri yoluyla yerli yerlerine i'tâ ve teslim olunarak bu yüzden dahi cümle tarafından taraf-ı eşref-i hazret-i zıllullahîye de'avât-ı hayriye isticlâb olunmuş ve maa-hâzâ hüccâc-ı müslimînin böyle ez-her cihet refah ve safâ-yı hatırlarla nâil-i maksad u âmâl olmaları mahzâ bir nev'-i inâyet-i celîle-i ilâhî ve mücerred muktezâ-yı tâli'-i meyâmin-matla'-ı hazret-i Padişâhî iktizâ-yı âlîsinden olmağın beyân-ı teşekkür ve beşâreti imâ ve hakk-ı âcizânemde iksir-i hayat olan hüsn-i enzâr-ı veliyyü'n ni'amîlerin istibka ma'razında takdim-i arîzaya ictira kılınmışdır. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l emrindir.

Fî 14 Z. Sene [12]76 / [3 Temmuz 1860]

Emin-i Surre-i Hümâyûn
Mehmed Şerif

Surre Alayı Saray-ı Hümayun'dan çıkarken

معروض چکه کمینه لریدر که
قوه اثار توجهات مستلزم التسهیلات جناب صدارت پناهیریله بالامن والعافیه ماه ذالحجه شریفه نك بشنجی یوم اثنین جمله ایله بر لکده مکه مکرمه شرفها الله تعالی مواصله
وایکی کونی اقامتله جانب جبل عرفاته توجه وعزیمت اولنوب وبکرمه تعالی سایه موفقیت وایه حضرت پادشاهی وجناب وکالتپناهیزده موسم حج اکبره تصادفله بالشوق
تمامی شرائط وقوف وفرائض حج ادا اولنه رق مکه یه عودت اولنمش وهر بر اماکن مبارکه ومقامات عالیه سعیده خصوصیله روضه مطهره وبیت معظم وملتزم
وجبل عرفاتده فزونی ایام عمر حضرت ملوکانه ودیمومیه فرو شوکت جناب خسروانه دعوات خیریه سی عن خلوص القلب مرفوع بارگاه الهی قلنمشدر کرك اثناء
راهده وکرك مدینه منوره مکه مکرمه ده اعطای معتاد اولان عطایا وظائف وخلع وسائره نك موجود دفترلر موجبنجه هر بر لر یولیله یرلو یرلرینه
اعطا وتسلیم اولنه رق بو یوزدن دخی جمله طرفندن طرف اشرف حضرت ظل اللهیه دعوات خیریه استجلاب اولنمش ومع هذا حجاج مسلمینك بو یله
از هر جهت رفاه وصفای خطرلرله نائل مقصد وامال اولملری محضا بر نوع عنایت جلیله الهی ومجرد مقتضای طالع میمنت مطالع حضرت پادشاهی
اقتضای عالیسندن اولمغین بیان تشکر وبشارت ایما وصحت عظمتده اکسیر حیات اولان حسن انظار فی الغیبیه استبقا معرضنده تقدیم عریضه یه اجترا
قلنمشدر اوچ بر امر وفرمان حضرت مولی الامرکدر
١٤ ذالحجه

امین حیرة
هرلون

SURRE-İ HÜMÂYÛN ALAYI'NIN TERTİP EDİLDİĞİ GÜN GÖREVİ BAŞINDA KALACAK SUBAYLARIN LİSTESİNİN BELİRLENMESİ

Surre-i Hümâyûn alayına katılacak subaylar listesinin mirlivadan binbaşıya kadar genişletilmesi durumunda alayda boşluk oluşup herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi için, görevi başında kalacakların listesinin bildirilmesi

103

Yıldız Saray-ı Hümâyûnu
Başkitabet Dairesi

Seraskere gönderilen tezkirenin sûretidir.

Surre-i Hümâyûn alay-ı vâlâsına hâssa ve nizâmiye zâbitân ve ümerâsının Cumalık elbise-i resmiyeleriyle azîmet ederek mirlivâ raddesinden binbaşıya kadar zâbitânın alayda bulunacakları resîde-i dest-i tevkîr olan 14 Şaban sene [1]317 tarihli tezkire-i husûsiye-i seraskerîlerinde arz u beyân olunmuş ise de binbaşıya kadar zâbitânın bulunmaları halinde mevkilerinden tebâüd etmeleri ve binâenaleyh bunda yanlışlık olması lâzım gelip usûl ve emsal haricinde yanlış bir şey vukua gelmemek üzere iktizâ-yı hâlin ifası ve alayda bulunacakların hemen arz-ı hâk-i pây-ı âlî kılınması şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhî icâb-ı âlîsinden olmakla ol babda.

Fî 14 Ş. Sene [1]317, fî 5 Kanun-ı Evvel sene [1]315

Mukabele edilmişdir

(İmzalar)

*

Makam-ı Seraskerî
Mektubî Kalemi
Hususî

Surre-i Hümâyûn alay-ı vâlâsının bi-mennihî teâlâ işbu şehr-i Şaban-ı Şerif'in on beşinci Pazartesi günü Yıldız Saray-ı Âlîsi'nden ihracına irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî müte'allik ve şeref-südûr buyurulmuş olduğu beyânıyla hâssa ve nizâmiye zâbitân ve ümerâsının Cumalık elbise-i resmiyeleriyle yevm-i mezkûrda saat altıda Saray-ı Âlî-i mezkûra azîmet ederek mirlivâ raddesinden binbaşıya kadar zâbitânın alayda bulunmaları ve alay-ı vâlânın pîş ü pesinde gitmek üzere iki bölük süvari asâkir-i şahanenin tayiniyle Saray-ı Hümâyûn'dan iskeleye kadar bazı vüs'atli mahallere münasibi vechile asâkir-i şahanenin ikamesi ve Üsküdar'da lüzumu olan memurların dahi iskeleye tertibi vârid olan tezkire-i sâmiyede iş'âr olunmuş ve keyfiyet Hâssa Ordu-yı Hümâyûnu Müşiriyet-i Celîlesi'ne ve teşrîfâtî-i askerîye tebliğ kılınmış olmakla muhât-ilm-i âlî buyurulmak üzere arz-ı ma'lûmâta ibtidar kılındı. Ol babda emr u irâde efendim hazretlerinindir.

Fî 14 Ş. Sene [1]317 ve fî 5 Kanun-ı Evvel sene [1]315 / [17 Aralık 1899]

Serasker
Rıza

٥

بلدرز ای همایون
باش کتابت دائره‌سی

سرعسکره کوندریلان تذکره‌نك صورتیدر

حضرت همایون الای والاسنه خاصه ونظامیه ضابطان وامراسنك جمعه‌لق البسهٔ رسمیه‌لریله عزیمت ایدرك
میرلوا اراده‌سندن بیکباشی‌یه قدر ضابطانك الایده بولنه‌جقلری رسیده دست توقیر اولان ١٤ شعبان ٢١٧
تاریخلی تذکرهٔ خصوصیهٔ سرعسکریلرنده عرض وبیان اولنمش ایسه‌ده بیکباشی‌یه قدر ضابطانك بولنمقلری حالنده
موقعلرنده تباعد ایتمکلری وبناءً علیه بونده یاکلشلق اولمسی لازم کلوب اصول وامثال خارجنده یاکلشه
برش وقوعه کلمامك اوزره اقتضای حالك ایضاحی والایده بولنه‌جقلرك همان عرض خاکپای عالم قلمه
شرفصدور بیورلان ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی ایجاب عالیسندن اولمغله اولبابده
١٤ شعبان ٢١٧ | ٥ کانون اول ٢١٥

مقابله ایدلمشدر
قوللری قوللری
محمد جواد [illegible]
عبد مملوکلری

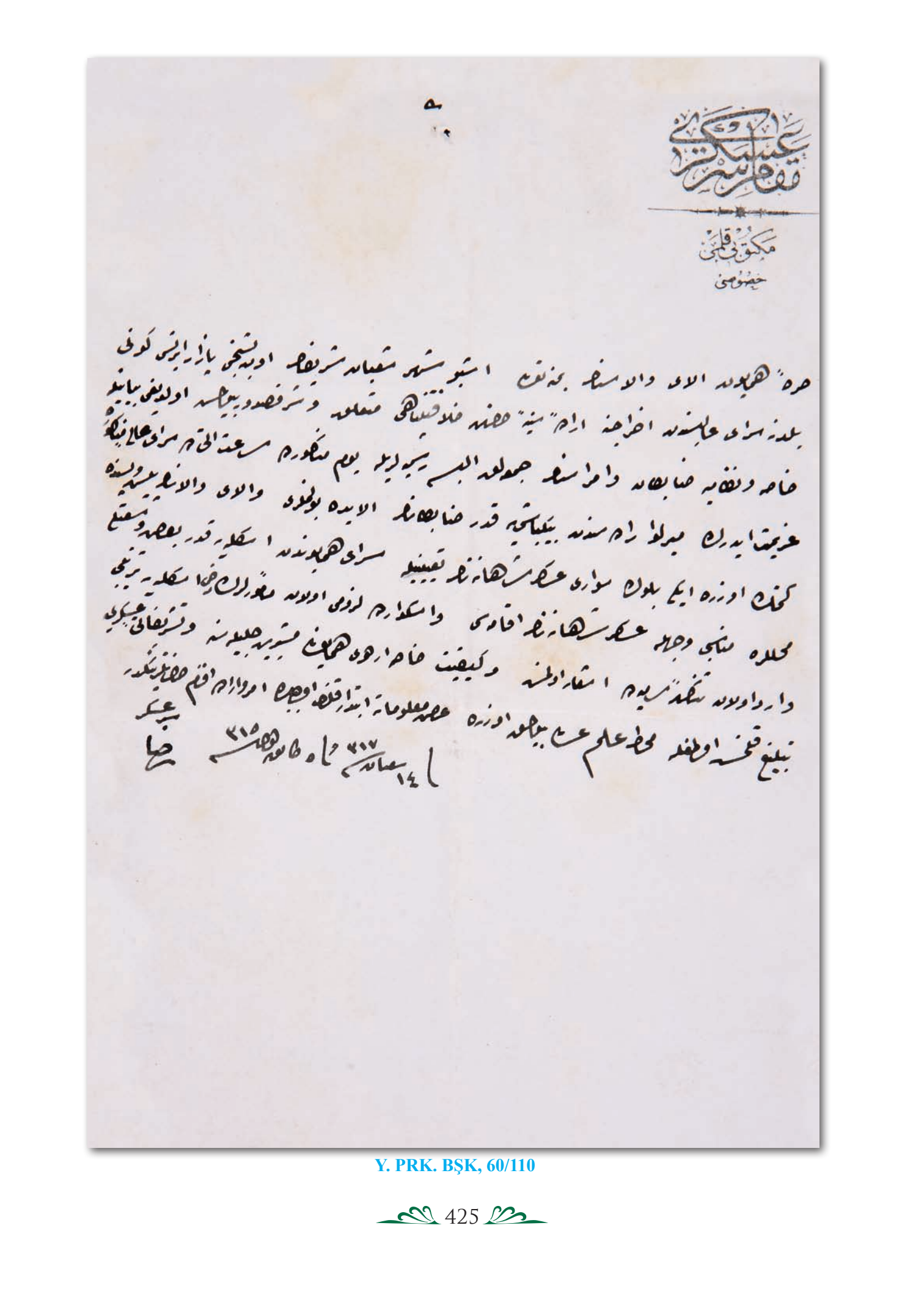

مقام سرعسکری

مکتوبی قلمی

خصوصی

حرهٔ همایون الای والاسنك بمنه تعالی اشبو شهر شعبان شریفك اون بشنجی بازار ایرتسی کونی
بلدهٔ سرای عالیسندن اخراجنه اراده سنیهٔ حضرت خلافتپناهی متعلق و شرف صدور بیوریلمش اولدیغی بیانیله
خاصه و نظامیه ضابطان و امراسنك جمعلق البسه رسمیه لریله یوم مذکورده ساعت اتی ده سرای عالی مذکوره
عزیمت ایدرك میرلوا رادهسندن بیکباشیه قدر ضابطانك الایده بولنمری والای والانك پیشنده و پسنده
کتخدا اوزره ایکی بلوك سواری عسکر شاهانه نك تعیینیله سرای همایوندن اسکله یه قدر بعض وسعتلی
محللره مناسبی وجهله عسکر شاهانه نك اقامهسی و اسکوارده لزومی اولان مأمورلرك رضا اسکله یه ترتیبی
وارد اولان تنکهٔ سیه ده اشعار اولنمش و کیفیت خاصه اردوی همایونی مشیرین جلیلهسنه و تشریفاتی عسکری
تبلیغ قلنمش اولمغله محط علم عسکری بیوریلمش اوزره عرض معلوماته ابتدار قلنمش اوجبدر امر و اراده اقدم حضرتلرینکدر

سرعسکر

١٤ شعبان سنه ٢١٧ و ٥ کانون ثانی سنه ٢١٥

رضا

Y. PRK. BŞK, 60/110

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ŞABAN'IN ON BEŞİNDE MERASİMLE YOLA ÇIKARILMASI

Hicrî 1329 yılı Surre-i Hümâyûn alayının Şaban'ın on beşinde Selamlık Resmi'nden sonra yapılacak törenle yola çıkarılması

Mâbeyn-i Hümâyûn-ı Mülûkane
Başkitâbeti
156

104

Şehr-i Şabanü'l-Muazzam'ın on beşi Perşembe gününe tesadüf edeceği cihetle Surre-i Hümâyûn'un yevm-i mezkûrda ihracı ve keselerin berây-ı tahtîm bir gün evvel Mâbeyn-i Hümâyûn'a takdimi istîzânını hâvî 5 Şaban sene [1]329 tarihli ve 1355 numaralı tezkire-i resmiyye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı padişâhî şeref-müteallik buyurulmuş olduğu tezkire-i mezkûreye hâmiş terkimiyle tebliğ edilmiş ise de bu günkü ma'rûzât-ı resmiyye miyânında bulunan 11 Şaban sene [1]329 tarihli ve 1395 numaralı tezkire-i resmiyye-i efhamîlerine melfûf i'lâm-ı şer'î mündericâtından şehr-i mezkûrun on beşi Cuma gününe müsâdif olacağı ma'lûm-ı âlî buyurulmasına binâen de'b-i kadîm muhafaza edilmiş olmak üzere Surre-i Hümâyûn'un dahi Cuma günü Selamlık Resm-i Âlîsi'nden sonra saat sekizde Saray-ı Hümâyûn-ı Mülûkâne'den ihracı bu kerre şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî iktizâ-yı celîlinden bulunmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 12 Ş. Sene [1]329, fî 26 Temmuz sene [1]327 / [8 Ağustos 1911]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
(İmza)

٥

مابين همايون ملوكانه

باش كتابتى

١٥٦

شهر شعبان المعظمك اوچنجى پنجشنبه كوننه تصادف ايده‌جكى جهتله حره همايونك يوم مذكورده اخراجى وكيسه‌لرك براى
تختيم بركون اول مابين همايونه تقديمى استيذانى حاوى ٥ شعبان سنه ٢٢٩ تاريخلى و ١٢٥٥ نومرولو تنكره رسميه
صدارتپناهيدر اوزرينه موجبنجه اراده سنيه جناب پادشاهى شرفصدور بيورلمش اولديغى تنكره مذكوره‌يه هامش ترقيمله
تبليغ ايتمش ايسه‌ده بوكونكى معروضات رسميه ميانده بولنان ١١ شعبان سنه ٢٢٩ تاريخلى و ١٢٩٥ نومرولو تنكره رسميه
افخميه‌يه ملفوف اعلام شرعى مندرجاتندن شهر مذكورك اوچنجى جمعه كوننه مصادف اولديغى معلوم عالى بيورلمش بناء
دأب قديم محفوظ ايتمش اولمق اوزره حره همايونك دخى جمعه كونى سلاملق رسم عاليسندن صكره ساعت سكزده سراى
همايون ملوكانه‌دن اخراجى بوكره شرفصدور بيورلان اراده سنيه حضرت خلافتپناهى اقتضاى جليلندن بولنمش
اولمغله اولباب امر وفقنه حضرت ولى الامر ١ شعبان سنه ٢٢٩ / ١٢ تموز سنه ٢٢٦ / ٢٦ سركاتب حضرت شهريارى

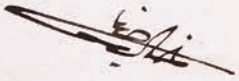

İ. MBH, 6/1329 Ş-013

HİCRÎ 1333 (M. 1915) YILI SURRE-İ HÜMÂYÛNU'NUN YILDIZ SARAYI ÖNÜNDEN TÖRENLE YOLA ÇIKARILMASI

Hicrî 1333 (M. 1915) yılı Surre-i Hümâyûnu'nun Şaban'ın on beşinde Yıldız Sarayı önünde yapılacak törenle hareket etmesi

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret-i Uzmâ
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
53

Atûfetli efendim hazretleri

Cenâb-ı Hak veliyy-i ni'met-i bî-minnetimiz zât-ı hilâfet-sımât efendimiz hazretlerini vüfûr-sürûr-ı bâl ve kemâl-i şevket ve iclâl ile müşâhede-i emsal-i kesîresine muvaffak buyursun. Bi-inâyetihî Teâlâ işbu bin üç yüz otuz üç sene-i Hicriyyesi Şabanü'l-Muazzamı'nın on beşinci Pazartesi günü ihracı istîzân olunan Surre-i Hümâyûn için mu'tâd olan merasimin hangi saray-ı hümâyûnda ve saat kaçda icrası hakkında irâde-i seniyye-i mülûkâne ne vechile şeref-südûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

Fî 10 Ş. Sene [1]333, fî 10 Haziran sene [1]331

Sadrazam
Mehmed Said

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

İşbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri manzûr-ı âlî buyurularak bi-mennihî Teâlâ Surre-i Hümâyûn'un önümüzdeki Pazartesi günü ba'de'z-zuhr-ı vüstâ saat ikide Yıldız Saray-ı Âlîsi'nden merasim-i mu'tâde ile ihracı husûsuna irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 13 Ş. Sene [1]333, fî 13 Haziran sene [1]331 / [26 Haziran 1915]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
(İmza)

Surre Alayı Yıldız Camii civarında

باب عالی

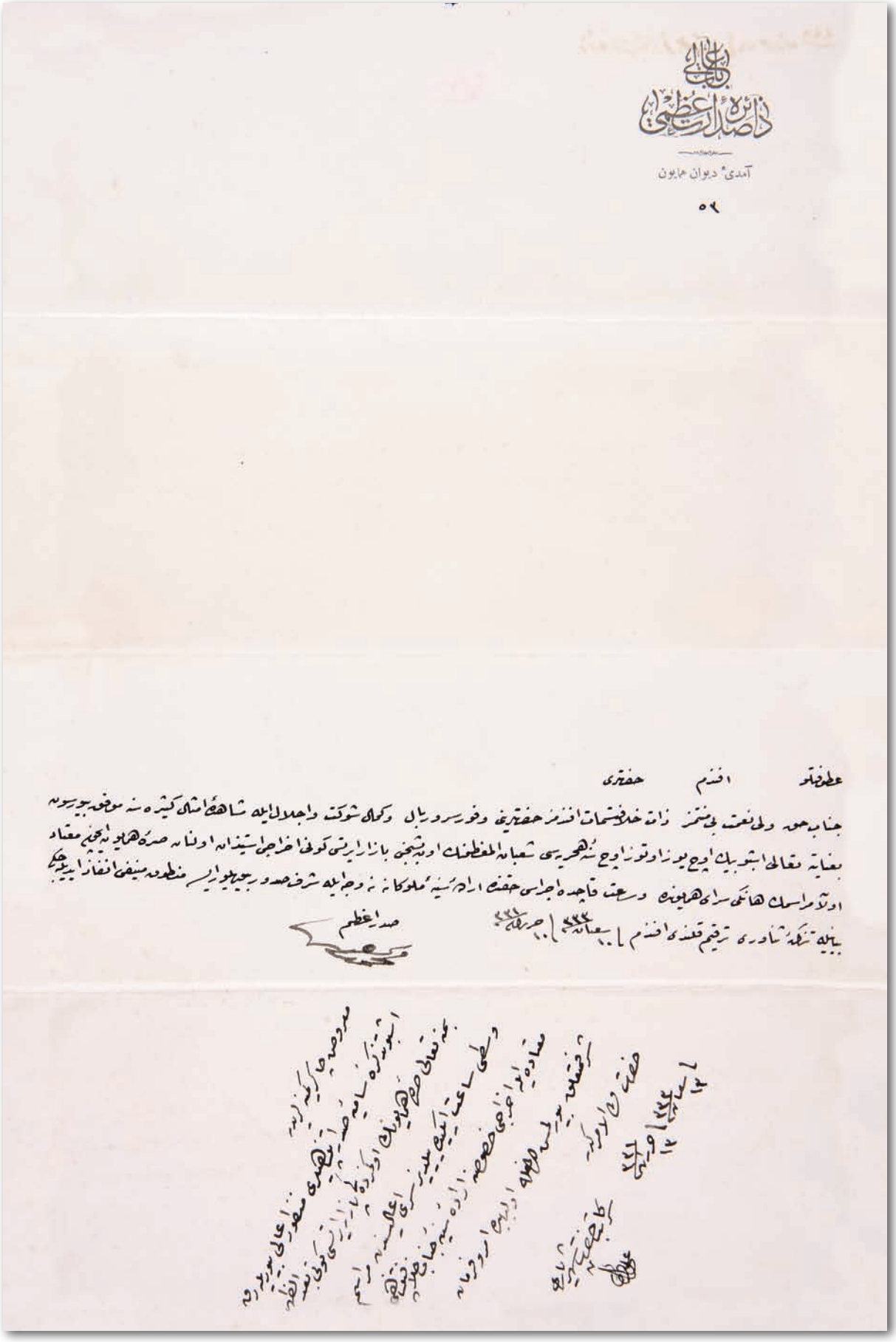

دائرهٔ صدارت عظمی

آمدیٔ دیوان همایون

٥٢

عطوفتلو افندم حضرتری

جناب حق ولی نعمت بی منتمز ذات خلافتسمات افندمز حضرتلرینی وفور سرور و بال و کمال شوکت و اجلال ایله مشاهدهٔ امثال کثیره سنه موفق بیورسون
بعنایة تعالی اشبو بیك اوچ یوز اوتوز اوچ سنهٔ هجریه سی شعبان المعظمنك اون بشنجی بازار ایرتسی کونی اخراجی استیذان اولنان صرهٔ همایونه ایچون معتاد
اولان مراسمك هانکی سرای همایونده و ساعت قاچده اجراسی حقنده ارادهٔ سنیهٔ ملوکانه نه وجه ایله شرف صدور بیورلیورایسه منطوق منیفی انفاذ ایدیله جکی
بیانیله تذکرهٔ شاوری ترقیم قلندی افندم ١٠ شعبان ٣٣٣ ١٠ حزیران ٣٣١

صدر اعظم

معروض چاکرکمینه لریدر
اشبو تذکرهٔ سامیهٔ صدارت پناهیلری منظور عالی بیورلدیغی
بحمد تعالی صرهٔ همایونك اوکرده بازار ایرتسی کونی بعد الظهر
وسطی ساعت ایکیده بیلدیز سرای عالیسندن مراسم
معتاده ایله اخراجی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی
شرفمتعلق بیورلمش ایدوکی اولدیغی امر و فرمان
حضرت ولی الامرکدر
١٢ شعبان ٣٣٣ ١٢ حزیران ٣٣١

کاتب حضرت شهریاری

EVKAF-I HÜMÂYÛN NEZARETİNCE İMAL ETTİRİLEN KÂBE ÖRTÜSÜNÜN SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİNE TESLİM EDİLMESİ

Evkaf-ı Hümâyûn Nezâreti'nce aslına uygun olarak imal ettirilen Kâbe örtüsünün birkaç gün Hırka-i Saadet Dairesi'nde bekletildikden sonra törenle Surre-i Hümâyûn eminine teslim edilmesi

106

Nezaret-i Evkaf-ı Hümâyûn
Kalem-i Mahsus
Umumi: 96688
Hususi: 73

Huzûr-ı Sâmî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Beytullahi'l-Muazzama kisvesinin ba'de mâ Evkaf-ı Hümâyûn'ca imal etdirilmesi hakkında Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ'ca ittihâz olunup 17 Kanun-ı Evvel sene [1]331 tarihli tezkire-i sâmiye-i Sadaret-penâhîleriyle tebliğ buyurulan karar-ı âlî mûcebince Hazine-i Hümâyûn'dan celb edilen numunesine muvâfık olarak bir sûret-i nefîse ve fevkalâdede imaline avn-i Bârî ile muvaffakiyet hasıl olan sitâre-i şerife-i mezkûrenin teberrüken Hırka-i Saadet Daire-i Fahiresi'ne nakli ve birkaç gün daire-i fâhirede kaldıkdan sonra merasim-i mahsusa ile Surre-i Hümâyûn eminine tevdî'i hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhînin istihsâliyle nezaret-i âcizîye tebliğine müsaade-i celîle-i Sadâret-penahileri şâyân buyurulmak babında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 16 L. Sene [1]334 ve fî 3 Ağustos sene [1]332

Evkaf-ı Hümâyûn Nazır Vekili
(İmza)

*

Mabeyn-i Hümâyûn-ı Mülûkane
Başkitabeti
Aded: 102

Hazine-i Hümâyûn'dan celb edilen numunesine muvâfık olarak Evkaf-ı Hümâyûn Nezâreti'nce sûret-i nefîsede imal etdirilmiş olan sitâre-i şerifenin teberrüken Hırka-ı Saadet Daire-i Fâhiresi'ne nakliyle birkaç gün daire-i fâhire-i mezkûrede kaldıkdan sonra merasim-i mahsusa ile Surre-i Hümâyûn eminine tevdî'i arz u istîzânını mutazammın 62 numaralı ve 17 Şevval sene [1]334 tarihli tezkire-i hususiye-i Sadaret-penâhîleri melfûfuyla manzûr-ı âlî olarak mûcebince irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş ve Hazine-i Hâssa-i Şahane Müdüriyet-i Umûmiyesi'ne tebliğ-i keyfiyet kılınmış olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 18 L. Sene [1]334, fî 4 Ağustos sene [1]332 [17 Ağustos 1916]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
(İmza)

Feraşet çantasından çıkan Mescid-i Nebevi'nin tozu

٩

نظارت اوقاف همایون

قلم مخصوص

٩٦٦٨٨ عمومی

٧٢ خصوصی

حضور سامی جناب صدارتپناهیه

معروض چاکر کمینه‌لریدر

بیت الله المعظمه کسوه‌سنه بعدما اوقاف همایونجه اعمال ایتدیرلمسی حقنده مجلس مخصوص وکلاجه اتخاذ اولنوب ١٧ کانون الثانی ٣٣١ تاریخلی تذکره‌سیله صدارتپناهیه تبلیغ بیورلان قرار عالی موجبنجه خزینه همایوندن جلب ایدیلن نمونه‌سنه موافق اوله‌رق برصورت نفیسه وفوق العاده‌ده اعمالنه عون باری ایله موفقیت حاصل اولان ستاره شریفه مذکوره‌نك تبرکا خرقه سعادت دائره فاخره‌سنه نقلی وبرقاچ کون دائره فاخره‌ده قالدقدنصکره مراسم مخصوصه ایله صره همایون امینه تودیعی خصوصه اراده سنیه حضرت خلافتپناهیه استحصالیله نظارت عاجزیه تبلیغه مسعود جلیله صدارتپناهیه‌لری شایان بیورلدیغی امر وفرمان حضرت ولی الامرکدر

١ سوال ٣٣٤ و ١٦ اغسطس ٣٣٢

اوقاف همایون ناظر وکیلی

مصطفی

٥

مابین همایون ملوکانه

باش کتابتی

عدد

١٠٢

خزینهٔ همایوندن جلب ایدیلن نمونه‌سنه موافق اولەرق اوقاف همایون نفرتنجه صورت
نفیسه‌ده اعمال ایتدیرلمش اولان ستارهٔ شریفه‌نك تبرکاً خرقهٔ سعادت دائرهٔ فاخره‌سنه
نقلیله برقاچ کون دائرهٔ فاخرهٔ مذکوره‌ده قالدقدن صکره مراسم مخصوصه ایله حرهٔ همایون
امینه تودیعی عرض و استیذانی متضمن ٦٢ نومرولو و ١٧ سوال ٣٣٤ تاریخلی تذکرهٔ خصوصیه
صدارتپناهیلری ملفوفیله منظور عالی اولەرق موجبنجه ارادهٔ سنیهٔ حضرت خلافتپناهی شرفمتعلق بیورلمش
و خزینهٔ خاصهٔ شاهانه مدیریت عمومیه‌سنه تبلیغ کیفیت قلنمش اولمغله اولبابده امر و فرمان
حضرت ولی الامرکدر ١٨ سوال ٣٣٤ / ٤ اغسطس ٣٣٢

سرکاتب حضرت شهریاری

[signature]

DUİT, 100/26

Mekke'de Vali tarafından Mahmil'in muhafiza teslimi

VIII

SURRE-İ HÜMÂYÛN GÜZERGÂHININ GÜVENLİĞİ

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN VE HACILARIN HALEB'DEN HAMA'YA EMNİYET İÇİNDE GİTMELERİNİN SAĞLANMASI

Surre-i Hümâyûn'un ve hacıların Haleb'den itibaren yollarda gerekli güvenlik ve sağlık tedbirleri alınarak Humus'a gitmelerinin temin edilip Hama mütesellimine teslim edilmeleri

107

Sah

Buyuruldu

Dergâh-ı muallâm kapıcıbaşılarından Haleb Mütesellimi dâme mecdühûye ve Haleb'den Hama'ya varınca yol üzerinde vaki kuzât ve nüvvâba ve yeniçeri serdarları ve kethüda yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Haremeyni'ş-Şerîfeyn ahalisine beher sene mu'tâdü'l-irsâl olan Surre-i Hümâyûn-ı mekremet-makrûnum bu sene-i mübarekede dahi an nakdin Hazine-i Âmire'mden ihrac ve bu defa Surre emini nasb olunan Hâcegân-ı Divan-ı Hümâyûn'umdan Mehmed Esad zîde mecdühûye teslim ve ol savb-ı saadet-evbe tesyîr olmakla Surre-i Hümâyûn'um ile emîn-i mûmâileyh ve refakatinde olan hüccâc-ı müslimînin yollarda ve menâzilde muhâreselerine takayyüd ü ihtimâm olunmak ehemm-i mühimden olmağın Surre-i Hümâyûn'um re's-i hudûd-ı Adana'ya vusûlünde Adana mütesellimi istikbal ve yollarda ve menâzilde muhârese ve muhafaza ederek Kurdkulağı'na götürüp Haleb hudûduna ve Uzeyr Toprağı'na îsâl eylemek üzere emr-i şerîfimle memur olmakla vech-i meşrûh üzere Surre-i Şerîfe'm Haleb hudûduna lede'l-vüsûl sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin sana teslim olundukda sen dahi mükemmel ve müretteb tâmü'l-esliha adamlarınla kethüdanı tayin ve Surre-i Şerife'mi alıp Adana'dan beri olıgeldiği vech üzere Hama'ya varınca kazaların tüfenk-endâz iş erlerini ihrac ederek kaza be-kaza Surre-i Hümâyûn'um ve emîn-i mûmâileyhin ve refakatinde olan hüccâc-ı müslimînin menâzil ve merâhilde ve nüzûl eyledikleri mahallerde gecelerde emniyet hâsıl olacak vechile muhafaza ve muhareselerine ihtimâm-ı tâm ve âminen ve sâlimen Hama'ya götürüp mütesellimine teslim ve yedinden teslimini müş'ir temessük ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye alıp geri

avdet eylemek üzere kethüdaların mûmâileyhe gereği gibi tenbih u te‘kide ihtimâm u dikkat ve bu takrîr ile re‘âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı medâyine bir türlü zulm u te‘addî olunmakdan hazer ü mücânebet ve huccet-i şer‘iyye-i mezkûreyi Deraliyye’me tesyîre müsâraat eyleyesin. Ve sene-i mübârekede sinîn-i sâireden ziyâde Surre-i Hümâyûn ve hüccâc-ı müslimînin muhafazasına ihtimâm olunmak murâd-ı hümâyûnum olmağın şöyle ki iyâzen billahi Teâlâ yollarda ve menâzilde ednâ mertebe zarar u gezend isabet eylemek ihtimali olur ise bir türlü özr ü illetin karîn-i ısğâ olmayıp itâb-ı şedîde mazhar olacağınız muhakkakdır. Ona göre amel u hareket ve müstevfâ tâmü’l-esliha adamlarını kethüdaların maiyyetine tayin ve Hama’ya varınca kazaların tüfenk-endâzlarını ihrac ve menâzil ve yollarda Surre-i Hümâyûn’um gereği gibi muhafaza olunup sâlimen Hama mütesellimine teslim olunması hâlâtına bezl-i vüs‘ u kudret ve zinhâr ve zinhâr mikdar-ı zerre tehâvün ve takasîrden gâyetü’l-gâye hazer ü mücânebet eylemeniz babında.

Fî Evâil-i B. Sene [1]216 / [7-16 Kasım 1801]

C. EV, 18311

SURRE-İ HÜMÂYÛN VE HAC KAFİLELERİNİN ADANA'DAN ANDIRIN'A KADAR EMNİYETLE GİTMELERİNİN SAĞLANMASI

Adana mütesellimi Ahmed Bey'in Surre-i Hümâyûn ve hac kafilelerini vilâyet sınırında karşılayıp uğurladığı ve Andırın'a kadar emniyetle gitmeleri için gerekli tedbirlerin alınmasını sağladığı

108

Bâis-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Adana mütesellimi inâyetli re'fetli Ahmed Bey hazretleri muktezâ-yı memuriyetleri üzere bu sene-i mübarekede mustashıbı olduğum Surre-i Hümâyûn'u ve gerek hüccâc-ı müslimîni re's-i hududu olan mahalden istikbal ve maiyyetleriyle Maraş tarîkinde Andırın'a kadar mükemmel daireleriyle bi'l-istıshab âmînen ve sâlimen îsâl etmeleriyle bi-mennihî Teâlâ mîr-i mûmâileyh hazretleri mahall-i mezbûra kadar mahfûz ve müreffehen imrar olunduğunu müş'ir işbu sened tahrir ve i'tâ olundu.

Fî 3 N. Sene [1]220 [25 Kasım 1805]

El-Hac Seyyid Osman
Emin-i Surre-i Hümâyûn

Uhricet min aynihî

El-müvellâ li-hilâfetihî bi-medineti Adana

Müderris-zâde es-Seyyid Abdürrezzak

Nemmekahü'l-fakirü ileyhi azze şanühû

Tevekkülî 'alâ Hâlikî
Abdürrezzak

باعث تحریر حروف اولدرکه

آدنه متسلمی عنایتلو رأفتلو احمد بک حضرتلری مقتضای مأموریتلری اوزره بو سنهٔ مبارکه‌ده
مستصحبی اولدیغم صرهٔ همایونی و کرک حجاج مسلمینی رأس حدودی اولان محلدن استقبال
و معیتلریله مرعش طریقنده اندن قدر مکمل دائره‌لریله بالاستصحاب امناً و سالماً ایصال
اتملریله بمنه تعالی میر مومی الیه حضرتلری محل مزبوره قدر محفوظ و مرفها امراد اولدیغنی
مشعر اشبو سند تحریر و اعطا اولندی

الحاج سید عثمان امین صرهٔ همایون

HAT, 110/4354-D

YOL GÜVENLİĞİ BULUNMADIĞINDAN HİCRÎ 1247 (M. 1832) SENESİNDE SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN VE HACILARIN ŞAM'DAN GERİ DÖNMELERİ

Sürre-i Hümâyûn Şam'a geldiğinde ihtiyaçları karşılanarak kilâr-ı hac temin edilmiş olduğu hâlde, Mehmed Ali ve İbrahim paşaların itaatsizlikleri, hac mürettebâtını ödememeleri ve yol güvenliğinin sağlanmamış olması gibi sebeplerle bu sene haccın edâsı ve Surre-i Hümâyûn'un gönderilmesi mümkün olamayacağından geri dönmelerinin uygun olacağı

109

Devletli atûfetli re'fetli mürüvvetli me'âlî-himem mekârim-şiyem efendim hazretleri

Şam-ı Şerîf'e vusûl-i senâverîden beri nefs-i Şam'dan müretteb levâzımât-ı hicaziyenin itmam ve ikmâli hususuna ahali ve memurlarıyla bi'l-ittifak sarf-ı nakdîne-i makderet kılınarak sâye-i merhamet-vâye-i cenâb-ı mülûkanede hususât-ı merkûme kâmilen ifa ve icra kılınmış ve Surre-i Hümâyûn-ı Şahane ve hüccâc-ı zevi'l-ibtihâc dahi cânib-i Hicaz-ı mağfiret-tırâza müteveccihen Şam-ı Şerif'e vürûd eylemiş olduğundan hüccâc-ı müslimînin Kâbe-i maksûda azîmetlerinde iktizâ edecek levazımâtın ikmali müyesser olmuş ve bu babda bir gûne mani' ve hâciz kalmamış olup ancak nezd-i devletlerinde nümâyân olduğu vechile Mısır Valisi'nin muğayir-i rızâ-yı âlî hareketle İbrahim Paşa'nın Akka üzerine olan tasallutu ve hudûd-ı Mısriye'den hariç olan Akka ve Sayda ve Kudüs ve Nablus havalilerini istilaya ictisârı ve def'aten Trablus'a tasallut ve tecavüzü ve bu cihetle cerde maslahatının dahi ta'tîli ve ezcümle mürettebât-ı Hicaziye'nin ehem ve elzemi olup Kudüs ve Nablus sancaklarında imal olunagelen su tulumu ve Gazze'den Ma'ân'a müretteb hamûle şa'îri ve elviye-i ma'lûmeden müretteb ma'lûmu'l-mikdar devriye bedeli mebâliğinin i'ta ve irsâlinde bir müddetden beri "leyte ve lealle" ile imrâr-ı vakt eylemesi ve ez-her cihet hüccâc-ı müslimîn haklarında îsâl-i hasar edeceğinin tebeyyünü ve bu misillü harekât-ı reddiyesinin gün be gün tezâyüdü cihetiyle hüccâc-ı müslimînin Kâbe-i maksûda i'zâmları şer'an ve aklen tecvîz olunur hâlâtdan olmadığı ve hacc-ı şerîf madde-i hayriyesinin bu sene-i mübarekede ta'tîline Mısır Valisi'nin bu gûne ârızası sebeb-i müstakil ol-

duğu ma‘lûm-ı âlî buyuruldukda işbu sene-i mübarekede hüccâc-ı müslimînin geriye avdetleri icab-ı vakt u hâlden idüğü ve leffen takdim-i sû-yı devletleri kılınmış olan Şam-ı Şerif Kadısı efendi dâ‘îlerinin i‘lâmıyla Şam ulemâsı ve vücûh-ı ahalisinin bir kıt‘a mahzarları meâlinden dahi keyfiyet ma‘lûm-ı âlî buyurulacağı beyânıyla kaime-i muhalasat-daime takdimine ibtidar kılınmışdır. İnaşaallahü Teâlâ ledâ şerefi’l-vüsûl ol babda ve her hâlde emr u irâde hazret-i men lehü’l-emrindir.

Fî 17 L. Sene [12]47

(Mühürler)

*

Devletli atûfetli re’fetli mürüvvetli me‘âlî-himem mekârim-şiyem efendim hazretleri

Derûn-ı arîza-i senâverîde temhîd ve beyân olunduğu vechile hüccâc-ı müslimînin avdetlerine cümle ittifakıyla karar verilmiş ve işbu mah-ı Şevval-i Şerif’in yirminci günü Şam-ı Şerif’den ihraç ve i‘zâmları tensîb ve tasvîb kılınmış olduğu ve Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisine ait olan Surre-i Hümâyûn’un gerek Şam ve gerek Haleb taraflarından tüccar ve urbân ile irsâli takdirinde tarîk-i Haremeyn berren ve bahren Mısır Valisi’nin zîr-i hükûmetinde bulunmuş olduğundan mahzurdan salim olmayacağından ve Bağdad cânibinden irsâlinde bir mani‘ ve mahzur olup olmadığı nâ-ma‘lûm idüğünden keyfiyetin Bağdad Valisi hazretleri tarafından isti‘lâmıyla Surre-i Hümâyûn-ı mezkûrun Şam ve Haleb taraflarından îsâli sûretinden sarf-ı nazar buyurulmak lâzım geleceği beyânı tahşiye-i metn-i senâverîye ibtidar kılındı.

Fî 17 L. Sene [12]47 / [20 Mart 1832]

(Mühürler)

دونلو عطوفتلو راشتلو مروتلو معالیلو مکارمشیم افندم حضرتلری

شام شریفه وصول شاوریه‌جق نفس شاهانه مرتب لوازمات حجازیه‌نك اتمام واکمالی خصوصنه اهالی وماموراریله

بالاتفاق صرف نقدینه مقدرت قدرتمه سابقه مرحمتلریه جناب ملوکانه‌ده خصوصات مرقومه کاملا ایفا واجرا

قلنمق رضای همایونه شاهانه وحجاج ذوی الابتهاج وحی جناب حجاز مغفر نظرانه متوجها شام شریفه ورود ایلمش

اولیغندن حجاج مسلمینك کعبه مقصوده عزیمتلرنی اقتضا ایدن جهتك لوازماتك اکمالی میسر اولمق وبویله برکونه

مانع وحاجز قالمامق اولوب انجق نزد حقلرنی نمایانه اولدیغی وجهله مصر ولیسنك مغایر رضای عالی حرکتلری بهیچ شیئ

عکا اورنیه اولدقه نسلطی وحدود مصریه‌دن خارج اولدقه عکا وصیدا وقدس ونابلس هولیدیغی استیلایه اجتهادی

ودفعه طایفه نسلط وتجاوزی وبوجهله جرده مصلحتك وحی تعطیلی واذجمله مرتبات حجازیه‌نك اهم واقدمی

اولوب قدس ونابلس تجاوزلرنی اعمال الخو کلدیکه صوطاوی وغزه‌ده معاینه مرتب حموله شعیری ولوازمه معلومدر

مرتب معلوم الفقدار روزیه بولی مبالغك اعطا وارسالنی برمدت بیرولیت ولعل ایله امراد وقت ایلمسی واذهرجهت

حجاج مسلمینه حقلرنی ایصال خصوصنه جهتك تعیینی وبوشلو حرکات ردیه‌سنك کوزه‌ایلکوزه نزاعی جهتیله حجاج مسلمینك

کعبه مقصوده اعزامدن شرعا وعقلا تجویز اولنوز حالاتده اولدیغی وحج شریف مادة خیریه‌سنك بوسنه مبارکده

تعطیلنه مصر ولیسنك بوکونه عارضه‌سی سبب منتقل اولدیغی معلوم عالی بوردقری اشبو سنه مبارکده حجاج مسلمینك

کیدوب عودتلری ایجاب وقت وحالدن ایدوکی ولفا تقدیم سوی دونلری قلنمق اولدقه شام شریف قاضیسی افندی

راعیلرنك اعلامیله شام علمای ووجوه اهالیسنك برقطعه محضری حالنده وحی کیفیت معلوم عالی بوردیله صفی

بیانیله قاعده محاکمه‌نامه تقدیمنه ابتدار قلنمشدر ان شاء الله تعالی ایشبو وصول اولنیجق وهرحالده امر واراده

حضرتلری صدر الاعظم کلدکده

دونلو عطوفتلو راشتلو مروتلو معالیلو مکارمشیم افندم حضرتلری

دونده عریضه شاوریه تمهید وبیانه اولدیغی وجهله حجاج مسلمینك عودتلرنی جمله اتفاقیله فرار ویرلمش واشبو ماه

شوال شریفك یکرمنجی کونی شام شریفنه اخراج واعزامارك تنسیب وتصویب قلنمق اولدیغی وجهله محمد عید الهاشمیه

عابد اولدقه صرف همایونك کرك شام وکرك حلب طرفلرنده تجار وعربانه ایله ارسالی تقدیرنه طریقه حربیه

برا وبحرا مصر ولیسنك زیر حکومتنه بولنمق اولدیغندن محمد دردنه سالم اولدیغندن وبغداد جانبنده ارسالنه

برمانع ومحذور اولوب اولدیغی نامعلوم ایدوکندن کیفیتك بغداد والیسی حضرتلری طرفنده استعلامیله صرف همایونه

مذکور شام وحلب طرفلرنده ایصالی صورتنده صرف نظر بویورلمق لازم کلدیکی بیانه تخشیه‌نه شاوریه ابتدار قلنمشدر

SURRE EMİNİ AHMED BEY İLE ÜSKÜDAR'DAN ŞAM'A KADAR GÜZERGÂHDAKİ VALİLERE VAZİFELERİYLE İLGİLİ EMİR

Surre Emini tayin edilen Ahmed Bey'e ve Üsküdar'dan Şam'a kadar güzergâhdaki valilere; Surre-i Hümâyûn ve hac kafilelerinin geçeceği yerlerde güvenliğin sağlanması, binek hayvanlarının temini ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması gibi görevlerini bildirir emr-i âlî özetleri

110

Cümlesi tarafına verilmişdir. 8 C. sene [12]67

Rütbe-i sâniye sınıf-ı evvel mütemâyizinden hâlâ teşrifât-ı hümâyûn kîsedârı olup bu defa Surre-i Hümâyûn emini nasb u tayin buyurulan Ahmed Bey'e

Efendi-i mûmâileyh tavâf-ı Beytü'l Harâm ve ziyaret-i Ravza-i Mutahhara-i Hazret-i Seyyidü'l Enâm *aleyhi ve 'alâ âlihi efdalü't-tahiyye ve's-selâm* arzusu ve Şam-ı Şerif tarîkıyla azîmet edecek hüccâcın bi's-selâme mahalline îsâli ve Haleb Muhassıllığı'ndan ve Sayda ve Trablusşam mukata'ât ve vâridât-ı saire evkâfıyla ve gümrük ve mürettebât-ı sa'ireden Haremeyn ahalisinin berevât-ı şerife ile bâ-defter vazifelerini teslim ve icab eden mahallere evâmir-i aliyye tasdîr ve tesyîr olunmuş ve yolların tathîriyle hüccâc-ı müslimînin esbâb-ı muhafaza ve istirahatlerine kemâliyle itina olunmak bâbında nizâmı derciyle efendi-i mû[mâ]ileyh memuriyetini hâvî evâil-i şehr-i Cemâziyelevvel tarihiyle Divan'dan emr-i âlî 1.

Kocaeli Kaymakamı Arif Paşa'ya Üsküdar'dan Bilecik'e varınca Surre-i Hümâyûn'un âminen îsâliyle ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Konya valisine ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle Divan'dan emr-i âlî 1.

Adana ve Haleb ve Konya valilerine ber-vech-i muharrer Surre-i Hümâyûn emini tarafından tayin kılınan konakçı kimesnenin memuriyetini hâvî nizâmı derciyle tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 2.

Hama Kaymakamı Ali Yâver Bey'e ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Sayda valisine ve defterdârına ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Üsküdar'dan Şam-ı Şerif'e varıncaya kadar yemîn ve yesârda vâki vülât-ı izâm hazerâtıyla sâireye bu sene-i mübarekede Surre-i Hümâyûn emini tayin buyurulan Ahmed Bey ile müjdeci-i evvel ve sânîlerin rükûblarına muktezî olan bargirin i'tâsına dair tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Mîrimîrân-ı kirâmdan Kocaeli Kaymakamı Arif Paşa'ya vesaire hüccâc-ı müslimînin azîmet edeceği tarîkın tathîrine dair tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Hüdavendigâr eyâleti müşîri sadr-ı esbak Sârim Paşa hazretlerine vesaire bu sene-i mübârekede ber-mu'tâd irsâl olunan Surre-i Hümâyûn tarîkinin tathîr ve tamirine dair tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Hüdavendigâr müşirine ber vech-i muharrer nizâmı derciyle tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Adana ve Maraş valisine ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle Divan'dan emr-i ali 1.

Haleb valisine ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle Divan'dan emr-i âlî 1.

Şam-ı Şerif valisi ve mîr-i haccı İzzet Paşa'ya ber-vech-i muharrer nizâmı derciyle Divan'dan [emr-i ali 1.]

Haleb valisi vezir Mehmed Paşa'ya ve eyâlet-i mezkûre mal müdürü Ahmed Bey'e ve kadısına ve saire ber-mu'tâd Haremeyn [ahali-i] kirâmına tahsis olunan vazifelerinin nakden ve kâmilen bu sene-i mübârekede Surre-i Hümâyûn emini tayin buyurulan Ahmed Bey'e i'tâsını hâvî evâil-i Cümâdi'l-âhire tarihiyle Divan'dan emr-i âlî 1.

Mahall-i mezbûrda kâ'in memurîn-i kirâm ve saire Şam-ı Şerif'e varınca kadar tarîkın masârıfı Hazine-i Celîle'den tesviye olunmak üzere iktizâ eden mahallerinin tamirini hâvî tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Kaymakam-ı mûmâileyh ve saire bu sene-i mübârekede Surre-i Hümâyûn memurlarının rükûblarına muktezî bargirlerin ashâbı tarafından mahall-i âhara sevk olunmamak bâbında tarih-i mezkûr ile Divan'dan emr-i âlî 1.

Fî 8 C. Sene [12]67 / [10 Nisan 1851]

[illegible]

[illegible] روضه مطهره حضرت سید الانام علیه وعلی آله افضل التحیه والسلام [illegible] وسلم شریف طریقیله عرعجه ایچون حجاجلر بالسلام محلنه ایصال
وجلب محافظه وصید وطلب شریف مقطعاته ووارداته سائر اوقافیله ولکن وستبانه سائر ده جمیعه اهالیسنه بروانه شریفه ایله یاد ونقه
وظیفه ایچون قلیم وایجاب ایدن محلات اوارعیه تصدیر وتنبیه اقتضاسنه ویولدن تظاهریله حجاج مسلمینک اسباب محافظه واستراحتلرینه کمالیله
اعتنا ایلمه بابنده حضرت محمد درجیله اخرنجی مدایه قاهره غنی حاوی اوائل شهر جمادی اول تاریخیله دیوانزده

قوجه ایلی قائمقامی عارف پاشایه اسکدارده بیلدیکمز وارنجه حضرت همایونک خداوندکار مستبدانه بروجه محرر حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله دیوانزده
اشبو ایصالیله بروجه محرر حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله دیوانزده

قونیه والیسنه بروجه محرر حضرت محمد درجیله دیوانزده

ادنه وجبله والیسنه بروجه محرر حضرت محمد درجیله دیوانزده

ادنه وحلب وقونیه والیلرینه بروجه محرر حضرت همایونک اعنی حضرتلرینک نعیمه قفاسه
قوناقچی کسنه سنه مامور بیتوز حاوی حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله دیوانزده

حلب والیسنه بروجه محرر حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله دیوانزده

صاقز قائمقامی علی یاور بکه بروجه محرر حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله
دیوانزده

سلانیک والیسی ویرحاجی عثمان پاشایه بروجه محرر
حضرت محمد درجیله دیوانزده

صیدا والیسنه و دفتردارینه بروجه محرر حضرت محمد درجیله تاریخ مذکور ایله دیوانزده

حلب والیسی وزیر محمد پاشایه وایالت مذکوره حالا مدیر احمد
بک وفاضیه وسائره بر مقدار حرمین کرامه تخصیص اوقاف
وظیفه لرینک نقدا کاملا بو سنه مبارکه حضرت همایونه اعنی قصبه
سویلیه احمد بکه اعطا سنی حاوی اوائل جمادی الاخر تاریخیله دیوانزده

اسکدارده شام شریف وارنجه قدر عاجز وبیچاره واقع ولاده عظام حضراتیه سائره به
بو سنه مبارکه حضرت همایونه اعنی قصبه سوریه احمد بک ایله مزده جی اولدقلرینک
زکوبلرینه مقتضی اولدیغی بارکیرک اعطاسنه دائر تاریخ مذکور ایله دیوانزده

محل مزبورده کائن جامع شریف کرام سلزله شام شریفه وارنجه قدر
طریقک مرمتلرینه خزینه جلیله دن قسمت اولنمغله اوزره اقتضاسنه
محلدکی تعمیری حاوی تاریخ مذکور ایله دیوانزده

صیدایه کرامه قوجه ایلی قائمقامی عارف پاشایه وسائره حجاج مسلمینک
عزیمت ایدیجک طریقک تطهیرینه دائر تاریخ مذکور ایله دیوانزده

قائمقام مومی الیه وسائره بو سنه مبارکه حضرت همایونه مامور ایلدکلرینک
مقتضی بارکیرک اصحابلرینه طرفنه محل اخره سوده اوتغامو باشی تاریخ
مذکور ایله دیوانزده

خداوندکار ایالتی مصر اربعه مهارم پاشا حضرتلرینه وسائره بو سنه
مبارکه بر مقدار ایسال اوقافه حضرت همایونه طریقنک تطهیر وتعمیرینه دائر تاریخ
مذکور ایله دیوانزده

A. DVN, 68/9

SURRE İLE BİRLİKTE GÖNDERİLEN EŞYANIN ZARAR GÖRMEDEN VAKTİNDE KÂBE'YE ULAŞTIRILMASI

Surre ile birlikte kutsal mekanlara gönderilen eşyaların deve sırtında zarar görmemesi ve ihtiyaca yetecek kadar yük hayvanları temin edilerek vaktinde Kâbe'ye ulaşması için dikkatli olunması gerektiği

111

Adana Valisi'ne ve bi't-tasarruf taraf-ı eşref-i hazret-i müsteşârîden Surre eminine

Surre-i Hümâyûn'da ve beraber olan ebniye-i âliye mürettebâtı develer ile nakl olunmakda olduğu ve livâya te'hir-i azimeti mûcib olmakda deve sırtında akçe keseleri sarsılarak paralanıp zarar vuku bulmasını müstevcib olacağı (1)

Surre-i Hümâyûn emini saadetli efendi tarafına inhâ olunup bu husus sair şeye makîs olmayacağından yani maâzallahi Teâlâ Surre-i Hümâyûn vaktiyle Kâbe-i maksûda yetişemez ve mebâliğ-i müstashabeye bir gûne hasar u ziyan terettüb eder ise bunun mesuliyet-i şedîdesi yol üzerinde bulunan memurîne ait ve râci' olacağından bu bâbda her türlü ikdam ve gayreti sarf eden, kifayet mikdarı iktizâ eden hayvânâtın tedarikine Surre-i Hümâyûn'un serî'an ve âminen Şam-ı Şerif'e îsâli esbâbının istihsâline taraf-ı devletlerinden dahi mezîd i'tina ve himmet buyurulması siyâkında mahsusen işbu şukka-i senâverî terkîm ve tesyîr kılındı.

(1) ifadesine dair vâsıl-ı enâmil-i i'zâz olan tahrîrât-ı behiyyeleri meâl ve müeddâsı ma'lum-ı hulûsları olup mevdû-i dest-i emânetleri olan Surre-i Hümâyûn'un vaktiyle Kâbe-i maksûda îsâli umûr-ı mefrûzadan olmasıyla iktizâ eden esbâb-ı nakliyenin mükemmelen tertibi lâzımeden ve bu dahi yol üzerlerinde bulunan memurîn-i Devlet-i Aliyye'nin vâcibe-i zimmeti olan mevâddan olduğundan iş'âr-ı vâlâları vechile bu bâbda Adana Vâlisi devletli paşa hazretlerine mü'ekked tahrîrât-ı sâmiye-i hazret-i kaymakamî tasdîr etdirilerek leffen savb-ı atûfîlerine irsâl kılınmış olduğu beyânıyla şukka-i senâverî terkîmine ibtidâr kılındı efendim.

Fî 20. N. Sene [12]72 / [25 Mayıs 1856]

A. MKT. UM, 237/74

ADANA CİVARINDA HAYDUTLARCA SOYULAN SURRE EMİNİ'NİN YERİNE BAŞKASININ TAYİN EDİLMESİ

Adana civarında haydutlarca soyulan Surre-i Hümâyûn Emini Ali Rıza Ağa'nın zâyiâtı tesbit edildikten sonra görevden alınarak yerine Meclis-i Vâlâ azası Mustafa Efendi'nin tayin edilmesi

Surre emini efendinin zâyiâtı

Lira aded 250	Beşlik beyaz akçe. Kuruş 2.500	Çubuk takımı. Aded 2
Simli kahve takımı. Aded 1	Hallalî zarf. Aded 2	Esb re's 1

Kethüda Hacı Sadık Efendi'nin zâyiâtı

Nakit. Kuruş 3.500	Simli seyf. Aded 1	En'am-ı Şerif. Aded 1
Çubuk takımı. Aded 1	Menâsik-i hacc-ı şerif	

Kahvecibaşı Hacı Mehmed Ağa'nın zâyiâtı

Nakit. Kuruş 10.000	Esb re's 1	Kılınç. Aded 1
Tabanca çift. Aded 1	Yağmurluk. Aded 1	Heybe. Aded 1
Çamaşır. Kat 1		

Hüsnü Ağa'nın zâyiâtı

Hallalî seyf. Aded 1	Çamaşır. Aded 1	Heybe. Aded 1	Çanta maa-kitap. Aded 1

Vekilharç Hacı Ali Ağa'nın zâyiâtı

Nakit. Kuruş 3.700	Setre. Aded 1	Hallalî kılınç. Aded 1
Çubuk takımı. Aded 4	Çamaşır. Aded 4	Kilim ve seccade. Aded 2

Seyis Mehmed'in zâyiâtı

Nakit. Kuruş 600	Hallalî kılınç. Aded 1	Heybe. Aded 1	Çamaşır kat. Aded 1

Mîrî zâyiâtı

Saka takımı. Aded 1	Ester. Re's 5

Zileli Hacı Süleyman Ağa'nın zâyiâtı

Esb. Re's 2	Simli seyf. Aded 1	Karabina. Aded 1
İngiliz tabancası. Çift 2	Medine-i Münevvere'ye vakıf Mushaf-ı Şerif. Aded 1	En'am-ı Şerif. Aded 1
Mercanlı tesbih. Aded 1	Mühür kesesi. Aded 1	Nakit. Kuruş 450

Atûfetli efendim hazretleri

Surre-i Hümâyûn Emini Ali Rıza Ağa'nın Adana civarında bazı hayadîd tarafından üzerine hücum ile hayli eşyası gasb u gâret olunmuş idüğü bazı tahrîrât-ı vâride merâyasından anlaşılmakla bi'l-münasebe bu keyfiyet geçen gece mün'akid olan Meclis-i Hâss-ı Vükelâ'da dermiyân olunarak ağa-yı mûmâileyh mukaddemleri birkaç defa müjdecibaşılık memuriyetiyle cânib-i âli-i Hicaz'a azîmetinde her nasılsa urbân beyninde sû-i şöhret peydâ etmiş olduğu hâlde bu suretle soyuluşu bir kat daha kadirsizliğini mûcib olacağına ve şu hal ile kendisinin kemâ-yelîku ifa-yı memuriyet edemeyeceği ve şân âli-i Saltanat-ı Seniyye'ye şe'n vereceği derkâr olmasına mebnî imkânı bulunup da emânet-i memuriyeti uhdesinden tahvil birle diğer münasip zâta ihale olunsa her vechile hayırlı olacağı devletli siyâdetli Şerif Paşa hazretleri taraflarından îrâd olunup mûmâileyh zâten ashab-ı vak'-u haysiyetden olmayıp madem ki urbân arasında mervî olan kadirsizliğine hadise-i ahîre dahi munzamm olmuşdur. Binâenaleyh mütâlaa-i emâret-penâhî pek yolunda görünerek çünkü Surre-i Hümâyûn Şam'dan Ramazan-ı Şerif'in on yedisine doğru hareket eylediğinden memur olacak zât hemen işbu Cumartesi günü çıkacak Beyrut Posta Vapuru'yla i'zâm olunur ise vaktiyle yetişeceğinde şüphe olmadığından şu maslahat-ı müteberrikeye elverişli biri lede't-taharrî evvel emirde Cidde Defterdarı sâbık saadetli Mehmed Şakir Efendi hazretleri hatırlara gelmiş iken Meclis-i Vâlâ azasından atûfetli Mustafa Efendi hazretleri bi'l-vasıta tahrîren arz-ı şevk ve talep eylemiş olup kendisi mücerreb olan dira-

yeti iktizâsınca sairlerine ezher-cihet müreccah görünmekle ve bu hizmeti muvakkat olmakla bazı emsali gibi âzâlık memuriyeti ve maaşı uhdesinde kalmak üzere onun emânet-i mezkûreye tayini ve ağa-yı mûmâileyh kendiye verilen mebâliğden Şam-ı Şerif'e kadar hayli akçe sarfetmiş olacağından Şam-ı Şerif'de hesabı görülüp yolunda olan sarfiyâtı kabul ile küsûr mevcud olan akçe ve eşyanın efendi-i müşarünileyhe devr u teslimi zımnında Şam valisi devletli paşa hazretleriyle defterdarı saadetli efendiye tahrîrât gönderilmesi ve bi-mennihî teâlâ Surre-i Hümâyûn'un avdetinde vereceği defter üzerine hesabı görülüp ziyade masrafı vukubulmuş ise i'tâ olunmak ve yüz bin kuruş burada Hazine-i Celîle'den nakden ve yüz elli bin kuruş Şam-ı Şerif eyaleti emvâlinden havaleten verilmek üzere ale'l-hesap olarak efendi-i müşarünileyhe beş yüz kese i'tâ ve Şam-ı Şerif'de Surre-i Hümâyûn'a muvâsalat etmek için bu Cumartesi gidecek Beyrut Vapuru'yla hemen i'zâm u isrâ olunması ve ağa-yı mûmâileyhin dahi ber-vech-i muharrer muhâsebâtı görüldükden sonra avdet masârıfı için otuz bin kuruş verilip bu tarafa gönderilmesi maddesinin dahi vali-i müşâr ve defterdar-ı mûmâileyhimâya gönderilecek tahrîrâta derc u ilâvesi keyfiyyâtı beyne'l-huzzar münasip gibi tezekkür kılınmış ise de ol babda ve cânib-i Hicaz'da bulunan memûrînin ekseri ikinci rutbe nişân-ı âlîsini hâiz ve hâmil olduklarından sâye-i şevket-vâye-i hazret-i şahanede efendi-i müşarün ileyhe dahi tebdîlen ikinci rutbe nişan-ı zîşânı ihsân buyurulması hakkında her ne vechile emr u fermân-ı isabet-beyân-ı cenâb-ı cihan-bânî şeref-südûr buyurulur ise icra-yı mantûk-ı celîline mübâderet olunacağı ve tahrîrât-ı mevrûde manzûr-ı âlî-i hazret-i Padişahî buyurulmak üzere arz u takdim kılındığı beyânıyla tezkire-i senâverî terkimine ibtidar olundu efendim.

Fî 22 N. Sene [12]74

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i samiye-i âsafaneleriyle tahrîrât-ı merkûme manzûr-ı âlî-i hazret-i mülûkane buyurulmuş ve husûsât-ı muharrere münasip ve yolunda görünmüş olmasıyla tezekkür ve istîzân buyurulduğu vechile iktizâlarının icrası ve efendi-i müşarün ileyhe dahi tebdîlen ikinci rutbeden nişân-ı âlî i'tâ kılınması müte'allik ve şeref-südûr buyurulan emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı tâcdârî muktezâ-yı münîfinden olarak tahrîrât-ı merkûme yine savb-ı sâmî-i âsafîlerine iade kılınmış olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 22 N. Sene [12]74 / [6 Mayıs 1858]

صره امینی افندینک ضایعاتی

لیرا عدد ٢٥٠ — بشلك پاره اقچه ٢٥٠٠ — چیوره طاقمی ٢ — سیم قهوه طاقمی ١ — صدفلی ظرف ٢ — ات رأس ١

کتخدا صاحب صادق افندینک ضایعاتی

نقد ٢٥٠٠ — سیم سیف ١ — انعام شریف ١ — چیوره طاقمی ١ — مانسلک جزء شریف

چتی اغانک ضایعاتی

صدف سیف ١ — چتوه ١ — هکبه ١ — جانطه معکن ب ١

قهوه جی باشی صاحب محمد اغانک ضایعاتی

نقد ١٠٠٠٠ — ات رأس ١ — تفنگ ١ — طابانجه ١ — تجویله ١ — هکبه ١ — چتوه ١

سبه محمدک ضایعاتی

نقد ٦٠٠ — صدف تفنگ ١ — هکبه ١ — چتوخانه ١

میری ضایعاتی

ساز طاقمی ١ — ات رأس ٥

دکیلخرج صاحب علی اغانک ضایعاتی

نقد ٤٧٠٠ — سیزه ١ — صدف تفنگ ١ — چیوره طاقمی ٣ — چتوه ٤ — کلیم و سجاده ٢

ینه لی صاحب سلیمان اغانک ضایعاتی

نقد ٤٥٠ — مصر کرکی ٢ — مربانه تیغ ٢ — انعام شریف ١ — مدینه منوره ده وقف مصحف شریف ٢ — انکلیز طابانجه‌سی حقه ٢ — قره بنا ١ — سیم سیف ١ — ات رأس ٢

İ. MMS, 132/5659

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN EMNİYETİ İÇİN, ÇÖL MUHAFIZLIĞINA UYGUN BİR ŞAHSIN TAYİN EDİLMESİ

Surre-i Hümâyûn'un rahat ve emniyetli bir şekilde mahalline varabilmesi için yapılacak düzenlemeler kapsamında çöl muhafızlığına uygun bir kişinin tayin edilmesi

Tuğrâ-yı garrâ-yı hümâyûnun yeri

Cennet-mekân Sultan Abdülmecid Han Efendimiz Hazretleri'nin fermân-ı hümâyûnlarının sûreti

113

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmu'l-âlem müdîr-i umûri'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûfi avâtıfi'l-Meliki'l-a'lâ Arabistan Ordu-yı Hümâyûn Müşirliği inzimâmıyla Şam-ı Şerif Eyaleti Valisi ve mecidiye nişan-ı hümâyûnun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili vezirim Ahmed Paşa edâmallahu Teâlâ iclâlehü ve emîrü ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'ızzi ve'l-ihtişâm el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-â'lâ Anadolu Ordu-yı Hümâyûnu erkânından ve ferîkân-ı kirâmımdan hâlâ Emîrü'l-Hac Kaymakamı Veli Paşa dâmet meâlîhi ve iftihârü'l-e'âlî ve'l-e'âzim müstecmi'u cemî'i'l-meâlî ve'l-mefahim el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-Meliki'd-dâim ricâl-i Devlet-i Aliyyemden eyalet-i mezkûre defterdarı Rıfat dâme uluvvuhû ve akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazli ve'l-yakîn râfi'ü a'lâmi'ş-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiya-i ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-Meliki'l-Mu'în mevlânâ Şam-ı Şerif kadısı zîdet fezâiluhû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mefâhiri ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i inâyeti'l-Meliki'l-a'lâ Istabl-ı Âmirem müdirliği pâyelilerinden Kilâr-ı Hac emini olup bu defa çöl muhafızlığı uhdesine ihale kılınan Ahmed zîde uluvvuhû ve mefâhiru'l-emâsil-i ve'l-akrân sâir âzâ-yı meclis zîde-kadrühüm tevkî-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olıcak malum ola ki sâye-i şevket-vâye-i şahanemde hüccâc-ı müslimînin kemâl-i emniyet ve istirahatla savb-ı maksûda vusûlleri ve Surre-i Hümâyûn'un dahî âminen mahalline îsâl ve teslîmi nezd-i meâli-

vefd-i mülûkânemde be-gayet mültezem olduğundan bu babda lâzım gelen ıstılahata dair olunan teşebbüsât cümlesinden olarak bir zât ve münasibinin çöl muhafızlığına nasb u tayini lâzım geldiğine ve sen ki mûmâileyhsin senin bu hususa vukûf ve malumatın bulunduğuna binâen zikrolunan çöl muhafızlığının uhdene ihalesi hususuna irâde-i seniyye-i şahanem müte'allik ve şeref-sudûr olarak müktezâ-yı münîfi üzere icabı icra ve suret-i harekâtına dair talimat-ı lâzıme i'tâ kılınmış olmakla meftûr olduğun mehâmm-şinasî ve ehliyet icabınca muhafızlık-ı mezkûrun zikrolunan talimat ahkâmına tatbîkan ber-vıfk-ı matlûb hüsn-i ru'yet ve tesviyesiyle zabıta ve emniyet-i tarîk-i hacc-ı şerîfin istihsâli esbâbının istikmaline mezîd inâyet ü dikkat eylemek fermânım olmağın memuriyetini hâvî işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr olundu. Keyfiyet emr u irâde-i seniyyem malumun oldukda ber-minvâl-i muharrer amel u hareketle ibrâz-ı me'ser-i sadakate dikkat ve siz ki vali ve ferîk-i müşâr ve defterdâr ve mevlânâ ve sair mûmâileyhimsiz mazmûn-ı emr u fermân-ı mülûkânem sizin dahî meczûmunuz oldukda mûceb ve müktezâsının tenfîz u icrasına sarf-ı ru'yet ü dikkat eyleyesiz. Şöyle ki siz ünvan-ı şerîfeme itimad kılasız

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min-şehri Ramazani'l-Mübarek sene hamse ve seb'în ve mi'eteyn ve elf. / [9 Nisan 1859]

Y. EE, 94/23

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN EMNİYET İÇİNDE GİDİP GELMESİ İÇİN GÜZERGÂHTA GEREKLİ TEDBİRLERİN ALINMASI

Surre-i Hümâyûn alayının gidiş ve dönüş esnasında rahat ve emniyetli bir şekilde yolculuk yapması için geçeceği bölgelerde gerekli emniyet tedbirlerinin alınması

Müsta'cel

114

Surre-i Hümâyûn'un reh-i râstı olan Konya ve Haleb valileriyle Adana mutasarrıfına ve Antakya ve Hama ve Humus kaymakamlarına ve Surre-i Hümâyûn Emaneti'ne

Seri'an tebyîz ve irsâl etdirile

Fî 23 B. sene [12]77

Surre-i Hümâyûn'un îsâlinde evvelki sene esnâ-yı râhda bazı mertebe inzibatsızlık vukuundan dolayı geçen sene ittihâz olunmuş olan tedâbîrin mükemmeli olmak üzere karargîr olan mevâddın bu sene-i mübârekede dahî tamamî-i icrasıyla beraber daha sair teshîlât olduğu hâlde ittihâz ve îfâ olunarak Surre-i Hümâyûn'un bi-'avnihi Teâlâ hüsn-i îsâli esbâbının istikmâli bu kerre dahî isâbet-efzâ-yı sünûh ve sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne muktezâ-yı âlîsinden olup gerek Surre-i Hümâyûn'un hüsn-i îsâli ve gerek sair umûr-ı hayriyye-i Hicaziye'nin sür'at-i istihzâr ve tesviyesi esbâbının istikmâli emrinde nizâm-ı kadîmî vechile bu sene-i mübârekede dahî iktizâ eden memurîn-i Saltanat-ı Seniyye'ye ekîdü'l-mazmûn evâmir-i aliyye ve tenbîhât-ı mü'essire icra kılınmış ise de ehemmiyet-i maslahat iktizâsınca bi-lütfihî Teâla sâye-i tevfîkât-vâye-i hazret-i şahanede bu bâbda zerretenmâ hilâf-ı matlûb-ı âlî bir uygunsuzluk vukua gelmemek üzere te'kîd-i tenbîhât ile beraber daha bazı tedâbîr-i lâzıme ve serî'anın icrasına lüzum görünmüş olduğundan Surre-i Hümâyûn'un ve kafile-i hüccâc-ı müslimînin buradan Şam-ı Şerîf'e ve oradan Kâbe-i maksûda kadar âminen ve sâlimen ve müreffehen ve müsterîhan azîmet ve avdeti her ne esbâb ve vesâ'ile tevakkuf eder ise kâmilen ve serî'an istihzâr ve icrasına mezîd itina ve dikkat olunması cümlemizin farîza-i zimmeti bulunmak hasebiyle bi-mennihî Te'âla bu sene-i mübârekede Surre-i Hümâyûn'un gerek Dersaâdet'den

Şam-ı Şerîf'e varınca uğradığı mahallerde ve gerek ilerisinde kâffe-i levâzımâtının tehyi'e vü tedâriki ve huzur ve rahatlarının istihsâliyle beraber âminen ve sâlimen imrâr u i'zâm olunmalarına ve bir gûne uygunsuzluk vukua getirilmemesine fevka'l-gâye itina ve dikkat olunması ve bu te'kîdâtın üzerine maâzallahi Teâlâ bir gûne uygunsuzluk vukua getirildiği hâlde bunun mes'uliyet-i şedîdesi ol mahal hangi eyalet ve kaza dairesi dahilinde bulunur ise oranın küçük ve büyük memurlarına ait ve râci' olacağından bu hususda pek ziyade müteyakkızâne ve basîretkârâne hareketle her-halde ve lâ-siyyemâ bu umûr-ı hayriyyede ifâ-yı hakk-ı memuriyet ve tahsîl-i rızâ-yı âlîye bezl-i mâ-hasal makderet kılınması ve bazı mahûf ve muhâtaralı mahaller olduğu ve tamamıyla emniyet-i tarîk olmayıp da aşâyir ve eşkıyâ cânibinden tasallut vukuu melhûz bulunduğu hâlde hıfz u te'mîne mikdar-ı kâfî süvari zabtiye neferâtı ve cebelü terfîkiyle her memur kendi idaresi dairesinde olan mahallerden âminen ve sâlimen imrârına kemâl mertebe ikdâm eylemesi hususları Surre-i Hümâyûn'un reh-i râstı bulunan mahaller memurlarına(1) bildirildiği misillü Surre-i Hümâyûn emini saadetli beyefendi hazretlerine dahî tenbîhât-ı lâzıme îfâ olunmuş olmakla irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne mantûk-ı münîfi ve minvâl-i meşrûh üzere Surre-i Hümâyûn'un zîr-i idâre-i behiyyelerinde kâin mahallere vusûlünde kâffe-i levâzımâtının tehyi'e ve ihzârıyla beraber âminen ve sâlimen imrâr ve i'zâmı emrinde tekayyudât-ı kâmile ve teyakkuzât-ı mütemâdiyenin icrasıyla bu bâbda zerreten-mâ tekâsül ve dikkatsizlik vukuundan tevakkî vü mücânebet olunmasını beyânen ve te'kîden işbu şukka-i mahsûsa.

(1)Surre Emâneti'ne

bildirilmiş olmağla taraf-ı saadetlerinden dahî bu yolda îfâ-yı hüsn-i hareketle hüccâc-ı müslimînin müsterihan azîmet ve avdetlerine fevka'l-gâye sa'y u gayret eylemeleri matlûb idüğü beyânıyla tezkire.

[Fî 23 B. [12]77] / [4 Şubat 1861]

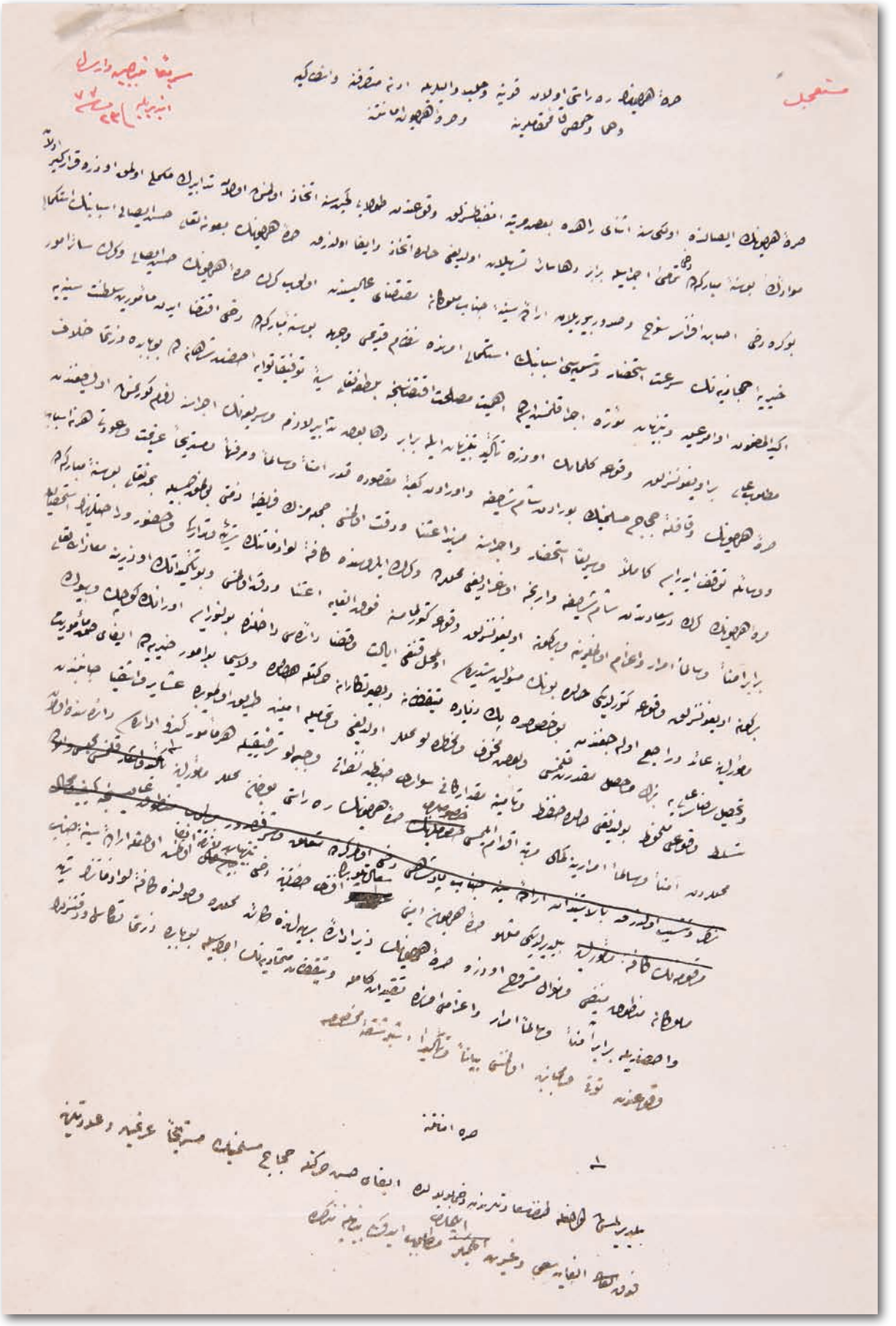

A. MKT. UM, 453/27

SURRE-İ HÜMÂYÛN ALAYININ HAMA'DA TÖRENLE KARŞILANMASI VE HUMUS'A KADAR OLAN GÜZERGÂHTA GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI

Surre Alayı'nın Hama'ya gelişinde kaza kaymakamı tarafından merasimle karşılandığı ve buradan Humus'a kadar olan yolda güvenliklerinin sağlanması için yeterli miktarda süvarinin görevlendirildiği

115

Pîşgâh-ı meâlî-nigâh-ı hazret-i Sadâret-penâhîlerine

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Surre-i Hümâyûn emini saadetli beyefendi hazretlerinin Hama'ya vusûlünde yanına lüzumu mikdar süvari zabtiye neferâtı ve îcâbına göre cebelü terfîkiyle âminen ve sâlimen hudûd-ı livâya kadar hüsn-i imrârı ve sâ'ir umûr-ı hayriyye-i Hicaziye'nin sür'at-i istihzâr ve tesviyesi esbâbının istikmâline mübâderet olunması irâde-i aliyyesini şâmil cilâ-fezâ-yı uyûn-ı müstmendânem olan fermânnâme-i nâmi-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri me'al-i celîl-iştimâli harf-be-harf rehîn-i iz'ân-ı çâkerânem olmuş ve her bir emr u fermân-ı kerâmet-beyân-ı hidivânelerinin sür'at-i infâz u icrası vâcibe-i zimmet ve tertîb-i uhde-i memûriyet-i âcizânem bulunmuş olduğundan emîn-i müşârunileyh hazretleri Hama'ya on iki saat mesafede kâin Madik Kalesi'ne vusûlü haberi alındığı hâlde derhal îfâ-yı levâzım istikbali için evvelce bir büyük zabtiye süvarisi ihzâr ve kale-i mezbûre cânibine serî'an i'zâm ve irsâl olunmuş ve mâh-ı hâlin beşinci Cumartesi günü Hama'ya muvâsalatı mukarrer olduğundan a'zâ-yı meclis ve vücûh-ı beldeden mürekkeb alay-ı mu'azzama ile bizzat çâker-i kemîneleri Hama'ya iki saat mesafeye kadar çıkılıp vürûduna intizâr ve ba'demâ şeref-vusûl ve mülâkatıyla na'il-i fahr ü mesâr olunduğu gibi kemâl-i ta'zîm ve şâdumânî ile avdet ve ol hâlde asâkir-i nizâmiye-i cenâb-ı şahaneden dahî dört bölük nizâm ma'a-umerâ ve zâbitan haric-i beldede saff-beste-i kıyam ü selam oldukları hâlde "Padişahım çok yaşa!" duası tekrar tezyîn-i lisan-ı ubûdiyet kılınmış ve müşârunileyh hazretleri fakat iki gece beytûtet ve tehyi'e-i levâzımâtıyla ârâm u istirahat eyledikten sonra Hama hududundan tâ Humus'a varıncaya değin îcâbından ziyade refakatine süvari asâkir-i zabtiyesi terfîk olunup zıll-ı zalîl-i asayiş-delil-i hazret-i mülûkâne ve sâye-i aliyye-i

cenâb-ı sadâret-penâhîlerinde âminen ve müsterihan levâzım-ı teşyîi icra ve îfâ ve lehü'l-hamdü ve'l-minne Humus'a vusûlünü mübeyyin mevrûd bir kıt'a ilmuhaber-i memhûru mücerred manzûr-ı me'âlî-mevfûr-ı hazret-i vekâlet-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdîmine ictirâ olunmuş olmakla ol bâbda ve herhâlde emr u fermân hazret-i men leh'ül-emrindir.

Fî 11 Ramazan. Sene [12]77 / [23 Mart 1861]

Kaymakam-ı
Liva-i Hama
(Mahmud İskender)

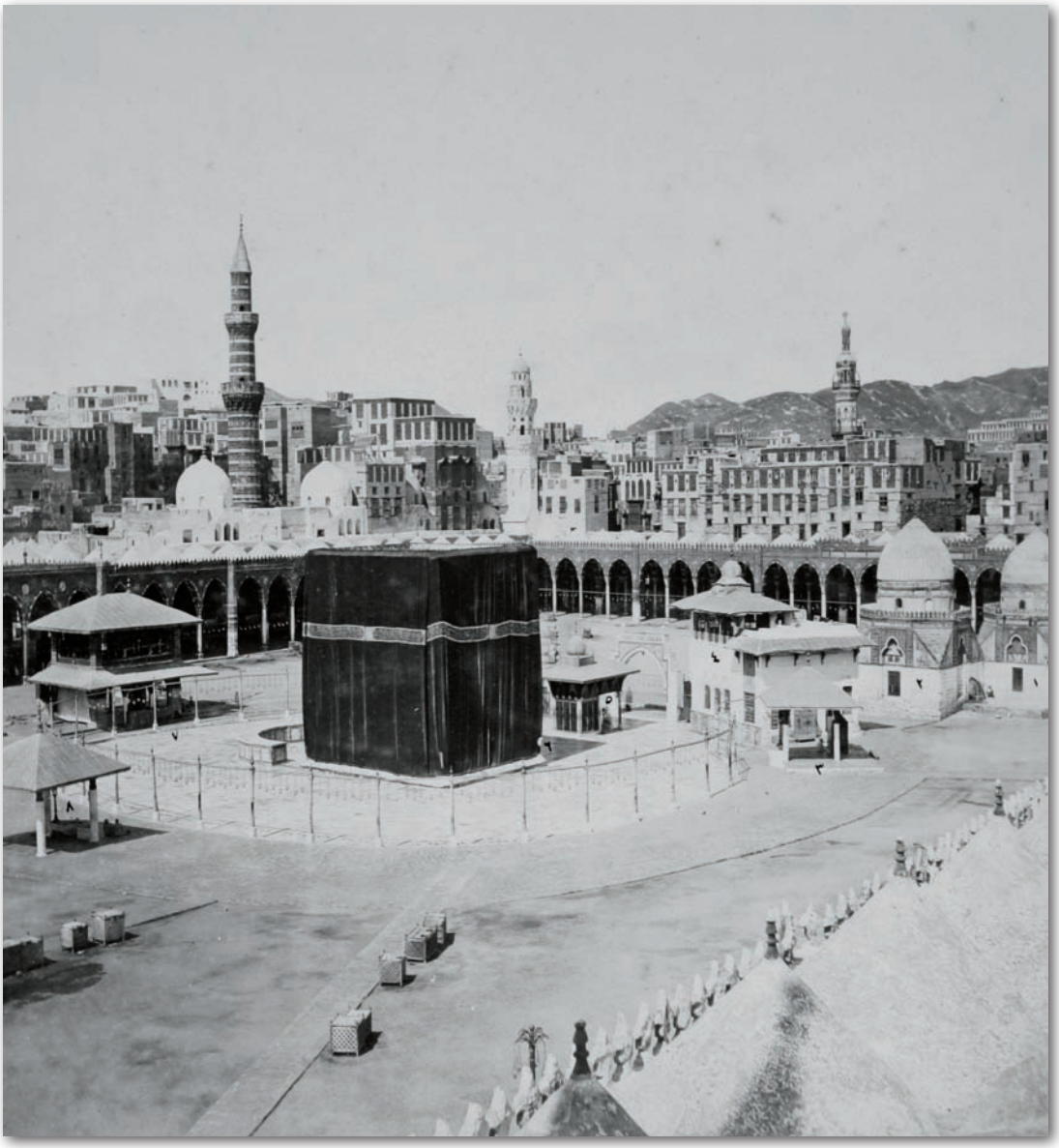

Mekke-i Mükerreme'den bir görüntü

بیلاه سالیانه حضرت صدر عظما هیدیه

مدوحه وجه بکه لیه رک

حره قوایده اینی سعادتلو بدن افندی حضرتلرینک حایه وحمولنده بانده لزومی مقدار سواری خیطه نقاته وایجابنه کوره جهه لوازمیه امنا وسایر حدود ولوایه قدر حسب اراده سامیه
امور خیریه مجازیه نک سرعت استحصال وتسویه سی اسبابنک استکمالنه مبادرت اولنمسی اراده عدیمی شرعه جلدفرای عبوده مستحق ازم اولدقدن ماعدا جناب وکالتپناهیدیناک
جلیل اشغالی وضعوف رهیه ازعانه وجه لازم اولمسه وهر بار روفطه کرامتباره خدیوانه نک سرعت انفاذ واجرای واجبه ذمت وتدقیق عهده وتوریه عجز ازم بولنسه اولنیه
امینه مشار الیه حضرتلرینک حایه اوزره ایکی ساعت مسافه ده کائن مدیه قلعه سنه وصول خبری ازلغی حاصل درحال ایفای لوازم استحباب بجهه ارجه بربلوک خیطه سواری احضار وقلعه
زبوره جانبنه سریعا اعزام وارسال اولنمه وماه حالک بشنجی جمعه برنی کونی حایه موصلی مقدر اولدیغنه اعتضاد مجلسی ووجوه بلده ومرکب اولدی مظهر ایه بالله ده وجه بکه اولدی
حایه ایکی ساعت مسافه یه قدر پیشقبول ورودینه انتظار وبعدما شرفوصول وملاقاتینه نائل فخر ومسار اولدیغی کبی کمال تعظیم وتوقیر ایله عودینه واولمان عرض رضیه جنابه
تهاز ودی درسه بلوک نظام موارد وضابطه خارج بلده ده صف بسته قیام وسلام اولنمقده حاضر باوتسلیم عهودیه سای نکدار تربیه مساعیه عبودیه قلمنه ومشار الیه حضرتلرینک
قصد ایکی بجه بیوقت وتیز لوازمنیه ازم واستحصالنه ایلدکنه حکمده حاضر ودونن تاحمه وارنجه دکیه ایجابنه زیاده فاقه سوای عرض خیطه سی ترفیه اولنمه بنه ظل ظلیل
اسباب دین وملت ملوکانه وسایر جهت جناب صدر عظما هیدیه امنا ومستعجلا لوازم تشمیل اجرا وایفا ولله الحمد والمنه حمد وصولنی مبین مورود بر قطعه علم وجه مهمه
مجدد مظهر مکرمت حضرت وکالتپناهیدی بورنجه اوزره نفاذنه اعتنا اولنمه اولمق اولمه وهمالده اروفطه حضرت صدر اولدیغی کبی ۱۱ سنه ۷۹

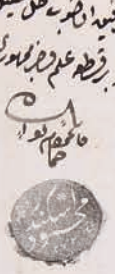

A. MKT. UM, 462/80

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN ADANA'DA MERASİMLE KARŞILANIP GİDECEĞİ GÜZERGÂHTA EMNİYETİ SAĞLANARAK TÖRENLE UĞURLANMASI

Surre-i Hümâyûn ve hac kafilesinin görevli memur ve bir miktar süvari ile karşılanarak Adana'ya bir saat mesafede çadırlar kurulup konaklattırıldığı ve Adana'dan güvenli bir şekilde geçirilerek Haleb'in Balan Kaymakamı'na teslim edildiği

Numara: 57

Pîşgâh-ı meâlî-iktinâh-ı cenâb-ı Sadâret-penâhiye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Surre-i Hümâyûn-ı Hazret-i Padişâhî ve kavâfil-i hüccâc-ı hidâyet-minhâcın Konya'ya vâsıl oldukları Arabistan'a müteveccihen Dersaâdet'den Adana'ya vürûd eden posta tatarının ifade ve ihbârından anlaşıldığından hemen daire-i çâkerîden Hurşid Efendi ve asâkir-i zaptiye yüzbaşılarından Kenan Ağa refâkatlerine lüzumu mikdar süvari asâkir-i zaptiye terfîk ve bera-yı istikbal re's-i hudûd olan Akköprü nâm mahalle irsâl ve tesvik kılınmışdı. Mûmâileyhima Surre-i Hümâyûn'u ve hüccâc-ı müslimîni bi'l-istishâb mâh-ı sâbıkın yirmi birinci Perşembe günü Adana'ya dahil olacakları istihbâr kılındığından Adana'ya bir saat mesafe mahalle çadır kurdurularak ve azâ-yı meclis-i kebîr ve vücûh-ı memleket beraber alınıp mahall-i mezbûrdan bi'l-istikbal bâ-kemâl-i ihtiram u ta'zîm Adana'ya getirilerek hükûmet konağına indirilip misafir edilmiş ve ferdâsı yevm-i Cuma ikamet ve istirahat eylediklerinden sonra mâh-ı mezkûrun yirmi üçüncü Cumartesi günü kezâlik müretteb alay ile bir saat mesafede kâin Kuruköprü nâm mahalle kadar merasim-i teşyî'ıyye icra ve mûmâileyh Hurşid Efendi ile yüz kadar süvari asâkir-i zabtiye bi't-terfîk sû-yi maksûda müteveccihen i'zâm u isrâ kılınmış ve zikrolunan Surre-i Hümâyûn ile hüccâc-ı müslimîni mûmâileyh Hurşid Efendi ve asâkir-i merkûme Haleb Eyâleti dahilinde kâin Bilan Sancağı Kaymakamlığı'nın makarrı olan Bilan Kasabası'na kadar götürmüş ise de eyalet-i mezbûre valisi devletli paşa hazretleri taraflarından memur

gelmiş olmasıyla livâ-i mezbûr kaymakamı izzetli efendiye teslim olunduğundan bu bâbda Surre-i Hümâyûn emini izzetli beyefendi tarafından isrâ ve Bilan kaymakamı izzetli efendi cânibinden i'tâ olunan bir kıt'a tahrîrât ile sened leffen pîşgâh-ı meâlî-iktinâh-ı cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine takdim kılınmış ve mütâlaasından rehin-i ilm-i âlem-ârâ-yı hidivv-i efhamîleri buyurulacağı vechile Surre-i Hümâyûn ve kavâfil-i hüccâc-ı müslimîn Adana Eyâleti dahilinde vâki mahallerden sâye-i şevket-vâye-i hazret-i mülûkânede âminen ve sâlimen ve mu'azzezen ve müsterîhan imrâr ve savb-ı maksûda inhâc ve tesyâr olunmuş olmağın ifade-i hâle cür'et eyledim. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l emrindir.

Fî 3 Ramazan Sene [12]78 / [4 Mart 1862]

Mutasarrıf-ı Eyalet-i Adana
(Mühür: Es-seyyid Ahmed)

Surre Alayı Yıldız Sarayı önünde

جیکاه معالی اکناه جناب صدر ذیشان

نمره ۵۶

صورتدر جیکوکنه لری کی

صره لهریه حضرت ایلچی وقوانی جمعی لهایه مزاجلری قوتیه واصل اولدقری عثمانه متوجهاً رسعادتمه ارتیه ورود ایتمه بولنمه تاریخنده افاده واخبارنه اکلو نیفنه لهجه دائره جکریه خورشیدی
وعسکر ضبطیه بوزباشیلرنه کفاه اغا رفقنیه فرومی مقدار سوای عسکر ضبطیه رفیعه وبرای استقبال آتی حدود اوتو آدکری زمانده ایسال وشوبله قلمشدی موجبنجه صره لهریه وجمعی
بالاستصحاب ماه سابقده کلیجی بزمجی خیمه کوی ارتیه داخل اولمه جقدی آنجاق قونیفنه ارتیه برساعت مسافه محله جادر قورمه وداعضاسی مجلس کبیر ووجوه مملکه بابر الوجه محل مزبوره
بالاستقبال باکمال اهتمام وتعظیم ارتیه کتورمه بدرلک حکومه قوناغنه ایتمه بریوب صفه ایتمه وذراسی بیوم جمعه افنده واستراحت ایدکلرنه صکره ماه مذکورک یکرمی اوچنجی پنجشنبه کونی اوفاق
مرتب الاعیاد برعنه صفه ده کائنه قوری کری زمانده قدر رسم تشییعه اجرا وموجبنجه خورشید افندی وعسکر رفیعه حسب الامر راحتده کائنه بیتو سنجاغی قونمقلغنده مقدر اولنه بیتو قصبه سنه قدر کونورسه ایسه ده ابالت مزبوره ویسی قلعه
صره لهریه ایله جمعی مسلمی موجبنجه خورشید افندی وعسکر رفیعه حسب الامر راحتده کائنه بیتو سنجاغی قونمقلغنده مقدر اولنه بیتو قصبه سنه قدر کونورسه ایسه ده ابالت مزبوره ویسی قلعه
شیخ حفظی طرفندن وتوکلجه اطبیه لوازمیه فی تحفظی عثمانلو افندی نسلیم اولنیفنه بوبابده صره لهریه ایچی عثمانلو بک افندی طرفندن اسرا وبیتو قاضیسی عثمانلو افندی جانبنه اعطا اولنمه
برقطعه خورشید ایله سنه لفا جیکاه معالی اکناه جناب صدر ذیشان لهجه علم ارای خدیو افخمیدی جیرجنی وجمعه صره لهریه وقوانی جمعی صلبیه ارتیه ایلچی راخنده وافه
محلده سنه شوکتلوه حضرت ملوکانه ده امنا وسالما ومظفرا ومنتصرا امرا وجوب مقصوده ایلچی وقبال الخمسه ایلچیه افاده حالم جهته ایدیم اوطاب والحاله امر وفرمان حضرت ملوکانه در

A. MKT. UM, 552/16

DENİZ YOLUYLA CİDDE'YE GELEN SURRE-İ HÜMÂYÛN VE HAC KAFİLELERİNİN GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK ÜZERE PÎŞE ASKERİ GÖREVLENDİRİLMESİ

Deniz yoluyla Cidde'ye gelen Surre-i Hümâyûn ve hac kafilelerinin güvenliğini sağlamak üzere Cidde'den Mekke'ye ve Medine'den El-vech İskelesi'ne kadar pîşe askeri görevlendirilmesi

117

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret-i Uzmâ
Telgraf Odası

Mekke-i Mükerreme Emaret-i Celîlesi'yle Hicaz Vilâyeti'nden müştereken vârid olan şifre telgrafnamenin hallidir

Gayet müsta'celdir

C. 23 Mart sene [1]314 Mahmil-i Mısrî'nin hayli vakitden beri Cidde tarîkiyle bahren Mekke-i Mükerreme'ye gelip ba'de'l-hac Medine-i Münevvere'ye azîmet ve ziyaretden sonra da El-Vech İskelesi'nden yine bahren Mısır'a avdet etmekde olduğu cihetle bu sene şâyân buyurulan müsaade-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî üzerine Cidde Limanı'na hüccac nakline mahsus iskeleye hurûcuna El-Vech'e kadar kuvve-i mu'tâdesi olmak üzere iki top ile yüz ester-süvar yüz de hecinli pîşe askeri muhafazasında bulundurulması muktezîdir. Şu kadar ki buradaki pîşe taburunun mevcudu iki yüz neferden ibaret olup kısm-ı küllîsi Mahmil-i Şamî Medine-i Münevvere'den istikbal ve teşyî'i hizmetinde bakisi de bazı nukât-ı mühimme ve hidemât-ı sairede bulunmakda olduğu cihetle Mısır Mahmili'ne terfik olunacak yüz nefer pîşenin zâten hadd-i kifayeden dûn olan tabur mevcudundan tefriki nâ-kabil olduğundan bunun üç yüz nefere iblağı icab-ı hal ve maslahatdandır. Binâenaleyh kuvve-i mezkûrenin Cidde'den El-Vech'e kadar nakl-i ahmaline hakikaten develerin ücreti ve El-Vech'den Cidde'ye bahren avdetinde icab eden vapur navlu dört beş yüz ve esterlerin şa'îr ve kiyâhı dahil olduğu hâlde askerin birkaç aylık maaşıyla masârıf-ı seferiyyeleri de lâ-ekall üç bin liraya muhtaç olup yeniden tavzif edilecek yüz nefer pîşe askerine

hecin ve sair malzeme almak için işleyecek maaşlarına mahsûben i‘tâsı lâzım gelen bin beş yüz lira ile beraber sekiz bin beş yüz liraya bâliğ olan masârıf-ı mukteziyesinin buraca kısmen bile tesviyesine muzayaka-i mahalliyye gayr-i müsait olduğundan sâye-i kudret-vâye-i hazret-i Padişahîde emr-i muhafazanın temini zımnında işbu sekiz bin beş yüz liranın telgraf poliçesiyle yetişdirilmesi derece-i vücûbdadır. Ma‘a hâzâ mahmil-i mezkûr mukaddemâ kolera illetinin zuhûr eylemiş olduğu senelerde bile Mısır askerinin taht-ı muhafazasında âmed ü şod etmiş ve bunun için Mısır Hazinesi’nce her sene daha ziyade masârıf vukubulmuş iken bu sene Cidde hastalığı bahanesiyle emr-i muhafazasının asâkir-i şahaneye tevdî‘i masârıf-ı aidesinin de devlete tahmiline bâdî olacağından bu sûret ba‘de-mâ dahi temâdî edecek olur ise bu masârıfın maaş ve ta‘yinât kısmından mâadâsı olan yedi bin liranın icra-yı icabı merhûn-ı re’y-i celîl-i fehâmet-penâhîleridir fermân.

Fî 24 Mart sene [1]314

Hicaz Valisi
Râtıb

Emîr-i Mekke-i Mükerreme
Avnürrefik

*

Yıldız Saray-ı Hümâyûnu
Başkitabet Dairesi

Mekke’den şifre

Bugün Mekke-i Mükerreme’ye vâsıl olan Mahmil-i Mısrî muhafızı Mehmed Ali Kâmil Paşa nezd-i âcizîye gelerek mahmil-i mezkûre terfik edilen kuvve-i askeriyenin masrafına mukabil lüzumu mikdar akçeyi hidiviyyet-i celîlenin emriyle getirmiş olup ve ne vakit talep olunur ise vereceğini esnâ-yı kelâmda dermiyân eylemesine cevaben kuvve-i mezkûrenin bâ-irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî tayin olunduğu ve Hıtta-i Mısriyye ise cümle-i memalik-i mahrûsa-i şahaneden olup yekdiğerinin farkı olmadığı cihetle masârıf-ı mukteziyenin Hazine-i Mısriye’den talep ve ahzı için emr u fermân-ı hümâyûn-ı cenâb-ı hilâfet-penâhî şeref-sâdır olmadığı ifade kılındığı berây-ı ma‘lûmât ma‘rûzdur.

Fî 7 Nisan sene [1]314 / [19 Nisan 1898]

Vali
Râtıb

ناصر دار شورای

محمد اقبال

٣٨

مکه مکرمه امارت جلیله سیله حجاز ولایتنده مشترکاً واردا ولدقده سفره نفراختام نک جلیه

غایت مستعجله

٢٢ مارت سنه ٣٢ محمل مصرینک خیلی وقتدن بری وجده طریقیله بحراً مکه مکرمه یه کلوب بعد الحج مدینه منوره یه عزیمت
وزیارتنده صکره ده الوجه اسکله سندن یه بحراً مصره عودت ایتمکده اولدیغی جهتله بوسنه شایانه بیورلدقده
مساعدة سنیه جناب پادشاهی اوزرینه جده لیمانه مجاناً نقله مخصوص اسکله یه حز وجه الوجه قدر قوة مقتدره
اولمه اوزره ایکی طوب ایله یوز استسوار یوزده همیلو بیشه عسکری محافظه سنه بولندیرلمسی مقتضیدر شوقدرکه
بوراده کی بیشه حه بوزیلمه موجودی ایکی یوز نفردن عبارت اولمه قسم کلسی محمل شامی مدینه منوره ده استقبال
وتشییعی خدمتنده باقیسی ده بعضه نقاط مهمه وخدمات سائره ده بولنقده اولدیغی جهتله مصر محمله ترجیح اولنه جهه
بوزنقدر بیشه نک ذاتاً حد کفایه ده اولمه دوده طلاده طابور موجودندن تقدیمی ناقابل اولدیغندن بونک
اوچیوز نفره ابلاغی ایجاب حال ومصلحتدر بنا علیه فوق مذکوره نک جده ده والوجه ده الوجه قدر نقل احوالنه
حقیقة دوه لرک اجرتی والوجه ده جده یه بحراً عودنده ایجاب ایدن واپور نولی ورق بسه یوز واسترلن
شجر وکیا هی داخل اولدیغی حالده عسکرک برقاچ ایلمه معاشیله مصارف سفریه لریده داخل اولمق ایچون بیله براه
مخابره اولنه بکیدن توظیف ایدیلجک یوز نفر بیشه عسکریه هجیه وسائر مایلزم المواد ایچون ایشبو جلک معاشلریه
محسوباً اعطاسی لازم مقامده بیله بسه یوز لیرا ایله برابر سکز بیک بسه یوز لیرایه بالغ اولمقده مصارف مقتضیسنه
براهم قسماً بیله قسوبسنه مضایقه محله عیناً عداولدیغندن سایه قدر نوایه حضرت پادشاهیده امر محافظه نک
تأمینی خدمتنده اشبو سکز بیک بسه یوز لیرانک تفراف یولیله بشیوز بیلی درجه وجوبده در مع هذا محل مذکور مصر
قولرا علتنک ظهور ایلیمه اولدیغی سنلرده بیله مصر عسکریه نک تحت محافظه سنده آمد وشد ایتمه وبونک ایچون مصر
خزینه سنجه هرسنه دها زیاده مصارف وقوعبولمه ایکمه بوسنه جده هسته لکی بهانه سیله امر محافظه سنده عساکر شاهانه
نوزدیلمه مصارفک عائده سنده دوده تحمیله بادی اولمقدن بوصورت بعد ما وضع نهادی ایده جک اولورایسه
بو مصارفک مماسه ویقیناً فسوندن ماعداسی اولدیغی بیله براقلمق اجرای ایجابات مرهونه رأی
عالیلرنه تسلیم اولنه جهه بیورلمسی رجا ایدرز سنه ١٣١٤ مارت ١٤

امیر مکه مکرمه
عون الرفیعه

حجاز والیسی
راتب

٥

مکه‌دن شرفه

یلدیز سرای همایونی
باش کتابت دائره‌سی

بو کون مکهٔ مکرمه‌یه واصل اولان محمل مصری محافظی محمد علی کامل پاشا نزد عاجزی‌یه کلرن
محمل مذکوره ترفیق ایدیلان قوهٔ عسکریه‌نک مصرفنه مقابل لزومی مقدار اقچه‌یی خدیویت
جلیله‌نک امریله کتورمش اولدیغی ونوقت طلب اولنورسه ویره‌جکی اثنای کلامده
درمیان ایلمسنه جواباً قوهٔ مذکوره‌نک بااراده سنیهٔ حضرت پادشاهی تعیین اولندیغی
وخطهٔ مصریه ایسه جملهٔ ممالک محروسهٔ شاهانه‌دن اولوب یکدیکرینک فرقی اولمیه‌جغی
جهتله مصارف مقتضیه‌نک خزینهٔ مصریه‌دن طلب واخذی ایچون امر ومنان همایون
جناب خلافتپناهی شرفصادر اولمیه‌جغی افاده قلندیغی برای معلومات معروضدر
والی راتب

١٧ سنه ٣١٤

CİDDE'YE ULAŞAN MAHMİL-İ MISRÎ'NİN YOL GÜVENLİĞİ SAĞLANARAK NAKLİYE MASRAFLARININ KARŞILANMASI

Cidde'ye ulaşan Mahmil-i Mısrî'nin yol güvenliğini sağlanmak üzere görevlendirilen asker sayısının artırılması ve nakliye masraflarının karşılanması

118

Makam-ı Seraskerî
Mektûbî Kalemi
84

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hicaz valisi ve kumandanı paşa hazretlerinden şimdi alınan fî 26 Mart sene [1]315 tarihli ve şifreli telgrafnâmede Cidde'ye vâsıl olan Mahmil-i Mısrî'nin geçen sene misillü asâkir-i şahane muhafazasında bulundurulacağı muhafız Kâmil Paşa ve Surre Emini İbrahim Bey taraflarından resmen bildirildiği Cidde vali kaymakamlığından iş'âr olunduğu ve bu babda buradan henüz bir gûne teblîğât vuku bulmamakla beraber mahmil-i mezkûrun ahmâl ve eskali vapurdan ihrac olununcaya kadar iki üç gün Cidde'de kalacağı derkâr bulunduğu beyânıyla iktizâsı istîzân olunmakla suret-i iş'âra nazaran icâb-ı hâlin emr u iş'ârına müsaade-i sâmiye-i sadâret-penâhîleri sezâvâr buyurulmak babında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 27 Zilkade Sene [1]316 ve fî 27 Mart sene [1]315

Serasker
Rıza

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret-i Uzmâ
Mektûbî Kalemi

Müsta'celdir

Hicaz Vilâyeti'nden vârid olan şifre telgrafnâmenin hallidir

C. Mahmil-i Mısrî'nin kuvve-i mu'tâdesi yüz seksen Mısır askeri ile iki dağ topundan müteşekkil bulunsa ve kezâ buraca terfik olunan yalnız yüz nefer pîşeden ibaret olmayıp yüz esterli ve yüz pîşe askerleriyle iki de dağ topu olmakla beraber mahmil-i mezkûrun böyle yüz pîşe askeriyle yollarda te'min-i muhafazası dahi gayr-i kabil olacağına nazaran bu sene dahi geçen sene gibi kuvvetin tamamıyla tertibi icâb-ı hâlden olduğu ve bu sene dahi tertîbât-ı mezkûreye müsaade buyurulduğu takdirde geçen sene masârıf-ı nakliye ve sâiresi Mısır'dan gönderilip emîrü'l-hac tarafından teklif olunmuş iken ber-muktezâ-yı irâde-i seniyye-i hazret-i padişâhî adem-i kabûlü cihetine gidilmiş ve buna mukabil Hazine-i Maliye'den Bank-ı Osmânî vasıtasıyla beş bin lira isrâ kılınmış idiyse de bu sene de masârıf-ı mezkûrenin ne taraftan tesviye olunacağı bilinemeyip şayet geçen sene misillü hazine-i devlete aid ise o hâlde yine bankadan yetişdirilmesi derece-i vücûbda bulunduğu ma'rûzdur.

Fî 28 Mart sene [1]315 / [9 Nisan 1899]

Vali
Râtıb

مقام سرعسکری
مکتوبی قلمی
٨٤

٥

معروض چاکر کمینه‌لریدر که
حجاز والیسی و قوماندانی پاشا حضرتلرندن شمدی النده ٢٦ مارت ٣١٥ تاریخلو و شفره‌لو تلغرافنامه‌ده جده‌یه واصل اولان محمل مصرینک کچن سنه مثللو عسکر شاهانه
محافظه‌سنده بولندیریله‌جغی محافظ کامل پاشا و صره امینی ابراهیم بک طرفلرندن رسماً بیلدیرلدیکی جده والی قائمقاملغندن اشعار اولندیغی و بو بابده بورادن
هنوز بر کونه تبلیغات وقوعبولمامقله برابر محمل مذکورک احمال و اثقالی واپوردن اخراج اولنجه‌یه قدر ایکی اوچ کون جده‌ده قالمه‌جغی درکار بولندیغی بیانیله
اقتضاسی استیذان اولنمقله صورت اشعاره نظراً ایجاب حالک امر و اشعارینه مساعدة سامیه صدارت پناهیلری سزاوار بیورلمه بابنده امر و فرمانی حضرتلرک الامرکدر

٢٧ ذی القعده ٣١٦ ٢٧ مارت ٣١٥

رضا

٥

دائرهٔ صدارت عظمی
مکتوبی قلمی
عدد

حجاز ولایتندن وارد اولان شیفره تلغرافنامه‌نك حلیدر

مستعجلدر

ج محمل مصرینك قوهٔ معتاده‌سی یوز سکسان مصر عسکریله ایکی صاغ طوپندن متشکل بولنسه وکذا بوراجه
ترفیق اولنان یالکز یوز نفر بیشه‌دن عبارت اولمیوب یوز استرلی و یوز بیشه عسکرلریله ایکی صاغ طوپی
اولمغله برابر محمل مذکورك بویله یوز بیشه عسکریله یوللرده تأمین محافظه‌سی دخی غیر قابل دوجه‌جغنه نظراً بوسنه
دخی کچن سنه کبی قوتك تمامیله ترتیبی ایجاب حالدن اولدیغی و بوسنه دخی ترتیبات مذکوره‌یه مساعده بیورلدیغی
تقدیرده کچن سنه مصارف نقلیه و سائره‌سی مصردن کوندریلوب امیر الحج طرفندن تکلیف اولنمسه ایکن بر مقتضای
ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی عدم قبولی جهتنه کیدلمش و بوکا مقابل خزینهٔ مالیه‌دن بانقه عثمانی واسطه‌سیله بسن بیك
لیرا اسراف اولنمش ایدیسه‌ده بوسنه‌ده مصارف مذکوره‌نك نه طرفدن تسویه دوجه‌جغی بیلنمیوب شاید کچن سنه مثللو خزینه‌دن
عائد ایسه او حالده‌یه بانقه‌دن یتشدیرلمسی درجهٔ وجوبه بولندیغی معروضدر ٢٨ مارت ٢١٥

والا
راتب

A. MKT. MHM, 578/4

HICRİYE BOĞAZI'NDA URBÂN EŞKIYASININ PÜSKÜRTÜLEREK SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN SÂLİMEN MEKKE'YE ULAŞMASI

Mekke ile Medine arasında Hıcriye Boğazı'nda yapılan çarpışmalar neticesinde urbân eşkıyasının püskürtülerek Surre-i Hümâyûn'un sâlimen Mekke'ye ulaştığı

119

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Şifre Kalemi
824

29 Teşrîn-i Evvel sene [1]330

Suriye Vilâyeti'nden mevrûd şifreli telgrafnâme

Surre-i Hümâyûn Müfreze Kumandanlığı'ndan Mekke'den vilâyet jandarma alay kumandanlığına çekilip bugün vâsıl olan ve vilâyete tevdî edilen telgrafnâmede 5 Teşrîn-i Evvel sene [1]330 tarihinde Medine ile Mekke arasındaki Hıcriye Boğazı'nda urbân eşkıyasıyla bütün gün müsâdeme edilerek bi'n-netice urbânın makhûren püskürtülmüş ve Surre-i Hümâyûn'un sâlimen Mekke'ye muvâsalat eylemiş olduğu bildirilmekle berây-ı ma'lûmât arz-ı keyfiyet olunur.

Fî 28 Teşrîn-i Evvel sene [1]330 / [10 Kasım 1914]

Vali
Hulusi

باب عالی

داخلیه نظارتی

شفره قلمی

٨٢٤

اقشام	صباح
د س	د س
١,٢٠	٧,٤٠

٢٩ لسرن اولنسه ٢٩ ع

نشیده‌سی

قلمه ورودی

سوریه ولایتنه مورود شفره‌لی تلغرافنامه

صره همایون مفرزه قوماندانلغندن مکه‌دن ولایت ژاندارمه آلای قوماندانلغنه چکیلوب بوکون واصل اولان و ولایته

تودیع ایدیلان تلغرافنامه‌ده ٥ لسرن اولنسه تاریخنده مدینه ایله مکه آره‌سنده‌کی حجریه بوغازنده عربان اشقیاسیله

بتون کون مصادمه ایدیلدرک بالنتیجه عربانک مقهوراً پوسکوتلمسی و صره همایونک سالماً مکه‌یه مواصلت ایلمسی

اولدیغی بیلدیرلمکله برای معلومات عرض کیفیت اولنور ٢٨ لسرن اولنسه

والی

خلوصی

HACILARIN VE SURRE-İ HÜMÂYÛN KAFİLESİNİN HALEB'DEN İLERİYE GİTMELERİ MÜMKÜN GÖRÜLMEDİĞİNDEN GERİ DÖNDÜRÜLMELERİ

Surre-i Hümâyûn'un ve hac kafilelerinin Haleb'den ileriye geçip Kâbe'ye gitmeleri mümkün görülmediğinden geri döndürülerek emniyetle Dersaâdet'e doğru yola çıkarılmaları

120

Kaimmakam Paşa

İşbu takrîrin ve Şam valisiyle emin-i mûmâileyhin tahrîrâtları ve i'lam ve mahzar manzûr ve meâlleri ma'lûm-ı hümâyûnum olmuşdur. Takrîrinde beyân olunduğu üzere Surre-i Hümâyûn'umuzun hemen Dersaâdet'imize avdet etdirilmesi veyahut ikinci şıkda gösterildiği vechile serdâr-ı ekremimiz müşârün-ileyhin oralara takarrub edinceye değin biraz Haleb'de te'hir olunması husûsunu müşârün-ileyh ve serasker paşa ile bi'l-müzâkere şıkkeynden hangi şık üzere icrası münasib mütâlaa olunur ise ona göre vali-i müşâr ve mûmâ-ileyhimâya tarafından tahrir ve iş'âr olunsun ve *Takvîm-i Vekâyi* nüshalarına dahi icabına göre yazılıb tab' u temsil etdirilsin.

Şevketli kerâmetli mehâbetli kudretli veliyy-i ni'metim efendim Padişâhım

Bu defa Şam valisi ve Surre-i Hümâyûn'ları emîni efendi kulları taraflarından bir takım tahrîrât vürûd edip fezleke-i meâlleri Surre-i Hümâyûn'larının Haleb tarafına azîmet edeceğini ve sair bazı cevab ve ifadeyi mutazammın olmakla manzûr-ı meâli-mevfûr-ı şahaneleri buyurulmak için hey'etleriyle arz u takdim kılındı. Surre-i Hümâyûn'ları emini mûmâileyh bundan böyle zuhur edecek irâde-i seniyyeye intizâr edeceğini yazmış olup Haremeyn-i Muhteremeyn ahalisine gidecek surre-i mu'tâdenin Şam ve Haleb taraflarından îsâli mümkün olamayacağı sûreti Şam valisi müşârünileyhin iş'ârından nümûdâr ve bi'l-farz keyfiyet Bağdad valisi kullarından isti'lâm olunup da ol dahi çaresini bularak gönderecek olsa bile Haremeyn-i Şerîfeyn'de yine Mısır valisinin memurları ellerine geçeceğinden evvel emirde kendisinden istîzân edecekleri ve belki ol dahi ihâneten ashabına verdirmeyeceği[ne] dair

daire-i efkâr olmakla inşaallahü Teâlâ işbu muhalifînin karîben izmihlâlleri husûlüyle ol vakit ahâli-yi mezkûreye sâye-i şevket-vâye-i şahanelerinde ziyâdesiyle Surre-i Hümâyûn'ları ihsân ve irsâl buyurulmak üzere şimdi Surre-i Hümâyûn'ları ve emini beyhûde Haleb'de durmakdan ise surre-i mezkûreyi bi'l-istishâb Dersaâdet'e avdet etdirilmesi veyahud Serdâr-ı Ekrem'leri Hüseyin Paşa bendeleri oralara takarrub ile maslahatın gelişi bir kat dahi tebeyyün edinceye kadar biraz dahi Haleb'de te'hîri ve hüccâc-ı müslimînin bi'l-ıztırâr Kâbe-i maksûda gidemeyerek Haleb'e azîmetleri karargîr olduğuna dair vürûd eden tahrîrât ve i'lâm ve mahzar meâllerinin dahi *Takvîm-i Vekâyi* nüshalarına yazdırılması husûslarında her ne vechile irâde-i seniyye-i şahaneleri şeref-südûr buyurulur ise ona göre icra-yı iktizâsına ibtidâr olunacağı ve vali-i müşârünileyhin gönderdiği iki kıt'a Arabiyyü'l-ibâre varaka derdest-i tercüme olmakla ol dahi hâk-i pây-i hümâyûn-ı zıllullâhîlerine arz u takdim kılınacağı muhât-ilm-i âlem-i cihân ârâ-yı şehinşâhîleri buyuruldukda emr u fermân şevketli kerâmetli mehâbetli kudretli veliyy-i ni'metim efendim padişâhım hazretlerinindir.

[Tarihsiz]

قائمقام پاشا

حسب تقریر دشام والیسی امیه موحی الیه تحریراتدی واعلام و محفد فاطور و مالری معلوم همایونم اولمشدر تقریر کده پادشاهم
بیان اولندیغی اوزره صره همایونمز همانه درسعادتمزه عودت ایتدرلسی دیانمور ایتمکی شقدر کوستردیکی وجهله سردار اکرمز
مشار الیه اوراده تقرب ایدنجه دیکه براز مهلت و تأخیر اولنمسی مخصوصنی مشار الیه و سرعسکریت ایله بالمذاکره مشیخت قلنمق
شمدی اوزره اجرا کتاب مطالعه اولنورکن اکا کوره والی مشار الیه موحی الیه طرفندن تحریر و دشمار اولنمش و تعلیم و تقدیم
نسخه لرینه رضی ایجابنه کوره یازیلوب طبع و تعمیل ایتدیرلسون

شوکتلو کرامتلو مرحمتلو قدرتلو وجیه نعمتم افندم

بورفه شام والیسی وصره همایونلری امینی افندی قولاری طرفلرنده برطاقم تحریرات ورود ایدوب قذلکه مالک صره همایونلرینک حلب طرفنه
غریب ایچکنی وسائر بعض جواب واقام یه متضمن اولمغله منظور معالیموفورشاهانه بیورلمق ایچون هیئت ریاسه عرض و تقدیم قلندی
صره همایونلری امینی موحی الیه بونده بولنمق بولمه ظهور ایچکی اراده سنیه یه انتظار ایچکنی بازمش اولوب حریمه محترمه اهالیسنه کبی جلب
صره معناه نک شام و حلب طرفلرنده ایصالی محکمه اولمه یه مبنی صورتی شام والیسی مشار الیه اشعارنده نمودار وبالفرض کیفیت
بغداد والیسی قولطرندن استعلام اولنوب اولدخی حیاده سنی بولمه رقه کوندره جک اولسه یله حریمه شریفنده نه مصر والیسنک مأمورلری
اللرنی کوچکندن اول امرده کنه وسنده استیذانه ایچکلری وبلکه اولدخی اهانه اصحابنه و بر درجه حکی دائر دائره افکار اولمغله
ان شاء الله تعالی اشبو مخالفتک قریبا اضمحلالنک حصولنه اولوقت اهالی مذکوره یه سنج شوکتلو شاهانه لرنی زیاده سیله صره همایونلری
اصلنی وارسال بیورلمه اوزره شمدی صره همایونلری امینی بهوده حلب طوغرسنه ایلسی صره مذکوره یی بالاستصحاب درسعادته عودت
ایتدیرلسی وباخود سردار اکرملری حسب حال بنه اوراده تقرب ایله مصلحت کلمشی برفاندخی تنبیه ایدنجه قدر براز رضی حلبده
تاخیری وحجاج مسلمینک بالاضطرار کعبه مقصوده کیتمه لری حلبه غریبلرک قرایکیر اولدیغنه دائر ورودایدن تحریرات واعلام و محضر مالدارلرک
رضی تقویم وقایع نسخه لرینه یازدرلسی خصوصلرنی هرنوجهله اراده سنیه شاهانه لرک شرفصدور بیورلمه ایچون اکا کوره اجرای اقتضاسنه
ابتدا اولمه جغی والی مشار الیه کوندریلکی ایکی قطعه عربی العباره ورقه درخت ترجمه اولمغله اولدخی خطای همایونی ظل اللهلرینه
عرض و تقدیم قلنه جغی مطلع عالم جهانی ای شهنشاه هیلری بیورلرق امر و فرمانی شوکتلو کرامتلو مرحمتلو قدرتلو
وجیه نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

HAT, 355/ 19927

Surre Alayı'nın resm-i geçidi

عمل قاسم پاشا لی حسن بن حافظ

[illegible]

[illegible]

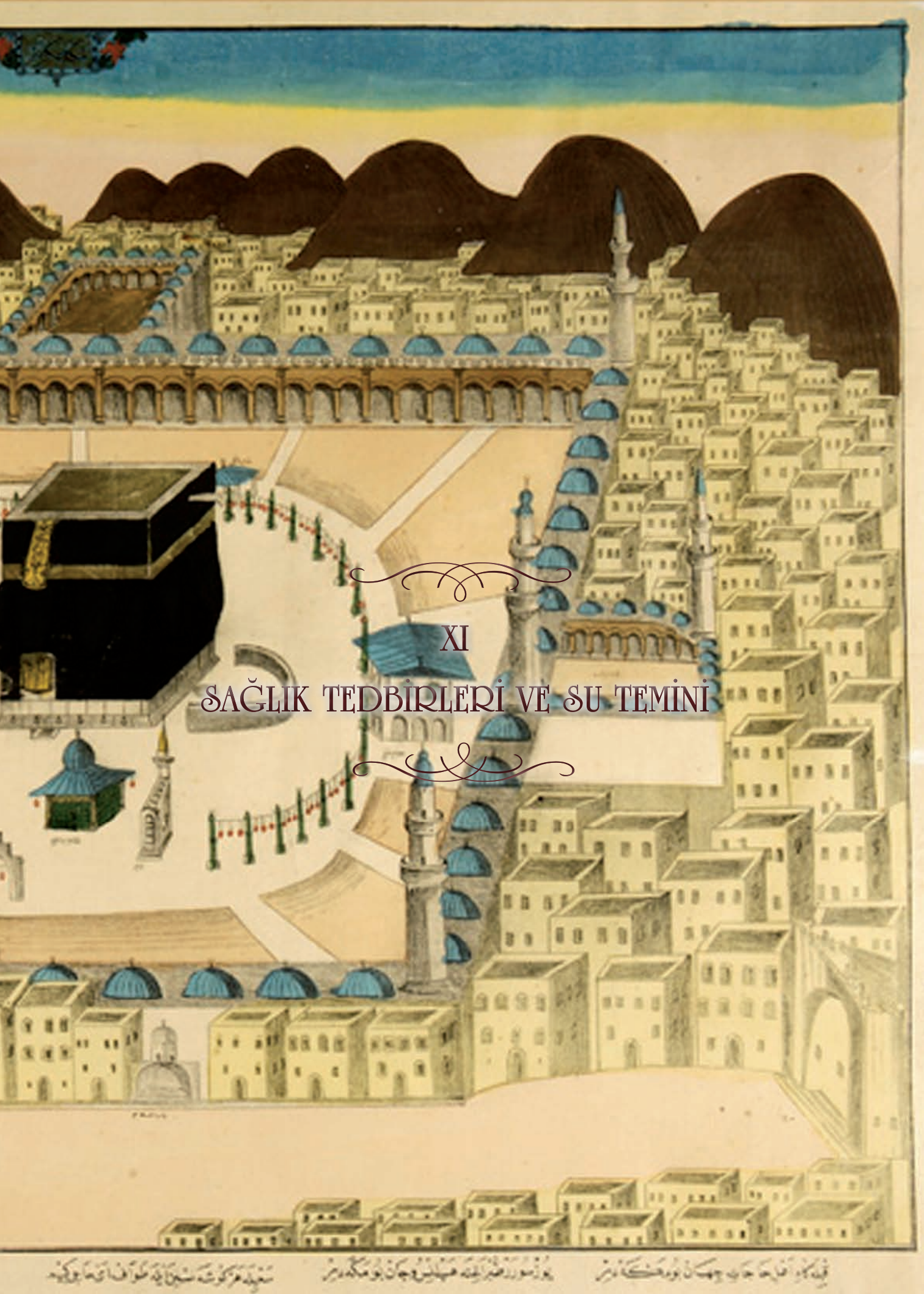

XI

SAĞLIK TEDBİRLERİ VE SU TEMİNİ

HAC YOLUNDAKİ KALE, BÜRKE VE KUYULARIN TAMİRİ

Hac yolunda bulunan belirli sayıdaki kale, bürke ve kuyuların mühendis Salih Efendi vasıtasıyla keşif yaptırılarak, masraflarının Cidde ve Şam valiliklerince karşılanmak üzere tamiri cihetine gidilmesi

121

Hâk-i pâ-yı âlîlerine ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Tarîk-i Hicaz-ı mağfiret-tırazda olup muhtac-ı tamir bulunan ma‘lûmu’l-aded kale ve bürke ve kuyuları keşf ve muayene ederek masârıfât-ı tamiriyesinin defterini tanzim etmek ve ba‘dehû keyfiyet Bâb-ı Âlî’ye bi’l-arz müte‘allik buyurulacak irâde-i seniyye mûcebince icra-yı iktizâlarına mübâderet olunmak üzere Ebniye-i Hâssa halifelerinden bir müfettiş kullarının icra-yı memuriyeti hususu geçen sene Der-bâr-ı Ma‘delet-medâr’a arz u iş‘âr kılınmasıyla ol vechile hulefâ-yı merkûmeden el-Hâc Salih Efendi kulları hizmet-i mezkûreye memur ve i‘zâm buyurulmuş olduğundan efendi-i mûmâileyh refakat-ı çâkerîyle cânib-i Hicaz’a götürülerek mezkûr kale ve bürke ve kuyuların muhtâc-ı tamir olan mahalleri memur-ı mûmâileyh marifetiyle bi’l-keşf ol babda tanzim ve leffen takdim kılınan zîri mazbatalı bir kıt‘a keşf defteri nâtık olduğu üzere muhtâc-ı tamir bulunan bi’l-cümle kale ve bürke ve kuyuların masârıfât-ı tamiriyeleri üç bin sekiz yüz seksen sekiz kese üç yüz doksan beş kuruşa baliğ olup kılâ‘-ı merkûmenin dört kıt‘ası Medine-i Münevvere dahilinde olmasıyla onların masârıf-ı tamiriyyeleri olan yedi yüz doksan dört kîse doksan kuruşun Cidde valisi atûfetli paşa hazretleri taraflarından sarf ve i‘tâsıyla tamirât-ı lâzımelerinin ol tarafdan icrası lâzım geleceği bedîhiyâtdan ve kusûr on üç kıt‘a kale ve bürkelerin dahi masârıf-ı tamiriyeleri olan üç bin doksan dört kîse üç yüz beş kuruşun dahi Şam-ı Şerif Hazinesi’nden ifâsıyla tamirât-ı mukteziyenin Şam-ı Şerif cânibinden tesviyesi lâzım geleceği vâzıhâtdan ve mezkûr kale ve bürke ve kuyuların tarîk-i feyz-refîk-i hacc-ı şerifde olup vaktiyle tamirât-ı lâzımeleri icra olunamadığı hâlde ileride dahi külliyetli masârıfâta muhtaç olacağından başka tamirât-ı merkûme ziyâdeleşdiği hâlde emr-i tamiri envâ-i su‘ûbet ve tekellüfâta dûçâr ve hüccâc-ı zevi’l-ibtihâc müşkilâta giriftâr olacakları ve bu ise nezd-i ihsân-vefr-i şehinşâhîde tecvîz buyurulmayacağı müsellemâtdan bulunmuş olduğundan kılâ‘ ve bürke ve kuyuların keşifleri vechile

tamirleri hususuna müsaade-i ihsân-âde-i hazret-i şahane şâyân buyurulduğu hâlde Medine-i Münevvere cânib-i âlîsinde bulunan kalelerin sâbıkı vechile müşârünileyh Cidde valisi hazretlerine havalesiyle iktizâ eden mebâliğin ol tarafa itâresine ve Şam-ı Şerif cânibinden tamiri lâzım gelen kılâ‘ ve bürkelerin masârıfatiyçün i‘tâsı icâb edecek mebâliğin külliyetlice olmasına ve Şam eyaletinden istikmâl-i levâzımât-ı hüccâc-ı hidayet-ibtihâc ile cerde-i seniyye masârıfının tesviyesi zımnında tedârik ve istihzârı lâzım gelen mebâliğ pek küllî ve hac mevsiminde hem bu akçenin ve hem de tamirât-ı merkûmeye muktezî mebâliğin Şam eyaletinden tahsil ve cem‘i mümkün olamayacağı ve tamirât-ı merkûmeye muktezî mühimmâtın bu tarafdan mevsim-i hacdan evvel bi’l-iştirâ masârıf-ı tamiriyye ile beraber hüccâc ile isrâ olunması iktizâ edeceği cihetlerle bu kadar akçenin yetişdirilemeyeceği müsellem ve bedîhî olduğundan Şam-ı Şerif cânibinden tamir olunacak mahaller masârıfının dahi irâde buyurulan mahalden havalesine müsaade-i seniyyeleri erzân buyurulması icâb-ı maslahatdan ve her hâlde icra-yı iktizâsı emr u irâde-i seniyyelerine mutevakkıf mevâddan görünmüş olduğu inşaallahu teâlâ lede’l-vüsûl muhât-ilm-i âlî-i âsafâneleri buyuruldukda ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü’l-emrindir.

Fî 4 C. Sene [12]63

Defterdâr-ı Eyâlet-i Şam
Mehmed Salih

Mîr-i Eyâlet-i Şam
Safvetî

*

Devletli efendim hazretleri

Tarik-i Hicaz-ı mağfiret-tırazda muhtac-ı tamir olan ma‘lûmu’l-aded kale ve bürke ve kuyuların gönderilen mühendis Salih Efendi marifetiyle lede’l-keşf masârıf-ı tamiriyeleri üç bin sekiz yüz seksen sekiz kese üç yüz bu kadar kuruşa bâliğ olarak ol babda tanzim olunan zîri mazbatalı bir kıt‘a keşif defteri takdim ve irsâl kılındığı beyânıyla icabının icrası ifadesine dair Şam-ı Şerif valisi devletli paşa hazretleriyle defterdârı saadetli beyefendi tarafından müştereken vârid olan bir kıt‘a tahrîrât Meclis-i Vâlâ’ya lede’l-i‘tâ sûret-i iş‘âra nazaran kılâ‘ı merkûme ile bürke ve kuyular muhtâc-ı tamir olarak dört aded kalenin Cidde valisi atûfetli paşa hazretleri ve mâadâsının vali-i müşârünileyh hazretleri ma‘rifetiyle icra-yı tamiri lâzımeden olup mezkûr dört aded kale masârıfının müşarünileyh Cidde valisi hazretlerine irsâli lâzım geleceği misillü müşarünileyh Şam valisi hazretleri marifetiyle tamir olunacak kıla‘ ve bürke ve kuyular masârıfının dahi ol tarafdan tesviyesi mümkün olamayacağından bu tarafdan isbâli iktizâ edeceğine mebnî icâbının icrası hakkında olan re’y-i devletlerinin istifsârı lâzım geleceği Meclis-i Vâlâ’dan ifade olunmuş ve manzûr-ı

devletleri buyurulmak üzere tahrîrât-ı mezkûre ile defter leffen gönderilmiş olmakla bi'l-mütâlaa bu babda olan re'y-i devletlerinin iş'ârıyla evrak-ı merkûmenin iadesi mütevakkıf-ı himem-i behiyyeleridir.

Fî 24 C. Sene [12]63

*

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-pirâ-yı mübâhât ve tekrîm olan işbu fermânnâme-i sâmî-i âsafâneleri meâl-i âlîsi ve evrak-ı melfûfe mü'eddâsı rehîn-i ilm-i çâkerî olmuşdur. Vâridât ve masârıfât-ı hazinenin muvazenesi keyfiyeti Meclis-i Vâlâ'ca malum olmasıyla tahammülü olup da ebniye-i merkûmenin tamir ve tesviyesi irâde buyurulduğu hâlde masârıf-ı vâkı'asının bu tarafdan i'tâ ve irsâli veyahud bir mahalden havaleten uyuşdurulması ikinci mesele olarak sâye-i hazret-i şahanede mümkün olacağı derkâr olmasıyla evrak-ı merkûme leffen iade ve takdim-i hâk-i pâ-yi sâmîleri kılınmış olmağın ol babda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî selh-i C. Sene [12]63

(İmza)

خاکپای عالیدرینه معروضه چاکر کمینه ایدرکه

طریقه حجاز مقدسه طرازده اولوب محتاج تعمیر بولنان معلوم العدد قلعه و برکه و قویولری کشف و معاینه ایدرک مصارف لازمه تعمیریه سنک دفترینی تنظیم ایتمک و بعده کیفیت باب عالی یه بالعرض
متعلق بورلیه جهت اراده سنیه موجبنجه اجرای اقتضا ایتمه مبادرت اولنمق اوزره ایلنه خدمه خلیفه لرینی بر منقضه قولدیلنک اجرای مأموریتی خصوصی کیجه سنه دیار معدلتمدارده
عرضه و اعاده تنمیه اولوجه اقتضای مرقومه دن الحاج صالح افندی قولدری خدمت مذکوره یه مأمور و اغرام بورلمه اولدیغنه افندی مومی الیه رفاقت چاکریله جانب حجازه
کوندریلدیکی مذکور قلعه و برکه و قویولرک محتاج تعمیر اولانی محلدری مأمور مومی الیه معرفتیله بالکشف اولبابه تنظیم و تنقیح قلنان زیری مضبطه لری قطعه کشف دفتری ظاهر اولدیغی اوزره
محتاج تعمیر بولنان بالجمله قلعه و برکه و قویولرک مصارف لازمه تعمیریه لری اوچیلک سکز بوز سکسان سکز کیسه اوچیوز طقسان بشه غروش بالغ اولوب قلاع مرقومه نک درت قطعه سی
مدینه منوره و اطلغه و اولمیه اندک مصارف تعمیریه لری اولانی بدیوز طقسان درت کیسه طقسان غروشک جده و الیسی عطوفتلو سرحقنک طرفندن صرف و اعطاسیله تعمیرات
لازمه لرینک اولطرفدن اجراسی لازم کلدیکی بدیهیاندن و قصور اولنان اوچ قطعه قلعه و برکه لرک دخی مصارف لازمه تعمیریه لری اولانی اوچیلک طقسان درت کیسه اوچیوز بشه غروشک
دخی شام شریف حضرتینه سنه ایچنده اعطاسیله تعمیرات مقتضیه نک شام شریف جانبندن تسویه لازم کلدیکی واضح اولمغله و مذکور قلعه و برکه و قویولرک طریقه قدیمه و قیمه حج شریفده
اولمیه و قسیله تعمیرات لازمه لری اجرا اولنه میوب حالده ایدوده دخی کلنلو مصارفاته محتاج اولدیغنه بشقه تعمیریه مرقومه زیاده لشدیکی حالده امر تعمیری انواع صعوبت
و تکلفاته دوچار و حجاج ذوی الابتیاج شکلانه کرفتار اولدیغقدری و بوایسه نزد احسانوفد شرنه شاهیده تجویز بورلیه جهتی مسلماندن بولنمه اولدیغنه قلاع و برکه لرک فوقده
کشفدری وجهله تعمیری خصوصنه مساعده احسانعاده حضرت شاهانه شایان بورلوبنی حالده مدینه منوره جانب عالیسنده بولنان قلعه لرک سابقی وجهله مشارالیه
جده و الیسی حضرتلرینه حواله سبیله اقتضاسینه مبالغک اولطرفه اطاره سنه و شام شریف جانبندن تعمیری لازم کلان قلاع و برکه لرک مصارفاتی تسویه سی حضرتلرینک لازم و اقتضاسی لازم کلان
ایجاب ایدن جهتک مبالغک کلنلو وجه اولسنه و شام ایالتندن استکمال لوازمانه محتاج اولدیغی جهتله ایالتجه ایلچیلرده سنه مصارفاتک تسویه سی حضرتلرینک لازم کلان
مبالغ بالکلی وجه موسومنه لهم بوالجه نک و لهم تعمیرات مرقومه یه مقتضی مبالغک شام ایالتنه تحصیل و جمعی محلنه اولمه جهتی و تعمیرات مرقومه مقتضی مبالغک بوطرفدن
موسم حجه نه اول بالاشتراک مصارف تعمیریه ایله برابر حجاج ایله اسرا اولمسی اقتضاسی ایچون کلان اولدیغنه جهتله بوقدر الجه نک بشیوز یلمه جهتی مسلم و دیوانی اولدیغنه شام شریف جانبندن تعمیرات اولنه جهتی
محلنده مصارفاتک دخی اراده بورلیلدیکی محلنه حواله سنه مساعده سنه لری ایله زمانی بوطرفه ایجاب مصلحتنه و لهم حالده اجرای اقتضاسی امر و اراده سنیه لریه موقوف اولدیغی مذکور مسموع
اولوبنی الله تعالی لری الوصول مطلوبه عن اصفاه لری بورلوقه اولیابه مأمور و مخاطب حقیقت صدر الاولیا و الکرام

İ. MVL, 101/2203

ŞAM MAHMİLİ İLE HACILARDA KOLERA GÖRÜLDÜĞÜ VE BİRÇOK HACININ ÖLDÜĞÜ

Şam Mahmili ve hacıların hac farîzasını yerine getirerek salimen Medine'ye ulaştıkları, Arafat, Müzdelife ve Mina'da hacılarda hastalık zuhur etmediği, ancak Arafat'tan Mekke'ye inişten birkaç gün sonra kolera zuhur ederek birçok ölümler olduğu, Şam'dan Medine'ye gelinceye kadar bu hastalığın Şam hacılarında hafifçe görüldüğü ve sonra yine Mekke'de ortaya çıktığı, Mahmil-i Şerif'in Mekke'den hareketinde hastalığın tamamen yok olduğu ve Medine'ye sâlimen ulaşıldığı

122

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Bi-hamdihî teâlâ sâye-i şevket-vâye-i cenâb-ı mülûkânede bu sene-i mübarekede Mahmil-i Şerif-i Şamî ve hüccâc-ı müslimînin tarîk-i sultanîden mürûr eylediği akdemce arz u inhâ olunduğu misillü ba'de ifa-yı farîza-i hacc-ı şerif yine tarîk-i mezkûreden 'ubûr ederek sâlimen Medine-i Münevvere'ye hüsn-i muvâsalatları haberi vâsıl olmuş ve Arafat ve Müzdelife ve Mina'da hüccâc-ı müslimînde bir gûne hastalık zuhur etmemiş ise de Arafat'dan Mekke-i Mükerreme'ye nüzulden birkaç gün sonra kolera illeti zuhur ederek haylice vefeyât vuku bulmuş ve [hüccâc]-ı Şamî Şam-ı Şerif'den Medine-i Münevvere'ye gelinceye kadar illet-i mezkûre hüccâc-ı Şamî içinde hafifçe zuhur edip muahharan yine Mekke-i Mükerreme'de ber-minvâl-i muharrer zâhir olmuş ve Mahmil-i Şerif'in Mekke-i Mükerreme'den hareketlerinde hamd olsun külliyyen mündefi' olduğu ve ber-vech-i muharrer bu kere Medine-i Münevvere'ye hüsn-i muvâsalatları haberi alındığı cihetle beyân-ı hâl ma'razında arîza-i çâkerî terkîm ve takdimine ibtidâr olunmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 23 Muharrem Sene [12]75 [2 Eylül 1858]

Vali-i Eyalet-i Cidde
(Mehmed Nâmık)

A. MKT. UM, 324/28

Hamidiye Hicaz Demiryolu güzergahında su bürkesi

SURRE-İ HÜMÂYÛN EMİNİ İLE KETHÜDASININ KOLERADAN VEFATLARI

Surre-i Hümâyûn Emini Rıf'at Paşa ile kethüdasının koleradan vefat ettikleri

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn

123

Cenâb-ı Hak veliyy-i ni'met-i bî-minnetimiz zât-ı şevket-sımât efendimiz hazretlerine ömr u afiyet ihsân buyursun. Surre-i Hümâyûn Emini Rıf'at Paşa ile kethüdasının koleradan vuku-ı vefatlarını müş'ir Hicaz Vilâyet-i Celîlesi'nin telgrafnamesi leffen takdim kılınmış olmakla atabe-i ulyâ-yı mülûkâneye arzı menût-ı re'y-i devletleridir efendim.

Fî 13 Zilhicce Sene [1]308 ve fî 7 Temmuz sene [1]307 / [19 Temmuz 1891]

Sadrazam
Kamil

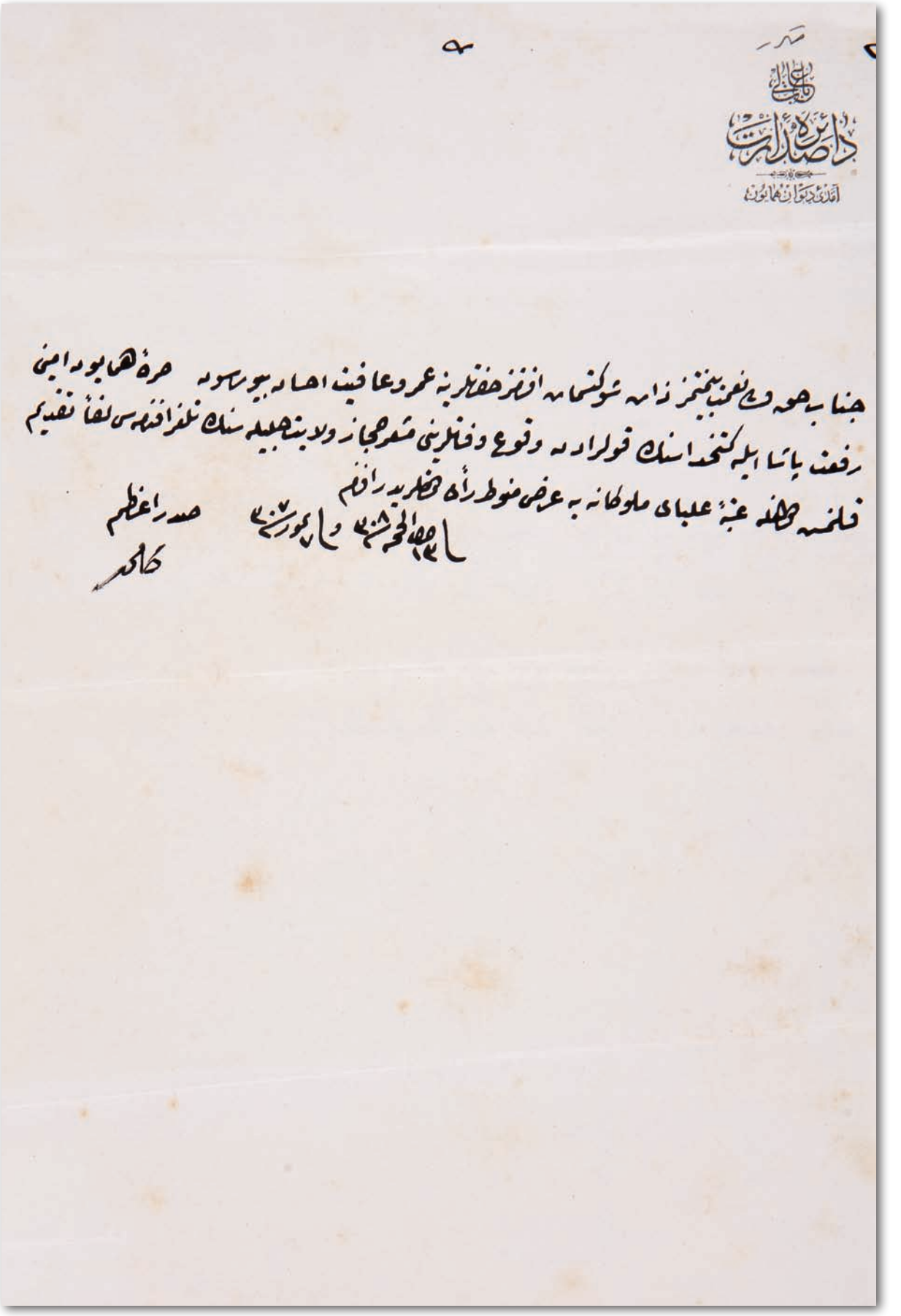

Y. A. Hus, 249/47

HAC MEVSİMİNE YETİŞMEK ÜZERE DERSAÂDET'TEN HİCAZ'A SIHHİYE HEYETİ GÖNDERİLMESİ

Hac mevsimine yetişmek üzere Dersaâdet'ten Hicaz'a bir sıhhiye heyeti gönderilmesi ve gerekli hazırlıklar vaktinde tamamlanarak heyetin Ramazan ayı başında hareket etmesinin sağlanması

124

Bâb-ı Âlî
Daire-i Umûr-ı Dahiliye
Mektubî Kalemi
Aded: 3593

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Mevsim-i hacda hüccâcın muhafaza-i sıhhatları için Dersaâdet'den Ramazan-ı Şerif ibtidasında hareket etmek üzere her sene bir hey'et-i sıhhiyye gönderilmesi muktezâ-yı irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfet-penâhîden olmasıyla geçen sene i'zâm kılınan hey'et-i sıhhiyye ile beraber gönderilmiş olan eczâ-yı tıbbiyyeden el-yevm ne mikdarı mevcud olup daha ne kadar eczaya ihtiyaç bulunduğu Hicaz Vilâyet-i Celîlesi'nden sual olunarak alınan cevabnamede lüzum-ı irsâli bildirilen eczâ-yı tıbbiyyenin esmânı min haysü'l-mecmû' altmış yedi bin dokuz yüz beş kuruş yetmiş beş santime bâliğ olduğu anlaşılmış olduğuna binâen eczâ-yı mezkûre bir an evvel tedarik olunmak üzere meblağ-ı mezkûrun sarfına me'zûniyet i'tâsıyla beraber Dahiliye Tahsisatı'na mahsûben sür'at-i tesyârı hususunun Maliye Nezaret-i Celîlesi'ne emr u izbârı ve hey'et-i sıhhiyyenin Ramazan'dan evvel Dersaâdet'den hareket etmek üzere emr-i intihabıyla isim ve rutbe ve mikdar-ı maaşlarını mübeyyin defterinin nezaret-i âcizîye irsâli hususunun dahi taraf-ı vâlâ-yı seraskerîye inbâsı re'y-i âlî-i cenâb-ı Vekâlet-penâhîlerine menûtdur. Ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 8 Receb Sene [1]312 ve fî 24 Kanun-ı Evvel sene [1]310

Nazır-ı Umur-ı Dahiliye
Rıfat

*

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Kıt'a-i Mukaddese-i Hicaziye'ye beher sene li-ecli'z-ziyare tecemmu' eden hüccâc-ı müslimîn ile Belde-i Tâhire-i Mübareke ahali-i kirâmı miyânında zuhûr ile bir çok telefâtı mûcib olan kolera illet-i müdhişesinin adem-i zuhur ve intişarı hakkında şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî üzerine etıbbâ ve eczacı ve mu'âlecât-ı mukteziye irsâl kılınarak lehü'l-hamd ve'l-minne hastalığın zuhûruna meydan verilmemiş ise de bu sene-i mübarekede dahi Cava ve Hindistan ve memalik-i sâireden gelecek hüccâc-ı kirâmın Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'de vakt-i tecemmu' ve izdihamları olan Ramazan-ı Şerif'den evvelce hey'et-i sıhhiyye ile edviye-i mukteziyenin i'zâm u irsâli lâzımeden bulunmuş ve geçen sene olduğu gibi işbu hey'et-i fenniyye Ramazan-ı Mübareke'den evvel orada hazır bulunmadığı takdirde Hudâ ne-kerde zuhur ile tevsî'-i daire-i sirayete fevka'l-had müsta'id olan hastalığın önü alınamayacağı cihetle şimdiden tedâbir-i lâzımenin sür'at-i ifası zımnında hey'et-i sıhhiyyenin vakt u zamanıyla hareket etdirilmesi ve işbu hey'etin mahall-i mübarekede ifa eyleyecekleri tathîrât ve tanzîfât-ı fenniyyenin hâl-i hazırda kabul olunan usûl ile icra edilmesi müstelzim olmasına ve Venedik Dresd ve Paris'te müteşekkil sıhhiye konferanslarında âcizleri de bulunarak mes'ele-i mebhûse ile Zemzem-i Şerif hakkındaki hallolunan mesâilin tatbiki ve itirazdan hâlî kalması elzem bulunmasına ve bâ-irâde-i seniyye uhde-i kemterâneme tevdî' ve ihsân buyurulan Dersaâdet ve bi'l-umûm vilâyât-ı şahane ser-müfettişlik vazifesini ifa eylediğim müddetçe hüsn-i neticeler husûle gelmesine binâen usûl-i tathîrât-ı ahkarânemin işbu mahâll-i mübarekede dahi ifası hususuna irâde-i samiye-i Sadâret-penâhîleri şâyân buyurulduğu takdirde i'zâm kılınacak etıbbânın yalnız tathîrât-ı fenniyyesine nezaret ve riyaset etmek üzere komisyonumuz erkânından mücerreb ve fennî bir memurun intihabı ve etıbbâ-yı mezkûre ile tathîr memurları ve icab eden edevât-ı tathîriyye ve eczâ-yı mukteziye ile beraber irsâl kılınacağından memurîn-i mûmâileyhim Cidde ve Yenbu' ve Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'ye sevk olunarak usûl-i bendegânem üzere tathîrâta teşebbüs edecekleri ve bilâd-ı mezkûrenin ahvâl-i sıhhiyyesine dair meşhûdâtlarını bâ-telgraf âcizlerine beyân ile bu babda icab eden talimatı dahi ahz edebilecekleri ve bâ-husus Kumran Tahaffuzhanesi'nden geçecek olan hüccâcın geçen sene olduğu gibi elbise ve eşyâ-yı sairelerinin kâffesini Cidde'ye çıkmazdan mukaddem sûret-i muntazamada ve dikkat-i tâm ile "etüv" makinesinde bi't-tathîr ba'dehû cânib-i Hicaz'a hareket etmeleri bu abd-i âcizlerince mukarrer bulunduğundan rehin ve tensîb buyurulduğu takdirde bu sene-i mübarekede dahi hüccâc-ı müslimînin her türlü emrâzdan masun kalacakları derkâr ve bu yüzden dahi temâdî-i ömr ü afiyet-i şahaneleri duasına muvaffak olunacağı âşikâr bulunmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 2 Kanun-ı Sânî sene [1]310 /[14 Ocak 1895]

Ser-kimyager-i hazret-i şehriyârî
ve Dersaâdet ile bilumûm vilâyât-ı
şahane hıfzı's-sıhha-i umûmiyye
ser-müfettişi mirlivâ
(Mühür)

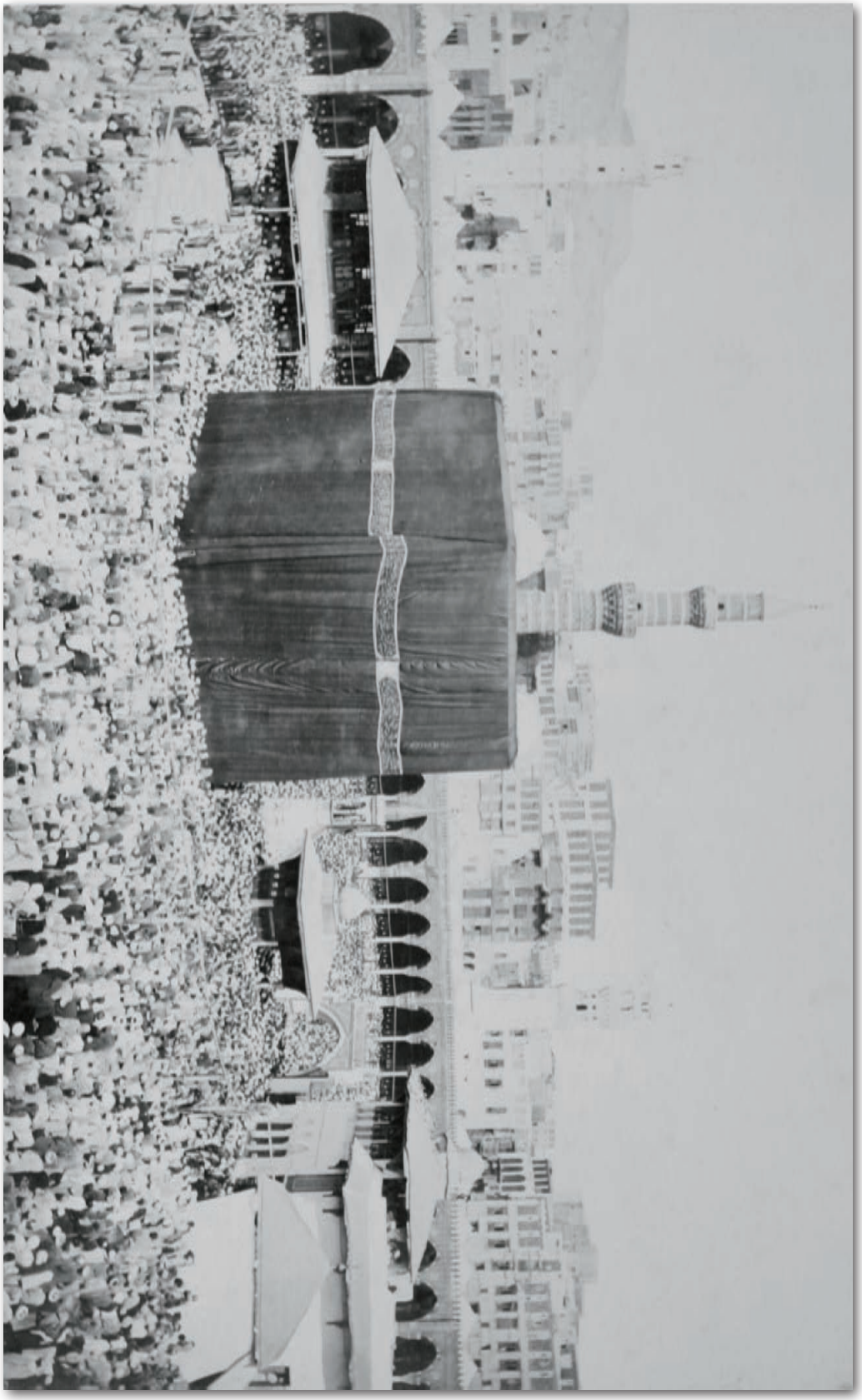

Mekke-i Mükerreme'den görüntü

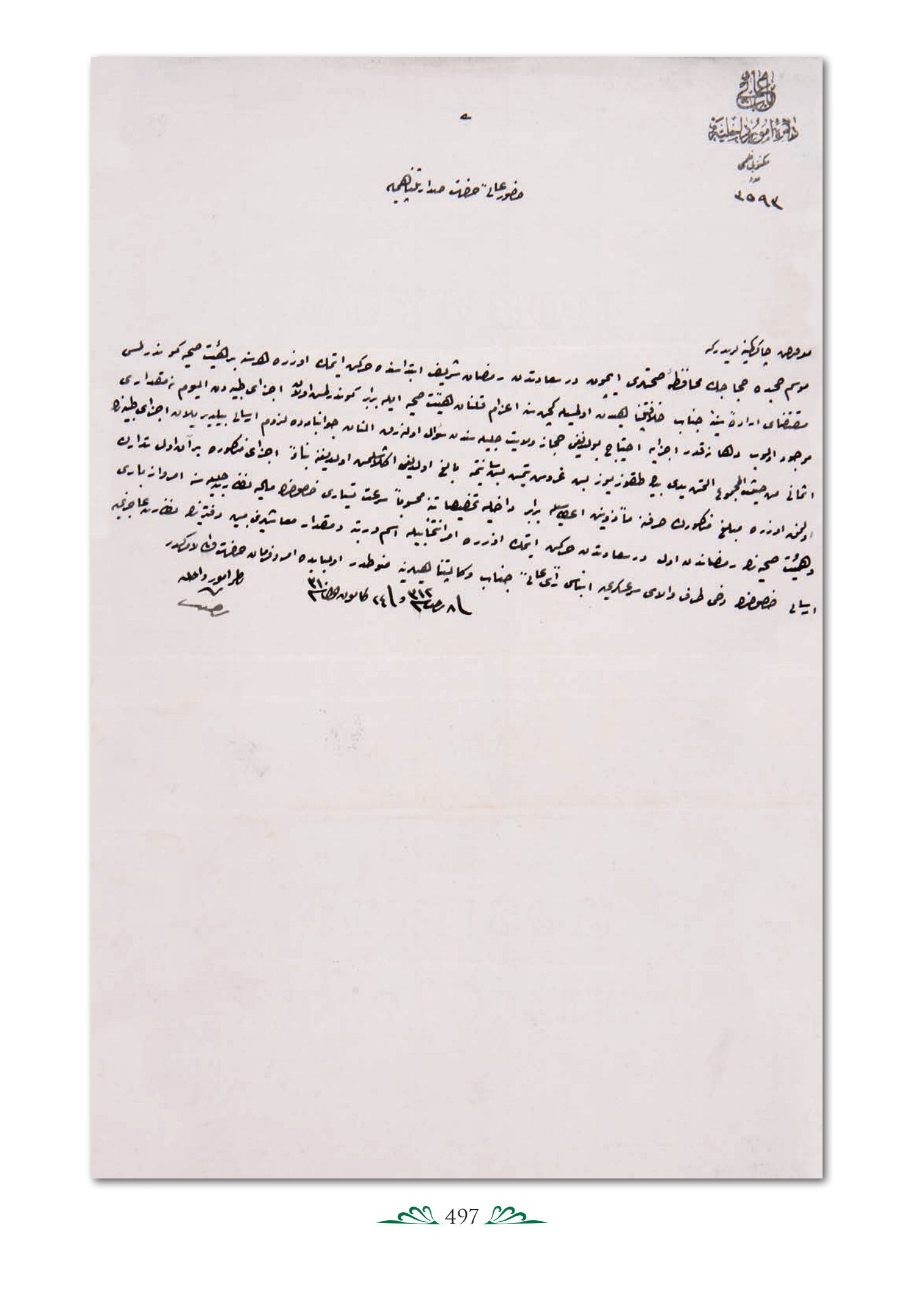

دائرهٔ امور داخلیه
مکتوبی قلمی
نمره
٢٥٩٢

حضور عالی حضرت صدارتپناهیه

موقوفه چاکرکمینه لریدرکه

موسم حجده حجاجك محافظهٔ صحتلری ایچون در سعادتدن رمضان شریف ابتداسنده حرکت ایتمك اوزره هرسنه بر هیئت صحیه کوندرلمسی
مقتضای ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهیدن اولمسیله کچن سنه اعزام قلنان هیئت صحیه ایله برابر کوندرلمش اولان اجزای طبیه دن الیوم نه مقداری
موجود اولوب دها نه قدر اجزایه احتیاج بولندیغی حجاز ولایت جلیله سندن سؤال اولنه رق النان جوابنامه ده لزوم ارسالی بیلدیریلان اجزای طبیه نك
اثمانی من حیث المجموع التمش یدی بیك طقوز یوز بش غروش یتمش بش سانتیمه بالغ اولدیغی اکلاشلمش اولدیغنه بناءً اجزای مذکوره بر آن اول تدارك
اولنمق اوزره مبلغ مذکورك صرفنه مأذونیت اعطاسیله برابر داخلیه تخصیصاتنه محسوباً سرعت تسیاری خصوصنده مالیه نظارت جلیله سنه امر و ازباری
و هیئت صحیه نك رمضاندن اول در سعادتدن حرکت ایتمك اوزره امر انتخابیله اسم و رتبه و مقدار معاشیرینی بیان دفترینك نظارت عاجزیه
ارسالی خصوصنده دخی طرف والای سرعسکریه ابناسی رأی عالی جناب وکالتپناهیه منوطدر اولبابده امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

٨ رمضان ٣١٢ و ٢٤ کانون اول ٣١٠

طرامور داخله

٥

حضور عالی حضرت پادشاهی

معروضه جاکر کیله‌ریدر که

قطعه مقدسه حجازیه‌یه بهسنه لاجل الزیاره تجمع ایدن حجاج مسلمین ایله بلده طاهره مباركه اهالی كرامی مبارك ظهور ایله بوجوده تلقاتی موجب اولدیغنه قولرا
علت مدهشه‌نك عدم ظهور وانتشاری حقنده ترقصادر اولدیغنه ایاق سنه حضرت خلافتپناهی اوزرینه اجبا واجزای ومعالجات مقتضیه ایسال قلنمزدن الحمد والمنه
خسته‌لغك ظهوریه مبادرت وبرلمسندن ایسه بوسنه مباركه‌ده دخی حاوا وهندستان وممالك سائره‌دن كلن حجاج كرامك مكه مكرمه ومدینه منوره‌ده وقت
تجمع وازدحاملری اولدیغنه رمضانك شریفنده اولجه هیئت صحیه ایله ادویه مقتضیه‌نك اعزام وایسالی لازمدن بولنمسه وكچمسنه قلبمزی كی هیچ هیئت فیه رضا
مباركه‌دن اول اوزره حضرت بولنمیغی تقدیرده هذا انكه‌ده ظهور ایله توسیع دائره سرایت نوبه‌ای مستعد اولدیغنه خسته‌لغك اركی الیوم جهتنه شدیدجه تدابیر لازمه
سریعه ایفاسی خصوصنده هیئت صحیه‌نك وقت وزمانیله حركت ایتدیكی واشبو هیئتك محل مباركه‌ده ایفا ایلیه‌جكلری تطهیرات وتنظیفاتك فیه‌نك حال حاضره
قبول اولنان اصول ایله اجرا ایلمسی مستلزم اولمسنه ودرینك بدرسه ودرسه یاپسه مشكل صحیه قوانینلرنه عاجزلریه بولمزدن مسئول مجبوریت ایله
زمزم شریف حقنده‌كی حل اولنان مسائلك تطبیقی واعتراضدن عالی قالمسی لزوم بولنمسه وبالاده‌سنه عدم كفایتنه توزیع واحسانه بوریلدیغی درسعادتده
والعموم ولایاته شهانه سرمفتشلك وظیفه‌سنی ایفا ایلدیكم مدتجه حسن نتیجه‌لر حصولنه كلمسنه بناء اصول تطهیراته اعتقادنك شو محل مباركه‌ده دخی ایفاسی
خصوصنه ایاق سنه حضرت پادشاهی شایان بوریورلدیغی تقدیرده اعزام قلنجه‌جك اطبانك بالكز تطهیراته فیه‌سنه نفوذ ودرایتلری اوزره قومیسیونه
ایكاتنه مجبور وقتی بر مأمورك انتخابی والحالی مذكوره ایله تطهیر مأموری وایجاب ایدن ادویه تطهیریه واجزای مقتضیه ایله برابر ایسال قلنمسنه
مأموریه موسی الیه جده و ینبوغ و مكه مكرمه و مدینه منوره‌یه سوق اولنمزدن اصول بغ كانم اوزره تطهیراتك تثبت ایده‌جكلری وبلاد
مذكوره‌نك احوال صحیه‌سنه دائر مشهوداتلری بالتوقف عاجزلریه بیان ایله بو باب ایجاب ایدن تعلیماتك دخی اخذ ایده‌بیله‌جكلری وبالخصوص قوانین
تحفظانه‌سنه كچمك اولدیغه حجاج كچمسنه قلبمزی كی ایسه واشیای سائره‌لریك كافه‌سی جده‌یه چیقمزدن مقدم صورت منظمه‌ده ووقت تام ایله
"ثو" مكه‌سنه بالتطهیر بعده جانب جازه حركت ایتدری بوعیه عاجزلریجه مقرر بولنمغله رهینه وتنسیب بوریورلدیغی تقدیرده بوسنه مباركه‌ده
دخی حجاج مسلمین هر درلو امراضدن مصون قالمقدری درکار وبویورلدیغه دخی تمادی عمر وعافیت شهانه‌لری دعاسنه موفق اولنمغی آشكار

بولنمسه اوقعلم اولباب امر ونهانه حضرت ملك الامر كه ٧ ٢ ٢ ٢ ٢ ٢ ٢ ٢

سركیاكه حضرت شهریاری درسعادتده ایله
بالعموم ولایاته شهانه حفظ الصحه عمومیه
سرمفتشی میرلوا

A. MKT. MHM, 571/20

HİCRÎ 1319 (M. 1902) YILINDA HACILARDAN, MEDİNE AHALİSİNDEN VE ŞAM MAHMİLİ İLE GELENLERDEN VEFAT EDEN VE HASTALANANLARIN MİKTARI

Hicrî 1319 (M. 1902) yılında hacılardan, Medine ahalisinden ve Şam Mahmili ile gelenlerden hastalananlar ile vefat edenlerin miktarı

125

Dahiliye Mektûbî Kalemi
Evrak numarası: 1416/28

3 Zilhicce sene [1]319

28 Şubat sene [1]317

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

27 Şubat sene [1]317 tarihli tezkire-i âcizîye zeyldir.

Şubat'ın yirmi ikisinde hüccâcdan otuz sekiz Belde-i Tayyibe ahalisinden üç vefeyât ve Mahmil-i Şamî'nin bırakdığı hastalardan iki musâb vukubulduğuna ve Mahmil-i Şamî ile kavâfil ve hüccâc kâmilen Mekke-i Mükerreme'ye azîmet eylediğine ve Şubat'ın yirmi beşinde de on üç vefeyât on bir musâb vaki olduğuna dair Medine-i Münevvere Muhafızlığı'ndan alınan iki kıt'a telgrafnâme manzûr-ı fehâmet-menşûr-ı cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdim kılındı, ol babda.

[13 Mart 1902]

اوراق نومروسی	مسودهسی	تسویدی تاریخی					تاریخ تبییضی عربی	رومی
١٤١٦		٢٨ سطر ٣١٧	حضور عزت حضرت صدارتپناهی	٢٨	٢٨		٢ [illegible] ٣١٩	٢٨ سطر ٣١٧

٢٨

٢٧ سطر ٣١٧ تاریخلی تذکرهٔ عجزیه ذیلدر شباطک یکرمی ایکیسنده حجاجدن اوتوز سکز
بلدهٔ طیبه اهالیسنده اوچ وفیات ومحمل شریفک براقدیغی خسته لرض ایکی مصاب وقوعبولیغنه
ومحمل شامی ایله قوافل وحجاج کاملاً مکهٔ مکرمه یه عزیمت ایلدیکنه وشباطک یکرمی بشنده
اون اوچ وفیات اون بر مصاب واقع اولیغنه دائر مدینهٔ منوره محافظلغندن النه ایکی قطعه
تلغرافنه منظور فخامتنشور جناب صدارتپناهی بیورلمق اوزره لفاً تقدیم قلنمش اولمغله

HİCAZ BÖLGESİ'NDE GENEL SAĞLIĞIN KORUNMASI VE HACILARIN SAĞLIK DURUMLARININ İYİ OLDUĞU

Hicaz bölgesine gelen hac kafilelerinin karantinaya tabi tutularak umumî sağlığın korunmasına özen gösterilmesi sayesinde hacıların sağlık durumlarının iyi olduğu

126

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret-i Uzmâ
Mektubî Kalemi
Aded: 3511

Dahiliye Nezaret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Medine-i Münevvere ile civarında ve Belde-i Mübareke-i mezkûreye peyderpey gelmekde olan kavafil-i hüccâcda koleradan lehü'l-hamd bir hayli zamandan beri bir eser görülmemekde olduğu ve sıhhat-ı umûmiye-i mahalliyenin ber-kemâl bulunduğu Belde-i Tahire Sıhhiyye Tababeti'nden alınan telgrafnamelerden anlaşılmasına binâen Yenbu'dan El-Vech dahil olduğu hâlde oraya kadar sahil vâridînine karşı mevzû' karantinanın lağvıyla ba'd-ezîn sahil-i mezbûrdan çıkacak sefayin tayfa ve yolcularının mevaki'-i muayyene-i tahaffuziyede sekiz saati tecavüz etmemek üzere muayene-i tıbbiyye ve tebhîrât-ı fenniyyeye tabi tutulması ve el-yevm karantina altında bulunan sefayinin de bu ta'dîlden istifade eylemesi hususlarına Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyyece karar verilerek îcâbâtının ifa kılındığı Sıhhıye Nezaret-i Celîlesi'nden inbâ ve devâir-i müte'allıkaya tebliğât icra edilmiş olmakla Posta ve Telgraf Nezaret-i Behiyyesi'ne malumat i'tâsına ve keyfiyetin ale'l-emsal *Evrak-ı Havadis*'le ilanına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senaverî terkim kılındı efendim.

Fî 30 Şevval sene [1]320 ve fî 16 Kanun-ı Sânî sene [1]318

Sadrazam
Ferid

*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadaret-i Uzmâ
Mektubî Kalemi
Aded: 3820

Dahiliye Nezaret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Bu sene-i mübarekede hüccâc-ı zevi'l-ibtihâcın kesretiyle beraber Arafat ve Mina'da bulundukları müddet zarfında sıhhatleri mûcib-i memnuniyet bir suretde cereyân edip kemal-i emn u afiyetle îfâ-yı farîza-i hacc-ı şerif ederek Mekke-i Mükerreme'ye avdet eyledikleri orada bulunan hey'et-i sıhhiye ve hüccâc-ı kirâmın ahvâl-i sıhhiyyesi yolunda bulunduğu cihetle Hıtta-i Hicaziyye'nin Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyye-i Mısriyyece dahi hastalıkdan masûniyetine karar verildiği meclis-i mezkûra memur doktor İstiyapodiç Efendi taraflarından iş'âr edilmiş olduğundan Nizâmât-ı Sıhhiyye-i Mısriyye mûcebince hüccâc-ı mûmâileyhimin Tur-i Sînâ Tahaffuzhanesi'nde üç gün ihtiyat karantinasına vaz' edildikden sonra kanaldan bilâ ihtilat mürûr edecek hüccâc-ı şimâliyenin Klazomen ve Beyrut ve Trablusgarb tahaffuzhanelerinden birinde tathîrât ve tebhîrât-ı mukteziyelerinin icrası için kırk sekiz saat alıkonulması ve hüccâcın lehü'l-hamd ahvâl-i sıhhiyesi ber-kemâl bulunmasına binâen Rusya hüccâcının sinîn-i sabıkada olduğu gibi kanaldan geçerek bilâ ihtilat Rusya limanlarına i'zâmlarına lüzum olmayıp ancak kendilerine mahsus vapurlarla azîmet edeceklerin Beyrut ve Klazomen ve Kavak tahaffuzhanelerinde havayic-i zaruriyelerini alıp bilâ ihtilat boğazlardan imrarıyla semt-i maksûdlarına müteveccihen azîmetlerinde ve bundan Memalik-i Mahrûsa-i Şahane limanlarına gelmek arzu edenlerin hüccâc-ı Osmaniye misillü Beyrut veya Klazomen tahaffuzhanelerinin birinde kırk sekiz saat ihtiyat muamelelerini gördükden sonra istedikleri mahallere çıkmakda serbest bırakılmaları ve hüccâc-ı Osmaniye'nin mevaki'i tahaffuziyye-i mezkûrede mukarrerât-ı mesrûdeye tabi tutuldukdan sonra Bahr-i Sefid Boğazı'na muvâsalatlarında haklarında bir ikinci muayene-i tıbbiyyenin ve Dersaâdet'e çıkacaklar hakkında dahi tekrar işbu muayene-i tıbbiyyenin icrası hususlarına Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyece karar verilerek mukteziyâtı ifa kılındığı Sıhhiye Nezaret-i Celîlesi'nden inbâ ve devâir-i müte'allikaya teblîğât icra kılınmakla Posta ve Telgraf Nezaret-i Behiyyesi'ne ma'lûmât i'tâsıyla beraber keyfiyetin ale'l-emsal *Evrak-ı Havadis*'le ilanına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

Fî 19 Zilhicce sene [1]321, fî 23 Şubat sene [1]319

Sadrazam
Ferid

*

Dahiliye Mektubî Kalemi
97/21

22 Zilhicce sene [1]321, 26 Şubat sene [1]319

Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhîye

Mekke-i Mükerreme'de hasbe'l-mevsim sâye-i teshîlât-vâye-i hazret-i Hilâfet-penâhîde tanzîfât ve tathîrâta dikkat ve itina olunarak lehü'l-hamd sıhhat-i umûmiyenin ber-kemâl bulunduğuna dair Hicaz Vilâyet-i Celîlesi'nden alınan 17 Kanun-ı Sânî sene [1]319 ve doksan yedi numaralı tahrîrât leffen huzûr-ı âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine takdim kılındı ol babda.

[10 Mart 1904]

Surre Alayı Dolmabahçe'de (Yusuf Çağlar Arşivi)

٥

داخلیه نظارت جلیله سنه

دائرهٔ صدارت عظمی
مکتوبی قلمی
عدد
٢٥١١

دولتلو افندم حضرتلری

مدینهٔ منوره ایله جوارنده و بلدهٔ مبارکهٔ مذکوره یه یاوریلی کلمکده اولان قوافل حجاجده قولرادن له الحمد برخیلی زماندن بری بر اثر کورلمامکده اولدیغی و صحت
عمومیهٔ محلیه نک برکمال بولندیغی بلدهٔ طاهرهٔ صحیه طبابتندن آلنان تلغرافنامه لردن اکلاشلمسنه بناءً ینبعدن الوجه داخل اولدیغی حالده اورایه قدر ساحل
واردنینه قارشی موضوع قرانتنه نک لغویله بعد ازین ساحل مزبوردن چیقه جق سفائن طائفه و یولجیلرینک مواقع معینهٔ تحفظیه ده سکز ساعتی تجاوز ایتمامک
اوزره معاینهٔ طبیه و تبخیرات فنیه یه تابع طوتلمسی والیوم قرانتنه التنده بولنان سفائنلرده بو تعدیلدن استفاده ایلمسی خصوصلرینه مجلس امور صحیه جه قرار ویریلدیکی
ایجاباتنک ایفا قلندیغی صحیه نظارت جلیله سنجه انبا و دوائر متعلقه یه تبلیغات اجرا ایدلمش اولمغله یوقسه و تلغراف نظارت جلیله سنه معلومات اعطاسنه
وکیفیتک علی الامثال اوراق حوادثله اعلاننه همت بیورلمسی سیاقنده تذکرهٔ تناوری ترقیم قلندی افندم ٢٠ شوال سنه ٢٧ و ١٦ کانون ثانی سنه ٢١٨

صدر اعظم
[illegible]

147/41

دائرهٔ صدارت عظمی

مکتوبی قلمی

عدد

۲۸۷

واجب نفس رهبیدر

وسلو افتم حضرتلری

بونه مبارک ده حجاج ذوی الاحتیاجک کثیرنه بار عرفات و منا ده بولنه قدری مدت فراق ممتد موجب محزونیت بر حور نده جریانه بدو کلمامه و حاجتدا بقای فریضه حج نزیف
ایدرک تدارکده عودت ایدکاری اداره بولنامه هیئت حج و حجاج کرامک احوال حوسی یولنده بولنلیغی جهتله خطه حجازدنک مجلس امور حج و مصدر حرمین شریفین قرار
ورلدیکه مجلس مذکوره مأمور و دقتور بیتیا بویورلجق اوفق طرفندن شعار بلسه اولدیغندن نفس مادهٔ مصدر موضوع حجاج معلم لرینک طوبسنا تحفظاتلرینده اوجه کون احتیاط
قرائتنه وضع ایدلکدن صکره قالدرمه بلا اختلاط مرور ایده جک حجاج سکزنک قلاوزمه و بیوت و طرابلس غرب تحفظاتلرینده برنده تطهیراته و تجدیداته مقتضیه لرینک اجراسی ایچون فرد
تدسا عت التیقنجی و حجاجک لحظه احوال حوسی برلکی بولنسنه بار روسه حجاجک سیمه سابقه ده اولدیغی کبی قالدرمه طرق بلا اختلاط روسه لیماندینه اعزامدن لزوم اولیوب انجق کندولرینه
مخصوص و ایورلرله عزیمت ایده جکدر بیوت و قلاوزمه و قوافله تحفظاتلرنده هوایج حضوریه لری ایوب بلا اختلاط بوغازلرده امرایدسنت مقصودلری موجبنجه عزیمت نده و
بوندن دخی ممالک محروسه شاهانه لیماندینه کلمک ارزو ایدنلر حجاج عثمانیه مثللو بیوت و یا قلاوزمه تحفظاتلرینک برنده فرد تدساعت احتیاط معامله لری کوره رکدن صکره ایسته کلدکلری
محله جهتنه بر بنت اغنمدی و حجاج عثمانیه نک مواقع تحفظه مذکوره ده مقدار مسروده یه تابع طوتلدقدن صکره بحر سفید بوغازینه مواصلت نده حقدر نده بر انجمن معاینه طلبه
و سیلتنه جیتا فقد حقدر وضع تدارک اشو معاینه طلبنک اجراسی خصوصنه مجلس امور حج قرار ویرلرک مقتضیاتنه ایفا قلدیغی جهتله نفس رهبیدر انبا و دوار متعلقه تبلیغات اجرا قلنمق
بنه و تخواف نفس رهبیدر معلومانه عرض بیورلمق کبی الاوقات اوراده هوادثه اعلانه تحت بولنسی سابقه تذکره تناوری زرفیم قلنمق افتم

صدر اعظم

فریق

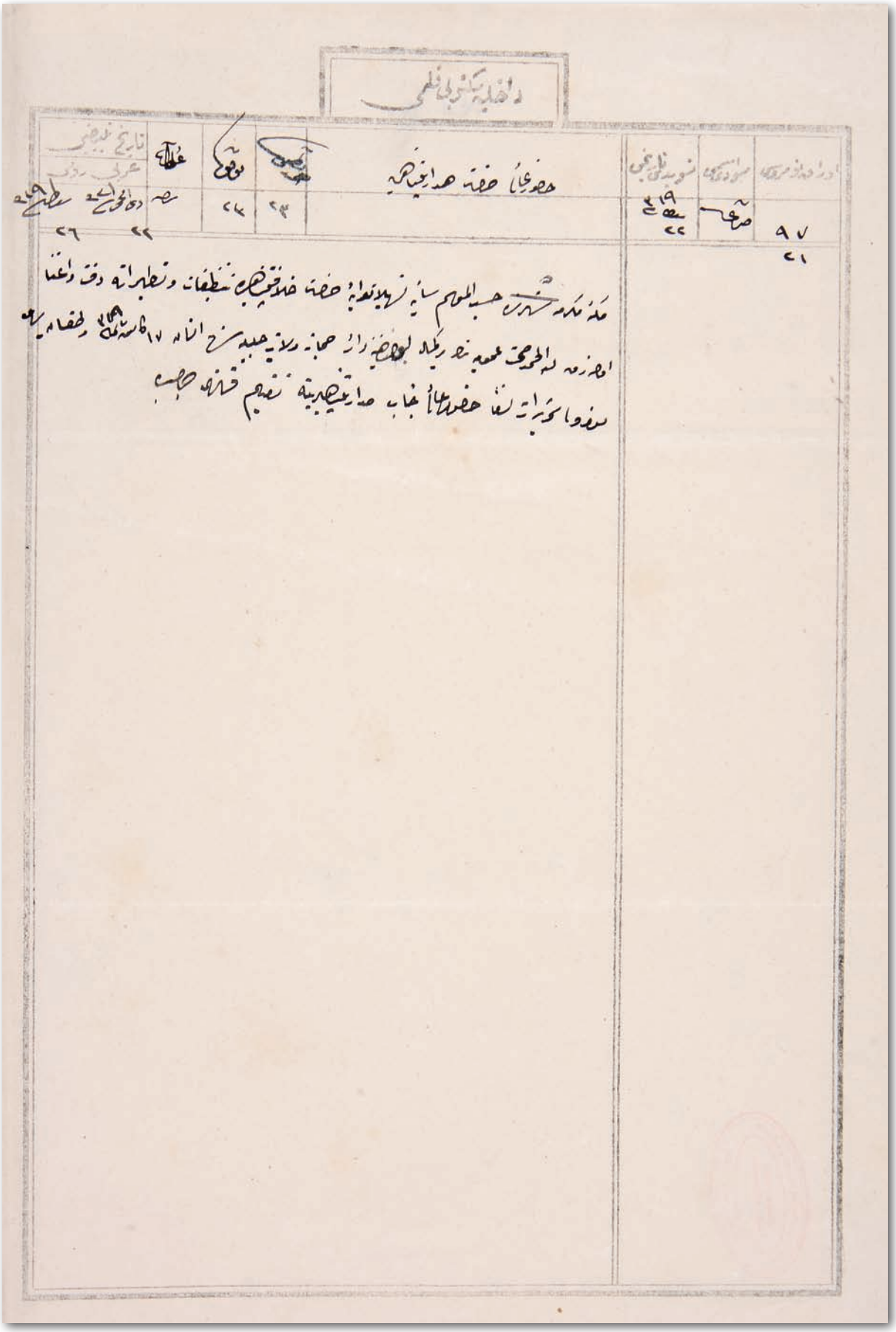

داخلیه مکتوبی قلمی

اوراق نومروسی	سوادی اسمی	تسوید تاریخی	حضور عالی حضرت صدارتپناهی	[illegible]	[illegible]	علاقه	تاریخ تبییضی / عربی / رومی
٩٧ / ٢١	[illegible]	٣١٩ / ٢٢		٢٣	٢٤	[illegible]	[illegible] / ٢٢ / ٢٦

مکه مکرمه شهرده حسب المعلوم سایه تسهیلاتوایه حضرت خلافتپناهی تنظیفات و تطهیراته دقت و اعتنا
اولنه رق لله الحمد صحت عمومیه نصر ریکلر بولنه دار حجاز ولایت جلیله سنه انسان ١٧ کانون ثانی ٣١٩ و طقسان سنه
موفور تحریرات لسانا حضور عالی جناب صدارتپناهیه تقدیم قلنه جاب

DH. MKT, 634/41

CİDDE VE YENBU'A DENİZDEN İÇME SUYU SAĞLAYACAK MAKİNALAR GETİRİLMESİ

Cidde ve Yenbu'da hac dönemlerinde artan su ihtiyacını karşılamak için, deniz suyundan içme suyu sağlamak üzere İngiltere'de makinalar imal ettirilerek kurulması

127

Bâb-Âlî
Meclis-i Mahsus
1604

Yenbu'da su bulunmamasından dolayı hüccâcın te'mîn-i ihtiyaçları için bir su filtresiyle bir de tebhîr makinesinin bir an evvel irsâli Hicaz Vilâyeti'nden arz u iş'âr kılınmasına mebnî büyük seyahatler esnasında denizden kabil-i şürb su istihsâli için bazı sefayinde bulunan makineler gibi mevsim-i hacda te'mîn-i ihtiyaç edecek derecede su hasıl etmeye salih ve vasi' bir makine ile bir de tebhîr makinesi tedarikinin bi'l-müzâkere kararının arz-ı hak-i pay-ı âlî kılınması şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî iktizâ-yı âlîsinden bulunduğunu mübelliğ tezkire-i hususiye miyâne-i bendegânemizde kıraat olundu tedkikât-ı kuyûdiyeye nazaran Cidde ve Yenbu' iskelelerinde birer su makinesi bulundurulması zımnında mukaddemâ Bahriye Nezâreti'yle cereyân eden muhabere cevabında bir imbik makinesinin yirmi dört saatde elli ton su vermek üzere kazanı ve kaffe-i edevâtı ile beraber üç ayda Londra'da teslim edilmek şartıyla dokuz yüz on beş Sterlin lirasına imali mümkün ve meblağ-ı mezbûrun makinenin Londra'dan Dersaâdet'e celbi ve buradan gönderilerek yerine vaz'ı masârıfı ile bin beş yüz Osmanlı Lirası'na bâliğ olacağı ve mahalline îsâliyle yerine konulması dahi iki ay kadar bir müddete mütevakkıf bulunduğu beyân kılınmasına mebnî mezkûr Cidde ve Yenbu' için üç bin Osmanlı Lirası'yla iki filtrenin celbi mukaddemâ kararlaşdırıldığı hâlde nasılsa te'ahhur etdiği anlaşılmış ve ahîran vilâyet-i mezkûreden vukubulan arz u iş'âr ol babdaki lüzumu müeyyed ve hükm-i celîl-i emr u fermân-ı hümâyûn-ı mülûkane mahz-ı hikmet ve isabet bulunmuş olduğundan icabı lede'l-müzâkere her sene mevsim-i hacda teceddüd etmekde olan müşkilât ve muhâberâta mahal kalmamak ve bi-mennihî teâlâ evvelki karara tevfîkan daire-i bahriyece Cidde ve Yenbu' için iki kıt'a su makinesi hemen sipariş ve sür'at-i

mümkine ile celb ve îsâl ve yerlerine vaz‘ ve her hâlde mevsim-i hacdan evvel ihzâr edilmek üzere icra-yı iktizâsının ve cümle-i emr u fermân-ı hümâyûn-ı şahaneden olduğu vechile bir de tebhîr makinesinin celbi ile mahalline vaz‘ı ve idare masrafının tesviyesi hususlarının Bahriye ve bunların esmân ve masârıfı olan mârrü’l-beyân üç bin Osmanlı Lirası’yla sâlifü’z-zikr tebhîr makinesi bedelinin hâsılât-ı sıhhiyeden Hazine-i Celîle namına bilâ faiz ikrazı zımnında Meclis-i Sıhhiye’nin istihsâl-i muvafakatına sarf-ı mesa‘î olunması hususunun Sıhhiye Nezâreti’ne tebliği ve hazinece îfâ-yı icâbının Maliye ve Hicaz Vilâyeti’ne malumât i‘tâsının Dahiliye Nezâretlerine havalesi tezekkür ve tensîb kılınmış olmakla ol babda ve kâtıbe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emr efendimizindir.

Fî 9 Cemâziyelahir sene [1]322, fî 8 Ağustos sene [1]320

(Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ azalarının mühürleri)

*

Bâb-Âlî
Daire-i Sadaret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1604

Devletli efendim hazretleri

Yenbu‘da su bulunmamasından dolayı hüccâcın temin-i ihtiyaçları için bir su filtresiyle bir de tebhîr makinesinin irsâli Hicaz Vilâyeti’nden arz u iş‘âr kılınmasına mebnî denizden kabil-i şürb su istihsâli için bazı sefayinde bulunan makineler gibi mevsim-i hacda temin-i ihtiyaç edecek derecede su hasıl etmeye salih bir makine ile bir de tebhîr makinesi tedarikinin bi’l-müzâkere kararının arzı hak-i pay-i âlî kılınması şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i cihanbânî iktizâ-yı âlîsinden bulunduğunu mübelliğ tezkire-i hususiye Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ’da mütâlaa olunarak cereyân eden müzâkerâta tevfîkan kaleme alınan mazbata arz u takdim olunmuş olmakla ol babda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müteallik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim.

Fî 9 Cemadiyelahire sene [1]322, fî 8 Ağustos sene [1]320

Sadrazam
Ferid

Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Reside-i dest-i ta‘zîm olup Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ’nın mazbata-i ma‘rûzasıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince

irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-südûr buyurulmuş olmakla ol babda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 29 Cemadiyelahire sene [1]322 ve fî 28 Ağustos sene [1]320 / [10 Eylül 1904]

Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

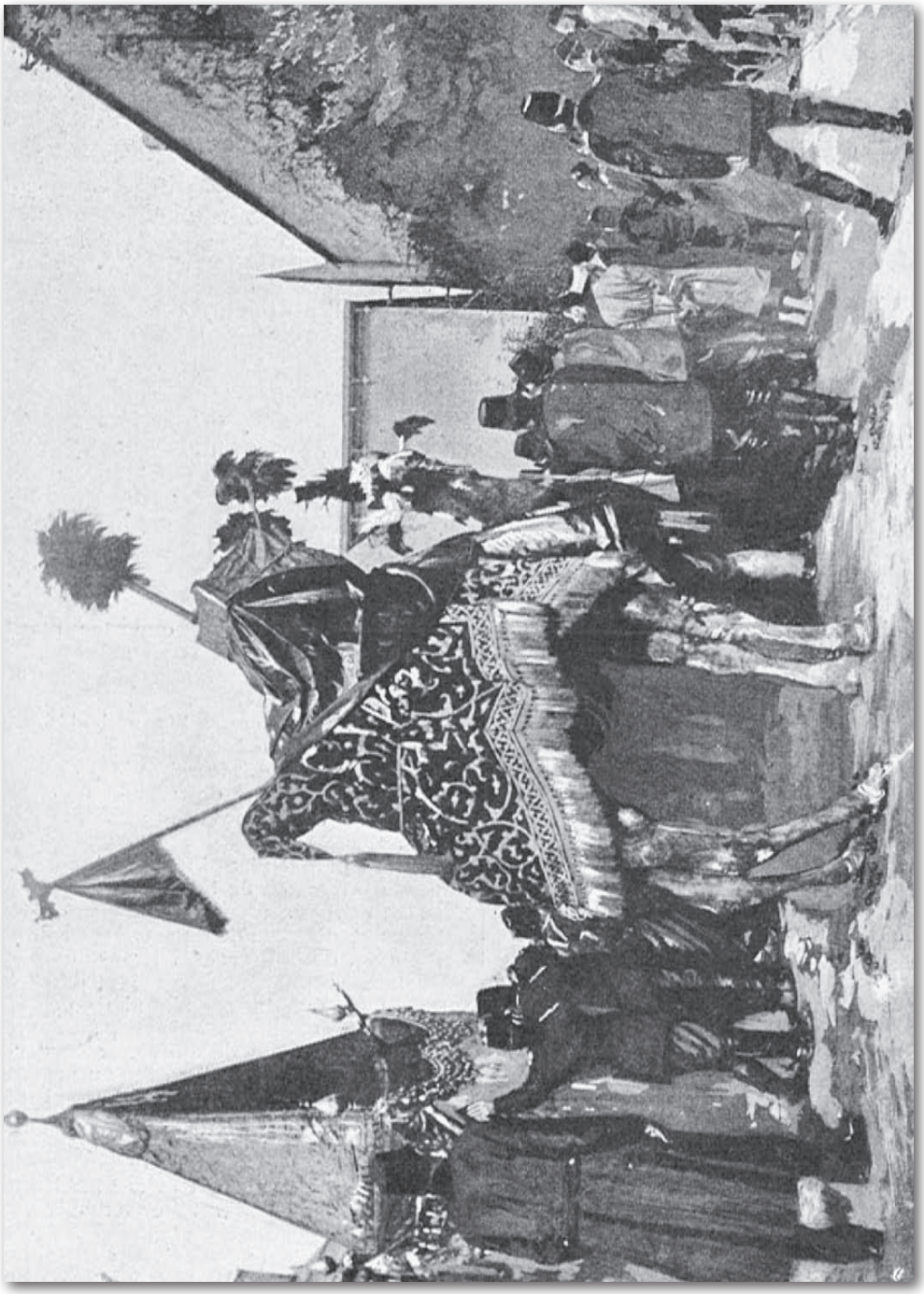

Surre Alayı Mekke'de

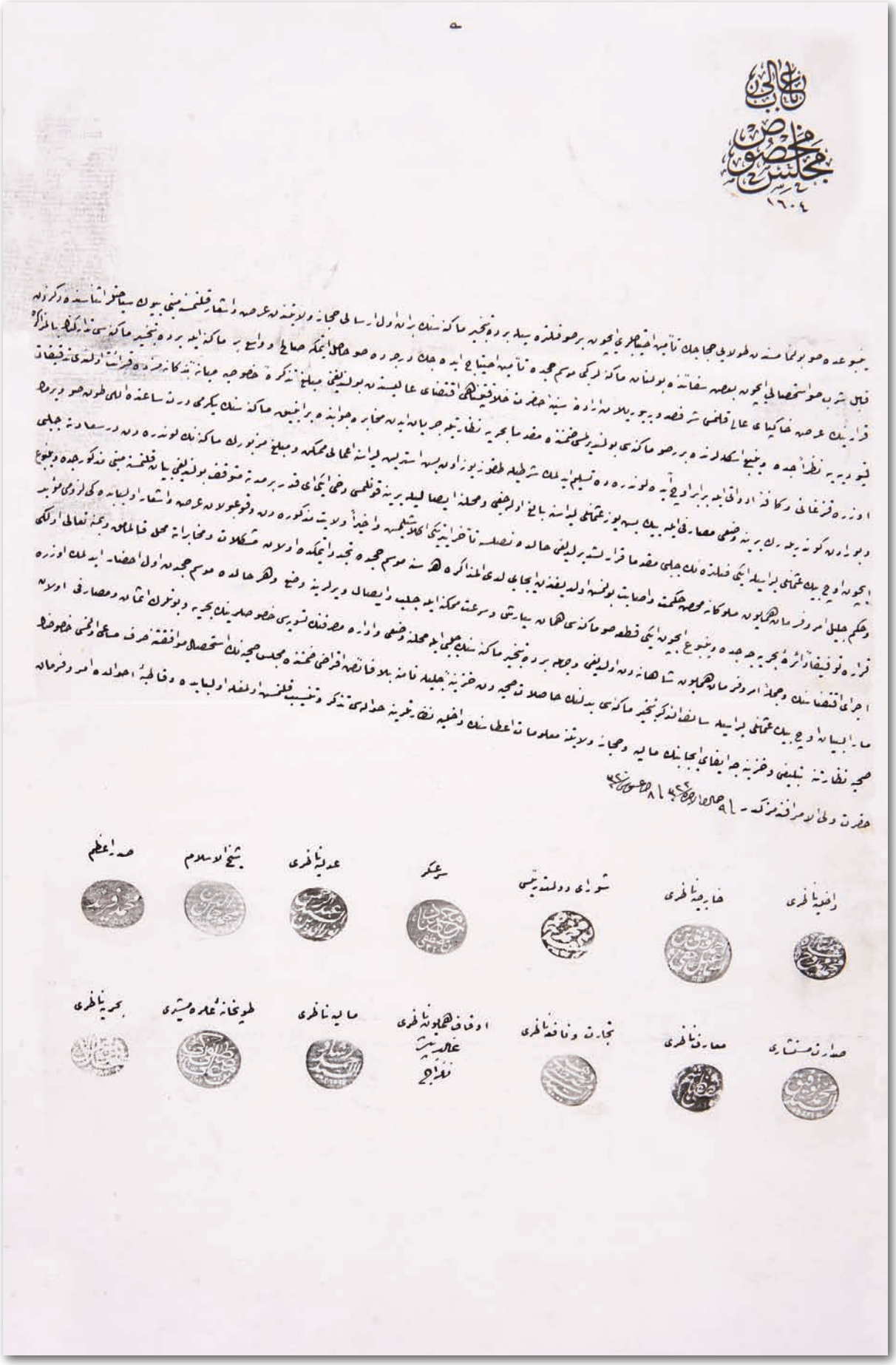

باب عالی
مجلس مخصوص
١٦٠٤

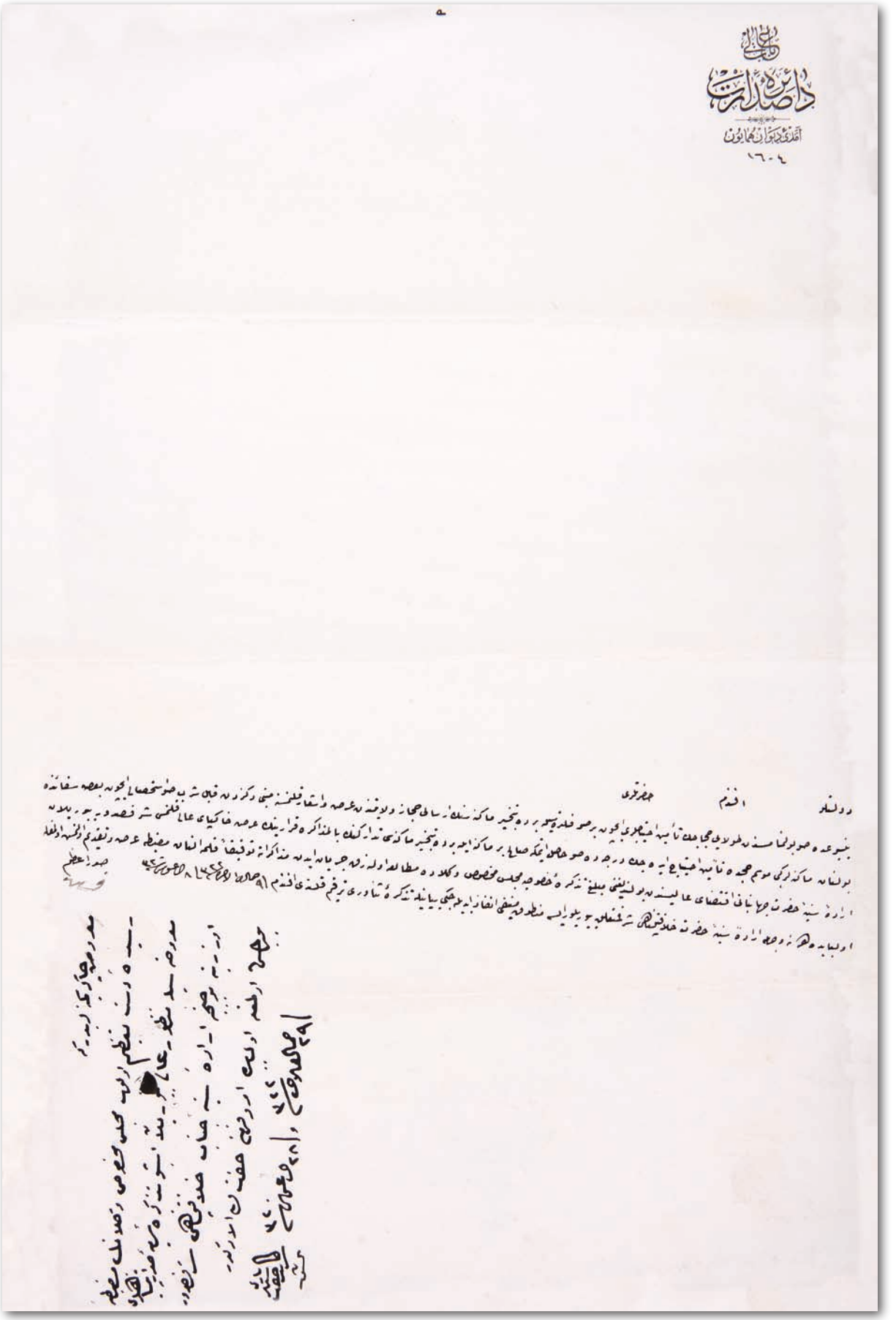

İ. SH, 1322 C

HACILARIN SU İHTİYACININ KARŞILANMASI

Hacıların su ihtiyacının karşılanması için Yenbu'da çalıştırılmak üzere bir su makinesi temini, Medine ahalisinin susuzluk yüzünden çekmekte olduğu müşkilata son verilmek üzere Ayn-ı Zerkâ su yoluna demir borular döşenmesi, bu suyun makinelerle pompalanması ve su yollarının tamiri için gereken paranın temini

128

Dahiliye Mektubî Kalemi
41/12

Huzur-ı âlî-i hazret-i Sadâret-penâhîye

2 Zilkade sene [1]323, fî 15 Kanun-ı Evvel sene 1321

Yenbu'u'l-Bahr'da yağmur yağmamasından nâşi su makinesine lüzum-ı kavî hissedilip Hac mevsiminde bu ihtiyaç bir kat daha iştidâd eyleyeceğinden ve yalnız asâkir-i şahane ile jandarmaya verilen iki senelik su parasıyla bir makine celbi kâbil olacağı gibi hüccâca satılacak su esmânıyla masârıf-ı dâimesini te'min ve bu cihetle her sene yüz elli bin kuruşu mütecâviz bir meblağ tasarruf edileceğinden bahisle mezkûr su makinesinin mevsim-i hacdan mukaddem irsâli hakkında Medine-i Münevvere Muhafızlığı'ndan evvel ve âhir vuku bulan iş'âr üzerine keyfiyet Bahriye Nezâret-i Celîlesi'ne yazılarak cevaben alınan tezkirede son sistem ve üç inbisatlı olarak sipariş ve mübâya'ası lâzım gelen imbik makinesinin fiyatı bulunan üç bin Osmanlı Lirası'nın Daire-i Bahriye'ye irsâli makâm-ı sâmî-i fahîmânelerine arz u izbâr edilip meblağ-ı mezbûrun henüz vürûd etmediği dermiyân kılınmasına binâen tesrî'-i icra-yı icâbı 17 Eylül sene [1]321 tarihli tezkire-i âcizî ile arz u iş'âr edilmiş idi. Mevsim-i haccın tekarrübünden dolayı mezkûr makinenin bir an evvel gönderilmesi ahîren Hicaz Vilâyet-i Celîlesi'nden gelen tahrîrâtda te'kîden beyân edilmesi üzerine nezâret-i müşârunileyhâya sebk-i iş'âra henüz cevab alınamamasına ve vilâyet-i müşârunileyhâdan bu kere de vârid olup leffen takdim kılınan tahrîrâtda mezkûr makinenin sür'at-i irsâli lüzumu tekrar edilmesine ve makinenin mübâya'a ve irsâli esasen irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahîye iktirân etmiş olmasına ve müsta'celiyet-i maslahata nazaran iktizâsının ifa ve emr ü inbâ buyurulması menût-ı müsaade-i aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda.

**

Dahiliye Mektubî Kalemi
46/15

Huzur-ı âlî-i hazret-i Sadâret-penâhîye

29 Safer sene [1]326, fî 19 Mart sene [1]324

Medine-i Münevvere ahalî-i kirâmının susuzluk yüzünden çekmekde oldukları müşkilata nihayet verilmek üzere Ayn-ı Zerkâ mecrâsına demir borular ferşiyle miyâh-ı mevcudenin makinelerle Belde-i Tâhire'nin her cânibine isâlesi ve Belde-i Tayyibe'ye karîben îsâli mukarrer olan hatt-ı âlî ile birlikde resm-i küşâdı icra kılınmak üzere şimdiden inşaata mübâşeret olunması şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî iktizâ-yı âlîsinden bulunmasıyla bi'l-cümle erkân-ı livâ ve ümerâ-yı askeriye ile şürefâ ve binlerce ahali ve mücâvirîn hâzır oldukları hâlde hafriyata mübâşeret ve bu vesile ile de de'avât-ı mefrûza-i hazret-i Hilâfet-penâhî umum tarafından tekraren yâd u tilâvet olunduğuna dair Medine-i Münevvere Muhafızlığı'ndan alınan telgrafnâme manzûr-ı sâmî-i fahîmâneleri buyurulmak üzere leffen takdim kılındı ol-bâbda.

**

Dahiliye Mektubî Kalemi

Fî 14 Şaban sene [1]326, fî 28 Ağustos sene [1]324

Şehremânet-i Aliyyesine

Mekke-i Mükerreme'ye cârî Ayn-ı Zübeyde Suyu'nun memleket ahalisiyle hüccâcın ihtiyacâtı te'min edilebilecek suretde isâlesi zımnında mecrasının tamiri için cem' edilen otuz bir bin liradan gönderilen beş bin lira ile oraca toplanılan beş bin küsür liranın sarfıyla mecrânın bir kısmı tamir olunmuş ise de el-yevm mecrânın harâb olması cihetiyle su azalıp ihtiyaca kâfi olmaması ve Hac mevsimi takarrub etmesi hasebiyle icab eden mahallerden hafriyat ve tamirât icrası için mütebâkî yirmi altı bin küsür liradan mebâliğ-i kâfiye yetişdirilmesi Hicaz Vilâyeti Vekâleti'nden alınan telgrafnâmede ehemmiyetle iş'âr kılındığı gibi Hicaz İttihad ve Terakkî Cemiyeti imzasıyla Taif'den çekilen telgrafnâmede dahi suyun az olduğu ve mevsim-i Haccın tekarrüb eylediği beyânıyla icra-yı icabı dermiyân edilmişdir. Şehremini Rıdvan ve Reşid Paşa'lar riyâsetinde in'ikâd eden mutasavver iâne ve saire komisyonlarının tasfiye-i hesabâtı 13 Ağustos sene 1324 tarihli tezkire-i atûfîleri üzerine Sadâret-i uzmâdan istîzân kılınmış olup ancak Ayn-ı Zübeyde mecrâsının bir an evvel tamiriyle mevsim-i Hac için ihtiyaca kâfi derecede su bulundurulması hususundaki müsta'celiyet derkâr olmasına ve işbu mecra için vali vekâletinin iş'ârı vechile otuz bir bin küsür lira râddesinde iâne toplandığı gazetelerin o zamanki neşriyât-ı resmiyesinden müstebân olmakla beraber tamirâta nezâret memuriyetiyle Mekke-i

Mükerreme'ye gönderilmiş olan Nezâret Mektubi Kalemi Müdürü siyadetli Tevfîk Bey Efendi hazretlerinin ba'de'l-'avde i'tâ eylediği raporda tamirât için yalnız beş bin lira gönderildiği ve henüz pek çok tamirâta ihtiyaç bulunduğu tafsîlen gösderilip mezkûr rapor bâ-tezkire makam-ı Sadâret-i uzmâya takdim olunmasıyla emânet-i aliyyelerine tevdî' edildiği anlaşılmış ise de bunun üzerine ne yapıldığı bilinmemesine binâen iâne-i mezkûre akçesinin mevcud olması lâzım gelen meblağ nerede ve ne mikdar ise vilâyet-i müşârunileyhâya li-ecli'l-irsâl keyfiyetin tafsîlen ve serî'an inbâsı hususuna himem.

[10 Eylül 1908]

حضور عالی حضرت صدارتپناهیه

١٤

١٤

ینبع البحرده یاغمور یاغماسندن ناشی صو مکه سنه لزوم قوه حس ایدیوب ~~[illegible]~~ حج موسمنده بو احتیاج
برفات رها اشتداد ایدیجکندن وبالکز عساکر شاهانه ایله زائرارده ویرلان ایکی سنه لك صو پاره سیله
بر مکه جامع فابی اولدجغی حاجه صاینده جمع صو اتمایندده مصارف زائدسی تأیید وبوجهتله هرسنه بوزالمیجق
عرضی متجاوز بر بلغ تصرف ایدیجکندن بحث مذکور صو مکه سنك موسم حجده مقدم ارسالی حقنده مدینه سوره
محافظتلرنده اول وآخر وقوع بولان اشعار اوزرینه کیفیه تحریر نظارتلرینه جلب یازیلدی جواباً
آلنان تذکره ده صوك سینم واوچ انسالطی اولدرمق سیاسه وصایه سی لازم قلان انبیه
مکه سنك فیاتی بولنان اوچ بیك عثمانی لیرا سنك دائره تحریریه ارسالیله ~~[illegible]~~ مقام سامی
فخیمانه لرینه عرض وارباب ایدیوب بلغ مزبورك هوز ورود ایدیجکی دریانه قلمخانه بازار تسریع اجرای مجاری
١٧ ~~[illegible]~~ تاریخلی تذکره عاجزانه ایله عرض واشعار ایدلمسه ایدی موسم حجك نظرینجه طولایی
مذکور مکه نك برآنه اول کوندیلسی ایچون حجاز ولایه جلیله قلمه تحریراتده تأکیداً بیان ایدلسی اوزرینه
نظارتلرینه شاید البلایه سبب اشعاره هوز جواب آلنه ~~[illegible]~~ ولایه شاید البلاده بولکره ده وارداولوب
نظارتلرینه شاید البلایه سبب اشعاره هوز جواب آلنه ~~[illegible]~~ ولایه شاید البلاده بولکره ده وارداولوب
نظاً تقدیم قلنان تحریراتده مذکور مکه نك سرعت ارسالی رفعی تکرار ایدلمسه ~~[illegible]~~ مکه نك مبایعه
وارسالی اساساً اراده سنیه جناب پادشاهیه اقترانه ایجاب ایدلمسه وسنجلنه مصلحت نظراً اقتضاسنك
عاجلاً ایفا وامر وابنا بویلسی منوط مسعود عبد جناب صدارتپناهیدر حرره

داخلیه مکتوبی قلمی

اوراق نومروسی	مسودهٔ اسمی	تسویدی تاریخی			توقیع	[illegible]	تاریخ [illegible]
٤٦	محمد فیض [illegible]	مارت ٢٤ ١٧	٤	حضور عالی حضرت صدارتپناهیه	١٧	[illegible]	[illegible] ١٩

مدینهٔ منوره اهالی کرامنک صوسزلق یوزندن چکمکده اولدقلری مشکلاته نهایت ویرلمک
اوزره عین زرقا مجراسنه تیمور بوریلر فرشیله میاه موجوده نک ماکنه‌لر بلدهٔ طاهره‌نک
هر جانبنه اساله‌سی و بلدهٔ طیبه‌یه قریباً ایصالی مقرر اولان خط عالی ایله رلکه
رسم کشادی اجرا قلنمق اوزره شمدیدن انشاآته مباشرت اولنمسی شرف صدور بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ حضرت
خلافتپناهی اقتضای عالیسنه بولنمسیله بالجمله ارکان لوا و امرای عسکریه ایله شرفا
و بیکلرجه اهالی و مجاورین حضر اولنمق حالده حضریاته مباشرت و بو وسیله ایله
دعوات مفروضهٔ حضرت خلافتپناهی عموم طرفنه تکراراً یاد و تلاوت [illegible] دار مدینهٔ
منوره محافظتلرندن آلتنه تلافیه منظور سائی فخیمانه‌لری بیورلمق اوزره لفاً تقدیم قلنمق

[illegible]

داخلیه مکتوبی قلمی

اوراق نومروسی	مسودی اسمی	مسودی تاریخی	شهر امانت عیون	[illegible]	[illegible]	[illegible]	تاریخ تبییضی عربی رومی
	لطفی	٢٥ [illegible] ٣٢٤		٢٥	٢٥	[illegible]	١٤ [illegible] ٣٢٤ ٢٨

قلعهٔ مکرمه‌یه جاری عین زبیده صوینک مملکت اهالیسیله حجاجک احتیاجاتی تأمین
ایدیله بیله‌جک صورتده اسلحه‌سی خنجر مجراسنک تعمیری ایچون جمع ایدیلن اوتوز بر بیک لیرادن کوندریلن
بش بیک لیرا ایله اوراجه طوپلانیلان بش بیک کوزلرینک حرفیله مجرانک برقسمی تعمیر اولنمش ایسه‌ده
الیوم مجرا خراب اولمش جهتیله صو ~~[illegible]~~ ازالوب احتیاجه کافی اولمامش و حج موسمی تقرب ایتمش جهتیله
ایجاب ایدن محللردن حضریات و تعمیرات اجراسی ایچون متباقی یکرمی التی بیک کوزلرادن مبالغ کافیه
تیشدیرلمش حجاز ولایتی وکالتندن النان تلغرافنامه‌ده اهمیتله اشعار قلندیغی کبی حجاز اتحاد
و ترقی جمعیتی امضاسیله طائفدن چکیلن تلغرافنامه‌ده دخی صویک ازالدیغی و موسم حجک
تقرب ایلدیکی بیانیله اجرای ایجابی درمیان ایدلمشدر. شهر امینی رضوان و رشید پاشالر ریاستنده
انعقاد ایدن متعدد اعانه و سائره قومیسیونلرینک تصفیهٔ حسابات ١٢ [illegible] ٣٢٤ تاریخلی تذکره
عطوفتلری اوزرینه صدارت عظمادن استیذان ایدلمش ایچون عین زبیده مجراسنک برآن
اول تعمیریله موسم حج ایچون احتیاجه کافی درجه‌ده صو بولندیرلمش خصوصنده‌کی مستعجلیت دکار
اولمش و اشبو مجرا ایچون والی وکالتنک اشعاری وجهله اوتوز بر بیک کوزلرا رادهسنده
اعانه طوپلاندیغی غزته‌لرک اوزرینه نشریات [illegible] اولمقله برابر تعمیراته نظارت مأمورینه
قلعهٔ مکرمه‌یه کوندرلمش اولان نظارت مکتوبی قلمی مدیری سلطانلو توفیق بک افندی حضرتلرینک بعد العوده
اعطا ایلدیکی راپورده تعمیرات ایچون یاتکز بش بیک لیرا کوندرلدیکی و هنوز بیک چوق تعمیراته احتیاج
بولنمش تفصیلا کوسترلیوب / صدارت عظمایه / امانت علیه‌لرینه تقدیم اولنمسیله تودیع ایدلدیکی اکلاشلان اشبو
بونک اوزرینه [illegible] اعانهٔ مذکوره اقچه‌سنده موجود اولمش

DH. MKT, 841/6

SURRE-İ HÜMÂYÛN İLE BİRLİKTE HACILARI TAŞIYAN KONYA VAPURU'NUN BEYRUT'TA KARANTİNADA BEKLETİLMESİ

İstanbul'dan Beyrut'a Surre-i Hümâyûn'u ve hacı kafilelerini taşıyan Konya Vapuru'nun sıhhî ve fennî şartlara gereğince riayet edilmemesi sebebiyle Beyrut'ta yedi gün karantinada bekletilmesi

129

Telgrafname

Müsta'celdir

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Surre-i Hümâyûn'u hâmil olan Konya Vapuru bugün Beyrut'a muvâsalat eyledi. Cumartesi'nden beri geçen tam beş gün zarfında vapurda sıhhat-i umûmiye berkemâl olduğu ve derûnunda bulunan üç tabib tarafından bu babda rapor verildiği ve İstanbul'da karantina müfettiş-i umûmisi tarafından yalnız tathîrât-ı fenniyye icra kılınacağı acizlerine ifade edildiği hâlde Beyrut karantina hey'eti vapurda yüz kadar fukara yolcu bulunmasından dolayı umûm Surre heyetinin yedi gün karantina beklemesini istiyor. Bu hâlde Surre-i Hümâyûn'un Şam'ca olan istihzârâtının te'hirine bâ'is ve vaktinde hareketine mâni' olacağından beş günlük seyahatin karantinadan addi ve tathîrât-ı fenniyye icrasıyla Surre-i Hümâyûn'un ihracı emrinde icab edenlere evâmir-i seri'a i'tâ buyurulması müsterhamdır.

Fî 7 Teşrin-i Evvel [13]26

Surre-i Hümâyûn Emini
Mirlivâ
Mahmud

*

Daire-i Umûr-ı Sıhhiye
Tahrîrât Odası

Sûret

Beyrut'da Surre-i Hümâyûn Emaneti'ne Telgrafname

C. 7 Teşrîn-i Evvel sene [1]326 Konya Vapuru'nun yalnız muayene-i tıbbiye ile tebhîrâta tabi tutulması hadd-i muayyeninden fazla yolcu irkâb etmesine yani vapurun sırf yolcu vapuru addedilmesine menût bulunduğu cihetle hareketinden mukaddem fazla yolcu almak için taleb-i müsaadede bulunan acentesine is'âf-ı mes'ûlî cihetine gidildiği takdirde vapurun hacı vapuru addedileceği ve binâenaleyh mukarrerât-ı mahsûsası ahkâmınca evvel emirde icra-yı mesahası icab edeceği bildirilmiş ve bir sû-i tefehhüme meydan vermemek için kırk sekiz güverte bulunmasından yani sefâyin-i âdiyeye müsaade edilen mikdardan ziyade yolcu irkâb edilmeyeceğine dair imzasıyla bir beyânname de alınmış idi. Bugün Beyrut Karantinası Enspektörlüğü'nden mevrud telgrafnamede vapurda refakat-ı vâlâlarındaki kırk sekiz yolcudan mâadâ yüz altı hacı daha bulunduğu iş'âr edildiğinden hüccâc sefâyini hakkındaki mukarrerât mûcebince vapurun yedi gün karantinaya tabi tutulacağı ma'rûzdur.

Fî 8 Teşrîn-i Evvel sene [1]326 / [21 Ekim 1910]

Karantinalar Müfettiş-i Umumisi

TELEGRAMME تلغرافنامه

دولت علیهٔ عثمانیه تلغراف اداره‌سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'état n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie — دولت تلغراف معاملاتندن طولای مسؤلیت قبول ایتمز

Retransmission ou Expédition — تکرار کشیده ویا سوق				RECEPTION — اخذ			
سوق نومروسی No d'expédit.	کشیده اولنان مرکز transmis à	تاریخ date	مأمور امضاسی Signature de l'employé	مأمور امضاسی Signature de l'employé	تاریخ date	واسطه مرکزی reçu de	صره نومروسی N° d'ordre
٥٢٥		٧ ارلق ٨ ساعت ٤٥ دقیقه H. 8 M. 45			ساعت دقیقه H. M.		

De ..... Pour ..... موردی بیرقته مخرجی

№ ..... Mots ..... Date ..... H. 8 ساعت M. 45 دقیقه تاریخ ١٢٨ کانون غروپ نومرو ١٦٤٢٩

Voie Indic. Eventuelles اشارت محتمله طریق

مستعجل

واخیر تلغرافنامه‌سی

حرهٔ حمیدیه‌نك اولوب قوتیه وایوره‌ی بوکوك بیرده مواصلت ایدی جهاتدن برسنك
تحیه‌نك سبه‌کوك طرفنده وایوره‌ده صحت عمومیه‌یه‌کك اولدیغی ودر وقته بوجهاته اوغ طبیب
طرفنك بوبابده وایوره‌ده ویلدیکی راستبوله قرانتینه مفتشه عمومیسی طرفنك بالکز تطهیرات فیه
اجراسنه جواز اعطا ایدیلمکله وبرحق قرانتینه جمعیتی وایوره‌ده بولونمقده فقط
بولیجه بحث طولیسی عموم حره حمیدیه‌ی کوك قرانتینه بکلمکده‌دیکی بوحالده حرهٔ حمیدیه‌نك
شایان اولوب بشخصه تأخیره باعث ووقف حرکتنه مانع اولمق جهتك سبه‌کوك سبه‌کوك
قرانتینه‌سنه حسب تطهیرات فیه اجراسیله حرهٔ حمیدیه‌نك اجراسی امرنده ایجاب ایدن اوامر
سریعه اعطاسیچون مرحمتلو ارلق

حرهٔ حمیدیه‌نك امر برلو

محمود

دائرهٔ امور صحیه
تحریرات اوطه‌سی
عدد

صورت

بیرونده حرهٔ همایون امانتنه «تلغرافنامه»

ج ۷ سنه ۱۳۲۶ قونیه واپورینک یالکز معاینهٔ طبیه ایله تبخیراته تابع طوتلمی حد معینندن فضله یولجی
ارکاب ایتمه‌سنه یعنی واپورک صرف یولجی واپوری عد ایدلمسنه منوط بولندیغی جهتله حرکتندن مقدم فضله
یولجی آلمق ایچون طلب مساعده‌ده بولنان آجنته‌سنه اسعاف مسئولی جهته کیدلدیکی تقدیرده واپورک
حاجی واپوری عد ایدیله‌جکی و بناءً علیه مقررات مخصوصه‌سی احکامنجه اول امرده اجرای مساحه‌سی
ایجاب ایده‌جکی بیلدیرلمسه و بر سوء تفهم میدانه ویرمه‌مک ایچون قرق سکز کوکرته یولجیسندن
یعنی سفائن عادیه‌یه مساعده ایدیلان مقداردن زیاده یولجی ارکاب ایدلمیه‌جکه دائر امضاسیله بر بیاننامه‌ده
آلنمسه ایدی. بوکون بیروت قرانتنه‌سی انسپکتورلکندن مورود تلغرافنامه‌ده واپورده رفاقت والالرنده‌کی
قرق سکز یولجیدن ماعدا یوز آلتی حاجی دها بولندیغی اشعار ایدلدیکندن حجاج سفائنی حقنده‌کی مقررات
موجبنجه واپورک یدی کون قرانتنه‌یه تابع طوتیله‌جغی معروضدر. ۸ سنه ۱۳۲۶ قرانتنه‌لر مفتشه عمومی

DH. İD, 53/5

حارة الباب بارنی
باب عمره چشمه سی
هجله ویا اعوان بارنی
شبیکه
ابابکر الصدیق چشمه سی
جیاد قلعه سی
[دهل] زمینك الندن ایچی صیوالی کارکیر صو یولی
بورو ویا کونك ایله اجرا اولنان توزیعات
صو ترازیسی
[بازن] زمینك الندن مؤسس صهریجلرله کبیر موصلقلری حاوی چشمه لر
[حره زه] آلتندن محراکچن ویا محرارن کونك ایله کندیسنه صو ویریلدی قیو
کبیر موصلق
کوچك موصلقلری حاوی شادوان وخنفیه
حوض

Mekke-i Mükerreme'de Osmanlının yaptırdığı ve tamir ettirdiği suyolları, sarnıçları, çeşmeler ve havzaları gösterir harita (BOA, Harita 920)

REFERANSLAR

[I]

SURRE TERTİBİ VE MASRAFLARI

A. MKT. MHM, 395/24

A. MKT. MHM, 386/27

A. MKT. MHM, 254/50

A. MKT. MHM, 322/81

A. MKT. NZD, 68/68

A. MKT. NZD, 397/18

A. MKT. UM, 525/21

C. EV, 16125

C. EV, 25827

C. EV, 27908

C. EV, 28487

C. ML, 42/1926

C. ML, 69/3162

C. ML, 317/13016

C. ML, 545/22392

EV.d, 83219

EV. HMK. SR, 4154

HAT, 384/20629-A

HAT, 543/26884

İ. ML, 1313. S/02

MAD, 247

MV, 96/92

MV, 114/64

MV, 121/54

Y. A. Hus, 393/17

Y. A. Res, 127/102

Y. PRK. BŞK, 60/18

Y. PRK. BŞK, 60/114

[II]

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN NAKLİ

A. MKT. MHM, 319/97

A. MKT. UM, 229/74

C. EV, 27473

C. ML, 750/30597

EV. HMK. SR, 04155

Y. A. Hus, 382/35

Y. A. Hus, 464/39

[III]

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN DAĞITIMI

A. MKT, 21/59

A. MKT. UM, 280/76

C. EV, 171/8527

C. EV, 16143

C. EV, 17927

C. EV, 21770

EV, 12667

EV. HMK. SR, 12

EV. HMK. SR, 192

EV. HMK. SR, 2999

EV. HMK. SR, 4140

HAT, 108/4313-B

HAT, 109/4340

HAT, 346/19699-D

İ. DH, 532/36878

EV. HMK. SR, 62

ŞD, 2261/2

[IV]

FERÂŞET-İ ŞERÎFE

A. AMD, 26/40

A. MKT. NZD, 76/11

A. MKT. NZD, 145/59

C. EV, 15865

C. SM, 162/8144

D.M.d, 37315, S. 46

EV, 24313

EV, 31575

EV. HMH, 152

EV. HMK. SR, 4125

İ. DH, 475/31857

İ. MMS, 58/2671

Y. EE, 142/30

Y. EE, 142/36

[V]

SURRE-İ HÜMÂYÛN GÖREVLİLERİ

A. MKT. MHM, 370/5

A. MKT. UM, 107/3

A. MKT. UM, 574/15

C. EV, 818

C. EV, 15878

C. EV, 16651

C. EV, 23041

C. ML, 95/4278

HAT, 213/11679

İ. A, 1333 B-1

İ. DH, 430/28445

İ. DH, 494/33516

İ. DH, 1137/88757

İ. MSM, 23/584

Y. A. Res, 67/11

Y. PRK. BŞK, 15/56

[VI]

MAHMİL-İ ŞERÎF

A. MKT. MHM, 277/43

C. EV, 3496

C. EV, 33303

DH. MKT, 914/47

İ. MTZ. (05) 30/1748

Y. A. Hus, 352/34

Y.A. Hus, 463/101

Y. MTV, 191/109

Y. PRK. UM, 42/57

[VII]

SURRE-İ HÜMÂYÛN'UN GİDİŞ DÖNÜŞÜ, MERASİMLER VE HEDİYELER

A. DVNS. NMH d, 8 (315-316)

A. MKT. NZD, 252/59

A. MKT. UM, 283/40

A. MKT. UM, 412/88

DUİT, 100/26

HAT, 19/868

HAT, 157/6544-C

HAT, 178/7912

HAT, 346/19699-C

HAT, 554/27416

İ. DH, 94/4716

İ. EV, 60/1333 Ş-03

İ. MBH, 6/1329 Ş-013

M. 213 (GS NO: 37046, 6. sayfa)

Y. PRK. BŞK, 60/110

[VIII]

SURRE-İ HÜMÂYÛN GÜZERGÂHININ GÜVENLİĞİ

A. DVN, 68/9

A. MKT. MHM, 578/4

A. MKT. UM, 237/74

A. MKT. UM, 453/27

A. MKT. UM, 462/80

A. MKT. UM, 552/16

C. EV, 18311

DH. EUM. 7 Şb, 2/19

HAT, 110/4354-D

HAT, 346/19729

HAT, 355/ 19927

İ. MMS, 132/5659

Y. EE, 94/23

Y. PRK. UM, 41/97

[IX]

SAĞLIK TEDBİRLERİ VE SU TEMİNİ

A. MKT. MHM, 571/20

A. MKT. UM, 324/28

DH. İD, 53/5

DH. MKT, 634/41

DH. MKT, 841/6

DH. MKT, 2599/10

İ. MVL, 101/2203

İ. SH, 1322 C

Y. A. Hus, 249/47

İNDEKS

A

Abbace Sindî 194
Abbâs, Benî Aneta 169
Abbas bin Muhammed Sâlih, eş-Şeyh 190
Abbas Efendi, Dersiâm Abdülcelil Efendi oğlu 186
Abbas Efendi, Şeyh 276
Abd-i Rûy Efendi, Halîfetî-zâde, Abdülaziz Efendi'nin ferâşet-i şerife vekili 43
Abd, Mustafa bin Mahmud evladı, Harem-i Şerif sakkası 215
Abdullah, Abdülmuîn oğlu, Yenbu' şerifi 130
Abdullah, Ahmed Refî' Efendi oğlu 128
Abdullah Bey, Hacı, Şirin Hasan Ağa-zâde 269
Abdullah bin Ahmed Sakka 213
Abdullah, bin Muhammed Efendi, Hâfız, Cebecibaşı Çırağı 191
Abdullah Efendi, Hafız, Benefş Şeyh, Nakşibendî-zâde 129
Abdullah Efendi, Seyyid, Bağdadî 131
Abdullah Efendi, Şeyh Hafız Mehmed Efendi biraderi 133
Abdullah el-Habeşî, seyyid, el-Alevî 195
Abdullah Hamid bin Ahmed, Bi'r-i Zemzem ceyyâdı 254
Abdullah ibn-i es-Seyyid Muhammed, ibn-i Salah el-Bekrî el-Alevî 194
Abdullah Makhavî el-Habbâz, eş-Şeyh 191
Abdullah, Medine Kadısı 188
Abdullah, Mustafa bin Mahmud evladı, Harem-i Şerif sakkası 215
Abdullah Paşa, Şam Valisi ve emîrül-hâc 31, 230
Abdullah, Seyyid, naibü'l-Harem ammî-zâde Efendi 133
Abdullah Şeyh Kutbî 214
Abdullah Zekî, eş-Şeyh, el-Medenî 195
Abdurrahim bin Abdurrahman, es-Seyyid, Harem-i Saadet'de bevvâb 254
Abdurrahim Efendi, Şeyh, Attâr-zâde 133
Abdurrahim, el-Fakîh, el-Mübarek 160
Abdurrahman Ağa, Meczub 120
Abdurrahman Ağa, Şeyhu'l-ağavât 133
Abdurrahmân Câmî, Müderris 204
Abdurrahman Efendi, Sâdât-ı Aleviyyeden, Seyyid Abdullah el-Alevî oğlu 131
Abdurrahman Efendi, Şeyh, Tarîk-i Kâdiriyye'den 125
Abdurrahman, hüccac-ı müslimîn cerrahı 203
Abdurrahman Mahmud Efendi, Şeyh 276
Abdurrahman Paşa, kafile-i hacc-ı şerîf muhafızı 148, 149
Abdüddaim bin 'Avk 168
Abdülatâ Efendi, Sükûtî, Çıplak Şeyh Salih Efendi biraderi 124
Abdülaziz Efendi, Şeyh, Hatib-i evvel, Mirdâr 129
Abdülcelil Efendi, Dersi-âm, Mücâvir, 186
Abdülcevâd Menûfî, Şeyh 97
Abdülfettah Efendi, Sikkekesen-başı 274
Abdülğaniy Efendi, Seyyid 275
Abdülhamid Efendi, Hatibü'ş-şehid 128
Abdülhamid Efendi, Hudeydî-zâde, İmam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif 126
Abdülkadir bin Tâhir el-Kattân, eş-Şeyh 191
Abdülkadir, Harem-i Şerif imam ve hatibi Ömer Kadı oğlu 128
Abdülkadir Nişî Efendi, Ammî-zâde, Nâibü'l-Harem 127
Abdülkadir Sadr Efendi, Şeyh, Hazret-i Yahya aleyhisselam türbesi türbedâr vekili 122
Abdülkerim Ağa, Harem-i Nebevî şeyhi 160
Abdülkerim Efendi, Abdürrasul-zâde 38
Abdülkerim Efendi, esbak Hanefî müftüsü, Ömer Abdürrasul oğlu 127
Abdülkerim, Harem kâtibi 160
Abdülkerim, Şeyh, Kasım Efendi oğlu 131
Abdüllatif Efendi, Şeyh Ahmed-zâde 269
Abdüllatif Efendi, Şeyh, Âlem-zâde, Zemzem-i Şerif sakası 129
Abdülmuhsin Efendi, Seyyid Abdurrahman el-Alevî çerağı 132
Abdülmuttalib Seman Efendi 274
Abdülvâhid bin Ferhâd evladı 159
Abdülvahid Efendi, Seyyid, Fistânî-zâde 283
Abdülvehhab Efendi, Şeyh 284
Abdülvehhab, naibü'l-Harem Seyyid Ahmed oğlu 132
Abdürrahim Efendi, Ahmed-zâde 269
Abdürrahim Efendi, Çolak-zâde 284
Abdürrahim Efendi, Şeyh, Çolak-zâde 283
Abdürrezzak, Seyyid, Müderris-zâde, Adana kadısı 441
Abdüssamed Efendi, Mücâvir, Dağistânî 125
Abdüsselam Efendi, Şeyh 284
Abdüşşekür Efendi, Şeyh 277, 285
Abdüşşekür Efendi Vakfı 40
Adana 119, 120, 411, 438, 446, 447, 449, 452, 459, 465, 466
Ağavât-ı Harem-i Şerif 38
Ağnâm resmi 77, 89, 85, 87, 88, 146
Ahmed Ağa, Hacı, Bosnevî 200
Ahmed Ağa, Surre Emini 229, 230
Ahmed Ağa, Surre-i Hümâyûn Emini, silahşorân-ı hâssa 230

Ahmed Ârif Efendi, Seyyid, Tarîk-i Kâdiriyye'den 124
Ahmed bâ Hasan, es-Seyyid 190
Ahmed Bâşâ, Vezir 240
Ahmed Bey, Adana mütesellimi 441
Ahmed Bey, Haleb mal müdürü 447
Ahmed Bey, Surre-i Hümâyûn emini, sâbık teşrifât-ı hümâyûn kîsedârı 446, 447
Ahmed bin Ali, Mekke Kadısı 215
Ahmed bin Muhammed Âbid, Şeyh, Hafız 190
Ahmed bin Muhammed Çelebi 214
Ahmed bin Muhammed Sâlih Bahîm, Şeyh 191
Ahmed bin Ömer, Hatib, Efzâ el-Leyanlî 190
Ahmed bin Reşîd Şeyh, İhsânî, Hanbelî 190
Ahmed bin Seyyid Ali ed-Dûrî, Seyyid 191
Ahmed bin Şeyh İsmail el-Ezherî 214
Ahmed Cümelü'l-Leyl, Seyyid 188
Ahmed Efendi, Abdülvehhab-zâde, Naibü'l-Harem 268
Ahmed Efendi, Amasyavî 38
Ahmed Efendi, Ammî-zâde, Harem-i Şerif naibi 130
Ahmed Efendi, Ayasofya'da şehzâde türbedârı 275
Ahmed Efendi, Diyarbekirli 44
Ahmed Efendi, Hafız, Medine mektepleri nâzırı 45
Ahmed Efendi, Hazret-i Meymune türbedârı 40
Ahmed Efendi, Helvacı, Zeyrek 284
Ahmed Efendi, İbrahim aleyhisselam Mescidi'nin hatibi 128
Ahmed Efendi, Kırimî, ders-i âm 131
Ahmed Efendi, Seyyid 122
Ahmed Efendi, Seyyid, Amasyalı, Bâb-ı Hazret-i Ali müezzini 128
Ahmed Efendi, Seyyid, Amasyavî 132
Ahmed Efendi, Seyyid, Kudüs Kadısı 181
Ahmed Efendi, Şehzade türbedârı, Ayasofya 283
Ahmed Efendi, Şeyh 277
Ahmed Efendi, Şeyh, İhlâs-zâde 129
Ahmed Efendi, Şeyh, Marzukî 133
Ahmed Efendi, Şeyh, Süleyman Efendi-zâde 269
Ahmed Efendi, Şeyh, Tarîk-i Sa'diye sülalesinden 122
Ahmed el-Birrî, Hatip 239
Ahmed Esad, Sakkabaşı 285
Ahmed eş-Şeybânî Efendi, eş-Şeyh, Yediler şeyhi 122
Ahmed, Hafız, Şeyh Muhammed bin Abdullah oğlu 188
Ahmed İzzet Efendi, Şeyh 276
Ahmed Ketub Efendi, Şeyh 278
Ahmed, Kilâr-ı Hac emini, Çöl muhafızı 456
Ahmed Mukbil, Seyyid 195
Ahmed Nasirüddin Efendi, Seyyid, şeyh, Gülşenâbâdî, mücâvir 187
Ahmed Nazif Efendi, Helvacı-zâde, Zeyrek Caddesi 284
Ahmed Paşa, Cezzar, Şam ve Trablusşam ve Sayda valisi ve mîrü'l-hâccı, Hicaz seraskeri 22
Ahmed Paşa, Vezir, Arabistan Ordusu Müşiri, Şam Valisi, Mecidiye Nişanı sahibi 456
Ahmed Râtıb, Hicaz Valisi 380
Ahmed Rıfat Efendi, Şûrâ-yı Bahriye Nizam Dairesi başkatibi 283
Ahmed, Seyyid, Adana Mutasarrıfı 466
Ahmed, Seyyid Muhammed Salâh oğlu 194
Ahmed, Süleyman Efendi-zâde 269
Ahmed, Şeyh, Darussaâde ağası Sünbül Ağa vekili 161
Ahmed Ziya Bey, Aşiret Mektebi tabibi, Fındıklı 284
Aişe Hatun bint-i eş-Şeyh İskenderânî 186
Aişe Revnak Hanım, Şem'i Efendi haremi, Sineklibakkal, Aksaray 275
Âişe Sultan Evkafı, Ayazma bahçesi, Üsküdar 176
Akabe 389
Akhisar 118
Akka 443
Akköprü 465
Akşehir 119
Alaaddin Paşa, Emîrü'l-Hac Kaymakamı ve Surre Emini 358
Alâ Karyesi 167, 168
Ali Ağa, sâbık Surre-i Hümâyûn emini, kapucubaşı 144
Ali Ağa, Vekilharç 451
Âl-i Amûr Kabilesi 166, 167
Ali Baba, Hacı, Kahvecibaşı Rüstem Efendi'nin harem kethüdası 125
Ali Behçet Efendi, Eskişehirli, müderris, mücavir 130
Ali, bin Hacı Halil, Seyyid 180
Ali Dendân, (Darfur Hâkimi'nin elçisi) 379, 380
Ali Efendi, Abdullah Efendi oğlu, Seyyid, Naibü'l-Haremi'ş-Şerif 127
Ali Efendi Cârullah, Seyyid 181
Ali Efendi, Hafız 276, 278
Ali Efendi, Mehmed Efendi-zâde 278
Ali Efendi, Seyyid, Abdullah Efendi oğlu, Şeyhü'l-Harem vekili 129

Ali Efendi, Seyyid, Mar'aşî, Kurra baş müezzini 186
Ali Efendi, Seyyid, Mekke-i Mükerreme Ferâşet Vekili 259
Ali Efendi, Seyyid, Nâibü'l-Harem 258
Ali Efendi, Seyyid, Nâibü'l-Harem vekili 39
Ali Efendi, Şeyh, Besici-zâde, Zemzem-i Şerif sakası 129
Ali Efendi, Şeyh, Dellal-zâde 132
Ali Efendi, Şeyh, Harem-i Şerif kâtibi, Serdelîlân Şeyh Ömer Efendi biraderi 130
Ali Efendi, Şeyh, İbnü's-Sultan, Tarîk-i Rıfâ'iyye'den 124
Ali Efendi, Şeyh, Sivasî, Nakşibendî 195
Ali Efendi, Şeyh, Yemanî 131
Ali el-'İzzî, Seyyid, Mescidi'l-Harem imamı 214
Ali, Mekke Şeyhu'l-Haremi 215
Ali Paşa, Şam valisi, Mîrü'l-hac vekili 412
Ali Rıza Ağa, Surre-i Hümâyûn emini 452
Ali, Şamlı Hacı Mehmed Ağa mahdumu 329
Ali, Taht-ı revâncıbaşı Mehmed mahdumu 329, 330
Ali Yâver Bey, Hama Kaymakamı 447
Ammar Reşîd, Hasene Kabilesi 169
Amude Efendi, Şeyh, Hanefî imamı 128
Anber Efendi, Mükebbir-i Hanbelî 39
Aneze Kabilesi 167, 169
Ankara 77, 87, 320
Ankara şalı 122, 130
Antakya 120, 459
Arabistan 465
Arabü'l-Harb surre defterleri 173
Arafat 63, 121, 389, 489, 502
Arif Ahmed Efendi, Mücâvir, İstanbulî 187
Arif Paşa, Kocaeli Kaymakamı 446, 447
Arslan Paşa, Vezir, sâbıka mirü'l-hac 168
Âsitâne 64, 96, 115, 116, 121, 122, 125, 170, 227, 294, 295, 297, 348, 355
Aşkî Efendi, Buharihân 42
Attar Mehmed Efendi, Evhad Mahallesi, Sultanahmed 277
Avgata, Hasene Kabilesi 169
Avnürrefîk, Mekke Emiri 361
Aydın 55, 108
Ayn-ı Mecûr Karyesi 3
Aynışah Sultan 249
Ayn-ı Zerkâ mecrâsı 38, 513
Ayn-ı Zübeyde Suyu 513
Aziz, Anadolu Masârıfât Muhasebesi mümeyyiz-i sânîsi 251
Aziz Mahmud Efendi, Şeyh 283

B

Bâb-ı Cebrâil, Medine 188
Bâb-ı Hıtta 180
Bâb-ı Safa 131
Bâb-ı Umre 213
Babu'r-Rahme, Medine 188
Babu'z-Ziyare 38, 133
Bâbü'l-Bisât, Medine 191
Babü's-Selâm, Medine 45, 188
Bağdad 444, 478
Bahauddin bin Akur vakfı 2, 3
Bahçekapısı İskelesi 417
Bahriye Nezâreti 507, 512
Bank-ı Osmanî 146, 473
Başmeydan Mahallesi, Tokat 254
Başmuhasebe defterleri 19, 23, 141, 173
Bedreddin Efendi, Seyyid, Şeyh, Hâce Bahauddin Nakşibend evladı 188
Bekir bin Selim el-Alevî 43
Belde-i Mübareke 501
Benî Sahr Kabilesi 167
Beşiktaş İskelesi 327
Beşiktaş Saray-ı Hümâyûnu 210, 283
Beşinci Ordu Müşiriyeti 358, 371
Beşir Ağa Vakfı, Kâhire, Mısır 203, 205
Beyrut 60, 62, 64, 65, 77, 87, 146, 152, 342, 343, 518
Beyrut Karantinası Enspektörlüğü 519
Beyrut Posta Vapuru 452, 453, 502
Beyti'llahi'l-Harâm 238, 251, 254, 319, 389, 404, 419, 431, 446
Bilal Efendi, Mahmud Bey-zâde 275
Bilal, şeyh, Şeymâ-zâde'ye tabi 195
Bilan, Haleb 465
Bilecik 446
Bolvadin 118
Bülbül Efendi, Câmi-i Emeviyye vâizi şeyhü'l-ârifîn 123
Bürke-i Muazzama 203

C

Cafer bin Ahmed bin İdris 214
Cafer Efendi, el-Kâdî el-Mevlevî 160
Cafer Efendi, Şeyh 39
Cafer Efendi, Zemzem-i Şerif sakalarından Ebu'l-Ferec-zâde 133

Cafer Fakih Efendi, Hoca-zâde 43
Ca'vân, Salihiyye 4
Cebeci Abdullah Paşa, Vezir, Şam valisi ve mîrü'l-hac 173
Cebel-i Arafat 419
Cebel-i Kubeys 131
Cedîd Medresesi 186
Cemal Bey, Rağıb Paşa-zâde, Çengelköy 277
Cemaleddin Efendi, Refî'-zâde 128
Cemîle Sultan, Erenköy 283
Cevad, Sadrazam ve Yâver-i Ekrem 336
Cevad, Surre Emîni 361
Cevad, Şeyh, Mütevakkî 204
Cevri Usta Evkafı 201
Cezzâr Ahmed Paşa Vakfı, Şam 204
Cidde 34, 63, 64, 126, 358, 374, 380, 393, 468, 469, 472, 484, 485, 495, 507
Çeşme Vakfı 395

D

Dahiliye Nezâreti 383, 508
Daire-i Bahriye 512
Darbhane-i Âmire 31, 32, 200, 300, 301
Darfur 379, 380
Davutpaşa Kışlası 326, 327
Debbaine Mezra'ası, Gota 3
Deffü's-Sûrî, Şagor 4
Defter-i Hakanî 73, 197, 215
Denizli 108
Deraliyye 61, 105, 173, 313, 342, 439
Dersaâdet 25, 32, 37, 42, 62, 115, 116, 125, 229, 258, 329, 330, 379, 393, 403, 459, 465, 478, 479, 494, 495, 502, 507
Derviş Ahmed Efendi, Medine bina emini Trablusî-zâde İsmail Efendi biraderi 230
Derviş Ahmed Efendi Vakfı 203
Derviş Efendi Vakfı 47
Derviş Mehmed bin İbrahim 160
Derviş Mehmed, Neccab 297
Derviş Paşa, Şam Valisi 32
Devlet-i Aliyye 25, 31, 219, 226, 227, 379, 380, 389, 456
Devli Mepa Bahadır, Huzurâbâd 264, 265
Dîde Safâ Kalfa, Padişah kalfası 269
Dilâver Ağa, Şeyhü'l-Harem 97
Dil-efşân Kalfa, Beşiktaş Sarayı 275
Dilhân Karyesi 3
Divan-ı Hümâyûn 19, 29, 141, 258
Divan-ı Muhasebât 319, 320, 330
Diyarbakır Sancağı 108
Diyâr-ı Aşere, Medine 188
Dua Çeşmesi 118
Duyûn-ı Umûmiye İdaresi 78, 88

E

Ebubekir Efendi, Hafız, mücâvir, ders-i âm 130
Ebubekir Efendi, Şeyh, Mâlik-zâde 127
Ebûbekir Sıddîk Camii Mahallesi, Medine 187
Ebûbekir, Şeyh, Harem-i Nebevî delili 195
Ebûbekir, Şeyh Mustafa el-İstanbulî evladı 195
Ebû'l-Halâve, Surre çavuşu 116
Ebû'l-Halâve, Surre-i Hümâyûn Çavuşu 115
Edhem Bey, Şeyhu'l-Harem-i Nebevî 306
Edhem Efendi, Mahkeme-i Temyîz İstid'â Dairesi Başkatibi 275
Edirne Vilayeti 77, 87, 105
Efkâf-ı Hümâyûn Nezâreti 60
El-Gıras, Salihiye 4
El-Hâc Bayram, müşidd-i Harem-i Şerif 214
Emaret-i Celîle-i Mekke-i Mükerreme 358,359
Emâret-i Hac Kaymakamlığı 312, 318
Emin Bey, Sofular Mahallesi, Aksaray 284
Emin Efendi, Şeyh, sâbık Surre kâtibi 306
Emin Efendi, Yusuf-zâde 44
Emin, Şeyh, Mehmed Sadi el-Attar oğlu 131
Ereğli 120
Ertuğrul Alayı 326, 327
Esad Efendi, Seyyid, Hatib-i sânî 130
Eshâm Muhasebesi 320
Eskişehir 118
Esma Hanım, Şerif Ali halilesi 268
Esma Hatun, Mücâvire 122
Eşmeler menzili 203
Eşref Efendi, Jandarma Dairesi Muhasebe Müdürü 275, 283
Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi 36, 41, 46, 47, 48, 58, 73, 202, 256, 320, 342
Evkaf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı kadîme-i Vakfiye Kalemi 285
Evkaf-ı Hümâyûn Nezâreti 58, 60, 65, 91, 152, 210, 251, 258, 265, 306, 319, 320, 329, 343, 358, 359, 432

F

Fahleteyn menzili 203
Fatıma Hanım, Mehmed Efendi halilesi, Eski Hamam, Üsküdar 285
Fâtıma Hatun, Kozalı 123
Fâtıma Hatun, Mücavire 132
Fâtıma Hatun, Mücâvire, İhsaniye imamı Galatalı Mehmed Efendi zevcesi 187
Fâtıma Hatun, Seyyid Abdurrahman bin Ahmed kızı 215

Fâtıma Necibe Hanım, Seyyide, Sabit Bey halilesi, Nişantaşı 278
Fâtıma Sultan ve Gazi İbrahim Paşa Evkafı 201
Fâtıma Şerife Hanım, Yerebatan Mahallesi, Topkapı 278
Fâtıma, Şeyh Mustafa el-İstanbulî evladı 195
Fâtımatü'z-Zehrâ Hanım, Yakub Efendi kerîmesi, Kabataş 274
Fâtıma, Vâhid Efendi kızı 44
Fâtih Mehmed Paşa Vakfı, Diyarbakır 176
Feleryûn Hanım, Cemîle Sultan Sarayında 275
Ferâşet 39, 45, 158, 159, 160, 202, 238, 240, 247, 241, 246, 249, 251, 254, 256, 258, 261, 264, 265, 268, 271, 285, 288, 342, 343
Ferve-i samur 14
Fethullah Efendi, Şeyh, Said Efendi-zâde 123
Feyzullah Efendi, Şeyh, Kastamonulu, Medine mücaviri 195
Feyzullah Efendi, Tophaneli, Mücavir 131
Fındık Hâfız, duacı 118
Fîrûzağa Mahallesi 246

G

Gâliye Kadın 123
Gazanfer Ağa, Bâbussaâde ağası 160
Gazze 443
Gebze 118

H

Habibe, Ebûbekir Çelebi hanımı 187
Habibe Hanım, Trablusgarb sâbık valisi Hüseyin Efendi hanımı, Ayazma, Üsküdar 277
Hâce Ömer Efendi Evkafı, Haleb 97
Hacı Ahmed Ağa Vakfı, Bosnavî 202
Hacı İbrahim Ağa, Surre Emini ve defter kâtibi 389
Hacı İsmail, Kilarî 397
Hacı Mustafa Ağa, Ravza-i Mutahhara nevbetciyânı, Medine 176
Hacıpaşa Mezra'ası 120
Hadîsetü'l-Cerş Karyesi 3
Hadûbe ulû'n-Nûr, Huzurâbâd, Degre, Hindistan 264
Hafız İbrahim, Şeyh, Seyyid Abdurrahman el-Alevî çerağı 132
Hâfız İsa Ağa Evkafı, Dâru's-saade ağası 201
Hafız Mehmed Efendi, Şeyh, Ser-saka-yı Zemzem-i Şerif 131
Hâfız Paşa, Şeyhü'l-Harem-i Nebevî 358
Hakkı Paşa, Ordu-yı Hümâyûn Müşîri 383
Halbûn Karyesi, Habbetü 'Assâl 3
Haleb 77, 87, 108, 194, 203, 404, 438, 444, 446, 447, 459, 478, 479
Halil Efendi, Harem-i Şerif delili, Muharrem-zâde 128
Halil Efendi, Şeyh, Mücâvir, kisve-i şerîfe memuru 124
Halil, Harem-i Şerif kâtibi, Kayserili 188
Halil Muhammed, Âl-i Mis'ad'dan 169
Halil Sabri Efendi, Emtia-i Ecnebiyye Gümrüğü manifatura memuru 276
Halime, Aişe Rukıyye Hanım çerağı Çerkes asıllı Abdullah'ın kızı 134
Hama 120, 438, 439, 459, 462
Hâmid Attâr Efendi, Şeyh 123
Hamide, Necib Paşa halilesi Aişe Rukiyye Hanım'ın azadlısı Gürcü asıllı Abdullah'ın kızı 134
Hamidiye Anbarı 318
Hamidiye Hicaz Demiryolu 148, 149
Hamidiye Vakfı 47
Hammâd Süleyman, Ali evladından 169
Hamza bin Abdülkadir Tâhir el-Buhârî, Şeyh 191
Hamza Efendi, Seyyid 275
Hamza ibn-i eş-Şeyh Mustafa Şiblincî 195
Hamza Şamî ed-Darîr, Şeyh 190
Hamzavî Vakfı, Haleb 97
Hanîfe, Seyyide, Şam mücaviri 122
Haremeyn 3, 13, 14, 16, 17, 20, 22, 23, 19, 47, 48, 91, 101, 114, 117, 141, 142, 160, 184, 185, 219, 229, 230, 239, 251, 300, 304, 341, 342, 389, 393, 444 438, 446, 447, 478
Haremeyn Evkafı 36, 47, 97, 161
Haremeyn Hazinesi 36, 38, 41, 46, 48, 202
Haremeyn ikramiyesi 90, 91
Haremeyn-i Muhteremeyn pâyesi 339
Haremeyni'ş-Şerifeyn Vakfı, Şam 204
Haremeyn Meşihatı 318, 319, 320
Haremeyn Tercümanlığı 90, 91
Harem-i Nebevî 3, 42, 43, 161
Harem-i Şerif 38, 42, 45, 63, 203, 204, 224, 268, 403, 404
Harput 108
Hasan Ağa, Müjdeci-i sânî 310
Hasan Ağa, Tersane-i Âmire İnşaat Fabrikası, Kasımpaşa 284
Hasan Ağa, Yalıköşkü bekçibaşısı 310
Hasan bin Abdullah el-Becelî, Şeyh 214
Hasan Efendi, Emekli binbaşı, Üsküdar 274
Hasan Efendi, Molla, Şeyh, İçkale imamı

Mahmud Efendi oğlu 187
Hasan Efendi, Nâib 241
Hasan Efendi, Sâbık Surre kâtibi 306
Hasan Efendi, Saray-ı Hümâyûn hademesi 284
Hasan Efendi, Seyyid, Kemâhî 187
Hasan Efendi, Seyyid, Naibü'l-Haremi'ş-Şerif Seyyid Ali Efendi oğlu 127
Hasan Efendi, Şeyh 123, 283, 285
Hasan Efendi, Şeyh, Çolak-zâde 284
Hasan Efendi, Tabib ve eczacı 45
Hasan Gulâm Efendi, Ravza-i Mutahhara imamı 188
Hasan Hayyat, Şeyh 187
Hasan, Kayyim-zâde Teberdâr oğlu 190
Hasan, Nakîb-zâde, seyyid, Halebî 191
Hasan, Şamlı Hacı Mehmed Ağa mahdumu 329
Hasan, Şeyh, Ali Hızır Efendi oğlu 123
Hasan, Şeyh, Delil-i Teberdârân 213
Hasan, Taht-ı revâncıbaşı Mehmed mahdumu 329, 330
Haseki Sultan İmareti 40, 41, 47, 48
Hâssa Ordusu Müşiriyeti 423
Hâşim Efendi, Şeyh, Tarîk-i Bekriye şeyhi 123
Hâşim el-Harîrî, Şeyh 214
Hatice Hanım, Halis Efendi halilesi 38
Hatice Hatun, Merhum Şeyh Türâbî Efendi kerîmesi 122
Haydar kalesi 167, 168
Hayreddin İskelesi, Beşiktaş 269
Hayri Efendi, Beşiktaş Yahya Efendi Dergahı postnişini 276
Hazine-i Âmire 14, 19, 23, 141, 173, 299, 438
Hazine-i Bîrûnî 10, 14
Hazine-i Celîle 58, 73, 99, 103, 320, 329, 342, 343, 447, 453, 508
Hazine-i Hâssa 37, 41, 101, 432
Hazine-i Mısriye 469
Hazine-i Nebevî 42, 43, 44, 46, 48, 60, 65
Hazret-i Mevlânâ 119
Hazret-i Muhyiddîn el-Arabî 123
Hemane Hatun Vakfı 203
Hıcriye Boğazı 476
Hırka-i Saadet Dairesi 431, 432
Hıtta-i Hicaziyye 502
Hıtta-i Mısriyye 469
Hicaz 31, 32, 77, 87, 300, 362, 371, 379, 380, 443, 452, 453, 462, 468, 484, 492, 494, 495, 503, 507, 508, 512, 513
Hindistan 265, 495
Hindistan ve Cava ahalisi 218, 219, 220
Hoca Ömer Efendi Vakfı, Haleb 203
Hukuk-ı Mukaddese-i İslâmiyye 373
Humus 120, 459, 462, 463
Huzurâbâd, Hindistan 264, 265
Hüdavendigâr 77, 87, 146, 447
Hüseyin Ağa Surre-i Şerif kapıcısı 292
Hüseyin Ağa Vakfı, Bezirgânbaşı 202
Hüseyin Cemalü'l-Leyl el-Alevî, Seyyid 129
Hüseyin Efendi, Bevvâbîn kâtibi 160
Hüseyin Efendi, Binbaşı, Enderûn-ı Hümâyûn cerrahı 275
Hüseyin Efendi, Harem-i Şerif çavuşu 129
Hüseyin Efendi, Polis Müdürü Başkatibi 277
Hüseyin Efendi, Seyyid, Malikî Müftüsü, Hatib ve İmam-ı Harem-i Şerif 130
Hüseyin Efendi, Seyyid, Naibü'l-Harem 213, 215
Hüseyin Efendi, Şeyh, Çolak-zâde 283, 284
Hüseyin İsmail Ağa, Dergâh-ı Ali kapıcıbaşı, Surre emini 142
Hüseyin, Kayyim-zâde Teberdâr oğlu 190
Hüseyin Kazım Efendi, Süleymaniye hatibi 278
Hüseyin Paşa Evkafı, Gazi 201
Hüseyin Paşa Evkafı, Vezir, Girid serdarı 95, 96
Hüseyin Paşa, Serdâr-ı Ekrem 479
Hüseyin Sâfûrî, Şeyh 214
Hüseyin, Şeyh, Ser-delîlân Şeyh Ömer Efendi biraderi 130
Hüseyin, Şeyh, Tarîk-i Aliyye-i Kadiriyye'den 121
Hüsn-i Melek Kadın Efendi, Beylerbeyi'nde baş ikbal 269
Hüsnü Bey, Kürekçibaşı Mahallesi, Cerrahpaşa 276

I

Istabl-ı Âmire Müdürlüğü 456
İbrahim Ağa, Ser-hâzinedâr-ı bîrûnî 10
İbrahim, Benî Sahr Kabilesi'nden 169
İbrahim Bey, Surre Emini 472
İbrahim bin Mukle, Mevlana 4
İbrahim Dede, Şeyh Mahmud Efendi hulefası 160
İbrahim Efendi, Halil Efendi oğlu, Hâfız 191
İbrahim Efendi, Kethüda 347
İbrahim Efendi, Sâbık nüvvâbîn kâtibi 160
İbrahim Efendi, Şeyh 285
İbrahim Efendi, Şeyh, Şehate-zâde 274
İbrahim Efendi, Taif Muvakkıthanesi muvakkıtı 39
İbrahim Efendi, Zeyneb Hatun evladı 175
İbrahim Hamdi, Hacı İzzet-zâde 246
İbrahim Kâmilî, Zeyneb Hatun evladı 175
İbrahim, Surre emini kaymakamının kethudası 19

İbrahim, Şeyh, Seyyid 352
İhtiyare Hatun, Reis Cemal Efendi kayınvalidesi 187
İhtiyat karantinası 502
İlyas Efendi, İhsaniye Mahallesi, Üsküdar 278
İlyas Fehmi efendi, kereste tüccarı, Ayazma Kapısı 284
İmrân veled-i Halîfe, Sar' Kuyusu hadimi 167
İmtiyâz nişanı 246
İngilizler 373, 379
İngiliz şalı 120
İngiliz tabancası 452
İslam Efendi, Karaman Yokuşu, Fatih 284
İsmail Ağa, Surre-i Hümâyûn Emini, Kapucubaşı 144
İsmail Ağa, Şeyhü'l-Harem 230
İsmail Bey, Sadr-ı esbak Reşid Paşa kavvasbaşısı Hüseyin Ağa damadı 277
İsmail Efendi, Kahvecibaşı Rüstem Efendi emekdârlarından Hurşid Ağa'nın oğlu 124
İsmail Efendi, Musallâ imamı 159
İsmail Efendi, Şeyh, Cerrâhî 187
İsmail Efendi, Trablusî-zâde 191
İsmail Efendi, Trablusî-zâde, Medine bina emini 230, 231
İsmail, Medine mücaviri 195
İsmail Nuri Halife, Mehmed oğlu 395
İsmail, Ser-bevvâbîn-i Dergah-ı Âlî, Emin-i Surre 141
İstanbul 518
İstanbulî Altını 227
İstimlak-i Ecânib Nizamnâmesi 219
İstiyapodiç Efendi, Doktor 502
İzmid 118
İzmir 54, 99, 108
İzzet Paşa, Şam valisi ve mîr-i haccı 447

J

Jandarma 383, 512

K

Ka'be 202, 229, 238, 342, 443, 449, 459, 479
Kadem-i Şerif 148, 366, 367, 371, 383
Kadı Abdülmelik, Kadı Salih-zâde, imam ve hatibü'l-Haremi'ş-Şerif 132
Kadı Ahmed, el-Hanbelî 213
Kahvecibaşı Rüstem Efendi'nin Konağı, Şam 125
Kakum kürk 120, 127, 129, 130, 133
Kalikratya, Çekmece-i Kebîr'de 395
Kamil Beyefendi, Mâbeyn-i Hümâyûn kâtibi 367
Kamil Paşa, Mahmil-i Mısrî muhafızı 472
Kaplan Ali Ağa, Harem-i Şerif müşiddi 241
Kara Mustafa Paşa, Merzifonî 199
Kartâna Karyesi 3
Kasım Erzurumî, Menlâ, Erzurumî Ahmed Çelebi'ye tabi 214
Katar 148, 149
Katran bahası 63
Kavak tahaffuzhanesi 502
Kayseri 108
Kazım Paşa, Müşîr 149
Kefer Karyesi, Karre 3
Kemâleddin Efendi, Seyyid, meşâyih-i kirâmdan 188
Kemerbend müşidliği 242
Kenan Ağa, Zaptiye yüzbaşı 465
Kenine, Erze 3
Kerek 166, 167
Keşf-i Dil kalfa, Refîa Sultan sarayında 269
Keyyalî Ahmed Efendi, Şeyh 120
Kezberî Efendi, Şeyh 123
Kıbrıs 108
Kırklar Şeyhi 124
Kıtaât-ı Hindiyye 219
Kilâr-ı hac 19, 20, 141, 142, 224, 299
Klazomen tahaffuzhanesi 502
Kocaeli 28, 29
Kolera 469, 489, 492, 495, 501
Konya 77, 87, 118, 119, 120, 446, 459, 465
Konya Vapuru 518, 519
Kostantiniyye 23
Köprülü Ahmed Paşa, Vezir 241
Kudüs 9, 12, 48, 95, 96, 180, 197, 199, 202, 230, 304, 404, 443
Kumran Tahaffuzhanesi 495
Kurra baş Medresesi, Medine 188
Kuyumcubaşı Osman Ağa Vakfı, Trablusşam 204
Küçükminare Mahallesi, Sivas 254
Kürdî Abdurrahman Efendi, Salih oğlu 132

L

Ladik 119
Lahor şal 122
Laleli 41
Lefke 118
Lira-yı Osmânî 261
Londra 507

M

Ma'ân 443
Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitabeti 114, 366, 373, 426
Maçka Kışlası 326, 327
Mahbub, Şeyh, Harem-i Şerif naibi Ali Efendi'ye tabi 130
Mahfe devesi 63, 64
Mahmil-i Mısrî 373, 374, 375, 468, 472, 473
Mahmil-i Şamî 99, 366, 468, 499
Mahmil-i Şerif 121, 312, 355, 358, 359, 361, 362, 366, 367, 374, 383, 489
Mahmil-i Şerif müezzinliği 353
Mahmiye-i Haleb 96
Mahmud Ağa, Baltacı 199
Mahmud Ağa Vakfı 202
Mahmud Aziz Efendi, Hafız, Şeyh 284
Mahmud Efendi, Hafız-ı kütüb-i evvel 39
Mahmud Efendi, Şeyh 160
Mahmud Efendi, Şeyh, Kudüs-i Şerif hattâmı 125
Mahmud Efendi, Şeyh, Usta-zâde 268
Mahmud Seyyid Efendi, Şeyh Abdülfettâh-zâde 125
Makam-ı Hanefî 40
Mâlik Efendi, Şeyh, Mahmud-zâde 127
Maliye Hazinesi 37, 41, 47, 58, 73, 101, 320, 342
Maliye Nezâreti 55, 58, 60, 65, 69, 70, 77, 81, 85, 88, 91, 99, 101, 103, 146, 152, 319, 330, 343, 494
Ma'lûliye Karyesi 3
Mangır 320
Mansur Bedîrî, Şeyh 194
Mansûr Cibâlî, Surre-i Hümâyûn bekçisi 132
Maraş 108, 441, 447
Matbûât Nezâreti 152
Mavna ücreti 61, 62
Mecidiye nişanı 246
Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ 77, 146, 336, 431, 452, 508
Meclis-i Maliye 330
Meclis-i Sıhhiye 508
Meclis-i Şûrâ 32
Meclis-i Teftiş 320
Meclis-i Umûmî 343
Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyye-i Mısriyye 501, 502
Meclis-i Vâlâ 60, 65, 101, 224, 288, 341, 342, 485, 486
Medenî el-Feşânî, Şeyh 190
Medine 9, 12, 36, 37, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 63, 64, 65, 90, 91, 95, 96, 97, 130, 158, 159, 161, 175, 176, 177, 184, 185, 186, 187, 188, 190, 191, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 214, 224, 230, 231, 238, 246, 249, 258, 272, 278, 288, 292, 297, 306, 317, 358, 361, 366, 373, 374, 393, 419, 452, 468, 476, 484, 485, 489, 495, 501, 513
Medine-i Münevvere Kadılığı 406
Medine-i Münevvere Muhafızlığı 499, 512, 513
Medrese-i Beşir Ağa 43
Medrese-i Mahmudiye 45
Medrese-i Münîf 203
Mehmed Âbid Efendi, Şeyh 275
Mehmed Ağa Evkafı, Darussaade ağası 201
Mehmed Ağa, Hüsn-i Melek Kadın Efendi kethüdâsı 269
Mehmed Ağa, İsmail Paşa'nın sâbık kapı kethüdası 347
Mehmed Ağa, Kahvecibaşı 451
Mehmed Ağa, Kahvecibaşı Rüstem Efendi'nin kahvecisi 125
Mehmed Ağa, Mucâvir 268
Mehmed Ağa, Musa oğlu 240
Mehmed Ağa Ser-hâzinedâr-ı bîrûnî 10
Mehmed Ağa, Surre-i Hümâyûn Emini 105
Mehmed Ağa, Surre-i Hümâyûn Emini, Sâbık Dergâh-ı Âlî kapıcıbaşısı, Cebecibaşı 294
Mehmed Ağa Vakfı, Darussaade ağası 96
Mehmed Ali Efendi, Seyyid, Haytakîzâde 258
Mehmed Ali Efendi, Şeyh 285
Mehmed Ali Efendi, Yorgancı-zâde 284
Mehmed Ali Kâmil Paşa, Mahmil-i Mısrî muhafızı 469
Mehmed Ali Paşa, Mısır Valisi 34
Mehmed Ârif Ağa, Bekirağa-zâde, Tokatlı 254
Mehmed Ârif Efendi, Seyyid, Surre Emini 406
Mehmed Arif Neş'et Bey, Adliye memuru, Bozdoğan Kemeri 277
Mehmed Ârif Paşa, Sâbık Hazîne-i Hümâyûn emini 60, 65
Mehmed Bey, Safiyye Sultan-zâde, Silahşor-i Şehriyârî 241
Mehmed Bey, Surre-i Hümâyûn Emini 312, 315, 415
Mehmed Bey, Surre-i Hümâyûn Emini, kapıcıbaşı 36
Mehmed Celal Bey, Hazine-i Hâssa Emlakı Hendesehâne kâtibi Ârif Paşâ-zâde, Çengelköy 276, 285
Mehmed Çelebi, Müjdeci 239
Mehmed, Çelebi, Surre Emini 19
Mehmed Efendi, Bükâî-zâde, Cevâlî kâtibi 126
Mehmed Efendi, es-Seyyid, Mücâvir 122

Mehmed Efendi, Hafız, İznikmidli 187
Mehmed Efendi, Hafız, Şeyh, Tesbihî-zâde Carullah delili 133
Mehmed Efendi, Hanbelî müftüsü ve imamı 127
Mehmed Efendi, Hatib-i sâlis 128
Mehmed Efendi, Kadı-zâde 160
Mehmed Efendi, Kaldırımcı, mücâvir 134
Mehmed Efendi, Mükebbir-i Malikî 39
Mehmed Efendi, Mürşidbaşı 128
Mehmed Efendi, Seyyid 38, 130
Mehmed Efendi, Seyyid, Ammî-zâde Nâibü'l-Harem Ali Efendi-zâde 127
Mehmed Efendi, Seyyid, Evliyâ-zâde 284
Mehmed Efendi, Seyyid, Hoca-zâde, Arafat müezzini 128
Mehmed Efendi, Sivasî, Tarîk-i Nakşibendiyye'den 124
Mehmed Efendi, Şeyh, Abdürrasul-zâde 127
Mehmed Efendi, Şeyh Ahtar-zâde 268
Mehmed Efendi, Şeyh, Cami-i Emeviyye muvakkıtı 123
Mehmed Efendi, Şeyh, Mâlik-zâde 127
Mehmed Efendi, Şeyh, Paşa-zâde 133
Mehmed efendi, Şeyh, Şeyh Abdürrahim-zâde 269
Mehmed Efendi, Şîbîzâde 200
Mehmed Efendi, Tabib 40
Mehmed Efendi, Türkî ve Arabî kâtibi 127
Mehmed el-Foçavî, Şeyhî oğlu 160
Mehmed el-Vera' Efendi, Şeyh, Müezzin 125
Mehmed Emin Efendi, Şeyh 284
Mehmed Esad, Hâcegân-ı Divan-ı Hümâyûn 438
Mehmed Ferid Paşa, Sadrazam 149
Mehmed, Gazalî Çıplak Şeyh 122
Mehmed Hacı Efendi, Şeyh, Malikî imamı 131
Mehmed Hamdi Efendi bin Hasan Bey, Sirac-zâde, Sivaslı 254
Mehmed Han Efendi Tekyesi 38
Mehmed Hasib Paşa, Seyyid, Evkaf-ı Hümayun Nazırı 48
Mehmed Kethüda Evkafı, Ortaköy, Galata 201
Mehmed, Marzukî Şeyh Ahmed Efendi biraderi, Malikî müftüsü 133
Mehmed Mesud Bey, Cezerî Kasımpaşa Mahallesi, Cağaloğlu 276, 285
Mehmed Mîlâd Efendi, Delilü'ş-Şeyh 128
Mehmed Münir Efendi, es-Seyyid, Cami-i Emeviye'de müderris 122
Mehmed Münîr Efendi, Şeyh Ahmed-zâde 269
Mehmed Nesim Efendi, Mücâvir, Nakşibendiye hulefasından 133
Mehmed Paşa, Haleb valisi 447
Mehmed Paşa, Mirü'l-Hac 168, 170, 318
Mehmed Rıza bin Mustafa, Ferik, İkinci Fırka-i Hümâyûn Kumandanı 327
Mehmed Said Efendi, Ebu'l-Ferec-zâde 283
Mehmed Said Efendi, Şeyh, Nakşibendî meşayıhı 268
Mehmed Said, Sadrazam 339, 428
Mehmed Salih Efendi, Şeyh 285
Mehmed Salih Efendi, Şeyh, Amûdî-zâde 274
Mehmed Sâlih Efendi, Şeyh, Said Efendi-zâde 123
Mehmed, Seyis 452
Mehmed Subhi Bey, Üçüncü Daire-i Belediye Hey'et-i Sıhhiye azâsı 274
Mehmed Süleyman Efendi, Şeyh 121
Mehmed, Süleyman Efendi-zâde 269
Mehmed Şakir Efendi, Sâbık Cidde Defterdarı 452
Mehmed Şerif, Emin-i Surre-i Hümâyûn 419
Mehmed Şevki Efendi, Suhte Sinan Mahallesi, Aksaray 274
Mehmed, Şeyh, Abdülgani Nablûsî sülalesinden 122
Mehmed Şükrü Efendi, Kalecikli, Küçük Aya-sofya 276, 285
Mehmed Şükrü Efendi, Mekke kadısı 275, 283
Mehmed, Taht-ı revâncıbaşı 329
Mehmed Talib Efendi, Şeyh, Hindî-zâde delili 134
Mehmed Tevfik Efendi, Gureba Hüseyin Ağa Mahallesi imamı, Aksaray 276
Mehmed Zeyn Efendi, Buharalı, tarîk-i Nakşibendiyye'den 134
Mehmed Ziyaeddin Efendi, Âsâriye Cami-i Şerifi hatib ve imam-ı evveli 276
Mehmed Ziyaüddin Efendi, Âsâriye Cami-i hatib ve imam-ı evveli 284
Mehmet Bey, Surre-i Hümâyûn Emini 47
Mekadih kabileleri, Şam 166
Mekke 2, 3, 9, 10, 12, 14, 19, 20, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 47, 58, 62, 63, 64, 65, 90, 91, 95, 96, 97, 115, 116, 121, 126, 132, 134, 141, 142, 184, 185, 187, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 213, 218, 214, 218, 219, 220, 238, 242, 251, 258, 268, 274, 275, 285, 292, 288, 317, 318, 361, 362, 373, 374, 388, 389, 393, 403, 408, 419, 468, 469, 476, 489, 495, 499, 502, 503, 513
Mekke Kadılığı 229, 230, 231

Meleknaz Hanım, Kasr-ı Hümâyûn bekçisi Ahmed Ağa zevcesi 278
Meleknaz Hanım, Mısırlı Ali Bey haremi, Mirgûn, Boğaziçi 274, 283
Memiş Efendi, sâbık Surre Emini 403
Mencek Kuyusu 167
Menekşe Hanım, Aksaray 284
Mercan Ağa, Harem-i Şerif agavâtından 38
Mescid-i Bey'atü'r-Rıdvân 38
Mestan Ali Şah Efendi, Seyyid, Şeyh, Şah Pesend Dergâhı postnişini 40
Mesude Hatun, Kemâhî Seyyid Hasan Efendi'ye tabi 186
Mesud, Sâ' Kuyusu hadimi 167
Meşihat-ı Celîle-i Harem-i Nebevî 358
Metice Karyesi, Gota 3
Mev'id, Benî Sahr kabilesi 168
Mev'id bin Muzahhim, Âl-i Mis'ad'dan 169
Mevlid-i Şerif Resm-i Âlîsi 335
Mısır 34, 95, 238, 373, 374, 375, 379, 380, 403, 443, 444, 468, 469, 473, 478
Midilli 80, 81
Miftah Hatun, Seyyid Muhammed Said Efendi'ye tabi 188
Mina 63, 403, 489, 502
Mîr Ali, Surre-i Şerife emini 141
Mîr Mehmed, Vakf-ı Hümâyun kaymakam vekili 186
Muhammed Âbid, Abdullah Sindî oğlu, Hanefî Müderrisi, Nakşibendî 190
Muhammed Âbid Efendi, Şeyh 276
Muhammed Âbid es-Sindî 191
Muhammed Ağa, Haremi-i Nebevî şeyhi 162
Muhammed Ağa, Huddâm-ı Nebevî, Anber Ağa'ya tabi 191
Muhammed bin Abdillah, Şeyhu'l-Ferrâşîn 240
Muhammed bin Abdüsselâm, Şeyh 191
Muhammed bin Avn, Şerif, Mekke-i Mükerreme emiri 408
Muhammed bin el-Kuds et-Tâcî 3
Muhammed bin Hacı Halil, Seyyid 180
Muhammed bin Halil er-Rûmî 159
Muhammed bin Kasım Erzurumî 214
Muhammed bin Seyyid Hüseyin Buhârî Efendi 214
Muhammed Çelebi, Müjdeci 239
Muhammed, Dârü's-Saâde ağası, Haremeyn Evkafı nazırı 215
Muhammed Davud, Medine mücaviri Tahir Ağa'ya tabi 195
Muhammed Ebu's-Suûd Efendi 277
Muhammed Efendi bin Hâfız Osman, Saraylı 191
Muhammed Efendi, Dağistanî 213
Muhammed Efendi, Habeşî Ahmed Ağa'ya tabi 188
Muhammed Efendi, Hafız, Şeyh 277
Muhammed Efendi, Seyyid Ahmed Nasîrüddin Gülşenâbâdî yeğeni 188
Muhammed Efendi, Seyyid, Müfti-zâde, seyyid Abdullah Efendi oğlu 188
Muhammed Efendi, Seyyid, Nemîr-zâde, Muhyiddîn ibnü'l-Arabî müezzini 124
Muhammed Efendi, Şeyh 276
Muhammed Efendi, Şeyh, Tarîk-i Rifâ'iyye'den 124
Muhammed Efendi, Şeyhü'l-Harem-i Cami-i Emeviyye 125
Muhammed el-Bekrî el-Halvetî 124
Muhammed el-Medenî, Hafız 195
Muhammed Emin Ebî Abdurrahman, Surre-i Şerîfe kâtibi 304
Muhammed Emin, Seyyid, Şeyhülislâm, Müftü 240
Muhammed evladı, Gâzi 159
Muhammed Halil Efendi, Şeyh, Sefercilânî, Tarîk-i Şâzeliyye'den 124
Muhammed ibn Muhyiddin, Darussaâde ağası Sünbül Ağa vekili 161
Muhammed Mekkî, Menlâ Kâsım oğlu 158
Muhammed, Merhale-i cedîde şeyhi 203
Muhammed Nuri Efendi, Seyyid, Tarîk-i Nakşibendiyye'den 124
Muhammed Nurü'l-Hudâ bin Ahmed Efendi 213
Muhammed Sadık Efendi, Halil Efendi oğlu, Erzurumî 186
Muhammed Saîd bin Osman Efendi, Hâfız 190
Muhammed Said Efendi, Şeyh 275
Muhammed Saîd Kîlârî 191
Muhammed Saîd, Şeyh Ömer Şehâne el-Müderris oğlu, Şeyh 191
Muhammed Salih bin Câbir, Şeyh 190
Muhammed Sâlih bin İsa, Şeyh, Behnârî 190
Muhammed Salih Efendi, Es-Seyyid, eş-Şeybânî 124
Muhammed Sâlih, Medine mücaviri 191
Muhammed Sâlih, Şeyh 191
Muhammed Şemma', Şeyh Medenî 187
Muhammed, Şeyh 195, 214
Muhammed, Şeyh, Mütevakkî 204
Muhammed Tahir Efendi, Seyyid, Yümnî-zâde, Beylerbeyli 187
Muhammed Tâs Özbekî, Şeyh, Medine mücaviri

191
Muhammed Yetim, Hanefî imamı 214
Muhtarü'l-Mülk Bahadır, Hindistan'da Huzurâbâd Müslüman ahalisi reislerinden 265
Muhtarü'l-Mülk Bahadır, Mahbûb Ali Han veziri 264
Muhyiddin Efendi, Surre-i Hümâyûn Tercümanı 122
Muhyiddin, Menla Şeyhî 159
Muıhammed Menûfî, Şeyh Muhammed oğlu 97
Murad Molla Şeyhî Efendi, Duacı 117
Mûsâ aleyhisselâm türbesi 181
Musa Efendi, Ser-Etıbbâ-i hâssa 160
Musa Safvetî Paşa, Evkaf-ı Hümâyûnum nâzırı 246
Musa Sekrî Efendi, Salihiye'de Şeyh 122
Musa, Şeyh, Ali Sâkî oğlu 188
Muslu Ağa, Silahtar ocağı veznedarı 240
Mustafa Ağa, Giritli, Kapdan paşa kethüdası 347
Mustafa Ağa Saray-ı Atik sâbık teberdarı 195
Mustafa Ağa, Şam-ı Şerif'de mücâvir 122
Mustafa Bey, Cebbâr-zâde 200
Mustafa Bey, Habbâz-zâde 199
Mustafa Çavuş, Hacı Hasan mahdumu 329, 330
Mustafa Çelebi, Ahmed Kebabcı oğlu 176
Mustafa Efendi, Beşiktaş Sarayı'nda Kethüdâ Kadın ser-hademesi, müjdeci-i evvel 268
Mustafa Efendi, Hafız, Ayasofya ser-müezzini Ahmed Efendi-zâde 276, 277
Mustafa Efendi, Hafız-ı kütüb-i sânî 39
Mustafa Efendi, Meclis-i Vâlâ azası 452
Mustafa Efendi, Seyyid 186
Mustafa Efendi, Seyyid, Kudüs Kadısı 180
Mustafa Efendi, Şeyh, Mîrdâr 128
Mustafa el-Medenî, Seyyid, Karslı 194, 195
Mustafa Gulam oğlu, Şeyh 187
Mustafa, Hızır İmam oğlu 160
Mustafa Paşa, el-Hâc, Kocaeli ve Hüdâvendigar Sancakları mutasarrıfı, vezîr 28
Mustafa Paşa Vakfı, Merzifonî 202
Mustafa Rızauddin, Müfti-zâde 197
Mustafa Rüşdü Bey, Seyyid, Techizât-ı Askeriye Evrak Müdürü 284
Mustafa Saferiyye, Şeyh 187
Mustafa, Saray-ı Atik teberdarı 195
Mustafa, Seyyid, Karsî, Medine mücaviri 194, 195
Mustafa, Süleyman Efendi-zâde 269
Mustafa Şukûfî, Medenî İsmail Efendi'ye tabi 195
Muvakkıthane, Taif 39
Muzayrıb 411, 412
Mücavirîn-i ecnebiyye 219
Mülhim, Aneze Kabilesi 168
Müşîr Fazlı Paşa 274
Müzdelife 63, 389, 489

N

Nablus 443
Naim Efendi, Alemdar-ı Hazret-i Risalet-penâhî türbedârı 121
Nazım Paşa, Suriye Valisi 149, 367, 383
Nevres Kadın, Harem-i Hümâyûn'da üçüncü kadın 184, 186
Nimetullah Ağa, Molla 175
Nizâmât-ı Sıhhiyye-i Mısriyye 502
Nuri Bey, Müfid Bey-zâde, Divan-ı Muhasebât azası 277

O

Orman ve Meadin Nezâreti 73, 80, 81
Osman Ağa Vakfı 202
Osman Besim Efendi, Mirgûn imam-ı sânîsi, Boğaziçi 283
Osman Bey, Surre-i Hümâyûn emini 23
Osman bin Hamza, Hâfız, Teberdâr 190
Osman bin Hüseyin, Hâfız 190
Osman Efendi, Harem-i Şerif Naibi Seyyid Süleyman oğlu 132
Osman Efendi, Medine kadısı 175
Osman Efendi, Şeyh 277
Osman, Hacı Ali Paşa-zâde, Medine kadısı 177
Osmanlı Bankası 77, 87, 146
Osman Mustafa Ağa, Nâibü'l-Harem 160
Osman Paşa Köşkü 118
Osman, Seyyid, Surre-i Hümâyûn Emini 441
Osman Tâhir el-Kattân, Şeyh 191
Ömer Abdülvâhid el-Müzenî 191
Ömer, Ali oğlu, Kebapçı 186
Ömer Bey ve Turhan Bey Vakfı 46
Ömer Efendi, Besatî-zâde 199
Ömer Efendi, Bozokî, mücâvir, Harem-i Şerif ferraşı 187
Ömer Efendi, Şeyh, Acemî-zâde, Hanefî imamı 129
Ömer Efendi, Şeyh, Arnavut, ders-i âm 129
Ömer Efendi, Şeyh, Malatyalı, Medine mücaviri 195
Ömer Efendi, Şeyh, Ser-delîlân 129
Ömer ibn-i Hattab Mescidi 43
Ömer, Şeyh Mustafa el-İstanbulî evladı 195
Ömer Şit Efendi, Şeyh 187

Ömer Tûğlî eş-Şeybânî, Şeyh 123
Ömer Yakub, Şeyh, el-Medenî 195

P

Paris 495
Piristû Kadın, Abdülmecid Han'ın dördüncü kadını 268
Posta ve Telgraf Nezareti 501, 502

R

Rabia Adviye Hanım, Cevdet Paşa'nın haremi 271
Raşid Ağa, Alkıç Çavuşu 117
Raşid bin Feyzullah Efendi, Çerçi ve sakatçı esnafı 276
Râtıb Paşa, Hicaz Valisi 361, 366
Ravza-i Mutahhara 158, 159, 175, 176, 199, 203, 238, 246, 249, 251, 264, 406, 419, 446
Receb Efendi, Taşcılar kethüdası, Şucaeddin Mahallesi, Zeyrek 284
Reis Muhammed Sıddîk, Osman Tâhir el-Kattân oğlu 191
Reis Osman Efendi, Zemzem şeyhi 130
Reşid Paşa, Sâbık Musul valisi, Vefa Meydanı 276
Reşid Paşa, Şehremini 513
Reyhâne, Şeyh Muhammed Tâs Özbekî zevcesi 191
Rıdvan Paşa, Şehremini 513
Rıf'at Paşa, Surre-i Hümâyûn Emini 492
Rıza Paşa, Emîrü'l-hac kaymakamı 312
Rukıyye Hanım, Naibü'l-Haremi'ş-Şerif Seyyid Ali Efendi kızı 127
Rukıyye Medenî, Ümmî İsmail hatunu 187
Rüstem Efendi, Arab Cami-i, Galata 276
Rüsûmât Emâneti 73, 81

S

Sâdât-ı Mısriyyûn Vakfı, Şam 204
Sadeddin Ağa, Saray-ı Hümâyûn ağası 268
Sadık Efendi, Hacı, Kethüda 451
Sadi Efendi, Surre-i Hümâyûn Emini 341, 342
Sadullah Ağa, Saray-ı Hümâyûn ağası 268
Safâ ve Merve, Mekke 40
Safi Efendi, Seyyid 45
Said Dede Efendi, Mevlevîhâne nây-zeni 122
Said Efendi, Antebî, Câmi-i Emeviyye ikindi vâizi 123
Said Efendi, Sürre-i Hümâyûn Emini vekili 34
Said el-Halebî Efendi, Şeyh 123
Said, Harem-i Şerif imam ve hatibi Şeyh Abdullah Hindî oğlu 133
Sa'îd, Şeyh, Delil-i Teberdârân 213
Sakar Süveylim, Âl-i Hasene Kabilsei 169
Sakka Mehmed Efendi, Mekke'de zemzem sakkabaşı-zâde 268
Saliha, Fatıma kızı, Necib Paşa halilesi Aişe Rukıyye Hanım'a tabi 134
Sâlih Ağa, Hücre-i Nebevî bevvâbı 191
Sâlih Ağa, Kahvecibaşı Rüstem Efendi'nin emekdarı 125
Salih Ağa, Nakibü'l-ağavât 133
Saliha Hatun, Şeyh Ali Kemâhî iyali 186
Salih Cemalü'l-Leyl el-Alevî, Şeyh, İmam ve hatibü'l-Harem 131
Salih Efendi, Ebniye-i Hâssa halifelerinden 484
Salih Efendi, Kanlıca Pazar Kayığı Reisi 276
Salih Efendi, Mühendis 485
Salih Efendi, Seyyid, Halîfetî-zâde 194, 195
Salih Efendi, Seyyid, Şam mücaviri 122
Salih Efendi, Şeyh, Sarrac-zâde 133
Salih Hammâd, Şeyh 187
Salih Nakşibendî, şeyh, Ömer Efendi oğlu 187
Sâlim Efendi, Seyyid, Şeyh, Sâbık Nakîbü'l-eşrâf-zâde 130
Sâlim Efendi, Şeyh, Reisü'l-müezzin 133
Saray-ı Hümâyûn 61, 268, 269, 423, 426
Sarıklı zühaf taburları 326, 327
Sârim Paşa, Sadr-ı esbak, Hüdavendigâr eyâleti müşîri 447
Sayda 25, 26, 32, 300, 301, 404, 443, 446
Selim Efendi, Cevvalî-zâde 38
Servetsezâ kadın, Abdülhamid Han'ın baş kadını 269
Settâretü'z-Zübde, Salihiyye 3
Seyyid Alevî, Seyyid Abdullah oğlu 176
Seyyid Mehmed Said Can Efendi, Seyyid 269
Seyyid Mirza, Halil el-Buhârî evladı 159
Seyyid Muhammed Mehdli Efendi 276
Seyyid Mustafa, Şam Defterdarı 16
Seyyid Şah Pesend Dergâhı 40
Sıhhıye Nezareti 501, 502, 508
Siirt 108
Sipahî Süleyman Efendi, Tarîk-i Rifâ'iyye'den, Sipahî 124
Sivas 77, 87
Siverek 108
Sultan Abdülhamid Han Evkafı 201
Sultan Abdülmecid Han 199, 200, 456
Sultan Ahmed Han Evkafı, Üsküdar 201
Sultan Ahmed Han-ı Sâlis kütüphanesi evkafı, Yeni saray enderûnu, İstanbul 176, 201

Sultan Ahmed Han-ı Sânî Vakfı, Kâhire Mısır 204
Sultan Ahmed Han, Sultan İbrâhîm Han oğlu 239
Sultan Ahmed Han Validesi Evkafı, Galata 201
Sultan el-Gazi Mahmud Han, Fâtihü'l Haremeyni'ş-Şerîfeyn 406
Sultan Gavrî Evkafı, Halep 97, 204
Sultan Mahmud Han-ı Evvel kütüphanesi evkafı 201
Sultan Mahmud Han-ı Evvel Vakfı, Kahire, Mısr 204
Sultan Mahmud Han-ı Evvel validesi evkafı 201
Sultan Mahmud Han-ı Sânî Evkafı 200
Sultan Murad Han Evkafı 95, 96, 175, 181, 201
Sultan Murad Han Türbesi Evkafı, İstanbul 176
Sultan Murad Mahallesi, Medine 187
Sultan Mustafa Han-ı Sâlis Haremeyn Evkafı 201
Sultan Mustafa Han Vakfı 203
Sultan Selim Han Evkafı, Edirne 175
Su makinesi 507, 512
Suriye 77, 85, 87, 146, 149, 383
Surre-i Hicaziye 343
Surre-i Hümâyûn Emâneti 65, 75, 301, 312, 319, 320, 334, 335, 336, 339, 341, 339, 362, 459
Surre-i Hümâyûn kozası 103
Surre-i Hümâyûn Müfreze Kumandanlığı 476
Surre-i Şerife Hazinesi 141, 142
Su'ûd surresi 167
Süleyman Ağa, Harem-i Hümâyûn hademesi 310
Süleyman Ağa, Müjdeci-i evvel 310
Süleyman Ağa, Zileli 452
Süleyman Attâr, Şeyh Hasan Attâr oğlu 132
Süleyman Bey, Konya âyânı 119
Süleyman bin Mahmud, Evkaf tetiş memuru 215
Süleyman, Darussaâde ağası kethüdası nüvvabı 160
Süleyman Efendi, Bezre karyesinde makam-ı İbrahim hâdimi 124
Süleyman Efendi, Ebu'l-Ferec-zâde, sâbık Zemzem sakası 131
Süleyman Efendi, Seyyid, Nâibü'l-Haremi'ş–Şerîf 200
Süleyman Efendi, Şeyh Abdullah oğlu, saka Ebu'l-Ferec-zâde 132
Süleyman Efendi, Şeyh, Bağdâdî 124
Süleyman Efendi, Şeyh, Hanefî imamı 128
Süleyman Efendi, Şeyh, Tarîk-i Kâdiriyye'den 124
Süleyman, Hazine kâtibi Ali Necib Paşa halilesi Aişe Rukiyye Hanım kızı 134
Süleyman Herbeş, Benî Sahr 169
Süleyman İlyas Efendi, Müfti-zâde 274
Süleymâniye, Medine 191
Süleyman Paşa, Sâbık mirü'l-hac 32
Süleyman Paşa, Seyyid, Şam Valisi, Mîrü'l-Hac, Vezir 25
Süleyman Paşa, Vezir, Sayda ve Şam Valisi, Cerde Başbuğu 26, 197
Süleyman, Süleyman Efendi-zâde 269
Sünbül Ağa, Dâru's-Saade ağası, Haremeyn Evkafı nazırı 161
Süreyya, Ser-katib-i Hazret-i Şehriyârî 331
Süvari Birinci Alayı 326, 327
Süvari Dördüncü Alayı 327
Şam 16, 19, 20, 22, 23, 25, 31, 32, 37, 41, 46, 47, 48, 54, 60, 62, 64, 65, 95, 96, 97, 105, 108, 115, 116, 117, 121, 122, 125, 141, 142, 144, 148, 152, 166, 167, 170, 173, 197, 199, 202, 203, 204, 224, 226, 227, 230, 233, 294, 295, 297, 299, 300, 301, 304, 312, 341, 342, 343, 348, 355, 358, 366, 371, 393, 404, 415, 443, 444, 447, 449, 452, 453, 456, 459, 460, 478, 484, 485, 489, 518
Şa'ru'n-Niam menzili 203
Şath Efendi, Şeyh, Hafız 133
Şaziye Hanım, Alay müftüsü Mehmed Efendi halilesi, Debbağlar Mahallesi, Üsküdar 277
Şefik Ağa, Harem-i Hümâyûn ağası 269
Şehabeddin Gerger' Vakfı 2, 3
Şehid Mehmed Paşa Vakfı, Şam 200
Şemseddin Bekçi, Molla 175
Şemseddin el-Kâdî, Medine 162
Şerif Efendi, Surre Emini 393
Şerif Sinan Efendi, Mahmil-i şerif teşyiinde görevli 358
Şevki Bey, Miralay, Ahmed Kethüdâ Mahallesi, Aksaray 275
Şeybî-zâde Efendi, Beyti'l-Haremi'ş-Şerif fatihi 129
Şeyh Abdülganî Nablûsî 125
Şeyh Ahmed bin Ebubekir Hanbelî 214
Şeyh Ebûbekir, Şeyh Ali bin Hâlid Câ'ferî Mekkî oğlu, Ravza-i Mutahhara, Medine 176
Şeyh Hasan bin Ali 214
Şeyh Hasan Hayri Efendi, Beşiktaş'da Yahya Efendi Dergâhı postnişini 285
Şeyh Mehmed bin Osman Âmûdî 176
Şeyh Mehmed Said Efendi, Şeyh Ahmed Can-zâde 269
Şeyh Muhammed Bâfi'î 124
Şeyh Osman Âmûdî-i Bekrî evladı 176

Şeyhûn Kuyusu 168
Şeyh Yusuf, Harem-i Şerif müezzini 187
Şifa Medresesi 186
Şûrâ-yı Devlet 69, 70, 219, 220, 334, 335, 336

T

Tabiiyyet-i Osmaniyye Kanunnamesi 219
Tâcülmefharât Hanımefendi 261
Taha menzili 203
Taha, Şeyh, Şamî, mücâvir 132
Tahir Efendi, Dua çeşmesinde duacı 118
Tahir Efendi, Hazine-i Hâssa Kâtibi 278
Tahir, Osman Tâhir el-Kattân oğlu 191
Tahsîn, Ser-kâtib-i Hazret-i Şehriyârî 70, 375
Taif 202, 358, 513
Talib Efendi, Şeyh, Hindî-zâde 269
Tersane-i Âmire 28, 343
Tevfîk Bey Efendi, Nezâret Mektubi Kalemi Müdürü 514
Topçular Mektebi 118
Tophâne-i Âmire 61, 246
Tophane-i Amire Vapur-ı Hümâyûnu 210
Topkapı Sarayı 417
Trablusgarb 379, 380, 404, 443, 502
Trablusşam 16, 25, 26, 300, 301, 446
Trabzon 77, 87
Tur-i Sînâ Tahaffuzhanesi 502
Tûte Mezra'ası, Gota 4

U

Ubeyd Efendi, Şeyh 278
Ulukışla 120
Urbân 166, 168, 173, 342, 343, 403, 411, 444, 452
Urfa 108
Ümmî Hatun, Rodosî, Mücâvire 187
Üsküdar 61, 116, 117, 118, 125, 144, 401, 417, 423, 446, 447
Üveys Cemal Efendi, Harem-i Şerif müezzini 187

V

Vâdiyü'l-Garrâ Kuyusu 167
Vâlide Sultan Evkafı 95, 96, 175, 176,
Vasdân kabilesi 167
Vasfî-niyaz Hanım, Mehmed Efendi haremi 269
Veli Paşa, Ferîk, Emîrü'l-Hac Kaymakamı, Anadolu Ordu-yı Hümâyûnu erkânı 456
Veliyyüddîn Efendi, Rûznâmçeci 395
Venedik 495
Verd-i Nâz Kadın Evkafı 201
Vezirhanı 118
Visaleddin Ağa, Mucâvir 268
Voynuk Ahmed Ağa ve Küçük Hüseyin Efendi Evkafı 201

Y

Yafa 230, 404
Yahya bin Abdurrahman el-Câmî, Şeyh 191
Yahya bin Alevî, Seyyid 176
Yahya Çelebi, Mehmed oğlu, İhlâs ve Fâtiha tercümanı 175, 176
Yahya Efendi, Abdurrahman oğlu, Müzdelife Hatibi 131
Yahya Efendi, Kürdî Abdurrahman Efendi karındaşı 132
Yahya Efendi, Şeyh 284
Yahya, Şeyh, Meş'ari'l-Haram hatibi Abdurrahman el-Muğnî oğlu 129
Yemînî Efendi, Mina hatibi 129
Yenbu' 374, 495, 501, 507, 512
Yıldız Sarayı 326, 423, 428
Yusuf Âgâh, Sâbık sadrazam kethüdası 25
Yûsuf Ağa, Daru's-Sa'âde ağası 241
Yusuf Ahmed, Şeyh, Müezzin-i Makâm-ı Hanefî 213
Yusuf Efendi, Defterdar-zâde 275, 276
Yusuf Efendi, Mehmed Efendi-zâde 278
Yusuf Matvisî, Şeyh, Matvisî-zâde Hamza oğlu, ferâşet vekili 272
Yusuf Muhammed, Şeyh, Müezzin-i Makâm-ı Hanefî 213
Yusuf Sa'dî, Seyyid, Şeyh, Hâdimi'l-İzâr 356
Yusuf, Şeyh Ahmed Efendi oğlu, Mücavir 123
Yusuf, Şeyh, Harem Müezzini 214

Z

Zahid Efendi, Salât-hân 42, 44
Zâviye-i Hümâyûn-ı Sultaniye 159
Zaviyetü's-Sünbül, Gota 3
Zeliha Hatun, Mücavire 131
Zerka 148, 149
Zeydân, Benî Sahr meşâyihi 168
Zeyd, Muhsin oğlu 239
Zeyneb, Mekke mücaviri, Ayasofya-i Kebîr imamı Seyyid Hasan Efendi zevcesi 195
Zeynelâbidîn Efendi, Abdüşşekür Efendi vakfı arsası mütevellîsi 40
Ziraat Nezâreti 80, 81